

4° L. g. 32

Limite Auf
180 Ex.

1 m.

<36611528670013

<36611528670013

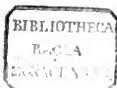
Bayer. Staatsbibliothek

Exl

Wij ondergeteekenden verklaren, dat dit Exemplaar van den TEUTHO-
NISTA of DUITSCHLENDER, is het 39^e van de eenhon-
derd en tachtig Exemplaren welke daarvan bij ons gedrukt, en in die
jaar van de pers gekomen zijn.

Leyden den 30 Julij
1805.

Herdinckx
D. des Auteurs.

Sane non — difficilem, oporandum esse, ut in singulis nationibus prodeant viri docti, qui linguae suae idiomata, vim eorum, notionem, origines, sed et desuetas, et pridem obsoletas voces ad accuratissimam investigent explicentque, cum in enodandis illustrandisque — scriptoribus non mediocriter inde lux affulsura sit.

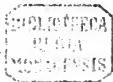
DU CANGE *Praefat. ad Glossarium Med. et infim.*
Latinit. §. 23.

DE
U I T G E V E R S
A A N D E N
L E Z E R.

*E*indelijk verschijnt de Teuthonista of Duytschlender van GHERARD VAN DER SCHUEREN, welks uitgave reeds voor 10 jaren werd aangekondigd, gedeelselijk in het licht. Welke de redenen deser lange en van de zijde der Uitgevers onwillige vertraginge geweest zijn, is voor het algemeen van weinig belang te weten. Dat het werk nu nog slechts gedeelselijk te voorschijn komt, geschiedt, eensdeels om de uitgave van een geschrift, zoo belangrijk voor de Nederduitsche taalkunde, niet langer te doen achterblijven; anderdeels omdat, naar het oordeel van deskundigen, het thans in het licht komend en geheel op zich zelf staand gedeelte van den Teuthonista verre het gewigtigste is. Of ook het andere gedeelte, 't welk de Latijnsche woorden met derzelyer Duitsche verklaringen verryas, door den druk zal worden gemeen gemaakt, zal afhangen van de aanmoediging, welke de Uitgevers daartoe van kundige mannen

ont-

ontvangen zullen, en van het meerder of minder vooruitzicht op een gezegzaam vertier, om hen voor hunne kosten schadeloos te stellen. De Heer J. A. CLIGNETT, die over de uitgave van dit werk het toezigt hield, beloofde in de Voorrede hetzelfde met aanteekeningen, zoo uit zijn' eigenen voorraad, als uit dien van wijlen den Heer C. BOONZAJER, te zullen verrijken. Aan deze belofte, welke die Heer door verandering en uitbreiding van werkzaamheden verhinderd werd reeds thans te vervullen, zal, zoodra mogelijk, door eene afzonderlijke uitgave van gemelde aanteekeningen voldaan worden; eene toezegging, welke wij vertrouwen, dat den taalliefenden niet anders dan aangenaam zijn kan.

VOOR-

V O O R R E D E.

Het Woordenboek van *Gherard van der Schueren* werd reeds voor lang by onze voornaamste taalkenners, vooral by hun, welke het zelve op den rechten prijs schatten konden, met verlangen te gemoet gezien; en geen wonder, daar de aangelegenheid van dit boek de begeerte, om het zelve te bezitten, volkomen wettigt. Te recht derhalven was de arbeidzame *Boonzajer* bedacht, om van dit voortreffelijk Woordenboek eene tweede uitgave te bezorgen, en reeds in den jare 1789. had hy zelf dit werk genoegzaam in dien staat gebracht, in welken wy het thands den Nederlandschen Letterminnaren mogen aanbieden, wanneer hy zijn voornemen, om den *Teuthonista* met zyne aantekeningen in het licht te geven, my te kennen gaf, en myne gedachten omtrent deze onderneming vroeg. Ik moest niet alleen de alzins loflyke pogingen van onzen *Boonzajer* volkomen billyken, maar konde ook niet nalaten, om mijn genoegen te betuigen, dat een zoo nuttig werk voor onze Taalkunde, tot algemeen gebruik, verkrijgbaar zoude worden, en ik verheugde my reeds by voorraad in het bezit van dit voor myne letteroefeningen zoo onschatbaar boek. Ten zelfden tyde gaf *Boonzajer* my opening van het, door hem gesteld, bericht voor dit werk, waaromtrent ik hem nog deze en gene aanmerking mededeelde, welke alle zyne goedkeuring wegdroegen, en met welke het bericht toen ter persé gezonden werd, het welk dan ook op dien tijd, tot de laatste proeve toe, in gereedheid gebracht is, byna woordelijk van den zelfden inhoud; als het naderhand het licht gezien heeft; dan, wanneer men tot dus verre gevorderd was, werd de uitgave daar van, om redenen, voor het algemeen van geen belang, nog vertraagd, en in dien tusschentijd is de brave en kundige *Boonzajer* door eene al te vroegtydige dood aan het letterlievend Nederland ontruikt.

Van dat oogenblik af, was, zoo het scheen, voor my en alle ware hoogachters onzer Nederlandsche Letterkunde alle hoop verloren, om eenmaal dit uitmuntend Woordenboek met de aantekeningen van onzen *Boonzajer* in het licht te zien verschynen; want weinig tijds na deszelfs overlyden werden alle de papieren, tot dit werk betrekkelijk, nog onder my berustende, terug gevraagd, zonder dat my bewust was, welk lot den arbeid van *Boonzajer* wedervaren zoude. In die zelfde onzekerheid bleef ik, tot dat my het bericht van inteekening, 200

als

als het in den jare 1793. in het licht verschenen is, werd ter hand gesteld; niet weinig was ik in de daad verheugd, te mogen zien, dat men eindelijk besloten had, om den gewichtigen arbeid van onzen *Boonszager* niet in eene duistere nacht bedolven te laten, en mischien voor altijd der vergetelheid op te offeren; maar integendeel te beproeven, gelijk men aan de nagedachtenis des kundigen mans schuldig was, om den zelven ten algemeenen dienste der geleerde wereld mede te deelen. Nauwliks was het gemeld bericht van intekening my ter hand gekomen, of ik gevoelde my door eene zucht voor dit werk gedreven; en daar my wel bewust was, dat *Boonszager* althands nog geene Voorrede voor dit Woordenboek in gereedheid gebracht had, gaf ik aan zommigen myner Kunstvrienden mijn voornemen, om dezen arbeid mischien wel op my te willen nemen; niet onduidelijk te kenen; tot welk besluit ik oordeelde zeer gewichtige redenen te hebben, die ik echter niet noodig achte hier in te voegen. Weinig tijds daar na werd ik aangezocht, om de bezorging der geheele uitgave op my te willen nemen, wanneer ik eindelijk alleen ter bevordering onzer letterkunde, en uit overtuiging, dat, zoo myne geringe vermogens in staat waren, tot den gelukkigen voortgang van het werk iets toe te brengen, ik my daar aan niet mocht onttrekken; waarom ik dan ook van dat oogenblik af besloot, my niet alleen tot het schryven der Voorrede te verledigen; maar ook het in orde brengen der aantekeningen, door *Boonszager* vervaardigd, op my te nemen, en eenige weinige, welke ik noodig oordeelde, daar nog by te voegen. — Dit kort verslag achtte ik niet ongeschikt dezer Voorrede te doen voorafgaan, op dat daar uit blyke, wat my eigenlijk tot het schryven van dezelve aanleiding gegeven hebbe.

E E R S T E A F D E E L I N G.

§. I.

Onder alle de overblijffels der oudheid, welke tot onze Taalkunde betrekking hebben, is er niet een eenig werk, meer belangrijk en dus waardiger, om door eene tweede uitgave, tot algemeen gebruik, den letterminnaren te worden aangeboden, dan het Woordenboek van *Gherard van der Schueren*, of, gelijk de schryver zelf zijn werk noemt, dan de *Teuthonista*. Van welk eene uitstekende nuttigheid dit werk, voor onze Taalkunde, door den kundigen *VAN LELYVELD* gerekend werd, gaf hy niet onduidelijk te kennen in de aantek. op *Huydecopers*

pers Pr. II. D. bl. 99. In het doorbladeren van dezen *Teuthonista* heb ik zoo vele byzonderheden en ophelderingen van oud-duitsche woorden gevonden, dat ik my niet kan onthouden openlijk te wenschen, dat een of ander Taalkenner de moeite geliefde te nemen, ons van dit Boek eene nieuwe en naauwkeurige uitgave te bezorgen. Dit Woordenboek is in de daad, om meer dan eene reden, voor onze Taalkunde van het uiterst gewicht; want niet alleen, dat men hier eenen zeer volledige woordenschat aantreft, waar uit men reeds eenen zoo vroegtydigen rijkdom onzer tale kan afmeten, en waarom derhalven dit werk, alleen als Woordenboek beschouwd, zyne wezenlyke verdiensten heeft; maar daar en boven is onder al dien schat een zoo groot aantal verouderde woorden, welker beteekenissen ons geheel onbekend zijn, te vinden, dat men te recht zeggen mag, dat dit werk ten dezen opzichte zyne wedergade niet heeft. Door verouderde woorden moet men hier niet alleen verstaan, zulke, welker betekenis thands geheel onbekend is, en die derhalven voor genoegzaam verloren gerekend moeten worden, maar ook zoodanige, welke tot onzen tijd nog zijn overgebleven; maar oudstijds ook in andere beteekenissen gebruikt werden. Ja zelf vindt men hier niet alleen een eigenlijk gezegd Woordenboek, of eene bloote vertaling der opgegeven woorden; maar in dit werk worden ook, gelijk *Schagen* in zijn slot-bericht van den *Teuthonista*, te vinden in het *Holl. Mag.* II. D. III. Stuk bl. 738. en volgg. (*) zeer wel heeft opgemerkt, verscheiden oude gebruiken bygebracht en opgehelderd, verschillende natuurkundige zaken, onderscheiden dieren worden er omschreven; de Fabelkunde wordt hier op onderscheiden plaatsen opgehelderd, en eindelijk kan men de waarschijnlyke benaming van zeer vele steden en plaatsen, uit aantekeningen, in dit Woordenboek voorkomende, nagaan. Het is hier de plaats niet, om van dit alles byzondere voorbeelden by te brengen, dewijl wy den Lezer thands tot het werk zelve kunnen wyzen, welke daar op oneindig vele plaatsen mijn gezegden zal bevestigd vinden. Thands zien dus onze taalminnaars, vooral zy, welke onze verouderde moedertaal meer byzonder beoefenen willen, een, voor hun wezenlijk, gebrek vervuld, en een ruim veld voor hunne navorschingen geopend, daar nu de weg gebaad is, om op de min moeilijkste wyze hunnen letterkundigen arbeid in dat vak voort te zetten. Onze beste taalkenners (†) hebben met reden, en ik (§), overtuigd van de gegrondheid hunner stelling, (zonder my echter hier om onder hun ge-

tal

(*) Dit bericht van *Schagen* wordt by niemand, voor zoo veel ik wete, aangehaald.

(†) *HUYDECOOPER brief over den afst.* afst. bl. 58. in de Werk. van de Maats. der Nederl. Letterk. te Leyden. I. D. TEN KATE gemeens. tuss. de Gottif. en Nederd. spraek. bl. 3. Hier van vindt men een treffend voorbeeld in den grooten *Wagenaar*. Hy achtte het van de uiterste noodzaaklykheid, als Schryver, zyne moedertaal in den grond te verstaan, hier toe zocht hy, geelyk in alle zyne letteroefeningen, de bronader op, en las onze oudste en eerste Schryvers, en wel in den aanvang, alleen met oogmerk, om zich in de taal te oefenen. *Lev. van J. Wag.* bl. 17.

(§) *Inleiding voor de Taalk. Mengel.* bl. 3. en volgg.

tal te willen rangschikken.) altijd beweerd, dat de ouden alleen ons kunnen leeren, hoe men onze taal behoorde te schrijven; en ik voege hier nu nog by, dat men uit hunne Schriften de ware beteekenis der verouderde woorden alleen ontdekken kan. Hoe noodzaaklijk echter dit onderzoek ook zijn moge, om in het algemeen eene grondige kennis onzer tale te verkrygen, zoo wel als, om byzonder de verouderde woorden te leeren kennen, is het evenwel te gelijk waar, dat zoodanig onderzoek van de Schriften der ouden, als hier toe vereischt wordt, eene zeer moeilijke en omslachtige taak is, ja een arbeid, waar toe mischien niemand, die niet opzetlijk voor zich zelven eene meer dan algemeene kundigheid onzer moedertale tracht te verkrygen, licht besluiten zal, dewijl men, gelijk ik wel zeggen durve, jaren lang moet arbeiden, en een aantal werken onzer eerste schryvers, welke dikwils de vermakelijkste niet zijn, moet lezen en herlezen, eer men nog de beteekenis der geheel onbekende en de verschillende beteekenissen, in welke zommige woorden oulings genomen werden, zal ontdekt hebben. In al dien moeilijken, lastigen en langdradigen arbeid, (gelijk ik meen in myne inlasfing, in het bericht voor dit werk, te recht aangemerkt te hebben.) zal den taaloesenaar, door het bezit van dit zoo nuttig Woordenboek, veel zijn te gemoet gekomen.

Van hoe veel aanbelang het immers in het algemeen is, de *verouderde* en *onbekende* woorden eener tale wel te verstaan; en welke anders de zekere, doch schadelijke gevolgen dezer onkunde zijn, leert ons de groote *du Cange Præfat. ad Glossar. Med. et Infim. Latin.* §. LXVI. (bl. 67. in de Parijs. uitgav.) *Occurrunt igitur — infinita propemodum vocabula, quæ aut ignotæ aut novatæ significationis sunt, et cum eorum notio minime plana sit aut perspicua, Lectorem, ad alia properantem, non modo retardant, sed etiam quandoque sistunt et ab eorum lectione propter obscuritatem prorsus avertant.* Deze aanmerking van *du Cange* is zoo waarachtig, dat zy geen bewijs behoeft; een ieder, vertrouwde ik, vindt het bewijs in zich zelven. Doch wil men van de voorlichting, welke dit Woordenboek ons hier in geven kan, een nuttig gebruik maken, dan zullen die struikelblokken, van welke *du Cange* hier gewaagt, by ons zeer spoedig zijn uit den weg geruimd. By de algemeene aanmerking van dezen grooten taalkenner voege ik nog deze, in derzelver gevolgen meer byzonder op onze taalkunde betrekkelijk, dat het namelijk volstrekt onmogelijk is, zonder de vereischte kundigheid van de taal der ouden, niet alleen in deze wetenschap eenige vorderingen voor zich zelven te maken, maar nog veel meer, dat men zonder deze, in dat vak, nimmer met eenige vrucht voor anderen kan werkzaam zijn. Gebrek aan genoegzame ervarenheid in de taal onzer oudste Schryvers, siet ons ieder oogenblik niet alleen bloot voor de grootste en schandelijkste mislagen; maar ook aan de billyke berisping en bespottung van kundiger taalkenners, en daar en boven nog worden op die wyze de werken onzer eerste schryvers jammerlijk mishandeld, daar men den zin der woorden, en dus de meening van den

den schryver, geheel verduistert, en zyne taal volstrekt onverstaanbaar maakt. Deze waarschouwing achte ik voor ons van te meer gewicht, daar de werken onzer oudste schryvers van de schadelyke gevolgen dier onkunde reeds te veel proef gehad hebben. De sprekende voorbeelden, welke nog voorhanden zijn, strekken tot zoo vele onloochenbare bewyzen van mijn gezegden. Hoe is immers niet de taal van *Melis Stoke*, door de onbedrevenheid van *Alkemade*, te deerlijk mishandeld? En hoe is niet het goed en zuiver Nederduitsch van *Lodewijk van Velthem*, door de dikwils bespodyke aantekeningen van den ontaalkundigen *Le Long*, volstrekt onverstaanbaar gemaakt? Ik zwijg van anderen, welke zich ver stout hebben, om de taal der ouden zoo dwaaslyk als onkundig te beschimpen, en daar hun eigen werk van de grootste taalfouten overvloedige, echter nog onbeschaaft genoeg waren, om der ouden meerdere kundigheid, en beter inzien in den grond onzer tale, hun voor mislagen toe te rekenen. Zoo dat men te recht wel zeggen mag: arme ouden, wat zijt gy niet deerlijk mishandeld!

Vraagt nu iemand waar aan deze onkunde, welker schadelyke gevolgen hier zoo overtuigend aangetoond zijn, moet toegeschreven worden, ons antwoord is gereed. In de eerste plaats, en wel voornamelyk, aan een verzuim in het onderzoeken van de schriften der ouden; waar by nog in de tweede plaats komt (en mis schien wil iemand dit, tot verschooning der genen, welker onkunde ons gebleken is, bybrengen.) gebrek aan noodige voorlichting en verklaring van alle die verouderde woorden, welker beteekenis aan het grootst aantal der Nederlanders reeds geheel onbekend is. Thands echter zien wy, gelijk ik te voren reeds heb opgemerkt, dit gebrek geheel en al vervuld, daar wy in dit werk alle die verouderde woorden, in hunne onderscheiden beteekenissen opgehelderd en verklaard vinden: Welaan dan! voegen nu onze taaloesenaars hunne kundigheden, uit de schriften der ouden reeds opgezameld, (en derzelver nuttigheid blijft altijd onveranderlyk:) by dien schat van taalkennis, welke voor hun in den *Teuthonista* is bewaard gebleven en voorhanden licht, dan mogen wy met reden vertrouwen, dat de uitgave van dit Woordenboek aan onze Taalkunde een wezenlyk nut en voordeel zal aanbrengen.

§. II.

De aangelegenheid van dit werk voor onze Taalkunde genoegzaam aangetoond zijnde, zal ik eerst eenige byzonderheden omtrent den Schryver mededeelen.

II Schryver of opsteller van dit Woordenboek was GHERARD VAN DER SCHUEREN, zoo als op het einde van het Latijnsch en Duitsch Woordenboek gemeld wordt: *Explicit prefens vocabulorum materia a perdocto eloquentissimo viro, domino GHERARDO DE SCHUEREN conscripta.*

Wat eerst des Schryvers naam betreft. Het is niet onwaarschijnlijk, dat de Voorouders van onzen *van der Schueren* dezen hunnen toenaam *Schueren* goken

gen hebben van het Dorp of Heerlijkheid Schuren (*Schurenum*), welke volgens TESCHENMACHER *Ann. Cliv.* p. 370. gelegen was in het gebied van Eyflie: (*in Monasteriensis Eyflie praefectura*.)

GHERARD VAN DER SCHUEREN werd te Santen, een stad in het Hertogdom Kleef, geboren, zoo als wy niet alleen aangeteekend vinden by TESCHENMACHER *Annal. Cliv. in Syllab. Autor.*, en uit dezen by PAQUOT *Mem. pour servir à l'Hist. Litt.* Tom. III. p. 24. (uitg. in 8°.) maar ook zegt de Schryver van zich zelven: *Ego Gerardus van der Schuren, de Xantis Clivis. in Diplom. a. 1450. by DITHMARUS Cod. Diplom.* achter de *Ann. Cliv. van Teschenmacher Diplom.* 89. p. 106. zie ook aldaar *Diplom.* 102. p. 130. En zoo ook in de voorrede voor den *Teuthonista*, in deze woorden: *Ego quoque sub celtici Ducatus Clivenfis, Colonienfis Dyocesis emisperio orbicularis, lucis sumpsi exordia*. Hier, zoo wel als in het zoo even aangehaald *Diploma* van 1450., noemt *van der Schuren* uitdrukkelijk het Hertogdom Kleef zijn vaderland. Doch hoe zeer dit geene de minste tegenspraak lijdt, zoude het echter omtrent de laatst aangehaalde plaats, by sommigen eenige bedenking kunnen baren, indien zy de vertaling dezer woorden, door *Boonzajer* in zijn Bericht voor dit werk bl. 8. ingevoegd, overwogen, en zouden daar uit dan wellicht opmaken, dat het Bisdom Keulen des Schryvers vaderland geweest was, dat evenwel, met de nadere bepaling zyner geboorte stad Santen, niet zoude overeen te brengen zijn, als zijnde dezelve niet in het Bisdom Keulen; maar in het Hertogdom Kleef gelegen. Dan deze duisterheid is geheel op te helderen, indien men maar met *Boonzajer* het woord *Dyocesis* niet door ons *bisdom* vertale. Het komt my daarom voor, dat men dit woord hier te nemen hebbe voor *praefectura plurium provinciarum*, en zoo werd het in de middeleeuwen gebruikt, gelijk men vindt by *DU CANGE Gloss. Med. et Inf. Lat.* in *v. Dyocesis*. Ja *van der Schuren* zelf verklaart ons *bisdom* tweezins, zoo wel in eene ruimere, als in eene nauwere beteekenis. En byzonder verdient hier onze opmerking het *Glossarium JUNII D.* (*) op het woord *Dyocesis*, gerichte. Daar leest men: *dum hic vedes gerichte spiritualem potius, quam carnalem potestatem intellige, quoniam hoc in loco Gubernationem latine dicimus, hoc enim Dyocesis in nostro sonat eloquio*. Hierom meen ik, dat de woorden van *v. d. Schueren* dezen zin hebben, en dus dienen vertaald te worden: *Ik heb ook onder den gezichteinder van het edel (†) Hertogdom Kleef, onder Keultsch gebied, het eerste levenslicht aanschouwd. enz.* Wanneer men deze woorden zoo vertaalt, hangt alles zeer wel te zamen, en daar de stad Santen

(*) Uitgegeven door P. F. SUMM *Symb. ad Literat. Teuton. Antiquior.* Havn. 1787. aldaar Col. 303.

(†) Zoo vertaalt *Boonzajer* te recht het latijnsche *Celticus*, hier door *v. d. Schueren* gebruikt; dit middeleeuwsch Latijn verfond *Schaen* niet, die hier van het *Celtisch Hertogdom Kleef* gemaakt heeft. Zie het hier boven gemeld bericht.

ten de geboorteplaats van *y. d. Schueren* was, behelzen deze woorden dan eene zeer juiste opgave, niet alleen van des Schryvers vaderland; maar ook van deszelfs geboorteplaats. Immers stond de stad Santen, schoon in het Hertogdom Kleef gelegen, oudstijds, en zeker nog gedeeltlijk ten tyde, dat onze Schryver geboren werd, onder het bestuur van den Keurvorst van Keulen; en zy werd eerst voor de helft in den jare 1392., en naderhand geheel in den jare 1441. aan de Hertogen van Kleef ingeruimd. Wanneer men dit in aanmerking neemt, vertrouwde ik, den waren zin dezer woorden in myne vertaling te hebben opgegeven.

Het komt my voor, dat *y. d. Schueren* uit geen onaanzienlijk geslacht gesproten is, ten minste by gelegenheid van het verdrag, dat er in den jare 1392. tusschen Adolph den eersten, Hertog van Kleef, en den Keurvorst van Keulen, betreklijk de stad Santen, gesloten werd, vinden wy, dat de laatstgemelde Vorst toen van zyne zyde als richter over de helfte dier stad aanstafde eenen *Johannes van der Schueren* (*), zeer waarschijnlijk eenen der voorouders van onzen Schryver, zoo dat wy daar uit niet onduidelijk mogen afnemen, dat het geslacht van *y. d. Schueren* een der aanzienlijkste in Santen moet geweest zijn.

Daar wy dan nu het vaderland en de geboorteplaats van onzen Schryver bepaald hebben, ziet men hoe verkeerdlijk *VALER. ANDREAS Biblioth. Belg.* p. 283. en *FOPPENS Biblioth. Belg.* Tom. I. p. 360. onzen *van der Schueren* van hollandsche afkomst houden; een misflag; denklijk geboren uit een verkeerd verstand der woorden van *M. Z. BOXHORN Theat. Urb. Holl.* Cap. IV. p. 41.; dees Schryver daar het werk van *van der Schueren* aanhalende, noemt het *Dictionarium Teutonicum*; en daar hy uit dat Woordenboek een onzer oude hollandsche woorden verklaart, zal *Valer. Andreas*, zekerlijk het boek zelve niet onder de oogen gehad hebbende, hier uit hebben opgemaakt, dat deszelfs opsteller een Hollander geweest ware; en *Foppens*, welke hier niets nieuws vermeldt, heeft *Valer. Andreas* woordeliijk nageschreven. Hier uit mogen wy als zeker opmerken, dat *Foppens*, even min als *Andreas*; het Woordenboek van *van der Schueren* nimmer hebben ingezien.

§. III.

Wat de Ambtsbediening van onzen Schryver belangt, hy behoorde tot den geestelyken stand, hy nam eene kerkelyke bediening waar. Dit vinden wy door hem zelve aangeteekend in de voorrede voor het I. D. van den *Teuthonista*, en wel in deze woorden: *michi similes — videlicet Clericos*. Hier noemt hy zich zelve *Klerk*; dat in eene algemeene beteekenis (en wy hebben geene aanleiding om iets naders te kunnen bepalen.) een persoon van eene Kerkelyke be-

(*) Zie *TESCHENMACHER Ann. Cliv.* p. 171. en 284. in de uitgave van *Dühmrus*.

bediening aanduidt, zoo als ik breeder getoond heb in myne Voorrede voor *Maerlants Spieg. Illust.* bl. 15. en volg. en ook nader bevestigd wordt door *van der Schueren* zelven, *Teuthonista* II. D. op *Clericus*, daar hy dit woord, in deze algemeene beteekenis, zeer wel verklaart.

Dan de verdiensten en bekwaamheden van onzen *van der Schueren* zullen zekerlijk oorzaak geweest zijn, dat hy tot hooger waardigheid bevorderd werd; want zoo als wy niet alleen by *TESCHENMAQHER* in *Syllab. Auctor.* en *PACQUOT* op de aangeh. plaats; maar ook by anderen, en zelfs in het reeds gemelde slot van het Latijnsch en Duitsch Woordenboek aangeteekend vinden, is onze *van der Schueren* Kancelier der Hertogen van Kleef geweest. Hy nam dezen post reeds waar by den eersten Kleefschcn Hertog Adolph, en is by deszelfs opvolgers Johannes den I. en II. in dezelfde waardigheid gebleven. De post van Kancelier bestond in de middeleeuwen eigenlijk in het schryven en afvaardigen der brieven en bevelen der Vorsten. Zie het *Capital. An.* 823. Cap. 24. by *GEORGISCH. Corp. Jur. Germ. Antiq.* p. 882. *Capital. Caroli M.* Lib. 2. Tit. 24. aldaar p. 1334. Echter werden zy ook, mits hier toe gerechtigd, by het sluiten van zekere plechtige verbonden, welke hunne vorsten aangingen, geroepen, om in getuigen der waarheid niet alleen verklaring te geven, dat dezelve verbonden in hunne tegenwoordigheid gesloten waren; maar ook om die met hunne onderteekening te bekrachtigen. By zoodanige gelegenheid droegen zy den naam van *Notarii*. Hier van, dat men in de *Leges, Ludov. Pii* Cap. 8. leest *charte Cancellarii manu scriptæ aut firmatæ*, en dat *DU CANGE Gloss. Med. et Infim. Lat.* in v. *Cancellarius* zegt: *Cancellarii Notariorum munus obiere*; ja dat *Cancellarius* en *Notarius* by hem verwisseld wordt. Zie het gem. *Gloss.* in v. *Notarii Comitum* en in v. *Notarii Abbatum*. Voeg hier by *LEIBNITIUS. in Not. ad Scriptores Rer. Brunsv.* Tom. I. p. 484. not. d. *VOSSIUS de Vitiis Sermon.* Lib. II. p. 368. doch vooral *SPELMAN Gloss. Archæol. v. Cancellarius*. Dit nu in aanmerking genomen, kan men reden geven, waarom y. d. *Schueren* zich zelven *Notarius* noemt, wanneer in zyne tegenwoordigheid de broederscheiding tusschen Johannes, Hertog van Kleef, en Adolph, Heere van Ravenstein, in den jare 1450. gesloten werd, en hy die met zyne onderteekening bekrachtigde. In dezen brief (*) leest men: *Et ego Gerardus van der Schuren de Xantis Clivis, Colonienfis diocesis publicus imperiali auctoritate Notarius*. In deze zelfde waardigheid vindt men onzen *van der Schueren*, ook in de erfscheiding tusschen Johan, Hertog van Kleef, en zynen Broeder Engelbert van Nevers, in den jare 1489. gesloten: *Et ego Gerardus van der Schuren, de Xantis publicus imperiali auctoritate Notarius Colonienfis diocesis* (†). — Hier zien wy dus onzen Schryver in eenen post van eer en aanzien gesteld, en wel in zoodanigen, wel-

(*) By *DITHMARUS Cod. Diplom.* Dipl. 89. achter de *Ann. Cliv. van Teschenmacher*.

(†) By *DITHMARUS l. c.* Dipl. 102.

welke ons de gunstigste gedachten van zyne verdiensten doet opvatten; wy leeren hem hier niet alleen kennen als eenen ervaren rechtskundigen; maar ook als iemand van een onbesproken gedrag; Tot dien post immers, waar toe wy *y. d. Schueren* hier bevorderd zien, werden *voormaals* geene andere toegelaten, dan zulke, welke kundige rechtsgeleerden waren, en te gelijk ter goeder naam en faam stonden; zoo was dit reeds bevolen by de *Leges Regis Lotharis* cap. 94. *Similiter et Notarii legibus eruditi et bonae opinionis constituantur.*

Wanneer *van der Schueren* tot de waardigheid van Kancelier bevorderd is, is niet wel te bepalen; dat hy dien post reeds voor den jare 1448. heeft waargenomen, is zeker; dewijl in dat jaar Hertog Adolph reeds overleden is. Schoon ik even min ergens vinde aangeteekend, of hy dit ambt tot zyne dood toe behouden hebbe, zoude ik echter daar van niet vreemd zijn; want alhoewel *Teschenmacher* zegt, dat onze *van der Schueren* alleen Kancelier by Adolph en Johannes den I. geweest is, is het echter zeker, dat hy den laatstgemelden Vorst ten minste nog agt jaren overleefd heeft (*), en het komt my waarschijnlijk voor, dat hy by Johannes den II. in dezelve waardigheid zal gebleven zijn; ik meen dit te mogen opmaken uit het aangehaald *Diploma* van den jare 1489., en dus onder de regeering van Johannes den II. uitgegeven.

Wanneer echter *van der Schueren* eigenlijk overleden is, vinde ik mede nergens bepaald. *TESCHENMACHER* in *Syll. Aufz.* zegt alleen, dat hy althands in den jare 1489. nog in leven was, dat ook zeker blijkt uit de zoo even aangehaalde erfscheiding tusschen Johan, Hertog van Kleef, en Engelbert van Nevers; zie hier boven bl. 8.; en op dit stuk zal *Teschenmacher* waarschijnlijk mede het oog gehad hebben.

Daar het dus uit onderscheiden bewyzen overtuigend blijkt, dat *van der Schueren* een der aanzienlijkste ambten bekleedde, kan ik niet voorby, om de eer van onzen Schryver te verdedigen tegen die, zijn persoon zoo zeer vernederende, gissingen, welke *RICHEY* (†), op eigen gezag, en zonder eenig bewijs, zich veroorlooft te boek te stellen. Hy ontkent, dat onze Schryver het eigenlijk gezegd ambt van Kancelier bekleed hebbe, en wil, dat hy slegs een der geringste bedienenden van de Kancelary des Kleeffschen Hertogs geweest zy. De reden voor dit gevoelen vinde ik in deze woorden: *Denn mit diesem Nahmen verbindet sich heute zu tage der Begriff eines hohen und wichtigen Ehren-Amptes / bey welchem die mühsame verfertigung eines Mitter-Undes schwerlich hat subet.* Een zwak en weinig afdoend bewijs voorzeker; want vooreerst zal het hier niets, ter zake doen, van welk een gewicht de post van Kancelier *heden ten dage* moge gerekend worden, of welk een moeilijke en gedurige arbeid aan dat ambt thands verbonden is, dit komt hier, in geen deele in

(*) Johannes de I., Hertog van Kleef, overleed in 1481. Zie *TESCHENM. Ann. Cliv.* p. 315.

(†) Na schrift van den Teuthonista, achter het *Idioticon Hamburgense* uitg. van 1755. p. 433.

in aanmerking, dewijl men alleen het ambt beschouwen moet, in betrekking tot den tijd, in welken *van der Schueren* het zelve waarnam; maar, ten andere, ik stemme aan *Richéy* de moeilijkheid en gedurigen arbeid, aan dezen post gehecht, volkomen toe, waar uit toch volgt dan, dat zoodanig ambtenaar, welke zyne uren van uitspanning aan nuttigen arbeid besteedt, niet in staat zoude zijn om zoodanig een Woordenboek, schoon in de daad een moeilijk werk, echter te volbrengen. Duitschland, zoo wel als ons eigen Vaderland, leveren hier voor zeer voldoende bewyzen op, dewijl zoo wel daar, als voormaals hier te lande, de eerste en voornaamste ambtenaars geene geringe proeven van hunnen letter-arbeid der geleerde wereld hebben medegedeeld.

Even ongegrond is ook de gevolgtrekking, welke hy neemt uit de volgende woorden der voorrede, door *v. d. Schueren* voor het I. D. geplaatst: *Inter michi similes, non grandiusculi dogmatis fragulatos, videlicet Clericos, pudibunda interrept ignorantia*. Hy beschouwt deze, zoo hy dezelve noemt, lage bekenenis, zeer ongeschikt voor eenen Kancelier, welke, volgens zijn oordeel, noodzakkelijk een geleerd man zijn moet; en meent dus hier in een bewijs te vinden, dat *v. d. Schueren* het ambt van Kancelier niet bekleed heeft: hy heeft dus deze woorden zoo opgenomen, als of *v. d. Schueren* ook zich zelve hier als schandelijk onwetend voorstelt; doch zeer ten onrechte, dewijl de Schryver door dit *michi similes* alleen wil te kennen geven, dat hy hier bepaaldlijk sprak tot die genen zyner landgenooten, welke met hem den zelfden stand, te weten den geestelyken, bekleedden; en in dezen zin noemt hy dezelve *sibi similes*. Er is derhalven, naar myne gedachten, in deze woorden althands geene berispe-lyke, of aan zyne ambtsbediening niet wel voegende, laagheid te vinden. In regendeel geloof ik, uit deze zelfde woorden eene, vóór onzen Schryver gunstiger, gevolgtrekking te mogen afleiden; gelijk ik §. IV. breeder betoogen zal. De overige redenen, die hy voor zijn gevoelen bybrengt, zijn van geen meerder aanbelang, waarom ik die met stilzwygen voorby ga, en deze zoo zonderlinge meening van *Richéy* beschouwe, als eene op eigen gezag aangematigde, en dus onbillyke kleinachting, den persoon van *v. d. Schueren* aangedaan.

§. IV.

Tot hier toe beschouwden wy onzen *van der Schueren* met opzicht tot zyne geboorteplaats, den stand, en eere-post, door hem bekleed: doch laat ons nu denzelfden verdienstelyken man meer van naby, byzonder in zijn zedelyk karakter, gadeslaan, en daar toe in de eerste plaats nader in overweging nemen de redenen, welke hem tot het zamenstellen van dit werk bewogen hebben, om dan vervolgens acht te slaan op den persoon, op wiens aanzoek hy zich tot dezen arbeid verledigd heeft. Wat het eerste aangat: geen haatlijk eigenbelang of zucht na roem of eer schynen onzen Schryver tot het volbrengen

van

van deze waarlijk moeilijke en verdrietige taak aangezet te hebben; neen, hy werd door eene, veel edeler, dijt tot dezen arbeid aangefpoord, en bedoelde hier in alleen zynen landgenooten ten nutte te zijn, door aan hun, zoo wel als aan zich zelf, een, naar zijn oordeel, nuttig werk, dat nog ontbrak, in handen te geven; *illorum igitur* (zegt hy in de voorrede voor het I. D. van den *Teuthonista*.) *et mee subvenire cupiens ebetudini hoc prefens profecto opus compilare decrevi*. Hoe zeer men ten tyde van *v. d. Schueren* een zoodanig werk, als toen door hem vervaardigd werd, benoodigd hadde, en hoe groot derhalven de verplichting ware, welke men hem voor zynen gewichtigen arbeid verschuldigd was, blijkt uit de ongunstige getuigenis, welke hier door *van der Schueren* zelfden van zijne tijd- en ambtgenooten gegeven wordt. Hooren wy zyne eigen woorden: *Rursus et inter michi similes, non grandiusculi dogmatis stragulos, videlicet Clericos, pudibunda interrepis ignorancia, cum plerumque rerum oculis nostris coram positurum, utique sat vulgarem sed minime latinicalem nominum nosterimus interpretationem. De verbis quoque id nobis occurrit simile*.

Eene beklagenswaardige staat der geleerdheid voorzeker! gelijk wy uit dezen getuigen, welke ons volkomen vertrouwen verdient, vernemen kunnen, daar zy, onder welke anders in dien tijd de schranderste en geleerdste gezocht moesten worden; door eenen hunner Medebroeders zelfden, als geheel onkundig, worden voorgesteld.

Onder de geestelijkheid immers, werden anders in die dagen de ervarenste lieden gevonden, dewijl en toen, en vroeger reeds, by de zoogenoemde leeken, de diepste onkunde allerwegen doorstraalde (*), en zoo als ik uit het stilzwijgen van *van der Schueren* wel haast zoude opmaken, moet de onbedrevenheid dezer laatsten, ten zynen tyde, zoo niet erger, ten minste nog dezelfde geweest zijn, zoo dat hy zich ook hunner niet schijnt te bekreunen. Schandelyker kwam het hem met reden voor, dat men eene, van tijd tot tijd denklijk meer toeneemende, onkunde onder de geestelyken gewaar werd. Hier tegen te waken was des Schryvers hoofdoogmerk, en hy verzuimde geene gelegenheid, om hun hier tegen een geschikt middel aan de hand te geven. Dat in de daad de klagten van onzen *van der Schueren* niet ongegrond zullen geweest zijn, mag men hier uit afnemen, dat het algemeen verwaarloozen van alle letterkundige oefeningen eene reeds verouderde kwaal was, die gewis ten zynen tyde meer en meer

zal

(*) Zie dezen aangaande breder in myne Voort. voor *Maerlants Spieg. Hist.* bl. 30. Hier van wordt het woord *leec* zeer eijenaartig als een byvoeglijk naamwoord gebruikt, in de beteekenis van *onkundig, onwetend*, door den Dichter van den *Leeken* sp. IIS. f. 4. b.

*Men vint snijpel liede zo leec,
Eli int ghelove alsoe weec,
Dat sijt houden in haer verstaen,
Dat God es als mensche ghedaen.*

zal hebben toegenomen, en ook by de geestelijkheid meer begon doortredingen. Wy vinden dien aangaande eene getuigenis, reeds eenige eeuwen ouder, dan van onzen Schryver, by WILLERAMUS (*) in *Praefat. Paraph. Cant. Cantic.* (†) *Cogor huius temporis feces desiere, cum iam fere omne litterale deficit studium.* Ja, gelijk dees schryver vervolgt, kon hy onder zyne tijdgenooten slegts eenen enkelen opnoemen, welke zich der letteroefeningen wijdde: *Unum in francia comperi Lantfrancum nomine, antea maxime valentem in Dialectica, nunc ad ecclesiastica se contulisse studia.* Dat deze opgave van den staat der geleerdheid, door Willeramus hier afgeschetst, het zeggen van onzen van der Schueren niet weinig bekrachtigt, zal geen breed betoog vereischen, maar veel eer verdient zyn yver, om deze algemeene onkunde te helpen weeren, den grootsten lof, en het toont ons te gelijk, hoe hy boven alle zyne tijdgenooten gerekend mag worden uitgemund te hebben, hier van dat hy ook by zyne landgenooten reeds in groote en buitengewone achtung geweest is, dat ik opmake uit de veel beduidende benaming van VIR MAGNUS, welke *Henr. Scheper* aan onzen van der Schueren gaf. Zie DITHMARUS *Cod. Diplom.* dipl. 89. p. 106. voeg hier by, dat Arnoldus Ther Hornen hem een zeer geleerd en welsprekend man noemt.

Hoe zeer nu de bestraffing van onzen Schryver, ten aanzien zyner Medebroederen, over hunne onbedrevenheid, vry gevoelig is, is echter dezelve met de meeste bescheidenheid gepaard, zoo wel als met eene zedige nederigheid, daar hy geenzins verwaand genoeg is, om zich zelve, als boven hen verheven, uit te zonderen; maar integendeel als met zyne medebroederen dezelfde voorlichting behoevende voorstelt. Doch hoe zeer dit zeker een blijk van des Schryvers nederigheid moge opleveren, kan men echter hier in te gelijk een trek van oordeel en verstand ontdekken, daar hy zich door dit middel te beter in staat stelde, om zynen onervaren medebroederen hunne schandelyke onwetenschap onder het oog te brengen. Ziet daar eenige hoofdtrekken van het zedelijk bestaan van onzen Schryver, zoo verre ik dezelve uit de gemelde Voorrede heb kunnen opmaken. Voegen wy alleen hier nog by het gunstig oordeel door SCHAGEN (§), ten dezen opzichte, over onzen Schryver geveld: *zijn Karakter* (zegt hy) *schijnt my zedig en openhartig, en een syne geesfel van de domheid.*

Wat dan nu in de tweede plaats aangaat den persoon, op wiens aanzoek van der Schueren zich tot dezen arbeid verledigd heeft: hy zelf geeft ons hier omtrent bericht in de meermaals aangehaalde Voorrede, in deze woorden: *Et vos mi domine preposite, ipsius domini ducis a commentariis, presencialis cernitis per me*

(*) Willeramus schreef dit werk reeds voor het jaar 1048. Zie v. LELYVELD *Aante:k. over Will.* achter het II. D. van *Huydec. Pr. van Taal en Dicht.* bl. 570.

(†) Uitgegeven door FR. JUNIUS *Observat. in Will.* Doch wy voegen deze woorden hier in naar de lezing van het IIS. der Leydsche Boekery.

(§) Bericht wegens den *Teuthonista*, in het *Holl. Magaz.* II, D. II. Stuk. bl. 430.

me vobis deditissimum vestrum votum hac in re fore adimpletum. Hier uit wordt zeer duidelijk bevestigd, gelijk wy hier boven hebben opgemerkt, dat name-
lijk *van der Schueren* niet uit eenig eigen voordeel dit werk ondernam; neen,
hy werd integendeel hier toe door anderen aangezocht, en wel door iemand, in
wien wy niet alleen kunde en oordeel onderstellen mogen; maar wien ook het
belang der letteroefeningen ter harte ging. De Proost zelf, te gelijk door den
Hertog tot geschiedschryver benoemd (*), en welke door *v. d. Schueren*, in
de voorrede voor het II. Deel een geleerd man genoemd wordt, had hem tot
dezen arbeid aangemoedigd. Dit alles moet ons ook te gelijk een vry zeker bewijs
van des Schryvers welbekende bekwaamheid opleveren; daar een man, in eenen
der aanzienlijkste posten gesteld, een hoogachter der wetenschappen, en welke
daar en boven gelegenheid had om *van der Schueren*, uit hoofde van het ambt,
het welk hy mede ten hove bekleedde, in alle zyne verdiensten van naby te
leeren kennen, hem tot het volvoeren van dit moeilijk werk uitkoos en aan-
moedigde.

§. V.

Schoon alles wat wy tot hier toe ten opzichte van onzen *van der Schueren*
hebben aangemerkt, ons reeds overvloedige bewyzen oplevert van zijn oor-
deel, kundigheid en onvermoeiden arbeid, zoo worden wy echter omtrent zyne
ne, waarlijk uitmuntende, bekwaamheid nog nader overtuigd, indien wy hier
acht slaan op het werk, het welk hy in het schryven van den *Teuthonista* on-
dernam; een arbeid, waar toe zich tot op dien tijd niemand had verledigd, zoo
dat het werk, toen door hem vervaardigd, volstrekt nieuw en geheel van zy-
ne eigene zamenstelling was. Te recht zegt dus *RICHEY Nachr.* p. 434.
Dieses ist vielleicht das älteste Deutsch-lateinische Wörter-Buch in der welt — Zum wenigsten muß ich
es so lange dafür halten; bis mir jemand ein älteres zum vorchein bringen wird. Men kan derhalven
onzen Schryver dezen roem niet betwisten, dat hy de eerste geweest is, welke
immer een *Duitsch* en *Latijnsch Woordenboek* heeft zaamgesteld. En schoon dit
ten opzichte van het *Duitsch* en *Latijnsch Woordenboek* buiten alle bedenking
is, dewijl men niet alleen, niet weet, dat er een ouder dergelyk Woordenboek
van die eeuw tot onzen tijd is overgebleven; maar zelf nergens eenige melding
gemaakt vindt, dat het immer voorhanden geweest is. Zoo is het ook omtrent
het tweede deel van dit werk, of het *Latijnsch* en *Duitsch Woordenboek*, even
zeker, dat dit ook het eerste geweest is, het welk in die uitgebreidheid het
licht zag; want die oude *Vocabularii*, waar van in de hier achter gevoegde naam-
lijst melding gemaakt wordt, en van welke waarschijnlijk slegs twee voor de uitga-
ve van den *Teuthonista* in het licht gekomen zijn, waren niet anders dan school-
boe-

(*) Zoo is het *Lat. a commentarii* door *v. d. Schueren* zelven verklaard in het I. D. van den
Teut. op *H. Historien schryver*, en op *S. Schryver van historien*.

boeken voor kinderen, om het Latijn te leeren; doch *van der Schueren* schreef een Woordenboek, waar van mannen zich in hunne letterkundige oefeningen met vrucht konden bedienen. En wat het Woordenboek, ten tytel voerende: *Vocabularius Copiosus* enz. betreft, (waar van hier achter ook breeder gesproken wordt.) dit werd, volgens aantekening van Mr. *J. Visser*, omtrend 1480. of mischien iets vroeger uitgegeven; doch het komt my niet waarschijnlijk voor, dat dit Woordenboek voor den *Teuthonista* het licht gezien hebbe. De inhoud der voorrede, door *van der Schueren* voor het tweede Deel geplaatst, schijnt het tegendeel aangeduiden; ik althands besluite daar uit, dat er nog geen volledig *Latijnsch en Duitsch Woordenboek* voor handen was; want hy zegt met zoo vele woorden, dat zijn eenig oogmerk in het zamenstellen van dat tweede Deel alleen was om hun, welke de duitsche benaming van deze of gene Latijnsche woorden niet wisten, hier in te hulp te komen. Had nu reeds een zoodanig werk toen het licht gezien, *van der Schueren* zoude zich zelven van dezen arbeid zeer wel ontslagen, en waarschijnlijk in zyne voorrede voor het eerste Deel zyne Lezers tot dat Woordenboek, ten gemelden einde, gewezen hebben.

§. VI.

Thands zullen wy den tytel of opschrift, door *van der Schueren* voor zijn Woordenboek geplaatst, in overweging moeten nemen. Hy noemt zijn werk **TEUTHONISTA OF DEUTSCHLENDER**, en de reden dezer benaming voegt hy daar tevens by, in de woorden, welke hy terstond op dezelve volgen laat: *ea ratione quod termini in capite rigarum a Theuthonico sunt incepti*, en zoo ook in de voorrede voor het II. Deel: *Teuthonista vulgariter der Deutschlander nuncupatur seuque intitulatur eo quod inibi conscripti singuli termini in vulgari alamanico primo locentur ordine*. Hy heeft derhalven dezen tytel voor zijn werk verkozen, om dat hy een *Deutsch* en *Latijnsch* Woordenboek geschreven, of, om dat hy het *Duitsch* in eene alphabetische orde vooraan geplaatst, en dat door het *Latijn* omschreven en verklaard had. De opgegeven reden, welke onzen Schryver tot de keuze van dit opschrift voor zijn werk bepaald heeft, verdient onze nadere aandacht, en geeft my aanleiding tot de volgende bedenking, dat namelijk *van der Schueren*, by den aanvang van zijn werk, geen ander voornemen had, dan om alleen, dat gedeelte van zijn werk te geven, het welk wy thands het eerste deel noemen, en dat ook, naar ons inzien, eigenlijk alleen onder den naam van *Teuthonista* kan begrepen worden. Tot dit gevoelen hebben ons de volgende redenen bewogen. 1. De door *van der Schueren* zelven opgegeven reden, waarom hy zijn werk *Teuthonista* noemt, deze is eigenlijk alleen betrekkelijk tot het eerste, geenzins tot het tweede deel. 2. De inhoud der voorrede voor het tweede deel, daar onze Schryver zegt, dat, na dat hy op aanziek van zekeren eerwaardigen en geleerden Prelaat, van wien wy reeds bl. 13. ge-

gewag maakten, het vorig werk, dat is de *Teuthonista*, voltrokken had, hy het ook van geene mindere nuttigheid oordeelde het tweede stuk zaamtestellen, waar in alle de hem voorkomende Latijnsche bewoordingen, in orde van het *alphabet* voor aan geplaatst waren, en dan in de gemeene, dat is zyne moedertale, verklaard werden. Hier uit, dunkt my, volgt zeer zeker, dat, daar *van der Schueren* geen ander aanzoek gehad heeft, dan alleen om een Duitsch en Latijnsch Woordenboek te vervaardigen, de eerste aanleg van het werk ook alleen daar toe bepaald was, als zijnde door den meergemelden geschiedschryver alleenlijk daar toe aangezocht, zoo als wy kunnen opmaken uit de aanspraak aan denzelven in de voorrede voor het eerste stuk, indien men deze vergelijkt met de onmidlijk voorgaande woorden. 3. De Schryver noemt het tweede deel een *supplementum*, in de voorrede voor dat stuk; eene benaming, welke zeker niet te pas zoude komen, indien hy niet, na de voltooying van het eerste stuk, naderhand nog tot het zamenstellen van het tweede besloten had. 4. In de voorrede voor het tweede stuk verklaart *van der Schueren*, beide de deelen voor een werk, en wil, dat zoo wel het tweede, als het eerste onder den naam van *Teuthonista* of *Deutschlender* begrepen worde: *Pronuncio hec utraque prefencialia opera — hoc unico vocabulo, scilicet Teuthonista, alamanica quoque interpretatione der Duytschlender nuncupanda*. Eene verklaring, die zekerlijk noodzaaklijk was, gemerkt de reden, voor het opschrift van het eerste deel gegeven, met den inhoud van het tweede stuk weinig strookte, en men daarom hetzelfde wel licht voor een afzonderlijk werk konde aanzien. Hy echter, overtuigd, van de nauwe betrekking, welke de beide stukken met elkander hadden, is daarom genoodzaakt geweest dezelve voor een werk te verklaren.

By deze redenen zoude ik nog anderen, opgemaakt uit vergelyking der voorrede, zoo voor het eerste, als tweede, stuk geplaatst, kunnen voegen; doch de opgegeven zijn ons reeds genoegzaam, om ons gevoelen voor bewezen te mogen rekenen.

Hoe zeer *van der Schueren*, in den aanleg van dit werk, voornemens geweest moge zijn, om alleen, als hier toe slegts aangezocht, een Deutsch en Latijnsch Woordenboek zaamtestellen, had hy echter zeker, voor dat het eerste deel de pers verliet, tot het schryven des tweeden deels reeds besloten, dat ik hier uit opmake, om dat in het eerste deel des schryvers naam niet gevonden wordt. Dan te recht begreep hy, dat het van de uiterste noodzaaklijkheid was, om zoo wel een Latijnsch en Duitsch, als een Duitsch en Latijnsch Woordenboek zynen landgenooten te schenken, en dat het laatst door hem vervaardigd stuk, hun ook tot een zeer nuttig gebruik konde strekken, gelijk hy in zyne, voor dat stuk geplaatste, voorrede nader betoogt.

Ten aanzien van deze Voorrede zal ik hier bepaaldijk niets aanmerken; maar den Lezer tot dezelve wyzen, om daar uit eensdeels nader bevestigd te zien, wat wy te voren, omtrent de bescheidenheid van onzen Schryver bræder heb-

ben aangeteekend, zoo wel als den doorgaanden toeleg, om zyne onbedreven medebroederen te leeren; terwijl ik hier alleen maar wil doen opmerken zyne naarligheid en onvermoeide vlijt, om, zoo veel hem mogelijk was, nog ten nutte zyner landgenooten te arbeiden, niet tegenstaande door hem reeds aan het verzoek, dat men hem gedaan had, ten overvloede was voldaan. Ook mogen wy hier in nog ten duidelykste ontdekken het goed oordeel van onzen Schryver, dat, wilde hy volkomen zijn oogmerk bereiken, hy door alleen het eerste stuk te schenken, maar gedeeltlyk aan zyne meening voldoen zoude, hierom heeft hy dan te recht besloten tot het zamenstellen van het tweede stuk, of het Latijnsch en Duitsch Woordenboek. En zoo noodzaaklyk het zamenstellen van het tweede deel ook moge geweest zijn ten tyde van *y. d. Schueren*, niet minder nuttig is het zelve thands voor ons gebruik; want niet alleen, dat men daar in verscheiden latijnsche woorden van de middeleeuwe aantrest, welke by anderen wel eens te vergeefs gezocht worden, maar ook vindt men in dat zelfde stuk zeer vele duitische woorden, ter verklaring der latijnsche benamingen bygebracht, welke in het eerste deel echter niet voorkomen, waarom ik, even gelijk *van der Schueren*, de beide deelen voor een werk verklaarde, ook deze beide stukken voor onze Taalkunde van de uiterste noodzaaklykheid rekene.

§. VII.

Tot hier toe beschouwden wy alleen den arbeid, welke *van der Schueren* tot het zamenstellen van zijn Woordenboek besteedde, en leerden hem dus alleen als Taalkundigen kennen, waar in wy hem boven alle zyne tijdgenooten zien uitmunten. Dan, daar en boven heeft dezelfde Schryver zich, in een geheel ander vak van letterkunde, verdienstlyk gemaakt; wy ontmoeten in hem ook eenen, naar den tijd, in welken hy leefde, zeer ervaren geschiedkundigen. Getuigen hier van zyne Kronijk, welk werk volgens aanteekening van *PAQUOT Memoir. pour servir à l'Histoire. Litt.* op de aangeh. plaats, dit opschrift had: *Chronicon in quo Principum Clivensium et Markenium origo et progressus, usque ad annum M. cccc. lxi. deducitur.* Deze Kronijk, door onzen Schryver dus tot het begin der regeeringe des tweeden Kleefischen Hertogs gebracht, is eerst door zekeren *Jan Louwerman*, tot den jare 1590., en daar na door *Jan Turck* tot op 1637. vervolgd. By *TESCHENMACHER* in *Syllab. Auctor.* voor de *Ann. Cliv.* en by denzelfen *Annal. Cliv.* p. 427. vindt men van deze Kronijk van *Gherard van der Schueren* uitdruklyk melding gemaakt. Schoon dit werk, welks grondslag door onzen *van der Schueren* gelegd is, zoo als *Paquot* meent, nimmer ten algemeenen gebruike is uitgegeven, moet men echter van de voortreffelykheid van dat stuk zeer gunstige gedachten opvatten, daar het aan *W. Teschenmacher* in het opstellen van zyne *Annales Cliviae* ten baken verstrekt heeft, waar uit men besluiten mag, dat dees Schryver dit *Chronicon* zoo nauwkeurig zal bevonden hebben,

ben, dat hy zich hier van met vrucht konde bedienen. En zeker geen wonder, dat *van der Schueren* in staat was, om de geschiedenissen der Kleeffche Vorsten nauwkeurig te boek te stellen, daar hy, zoo wel als de schryvers der beide vervolgen, zeker uit hoofde hunner amtsbedieningen, den noodigen toegang zullen gehad hebben tot die echte stukken, waar uit alleen een werk van dien aard naar behooren is optemaken. Doch laat ons tot des schryvers eerstgemeld werk, te weten den *Teuthonista*, wederkeeren, en wel byzonderlijk tot de eerste uitgave, reeds in de xv. eeuw in het licht gekomen.

§. VIII.

De eerste uitgave van dit Woordenboek, door *van der Schueren* zelf in het licht gegeven, mag te recht voor een der eerste en zeldzaamste voorbrengfels der boekdrukkunst gehouden worden, daar reeds *beide de deelen in den jare 1477.* ter openlyke uitgave in gereedheid gebracht waren. Deze tijdsbepaling echter der eerste uitgave van den *Teuthonista*, zoude mischien aan sommigen kunnen toefchynen niet overeen te komen met de eigen woorden van *v. d. Schueren*, welke de voorrede, voor het eerste deel geplaatst, voorafgaan; daar leest men: *Incipit Vocabularius, qui intitulatur Teuthonista, vulgariter dicendo der Duytschlender, ea ratione quod termini in capite rigarum a theuthonico sunt incepti* EDICIO QUOQUE HUIUSMODI OPERIS COMPLETA EST DE ANNO DOMINI M. CCC. LXXV. DE MENSE MARCII. Schoon deze woorden in de daad duidelijk en klaar zijn, schijnt echter hunne beteekenis by sommigen niet wel begrepen te zijn, en zy hebben dus aanleiding gegeven tot verschillende gisfingen, en daar op gebouwde verklaringen. Eenige hebben die woorden zoodanig opgevat, als of dezelve den tijd der uitgave van het eerste deel behelsden, en stelden dus, dat het zelve in den jare 1475, doch het tweede deel, twee jaren later, te weten in 1477. het licht gezien hebbe, dus dacht onder anderen onze *Boonzajer*, gelijk blijkt uit zijn bericht voor den *Teuthonista*, alwaar hy bl. 8. zegt: *het eerste [stuk], waarin het Duytsch voor, en het Latijn achter staat, wierd uitgegeven in 't jaar 1475.; het tweede, met het Latijn voor, en het Duytsch achter, volgde het eerste in 't jaar 1477.* En hier in was hy voorgegaan door *v. Lelyveld*, welke op *Huyd. Pr. II. D. bl. 98.* schrijft, dat de *Teuthonista* te Keulen gedrukt is 1475—1477.; en *PANZERS Annal. der Deutf. Litter. f. 103.* zegt mede, dat de uitgave van het I. Deel in den jare 1475. plaats had; ja zelfs brengt de *Hoogl. SAXE Onom. Liter. par. II. p. 476.* de geheele uitgave van den *Teuthonista* tot den jare 1475; doch dat deze allen zich hier merklijk vergist hebben, vertrouwde ik voldoende te kunnen bewyzen. Indien men slegts de woorden van *v. d. Schueren* met aandacht leest, zal zich al aanstonds aanmerkelyke zwarigheid tegen dit gevoelen opdoen, byzonder wanneer wy acht slaan op de, door *v. d. Schueren* hier bygevoegde, nadere tijdsbepaling,

in deze woorden: *de mense Marcii*. Het moet immers terstond bedenking baren, hoe het mogelijk zy, dat men reeds, op het eerste blad van dit werk, zoo nauwkeurig den tijd bepalen konde, wanneer het eerste deel de drukpers zoude verlaten. Om deze zwarigheid uit den weg te ruimen, wil RICHEY *Nachr. von dem Teuth.* achter het *Idiotic. Hamburg.* p. 436. deze woorden dus verklaren: dat hier mede niet wordt te kennen gegeven, dat het eerste deel in dat jaar voleindigd is; maar dat men, van dat jaar af te rekenen, met het drukken een aanvang heeft gemaakt. Dan dit gevoelen komt my in het geheel niet aanneemlijk voor, en ik vatte niet, hoe de woorden *completa est* immer kunnen genomen worden voor *aanvangen*, *ergens een begin mede maken*; want schoon ik niet ontkenne, dat het Latijn in de middeleeuwen vry wat mishandeld is, en men zommige woorden in ongewoone beteekenissen heeft gebruikt, zoo zal men echter niet licht aantreffen, dat de schryvers van dien tijd het een of ander woord in eene juist tegenstrydige of omgekeerde beteekenis bezigen. Ik zoude daarom van oordeel zijn, dat in de boven aangehaalde woorden van *v. d. Schueren* noch op den tijd, wanneer men eenen aanvang maakte, om dit werk ter pers te leggen, noch van de voltooying door de drukpers te volstrekt niet bedoeld wordt, en dat derhalven in deze woorden: *Edicio quoque huiusmodi operis completa est de anno domini mccccclxxv. de mense Marcii*, alleen geogd wordt op den tijd, wanneer bepaaldlijk *van der Schueren* zelf de laatste hand aan zijn werk gelegd heeft; hy had dit in de maand Maart van den jare 1475. geheel afgewerkt en ten einde gebracht. Op deze wyze verklaart *van der Schueren* zelf het woord *Edicio* in het II. D. van den *Teuthonista*, daar hy *Edicio* vertaalt door *kleringhe*, en *Edere* door *samenstellen*, *cleren*. Zie het II. D. in *Edo.* en dus zal *edere librum* by hem beteekenen, *een boek samenstellen*, *klaar maken*, in gereedheid brengen; in een woord, *schryven*. In den zelfden zin, in welken *v. d. Schueren* hier het woord *Edicio* gebruikt, vinde ik *edere* ook in mijn HS. van het *Speculum Historiale* van *Vincentius*, welk afschrift in 1421. is vervaardigd. Zie myne Voorr. voor *Maerlants Sp. Hist.* bl. 23. daar lees ik op het einde der tweede afdeeling: *Explicit secunda pars speculi Historialis, EDITA a reuerendo fratre Vincentio de ordine Predicatorum.* en zoo schreef *Trithemius Libell. de Stud. et script. prop.* by *ECCARD Corp. Histör. Medii ævi* Tom II. col. 1842. *Item ad instantiam cuiusdam Principis coepi scribere magnam illud arduumque opus steganographiæ, quod octo libris foret terminandum. Complexi autem duos, et tertium inchoavi, incertus si reliquos EDERE debeam, quoniam et maximos requiris laborem, sudorem, vigiliam, inausitiamque — sum ergo de consumatione dubius.* Hier mede meen ik de boven aangehaalde woorden van onzen Schryver genoegzaam toegelicht, en bewezen te hebben, dat dezelve geenzins kunnen verstaan worden eenige betrekking te hebben tot de openlyke uitgave door den druk van het eerste deel van den *Teuthonista*, en dat derhalven de beide deelen van dit werk te gelijk in den jare 1477. in het licht verschenen zijn.

AL

Alhoewel van der Schueren, uit hoofde zyner amtsbediening, zich op dien tijd zekerlijk in Kleef, de verblijfplaats der Hertogen van dien naam, zal hebben opgehouden, was hy echter genootzaakt, zijn werk elders ter drukpersfe te bezorgen, dewijl op dien tijd de boekdrukkunst in Kleef, niet alleen niet tot die volmaaktheid gekomen was, om een werk van die uitgebreidheid te kunnen opleggen; maar zelf daar ter plaatse nog geheel niet geoefend werd; waarom hy dan ook zijn Wordenboek by zekeren *Arnold ther Hornen* (*) in Keulen ter drukpersfe bezorgde, gelijk in het slot van het tweede deel gemeld wordt. Het werk zelf bestaat uit twee deelen in *folio*, naar de wyze der ouden, of, gelijk wy het thands, naar onze gewoonte, noemen zouden, *groot quarto*. De bladzyden zijn in twee kolommen gescheiden, en het geheele werk met eene oud duitfche letter, op zeer zwaar papier, gedrukt, en, gemerkt de boekdrukkunst toen nog in hare eerste beginfelen was, zoo is echter dit werk met zoo veel nauwkeurigheid behandeld, als men immer in een boek, in dien tijd reeds in het licht gekomen, zal aantreffen. Van de gefchilderde voorletters, welke hier, zoo als genoegzaam in alle boeken van dien tijd, gevonden worden, en waar van *Schagen* in het aangehaald bericht breedvoerig handelt, zal ik thands niets melden, als zijnde dit niet alleen aan den *Teuthonista*, maar aan alle boeken van dien tijd eigen. Deze sieraden werden, naar goedvinding van den fchryver, of liever van den fchilder, daar bygevoegd, in zoodanig eene kleur en vorm, als hy misfchien zelf goedvond, of zoo als hem door den eigenaar van het boek bevolen werd. Dit alles is zoo bekend, ten minfte by hun, die eenige handfchriften of boeken van die eeuw onder de oogen gehad hebben, dat het der moeite niet waardig is, my hier mede op te houden. Van weinig meerder belang zoude het zijn, hier verflag te doen, dat in de oude en eerste uitgave van dit werk geene aantekening der bladzyden gevonden wordt, daar dit mede in dien tijd, ten minfte niet algemeen, gebruikelijk was. Alleen melde ik hier de grootte des werks. Bestaande het eerste deel uit vier honderd, het tweede uit driehonderd agtzenveutig bladzyden, daar onder echter niet gerekend de beide

Woor-

(*) De Boekdrukkery van dezen *Arnold ther Hornen*, of, gelijk men anders vindt, *ther Hoernen*, moet reeds ten tyde, dat v. d. Schueren dit werk by hem ter persfe zond, vry vermaard geweest zijn, ten minfte had hy reeds eenige jaren deze kunst geoefend, zoo als ons blijkt uit een werk, in 1471. op die boekdrukkery vervaardigd, het welk tot opfchrift heeft: *Questiones de quodlibet Fratris Thome de Aquino de ordine fratrum predicatorum. Colonia per Arnoldum ther Hoernen 1471. in folio*. Men vindt van dit werk gewag gemaakt by MAITTAIRE *Ann. Typogr.* Tom. I. p. 306. Het zal waarfchijnlijk het zeltde zijn, dat, fchoon met eenig verfchil in den tytel, gevonden wordt in de *Catal. des Liv. de M. de la Valliere* Tom. I. N. 538. en 539. Mr. *Jacob Visser* deelt my hier omtrent nog deze byzonderheid mede, dat dit het eerste boek is, dat door *ther Hornen* met byvoeging van het jaartal is uitgegeven; maar dat hy echter veel vroeger reeds de boekdrukkunst geoefend heeft, dewijl dees oudheidkenner nog zes afzonderlyke werkes, in 4to door *ther Hornen* gedrukt, bezit, welke hem voorkomen, de eerftelingen van deszelfs kunst geweest te zijn.

Woordenlijsten, welker eerste handelt *de Terminis Grecorum*, de andere *de partibus indeclinabilibus*, en die achter het tweede deel gevoegd zijn.

§. I X.

Daar de eerste uitgave van dit Woordenboek, gelijk ik reeds heb aangemerkt, onder de vroegste voortbrengfelen der boekdrukkunst gerekend wordt, behoeft men zich ook geenins te verwonderen, dat de weinige afdrucken van dit werk, welke nog voorhanden zijn, thands als zeldzaamheden (*) bewaard worden, en dat dit boek derhalven zeer weinig bekend is, en niet alleen, dat men hetzelfde thands als zeldzaam te boek mag stellen; maar waarschijnlijk heeft het reeds zeer vele jaren onder hun getal behoord. Hier van dus dit noodzaaklijk gevolg, dat men van dit werk byna geene afdrucken weet, en althands hier te lande slegts twee op de Boekery te Utrecht, en een by Mr. *Jacob Visser* in den Hage berusten.

Met zoo veel recht als dus dit werk by ons onder de zeldzaam voorkomende boeken mag geplaatst worden, even zeer verdient het ook, in Duitschland zelve, onder de byna niet bekende werken gerangschikt te worden. *RICHEY Nachricht von dem Teuthonista*, achter zijn *Idioticon Hamburgense* p. 432. (uitg. van 1755.) zegt: *Nur zwei Exemplaria davon habe ich die zeit meines lebens zu sehen das glück gehabt.* *Richey* schreef dit bericht, wanneer hy reeds den hoogen ouderdom van 76. jaren bereikt, en zynen post van Hoogleeraar 50. jaren waargenomen had. Dit waarlijk zoo uitgebreid tijdvak, waar van hier gesproken wordt, zet dezer aanmerkinge geene geringe kracht by. De eerste der twee afdrucken, van welken hy gewaagt, wordt gevonden op de boekery der hoogeschole te Kiel. De andere werd in den jare 1750. uit de boekverzameling van *Nic. Stampeel*, voor de stads boekery te Hamburg voor 60 L 4 ß aangekocht, en is daar nog te vinden. Beide deze afdrucken waren echter niet volledig, dewijl aan den eersten in het midden, aan den anderen op einde eenige bladen ontbraken. Een afdruk van dit werk zoude ook, gelijk ik by *Richey*, uit *Keuffelinus Comment. Hamburgens.* p. 200. vinde aangeteekend, in de Hammersteinsche Boekery voorhanden zijn. En ook zoude de Hoogl. *Ch. Gottl. Schwartz* bezitter geweest zijn van eenen afdruk van den *Teuthonista*, welk werk, gelijk uit *PANZERS Ann. der alt. Deuts. Litter.* f. 104. blijkt, in de *Catal. Biblioth. Schwartz.* te vinden is P. II.

(*) De verbazende zeldzaamheid van dit werk noodzaakte onzen *Boonzaier*, om van den *Teuthonista*, ten zynen gebruike, een zeer nauwkeurig afschrift te vervaardigen, van hetwelk ik my in de uitgave van dit werk bediend hebbe; dan daar ieder, den oplettendsten zelve niet uitgezonderd, voor eenige mislagen, hoe gering ook, vatbaar is, wilde ik my op dat afschrift alken niet verlaten, doch hebbe tot de uitgave van het werk, ten mynen gebruike, verzocht en goedgunstig bekomen eenen der afdrucken, welke op de boekery te Utrecht berusten, voor welke vriendelyke mededeeling ik hier openlijk myne dankbaarheid betuige.

P. II. p. 173. N. 256. Voorts zegt *Richey*, dat hy in geene der beroemdste boekverzamelingen immer eenigen afdruk van dit Woordenboek gevonden heeft, dan alleen in de *Bibliotheca Bentefiana*, welke in 1702. te Amsterdam verkocht is. Dit werk wordt in de naamlijst dezer boekverzameling gevonden onder de *Litter. Human.* in F. p. 5. N. 66. onder dezen tytel: *Gerardi de Schueren, Vocabularium Theutonico-Latinum et Latino-Theutonicum. Coloniae 1477.* Behalven deze afdrucken is er nog een, weleer de eigendom van *Fr. Junus*, en door hem by zijn overlyden, met verscheiden andere kostbare handschriften en boeken, aan de boekery te Oxford geschonken, en aldaar berustende. De reden van de verbazende zeldzaamheid van dit boek, geloof ik gelegen te zijn in het buitengewoon gering getal afdrucken, welke van dit werk waarschijnlijk zijn opgelegd. Hier aan immers wordt de voornaamste oorzaak der zeldzaamheid van verscheiden boeken toegeschreven door *voGT*, *Catal. Lib. rar. axiomat. special.* §. 1. *Causa raritatis — est — praecipue exiguus impresorum exemplarium numerus; Paucissima saltem exemplaria veteres artis typographicae magistri excudere solebant.* Hier van dus ook, dat van dit zoo zeldzaam voorkomend werk, by zeer weinige schryvers, zoo wel vroegere, als latere, eenige melding wordt gemaakt; zoo dat *RICHEY* in het begin van zijn bericht, dit Woordenboek te recht noemt: *überaus selten; und fast von allen Historicis Lexicorum übergangen wird.* Onder de ouden *althaus*, vinde ik niet eenen, welke van dit boek gewag maakt; misschien zoude iemand willen beweeran, dat de Schryver van de *GEMMA VOCABULORUM, Doyentriae 1497.*, in zyne voorrede, op het Woordenboek van *v. d. Schueren* het oog had, wanneer hy zegt, dat in vroegere tyden niet anders dan Latijnsche Woordenboeken voorhanden waren, welke door het Latijn alleen omschreven en verklaard werden, dat deze echter, om hunne wijdoopendheid en duisterheid, den tragen en weinig ervarenen eerder verdriet en natigtheid, dan vermaak en onderwijs konden aanbrengeu; waar op hy dus vervolgt: *Hoc vero posteriores advertentes interpretatione duplici conflatum opus egregium ediderunt.* Door die *interpretatio duplex* verstond dees Schryver (zoo als uit het vervolg blijkt) eene Latijnsche en Duitche omschryving of verklaring der woorden; juist derhalven een werk zoo als het Woordenboek van *van der Schueren* was ingericht. Voor dit gevoelen zoude men alverder kunnen bybrengen, dat de ongenoemde opsteller dezer *Gemma* niet alleen een groot werk bedoelde, zoodanig als het werk van *v. d. Schueren* te recht genoemd mag worden; maar ook te gelijk een werk, dat voor minvermogenen te kostbaar was om zich aantefchaffen; want, na de zoo even aangehaalde woorden, vervolgt de Schryver aldus: *quo [opere] sane bene nummatis et loculentis, sed pauperibus propter operis magnitudinem atque precium provisum constat minime.* Hierom dan ook verledigde dees Schryver zich tot het samenstellen van dat kleiner en minder kostbaar werk, dat dus ook voor minvermogenen verkrijgbaar was. Dan hier tegen moet ik aanmerken, dat de zoo even aangehaalde woorden uit de

voorrede voor de *Gemma Vocabularum* 1497. overgenomen zijn uit de uitgave van dat zelfde werk van 1489., en dat aldaar het woord *conflatum* met eene hoofdletter, aldus *Conflatum*, gelezen wordt, waar uit dan ten duidelijkste blijkt, dat hier mede op zeker werk gedoeld wordt, hetwelk oulins onder dien naam bekend was, en alhoewel ik niet wete, dat er eigenlijk een Woordenboek onder dezen tytel of opschrift voorhanden geweest is, is het echter vry zeker, dat de Schryver der *Gemma* hier het oog had op het werk, tot opschrift hebbende: *Vocabularius copiosus et singularis unus ex diversis diligentissime theutonicatus*, gedrukt omtrent 1480.; zie *VISSER Naaml.* bl. 58. Het blijkt uit de voorrede voor dat boek, (welke ik hier achter (*) in haar geheel zal invoegen, op dat men hier over te beter zoude kunnen oordeelen,) dat deze *Vocabularius* na de dood van den opsteller, welke hier niet genoemd wordt, is uitgegeven, en de Schryver der voorrede bedient zich, ter aanprijzing van dat werk, onder anderen eerst van deze uitdrukking, dat men aan dat Woordenboek te recht den naam van *conflatus vocabulorum* geven mocht, en vervolgens zegt hy: *litterarum quivis amator — hunc secum habeat Conflatum*. Het is derhalven hier uit zeer waarschijnlijk, zoo niet volkomen zeker, dat dit Woordenboek meer onder den naam van *Conflatus*, dan onder den eigenlyken tytel van *Vocabularius Copiosus*, in dien tijd, zal bekend geweest zijn, en dat dus hierom de Schryver der *Gemma Vocabulorum* in de voorrede zich mede van het woord *conflatus* zal bediend hebben, om zynen lezer te beter te doen opmerken, van welk werk hy hier gewaagde. Daar het dus ten duidelijkste blijkt, welk boek in de bovengemelde voorrede bedoeld wordt, kan men veilig besluiten, dat de Schryver der *Gemma Vocabulorum*, althands het oog niet op den *Teuthonista* gehad hebbe.

Onder de latere Schryvers zijn er, welke van het Woordenboek van *van der Schueren* gewag maken, zoo wel onder de boekbeschryvers als anderen, welke dit werk in hunne schriften aanhalen; onder de eerften echter vindt men er verscheiden, welke het boek zelve nimmer onder de oogen gehad hebben, gelijk uit het verflag, dat zy ons van dit werk geven, ten duidelijkste blijkt, en dat al wederom een bewijs oplevert voor mijn gezegden, omtrent de zeldzaamheid van dit Woordenboek. Tot dezen behooren althands *VALERIUS ANDREAS* (†) en *FOPPENS* (§), welker mislag ik hier boven bl. 7. reeds heb aangetoond, een mislag, dien zy niet wel konden begaan, indien zy het werk zelve hadden

(*) Van dit oud en hy uitstek zeldzaam voorkomend werk kan men breeder verflag vinden in de hier achter gevoegde naamlijst van oude *Vocabularii Latino Teuthonici et Germanici*, my door den grooten kenner en bezitter dezer zeldzame stukken, Mr. *Jacob Visser* in den Hage, medegedeeld, voor welk bewijs van vriendschap ik denzelven hier openlijk dank zegge. Deze naamlijst kwam my voor hier eene zeer voegzame plaats te vinden, vertrouwende, dat dezelve den lezermannen ook niet onangenaam zijn zoude.

(†) *Bibl. Belg.* p. 283.

(§) *Bibl. Belg.* Tom. I. p. 360.

den ingezien, dewijl dan de voorrede, door *v. d. Schueren* voor het eerste deel geplaatst, hen beter zoude onderrecht hebben. En alhoewel het naricht van *PAQUOT* (*), omtrent den persoon van onzen *van der Schueren*, vry wat nauwkeuriger is, zoo heeft hy echter, even min als zyne voorgangers, dit Woordenboek nimmer ingezien; want daar hy van *Boxhornius* zegt: *Il paroit l'avoir lu*: (den *Teuthonista* namelijk.) vervolgt hy: *mais il ne dit pas si le Latin y étoit joint, quoique cela soit fort probable*. Hetzelfde oordeel moet ik ook ten opzichte van *MAITTAIRE* (†) vellen, welke, schoon hy niets omtrent het boek, of den opsteller meldt, en alleen het opschrift en slot des werks inlapt, zoo begaat hy echter daar in niet alleen verscheiden mislagen: onder anderen wordt hier de uitgave van het II. D. bepaald tot het jaar 1467., in plaats van 1477., en hy deelt ons hier zyne gedachten mede omtrent eenen, zoo hy meende, beganen mislag door den letterzetter; de lezing zoude ook zeker, indien er zoo stond, bedorven zijn. Dan zoo wel de afdruk, welken ik thands voor my hebbe, als de opgave van andere Schryvers, toonen, zoo in het een als ander, duidelijk het regendeel aan, waarom ik besluit, dat *Maittaire* het gemeld opschrift en slot van den *Teuthonista* door eenen anderen heeft doen afschryven, zonder dat hy almede het werk zelve heeft onder de oogen gehad. En *PARS, Naamr. der Batav. Schryvers*, bl. 352. in n. zegt alleen, dat hy meent gelezen te hebben van een *Dictionarium Teutonicum* van *G. van der Schuere*, van den jare 1477.; zoo dat dit werk by hem nauwliks meer dan by naam is bekend geweest. Nauwkeuriger is zeker het verslag, door den Hoogl. *SAXE Onomast. Liter.* par. II. p. 476. van den persoon van onzen Schryver en zijn werk gegeven, schoon dees echter, gelijk *v. Lelyveld* op *Huyd. Pr.* II. D. bl. 100. reeds te recht heeft opgemerkt, zich hier in grootliks vergist, wanneer hy in de *Anal. par. sec. ad pag.* 477. schrijft, dat er nog eene Zwolsche uitgave van den *Teuthonista* van 1479. zoude voorhanden zijn. Dit reeds door *van Lelyveld* bondig wederlegd zijnde, zal ik den lezer tot die aantekening wyzen. Het meest voldoende en te gelijk het nauwkeurigst, schoon kort, bericht omtrent dit werk van *van der Schueren*, vindt men in *PANZERS Annal. der ältern Deuts. Litter.* N°. 85. f. 103. hier uit blijkt allerwegen, dat hy met het werk is bekend geweest, en het zelve by het stellen van zyne omschrijving heeft ingezien. Eene zeer breedvoelige beschrijving (van deze hebben wy hier boven reeds gewag gemaakt.) van den *Teuthonista*, zoo wel als van den persoon van *van der Schueren* zelve, gaven *M. SCHAGEN* in het *Holl. Magaz.* II. D. II. Stuk. bl. 430—433. en nog aldaar II. D. III. Stuk. bl. 738. en volg., en *RICHEY Nachricht von dem Teuthonista*, geplaatst achter zijn *Idioticon Hamburgense*; waar by men nog voegen kan de meergemelde aantekening van *F. van Lelyveld*. Met zeer veel lof sprak ook *MORHOF Polyhist. Liter.* Tom. I. Lib. IV. Cap. IV. §. 4. p. 749.

van

(*) *Mémoire pour servir à l'Histoire. Litter.* Tom. III. p. 24.(†) *Ann. Typograp.* Tom. I. p. 381.

van het Woordenboek van *v. d. Schueren*, en hy plaatste onzen Schryver onder den rang der genen, welke ter beschaving der Duitſche Tale gearbeid hebben, daar hy zoo wel van *v. d. Schueren*, als van eenige te voren genoemde Schryvers, zegt: *Patet sane ex his, non neglectum a Germanis unquam suae linguae studium.*

Het getal der Schryvers, welke van den *Teuthonista* in hunne werken gebruik gemaakt hebben, is in de daad, in aanmerking der voortreffelijkheid van dit boek, zeer gering. De eerste plaats onder dezen verdient zeker de groote taalkenner *Franciscus Junius*, dees heeft in zijn *Etymologicon Anglicanum*, uitgegeven door *Edw. Lye*, Oxfort 1743., op meer dan honderd plaatsen, ter verklaring zoo van verouderde Duitſche, als van Latijnsche woorden der middeleeuwe, van het Woordenboek van onzen *van der Schueren* gebruik gemaakt. Zekerlijk geen gering bewijs voor de waardye van dit werk, daar het aan eenen man van die uitmuntende bekwaamheid zoo dikmaals ter voorlichting moest verstrekken. Ja zelf schijnt het my toe, dat *Junius* dit werk zeer hoog geacht heeft, daar hy zynen afdruk, waar van ik hier boven bl. 21. gewag maakte, met aantekeningen verrijkt heeft (*), gelijk men leest in de naamlijst der boeken, door *Junius* aan de boekery te Oxfort geschonken, by *Foppens Biblioth. Belg.* Tom. I. p. 298.: *Vocabularius, qui inscribitur Teutonista, edit. 1475. (moest zijn 1477.) fol. cum NOTIS JUNII.* Meermalen ook bedient zich *ECCARD* in *not. ad LL. Salicas* van den *Teuthonista*, zoo als niet alleen uit onderscheiden plaatsen blijkt; maar gelijk hy zelf uitdrukkelijk meldt in *not. ad Leg. Sal. Tit. XIX.* p. 44. *Gerardus Schurerius — Dictionarium Latino-Germanicum et Germanico-Latinum confecit, quod Teutonistam inscripsit, aliquoties et in hoc opere a nobis citatum.* Eens slegts wordt dit werk van onzen Schryver aangehaald door *KEYSLER Antiq. Septent. et Celtic.* p. 454. schoon hy echter ter goeder ure dit boek op sloeg, en daar uit niet alleen nader overtuigd werd van den mislag, door anderen begaan; maar ook zyne gedachten volkomen bevestigd vond. *IHRE Gloss. Suiogoth.* in *v. Bassare*, bedient zich ook van den *Teuthonista*, en *SMETHIUS* kende ook denzelven; hy maakte van dit werk gebruik *Oppid. Batav.* p. 141. Dat *Kluit* dit Woordenboek in zyne aantek. op *Hoogstratens Geslacht. w. Priesterſchap* aanhaalt, heb ik hier boven reeds gezegd: hy bedient er zich ook van in zyne aantek. op de ww. *zeete, rout en zegen.* Welke Schryvers nog, schoon zeer spaarzaam, van dit Woordenboek gebruik gemaakt hebben, is, uit het, ter zynen plaats, reeds aangereekende, gebleken; waar by ik hier alleen voege, dat ik voor eenige jaren eenen der afdrucken der utrechtſche boekery inziende, my van dit Woordenboek ook bediend hebbe in de *Taalk. Mengel.* onder de zinsp. *L. P. E. A.* bl. 156. en in myne aantek. op *Maerlants Sp. Hift.* onder anderen bl. 93. en 130.

T W E E.

(*) Wenschlijk ware het zeker, dat wy de aantekeningen van dezen grooten taalkenner konden machtig worden, om daar van by deze uitgave gebruik te maken; dan onze, reeds herhaalde, aangevende moeite, tot hier toe, vruchtloos geweest zijnde, noodigen wy by dezen alle Taalminnaeren, ons, in dezen tijd, eenen gunstigen weg aan te wyzen, ten einde althands daar door mijn verlangen volaan, en vooral onze Letterkunde bevorderd worde.

T W E E D E A F D E E L I N G.

§. I.

W at nu de taal van onzen Schryver betreft, dat is het Duitsch, het welk in zijn Woordenboek voorkomt, deze is, daar hy dezelve zyne moedertaal noemt, die, welke ten zynen tyde in Kleef gesproken werd: *Das Teutsche*, zegt RICHEY *Nachr. von dem Teuth.* f. 434., *dessen er sich bedient; und welches er bald Theutonicum, bald Theutonice, bald Alamanicum nennet; tot seine Elvische Mutter-sprache*; want om met VAN LELYVELD *Aanteek. op Huyd. Pr.* II. D. bl. 199. hier ook om Keulen te denken, dit kan, uit hoofde der zekere bepaling van des Schryvers geboorteplaats, gevoegd by de opgave, dat hy zyne moedertaal schreef, niet in aanmerking komen, en het schijnt ook, dat *van Lelyveld* hier meer onzeker is, wat te kiezen, dan ons dit bepaaldijk voor zijn gevoelen te willen opgeven. Dan het lijdt thands geene bedenking, dat men door de moedertaal van onzen Schryver geene andere te verstaan hebbe, dan die, welke in Kleef gesproken werd. Hoe nauw nu deze taal op dien tijd met de onze overeenkwam, kan men hier uit opmaken, dat de kundige KILIAEN, in de voorrede voor zijn *Etymologicon*, de taal der *Klevenaars*, *Gulikers* en *Gelderschen* onder den zelfden naam betreft, en de *Sicambersche* noemt; onder welken naam het Woordenboek van *van der Schueren* ook voorkomt by den grooten FR. JUNIUS *Etymol. Angl.* v. *Baboon: Maxime huc facit illud antiqui vocabularii Sicambrici, quod intitulatur Teutonista*. Om nu deze nauwe overeenkomst, tuschen de moedertaal van *van der Schueren* en de onze, nader te bevestigen, is de bepaling door RICHEY *Nachr.* f. 434. onzer byzondere opmerkinge dubbel waardig; daar brengt hy de taal van onzen Schryver tot den Nederrhijnschen tongval, en omschrijft dezelve nader als eene vermenging van het Hoogduitsch en Vlaamsch, dat is Nederlandsch: *Richey* beschouwde dus de moedertaal van *v. d. Schueren*, als ware zy eene middeltaal, (dat ik my zoo eens uitdrukke.) welke de verwantschapping tuschen het Hoogduitsch en Nederlandsch uitmaakte. Eene aanmerking, welke ons terstond overtuigt, dat wy de moedertaal van *van der Schueren* ook in zekeren zin onze moedertaal mogen noemen. Was nu, gelijk wy zoo even opmerkten, ten tyde van *Kiliaen*, die meer dan eene eeuw na *v. d. Schueren* schreef, tuschen de taal van Kleef en Gelderland nog zulk eene nauwe overeenkomst, hoe veel te sterker mogen wy dezelve niet stellen ten tyde

van

♦ ♦ ♦

van onzen Schryver; daar immers de ondervinding algemeen leert, dat, hoe meer men na den oorsprong van verwantschappe talen opklimt; hoe sterker men de overeenkomst tusschen dezelve bevinden zal. Het *Duitsch* derhalven, dat wy in het Woordenboek van *v. d. Schueren* aantreffen, kan men in eenen nauweren zin met *Richy* tot den *nederrhijnschen tongval* brengen; doch, in eene ruimere betekenis, behoort die taal tot den *Oud Nederfaxischen* of *Oud Nederduitschen stam*; zoo dat dit werk door *KLUIT op Hoogstratens Geslacht. w. Priester-schap*, en door *VAN LELYVELD aantek. op Huydec. Pr. II. D. bl. 98.* te recht genoemd wordt een *Oud Nederduitsch* of *Nederfaxisch Woordenboek*, en door *PANZERS Annal. der ältst. Deutſ. Litter. f. 103.* een *Nederfaxisch Woordenboek*: Zoo ook noemt *MEERMAN Orig. Typograp. Cap. V. §. 9. p. 112.*, van het Woordenboek van *v. d. Schueren* iprekende, de taal der *Klevenaars*, dat is de moedertaal van onzen Schryver, de *Nederfaxische*.

Het zal dus niet onvoegzaam zijn, eerst die *Nederfaxische* taal nader te doen kennen, om dan vervolgens de betrekking, welke zy op onze moedertaal heeft, te overwegen.

De *Nederfaxische* taal, dezelfde, welke wy zoo even de *Oud Nederduitsche* noemden, was van ouds de moedertaal der bewoners van de lagere streken van het eigenlijk gezegd *Duitschland* en der naastgelegen landen. Zoo vindt men deze zeer nauwkeurige onderscheiding opgegeven door *J. C. ADELUNG*, in de voorr. voor zijn uitmuntend *Wörterb. der Höch. Deutſ. Munda. §. 5.* daar hy zegt, dat het thands eigenlijk gezegd *Hoogduitsch* in twee voorname of *hoofddialecten* moet onderscheiden worden, te weten, in het *Opperr- en Nederduitsch dialect*. Wanneer reeds dit onderscheid gerekend moet worden plaats gehad te hebben, en welke daar van de oorzaak en bepaling is, toent dees Schryver in de aangehaalde voorr. §. 7. en vervolgens. Een dezer *Hoofd-dialecten* nu heeft altijd in *Duitschland* zelve de overhand gehad, en toevallige omstandigheden, welke *Adelung* mede opgeeft, hebben aan het *Opperr- of Hoogduitsch* daar den voorrang gegeven; en hier door is by gevolg het *Nederfaxisch* of *Nederduitsch dialect* aldaar geheel in onbruik geraakt. Had, nu het geval de zaak in dit opzicht eenen anderen keer doen nemen, dan zoude dat zelfde *Nederfaxisch dialect* het tegenwoordig eigenlijk gezegd *Hoogduitsch* geweest zijn. Van deze zoo aanmerklyke verandering, of laat ik liever zeggen verbastering, in de oude *Hoogduitsche Tale* ingeslopen, gewagen zeer vele *Duitsche* Schryvers, welker gevoelen door de reeds bygebrachte aanmerking niet weinig wordt toegelicht; zoo moeten althands de woorden van *SCHOTTELIUS von der Teutſ. Haubtsprache f. 152.*, als hier op doelende, verstaan worden, wanneer hy zegt, dat de *Duitschers* zich eene, naar hunne meening, betere uitspraak verkozen hebbende, eenen vloeyender, sissender en hooger klank aannamen, en daar door aan hunne woorden eene *hoogduitsche uitspraak* begonnen te geven. Hier op doelde ook *WACHTERUS Praef. ad Germ. §. 49. Illoc unum addo, falli eos, qui existi-*
mant

mant IDIOMA; quo hodie utimur, esse primævum illud, quo primi Germaniæ, Coloni usi sunt. Manifestum enim est — Linguam primigeniam, priusquam ad nos venisset, mutationes in via subiisse MAXIMAS ET INCREDIBILES. Onder deze, zoo verbazende en ongelooflyke veranderingen, gelijk *Wachterus* die noemt, wordt voornaamlyk gedoeld op het geheel in onbruik raken van het Nederfaxisch dialect. welks verwaarlozing echter zeer vele, als bejammerenswaardig voordragen. Hooren wy onder anderen *ECCARD Histor. Stud. Etym. Cap. X. p. 109. Merito cum Clariss. Io. Mollero, in Isägoge ad Historiam Chersonesi Cimbricæ Cap. III. §. 11. Miserram Linguæ Saxonice sortem deploramus.* (Hier op laat *Eccard* de woorden van *Mollerus* zelve volgen): *Que cum omnium Germaniæ dialectorum vetustissima sit, gravissima et incorruptissima; imo palmam etiam elegantie ceteris reddat dubiam, idiomati tamen Misnico, sibilis suis et blanditiarum parum virilium lenociniis in aui mos se nostratum insinuant, post habetur, templisque ac curiis imo ipsi pene comibus exulat.* *CRANTZIUS Saxon. Li. I. Cap. I.* was zeer te onvrede, dat de Saxen zich ook moeite gaven, om het gekreitsch of harder geluid der hooger Duitschers na te volgen. En *BERNHARDUS RAUPAUCHUS* schreef eene geheele verhandeling over de onbillyke verwaarlozing der Nederfaxische Tale. (van uubillyge Verachting der Plaiduitsche spraak.) Het opschrift dezer verhandeling (dat ik dit in het voorbygaan opmerke.) leert ons, wat wy door de *Plaiduitsche Tale* te verstaan hebben, dat deze namelijk niet anders beteekent, dan de taal aan de inwoonders der lagere gedeelten van Duitschland eigen, zoo wel als het ons bevestigt de boven opgegeven omschryving der Nederfaxische Tale. Ook moet ik hier ten dezen opzichte nog byvoegen, dat de schryvers van het *Versuch eines Bism. Niederst. Wörterb.* uitgegeven te Bremen 1767. in hunne voorrede opmerken, dat toen reeds het Nederfaxisch, gedurende anderhalve eeuw, niet meer in eenige schriften gebruikt werd. Ja de gewichtige arbeid, welke de geleerde *D. VON STADE* besteedde, om de duistere woorden in de Bybelvertaling van *Luther* te verklaren, had hier uit alleen zynen oorsprong. *Luther* was een Nederfax, *ADELUNG* voorr. §. 10. Hy schreef dus in zyne mpedertaal, en bediende zich van zeer vele woorden, welke het Nederfaxisch eigen waren; doch die met de verwaarlozing dier tale geheel in onbruik raakten, en hier door werd dus deze vertaling den Duitscher zelve naderhand byna onverstaaenbaar. Ik kan my niet onthouden, om twee getuigenissen, door *V. STADE Erl. f. 3.* bygebracht, hier in te voegen: als eene van *VORSTIUS specim. observat. in Ling. Vernac. (i. e. German.) Cap. 18. In versione Bibliorum Germanica Lutheri non pauca sunt vocabula, quæ hodie vix amplius usurpantur, quæque nostris hominibus vix aliunde, quam ex illa ipsa versione nota sunt.* En van *KROMAYER Polymath. Theolog. p. 10. In versione Bibliorum Germanica Lutheri quedam adhuc dialectum antiquiorem ita respiciunt ut minus hodie nota sunt in vulgus Misnicum.* Zie daar een der duitsehe Hoofd-dialecten in Duitschland zelve geheel verwaarloosd, en daar door ten eene male

in onbruik geraakt, en dat wel juist dat dialect, of die zagter duitsche tongval, welke met onze taal zoo veel nader overeenkomt, dan die, welke zich daar heeft ingedrongen.

Dit nu alzoo in Duitschland geheel verwaarloosd Hoofd-dialect, komt met onze taal zeer na overeen, en heeft, volgens getuigenis van vele taalkenners, op haar zeer nauwe betrekking. Zoo zegt, onder anderen, de geleerde *ECCARD Histor. Stud. Etymol.* Cap. XL p. 108. *Saxonica [inferioris] Dialecto affinis admodum est sermo Belgicus.* En *SCHOTTLEIUS von der Teuth. Hauptsp.* f. 152. de verschillende dialecten in het Nederfaxisch opstellende, stelt mede onder dezelve het *Hollandsch dialect*. Doch niet alleen, dat dit als het gevoelen der Duitschers, welke zeker in het gemeen over onze taal het juist oordeel niet kunnen vellen, moet aangemerkt worden; maar ook onze Nederlanders zelve, en wel onze groote taalkemer *HUYDECOOPER* was van het zelfde gevoelen, gelijk wy lezen in zyne *aanteek.* op *Melis Stoke* B. II. vs. 613. *Het Hoogduitsch, waar toe onze Hollandsche taal de naaste betrekking heeft, is het Nederfaxisch.* Zoo noemt hy de taal, waar in de oudste uitgaven van der *Sachsen spiegel* geschreven zijn, de *Oud Nederfaxische of Nederduitsche taal.* *Byroegf. en verbeter.* op *M. Stoke* III. D. bl. 465. (*) Die hier van nader overtuigd wil zijn, kan deze aangehaalde oude uitgaven van der *Sachsen spiegel* vergelyken met de oude *Hollandsche* uitgave van dat zelfde werk van 1479., in den nauwkeurigen nadruk van dat stuk, uitgegeven te Frankfort en Leipzig 1763., met de aanteekeningen van *Gruppen* en *Meerman*. Ja *KILIAEN* was volkomen verzekerd van de nauwe overeenkomst, welke er tusschen onze taal en het Nederfaxisch plaats had, daar hy in de voorrede voor zijn *Etymologicon* zegt, dat zijn werk ook ten dienste der Duitschers konde strekken, *byzonder* voor de bewoonders der lagere streken van dat land. Door welke hy, gelijk uit het voorgaande blijkt, de *Nederfassen* verstond. Ook merkt *PONTANUS Histor. Gek.* Lib. I. p. 44. zeer wel aan, dat, onder alle de Hoogduitsche Dialecten, het Nederfaxisch aan onze taal het naaste kwam, schoon hy echter, in zoo verre hy den oorsprong onzer tale in het Hoogduitsch zoeken wil, van het rechte spoor afdwaalt, gelijk uit het vervolg nader blyken zal. Uit alle deze eenstemmige getuigenissen van zoo vele voornamste taalkenners wordt dus der zusterlyke verwantehappinge, welke tusschen onze *oud* moedertaal en het *Hoogduitsch*, byzonder het *Nederfaxisch*, als een der oudste dialecten dier tale, plaats had, geene geringe kracht bygezet. De reden zelve overtuigt ons hier van nader, wanneer men slegs lette op dezen algemeenen taalregel, dat namelijk de overeen-

komst:

(*) Uit het zelfde woord *Buur* voor *beer*, het welk *Huydecooper* hier als een oud Nederfaxisch bybrengt, kan men ook de overeenkomst dier tale met ons oud Nederduitsch opmaken, indien men de aangehaalde uitgaven van der *Sachsen spiegel* Lib. II. art. 47. vergelykt met de *Hollandsche* uitgave van 1479. Art. 25. Zie ook den *Teuthonista* in *B. geByr.*

komst van verwantschappe talen des te sterker wordt waargenomen, naar mate men meerder tot haren oorsprong opklimme.

Uit alles wat wy tot hier toe, betreklijk onze moedertaal en het Hoogduitsch, verhandeld hebben, worden wy als van zelve geleid, om ook daar uit op te maken, welke de oorzaak zy, dat het tegenwoordig Hoogduitsch in zoo vele opzichten thands zoo aanmerkelijk van onze tale verschilt, of dat het Hoogduitsch thands zoo verre van onze tale afwijkt. Men erinnere zich hier toe slegts, hoe vele aanmerklyke veranderingen, ten opzichte van uitspraak en schryfwyze, in de taal der Duitschers zijn voorgevallen; in hoe verre zy voornaamlyk van den meer *zagten* tongval zijn afgeweken, en zich eene scherpere uitspraak verkozen hebben, zoo dat MORHOF (*) zelf *het tegenwoordig Hoogduitsch als een GEHEEL NIEUW DIALECT* beschouwde. Hier uit ook wordt het zeggen van *Huydecoper op Stoke H. B. vs. 613.* toegelicht en bevestigd, wanneer hy schryft, dat het Nederfaxisch zedert de dertiende eeuw verder afgeweken is van het Hollandsch, dan het Hollandsch van het Nederfaxisch; waarmede hy dan alleen zal willen te kennen geven, dat het Nederfaxisch en Hollandsch oulings, door byzondere taaleigenschappen, zeer na aan elkanderen vermaagtschapt, het Hollandsch echter aan deze oude taaleigenschappen meer gehecht gebleven, het Nederfaxisch daarentegen van dezelve verbazend ver is afgeweken.

§. I L

De opmerklyke verwantschapping tusschen het oud Hoog- en Nederduitsch alzoo, volgens het gevoelen der voornaamste taalkenners, vaststaande, zal het der moeite waardig zijn, dezelve nader te onderzoeken en te bepalen.

Indien men met aandacht het oud Hoog- en Nederduitsch met elkander vergelykt, zal zeker de nauwe overeenkomst tusschen de beide talen aan ieder volkomen blyken. Hier van was althands RICHEY in de voorrede voor het *Idioticon Hamburgense* f. 26. volkomen overtuigd, wanneer hy zegt: Endlich kann man mich ich auch des Niederländischen allhier nicht vergessen / weil es mit dem Teutschen gar zu nahe verwandt / und in der That nur eine blosser Mund - Art desfelben ist. En zoo dacht ook de geleerde MORHOF *unterr. der Theutsf. Sprache* f. 255. Die Poeterey der Niederländer — ist von der Teutschen nicht unterschieden / ja sie ist selbst Teutsch. und die Wörter dieser Sprache haben mehr von DEM ALTEN TEUTSCHEN, als irgend eine andere. — Das UHRALTE TEUTSCHE hat MIT DEM NIEDERLANDISCHEN in vielen Stücken eine ziemliche Gleichheit. Byzonder verdienen deze laatste woorden hier onze opmerking, en zy behelzen in eene korte omfchryving een zeer echt bescheid van de ware toedracht der zake, zoo dat wy niet alleen met HUYDECOPER *Pr. IIL D. bl. 83.* stellen moeten, dat het

(*) *Unterr. der Theutsf. Sprache* f. 255.

later Hoogduitsch niet de moeder; maar slegts eene zuster van ons Nederduitsch is; maar wy moeten hier veel hooger opklimmen, en beweerden zelf, dat het Hoogduitsch in het algemeen niet anders, dan eene zuster van onze Taal kan genoemd worden: *LINGUA BELGICA, uti GERMANICÆ SOROR est, ita quod de illa diximus, de hac dictum existimabis*, zegt HIRE in *Proem. Glossar. Suiogoth.* p. 34 Een getuigenis, dat, schoon van eenen vreemdeling, echter als van eenen man, in de Noordsehe Taalkunde zeer ervaren, van geen gering gewicht moet gerekend worden. Te recht derhalven merkte de Schryver van het vertoog, te vinden in de *Taal- en Dichtk. Bydragen* II. D. bl. 57. aan, dat, indien men behoorlijk den oorsprong van het Hoog- en Nederduitsch onderzocht, dat onderzoek dan toonen zoude, *dat de Nederduitsche Taal niet dan een DIALECT verschil, reeds van HOOGE TYDEN op te halen, met de Hoogduitsche ware.* Ja, gelijk dezelfde Schryver elders (*) zeer wel aanmerkt, was het Hoog- en Nederduitsch uit de zelfde bronwel oorspronkelijk. Doch om niets zonder bewijs, of alleen door het gezag van taalkenners getaafd, vast te stellen, zal ik uit eene vergelyking der beide talen mijn gevoelen trachten te bevestigen, en uit de oude schriften van genoegzaam gelijktydige Schryvers aantoonen, dat tusschen het oud Hoog- en Nederduitsch eene zusterlyke verwantschapping plaats hebbe. Waar door ik echter hier niet alleen versta een oneindig aantal gelijkkluidende woorden, in beide de talen van dezelfde beteekenis; maar wel byzonder, en daar het hier voornaamlyk op aankomt, eene zamenvoeging van woorden, aan beide de talen eigen, als mede eenige taaleigenschappen, in beide de talen door de vroegste Schryvers volstandig waargenomen.

§. III.

De lijst van vergelyking, ten bovengemelden einde door my vervaardigd, zal voegzaam in drie deelen gesplitst worden, waarom ik in de eerste plaatse alleen voorbeelden opgeve van gelijkkluidende woorden van dezelfde beteekenis in beide de talen voorkomende; om dan vervolgens voorbeelden van tezaam gevoegde woorden by te brengen, en eindelijk op de byzondere taaleigenschappen, welke zoo wel aan het oud Hoog- als Nederduitsch voorheen eigen waren, nader acht te geven.

I. Wat dan het eerste aangaat; men vindt zoop wel in het oud Hoog- als Nederduitsch een verbazend aantal woorden, welke oulings der beide talen eigen, en van dezelfde beteekenis waren, doch die door verloop, of in deze, of in gene, of ook wel in beide, geheel verloren zijn. Ten bewyze hier van dienen de volgende voorbeelden.

I. Vol-

(*) *Bydragen* I. D. bl. 361.

1. *Woffetet, hulp, auxilium.* W. v. Gravenberg *Rom. von Gwi y. Galois* HS. f. 85. a.

*Unser geloube in also nennet:
Vater, Sun, Heyliger geyst,
So ist daz unser volleift.*

Voeg hier by Strickerus *Rhyth. de Car. M. exp. Hisp.* Cap. XIV. Sect. 7. en aldaar *Scherz.* in not. en vergelijk hier mede de volgende plaats uit Maerlant *Rijmb.* f. 44. d.

*Entie Heilige gheest, dats waer,
Gaf hem gracie ende volleest.*

2. *Micheel, groot, magnus.* *Brunswijk. Rijmk.* Cap. XXX. vs. 25.

Eyn michel deil ut van mela.

Dikwils lees ik dit woord by Gravenb., onder anderen *michel man* f. 23. a. voort *reus.* Van ons oud *mekel* of *michel* breng ik thands geene voorbeelden by, dewijl hier over breeder gehandeld heb in myne aantek. op *Maerl. Sp. Hift.* 1. 6. 12.

3. *Heyligum, Heiligdom, reliquia sacra.* W. v. Gravenberg. HS. f. 44. c.

*Eyne keffen nam her an der stet,
Die was Heyligtumes vol.*

Waar voor by STRICKERUS *Rhyth. de Car. M. exp. Hisp.* Cap. VIII. Sect. 29. gelezen wordt *Heiltum.* Melis Stoke. I. B. vs. 682.

Eñ vol heilichdoems ene scrine.

Maerlant *Sp. Hift.* 3. 6. 22.

*Si lieten de stat eñ sciedenre aye,
Vp datmen hem daer gawe
Van sente Vintcens heilichdoeme.*

Mandevile *Reys.* HS. 1462. f. 7. a. van het kruis van Christus: *Eñ dat yser van den spere eñ vele ander heylichdoms sijn te Parijs in Vrancrike in des Conincs capelle.* Zie voorts HUYDECOPER op Stoke I. B. vs. 569.

4. *Soumer of faumer, lastpaard.* Strickerus *Rhyth. de Car. M. exp. Hisp.* Cap. III. Sect. 27.

*Er zufforet mir mein reich,
Vnd heisse mich zu Ache furen,
Gepunden mit snuren
Auf einen faumere.*

Zie

Zie hier de aantek. van *Scherzsius*. Men leest dit woord nog eens by *Strickerus* aldaar *Señ*. 36., met welke plaats men vergelyken kan de volgende uit *W. v. Gravenberg*. f. 91. d.

*Vf die foumere lut man da
Manigerhande richeyt:
Golt, gesteyne, pfelle breyt,
Vil gestierde wart daruf geleyt.*

Onze ouden ook *Somer*. *Rom. van Fergut*. HS. f. 2. c.

*Hi dwoech en hiet al op doen
Sine tenten en sine pawelioen.
Doe werpmen omme die somers sciore
En loet pawelione en fortifiere.*

Zie verder *Huyd*. op *Stoke* III. B. vs. 140.

5. *Seztelt, sent, tentorium*. *Gravenberg*. f. 27. d.
*Sie sprach, nu sehet hin uf daz velt,
Da stet eyne harte schone gezelt.*

Zie ook de *Brunsw. Rijmk*. Cap. LIII. vs. 226. Hier voor by *Maerlant Rijmb*. f. 22. b. ghetelt.

*Gheue dou die lach opt velt
Al omme ende omme haer ghetelt.*

Zoo ook *M. Stoke* III. B. vs. 298. VIII. B. vs. 681. zie aldaar *Huyd*.

6. *Sewe, zee, mare*. *Gravenberg*. f. 55. c.

*Dise lag so nahe bi
Dem sewe, daz her rechte vur
Der yroven kemenaten tur
Slug, als iz wint was.*

Vergelijk hier mede *M. Stoke* IV. B. vs. 512. *Rom. van Fl. en Bl.* f. 8. c.

— *yisfche, die in der rivieren,
In des zeewes gronde swemmen.*

7. *Etbbe, bloedverwantschap, consanguinitas*. Zie den *Teuth.* in *Art. Brunsw.* *Rijmk*. Cap. XVI. vs. 81.

*We sullen ok eyne dink proyen,
Dat disse dre mit den kronen*

Gre.

*Greven Ludolfes Brunen sone
To vil naer sibbe stunden.*

Cl. Willemsz. *der min. loep.* HS. f. 189. a.

*Noch huydens daghes valt wel dat,
Dat mannen en maechdekijns,
Die malcander sibbe zijn
Lichte elc wael andere gonnen.*

8. *Swinde, groot, magnus.* Gravenberg. f. 55. a.

*Vil groze clage man da vant
Under dem gefinde,
Ir iamer wart vil fwinde.*

Gloszar. achter de *Prob. der alten schwäb. Poesie. v. fwind.* Hier voor schreef
M. Stoke *fwide.* II. B. vs. 495.

Doe si saghen there so fwide.

9. *Tan, bosch, nemus.* Gravenberg f. 62. d.

*Ich bin sus eyn arm man,
Un sol buwen disen tan;
Alse min vader hat getan.*

Waar voor by onze ouden *dan.* Maerlaet *Sp. Histor.* 3. 8. 64:

*Selve verloos hi in den dan
Der siere xy. hondert man.*

Zie Melis Stoke III. B. vs. 930. en aldaar *Huydec.*

10. *Kemenate, kamer.* *Historia Laurini, Nanorum Regis.* p. 31. uitg. door
SUHM *Symb. ad Literat. Teuton. Antiq.*

*Fraw Kunkhilt ging alzehant
In einer kemenaten tur.*

Dikwils komt dit woord voor by *Gravenberg*, zie onder anderen hier boven in
Sewe, en in de *Saml. Deutf. Gedicht. aus dem xii. xiii. und xiv. Jahrh.* Het
komt over een met ons verouderd *kemenade.* Rom. van Fergut. f. 17. d.

*Doe riep die cō. enen seriant,
Dat hi die ridder altehant
Leedde in ene kemenade.*

♦ ♦ ♦ ♦ ♦

Zie

Zie verder myne aanteeck. op *Maerlants Sp. Hiflor.* 1. 7. 68. vs. 72.

11. *Volcwijg, Bellum.* Strickerus *Rhyth. de Car. M. exp. Hifp.* Cap. V. Sect. 16.

*Ich han durch euch gevochten
Vierzehen volcwige gros.*

Hier voor *volcwijch* by J. v. Heelu *Slag v. Woer.* bl. 54.

*Oft si volcwijch wouden vechten,
Quamen si soe openbaer
Op tself. — —*

Doctrinale f. 35. d.

*Want men heeft dicke gescout an,
Dattie minder den meere verwan,
En dat oec in volcwige mede
Die minder hoep behilt die stede.*

Zie MAERLANT *Sp. Hifl.* 1. 3. 42. v. 31. en HUYD. op *Stoke* I. B. vs. 109;

12. *Ingeseinde, huisgezin, familia.* Gravenberg f. 6. a.

*Daz ingesinde sach im nach
Vnde bat Got sines libes plegen.*

Maerlant Sp. Hiflor. 1. 7. 65. vs. 140. *Ingeseinde.* Zie myne aanteeck, achter het II. D. bl. 119.

13. *Waschen, layare.* SCHERZ. *Glosf.* in v. Strickerus *Rhyth. de Car. M.* Cap. I. Sect. 13.

*Das heilig chrentz, —
Das unser Herre selber truech
Und uns die funde abe twuech.*

Onze ouden *dwaen.* *Maerlant Rijmb.* f. 75. b.

*Die jonge Tobyas soude gaen
Ten water, sine voeten dwaen,
Ende daer hife waschen soude,
Quam, enz.*

In den onvolmaakten verleden tijd by ons even als by de oude HD. Zie den zelfden dichter *Rijmb.* f. 62. a.

Mi-

Micheas zijn oghen saen dwoech.

14. *Vingerlin, ring, annulus.* Gravenberg f. 95. d.

*Eyn vingerlin daz leyte her sa
Der juncyrowen an ir hant.*

Rom. van Fl. en Bl. f. 12. d.

Een vingerlijn hem zijn moeder gaf.

En eenige regels verder:

An sinen vinger deed sijt hem doe.

15. *Diet, volk, populus.* Strickerus *Rhyth. de Car. M. exp. Hisp. Cap. II. Sect. 5.*

*Des warn si gehorsam,
Vnd chomen do er in beschied,
Mit einer chreffigen diet
An ein velt langh und weit.*

Gravenberg f. 113. c.

*Her Gwigeleys was mit milde
Bescheydenlich wider alle diet
Ane gabe nieman von ym schiet.*

Zoo ook onze ouden. Maerlant *Sp. Hist.* 3. 1. 16.

*Doe quam int lant yremt diet,
Die den lande daden verdriet.*

Zie byzondere beteekenissen van dit verouderd woord by Huyd. breeder aantek. op *Stoke* IV. B. vs. 602.

16. *Raunen, Ruren, in aurem dicere, susurrare.* *Fragm. de Bell. Car. M.* vs. 663.

*Swie inner si runen
Ires willen werthe ih wole innen.*

Strickerus *Rhyth. de Car. M. exp. Hisp. Cap. III. Sect. 9.*

*Si raunen nie so stille
Mir werd ir aller wille,
In vil churtzen zeiten chunt.*

Maerlant *Sp. Hist.* 3. 3. 11.

• • • • • 2

Elc

*Elc versagedem in sinen moet
Dat hi haer runen horde al bloot.*

Dezelfde Dichter 4. 2. 46.

— *Doe ruundi hem
Int ore stillekine dit wort.*

Zie nog het zelfde rijmwerk 1. 3. 31. vs. 41. en breeder over dit woord STEEN-
WINKEL in zyne aantek. op de Verhandeling van *Malmenius*. (*Taalk. Mengel.*
bl. 102. en volg.)

17. *Anden, wreken, ulcisci.* Gravenberg f. 36. d.

*Siner zorn begunde her anden,
Als in sin vader larte.*

J. v. Heelu *Slag v. Woer.* bl. 238.

*Die hertoge bleef op die stat,
Daer sine viande worden mat,
Met sinen lieden na een stucke,
Ende beide, och selc gelucke
Toe quame sinen vianden,
Dat si hare leet noch wouden anden.*

Zie voorts *HUYD.* breed. aantek. op *Stoke V. B.* vs. 850.

18. *Misfessende, infortunium.* Strickerus *Rhyth. de Car. M. exp. Hisp.*
Cap. XIII. proëm.

*Alhie habent die streit ein ende
An alle misfewende.*

Gravenberg. f. 12. c.

*Ane misfewende
Lebte her in finer kinsheit.*

Hier voor by onze ouden *meswinde.* v. Heelu bl. 183.

*Dex was hem soe hooge dat herte,
Dat si om ne ghene finerte,
Noch om ne geen meswinde
En wouden vlien toten inde.*

Voeg hier by *L. v. Velthem Sp. Hist.* III. 6. en III. 8.

19. *Muterbarn*, mensch, homo. Gravenberg f. 104. c.

*Der rief uil yemerliche:
Owe ir aller muterbarn!
Ir sult nach sinem willen yarn.*

H. v. Veldecken *Die Eneidt.* vs. 212. (Saml. Deutl. Gedichte. I. B.)

*Do waz dar in sorgen
In abent und in morgen,
Wil manic muterbarn.*

SCHERZIUS *Glosf.* Germ. verklaart *Mutterbarn* letterlijk *filius matris*. In de Samml. von Minnes. II. Th. f. 152. a. lees ik hier voor *muoter kint*.

*Des bettet maniger muoter kint:
Hilf herre Got, das wir gerichte vinden.*

Ons verouderd *moederbaren* heeft onder anderen M. Stoke VIII. B. vs. 362.

*Men sach daer menighe moederbaren
Hem selyen drinken dor de yrese.*

Zie de aanteeek. van Huyd. op deze plaats. Fragment van den Rom. van *Limburg*. HS. op Perk. van zekere vrouw, wier afkomst geheel onbekend was:

*In Grieken en is moederbaren,
Die weet wan soe es geboren.*

20. Overtuigden ons verscheiden voorbeelden, dat er zoo in het oud Hoog- als Nederduitsch woorden gevonden worden, welke der beide talen oulins eigen waren, doch in beide verloren zijn; men vindt er ook, die by de Hoogduitschers behouden, en by ons geheel en al in onbruik geraakt zijn. Ten voorbeelde hier van strekke het Hoogduitsch *Wie, hoe, quomodo*, van welks gebruik by onze oudste Schryvers, schoon als zeer zeldzaam opgegeven, in onze *Taalk. Mengel.* bl. 411. en volg., wy echter hier nog andere voorbeelden kunnen byvoegen. Roman van Ferguut HS. f. 29. c.

*Alle die ghene diese saghen
Begonften mallije anderen vragen,
Wie es dese vrouwe? Wie es haer name?*

D. van Asfenede *Fl. en Bl.* HS. f. 6. b.

*Vrouwe! seit hi: en wetti, wie ic bem
Dus wonderlike comen an dese dinc.*

J. van Heelu bl. 14.

*Aldus heeft ons die geeste geleert,
Wie dat Gut onderkeert
Die heeren, die recht en vrede haten.*

en bl. 26.

*Nu hoort, wie hijs ierst begonst
Op hen te wrekenen sijn vernoy.*

21. Ten slotte voege ik hier eindelijk by ons verouderd ~~acfter~~ voor *in, door.*
Maerlant *der Nat. Bl.* HS. f. 3. b.

*Tui iaghestu achter lande dan
Te schendene so meneghen man.*

f. 8.a.

*Solinus spreket, datmen achter lande
Kemele vindt arierande.*

Zie M. Stoke III. B. vs. 224. en aldaar de aantek. van *Huydecoper*. Even
zoo by de oude Hoogduitschers *after, Rhyth. de Car. M. exped. Hisp.* Cap. VI.
Sect. 25

Er begund es after veldo jagen.

Vergelijk SCHERZ. In not. H. von Veldecken *die Eneidt* vs. 2413. (Saml. D. G. I. B.)

*Nu ist after lande
Min laster vil mere.*

Flor. und Bl. vs. 1369. (Saml. D. G. II. B.)

*Flöre der reit after wege
Mit fere ynd mit leide.*

Zoo ook komen het oud Hoog- en Nederduitsch overeen in de woorden
durch voor *om*, by ons *door* of *dor*; in *sa* of *san*, *cito*, by ons *saen*; in *kume*,
vix, by hun thands *kaum*, by onze ouden *cume*; in *dicke*, *sepe*, by ons *dicke*.
En zoo verder in een oneindig aantal andere woorden, met welken ik deze lijst
nog zoude kunnen aanvullen, indien ik my niet overtuigd hield, dat de byge-
brachte, tot bewijs van mijn gevoelen, voldoende zouden gerekend worden; om
dezelfde reden ook, en om deze lijst niet buiten noodzaak te doen uitloopen,
hebben wy hier, uit zeer vele voorbeelden, dikwils maar een enkel willen by-
brengen.

II. In de tweede plaats moeten wy hier laten volgen eenige voorbeelden, waar uit men eene gelyke zamenvoeging van woorden in dezelfde beteekenis, zoo in het oud Hoog- als Nederduitsch kan afnemen.

1. *Birge und tal, hoog ende laag.* Gravenberg. f. 24. c.

*Do reyts die maget wol getan
Mit ir gesellescheftē dan
Beyde birge unde tal.*

- Br. Rijmk. Cap. 35. vs. 28.

*Alsus trekede he berg unde dal
Dorch den walt an Doringen lant.*

- Rom. van Fergut. f. 4. b.

*Sine dachyarde hilt hi wale,
En reet sō lange berge en dale,
Dat hi quam te Cardoel. —*

2. Zoo ook in beide de talen in dezelfde beteekenis *uf unde ztu dal — op ende te dale.* Gravenberg. f. 21. b.

*Sus reyts der ritter nach der clage,
Als die stimme vor ym hal
Den walt uf vnde ztu tal.*

- f. 27. c.

*Daz gevilde waz uf vñ zu tal,
Vollez paulunen geslagen.*

- Der Histor. Bl. f. 25. c.

*En sijn ghevloen, alst es bescreven
Uter stat ten selven male,
En ghingen predeken op en te dale.*

3. *En sinen of irn dank, tegen of zonder synen of hunnen wil.* Gravenberg. f. 20. b.

*Is geschach ein teyl an sinen dank
Daz her in hatte also irslagen.*

- f. 67. d.

Vñ nam ir ir yurspan an irn dank.

Maer-

Maerlant *Sp. Hist.* 3. 1. 11.

*Doe so vielen si an hem met allen
En daden Brutuse an sinen danc
Binnen Fosfeide doen den ganc.*

Dezelfde. 3. 1. 25.

*Of si dreyense wt haren steden,
Of si brochtense an haren danc
Altemale in haer bedwanc.*

Zie M. Stoke IV. B. vs. 525. en aldaar *Huydec.* Zoo ook *sunder sinen dank.*
Samml. von Minnesf. I. Th. f. 19. a.

*Tristan mueste sunder sinen dank
Stete sin der kuniginne.*

aldaar f. 181. a.

Er muese an in gedenken sunder sinen dank.

En dus wederom even gelijk onze ouden schreven, zoo als *Huydec.* met de door hem aangehaalde plaats uit Maerlants Rijmbybel bewijst.

4. *Laesen sin, of laesen wesen, ophouden, iets daar laten, aan zyne plaats laten, zich ergens verder niet mede ophouden.* Samml. von Minnesf. I. Th. f. 74. a.

Swanne ich mine klage nu lasse sin.

aldaar f. 145. a.

*Ich wil min suochen lazen sin
Ich ensols niht langer triben.*

Gravenberg f. 55. d.

*Daz wib ztu dem manne sprach:
Gefelle la din grasen sin.*

Laesen wesen. Dezelfde Dichter. f. 12. b.

*Die laze wir den ritter wesen
Vn sagen, wie is dem kinde ir gie.*

Laten sijn. Cl. Willemsz. *der min. loep.* f. 96. a.

*Op een tijt vraechde hoir Folkas,
Hoe dattet mit dien dinghen was:
Si sprac, Here! laet zijn v iacht,
Het is om niet, dat gi veel wacht.*

La-

Laten Wefen. Rom. van Fergut. f. 24. d.

Nu latic vanden ridder wesen.

Daar het my voorkomt buiten kijf te zijn, wat *laten zijn* en *laten wesen* by onze ouden eigenlijk beteekent hebbe, behoeft men met *Huydecoper* niet angstig na de meening van *Melis Stoke* te gissen, wanneer hy in het IX. B. vs. 1097. schreef:

De mane liet haer seinen wesen.

Huydecoper hield mischien dit vers voor verdacht, en zoude zekerlijk gerne aan de lezing der andere uitgaven den voorrang gegeven hebben; doch te onrecht, gelijk ik nader meene te kunnen bewyzen; doch daar dit hier te ver zoude uitloopen, zal ik over deze plaats breeder handelen in myne aanteekeningen op de oude berijmde vertaling der Fabelen van *Efopus*, welke ik hope den nederlandschen letterminnaren mede te deelen.

5. *Schin, sin, tſun*, of *Werden* was by de oude Hoogduitschers *blyken*, *doen blyken*, *patere*. Brunsw. Rijnk. Cap. 32. vs. 4.

Nu scolle we eyn dink merken,

Wo dat an Goddes werken,

Wo dat sine ordel sin,

Deper wen eyn afgrunde, dat is wol schin.

Gravenberg. f. 104. c.

Das tut her alle taghe schin.

Strickerus *Rhyth.* Cap. VIII. Sect. 12.

Das taten si des tages schin.

Samml. v. Minnes. II. Th. f. 196. b.

Ich wande das mir solte ir trost da werden schin.

Gravenberg. f. 35. b.

Da lase her alrest werden schin,

Ob her gut ritter kunne sin.

Hier voor by onze ouden doorgaands *zijn*, *doen*, of *worden*, *an*, of *in schine*. Maerlant *Rijmb. zijn an scine*. f. 11. c.

Dus ist openbaer an scine,

Dat die menscheit doechde pine,

Entie

*Entie godlicheit daer af,
Niet en wiste een enkel caf.*

Doen an scine. Dezelfde Dichter *Sp. Hift. 3. 8. 87.*

*Int selys iaer sa porden echt
Die Sassen en maecten gevecht
legen Karle entie sine;
Dat dedi hem also an scine
Dat hire iij. m. ync,
Die vast waren van sulker dinc.*

Worden in scijn. Velthem *Sp. Hift. 7. 13.*

*Dat es ons worden wel in scijn
Binnen desen selsen termijn.*

Melis Stoke X. B. vs. 480.

Datte veste wort an-scine.

Zie Huydecoper op deze plaats, en de daar aangehaalde breedder aantek.

6. *Inne Werden, gewaar worden, werken, zeker worden.* Samml. von Minnes. II. Th. f. 44. b.

*Zu uns kam du werdu minne
Und slos uns beide vaste in ein
Ich und si wir wurden inne
Wol wie minne slihtet arme und bein.*

Gravenberg. f. 117. b.

*Ich bin wol innen worden,
Das der werlde yreude sinket
Unde ir ere hinket.*

Voeg hier by de plaats, aangehaald uit het *Fragm. de bello Car. M.* hier boven in *runen*.

Hiervoor by onze ouden in *inne worden*. Maerlant *Sp. Hift. 3. 4. 30.* van iemand, wien een brood onstolen was, dat hy gewaar werd door de kruimels, die op den grond lagen:

*Want hi warts daer bi in inne,
Dat hi neyen den duerpel vant
Crumen, liggende int sans.*

Dit

Dit voorbeeld zy uit vele anderen gaaf. Hoewel *Hynde op Stok* IV. B. vs. 1014 zegt, dat de oude Hoogduitschen hier korter schreven *inne*, waar voor de onzen hadden *in inne*, zoo lees ik echter ook *inne worden* by Cl. Willemsz. *der min. loep.* f. 10. b.

Want ghi mochtet werden inne

En selve proeven bi ghelijcke.

7. *Orlof nemen, afscheid nemen, valedicere.* W. v. Eschilbach *Parciyal* (Saml. Deutf. Gedicht. T. B.) vs. 1002.

Si nam urloup do gie si dan.

H. v. Ouwe *Twein* (Saml. Deutf. Ged. H. B.) vs. 1247. alwaar van iemand; welke niet langer dorst vertoeven, gezegd wordt:

Sus het si urloup genomen.

Gravenberg. f. 17. a.

Die geste, die dar waren komen,

Die namen orlob alle da

Ztu houe unde ouch anderswa.

Dezelfde. f. 32. d.

Do nam her urlob yn schiet dan.

Onze ouden orlof nemen an iemand. Roman van Ferg. f. 3. d.

Hi was gereet, hi wilde yaren.

Die moeder dreef groet mesbaren,

Si helsdene en custene sere,

Die knape beyalse onsen Here.

Hi nam orlof an sinen vader,

Hi weende en die medede alader.

Roman van Fl. en Blanc. f. 9. c.

Doe ontboet men Florise, dat hi quame.

Die boedschap was hem wel gename,

Hi gereidde hem en nam orlof

An alle die gene, die waren int hof.

Señade nemen, schade lyden. H. von Trymperg *der Renner.* HS. f. 51. a.

Man mag ein grozz ros uberladen,

Das es vellet ynd nympt schaden.

***** 2

Even

Even zoo by onze ouden: Melis Stoke II. B. vs. 694.

*Int selve iaer moesten die Vriesen
Scade nemen ende verliesen,
Daer si quamen op Akerstoot,
Want vele der haerre bleven doot.*

Zie hier by de aantek. van Huydec. en de aldaar aangehaalde voorbeelden.

8. Dat het Hoogduitsch *ohne* juist in beteekenis overeenstemt met ons *zonder* is zeker, en dus zal hun *ohne* *Werden* en ons *sonder worden* een en het zelfde aanduiden: het eerste lees ik by Hugo v. Trimberg in zijn Dichtf. *der Renner* genoemd, by *SUHM Symb. ad Liter. Teut. Antiq.* p. 155. (*)

*Da dieser baum, den ich sach,
Auff der heiden, als ich e sprach,
Seiner bluot wart ohne;
Geladen wort er schone
Mit manig birn, das ist war.*

Ons *sonder worden* vindt men in eene plaats der reeds gemelde oude berijmde vertaling der Esopische Fabelen. Fab. 5.

*Over een brugge ghinc een hont,
Die een been droech inden mont.
Doen hi die scade int water sach
Vanden bene, hort wat hi plach:
Hi snauwede omt stic van onder,
Dus wert hi vanden bene sonder.*

Hier van breeder in myne aantek. over deze plaats, welke ook reeds door Huyd. op Stoke IV. B. vs. 525. is bygebracht.

9. *Ommaect hebben* beteekende by onze ouden *verachten*, gelijk breeder betoogd is in onze aantekken. op de oude berym. der Esop. Fabel. fab. 13. vs. 11. Maerlant *der Nat. Bloeme*. HS. f. 44. b.

*En dit spreket Aristoteles,
Dat dit iegen die nature es
Van allen voghelen ghemeene,
Die hem met proien groet of cleene*

Ghe-

(*) Ik geve hier de lezing van zeker HS., met het welk *Suhm* de uitgave van dit Dicht:werk van 1549. heeft vergeleken, doch dat van het oorspronkelijk veel verschilt.

*Gheueren, dat ne gheen ne vaet
 Gheslachte, dat hem toe bestaet;
 Maer die spareware es van seden
 Onsculdech deser hedeleden;
 Want hi proiet up sijn ghenoot.
 Scamedt mensche van scanden groot,
 Dat elc voghel en elc dier,
 Esset wreet ofte onghier,
 Al est dat bi proien levet;
 Dattet den sinen vrede ghevet;
 Mare du entie spareware
 Hebbet dese edelheit ommare.*

Zoo ook ommare zijn voor verachtlijk of in verachting zijn. Dezelfde Dichter ald. f. 8. a.

*Aldus souu ontsaen sondare
 Du best onscone ende ommare.*

Hier voor by de oude Hoogduitschers *ummere sin*. H. v. Veldecken *die Eneidt.* vs. 12483. (Saml. Deutl. Gedicht. I. B.)

*Ich bedencke leider wol den sin,
 Das ich ime vnmere bin,
 Und vil vnmerer den her mir si
 Wan mein herzece das ist nicht so vri.*

W. von Gravenberg. HS. f. 101. c.

*Ir wart der lib ummere,
 Das sie ir trut hatte verlorn.*

Met deze voorbeelden zal ik deze tweede lijst eindigen, schoon ook dezelve nog met eenige andere zoude kunnen worden aangevuld.

III. Myne derde lijst van vergelyking tusschen het oud Hoog- en Nederduitsch moet ons zoodanige voorbeelden opleveren, welke ons gelyke taal-eigenschappen der beide talen, zoo wel door de eerste Hoog- als Nederduitsche Schryvers waargenomen, toonen kunnen, of welke, gelyk reeds uit onze tweede lijst gedeeltlijk gebleken is, nader kunnen bevestigen, dat in beide die talen dikwils dezelfde spreekwyzen gebruikt worden, waaromtrent *Huydecoper*, als hier van overtuigd, sprekende van de nauwe verwantschapping tusschen het oud Nederfaxisch en het Nederduitsch, zich dus uitdrukt, op *Stokes* IV. B. vs. 286: *dat het niet vreemd is, dat ook in beide die talen geduurig de zelve spreekwyzen voorkomen.* Ter nadere bevestiginge daar van kunnen nu de volgende voorbeelden strekken.

***** 3

1. Onze

1. Onze oudste Nederduitſche Schryvers hebben altijd, zonder hier in eenen enkelen mislag te begaan, zeer nauwkeurig het onderscheid tusſchen *als* en *dan* in acht genomen, en zy gebruikten het eerste indien er eenige gelijkheid tusſchen perſoonen of zaken, het laatste wanneer er eenige ongelijkheid tusſchen dezelve bedoeld werd. Dit alles is al te bekend, dan dat ik hier van eenige voorbeelden zoude bybrengen: geen werk dier Schryvers, welke te recht onder de ouden geteld worden, kan men opſlaan, of byna iedere bladzijde zal ons hier van overtuigen. Wil men echter eenig bewijs hier van hebben, zie dan *HUYD. Pr. I. D. bl. 288. en volg. Breed. aantek. op Stoke I. B. vs. 216.* ſchoon ik my omtrent deze laatste aanmerking in alles met *Huyd.* niet kan vereenigen. Dit wezenlijk onderscheid, niet alleen een ſieraad onzer tale; maar tot het goed verſtand der meeninge van den Schryver dikwils zoo noodzaaklijk, is by ons tot op de helft der zestiende eeuw volſtandig in acht genomen, doch na dien tijd ſchandelijk verwaarloosd, tot dat eindelijk voorname taalkenners het onderscheiden gebruik dier woorden in den grond onzer tale gevestigd, duideljk hebben aange-toond, wanneer ook wederom onze beste Schryvers deze taalwet hebben in acht genomen; ſchoon echter het eens ingeslopen misbruik nog verre na niet met wortel en tak is uitgeroeid. Doch ſchoon eenige onkundigen, miſſchien te dom, om dit onderscheid te bevatten, hunne onbedrevenheid in dit opzicht nog dagelijks aan den dag leggen, zoo ziet men echter onze netſte Schryvers hier in thands nimmer dwalen. Wy zijn derhalven ten aanzien van deze zoo noodige taalwet nog veel gelukkiger, dan de Hoogduitschers: zy hebben ook in hunne taal het zelfde onderscheiden gebruik dezer woorden, en hunne oudſte Schryvers hebben het, even volſtandig als de onzen, altijd in acht genomen; doch dit onderscheid is by hun zoo verre verwaarloosd, en geheel in vergetelheid geraakt, dat men thands by geen Hoogduitschen Schryver, den besten zelve niet uitgezonderd, hier van een enig voorbeeld kan aantreffen. Het is juist dit onderscheiden gebruik der woorden *als* en *dan* dat my toefcheen byzonder geſchikt te zijn, om het zelfde taaleigen, zoo in het oud Hoog- als Nederduitsch, althiers hier uit te bewyzen. Ziet daarom hier eenige voorbeelden uit de oude Hoogduitsche Schryvers. Dat *Willeram* reeds dit onderscheid in acht genomen heeft, zal ik hier niet opzetlijk aantoonen, men vindt hier van reeds voorbeelden in de aangehaalde plaats uit *Hildecopers Proeve*; tiever bedien ik my hier ook van die Schryvers, welke na hem geleefd hebben, als van *Stricker*, by wien ik aanſtonds in *proemio Rhyth. de Car. M. exp. hisp.* lees:

Er wær mir holder DENNE e.

Dezelfde Dichter. Cap. III. Sect. 18.

*Is iſt peſer, wiſſe Chriſt,
Seit vns zu ſorgen chomen iſt,*

Daſ

*Das ich ain muesse sterben,
DEN wier allefamt verderben.*

Cap. IV. Sect. 8.

*Ditz lant bewart niemant bas
DEN Genelun der weise man.*

Cap. VI. Sect. 2.

*Nu piß du wol beschaiden,
Das sant Peter starcker iß,
Vnd der vil Heilige Christ,
DANNE Machmet dein Got.*

Gravenberg. HS. f. 66. b.

Her duchte ym bezzer DANNE gut.

f. 70. d.

— — — eyn rubin,
Der was grozer DAN eyn ey.

f. 83. a.

Bezzer ritter DAN her iß.

H. v. Veldecken *die Encidt.* vs. 1595. (Saml. Deutſ. Gedicht. I. B.)

*Die wip sint broder DEN die man
Waz ab her baz helen kan
Vnd baz leit helen mag
Me schadet ych ein ybil tac
DEN ime ein ybel iar.*

Flor. en Blants. vs. 1582. (dezelfde Verzam. II. B.)

*Das werg was also spehe
Vnd besfer DANNE je kein man gesehe.
So man daran schowen möhte
Mich nymet wunder das man es ahte
Michel höher DANNE das gelt.*

H. von Ouwe *Twein* vs. 172. (aldaar.)

Gnade iß besfer DANNE recht.

G. v. Strazburg *Trifſtran.* vs. 3832. (mede aldaar.)

*Al di vader al nu sint
Oder vor uns wurden je
Di getaten alle ir kinde nie
Vaterlicher DAN er im tete.*

Turlin *Willh. d. h. v. oranse.* p. 54. b.

Des schien ist liechter DAN di sunne.

p. 129. b.

*Zwelf knofe uf deme gecelde
Di man uf deme velde
Verrer DAN eyne mile kos.*

Heinrich v. Veldig (Samml. von Minnes. I. Th.) f. 19. a.

*Tristan mueste sunder sinen dank
Stete sin der Kuniginne,
Wan in der poysun darzuo twanc
Mere DAN diu kraft der minne.*

Reinmar der Alte, aldaar f. 74. b.

*Mir ist lieber das er bitte
DANNE ob er sin sprechen liesse.*

Achter *nte, nooit, nunquam*; by Strickerus *Rhyth. de Car. M. exp. Hisp.*
Cap. III. f. 26.

*Ich diene Charle, das ist war,
Mit grosfen eren manig iar,
Unde wart gelaßert nie
An seinem dienste DENNE hie.*

Rud. v. Rotenburg. (Samml. von Minnes. I. Th.) f. 33. a.

*Lieber hete ich von ir lone
Niht wan ein kleines yngerlin,
DANNE das rich und ouch die krone.*

Achter *et, d. i. eer, prius.* Strickerus Cap. V. Sect. 20.

*Ich ynfrew si michel e,
DANNE ich frewen welle.*

Deze voorbeelden zijn hier ten bewyze voldoende, daar niemand eenige oude
Hoogduitsche Schryvers kan opslaan, zonder nader overtuigd te worden, dat zy
overal,

overal, waar eenige ongelijkheid tusſchen perſoonen of zaken plaats grijpt, deze taalwet volſtandig in acht genomen hebben.

2. Onze ouden gebruikten het woord *beide*, *ambo*, niet alleen voor twee, maar ook voor meer dan twee perſoonen of zaken, gelijk uit verſcheiden plaatſen hunner ſchriften klaar te bewyzen is. Dezelfde taaleigenſchap wordt in dit woord ook by de oude Hoogduiſchers waargenomen. Wat onzen ouden aangaat, dit was by hun zeer gemeen, en wy vinden er genoegzaam by alle Schryvers voorbeelden van. HUYDECOOPER *dankeek* op *M. Stoke* I. B. vs. 607. bracht ſlegts eene plaats uit *Maerlant* by; dan de werken van dezen Dichter leveren ons zeer vele voorbeelden hier van op: *Sp. Hiſt.* III. 1. 5.

*Doe quam hi met finen here
Ten Rine weder, en beſat
Beede lant, borch en ſtat.*

III. 1. 8.

Beede boſch, water en lucht.

Nog eens aldaar in het X. Hoofdſ.

*En ccc. ſcepe daer mede
En xxiiii. hi vullen dede
Beede met dranken en met ſpiſen
En mit wapenen in alre wiſen.*

Rijmbyb. HS. A. f. 67. b.

— *coninc Ioas brac die mure
Vier hondert cubitus lanc,
Daer toe nam hi aen den ganc,
Bede ſelver ende gout,
Entie vate mit ghewout.*

En zoo ook op deze plaats in mijn HS. B. f. 78. c. J. van Heelu *Slag van Woer.* HS. bl. 60.

*Daer hem menich hoge baron,
Hertogen ende graven beide,
Tote der galgen daden gheleide.*

Voeg hier by *M. Stoke* I. B. vs. 607. en de voorbeelden door *Huydec.* aldaar bygebracht. Dat *beide* by onze ouden gebruikt werd om meer dan twee, onverſchillig ook hoe vele, perſoonen of zaken aanteduiden, kan vooral met de volgende plaatſen bewezen worden. *Maerlant Sp. Hiſtor.* III. 2. 16.

En

*En hi dichte hem nutte wesen
Beede in dichtene en in lefen,
In scrivenen en in hogen rade.*

III. 3. 23.
*Dus as Alexis ginder bleven,
In een sonderling fcaerp leven,
Beede in vafcen en in waken
In bedingen, in goeden faken.*

III. 4. 38.
*Dies fal algader met mi lifen,
Beede Egypten en Surien,
Ethyopen en Endi,
Parthen en dant van Perfi.*

IV. 2. 75.
*Beede levende en dode,
Clerke, leekē, foute, blode,
Ene borch oec, die hi helt,
Iegen den Keyfer met geweld
Het hi den finen upgeven
Der Keyfercroue.*

Even zoo ook by de oude Hoogduitschers: *Brunsw. Rejmik. Cap. VIII. vs. 42.*

— der Denen herfchaff
*Twank vil waldigliche,
Beide Dudelchelant unde Frankricke,
Unde alle de öme waren befeeten.*

Strickerus *Rhythm. Cap. VII. Sect. 10.*

*Er sprach: wo finit nu baide
Freunt, man und mage.*

Dezelfde. *Cap. III. in het begin.*

*Baide man, chint und weip
Verlurn da irn Leip.*

H. v. Veldecken *dje Eneidt. vs. 547.* (Saml. Deutf. Gedicht. I. B.)

*Beide burg und land,
Dar zu fchaz und gewant
Daz stat zu finie gebore.*

vs. 4967.

*Do wil ich dir helfen zu
Mit synne und mit rate,
Beide vru unde spate
Und tac und nacht,
Also ich kan unde mach.*

FL en Bl. vs. 5413. (Samt. Deut. Ged. II. B.)

*Ich wil gnedicliche
Beide hep und leit,
Kumer und arbeit
Durch unern willen liden.*

vs. 7680.

*Beide lute und kint
Dazzu silber und golt.*

G. v. Strazburg *Tristan*. vs. 8904. (aldaar.)

*Er furte mit im anden Kamp
Beide rouch unde tamph
Und andere sture.*

3. Dat de woorden *vader* en *broeder* by onze oudste Schryvers in den tweeden naamval van het enkelvoudig getal onverbogen gebruikt werden, weten allen, welke met hunne schriften bekend zijn, en daarenboven is dit overtuigend bewezen door *Huydec.* breeder aantek. op *Stoke* I. B. vs. 130. By de voorbeelden, aldaar bygebracht, lust het my nog de volgende te voegen. *Maerlant* *Rijmb.* HS. A. f. 39. d.

*Of wi sellen dy allegader
Verboren ende thuus dyns vader.*

f. 41. d.

Hi sprac dat ghestachte diins vader.

f. 54. a.

*Salomon sat mogentlike
Ins vader troen ende in siin rike.*

f. 70. a.

*Die asgode, die siins vader raet
Brac, die maets weder al.*

f. 88. c.

*Arfamus wert here groot
Da siins vader Ochus doot.*

***** 2

f. 96.

f. 96. c.

Aen hem quam al sins vader here.

f. 99. d. *sins vader*, en f. 100. c. *om svader leyen*. Ik zoude nog vele voorbeelden uit dit zelfde HS., dat alle teekenen van oudheid draagt, en in taal en spelling zeer nauwkeurig is, kunnen bybrengen; doch het zal van meerder gewicht zijn opmerken, dat in mijn HS. van dat zelfde werk, door my geteekend B. (*), op alle de boven aangehaalde plaatsen niet, gelijk *Maerlant* zekerlijk

(*) Mijn HS. van den Rijmbybel, hier geteekend A., is het zelfde afschrift, het welk in de aantekeningen op *Maerlants Sp. Histor.* wordt aangehaald, en waar van ik in myne voorrede, voor dat werk bl. 38. gewag maakte, terwijl het HS. B., na dien tijd, met eenige anderen by my ten geschenke ontvangen, en dus thands mede onder my berustende, breeder omschreven wordt by *LE LONG Boekz. der N. B.* bl. 213. Dat dit HS., gelijk op de aangehaalde plaats is aangeeteekend, in den jare 1453. door eenen Monik geschreven is, blijkt uit het zelfde f. 197. b. daar de afschryver achter het gewoon slot van den Rijmbybel, nog eenige regels van zijn eigen maakfel voegende, dus aanvangt:

*Dit boec was volscreeven,
Doen men screef xiiiij., soe wi lesen
En liii., dats waer,
In Iunio den laesten dach daer.*

*En het heeft gescreven, dats waer,
Een scemel geselle, hoeter naer,
En es geheten Lodewijc,
Die men heet seldenrijc.*

Dit *seldenrijc* moet men denkelijk niet houden voor den naam van dezen afschryver; maar veeleer voor een zinnepeling op zynen en zyner medelidenden armoedigen staat. Van de verlere omschryving van ons HS., by *Le Long* geboekt, dat namelijk het zelve op den 6. Maart 1628. door *Peeter Oris* te Antwerpen zoude verbonden zijn, blijkt uit het HS. thands niets meer. Dan daar het echter uit de eigen woorden van den afschryver zelve, boven bygebragt, zeker is, dat ons HS. het zelfde is, het welk door *Le Long* op de aangehaalde plaatse wordt omschreven, zoo komt my waarschijnlijk voor, daar ik reden hebbe te gelooven, dat dit afschrift van den Rijmbydel voorheen met myne afschriften van *Maerlants Nat. Bloeme*, en de *Zamenpraak* tuschen *Jacob* en *Martijn*, als mede van den *Leeken Spiegel* en de *Doctrinale*, in eenen band of bundel zaamgevoegd waren, dat deze aantekening, denkelijk door *Oris*, op een der schutbladen, voor den Rijmbydel, geschreven, (deze was in dien band voor aan geplaatst,) zal verloren geraakt zijn, wanneer de opgemelde HSS. van elkanderen zijn afgescheiden, gelijk naderhand door *Boschiden* zelve is geschied, want in de naamlijst zynrer boeken bl. 42. en 44. worden deze zelfde HSS., uitgenomen de *Zamenpraak* tuschen *Jacob* en *Martijn* en de *Doctrinale*, welke nog te zamen zijn ingebonden, reeds van elkanderen afgescheiden gevonden. Deze afscheiding moet echter nog geene plaats gehad hebben, ten tyde, dat *Boschiden*, op verzoek van *Le Long*, den korten inhoud van zynen Rijmbydel aan denzelven opgaf. De brief, tot dat einde aan *Le Long* gezonden, van welken nog een afschrift by mijn HS. B. bewaard wordt, duidt het tegendeel daar van aan, als wordende daar by niet alleen van deze byzonderheid melding gemaakt; maar zelf alle de hier boven genoemde HSS. opgegeven, welke opgave waarschijnlijk door *Boschiden* alleen geschied is, uit oorzaak, dat de band of bundel, waar in het afschrift van zynen Rijmbydel gevonden werd, ook nog de andere voormelde HSS. bevatte, en dat hy dus aan *Le Long* eenen nauwkeurige beschryving van den geheel inhoud van dien bundel geven wilde; schoon *Le Long* echter hier van geen gebruik gemaakt, of dien aangaande zynen lezer niets medegedeeld heeft.

lijk geschreven heeft, *vader*; maar *vaders* gelezen wordt, onverschillig of dit woord in, of buiten het rijm gebruikt zy; waaruit wy kunnen afnemen, dat althands in het midden der vijftiende eeuw, zijnde het HS. B. in den jare 1453. vervaardigd, deze oude taaleigenschap niet meer in acht genomen is; en dat de affchryver het toen aangenomen gebruik gevolgd heeft (*). Dat echter, tot voor het midden dier eeuw, deze schrijfwyze nog niet geheel in onbruik was, blijkt uit mijn HS. van het N. T. 1431. Joh. X 29. *Ende niemant en macht gripen wt mijns vader hant.* XIV. 2. *In mijns vader huus sijn veel woninghe*; waar voor *vaders* in mijn HS. der vier Evangelisten, geschreven 1472. Nog in het eerstgemeld HS. Hand. VII. 20. *Deze wort in sijns vader huus drie maenden ghevoet*, even zoo als in een ander HS. van de Handel. der Apost., mede onder my berustende, en geschreven in 1399., op deze plaats ook gelezen wordt: *in sijns vader huus*. Het zoude overbodig zijn, hier eenige voorbeelden uit mijn HS. van *Maerlants* Rijmkronijk bytebrengen, daar er in het uitgegeven gedeelte van dat werk reeds eenige te vinden zijn, als onder anderen l. i. 47. l. 7. 40. en 44; ik ga daarom deze allen met stilzwygen voorby, zoo wel als die, welke in de Rijmkronijk van *Melis Stoke* gevonden worden, en voege hier liever eenige plaatsen in, uit andere werken van onzen *Maerlant*, en wel eerst uit *der Nat.* Bl. HS. f. 26. b.

*Dit wreede dier, dit espentijn
Dinke mi en bedieden sijn
Van den Gods zone, die sonder beghin
Was en es in des vader sin.*

f. 93. d.

*Mar ghelijc als in eersten sonden
Omme ons vader Adams sonden
Alle herische creaturen
Ontreint waren bi naturen,
So verloren die erste steene
Hare cracht vele int ghemeene.*

Zoo ook by den zelfden, *Geestlijk Gedicht* (†). HS. f. 9. a.

Helps

(*) Deze oude taaleigenschap was echter niet zoo verre in vergetelheid geraakt, dat daar van in het zelve HS. niet nog eenig spoor zoude te vinden zijn; de volgende woorden bewyzen het tegendeel. HS. B. f. 153. a.

*— te doepene inden name des vader
En sjoens en isheilechs goest alghader.*

(†) Dit zeer zeldzaam stuk, waar van ik een oud afschrift op parkement in 8vo. bezitte, als mede een oud afschrift van het dichtstuk van *Maerlants* zamenpraak tusschen *Jacob* en *Marijn*, mede

Helpt mi int rike uwes vader.

f. 33. b.

In dat rike ws vader —

By den Dichter van den *Leeken Spiegel*. HS. f. 22. a.

*Maer hy versoenet algader
Jeghen die moghenheit sijns vader.*

f. 45. a.

*God zal hem gheven algader
Den stoel Davidis sijns vader.*

f. 71. c.

*Ende doept inden name svader
Tjens, tshelichs gheeft tegader.*

Bedieden. der Misfe. HS. f. 6. d.

Tote sijns vader rechterhant

f. 9. b.

*En best mijns vader rike,
Dat u bereit es vriendelike.*

Buiten de plaatfen, door *Huydecoper* uit de *Doctrinale* aangehaald, vinde ik ons woord *vader* nog in den tweeden naamval onverbogen gebruikt in het zelfde HS. f. 8. c.

*Moechdi teenen vrient ghewinnen
Hem, die uwes Vader vrient was,
Seker soe radic u das,
Datghi hem wilt betrouwen
Bat dan eenghen nuwen.*

Voor *vader* wordt in mijn HS. (*) van dit werk gelezen *vaders*. Velthem *Sp. Hiflor.* I. 7. vs. 74.

En

mede onder my berustende, hebben my doen zien, dat de zoogenaamde *Bundel of Verzameling van verscheiden Gedichten van Moerlants*, van welken wy verslag gegeven hebben in de voorr. voor *Moerl. Sp. Hifl.* bl. 43. en volg., voor zeer onnauwkeurig moet gehouden worden; en dat daar in zeer vele lappen van den eenen of anderen broddelaar zijn ingevoegd. Het welk ik, daar dit thands hier te ver zoude uitloopen, nader hope aan te toonen.

(*) Ik bezitte thands van dit werk ook een zeer oud en schoon handschrift, dat met het afschrift, voorheen by *Huydecoper* gebruikt, uitgenomen eenig verschil in de spelling, overeenkomt; mijn afsch. ist was vrooreu het eigendom van *Adr. van Boschelden*, en wordt in de naamlijst zijner boeken bl. 47 N. 952. vermeld, inde voorr. voor *Moerlants Sp. Hifl.* bl. 52. van dit Dicht-
stuk

*En daer na saen althant
Cusfen si des vader hant.*

I. 39. vs. 9.

*Want hi die naefte wilde wesen
Vans vader halven doe ter tijt.*

III. 43. vs. 54.

Van mijns vader halven —

IV. 69. vs. 55.

— sijns vader mage —

Zoo wordt op alle deze plaatsen in het eigen HS. van dit werk, door den uitgever gebruikt, gelezen, gelijk my, by eene nauwkeurige vergelyking van het zelve tegen de uitgave, gebleken is. Hier vinden wy derhalven wederom een overtuigend bewijs van de onbedrevenheid van *De Loth*, hoe door hem de taal van *Vetthem* bedorven is, en dat de uitgave van deze Rijmkronijk te recht voor zeer onnauwkeurig moet gehouden worden, dewijl op alle de bygebrachte plaatsen in de uitgave, niet, gelijk het HS. heeft, *vader*; maar, gelijk dezelve door des uitgevers onkunde bedorven zijn, *vaders* gelezen wordt. *Huydecoper* schrijft in zyne bovengemelde aantekening op *Stoke*, dat het minder bekend is, dat men, gelijk *des vader*, zoo ook van ouds zeide *des broeder*: hy brengt hier van eenige weinige voorbeelden by, welke ik met de volgende[n] kan vermeerderen. Maerlant *Rijmb.* HS. A. f. 9. a.

Abram nam Loths sijs broeder kint.

f. 80.

Ik wil niet onthouden, dat het niet onwaarschijnlijk was, dat *Maerlant* ook voor dichter van de *Doctrinale* moest gehouden worden. Dan, dit alles nader overweende, en als nu het slot van dit werk, zoo in de beide HSS. van welke ik in de gemelde voorrede gewaagde, en in dat, hetwelk wel eer by *Huydecoper* is gebruikt, als in het afschrift, thands onder my berustende, volkomen overeenstemmend vindende, geloove ik liever, dat dit slot niet, gelijk ik op gezag van een der HSS. van *Mr. J. Kijfer* meende, door eenen der afschryvers hier bygevoegd is, maar dat het integendeel voor het werk van den dichter zelve gehouden moet worden; en dat hy gevolg dit slot niet uit de pen van *Maerlant* gekomen is. Het is waar, dat in denzelfden band, waar in mijn HS. van de *Doctrinale* vervat is, ook gevonden wordt, en wel door dezelfde hand geschreven, *Maerlants* zamenpraak tusschen *Jacob* en *Marijn*, en dat in de aangehaalde naastlijst der boeken van *Botcheiden*, beide die stukken, als waarschijnlijk door *Maerlant* geslacht, worden opgegeven. Doch in het werk zelve is hier van geen spoor te vinden, derhalven doet dit niets af; maar daarenboven nog is ons HS. van den *Leeken Spiegel* al mede door den zelden afschryver vervaardigd, en was voorheen met de bovengemelde stukken in eenen bandel zamengebonden, en echter is het zeker, dat *Maerlant* geen dichter van den *Leeken Spiegel* geweest is.

f. 80. b.

*Maer doe die vader quam int rike**Leide hi sinen sone door das
Inden kerker tot sbroeder doot.*

f. 87. a.

*Eens broeder dochter hadde hi,
Die Hester hiet. —*

f. 94. c.

Dus wraken si des broeder doot.

f. 96. a.

In siins broeder tiit —

en f. 97. d.

*— — die eerde was root
Nochtan van siins broeder doot.*

Voor *broeder* wordt op alle de aangehaalde plaatsen in mijn HS. B. *broeders* gelezen. Velthem *Sp. Histor.* I. 5. vs. 16.

En na die doot des broeder sijn.

I. 7. vs. 2.

*Saphadijn die dede ontliven
Sijns broeder kinder.*

III. 9. vs. 29.

*Die grave van Lusfelborch oec na das
Soude gerne wreken sijns broeder doot.*

Zoo wordt in het HS. gelezen, doch alle deze plaatsen zijn door *Le Long* in de uitgave wederom bedorven. N. T. HS. 1431. Marc. VI. vs. 17. *Die selye Herodes sende ende ync Johannem en banten inden kerker om Herodias sijns broeder wijf Philippi.* vs. 18. *Het en is di niet gheoorloft dijs broeder wijf te hebben.* Luc. VI. vs. 41. *Wat siestu een stubbekijn in dijs broeder oghe, ende een balke in dinen oghe en merckstu niet.* Voeg by dit alles de aantekening van v. LELYVELD op *Huydec. Pr.* II. D. bl. 194. en de voorbeelden door hem aldaar bygebracht.

Deze byzondere buiging der woorden *vader* en *broeder* in den tweeden naamval, was ook van ouds by de Hoogduitschers in gebruik, en in de aantekening van *Huydecoper*, van welke wy boven reeds gewag gemaakt hebben, zijn er eenige voorbeelden van te vinden, by welke wy de volgenden nog voegen zullen, daar immers, gelijk *van Lelyveld*, op de aangehaalde plaats, te recht aanmerkt,

in

in eene byzonderheid als deze de veelheid van voorbeelden nut doet. H. v. Veldecken *die Eneidt* vs. 6139. (Saml. Deutf. Gedicht. I. B.)

*Ich wil den lieben syn mein
Mit ych senden hynnen
Durch uwers vater mynman.*

vs. 6328.

Her trofte seynes vater man.

man hier voor *mannen*, even gelijk ook onze ouden gewoon waren te schryven. Zie vs. 7957.

*Sere begunde her in clagen
Eher in sante dannen
Mit seynes vater mannen.*

vs. 7841.

*Do brachte man in dar zu getragen
Toten yber dus velt
In seynes vater gezelt.*

vs. 12831.

*Das ich wart dynes vater weip
Das quam von unheyle
Das ich ime wart zu teyle.*

Avent. von der Klage. vs. 2989.

*In allen minen ziten
Mins vater boten riten.*

Der arme Heinrich. vs. 469.

Do su zuo irs vatter fuezen lag.

Flor. und Blantf. vs. 641. (Saml. II. B.)

*Do begunde Flore suochen
Gnade fines vatter.*

G. von Strazburg *Triftran*. vs. 5184.

— *fines vater lant.*

W. von Gravenberg in *Gwigalois*. HS. f. 31. b.

Nach fines vater lere.

f. 60. a.

Vor mines vater huse.

.....

Samml.

Samml. von Minnes. II. Th. f. 131. a.

Des vater swert und ouch des suns.

Zoo ook in de proeve dezer Gedichten. *Prob. der alt Schwab. Poesie.* f. 156.

Under begriſe des vatter ſpor.

Schoon hier in de uitgave der Verzameling van deze Minnezingers II. Th. f. 64. b. waarschijnlijk door vergissing van den afſchryver of letterzetter, *vatters* gelezen wordt.

Diſſer. Bucher des alt. Teſſam. uitgeg. door G. Schutze, I. Th. f. 32.

Er begunde ſoichten ſere

Sines fater ynde der lude haſſe.

Hier van vinde ik ook voorbeelden in de Brunsw. Rijmk. (by LEIBNITZ *Scrip. rer. Brunsv.* Tom. III.) voor zoo verre dezelve nauwkeuring ſchijnt uitgegeven te zijn, dewijl my aldaar zoo in de uitgave naar het Wolfenbüttelſche HS. als in die van *Glober*, hier omtrent eenige afwykingen zijn voorgekomen. Cap. 12. vs. 41. (uitg. van *Glober*.)

— — — *und theyle*

Mit jme ſeins vatter reich.

Wolf. HS. *ſines vadern rich.* Cap. 14. vs. 71. (uitg. van *Glob.*)

— — — *bey ſeines vatter leib.*

Wolf. HS. *ſines vaders libe.* Cap. 23. vs. 53. (in het Wolf. HS.)

Sedder ſines vader tiden.

En zoo ook in de uitg. van *Glober*. Nog eens volgendſ het gemeld HS. Cap. 60. vs. 39.

Bi ſines vader lyre.

Waar voor in de uitg. van *Glober*:

Bey ſeines vatters leibe.

Stat. Bremſia 2. 1303. (uitgeg. door *Oelrichs.*) art. 2. p. 18. *uppe dhes vader unde ther moder eyth.* Art. 58. p. 99. *van ſines vader ofte van ſiner moder weghene.* En zoo ook *Stat.* 1428. C. 16. p. 35. en *Stat.* 1433. Cap. 24. p. 460.

Even gelijk wy gezien hebben, dat de oude Hoogduiſchers het woord *vader* in den tweeden naamval onverbogen gebruikt hebben, zoo vindt men by hen ook voorbeelden van het woord *broeder*. W. v. Eſchilbach *Parciy.* vs. 10397.

Melians is fins broeder sun.

vs. 22553.

*Ern holte fins bruoder swert,
Daz stiez er dem degen wert
Wider in di sciden.*

vs. 23103.

*Der heiden was von herzen vro,
Daz fins bruoder pris also
Stuont, daz sin hant erstreit
So manege hohe werdecheit.*

4. Zeer gemeenzaam was het by onze oude Dichters, om de voornaamwoorden *hy* en *zy* by het werkwoord te plaatsen, en de eigen namen, of de zelfstandige naamwoorden, dikwils eerst in het begin van het volgende vaars in te voegen. Zie HUYD. op *Stoke Breed. aantek.* op het I. B. vs. 455. daar de Dichter schreef:

*Hi den Grave dit goet gaf
Lodewich.*

Maerlant *Nat. Bl.* HS. f. 72. c.

*Daar toe dedi [d. i. dede hy] bringhen doen
Van yarren lande Salomoen
Marberstene yt enen eilande.*

Rijmb. f. 147. c.

*Na dien winter ghereedde hi die vaert
Vasfasiën te komen waert.*

f. 150. c.

*Dit dede hi in sijn achtende iaer
Doude Herodes, weet voer waer.*

Leeken Sp. HS. (*) f. 87. d.

Doen werdts hy onthooft die heere.

J. v.

(*) Onder de meer zeldzame werken, van welke ik zoo in deze Voorrede zelve, als in myne byvoegfels in de aantekeningen op het werk gebruik gemaakt hebbe, verdient voornamelijk geteld te worden *der Leeken Spiegel*, van welk werk een oud afschrift onder my berust. Het komt my niet ongechikt voor, van dit oud en zeer zeldzaam stuk hier eenig nader verslag te geven. Dit werk, genoemd *DER LEEKEN SPIEGEL*, geloof ik, dat aan zeer weinigen verder dan alken by naam bekend zal zijn. Er is althanda, voor zoo veel ik wete, van hetzelfde by

***** 2

nie-

J. v. Heelu *Slag van Woer*. HS. bl. 228.

*Want die wile dat die strijt duerde,
Ende yeman iegen hen ruerde,
Weder swert ofte knijf,
Dien benamen si sijn lijf
Die Brabantere; want sine wouden
Niemanne op ghevaen houden.*

Dat

niemand onzer taalkenners eenig gebruik gemaakt, veel min eenig verslag van dit boek gegeven. Ja zelf was het in die boekeryen, in welke de beroemdste verzamelingen van oude nederduitse Handschriften gevonden zijn, niet voorhanden. Volgens *SANDERUS Biblioth. Belg. Manus. Part. I. p. 285.* berustte er een afschrift van dit stuk in de boekery van *Joan. Gisleus*, aldaar dus omgeschreven: *Den Leken Spiegel Rythmis Teutonicis antiquae notae, Auctoris anonymi, in folio, in Membrana.* *Le Long* heeft van dit werk slechts een zeer onvolledig afschrift, en waarschijnlijk alleen een zeer klein gedeelte bezeten, en wel zonder dat hy zelf wist, tot welk werk zijn *Fragment* behoorde, gelijk blijkt uit de *Boekz. der N. B.* bl. 158. noemende het aldaar zeker *Francijn* geschrift, onder zich berustende. Hy bracht op de aangehaalde plaats dit zoo genoemd *Francijn* geschrift by, om daar uit te bewyzen, welk eene algemeene achting onze oude dichter *Jacob van Maerlant* zich reeds, ten zynen tyde, (gelijk by schrijft) verworven had, zoo dat hy op dien tijd de Vader der Duitsehe Dichters genoemd werd. Door deze onnauwkeurigheid van *Le Long* misleid, (het stuk zelve, door hem bygebracht, toen niet kunnende inzien) beging ik in myne voorrede voor *Maerlants Spiegel. Histor.* bl. 37. ook dezen mislag, om op gezag van de aldaar aangehaalde woorden te beweren, dat *Maerlant* reeds ten zynen tyde met den grootsten eernaam van Vader der Duitsehe Dichters pronken mocht, vertrouwend, dat *Le Long* dit niet zoude hebben te boek gesteld, bevorens dat aan hem behoorlijk geblken ware, in welken tijd het werk, waarvan hy hier gebruik maakte, was opgesteld. Dan, toen ik den *Leeken Spiegel* las, en er de beide door *Le Long* aangehaalde plaatsen in ontdekte, als de eerste in mijn HS. f. 140. a., de andere f. 141. b., komende met het *Fragment*, by *Le Long* gebruikt, uitgenomen eenig verschil in de spellinge, volmaakt overeen, en daar by in acht nam, dat dit werk eerst in den jare 1330. voltooid werd, en *Maerlant* reeds in 1300. overleden was, bleek ook terstond de mislag door *Le Long*, en door my, op zynen voorgang, began, als zijnde dus dit werk eerst dertig jaren na de dood van onze *Maerlant* geschreven. Het boven gemeld en door *Le Long* genoemd zeker *Francijn* geschrift, is waarschijnlijk het eigen stuk, dat in de naamlijst zynere boeken: *Lib. MSS. in folio N. 33.* voorkomt, en aldaar omschreven wordt: *Een gedeelte van een werk, behelzende deugd en zedelefen; welk omfchryving juist mijn gevoelen bevestigt, dat namelijk dit Fragment slechts een gering gedeelte van het werk bevat, en wel waarschijnlijk (zoo als straks nader blyken zal) alleen van het III. Boek van dit stuk.* Het werk is verdeeld in IV. Boeken; het Iste, houdende 48. Hoofdstukken, bevat eene korte geschiedenis van het meest opmerkswaardige, zoo ten opzichte van zaken als personen, van de schepping der wereld af, tot op de geboorte van Maria. Het IIde Boek, verdeeld in 59. Hoofdstukken, behelst voornamelijk de geboorte, het leven, lyden en sterfen van Christus, het begin van het Christendom, een kort geschiedverhaal der Pausen tot op Karel den groten, en eindelijk eene verklaring van alle kerkgebruiken, geloofsartikelen, gebeden enz. In het IIIde Boek, bevattende 29. Hoofdstukken, vindt men alleen deugd en zedelefen, en een voorchrift van plichten, hoe men zich in alle standen, tyden en gelegenheden, zoo ten opzichte van het Opperwezen, van zyne medemenschen, als omtrent zich zelve te gedragen hebbe (uit dit gedeelte van het werk zal het *Fragment*, door *Le Long* bezeten, voornamelijk bestaan hebben.) Het IVde Boek eindelijk, verdeeld in 12. Hoofdstukken, behelst een verhaal van de verwoesting van Jherusalem, van den ondergang der Joden, hoe de wereld een einde nemen zal, en van den oordeelsdag. Dit van de verdeling van het werk vooraf gezegd hebbende, zal ik den lezer met eenige byzonderheden, zoo wel den dichter, als het werk zelve betreffende, nader trachten bekend te

ma-

Dat ook deze wyze van schryven oulings in het Hoogduitsch plaats greep, is, schoon slegts met een enkel voorbeeld, aangetoond door *Huydec.* op de boven aangehaalde plaats, by welke ik nog de volgende voege: *Strickerus Rhythm.* Cap. X. Sect. 2.

*Nu was er chomen über mer
Der grosse Chunich [van] Persya.*

Cap.

maken. Wat dan den dichter van dit stuk betreft; het is zeker te bejammeren, dat wy zynen naam niet kunnen ontdekken, daar hy alleen op het slot van zijn werk f. 159. c. zynen doopnaam vermeldt:

*Heere! desen bouc en dit werc
Soe gheeft u Jan, v arme clerck.*

Uit deze woorden zien wy echter dat de Dichter tot den geestelyken stand behoorde, en even dit geeft te meer reden van beklag, dat wy omtrent dezen man geene nadere bescheiden hebben; daar wy hem zeer zeker onder die zeldzame wezens van zynen tijd stellen mogen, welke zich boven het bygelooft dier eeuw, en de diep ingewortelde vooroordeelen zyner tijdgenooten verheffen, en tegen eene domme en dweepzieke geestelykheid dorst aankanten, immers zich althands verledigen wilde, om den zoogenoemden leek eenig boek in handen te geven, hetwelk hem ter verkryging van eenige nuttige kundigheden strekken mochte, en te gelijk de beminlijkheid der deugd voorstelde, zoo wel als het aan de andere zyde de ondeugd leerde verachten; en dit alles in eenen tijd, dat het nog voor groven misdaad gerekend werd, het volk in een eenig vak van wetenschappen voor te lichten. Om van des Dichters zuiver belangloos, en dus pryzenswaardig, oogmerk, in het ondernemen van dezen arbeid, een duidelyk bewijs te geven, zal ik de eigen woorden, waarmede hy zijn werk aanvangt, en die der plaatse, welke zy bestaan, niet onwaardig zijn, hier invoegen. f. 1. a.

*Omdat ic niet en willa leyden
In onnutter ledicheyden
Den tijt, die mi gheeft onze Heere,
Die ghelooft zy emmermeere,
Soe heb ic dit werck begonnen.
Onse Heere moet mi des ionnen,
Dat ics atzoe volbringhe,
Datter in sonderlinghe
Ligghe zijn eere en zijn leff,
Ende dat sy alle daer off
Te batte moeten wesen,
Die dis horen zalen ende lesen;
Want om ghemeen orbare zoe
Leydic dit werck ierft toe;
En dat ic gheerne saghe, dat
Tot van mi bleve, des te bat
Dleecke volc hadde na mine doot.
Clercken en hebbens gheene noot,
Dat zijs lesen groot of smal;
Want zy connent kusen al;
En want dleecke volc es oic die sake,
Daeromme ic dit boucxken make;
Soe sal dit boucxken sijn wel
Gheuens die leecke spiegel.*

***** 3

22

Cap. X. Sect. 21.

*Nu erpafst er nider an das gras
Der Chaifer.*

Brunsw. Rijmk. Cap. 43. vs. 24.

*In sinen lande karde he vort
Mit siner togentliken schar
De edele Forste klar
Tegen Dalheim de seße.*

II. v.

*Ik hope, dat sy daer by
Bidden zelen over my,
En seggen in eeneghe sonden,
God vergeve hem sine sonden,
Die met sinen arbeide
Dit werck ierst toe leide.
Den nyders bid ic dat zy
Tonrechte niet begripen mi,
Die altoes gapen ende kyken
Hoe dat sy moghen begripen,
Dat die dichteren brengen voert,
Die selve nochtan een woort
Niet en weten daer aff,
Niet te meer dan een kaff.
Maer dat es omme niet ghelesen,
Begripers moeten altoes wesen.
Maer ic laet se sachter lyden,
Dat my die nyders benyden,
Om dat mi haers selfs nijs wreect
Over hem, daer hy binnen steect,
Daer smaken zy haers selfs venijn,
Hoe mocht ic sachter gewroken sijn.*

De schryver doormengt zijn geheel werk met een groot aantal verstandige en zeer vrymoedige zoo staat- als zedekundige lessen. Om een staal by te brengen van des dichters goed oordeel, en dat hy zich boven de vooroordeelen en dweepzieke gevoelens van zynen tijd dorst en konde verheffen, merk ik alleen op, dat hy, schoon geestlijk persoon zijnde, en echter den huwelyken staat, als der maatschappij nuttig, byzonder aanpryzende, en zich tegen het kloosterleven verzettende, doch wel voorziende, dat dit zijn geschrift veel opziens baren zoude, daar op deze zeer overtuigende drangrede, tot staving van zijn gevoelens, volgen laar, f. 19. b.

*Ik weet wel te voren,
Dat selen hebben toren
Liede van gheestelike habyte,
Dat ic des huwelijcs vyte
Soe seere sette voert,
En sellen begripen mine woort,
Die nochtan en soude weten,
Wat cleden, drincken of esen,*

En

H. v. Veldeken *die Eneidr.* vs. 224.

*Da daz Eneas sach,
Das sich das mer sichte
Sin houbit her aufrichte
Der lobemere wigant.*

vs 3256.

*In die phorten sie do giengen
Eneas unde Sibille.*

Ge-

*En wonnen sijt hi niet te voren
Die ghene, die se hewelike horen.
Off alle volck worde Jacopine,
Minderbroeders en Augustine,
Sacerdos (*) en Clusenaren,
Wie soude dan slant aaren,
Coren winnen en ander vruchte,
En of die coopman niet en cochte
Alrehande goet d' mens wint,
En voeret daer mens niet en vint,
Was souden dese eten dan,
Off was souden sy draghen an?
Sy moesten die cloosteren laten staen,
En ackeren ende raden gaen,
En winnen met haren zweste,
Dat sy cleden souden en eten,
Gelijc sy doen daghelijc,
Die sieten in den huwelijc,
Diet al winnen met arbeide groet
Diet die werelt hevet noot.
Dit sijn al redenen waer bi
Huwelic te prisen sy
Boven allen levens, dat ic weet,
Want die werelt d' by steet
Naest Gode, diet al besiet.*

Het is derhalven geen wonder, dat dees Dichter wel bekend was met de werken van *Jacob van Maerlant*, en dat hy voornamelijk, als met denzelven overtuigd van de noodzaaklijkheit om het volk voor te lichten en te onderwijzen, zynen Rijmbybel, met dat zelfde voornemen zaamgesteld, hoogschatte, zoo dat hy van de Evangelisten, als geschiedschryvers van het leven van Christus gewagende, dit alles met stilzwijgen voorbygaat, alleen om dat *Maerlant* reeds voor hem dit den volke te boek gesteld had: f. 63. d.

*Nu was xpus te woren
Comen isinen xii. iaren,
Daer die Ewangelisten,
Die de waarheit best wisten.*

Daer

(*) V. D. SCHUEREN *Dutb. Sacerdos, Caribust.*

Gelijk ik boven aanmerkte, en zoo als de bygebrachte voorbeelden bevestigen, plaatsten de oude Dichters de voornaamwoorden *hy* en *zy* by het werkwoord, en de eigen namen dikwils eerst in het volgend vaars; doch ik vinde, zoo wel by de oude Hoog- als Nederduitsche Dichters, ook vooraf den eigen naam geplaatst, en in het volgend vaars het voornaamwoord by het werkwoord. J. v. Heelu bl. 43.

*Her Karle, die coninc
Van Cicilian, hi ontfinc
legghen Pirse van Arragoen
Enen camp.*

Stric.

*Op beghinnen te scriven,
Der weerliker leven se hant,
En der welker leven van Meerlans
Jacob, wel transformeerde,
En den leeken volke leerde
Usen boucke, als ic versta,
Datmen heet scolastica;
Daer hijs sette in Dutscher tale,
Herde scone ende wale,
Daer soe vindic xpus leven
In dietsche herde wel becreven,
Dair omme wil ic die saken,
Die Jacob maecte, nies hermaken;
Want hy es thoost, wildijs weten,
Van allen dietschen poeten.*

Daar genoegzaam alle de werken, welke in de XIII. en XIV. eeuw in onze tale te voorschijn kwamen, uit het Latijn, en eenige uit het Walsch vertaald waren, mag men dit stuk ten dien opzichte te recht als zeldzaam aanmerken, daar hetzelfde geene vertaling; maar oorspronkelijk in het Nederduitsch geschreven is: f. a. b.

*Das ic dese dingen nemen can
Uut mi selve versta myeman;
Maer ic hebbe gesocht voirwair
Usen boucken hier ende daer,
Die de wyse wilen screyen
Op dit crancke menschelic leven.*

Dit komt my voor verder hier uit te kunnen worden opgemaakt, dat de dichter althands eenen gerulmen tijd met het zamenstellen van dit werk doorgebracht, en zeker ruim vier jaren daar aan besteed heeft; in het I. B. c. 38. schrijft de dichter:

*— van Godevaert sijn leden
Tote dat ic se deser stede
Dichte dese selve kesse
Twee hondert iaer xx. en sesse
Al s'Answerpen in die stadt,
Over waer zeg ic v dat.*

De dichter zegt, dat tot op het tijdstip, dat hy dit gedeelte van zijn werk schreef, na het overlyden van Godevaert, te weten, van Boeljoen, gelijk uit het voorafgaande blijkt, twee honderd en zes

Strickerus *Rhyth.* Cap. X. Sect. 21.

*Gotfrit, ein degē lobesam,
Des Chaiſers banir er do nam.*

Dezelfde. Cap. X. Sect. 9.

*Premunda div Chunigein
Czu ſeinen fueſen ſi ſich bot.*

5. Het

zes en twintig jaren verloopen waren; dees *Godewaard* ſtierf in den jare 1100., en de Dichter ſchreef dit derhalven in 1326. Doch in het ſlot van het werk vindt men, dat hetzelfde eerst in 1330., en dus vier jaren daar na, ten einde gebracht is. f. 159. b.

*Nu es dit werc ghehendt
Daer ghy viere boucken inne venos.*

*Deſen bouc was volmaect al
Doen ſcarnacioen was int getal
Dertien hondert en xxx. mede
Al i Antwerpen in die ſtede;
Rechte opten ſeſten dach,
Die in ougſmaets ghelach.*

Miſchien is dit werk wel opgeſteld ten verzoeke van zekeren *Rogier van Leefdaal*, ten minſte de dichter gewaagt van denzelven in de inleiding voor het werk, hopende, dat het dezen byzonder welgevallig zijn mochte. f. 1. b.

*Ik hope het ſal ghemengen wale
Minen Heere van Lavedale,
Mijn Heer Rogiere en mijne Vrouwen,
Die goet dinc gheerne ſcourwen,
En in ſcrifture hebben ſolijt.
Zy zelen daer in den tijt
Nuttelic corſen ende mit eeren,
Want het es algader leeren,
Dat in brinct zalſchede,
Der zielen ende den live mede.*

Het werk eindigt met eene opdracht van hetzelfde aan Jan den III., Hertog van Brabant, in deze woorden. f. 159. c.

*Edel Heers! machlich en hoghe,
Lantsker, Brabans, Limborchs Hertoge
Van Valkenborch daer 100. meere
Van Hoſſelein en van Brede Heere,
Wien God noch heeft ghegeven
Voerſpoet in al ſijn leven,
Ende ſal oec al uwen tijt,
Diet ghy hem ſtuldich te dancken zijt.
Heere deſen bouc en dit werc
Soe gheeft y lan, y arme clerc,
Uwer earliker ghewels nu
Ontſanckelijc moet by ſijn u.*

Doen

5. Het voornaamwoord *hy* werd oulings in den vierden naamval aan het werkwoord gehecht, en alleen door byvoeging van de letter *m* uitgedrukt. Zoo schreef M. Stoke I. vs. 1146. *dedem* voor *dede hem*.

*Dies so slac hiyn uten lande
En dedem opheffen die hande.*

Fabel. van Æsop. fab. 48.

*Dit verslant die vos reinaert
En maectem swolfs hote waert.*

En

*Doet hier af voir v lesen,
Alt ghy lelichoudt wesen,
Ghine vint d' inne gheene dingen,
Ten sijn algader leeringhen.
Ende daer toe effer in mede
Hoefscheyt te leerne en wijsheide
Voer en achter, meer en mindere,
Doet oec lesen voor u Kindere,
Alt zy soe verre sijn ghedegen,
Dat sy leeren moghen plegen,
Sy selens emmer plegen yet;
Want al datmer in ziet
Es al oerhare en bedrieff
Beide een ziele ende an lijf.
God die gheve u, lieve Heere!
Langhe lijf, ghesonde en eere,
Goeden raet ende viderie
En na dit lijf sine glorie.*

Bevorens achter van dit HS. aftecheiden, kan ik niet voorby om nog te doen opmerken, dat het zelve ook onder die Nederduitsehe Schriften behoort, in welke het onderscheid der spellinge omtrent het verdubbelen der *xx* en *oo* vry nauwkeurig in acht genomen is, en dat wy dus met dit Stuk ook vermeederen kunnen de lijst dier Nederduitsehe Schriften, in welke deze verdubbeling gevonden wordt, en die ons doord HINLOPEN en V. LELYVELD, achter *Huydecopers Pr.* III. D. zijn opgegeven. Buiten de voorbeelden, welke in de bovenstaande uittreksels uit dit werk hier van reeds voorkomen, strekken de volgende tot verder bewijs: *alleene* f. 75. c. *Beede*, *ambo* f. 75. b. *beene* f. 87. b. c. *begeeren* f. 84. d. *beeten* f. 17. c. 48. a. *betecken* f. 103. d. 104. a. *Cleene* f. 85. a. *Cleeder* f. 55. b. *Deeren* f. 84. d. *Eens* f. 89. c. *eenich* f. 89. d. *eere* f. 72. b. *eeren* f. 83. d. *eeuwe* f. 105. d. *gheeten* f. 109. c. *gheene*, *nullus* f. 70. c. *gheeneen* f. 116. c. *ghemeene* f. 34. a. *Hecte* f. 72. b. *Hecten*, *nomina* f. 90. c. *Keren* f. 88. b. *Leeden*, *leiden* f. 81. b. *leeken*, *laici* f. 61. a. *leeren* f. 82. a. *Littecken* f. 32. c. *Mere*, *plus* f. 102. d. *oirdede* f. 83. a. *onbeeren*, *nalaten* f. 118. c. *Scheeren*, *spot* f. 113. b. *Scheeren*, *tondere* f. 87. a. *steen*, *lapides* f. 153. d. *steen*, *steenigen* f. 47. c. *Teeken*, *signum* f. 61. a. 77. a. 78. b. *Twee* f. 34. a. *Vreesse*, *timor* f. 114. a. *Vreessen*, *timere* f. 100. b. *verteeren* f. 116. c. *visenteeren* f. 123. b. *weeke*, *mollis* f. 136. a. *weene*, *dolor* f. 106. d. *wenen* f. 77. a. *weeren* f. 77. a. *weesen*, *orphani* f. 100. b. *zeere* f. 80. b. *zweeren* f. 71. c. Voorbeelden van de verdubbelde *oo* of *oe* zijn de volgende: *Boeme* f. 56. b. *doo*, *moitui* f. 31. b. 92. c. *dooden*, *interficere* f. 99. a. *dorper* f. 74. c. *gheloeven* f. 57. b. 74. d. *groste* f. 33. b. 36. a. 55. b. 75. d. *hoep*, *acervus* f. 61. a. 83. b. *hooren* f. 64. b. *hoenen* f. 118. d. *Knoepen*, *nodi* f. 103. d. *loepen* f. 7. c. 71. b. *loenen* f. 134. c. *van nood* f. 110. d. *onvro* f. 31. a. *roede*, *ruber* f. 99. c. *roeven* f. 75. d. *Throone* f. 5. a. 6. b. *Teghen* f. 57. a. *toenen* f. 118. d. *vercoppen* f. 146. c. *wonen* f. 74. b.

En zoo ook H. v. Veldecken *die Eneids* vs. 13087.

*Do hielt der Koning Lahn
Eneam vor der sun seyn,
Wan her unmechtic was und alt;
Her gabime alle syne gewalt.*

6. Dat het zamenvoegen van eenige woorden onzen ouden Dichteren zeer gemeen was, weten allen, welke met derzelver schriften eenigzins bekend zijn; dat het voornaamwoord *hy*, in den vierden naamval, alleen door byvoeging van de letter *m* aan het werkwoord werd uitgedrukt, is ons zoo even gebleken, en dat hetzelfde voornaamwoord, in denzelfden naamval, ook oulings door byvoeging van de letter *n*, werd aangeduid, zal ik in deze aanmerking nader betoogen. Zoo schreef Maerlant *haelden* en *deden* voor *haelde hem* en *dede hem*. Rijmb. HS. A. f. 20. 2.

*Men haelden yten Kerker zaen
Ende deden herde scone dwaen.*

Der Nat. Bl. HS. f. 5. c. *wapenden* d. i. *wapende hem*.

*Die mensche van meester wardichede
Nature ne wapenden niet so wel.*

Roman van Fergut. HS. f. 24. a. *staken* d. i. *stak hem*.

Die witte ridder staken onsoets.

Melis Stoke VII. vs. 704.

*De Grave quam an die yaert
Anden zone, ende keerde
Met hem, en dankeden —*

Zoo ook in het oud Hoogd. Walter von der Vogelweide (Samml. von Minnecl. I. Th. f. 113.)

*Wan ob her Walther Kruche
Man heten doch vil bas slanne in.*

Fabeln aus den zeit. der Minnef. fab. 52.

*Si wurfen bald den esel nider,
Zesamen bunden si sin lider,
Si hiengen an ein slangen gros.*

fab. 53.

*Ein gassen uf die andren nider
Nu fuort man har, nu fuort man wider.*

***** 2

fab. 61.

fab. 62.

*Er suochte helf und vant an kein
Den er aoch dik sin dienst erbos.
Die liezen alle ander not.*

7. A. *En*, in de beteekenis van *niet*, werd by onze oude Schryvers zeer dikwils aan het naastvoorgaand woord gevoegd, en alleen door *n* uitgedrukt. De voorbeelden, in de schriften der ouden, zijn zoo menigvuldig, dat wy ons byna zouden kunnen onthouden, om er hier eenige bytebrengen; doch om onze meening te klaarder te doen bevatten, en de overeenstemmende schrijfwyze der oude Hoo- en Nederduitsehe Schryvers te beter te doen opmerken, voegen wy de volgende hier in: M. Stoke l. vs. 512.

*Maer de ghenē de tLatijn screef,
In weet waer bi dat achter bleef
Hine bescreef dat iaer niet mede.*

Maerlant Sp. Hift. III. 3. 33.

*Doe sprac weder moyses:
In wille niet ontberen des.*

Roman van Ferguut HS. f. 23. d.

*Seldi nu seggen, hoe hi heet.
Die knape sprac: Vrouwe in weet.*

D. van Asfenede Fl. en Bl. HS. f. 13. c.

In weet niet wat u deert.

Even zoo schreef Strickerus *Rhyth. Cap. I. Sect. 13. In voor ich en.*

In was zu Gote ie so gach.

Samml. von Minnes. I. Th. f. 2.

In rouche wem es se herzenge.

f. 7.

*Das ich, fus muos queln,
Das tuot mir liebe minne;
In kans mir geheln,
Geverlich ich entsinne.*

f. 37.

In singe niht mere.

Hier

Hier voor ook *ichn* by Strickerus *Rhyth.* Cap. XIV. Sect. 14.

— *ich han chain mort*
Begangen, als man mir gicht,
Ichn laugen aber des niht.

Twein. (Saml. D. G. II. B.) vs. 2594.

Ichn gern nicht iwer habe.

Grävenberg in *Gwîgal.* HS. f. 73. b.

Herre Got nu hute
Min mit diner krefte hie,
Ichn quam in fulche vreyse nie.

a. In plaatse van *In* voor *Ich en* schreven onze ouden ook *inne*. M. Stoke IV. vs. 886.

Inne vermete mi niet das,
Dat ic iet weet wat sîder deden.

Maerlant *Sp. Hîst.* IV. i. 16.

Inne weet hoe icf sal beghinnen.

Der Nat. Bl. HS. f. 41. c. alwaar de Dichter, van den ysvogel sprekende, aldus zegt:

Van desen voghele seggen liede,
(Dat ic vor war niet ne bediede;
Eñ inne weet oft es gheloghen.)
Es hem sijn' vel afghetoghen
Eñ an enen wech gheslegghen,
Dattet alt iar sal pleghen
Te vermutene inder ghebare
Alse oft voghelkin leyende ware.

Voeg hier by de voorbeelden, door *Huydecoper*, op de boven aangehaalde plaats van *M. Stoke*, bygebracht. Voor ons *inne* schreven de oude Hoogduitschers *ine*. Samml. v. Minnes. I. Th. f. 17.

O we herzelieb ine mag
Din wol vergesfen niet.

W. v. Eschilbach *Parciy.* vs. 1360.

Ine hanf von sippe dæcheinen rat
Ine muoz in ledech machen.

..... 3

vs. 2204.

vs. 2284.

Ine ruohe ob ez diu Kuneginne siht.

vs. 3406.

Ine han des niht vergezen.

H. von Ouwe Twein. vs. 629.

Ine versuchte waz daz ware.

c. *Het en* werd by onze Dichters oulings zaamgetrokken, en zy schreven daar voor *Hen*. M. Stoke I. vs. 648.

Hen was een edel tronc vermeten.

Maerlant Sp. Hifl. IV. 1. Prol.

*Die erdt en zait buten dunen
Hine caent ghediken no ghetunen,
Hen neemt hem die zoute Zee.*

Fab. van Æsop. HS. f. 10. a. fab. 63.

*Een man hadde een vernoyt kint,
Hen woude doer niemen doen een twint.*

Velth. VII. Cap. 31.

*Hen es een stemme daer toe geset
Mer sine roepen niet daer met.*

Le Long verklaart, of liever verduistert, hier wederom zynen Schryver, daar hy zegt, dat *hen*, dat hy niet veristont, *haar* beteekent; ik merk dit hier alleen aan, om daar uit te doen zien, van hoe veel aangelegenheid het zy, om ook met de wyze van schryven onzer ouden, wanneer men dezelve verklaren wil, wel bekend te zijn.

Dezelfde zamenvoeging vindt men ook by de oude Hoogduitsche Dichters. Stricker. *Rhyth.* Cap. VI. Sect. 21.

*Efn schol ey doch niht wunder han.*W. v. Eschilbach *Parciyal* vs. 10131. (Samml. D. G. I. Th.)*Ezn was von Muntfalsvasce chomn.*

Aventure v. d. Klage vs. 2085.

*Ezn wart nie getruwer degen
Geborn uf der erde.*

aldaar vs. 3897.

*Des lagens allesamt tot
Jene dort und dise hie
Ezn wart so hertzer sturm nie
Ze der werlte noch gezohten.*

H. v. Ouwe Twein. vs. 6021.

*Ezn ste dan an ir heile
Daz si den Chemphen bringe dar.*

Hier voor *isn* by Stricker. *Rhyth.* Cap. III. Sect. 23.

*Isn sei auch alles golt nicht
Das man doch gleisfen sicht.*

En zoo ook by Gravenberg in Gwig. HS. f. 24. d.

*Izn mag nu sware
Eyn yrowe yur ir hus nu kamen.*

f. 27. a.

*Nu pflach her sulcher manheyt,
Daz in da nieman gedorste bestan;
Izn muste ym an dem lib gan.*

d. Ook vindt men by de oude Nederlandfche Dichters *henfi* voor *het en* 27.
ten ware. Maerlant *Sp. Hiflor.* IV. 1. 37.

*Inne weet waer bi dat was,
Henfi oft hi verdiende das.*

IV. 2. 65.

*So dat ict y mach seggen mede
Om uwer alre zalichede,
Henfi dat ghijs ebt ommare.*

Der Nat. Bl. HS. f. 25. a.

*Mar ets te verduwene pine,
Henfi met toke en met wine.*

Even zoo by Stricker. *Rhyth.* Cap. II. Sect. 6.

*Also wais ich wol das is ergat
Einfel das yns ein weifer rat
Do von chunne geschaiden.*

Zie de aantekening van Scherzius op deze plaats.

L. Hijn

e. *Hijn voor hyen* by M. Stoke III. B. vs. 287.

— *Dat hi striden niet en soude,*
Hijn ware selve —

En zoo ook by den ouden Hoogduitschen Dichter van Veldeken *Eneidt* vs. 3191.

Hern wolde im nicht naher gan.

8. Te recht zegt HUYDECOPER Aanteek. op *Stoke* I. B. vs. 114. dat het by onze ouden zeer gemeen was, om het voorzetsel *te* te gebruiken voor zoodanige werkwoorden, voor welke wy thands het voorzetsel *ver* bezigen; dus schreven zy *te storen*, *te broken*, *te gaan*, voor *verstoren*, *verbroken*, *vergaan*, *te gronde*, *te niete gaan*. Dus leest men by Melis Stoke *te storen* I. B. vs. 114.

De afgode dede hi te storen.

Rijmb. HS. A. f. 30. d.

Dats Ihs, die mit groter eren
Van Marien wert gheboren,
Ende al die liede sat te storen,
Die in sonden hem verbouden
Ende aen die afgode houden.

f. 46. c.

Hierna quam Davide mare,
Dat die Philistene al dare
Ene stat hadden te stoert.

Te broken. v. Heelu bl. 70.

Dat orloge was doen te broken
Metter soenen, die gestiede.

Maerlant *Nat. Bl.* HS. f. 25. c.

Sijn bloet warem es over een
Goet, daer te broken es een been.

te gaen. f. 2. d.

Onse ghelove es —
Dat si de ziele niet ne hebben ontsaen
Die nemmermeer ne mach te gaen.

Rijm-

Rijmbybel f. 16. c. van de plagen van Egypten.

*Moyſes badt Gode twaren
Ende die plaghe die te ghinc.*

Te borſten. D. v. Asfenede *Roman van Ferguut* HS. f. 4. d.

*Ghi waert te borſten op die ſtede,
Gine haadt den cnape gereden op.*

By denzelfden Dichter *te blouwen* f. 14. a.

*Ik moet vechten bi mire trouwen,
Een ridder heft minen naen te blouwen.*

En hier voor by de oude Hoogduitsche Dichters *zu brochen*, *zu gan* enz. *Gra-*
venberg in Gwical. HS. f. 54. a.

*Das ſchone ros ouch bi ym lag,
Ztu zterret yñ ztu brochen.*

f. 65. d.

*Sinen harnasch trug man dar,
Der waz ztu brochen alſo gar.*

en f. 65. c.

*Mit decheyner ſlachte dinge
Machman in ztu brechen.*

H. v. Veldecken *Eneidt.* vs. 1454.

*Sie ſuſzte vil tieffe
Vnd wart vil ybele getan,
Sie ſprach mein ere wil zu gan.*

Triftran des v. Urib. vs. 941.

*Und manich ſper zu brachen
Was, kurtze wile je man began.*

Voeg hier by de voorbeelden door HUYDEC. Breed. Aanteek. op Stoke I. B. vs. 239.
uit andere oude Hoogduitsche Schryvers bygebracht.

9. Het is bekend, en HUYDEC. heeft in zyne Aanteek. op Stoke IV. B.
vs. 72. door vele voorbeelden aangetoond, dat het woord *onder* oulings in den
zin van *onderling* by ons voor allerlei werkwoorden geplaatst werd, die iets be-

.....

t.e.

teekenden, het welk *onder* twee of meer personen geschiedt. By de voorbeelden, door *Huydec.* bygebracht, voege ik hier de volgende: Hy zegt dat *ondermoeten* verkort is tot *ontmoeten*, het welk nader bevestigd wordt in de volgende plaats van den Dichter van den *Leek. Sp. HS. f. 42. c.* alwaar deze woorden onderling verwisseld worden:

*Oec seide hi haer mede,
Dat so op stoede handelinghe,
En ter guldene poirte ghinghe,
Soe soude loachims ontmoeten daer.
Dit vonden sy beyde waer;
Want sy ondermoeten hē beide.*

By denzelfden Dichter *f. 157. c. ondersteken*:

*Ten seyenden dage ghemeene
Selen te gader loepen alle die steene,
En selen hem soe ondersteken,
Dat sy in sticken selen breken,
En elc stick daer toe mee
Sal die een dander steken ontwee.*

Cl. Willemsz. der Minn. loep. HS. f. 31. a.

*Op een avont heeft zy ghepast
By der camerwaerders rade,
Dat si te samen mit goeden stade
Malcander vriendelic onderspraken.*

f. 58. a.

*En woude wel, dat hoir God gonde,
Dat zy te samen mont bi monde
Vriendelic mochten onderspreken.*

Zoo ook schreven onze ouden *onderlachen*, *onderminnen*, *ondercusfen*, *onderbinden*, *onderwortelen*, *onderhouwen*, *onderskaan* enz., waar van ik geene voorbeelden zal bybrengen, als zijnde die in de genoemde Aanteek. van *Huydecoper* te vinden; maar aantoonen, dat ook dezelfde taaleigenschap by de oude Hoogduitschers plaats had. *ADELUNG* Wörterb. in de aanmerk. op het w. *unterhandeln*, erkent aldaar het voorwoord *unter* in dezelfde beteekenis, als wy zoo even ons *onder* verklaard hebben: *Das Wort* (zegt hy) *scheinet eine zusammensetzung zu sein / wo das vorwort unter die handlung oder verhandlung unter mehreren zu bezeichnen scheint.* En schoon ik by hem geene andere woorden, in welke dit voorwoord in dezen zin

zin

zin gebruikt wordt, heb aangetroffen, zijn my dezelve echter by de oude Hoogduitsche Dichters meermalen voorgekomen. W. v. Gravenberg in *Gwigal.* HS. f. 98. a.

*Mit truwen, ane gallen,
Sie sich vnderkusten.*

Fl. en Blantf. v. 752. Samml. Deutf. Gedicht. II. B.

*So su worent uff dem wege
In wunneclicher fröiden pflege;
So vnderkustent su sich dusent stunt.*

vs. 2054.

*Darnach vnderkustent su sich
Die bilde, das was wunderlich;*

Vndersehen, by denzelfden Dichter vs. 5816.

*Do vnderkantent su sich
Die gelieben so zu hant,
In beiden vil nahe geswant,
Do su sich vnderfahen,
Su begunden gahen
Zu einander widerstrit.*

En zoo ook *underminnen* vs. 124.

*Ich wil von mynnen also ich kan
Sagen mynne mere:
Wie zwey kint der leben were
Ee zit von mynnen kumberlich
Die vndermynnern sich.*

Vnderfangen. Gravenberg in *Gwigal.* f. 96. d.

*Mit herzteliebe biz an den tag
Sie sich vnderviengen.*

10. Veelal waren onze oude Schryvers gewoon, om achter het woord *ende* de voornaamwoorden *hy* en *zy* uittelaten, of ook wel dit *ende* in plaatse van *die*, *dewelke* te gebruiken. Zie ALEWYN *Taalk. Aanmerk.* in de II. Pr. van D. A. O. M. bl. 2. van beide vindt men aldaar eenige voorbeelden, doch meestal genomen uit *M. Stoke*. Wy zullen ook deze schryfwyze uit anderen onzer oude Dichteren aantoonen. Maerlant *Rijmb.* HS. A. f. 6. a.

*Cayn, die in wanhopen vel
Ende sprac ny weet ic harde wel,
Dat meerre is vele mijn zonde
Dan ic emmer ghebetren conde.*

Het eerste en tweede vaas wordt in mijn HS. B. f. 5. d. aldus gelezen:

*Caym, die in wanhope vel,
Sprac ny wetic herde wel.*

Doch in het HS., weleer door *Huydec.* gebruikt, vindt men voor *ende*, zoo als mijn HS. A. heeft, *hi*: f. 5. d.

*Caym in wanhopen vel,
Hi sprac ny wetic harde wel.*

Nog eens in hetzelfde Rijmwerk HS. A. f. 80. a.

*Nabugodonosor, als ic las,
Dancie Gode ende bekende
Sijn macht over die werelt ende,
En wart moghender als wiit horen,
Dan hy noyt was te voren.*

Op deze plaats stemmen alle de HSS. volmaakt overeen, en zoo lees ik in den *Leek. Sp.* HS. f. 44. b.

*Soe nam orloff Maria
Ane die maechden, die bleven dare,
Die noch niet en hadden hare iare,
En trac henen al onghelēth
In die stadt van Nazareth.*

Roman van Ferguut HS. f. 6. b.

*Si gingen alle slapen doe
Alden nacht tote sinorgens vroe:
Die camerlinc stont op betide,
En hiet halen dat gesmide,
En dede sadelen hare twee perde.*

Der Histör. Bl. HS. f. 15. c.

*Want al mijn iaghen en al mijn meenen,
Es te leerne dwoert ons Heren,*

En

*En te trecken ter bliscap van hemelrike,
Der vie quam die Gods sone rike,
Alsoe als wi horen lien,
En wert gheboren van Marien,
En woude anden cruce sterven.*

Dezelfde taaleigenschap wordt ook by de oude Hoogduitsche Dichters gevonden. Rom. van Fl. en Bl. vs. 2492. (Samml. Deutf. Gedicht. II. B.)

*Nu musse dich Got bewarn,
Vnd lasse dich wol gefarn
Vnd habe dich in sinre pflege.*

vs. 4134.

*Dis ist sins riches houbtstat,
Vnd sitzet selber hie ynne.*

H. v. Uribert *Tristr.* vs. 3530.

*Diz sach und horte Marke
Und jamert in vil starke.
Er het gesworn des einen eis
Daz dise rede icht kunterpfeir
Ware, die er horte da,
Und saz von sinen pferde sa
Und lief die richte hin,
Da sie saz, die Kunegin.*

Allerduidelijkst voorbeeld by H. v. Veldeken *die Eneide* vs. 3550

*Sibille ynde Eneas
Giengen alliz vorbaz:
Sibille gebot ime daz,
Daz her daz ries da lieze,
Vnde tet als sie in hieze.*

11. Vry algemeen was by onze ouden de spreekwyze *uten spele gaen*; by de meeste onzer eerste Dichteren vinden wy hier van overvloedige voorbeelden, en na eene nauwkeurige vergelyking der meeste plaatfen komt my voor, dat dit *uten spele gaen* gevoeglijkst verklaard kan worden door ons *ontschieten, tegenvallen, boven, of tegen verwachting uitvallen*; en in dien zin komt deze spreek-
..... 3. wijs.

wijs onder anderen voor by Maerlant *der Nat. Bl.* (*) HS. f. 38. b. daar hy, van zekeren vogel sprekende, dus schrijft:

*En hebben ghemaket hoeft en yloghele
Na den aren; maer mere so vele,
Dat het gaet al uten spele.*

Waar

(*) In de Voorrede voor *Maerlants Sp. Hist.* bl. 39. en volg. gaf ik verslag van het werk van dien Dichter, genaamd: DER NATUREN BLOEME, doch alleen, zoo verre my toen door den kundigen Mr. *Jacob Visser*, dien aangaande, eenig bericht was medegedeeld. Dan nu zelf een zeer oud, doch schoon afschrift, op perkament geschreven, van dat werk bezittende, en daar van ook zoo hier, als in myne aantekeningen gebruik gemaakt hebbende, lust het my, om het een en ander, hetwelk my omtrent dit stuk nog wetenswaardig voorkomt, en onder het lezen van hetzelfde is opgemerkt, hier in te voegen. *Maerlant* schreef dit Werk ten verzoeke van *Nicolaas van Cats*, Voogd van Floris den V. Grave van Holland; dit blijkt zeker uit het HS., weleer by *Le Long* bezeten, zie de Naaml. zynner Boeken *Lib. MSS. in folio N. 28.* Mijn HS. f. 1. d.

*En dit dichtic dor sinen wille,
Dien ics ian lude en stille:
Dats min here NICLAIS VAN CATS.*

Hy zoude zich waarschijnlijk tot dezen arbeid niet hebben verledigd, ware het niet ten byzondere verzoeke van den gemelden van *Cats* geweest, gelijk hy zich op het slot laat hooren f. 94. c.

*Dit es sbelof van minen ghevene,
Dat ic belovede minen Here.
Sijn es met rechte al die ere,
Eijser hiet goets in gheset;
Want ickene hadde den arebeit
Niet bestaen, lude no stille,
Het ne ware dor sinen wille.
Die eneghe dughet in desen boeken
Mach ghevinden iof ghesoeken,
Doe voerden ghenen sine ghebede,
Die dit selve dichten dede;
En oec mede voerden dichtere;
Dat Go!, alre zielen verlichere,
Hem si ghenadoch ende verlene
Dat lijf, daer doot es ne ghene.*

Het Werk zelf is door den Dichter verdeeld in XIII. Boeken, hebbende elk tot onderwerp een byzonder gedeelte der Natuurlyke Historie; deze verdeeling zal ik hier met des Dichters eigen woorden invoegen. f. 1. c.

TERSTE boec sal y bedieden
Tvonder, dasmen vint van lieden.
TANDER van viervoeten beesten,
Darmen vele of spreket in geesten.
Die DERDE sal, sonder lieghen,
Sijn yan voghelen die vliegghen.
Die VIERDE, das es noch mee,
Vanden wondere in die ze.

Die

Waar voor dezelve Dichter in zynen *Rijmbybel* f. 69. a. schrijft *buten spele gaen*:

*Der Philistene versloeghen si vele
Mer daer na ghinc buten spele.
Want enz.*

Ro-

*Die VICHTE van vischen menegheriere,
Die die ze vocht ofte die riviere.
Dien SESTEN belovic se sine
Van serpente met venine.
Die SEVENDI sal sijn van wormen,
Die sijn van misfeliker vorenen,
DACHTENDI van bomen, die int wout
Waffen harde meneschout.
Die NEGHENDI, die sal ghewaghen
Van bomen, die specie draghen.
Die TIENDI sal bedieden scrut,
Dat menegherande hevet vieruut.
Die ELLEFSTE sprekent van fonteynen,
Beede van sconen en van onreinen.
Die TULLEFSTE van dieren seenen,
Beede van groten en van cleenen.
Die DEERTIENDI van vii. metalen,
Diemen moet vier herden halen.*

Maerlant heeft in de beschryving der dieren en andere onderwerpen, de Latijnsche benamingen in eene alphabetische orde gevolgd, welke schikking hy tot gemak van den lezer verkoos, zoo zegt hy zelf f. 6. a.

*Nu suldi horen van elken diere
Sine sonderlanghe maniere.
In Latijn sulic hare namen
Ordineren alle te samen,*

*Na dordine van a. b. c.
Terst in a. dar na in b.
Sullen hare namen sijn gheset,
Datmen elc vinden sal te bet.*

Wat aangaat den tijd, wanneer dit werk door *Maerlant* geschreven is, hier van blijkt uit mijn HS. niets; doch gelijk men in de genoemde naamlijst der boeken van *Le Long* vindt aangeteekend, zoude in het HS., daar vermeld, gevonden worden, dat de Dichter dit Stuk in 1273. vervaardigd had. Het is althands zeer waarschijnlijk, dat *Maerlant* dit Dichtstuk heeft opgesteld na dat hy den *Rijmbybel* reeds had afgewerkt, welke in 1270. voleindigd was; dit dunkt my, dat men kan opmaken uit des Dichters eigen woorden, *Nat. Bl.* mijn HS. f. 7. c. daar hy van zeker vieruotig dier sprekende, onder anderen zegt, dat hetzelfde, wanneer eenig dier van ander geslagt, op een hunner afkomt, zy allen gezamentlijk op hem aanvallen. Waar op hy deze op zich zelve zeer toepaslyke woorden volgen laat:

*Dit exemple segic den leeken;
Want wat die clerke segghen of smeeken,
Si draghen over een so wel,
Nopen sine eneghen ant vel.*

S

Roman van Ferguut HS. f. 28. a.

Het ghinc Fergut uten spele.

Doctrinale HS. f. 40. c.

*Die dwase pensen cras cras,
Dat es morghen alsic las,
Dan salic te biechten gaen,
En miere sonden aslaen;
Maer die morgen, wats ghesbiet,
En can wel ghecomen niet;
Maer gaen soe inden sonden vort,
Dat siere in bliven versmort:
Dus wort der morghen soe vele,
Dat het hē gaet uten spele.*

Velthem *Sp. Histor.* IV. B. 11.

*Die Grave sprac, dat dus soude comen
Wist ic wel; hi heeft genomen
Den lieden haer goet, en swerheit gedaen;
Hier bi eest hem dus vergaen.
Of hijt brau drinct allene,
In onderwinds mi groet no clene.
Nochtan dedijs namaels so vele
Dat met hem ginc uten spele.*

Zie in de aantekening van *Le Long* op deze plaats wederom een staal van zynre onbedrevenheid in de tale der ouden, daar hy *uten spele gaen* verklaart door *uitraken*; daar, schoon dit geschiedkundig moge waar zijn, de Dichter niet anders heeft gezegd, dan dat de uitkomst der zake niet aan het oogmerk van den Gra.

*Si hebben up hem te handen
Die clergie met haren tanden,
Die dorbiten wijs en man,
En men verwinnen niet ne can.*

Hier mede zal de Dichter dus zeker bedoeld hebben op den algemeenen haat en vervolging, welke hy en ieder, die niet tot den geestelyken stand behoorden, zich op den hals haalden en ondergaan moesten, wanneer zy iets tot onderwijs en voorlichting der zoogenoemde Leeken toebrachten, even gelijk hy hier van gewaagt in den Prol. voor den *Sp. Hist.* II. Afdeel. vs. 15. Zie myne Voorr. voor dat Werk bl. 32. Het is dus hier uit niet onwaarschijnlijk, dat *Maerlant* dit Werk opgesteld heeft, na dat hy reeds de onaangename gevolgen van zynen voorgaanden arbeid, het dichten van den Rijnbybel namelijk, was ontwaar geworden.

Grave van Simpoel beantwoordde, en dus zijn gehouden gedrag in dit opzicht tegen *zyne gedachten uitviel*.

Deze spreekwijs vindt men ook by de oude Hoogduitsche Dichters, en onder anderen by *H. von Veldecken* die Eneid. vs. 147. (Samml. Deut. Gedicht. I. Th.)

*Do der herre enead
Vz der burg komen was,
Do hatte der held milde
Drey tusende schilde,
Und rittere also vil,
Do gieng iz auz dem spil.*

12. Te recht wordt als eene aanmerklyke verbastering van de taal onzer ouden opgegeven, dat men schryve *twee aan twee*, in plaats van *twee en twee*, gelijk zeer klaar betoogd is door *ALEWYN Mengel. van verbasterd. Spreekw. (Werk. van de Maatschapp. der N. L. te Leyden. I. D. bl. 109. en volg.)* Hoe juist het koppelwoord *en* hier het ware denkbeeld dezer spreekwyze uitdrukke, en hoe wel dit met de gezonde reden overeenstemme, zal ik hier niet opzetlijk aantoonen, als zijnde dit op de bygebrachte plaats genoegzaam bewezen; doch liever eenige voorbeelden bybrengen, ten betooge, dat onze oudste schryvers de spreekwyze *twee EN twee*, om daar door een paar, of twee personen, of zaken uit te drukken, volstandig gebezigd hebben. Zoo vinde ik het reeds by *D. v. Asfenede Rom. van Fl. en Bl. HS. f. 13. b.*

*Als haer eten was gereet,
Men rechte die tassen, die waren breet;
Men eischede water, en si dwoegen
Twee en twee hen te gader voegen.*

Nieuw Testam. HS. 1431. Marc. VI. vs. 7. *Ende hi riep die twaleve te gader en beganse te senden twee ENDE twee.* Luc. X. vs. 1. *Hier na teikende die Heer twee ende tseventich ander iongheren ende sendese twee ENDE twee te gader voer sijn aensicht.* Bybel 1477. Gen. VII. vs. 2. *Ende van den onsuveren dieren twee ENDE twee, man ende wive.* Vs. 8 en 9. *En vanden suveren ende onsuveren dieren ende voghelen, en van alle dien (*) dat beruert wort boven der aerden, twee ENDE twee quamen tot Noe inder arcken, man ende wijf.* Vs. 15. *Twee ENDE twee van allen vleysche daer die geest des levens in was.*

En zoo schreven van ouds ook de Hoogduitschers. *W. v. Gravenberg in Cwicalois HS. f. 77. b.*

Sin

(*) Denkl. te lezen *dier*.

*Sin wib, die vrowe Taphite,
Nach ym mit hohem mute gie;
Vor ir zwelf mayde, die
Waren süßerlich genug,
Eyne kerzen ir teflich trug.*

— — — — —
*Je ztwu vnde ztwu geliche
Neben eyn ander giengen.*

Flor. en Blantf. vs. 231.

*Sie zettent von der mynne,
Die ir aller synne
Zu der zit verkeste,
Vnd sie daran lerte
Zwey vnd zwey gliche,
Vil bescheidenliche
Rettent do bysunder.*

13. Niemand, welke eenigzins met onze oude Dichters bekend is, kan onkundig zijn, dat zy zeer dikwils het *byvoeglijk* naamwoord achter het *zelfstandig* gewoon waren te plaatsen, en wy hebben er by allen, welke ons onder de oogen gekomen zijn, overvloedige voorbeelden van aangetroffen, zoo dat ik my zeer wel zoude kunnen onthouden, om er hier eenige van bytebrengen; om echter klaar-der te doen zien, wat ik hier bedoele, strekken daar toe de volgende plaatsen. Maerlant *Spiegel Hift.* I. VII. 66. vs. 2.

*Te Rome so was hier te yoren
Een man rike en wel geboren.*

J. v. Heelu *Slag v. Woer.* bl. 182.

Daerom bestont hi coenheit groot.

Roman van Ferguut f. 17. a.

Hi sprac: Artur, cō goet.

Doctrinale, mijn HS. f. 8. a.

*Want hi en es niet vrient goet,
Die al volght, dat vrient doet.*

Der

Der Leeken Sp. HS. f. 10. d.

*Ende dat verwaerlyc ghehule,
Dat die serpente vuyte
En die worme en die draken
Omtrent die zielen maken.*

Cl. Willemsz. der Min. Loop. HS. f. 133. b.

*Daer sy malcanderen grote raft
En vrientſcap menighe deſe.*

Deze voorbeelden, welke ieder, die eenige onzer oude ſchryvers leest, nog met verſcheiden vermeerderen kan, toonen, dat deze ſchrijfwyze niet om het rijm gebruikt; maar ook daar buiten gebezigd werd. Het zelfde gebruik had ook by de oude Hoogduitschers plaats. W. v. Gravenberg in *Gwigalois* f. 52. c.

*Der wurm hatte nach wurmes ſite
Eynen ztagel langen.*

f. 93. a.

*Uf cleyder yn de uf ſchilde
Trug ſie lewen gulden.*

H. v. Veldecken *Die Eneid* vs. 12717. en 18. (Saml. Deutf. Gedicht. I. Th.)

*Michil vroude do was
In des Koniges pallas;
Gefanges und ſeiten ſpil,
Da waſen rittere vil
Manich vurſte riche
Die ſaſen vroliche.*

Wilh. d. Heil. v. Orans p. 27. b.

Bi dem mere ſi vanden kile vil.

Brunsw. Rymk. Cap. XVII. vs. 8.

*He beſat an Saſenlant
— — — — —
Sin Erve vaderliche.*

Ziet daar voor ons tegenwoordig oogmerk genoegzaam bewezen, dat in het algemeen tusſchen het oud Hoog- en Nederduiſch, en dus ook byzonder tusſchen het Nederſaxiſch, als een der oudſte Hoogduiſche Dialecten, en onze

***** 2

Taal,

Taal, eene zusterlyke verwantschapping plaats had, en dus beide die talen oorspronkelijk eene veel nauwere overeenkomst met elkander gehad hebben, dan iemand uit de tegenwoordige gesteldheid, zoo van het hedendaagsch Hoog- als Nederduitsch, immer zoude kunnen opmaken. Hier uit vloeit dan ook van zelve voort, dat het gevoelen van hun, welke onze moedertaal van het hedendaagsch Hoogduitsch willen afleiden, en daar aan onderwerpen, voltrekt moet verworpen worden. En hierom konde ik my met het zeggen van *Pontanus*, boven bl. 28. aangehaald, niet vereenigen, wanneer hy schrijft: *Lingua indigenorum vernacula, adeo ad originem suam, quae Germanica est, accedit, ut* enz.; dewijl hy hier door niet onduidelijk te kennen geeft, dat hy den oorsprong onzer tale in het Hoogduitsch zoeken wil. Te recht derhalven heeft *Huydecoper* op *Stoks* II. B. vs. 613. dit gevoelen verworpen, terwijl hy ons zyne meening ten dezen opzichte duidelijk te kennen geeft, wanneer hy zegt: *Ik ben van een geheel ander gevoelen*. Ten bewyze hier van strekke nu ons nader betoog, waar in wy gezien hebben, dat zoo wel het Hoog- als Nederduitsch ten gelyken tyde reeds tot dezelfde hoogte geklommen was, en dat de taal van byna gelyktydige Schryvers, in verscheiden opzichten, eene zoo zichtbare overeenkomst aanduidde, dat het onderscheid voltrekt niet anders, dan een *dialect* verschil konde genoemd worden.

§. IV.

Nog met een enkel woord moet ik tot den *Teuthonista* zelve terugkeeren, en den Lezer, welke van dat Woordenboek eenig nuttig gebruik wenscht te maken, omtrent de ongelijkheid in spelling, in het werk, zoo in het *Duitsch*, als *Latijn*, dikwils voorkomende, vooraf waarfchouwen, eensdeels, om hier door de noodige handleiding te geven, tot het gebruik van het Woordenboek zelve, en wyders, om, zoo wel den naaftigen en oplettenden *Boonzajer*, als my zelve, van alle onnauwkeurigheid, zoo in het afchryven, als uitgeven van dit boek, vrytepreken. Deze ongelijkheid vindt men onder anderen, (om uit velen slechts eenige plaatfen bytebrengen) op *B. Bocken* en *Baicken*; doch op *S. Slaen Boken*, en op *S. Smyten, slaen*, in *B. Boecken*. — Op *S.* leest men *Sprecken, seggen*, in *C. Callen*; doch op *C. Callen* staat *sprecken*; en wederom op *S. yur-Sprecken*. Op *C. Croenen, protelen*; doch op *P. Proetelen*. — Op *B. Bijr.*; en wederom op *S. Schenckeber, Scherbier*. Op *W. Wyroch, Wyerocksboem, Wyroicker*. Op *R. Reeckelick*, in *B. Berve*; op *Berve* echter leest men *Recklich*. Op *S. Secker; onSecker; Seekerheit* en *Sekerheit*; eindelyk nog aldaar *Sweete, Sweten*, en ook *afsweten, wytSweyten*. Dezelfde ongelijkheid in spelling heb ik ook gevonden in het *Latijn*; dus leest men op *B. Berckhaen, Fafcanus*; op *F. Feyfaen, Fafianus*; en op *V. Vefaynhoen, Fefanus*. Deze ongelijkvormige spelling hebben wy echter best geoordeeld in onzen Schryver te behouden, als kunnende hier in mitschien anderen ten voorbeelde gehad hebben: En wat het

La-

Latijn aangaat, wie weet niet, dat de schriften der middeleeuwen hier in niet zelden van het ware voetspoor afdwaalden; en hoe de spelling in de Woordenboeken van *Papias*, *Joannes a Janua* en anderen, door onzen Schryver, volgens zijn eigen getuigenis, gevolgd, dikwils aanmerkelijk van eikandere verschilt. Geen minder onderscheid in spelling veroorzaakt ook de verwisseling van Letters, byzonder der Klinkletters, welke in onze taal van groote uitgebreidheid is, en die by *van der Schueren*, mischien uit oorzaak van zynen tongval, zeer algemeen was; het welk den Lezer by het opslaan van dit Woordenboek, dikwils te vergeefs zoude doen zoeken, waarom ik hier eene lijst der meest voorkomende Wisselletters zal byvoegen:

- A voor E, in *and*, *end*; *dannen*, *dennen*; *marsch*, *mersch*.
- A voor O, *Laten*, *luten* (*los werpen*.)
- AI voor EI, *playn*, op A. *Angher*; doch op P. *Plaen*, *plein*.
- AI voor O, *Laick*, *lok*; *Haifman*, *hofman*; *Haifstede*, *hofsede*; *Alregraiffte* voor *graffte*, in L. *geLuydt alre graiffte*.
- AI voor OE, *Baiten*, *boete*; *Raiden*, *roeden*.
- AI voor OO, *Kaicken*, *koken*; *Baifschappen*, *Bootschappen*; *aift*, *oost*.
- E voor O, *Derschen*, *dorschen*.
- O voor U, op O. *dayrOm*, op V. *umb*, *dayrUmb*.
- U voor OI of oo, op B. *geBurte* en *geBoirte*.

B en P in alle Hoogduitsche tongvallen zeer gemeenzaam verwisselende, wordt dit ook by onzen Schryver gevonden, als *Bere* en *Pere* enz. CH schreef hy voor F, *Sichten* en *Siffen*. Deze bovenstaande letterverwisselingen waren reeds door *Boonzajer* opgemerkt, gelijk my uit zekere korte aantekening gebleken is; dan zeer gemeen was ook by v. d. *Schueren* de verwisseling van v en w, en deze schijnt aan den aandacht van dien Taalkenner ontglipt te zijn, hy hield dezelve daarom een en andermaal voor mislagen, door den letterzetter begaan, en verbeterde deze als zoodanige in zijn afschrift. Hier van dus, dat hy op bl. 5. voor *altwerden* wilde lezen *altwerden*; op bl. 26. voor *wogel*, *wogel*; op bl. 35. voor *Vijnlock*, *Wijnlock*; op bl. 50. voor *werpsel*, *werpsel*; op bl. 73. voor *duywen*, *duyven*; op bl. 89. voor *veesen*, *wesen*; op bl. 110. voor *werken*, *verken*; op bl. 112. voor *wolck*, *volck*; op bl. 127. voor *woir*, *voir*, op bl. 131. voor *vijsf*, *wijsf*; op bl. 171. voor *onwerMydelick*, *onverMydelick*; gelijk dan ook op de bovengemelde plaatsen in deze uitgave is aangereekend. Dan, na dat my, uit vergelyking van andere Schryvers, gebleken is, dat ook deze letterverwisseling in de Duitsche talen bekend was, willen wy het aldaar aangereekende omtrent eene verbeterde lezing gehouden hebben, als niet geplaatst, en wy zullen in onze aantekeningen op het werk zelve, ter zyner plaatse, door voorbeelden uit andere Schryvers, deze letterverwisseling nader trachten te bewyzen;

terwijl wy dezelve in het vervolg, by onzen Schryver, met stilzwygen zijn voorbygegaan, gelijk den Lezer uit verscheiden plaatzen blyken zal.

Waarschijnlijk heeft de Schryver, mischien wegens bezigheden van beroep, of uit hoofde zyner afwezenheid van de plaats, daar het werk ter persse bezorgd was, geene gelegenheid gehad, het zelve met de vereischte nauwkeurigheid na te zien. Hier van denklijk, dat men dikwils het zelfde woord tweemaal op dezelfde letter vindt; zoo als, onder anderen, plaats heeft in *averLoip*, dat tweemaal op L, en in *uytGaen*, dat driemaal op G. voorkomt; om van andere woorden niet te spreken. Voorts wordt de Lezer, meer dan eens, na het een of ander woord verwezen, hetwelk echter te vergeefs gezogt wordt. Van deze geringe verzinningen, welke aan de innerlyke waardye des boeks niets ontnemen, maak ik hier al mede alleen gewag, op dat dezelve niet als onnauwkeurigheden, in deze uitgave ingeslopen, mochten aangezien worden.

Maakt gy nu, letterlievend Nederlander! van dit Woordenboek, wel eer door den verdiensdyken *van der Schueren* zaamgesteld, een nuttig gebruik; gy zult dan wel ras met my overtuigd zijn, dat ik het zelve niet ten onrechte zeer belangrijk voor onze Taalkunde gerekend hebbe: En niemand denke nog, dat alleen binnen dezen kring het nut, uit dit werk te trekken, ligge opgesloten en bepaald worde. De Taalkunde, ten allen tyde te recht beschouwd zijnde, als het eerst en voornaamst hulpmiddel, om door de kennisse van de ware en oorspronglyke beteekenissen der woorden, tot de kennisse der zaken zelve te komen, zoo zal dan ook dit zelfde werk ons tot verdere wetenschappen kunnen opleiden, en ons de daden en handelingen onzer eerste voorvaderen, hunne geschiedenissen, zeden, wetten en gewoontens, uit hunne oorspronglyke schriften leren kennen. Zoo dat ik hier ten slotte de woorden van den grooten HICESIUS (*) de mynen moge maken: *Verum enimvero quamvis Vocabulorum, quibus jam utimur, vim et emphasin ex propriis fontibus discere operae pretium sit; et pulcrum scire, non, ea tamen de causa Antiquitatum Cultores ad haec studia invito, ut meras vocum derivationes sciant, sed ut in rebus, quarum voces vehicula sunt; erudiantur. Scilicet, ut instituta, mores, ritus, politiam, res pace belloque gestas, dogmata, scita, leges, imo ut commenta, fabulas, et superstitiones majorum ex vernaculis ipsorum scriptis addiscant.*

Wijnmaand 1757.

J. A. CLIGNETT.

(*) *Institut. Grammat. Anglo-Saxon. et Moso-Goth. in Praefat.*

LIJST VAN OUDE VOCABULARII LATINO TEUTHONICI EN GERMANICI, IN DE XV. EN XVI. EEUWE, ZOO IN DE NEDERLANDEN, ALS IN DUITSCH- LAND, UITGEGEVEN.

A. IN DE NEDERLANDEN.

1. De oudste *Vocabularius Latino Teutonicus* is gedrukt te Zwolle in 1479. in 4^m. Uit de Voorrede blijkt, dat dit Stuk alleen is opgesteld, om op de Scholen door de Jeugd te worden gebruikt. Zie voorts *VISSER Naaml.* bl. 8. en 67.
2. *Vocabularius Copiosus et singularis unus ex diversis diligentissime Theutonicatus*, gedrukt in groot folio, met de letter van *Johannes a Westfalia*, te Leuven; doch zonder jaar, waarschijnlijk omtrent 1480. of vroeger. De Voorrede, welke ik hier, uit hoofde der ongemeene zeldzaamheid van dit Stuk, geheel invoegde, is van dezen inhoud:

Et si non desint ex omni evo nobilissimi idiomatis latini interpretes unus tamen inter omnes sic anteriorum ferme omnium mira quadam et succincta admodum copiositate in unum conflavit labores, ut Vocabulorum constatus nomen recte fortitur. et qui illum noverint Catholicon Popiam Britonem Braxilogum Hugucionem Brevilogum. et Puericum non ignorant. Solus quoque pro omnibus satis est sed et historicos oratores poetas et grammaticos a summis ad infimos tam solerti indagine lustrasse deprehenditur ut omnibus omnia factus videatur. quidque latine vocis latinus expositor certissimus didiones singulas germanice lingue tam provide diserteque coaptet et appropriet ut si quem germanici huius idiomatis amor forte teneat aut moveat utilitas, et eius et latini certior exinde evadat interpret. impigre igitur litterarum quivis amator sive incipiens ille sit proficiens aut proventus hunc secum habeat confiatum gravissimorum virorum longiori desiderio ingentique rogatu ex abdita bibliotheca ad lucem tandem depromptum et tam terse politique exaratum atque ex eo tanquam phrygie de montibus yde elegantissimarum dictionum classem molitur quibus equora naviges scripturarum aut si malis cum senis sapientis Salomonis electissimos caedros abietesque ornatissimi sermonis partes velus de libano precipitas optatum sancti laboris fructum accepturus feliciter.

3. *Vocabulorum Gemmula cum addito*, gedrukt te Antwerpen by Gerard Leeu 1486. in 4^m. Mr. J. VISSER bericht my, dat in de afdruk, welke hy bezit, geene Voorrede gevonden worde, ten ware die daar aan mochte ontbreken: zie de aangeh. *Naaml.* bl. 22.
4. *Gemmula Vocabulorum cum addito*, mede gedrukt te Antwerpen by denzelfden Gerard Leeu 1486. in 4^m. Zie *VISSER Naaml.* bl. 29.

5. *Gemmula Vocabulorum cum addito, diligenter revisa et emendata*; gedrukt te Deventer by Richardus Pasfroed 1489. in 4to. De Voorrede, voor dit werk geplaatst, beginnende: *superioribus diebus*, behelst niets opmerkelijks, en vervat, in andere woorden, den inhoud der Voorrede, voor de vroegere uitgaven geplaatst. Waar uit men besluiten kan, dat ieder uitgever de Voorrede zoodanig heeft ingericht, als hem goed dacht.
6. *Gemmula Vocabulorum*; gedrukt te Deventer by Jacobus de Breda 1493. in 4to. Zie VISSER Naaml. bl. 37.
7. *Gemmula Vocabulorum*; gedrukt te Delft 1494. in 4to. VISSER Naaml. bl. 38.
8. *Gemma Vocabulorum*; gedrukt te Antwerpen door Theodoricus Martini 1494. in 4to. In het slot van de Voorrede, door den uitgever voor dezen druk geplaatst, leest men: *Cum ergo hic liber optimis vocabulis, non minus duobus millibus sit adauctus, eius quoque titulus merito videtur augendus, ut iam non gemmula sed rectius gemma vocabulorum possit inscribi.*
9. *Vocabularius Optimus, Gemma Vocabulorum merito dictus, quia duobus millibus optimorum vocabulorum maior est priori gemmula et multo correctior*; gedrukt te Deventer by Richardus Pasfraet 1495. in 4to. Hier in vindt men dezelfde Voorrede als in de laatst voorgaande uitgave. VISSER Naaml. bl. 40.
10. *Gemma Vocabulorum*; gedrukt te Deventer by Richardus Pasfraet 1497. in 4to. VISSER Naaml. bl. 46. Een afdruk van dit werk berust onder my, waar uit blijkt, dat hier in ook gevonden word dezelfde Voorrede, als in de uitgave van 1489. zie hier boven N°. 5.; doch dat ook aan die Voorrede vooraf gaat zeker Voorbericht van den uitgever, beginnende: *Inspiciens nuper Vocabulorum gemmulam; animadyverti enz.* Eindigende even als door ons onder N°. 8. is opgegeven; en dus zal deze uitgave waarschijnlijk een herdruk zijn van de antwerpsche uitgave van 1494. Waar by echter dan ook reeds zal gevoegd zijn, gelijk in deze uitgave, het, in het Voorbericht, zoo genoemd: *singulare alphabetum de propriis nominibus vel hominum illustrium vel urbium ac Provinciarum vel montium ac fluviorum.*
11. *Gemma Vocabulorum*; gedrukt te Deventer in den jaer 1500. Zie VISSER Naaml. bl. 51.
12. *Gemma Gemmarum, cui addita sunt vocabula cuiusdam Rabbi Joannis*; gedrukt te Leyden by Joannes Severinus 1515. in 4to.
13. *Vocabularius ex quo Latino Theutonicus*; uitgegeven zonder byvoeging van plaats of jaar, waarschijnlijk omtrent 1486. in 4to. Deze beide laatstgemelde *Vocabularii* zijn aan Mr. Jacob Visser, volgens een van hem ontvangen bericht, denzelven na de uitgave zyner Naamlijst nog voorgekomen.

B. IN DUITSCHLAND.

1. *Vocabularius Latino Teutonicus*. By deze uitgave is noch het jaar, noch de plaats, noch des drukkers naam vermeld; doch waarschijnlijk is dit werk gedrukt te *Mentz* by *Johan Guttemberg*, omtrent 1466. in 4to.; of eenigen tijd later te *Eltwil* by *Nicolaas Bechtermuntze*; ten minsten hier toe zijn dezelfde letteren gebruikt, met welke het *Catholicon* in 1460. te *Mentz* gedrukt is. Van deze uitgave berust een zeer schoone afdruk in de ryke boekverzameling van Mr. *Jacob Visser*. De zeldzaamheid dezer uitgave is zeker oorzaak, dat men van dezelve nergens eenige melding gemaakt vindt. Het verdient ook opmerking, dat de Vocrede voor dit boek van denzelfden inhoud is, als die, welke voor den *Vocabularius*, gedrukt te *Zwolle* in 1479, gevonden wordt, en waar van wy hier boven A. N°. 1. gewag maakten.
2. *Vocabularius Latino Teutonicus*, gedrukt te *Eltwil* by *Nicolaas Bechtermuntze* 1469. in 4to. Het werk is by denzelfden Boekdrukker tweemaal herdrukt, als eerst in den jare 1472, en laatstelijk in 1477. Zie over deze uitgaven *MEERMAN Orig. Typogr.* Tom. II. p. 96. in *not. MARCHAND Histoire de l'imprim.* p. 61. en *PANZERS Ann. der ält. Deut. Litter.* f. 57. 70. en 104.
3. *Vocabularius Latino Teutonicus*; gedrukt in 4to., doch zonder melding van plaats of jaar. Deze uitgave is hier door van de vorige onderscheiden, dat aan het slot van het werk in iedere verschillende vaarsen staan.
4. *Vocabularius Latino Teutonicus*; gedrukt te *Ulm* by *Joannes Zainer* 1480. in folio. *PANZERS Ann.* f. 115.
5. *Vocabularius secundum ordinem alphabeti, ita quod latinum precedat et theutonicum subiungatur*; gedrukt te *Nuremberg* by *Conradus Zeninger* 1480. in 4to. Volgens aantekening in *PANZERS Ann.* f. 116, zoude deze uitgave een herdruk der laatst voorgaande zijn. Dit werk is althands by denzelfden Boekdrukker aldaar herdrukt in 1482. mede in 4to. Zie *PANZERS Ann.* f. 132. Nog vinde ik aldaar vermeld een *Lateinisch Deutsches Wörterbuch*, gedrukt 1483. in folio; en *RICHEY Nachr. von dem Teuthon.* achter het *Idiotic. Hamb.* f. 437. gewaagt van een dergelijk Woordenboek, mede in 1483. te *Neuremberg* in 4to. gedrukt, welke ons daar van f. 438. een breedvoerig verslag geeft.
6. *Vocabularium Teutonico Latinum, et vocabularium predicantium*; gedrukt te *Hagenau* 1487.
7. *Vocabularius Latino Teutonicus*; waarschijnlijk gedrukt te *Keulen*, omtrent 1484. in 4to.
8. *Vocabularius Latino Teutonicus, et Vocabularius rerum*; denklijk mede te *Keulen*, omtrent 1489. Van de beide laatstgemelde *Vocabularii* berust een afdruk in de boekery van Mr. *Jacob Visser*.

9. *Vocabularius Predicantium*; almede uitgegeven zonder byvoeging van plaats of jaar; doch naar gedachten voor 1490 in Deutschland gedrukt, en mogelijk wel te *Heidelberg*, zijnde de uitgever *Iodocus Eyckman de Kelm*. Het is het zelfde werk, het welk in *PANZERS Ann.* f. 449. vermeld wordt.
10. *Vocabularius Rerum Latino Teutonicus*; gedrukt te *Straatsburg* 1491. in 4to. volgens opgave van *Mr. J. Visser*.
11. *Vocabularius rerum*; gedrukt 1496. in 4to. In *PANZERS Ann.* f. 451. vindt men aangeetkend, dat dit werk eenige overeenkomst zoude hebben met een ouder by hem aldaar f. 36. breeder omschreven *Vocabularium Latino Germanicum*, in folio.
12. *Gemma Gemmarum*, siye *Vocabularius Latino-Germanicus*; gedrukt te *Keulen* by *Hermanus Bungart de Ketwyck* 1501. in 4to. Een afdruk berust by *Mr. Jacob Visser*.
13. *Vocabularius Optimus gemma dictus*; gedrukt te *Leipzig* 1505. in 4to.
14. *Vocabularius Latino Teutonicus*; gedrukt te *Keulen* door *Martinus de Werdena* 1512. in 4to. Een afdruk berust by *Mr. J. Visser*.
15. *Vocabularius didiones Teutonicas Latinis praeponens*; gedrukt te *Straatsburg* by *Mathias Haphuf* 1515.
16. *Vocabularius Joannis Alenstuig*; gedrukt te *Hagenau* 1516. in 4to. Van geen der vijf laatstgemelde werken vinde ik in *PANZERS Ann.* eenig gewag. Dan onder den jare 1516 wordt aldaar nog vermeld: *Vocabularius quatuor linguarum Latinae, Italicae, Gallice, et Alamanice*; gedrukt te *Augsburg* door *Erhart Oglin*, in 4to.

Incipit Vocabularius qui inticulatur Teuthonista vulgariter dicendo der Daytschlen-
der ea ratione quod termini in capite sigarum a theuthonico sunt incepti. Edi-
cio quoque huiusmodi operis completa est de anno domini MCCCCLXXV. de
mense Martii.

Licet eruditi viri grammaticæ regularis minime sint ignari tamen inter ipsos ni fallor
quidam inveniuntur grammaticæ positivæ id est terminorum significantiæ precipue rarorum
et inusitatorum aliquatenus imperiti. Hii igitur si quid de latinicis ignoraverint terminis
ad huguicionem ad papiam ad britonem ad braxilogram ac demum ad mare magnum vide-
licet catholicum remittuntur informandi. Ipsi velim hoc ne sit dedecus cum ut arbitror
nemo mortalium sub sole degat qui singularum facultatum terminorum in sui pectoris
scaturie perfectam gerat scienciam. Rursum et inter michi similes non grandiusculi
dogmatis stragulos videlicet clericos pudibunda interrepti ignorantia. cum plerumque re-
rum oculis nostris coram positarum utique sat vulgarem, sed minime latinicalem nomi-
num noverimus interpretacionem. de verbis quoque id nobis occurrat simile. Illorum
igitur et mee subvenire cupiens ebetudini hoc prefens profecto opus compilare decrevi.
Nam sicuti prelibati vocabuliste similesque ferme omnes suas eo modo contexuere pagi-
nas ut singulos ab ipsis ordinatos passim terminos ydeomate latino a capite sint iniciati.
deinde mox ad interpretacionem eorundem orthographiam continuando convertant. Ita-
que

que ego tantillus a contrario conceptu sequens opus suis semper in terminis a theuthonicali logisma exorsus sum caracterizare. Nam huguicionem vetustissimum et amplissimum terminissam huic operi pene totum interferui aliosque michi notos immiscui. Ego quoque sub celtici ducatus clivenfis cololiensis dyoeccsis emisperio orbicularis lucis sumpsi exordia. Ideo nativam dignificans humum linguagio materno primo loco alamanice deinde latinice id quod excurrit expressi.

Et vos mi domine preposite ipsius domini ducis a commentariis presencialiter cernitis per me vobis dedicissimum vestrum votum hac in re fore adimpletum.

TEUTHONISTA

O F

D U Y T S C H L E N D E R.

A.

AB.

A. B. C. Alphabetum.

Abel. huppich; mop. schoon. fuberlick. wepdelich. byfch. ghebelpch. Pulcher. decorus. speciosus. formosus. ornatus. procerus. citrosus. conspicibilis. conspicabundus. conspicuus. conspicax. opiparus. i. elegans. venustus. venustus. id est aliquantum venustus. venerius. i. pulcher.

Abel. fudtyl. rjchghynntich. naubundich. cloich. Sobrillis. ingeniosus. habilis. adinventivus. argutus. cernuus. cernulus. almus. decentarius. dedalus. dedaleus. faber. a. um. affaber. a. um. machinosus. mechanicus. i. ingeniosus. sensuofus. polifenus.

Abel. ppyet. Amabilis. urbanus.

Abel. nett. fmuuch. bledich. raff. polijt. Curiosus. politus.

Abelhept. huppchept. in S. Schoonhept.

Abelhept. fudtylheit. rjchghynnticheit. cloekhept. naubundicheit. beghendicheit. cloekhept. Subtilitas. ingeniofitas. habilitas. machania. machinoftas. machinacio. sensuoftas. conspiciacia. conspiciacitas.

Abdy. Abbacia.

Abdyffe. Abbatissa.

Abt. Abbas. pater monachorum.

AC.

Abstinenti. foberheit. magtsamheit. Abstinentia. sobrietas. parsimonia. brya. sobriolus.

Acht. Octo.

Achte doichblader to hoip gebonden dat heyt eyn quatern. Quaternus. quaternulus. quaternunculus. Quaternen maken Quaternare. Quaternen to hoip vergaderen. Conquaternare. Quaternen van eyn berfcheyden. Disquaternare. requaternare. per. iterum. van Quaternen tot Quaternen. Quaternatim.

Achtgen. Decem et octo.

getal van Achtentigen. Octogenarius. van eyn ind Achtentigen. Octogenarius unus. van twee ind Achtigen. Octogenarius binarius. ind so veert an byf tot negentich.

Achte dach van eynde hoichtich. Octava.

Achtentich. Octoginta vel Octuaginta.

eyn ind Achtentich. Octoginta unus.

twee ind Achtentich. Octoginta duo.

dry ind Achtentich. Octoginta tres.

vier ind Achtentich. Octoginta quatuor.

vyf ind Achtentich. Octoginta quinque.

sefs [1. seff] ind Achtentich. Octoginta sex.

seven ind Achtentich. Octoginta septem.

acht ind Achtentich. Octoginta octo.

negen ind Achtentich. Octoginta novem.

A

Acht

Achtentichste. Octogesimus.
 een ind Achtentichste. Octuagesimus primus.
 twe ind Achtentichste. Octuagesimus secundus.
 drie ind Achtentichste. Octogesimus tercius.
 vier ind Achtentichste. Octogesimus quartus.
 vijf ind Achtentichste. Octogesimus quintus. Et
 sic deinceps.
 Achtentich maal. Octuagies.
 Achtendert. Octingenti. te. ta.
 genitl van Achten. Octonarius. a. um.
 getall van Achtenten. Denarius. octonarius.
 die Achste. Octavus. octonus. a. um. octona-
 rius. a. um.
 Achtfelddich mahen. Octuplare. octiplicare.
 Achtfelddich. Octiplex. octupliciter. occuplus.
 occupliciter.
 Achtmaal. Octies. adverbium.
 Achten. wederneem. tacere. rekenen. wedigen.
 tzen. coeren. schamen. Estimare. compen-
 sare. taxare. contaxare. pretaxare. retaxare.
 reputare. computare. extimare. appreciari.
 deprecari. precio. as. are. deprecio. as.
 liceor. ceris. licitor. aris. calcolare. cen-
 sere.
 weder Achten. wederleggen. Avertor. ris. resu-
 tare. detrectare. i. recusare. repudiare. abi-
 cere. oppedere. reprobaro. respuere.
 weder Achtung. wederlegging. Repudiatio. re-
 pudium. repudii. resutacio. recusacio. ab-
 jectio. averfio.
 groot Achten. Magnipendere.
 clein Achten. Parvipendere.
 snood Achten. Vilipendere. deprecior. aris. vi-
 lificere. vilificare.
 negt Achten. Nichilipendere.
 wegnich Achten. Floccipendere.
 smeich Achten. Naucipendere. naucifacere.
 licht Achten. Levipendere.
 Achten als een dyest. Juncipendere.
 der Achten. in 25. Diametren.
 der Achten. wederleggen. wederachten. wederwe-
 pen. Resutare. rescere. repudiare. abicere.
 recusare.
 onge Acht. Ceron. onis. levis. ineptus.
 Achtervegl. Arritagium. gii.
 Achter. hynden. nae. retro. a. tergo.

Achtiertwart. hynderwart. to rugge. Retrorsum.
 seorsum. post tergum. a. tergo. iusum. id
 est Deorsum.
 Achter. tacitere. Metaxarius. taxator.
 Achttinge. tacere. dpe maectit van den berda up
 dat wort Achten. wederneem.
 Achte. soege. blijst. zucht. Cura. pensatio. pen-
 satio. sollicitudo. diligentia. aporia. Estiam
 in E. Enstychheit.
 Achten. soegen. bijstigen. Curare. accurare. di-
 ligentiam adhibere. intendere. sollicitare.
 Cetera. in D. anDertich wesen.
 Achte. ban. Bannum imperiale seu princi-
 pum.
 Achten steg. Achates. tis.
 Achter. Ager. frugifer. grumus. grumulus. di-
 rus. rusculus. di. agellus. di. agerulus. di.
 etiam in T. Tant.
 Achteen. buwen. pluegen. eeren. Agrare. arare.
 colere. accollere. agricolare. lirare. sul-
 care.
 Achteeman. buwman. Rusticus. agricola. ruri-
 cola. villanus. villicus. agricultor. colo-
 nus. agricolonus. ruricola. ruricolonus.
 ruralis. baturius. fundanus. arator. arator-
 culus. di. agellarius. arvalis. georgicus.
 glebo. onis. aratorius. De hiis etiam in 2.
 geDugt.
 Achterrecht. Agricultura. aratura.
 Achtelegu dat man van den achter neemt to bre-
 copen. Agaria. aliis agrarius aut agraria.
 Achterrecht. idem.
 in Achter wassende tuld crupt off haucht. Agrestis.
 te.
 Achter ongedultet. proprie een dyest. Agri-
 pennus. Tesserinus.
 salt Achter. Ager sationalis.
 wgn Achter. voem Achter. Ager confitus.
 wgd Achter. Ager pascuus.
 diemte Achter. Ager floridus. vel floreus.
 Achter van cc. mogen landf. Centuria. e.
 Achter die nu water muwen. off steguen behyde
 is. Artificinius. nii.
 Achter nph to land gemacht ind heit nph land.
 Novale. lis. novalis. lis.
 Achter upsten. Infumare. stercoreare.

Adamant. eyn huytel steyn. Adamas.

Ader. waerhaer. gesunt sijn wy ons. blyft gesunt / got beschud u. got segghen u. got geleyd u. got wyel u. geleiden. hebt guden nacht. ter guden nacht. Vale. valeto. valeto. valeto. valeatis. ad bonas horas. deus conducit. apoge. apogeto. apogeto.

Nel. eibheit. gebuerich. waergeboren. Nobiliter. tas. generosus. tas. procerus. tas. ingenuus. tas. illustris. tre. illustreitas. spectabilis. le. ter. tas. clarus. tas. egregius. ie. tas. etiam in **W.** Nocht in werden. etiam in **E.** Edel gebuerich.

Nel. sunp. poel. onteyn. Cenum.

Nel. eyn geswel an der hant off voeten. Ulcus. apostema. tumor.

Neler. aen. eyn vogel. Aquila.

Nem. Anhelitus. respiramen. mentum. alitus. spiramen. spiritus. us. ui.

Nemen. spirare. respi. anhelitare. alare.

Namen. weemen. samenbloesen. Conspirare. confusflare. Item inspirare. expirare. aspirare. respirare. supirare.

Nemgat. Spiraculum.

dat suel in **Nemgt** tuch. Spiratinus.

opneminge. opblasinge. oplichtinge. Suspirium. suspiramen. suspiramentum. Aspiramen. mentum. aspirosus. Et sic. de reliquis.

Nemlich. Spirabilis. le. ter. tas.

Ner in den lijde. Vena. venula. di. fibra inde fibrosus.

Ner dat die lucht doir gheit. Arteria. rie.

Ner. off. stre. eber. ober. inter. antwer. Vel. aut. ceu. five. an.

te Ner. Varica. ce. varix. cis.

bol Nerren. Venosus. fibrosus. a. um.

Neder dat is slangen art. Vipera. serpens.

Nerlinter. Fleubothoneus. fleubothomator.

Nerlinge. Fleubotonia.

Nesse. ergheste. Lacerta. lacertula. di. lacertus. ti. botraca. bulmus. saura. lacertellus. lacertella.

bol Nessen off erghesten. Lacertosus.

Nebent bur Giffnissen. Adventus domini.

Nebotait. Advocatus. ta.

Nebotaitkap. Advocacia.

die **Nebotaitkap** socht te doen. Circumforanus.

Nff. ban. A. ab. abs. de. inde. e. ex. exinde. deinde.

Nff. ape. nachat. kanyuchel. ind. dese sijn biffterley. item Die statten heyn die heuten Cypocetel. Die ruten ind blylich sijn heuten Fringe. Die alre meeste heyt Conus. Die anderen heuten Cinocephali ind heyn gelijckij ban ayschten als honde. Die anderen heuten Satiri ind sijn unhuysch ind onaedich ind heuten in dursch dabbijn. ut in **W.** Dabbijn. Die anderen heuten Calitricas desen anderen ungelijck. want is heb en eynen langen daer ind eynen breiden start.

Nff. doir. ghech. tot. dollaet. nat. dwaiff. onhoit. onbekijden. onbesonnen. mass. Fatuus. stultus. solus. infrunitus. infrunitus. i. inspiens. excors. secors. mattus. frontosus. cerebrosus. capitosus. blatus. bardus. amasus. blennus. blenno. onis. brutus. ignavus. imprudens. gurdus. gerro. onis. i. stultus. indiscietus. improvidus. delirus. i. stultus. insensatus. inconsulatus. ignarus. gerroneus. gerronaceus. monarisculus. i. stultus.

Nffen. schampen. spotten. scherzen. belachen. et cetera. Deridere. irridere. gannire. delirare. illudere. alludere. eludere. deludere. agarriri. ludificor. aris. ludifico. as. narire. i. subannare. sibilare.

des tot den **Nffen** off apen hoirt. Simius. a. um. **Nffgot.** Ydolum. simulachrum. statua. stacuncula. constatile.

der **Nffgaide** tempel. Phanum. ni.

der **Nffgaide** coster off pieter in oetren tempel. Phanaticus.

der **Nffgaide** spijk. Ambrosia.

der **Nffgaide** offerhand. Ydolotitum.

der **Nffgaide** byenre. Ydolatra. tre.

stre **Nffgaide** tempel. Pantheon vel Pantheon. thei.

Nffgaide in den huyken. Penates.

der **Nffgaide** nachter. Statuarius. ria.

tot den **Nffgot** hoitende. Statuarius. statuaria. statuarium.

Nffgaide. Ydolatria.

Afgaabe namen.

Apollo. Afgot der zonnelijen.
 Alburnus ind Amadriades sint gade der wal-
 den. der duffen ind der boemen.
 Astaroth.
 Archena i. Dyana.
 Agenaria. Angaronea. Axt berchijberg.
 Agenora. gadyne [*i. gadyne*] to wer-
 ften to doen.
 Apis rex.
 Amphitrix.
 Accaron.
 Anna. Gadyne des iaers.
 Arga.
 Bachus. Got des wyns.
 Baal den heilighen dje profete wederfont.
 Bel. nabuchodonosor van babylonen afgot.
 Berghoged id est Baal. der Moaviten afgot off
 Accaron.
 Belus. Moeninch of afgot van Afirien.
 Bellona. Gadyne des ftrids.
 Berth.
 Bellipotens. Got of Godyne des ftrides.
 Bubastis. Godyne der hoerherden.
 Canres. zium. Gadyne der ornamenten of
 tzeringen.
 Carmentis. Gadyne der ipede of gefenghs.
 Carposorus. Duchtijger.
 Ceres. ris. Gadyne des hoyns. Adorea idem.
 Cibles. lis. Der afgaabe moder. teilicet ter-
 ra. quae cibaria confert. etiam Cibeles.
 les.
 Cuna. Godyne ober der lipder wegen.
 Cupido. Venus forn.
 Confus. si. Got des raitz. Neptunus idem.
 Dodona. Godyne der eghelen. Diana.
 Egeus. Got des meers. Neptunus idem.
 Eolus. Got der wynde.
 Feronia. Godyne van eym wafer genant Fe-
 ronina.
 Forculus. Got de dje pozzen ind de boeren
 berwart.
 Flora. Gadyne der bloemen.
 Fanni. Incubi. Incubones. Fannicarii sint
 afgade der walde.

Fortuna. Dje Gadyne is blind. inde hengt
 geluck inde ungeluck nae oerre gadyngen.
 Frugera. Gadyne des coyns.
 Hymeneus. Got der hyloloten.
 Inferus. ri. Afgot der hellen.
 Juventas. raris. vel Hebe. Junoni [*i. Ju-
 nonis*] filia. Gadyne der jochte off der
 jonchjegt.
 Laverna. Gadyne der moerder ind der djeft.
 Lacturnus. Got ober dat goen uitgaende coern.
 Labitina. Gadyne der onkunsheit.
 Linxa. xe. Gadyne der beften.
 Limitanus. Got ober dje weghe ind anfoete.
 Terminus idem.
 Lucina of Juno of Pallas of Dyana. Gadyne
 der gebruten. Latona idem.
 Limentinus. God ober de durgelen.
 Matura. Gadyne ober dje moaghs toede. of
 ober dje uez dje dait is tuschen nacht ind dach.
 Vespera. Gadyne [*voeg hier in over dje
 uez*] die dait is tuschen dach ind nacht.
 Mars. Got des ftrides.
 Mercurius. Got der coylunge.
 Minerva of Pallas. Gadyne der wijsheit.
 Minerva heit oic Curitis. die gadyne der
 fozgen is acher dat volck ind die figh ter
 recht nemen.
 Moloch. En afgot.
 Nympha. Musa. Gadyne der wateren.
 Nympe. Gadynnen der fonteynen.
 Nepee. Gadyne der dalen.
 Nereides. Gadyne des meers.
 Noides. Gadynnen der wateren ind egheren.
 Neptunus. Got des raitz.
 Napea. Gadyne der bloemen.
 Nonensiles. Synt gade die den fcheyen fchade
 doen.
 Nereus. Got des meers.
 Neris. idis. Hauwe off huyt des meers.
 Numeraria. Gadyne des gats.
 Numen. nis. Afgot acher den wille.
 Orcaes. Gadyne der berge.
 Odoria. Gadyne acher wal ruphen.
 Ofsulcus. vel Serpentarius. vel Esculapius.
 wart van den roepzen angebet ind egnre-
 fanghen fchijne.

Opis.

Opis. pis. pi. Goedynne des rickdoons.
 Oreas. oreadis. Goedynne der bergghen.
 Pomona. Goedynne der appelen.
 Pallas. Goedynne des strijds.
 Pan. Pannis. Afgot der herdedden.
 Panita. te. Got der walde of buische.
 Pales. lis. Goedynne des wederz but de bersten.
 Pollux. lucis. Afgot die guet geluck gaff.
 Fortunus. ni. Got der haben des meers but
 die scheeppe.
 Predicatus. ti. Got des erffs.
 Priapus. Got der garden.
 Runcia. Goedynne der bestluyde of bozpluyde.
 Salachia. Goedynne des meers.
 Sancus. ci. Afgot der heilichmahngen.
 Scimula. le. Goedynne der pschelen.
 Seron.
 Saturnus.
 Tellurus. ri. Afgot der erden.
 Triconia of Pallas. Goedynne des strijds.
 Vacuna. ne. Goedynne der iedichheit.
 Vagiticanus. Afgot der klegne hunderken.
 Venus. Goedynne der liefden of der schoenheit.
 Vertunus. vel Verterunus. Afgot der cove-
 luyde ind der cremer.
 Vertumnus. Afgot der begynne of des laics
 off des daghs.
 Vaticinus. Afgot der heyden of des heyden-
 schen volkes.
 Vittula. Goedynne der houtuden ind seegher-
 tingen.
 Volutina. Goedynne der heyden.
 Vulcanus. Afgot des buis.
 Jupiter. Jovis.

Aestrupe. eyn krypt. Abrorum.
 Afsait. eyn post off steg die dat rat van den wa-
 gen affet.
 den Aiganden eer to doen. Prophanare.
 Affijche eyn gewulste stede des huys. Absida.
 Abditum. Abdicium. exedra. dre.
 Aift. bucht. Fructus.
 van Aife off buichte snoede gaden. Traiemada.
 ..dorum.
 Agatensteyn. bezensteyn. gheten. Agates. gaga-
 res. bornix.

Aighe. kaff. Palea. festuca. quisquille. arum.
 inde quisquilius. a. um. saluppa. pe.
 Aha. interiectio admirantis seu letantis.
 Aig. interiectio dolentis.
 Aig. sunder. behaiben. uytgescheyden. Preter.
 absque. sine. demptis. salvo.
 Aheien. Aculegia. flos herba floris.
 Ahen ein hieker stat. Aquisgranum.
 Ail. mieren. mierenander. to hoip. to gader. to
 famen. Totum. omne. universum. cunctum.
 haerden Ail. Altissimus. supremus. supermus.
 yperion. onis.
 Ail dynch behaibende ind de hefte. Hemiolius.
 a. um. hemiolicus. a. um.
 Ail deger. ail to famen. ail to hoip. ail to moel.
 aligader. to gader. geuzelich. ganz. Toall-
 ter. integraliter. penitus. penite. omnimode.
 Alabafter. marmereusteyn. alabastrum. bat. mae-
 neren bat. Alabastrum.
 Alabastrum off marmereen taffel. Abax.
 Alant off Salant krypt. Emula. le.
 die Aile dypen in gedachtenissen heft off schijt.
 Antiquarius.
 die Aile ind nyge dypen schijt. Librarius.
 Aiden. alwerden. [i. alwerden.] Seneco. se-
 nefco. infeneo. infenefco. conseneo. conse-
 nefco. perseneo. persenefco. vetero. as. are.
 absolutum etiam quandoque activum anti-
 quari. inveterari. inveterare. conveterare. id
 est simul antiquare.
 Alder. Senectus. senecta. senium. antiquitas.
 vetustas.
 Alder bader. Avus.
 Alder moder. Ava vel Avia.
 gelick Alder. ebenalder. Coctaneus. coevus.
 coequeus. a. um.
 Alderen. Parentes unde parentalis. ter. Geni-
 tores. progenitores.
 den Alderen in ferdn to volgen. Parentare. pa-
 rentizare.
 Alderen doeder. Parenticida.
 van Aides. Antiquitus.
 Aile. Anguilla.
 Aistede. Anguillarum.
 Aitchurch. Anguillaris. re.
 Aiyuch. gantz. geuzelich. clachouse. heele. ge-
 hee.

heftich. gar. **Totalis.** le. ter. tas. integer. gra. grum. integre. graliter. tas. totus. totaliter. tas. topicus. a. um. id est totaliter. mere.

Wignh. ganz. **heilmachen.** Integrare. integrescere. passiv. deintegrare. graeco exintegrare. graeco. passiv.

weder Wignh. ganz. **heilmachen.** Redintegrare. restaurare. reparare. redintegrescere. passiv.

Wlegn. eynich. eynsam. Solus. solitarius. insolidum. tantum. tantundem. tantummodo. solummodo. duntaxat. saltem. saltem.

to Allen syden. Utrobique. circumquaque.

Wntetelen. allentzen. **allepnecke.** Successive. gradatim. cessim. passim. sparim. discursim. distinctim. paulatim. pauxillatim. particulatim. pedetent. minutatim. intercalatim. lapsum. interpolatim. sensim. intercalatim.

Wist. altois. **altwege.** altetym. steblich. ewelich. unannehmet. buprich. boherdich. blisslich. werachlich. unbergentlich. Semper. sempiternaliter. lis. le. tas. frequens. ter. jugis. ter. perhemis. ter. tas. indefinenter. assiduus. tas. sedulus. lo. continuus. tas. interdus. perdius. eternus. lis. le. ter. tas. sempiternus. lis. le. ter. tas. affatim. evitaneus. eviternus. lis. le. ter. tas. perpetuus. perpetuas. aliter. evus. perpes. perpetim. durabilis. le. ter. tas. durativus. a. um.

Wlugin. Alumen.

Wluisse. Elemosina. elosroga. agapa. pe. vel agape. pos. pel. roga. ge.

Wluisse geben. Erogare. conferre.

Wluisse hoiff. Cophinus.

Wlusepner. Elemosinarius. ria. cenodocharius. ria.

Wretelepe. beestelepe. Multipharie. diverse. varie.

Wterwegen. in **Wd.** **aterwegen.**

Wtragn. Mandragora.

Wt. alsoe. Sicul. sicut. prout. prouti. veluti. quemadmodum. tanquam. utputa. utpote. puta. ceu. scilicet videlicet.

Wt. Dum. cum. quando. postquam. postquam.

ind Wt. Acubi. postubi. id est postquam. **by Wt.** in dem. begetlich. in maten. als off. nym underkijende. so berre. Si. inquantum.

salvo. proviso. posito. condicionalato. pactato. compactato. obento. prehabito.

Wt. dicke. also bade. so manichuale. Tocicna. rotidem.

Wtomanich. Tot.

Wt. Accl. scilicet. videlicet.

Wt. off. Proinde. perinde.

Wt. dan. Tunc. protunc. extunc.

Wt. wermoche. Absinthium.

Wt. uichan. [*i. alfulcken.*] sobarn. Tale. similie. consimile. huiusmodi.

Wt. Sic. ita. eomodo. taliter.

Wt. Senex. senilis. antiquus. caecus. vetus. vetustus. vetulus. vetellus. i. aliquantulum vetus. veterosus.

Wt. berstelen. Xerapellinus. a. um.

Wt. Senecio. onis.

Wt. Quam senex. detritus. emeritus. veteranus. quamvetus. quamvetustus. pervetustus.

Wt. Decrepitus. Valitudinarius. Silicernus. scabreus. scabreolus. gerontis. et hic geronta. te. i. senex. primevus. priscus. pristinus.

Wt. alt mynck. Antiquarius.

Wt. mynck op twee stucken. Quadruplicator.

Wt. werden. Reseneo. resenescio.

Wt. is rijij. late of so alt dat he kinder maken moecht. Puber. beris. pubes. bis. pubis. beris. unde pubertas. puberta. te. pubeda. de. unde pubere. pubescere. puberare. puberascere. pubedare.

Wt. is rijij. late of so alt dat he kinder maken moecht. Puber. beris. pubes. bis. pubis. beris. unde pubitas. pubita. te. pubeda. de. unde pubere. pubescere. puberare. puberascere. pubedare.

Wt. is rijij. late of so alt dat he kinder maken moecht. Puber. beris. pubes. bis. pubis. beris. unde pubitas. pubita. te. pubeda. de. unde pubere. pubescere. puberare. puberascere. pubedare.

Wt. is rijij. late of so alt dat he kinder maken moecht. Puber. beris. pubes. bis. pubis. beris. unde pubitas. pubita. te. pubeda. de. unde pubere. pubescere. puberare. puberascere. pubedare.

Wt. is rijij. late of so alt dat he kinder maken moecht. Puber. beris. pubes. bis. pubis. beris. unde pubitas. pubita. te. pubeda. de. unde pubere. pubescere. puberare. puberascere. pubedare.

Wt. is rijij. late of so alt dat he kinder maken moecht. Puber. beris. pubes. bis. pubis. beris. unde pubitas. pubita. te. pubeda. de. unde pubere. pubescere. puberare. puberascere. pubedare.

Wt. is rijij. late of so alt dat he kinder maken moecht. Puber. beris. pubes. bis. pubis. beris. unde pubitas. pubita. te. pubeda. de. unde pubere. pubescere. puberare. puberascere. pubedare.

Wt. is rijij. late of so alt dat he kinder maken moecht. Puber. beris. pubes. bis. pubis. beris. unde pubitas. pubita. te. pubeda. de. unde pubere. pubescere. puberare. puberascere. pubedare.

ban synre gebueren bis tot vij. iaren. die heit Infancia. Die ander van vij. iaren bis tot xij. iaren die heit Puericia. Die derde is van vintegn iaren bis tot xlvij. iaren. die heit Adolescencia. Die vierde van xlvij. iaren bis tot vijftich iaren. die heit Iuventus. Die vyfte van l. iaren bis tot lxx. iaren die [voeg hier in heit] Gravis of Senectus of Senectus of Senium. Die sefte is van lxx. iaren bis ten eynde syns lebens. die heit Decepreta of Valitudinaria off Silicernia.

Altich. Senilis. geronteus. vetustus.

Altobant. bald. snel. geringhe. tusselich. spoedich. gerade. ryck. unuytcoet. plende. Statim. cito. ocius. sine mora. indilate. incontinenti. repente. confestim. breuiter. compendiose. succinctim. comatice. cursim. cursorie. decursim. cursaliter. rapidim. actuatim. agitanter. citatim. protinus. protinum. fugaciter. continuo. tober i. cito. evestigio. provincia i. celeriter. incunctanter.

Als bek. Nimium. nimis. nimie. supperabundanter. superflue.

Altare. Altare. altarium. ara. altariolum.

Altarete. Altarista. vicarius.

Altareken. Dextrale. lis. palla. le.

Altareken. Lapis portatilis.

Altomail. schijter. Penitus. totaliter. integraliter.

Alde. eyn lanch tijt silept ten geestliken dienst. Alba. hoc pos poderis.

Alumer. eynbedich. simpel. onnosel. Simplex. ter. tas. Innocens. ter. cia. innoxius. innocuus. insons. ter. cia.

Alwijl. nu. pizot in A Jote. [i. Joroe.]

Ame. eyn maet van c. toischen quarten. Ama. me. Ambachtsman. werckman. Operarius. mechanicus.

Ameriken. dat is als die goltstene eyn glazen materij van manigleyde darre wercken mpt ingebingen. op silberen off op golt.

Aume. hoederke. soegerke. Nutrix. alitrix. forrix. lactatrix. alumna.

Amen dat synt twee lang smal stucken vleysch upt eyns wechens buick gesneden. Abdomen. nis.

Ameren. aech. Favilla. citor. oris.

Aug. interiectio dolentis.

Aug. hoil in outcht. Concubina. focaria. amasia. amasius. amasunculus. amasuncula. leno. lena. concuba. ins. ge. concubiniarius. ria. fornicarius. ria.

Amict als die puyfste of dyafte bur der alden op syn host settet off enige ander manieren die men so an doet. Redimiculum. suavitatorium. rebrachiatorium. reticula. le.

Amper. sup. scherp. tapper. Acerosus. acidus. acer.

Ampt der ebele. [i. bevels.] Officium. commissio. heilich Ampt off byensl. Caurio. onis.

Ampt dat gedootich is. Munium. nit.

Amptbedryjver of oeffener. Muniacus.

Amptman. bebetere. Officiatus. officialis. commissarius.

Am sonder. behalven. mer. Sed. veramptamen. preter. absque. excepto. dempto. salvo. reservato.

An. tot. Ad.

Anghit. Incus. incudis.

Anghit der maginter. Trapeta. te. trapeum. ti.

Ambofchij. dempich. Asmaticus. asmus. catenatus.

Ancken. botter. Butirum.

Anker. Anchora.

Ankeren. Anchorare.

ant Ankeren. Exanchorare.

Ander. anderde. tweede. Secundus.

Andacht. Intencio.

van gantzer Andacht. van geheele meynongen.

Intentissime. cordialissime. precordialiter.

cordetenus. cordintime. cordicite. tus. tum. integerrime. intime.

die Ander van oen veyden. Alter. alteruter. alterutrum. inde.

die Ander van twee. Alter. alteruter. tra. trum.

trius.

Ander. Alius. reliquus. alter.

onbereyn Ander. Invicem. simul. infimul. unaniter. mutuo.

die Anderen maiken. Secundare.

die Anderen. Alii. reliqui. ceteri.

onder maich Anderen. Invicem. mutuo. alternatim. vicissim. cetera in G. to Gader.

etc.

berAnderten, berAnderssten, in W. berAndelsten.
berAndersgh, verandercfing. Alteritas, altera-
cio, alternitas, alternacio, varietas, variacio,
mutacio.

Anders, Alioquin, aliquidem.

Anders, Alias, altrinfecus, ce. secus, aliter,
non sic, alio modo.

Anderswaire, Alibi, aliorum, aliunde, altror-
sum, alicunde.

Anderswerf, andersmael, aber, eber, refter, we-
der, noch eyns, iterato, secundario, rursum,
rursus, iterum, iteratim, palim, reci, i,
iterum.

ber Andersfalt, Variatus, alteratus, mutatus, in-
terpolus.

Andersich.

Anghe, toernegginge, nature, wesen, rede, wyse,
gewoente, manere, lymt, Inclinacio, natura,
complexio, gestus, us, ui, habitudo, habi-
tus, habituo, assuefactio.

Angel, hoich, Aculeus, eculeus, aporia, hamus,
mi.

die Angel, tuchant, Biangulus, atus.

dy Angel, dyfant, Triangulus.

vier Angel, vierfant, Quadrangulus.

byf Angel, bysfant, Pentangulus, atus.

sef Angel, sefant, Sexangulus.

boit Angel, Quadrifidus, quadrellus, hamus, mi.

Anger, plajn, outwe, blecke, Pratum, amenum,
planicies, spaciamentum, campus, campu-
lus, campellus.

Angeneeme, anneeeme, begwoeme, werdsich, Ha-
bilis, ydoneus, aptus, dignus, dignicosus,
meritus, eucaris, idis, geniatus, a. um,
placidus, a. um, gratus, acceptus, conve-
niens, graciosus.

Angeneem maken, Gratificor, aris.

Angeneemichheit, Aptitudo, habilitas, convenien-
cia.

Anghefch, Campestris, tre, campester, adiec-
tium.

Antuchich begnoempt, Famofus.

Anticht, antiaich, Eunuchia, facies, faciecula,
dat is daer men eynen baar dyngen by kennet,
Vultus, daer men eynen baar bynnen by kennet,
Aspectus.

weß Anticht dwoerley schijnt, Bifax, bifacis,
die syn Anticht verreckt off beftellet, Sannic-
onis.

in den Anticht fachte ghyt lebnde sonder bart,
Glaber, bra, braum.

Anticht bygn of doncker maken, Gerfare, in-
gerfare.

daer men dat Anticht myt dwoerget, Pacitergium,
welckes Anticht van sehenden raet noch biegh en
werdt, Cromaticus, a. um.

in den Anticht eyn rode blecke, Lenticula, le-
cesia, sic, lenticulosus, tas.

nph, Anticht, Character, ris.

des Antichts verftellinghe off verfteyppinge, San-
na, ne.

Antichichheit, Intuitus, physonomia.

Annys, is eyntley fait, Annium.

Ant, end, antfogel, entfogel, Aneca, anas, atis.

Antwaich, in S.

jong Ant of end, Anatinus, ni.

Antch of endich, Anatinus, a. um.

Anteyl, antael, verfteyden deyl, Porcio, por-
ciuncula, participium.

Antwerde, Responfo, apologia, responsum,
fi, responforium.

Antwerde eynde verhoegen rede, Antiphora.

Antwerde die begwoem off ijzighel is, Antismus.

Antwerde die redelich is, Logium, gii.

Antwerden, berichten, verfteyden, Respondere,
respondere.

Antwerden ind myt der antwerden wat gelaeden,
Stipulor, aris.

gotifche Antwerde, Oraculum.

Antwerde die eyn oerft of eyn furst gebet, Ares-
pontis, indecli.

die Antwerder in gericht heit Reus ind die an-
fpreker heit baar Actor.

die fch berAntwert, antfuchicht of fecthetmyt,
Excusatorius, responsorius, defensorius, ap-
logeticus.

Antwerts byfch, Littera responsalis.

Antwerdenbe, Respondens, responsurus, a. um,
responsorius, a. um.

Antwerdng, ontfchuldig, beftetmyng, Apoloya,
apologia, defensio, responfo, excusacio,
negacio.

Ant.

Anxi. nopt. soeghe. baar. eysgh. gawel. bezuffing. vercheyping. vercheyking. gawfeling. ontfichnisse. [*l. ontfichnisse, zie op S.*] huyt. bloedicheit. bezet. Timor. tremor. pavor. discrimen. timiditas. formidolositas. formido. anxietas. timorositas. horror. horribilitas. horriditas. languor. periculum. ositas. terror. metus. meticulencia. scanon i. stupor. stuperositas. meticulositas. meticululus. languiditas. perplexitas.

Anxi. nopt. soegh. lijden. Periculitari. anxiami. turbari.

Anxi. duchten. eysen. gawelen. vercheyken. vercheyten. veruffen. ontfen. huyten. bezeten. gawfen. Metuere. formidare. tedere. pavere. tremere. tremulare. trepidare. extremifcere. contremifcere tremefieri. hebeo. es. ere. horrere. perhorrere. exhorrere. inhorrere. abhominari i. abhorrere. languere i. stupere. aporiare i. anxiami. consternor. aris. stupefcere. stupefieri. astupere. astupefcere. extupere. extupefcere. instupere. instupefcere. obstupere. obstupefcere. restupere. restupefcere ista [*l. id est*] per. valde. terrefieri. timere. timescere. pavefcere. expavefcere. extimere. extimefcere. pertimere. pertimefcere. contremere. extremere. intremere. quae faciunt contremifcere. extremifcere. intremifcere.

Anxietich. ontmoud. veruft. verbeert. huytzaam. soegheliich. verflagen. Timidus. pavidus. anxius. timorofus. timoratus. formidolofus. formidolentus. meticulofus. meticululentus. formidulus. tremebundus. tremulus. hebes. tis. stupidus. stuporofus. horribilis. le. horridus. horridulus. languidus. i. excors. perplexus. decanimatus. rutilus i. tremulus. tremulentus. trepidus. tremebundus. tremorofus. perterritus.

Anxietich maiken. bloede maiken. ezeten. veruft maiken. erschijcken. Horrificare. terrificare. terrere. terrefacere. terreficere. absterre. conterre. exsterre. perterre. perterreficere. tremefacere. attonare i. stupefacere. perhorrere. exhorrere. conquare. tabefacere.

Anxietich. soeghlich. bezetlich. et vetera: Periculofus. strenicus.

Anxietich. verbeertich. ontfchuylich. Terribilis. le. ter. tas. terribilofus. metuendus unde metus. us. ui.

Ape. cephat. in H. Aff.

Apen. ongeflooten. Panfus. a. um. apertus. reseratus. patulus. perpatulus. propatulus.

Apenbaer. kunnich. wittich. Publicus. notorius. manifestus: divulgatus. declaratus. dilucidatus. notus. oculus. apertus. dapaticus. dapiticus. editus. dilucidus. eminens. minulus. evidens. palatus. propalatus. palam: inpalam. depalare. repalare.

Apenbaeren. kunnigen. melden. boyfeggen. Revelare. abvelare. recelare. manifestare. publicare. prodere. propalare. pandere. detegere. deblaterare. enucliare. devolgare. promulgare. permulgare. declarare dilucidare. elucidare. allucidare. notificare. insinuare. intimare. referre. apockpfari id est revelare. edere. expadire. proferre i. manifestare. diffiduciare. effiduciare. infiduciare i. publicare. indicare. nunciare. referare. promere. depromere. exerare. exertare. significare. consignificare.

Apenbaeren. vercheynigen. betoonen. Parere. apperere. comparere. manifestare.

Apenbaetlich. int apenbaer. fchijnlich. fchijnbaetlich. kunnlich. wittlich. Manifeste. publice. notorie. clare. lucide. apparenter. luculenter. eviderter. eminenter. patulo. palanter. in promptu. significanter.

Apenbaereng. verkunding. melding. boyfaghe. Revelamen. revelamentum. revelatio. manifestacio. publicacio. prodicio. propalacio. detectio. deblateramen. deblateracio. enucliacio. divulgatio. declaracio. dilucidacio. allucidacio. elucidacio. notificacio. insinuacio. intimacio. apockpfacio edicio. prolacio. diffiduciacio. diffiduciamen. mentum. infiduciamen. tum. infiduciacio. effiduciamen. mentum. effiduciacio. indicacio. nunciacio. referacio. referamen mentum. deprompcio. significacio. significancia.

Apenbaerung heymliker gotliker dngent. Fateri apocalipsis.

Apenbaerung van fantasien. Lemur. lemuris.

Apenbaerung. berchijning. Apparicio. manifestacio. apocalipsis. epiphania. theophania. theophasma i. superna. apparicio.

die waer Apendaert of **den waer apendaert** wuert. Manifestarius. a. um.

Apenen. ontsluten. opluiken. opdoen. Pandere. referare. aperire. adaperire. aporiare. discludere. discludere. recludere. deferare. abserare. differare.

Apengng. ontslutng. Apercio. referacio. aporia. promptus. us. ui.

Aposteme. Apostema. tis.

Aposteme te hebn. Apostematare. Apostematizare.

des Apostems berlinge. Sirex. is.

Apostems. Apostematicus. a. um.

Apostel. Apostolus.

mech Apostel. Coapostolus.

Apostelich. Apostolicus. a. um. apostolaris. re. ter. tas.

Apostelkap. Apostolatus. us. ui.

Apostel. Apotecarius. farmacopola.

Apostel. Dinamedia. apoteca.

des totter Apostelen hoget. Apotecarius. a. um.

Affel. Pomum. pomulum. malum. li. spoma. i. poma.

hoit Affel. Maceanum. amarufca.

Affelboom. Pomus. mi.

hanc Affel. Malomellum. li.

Affel van granaten. Malum granatum. malum. li. malumpunicum. item **die boom** sijt of heet. malus. li. se. g. malogranatus. die bloeme hiaf. Quintina. ne.

riek Affel. Galla. le.

roit Affel. Molumpunicum.

Affel van aengien off **pomerancien.** [i. pomerancien. zie op P.] Pomerancien.

Affelich. Perisma vel perispina.

Affelstyk. Appeloanich. Pomacium. cil.

Affelwerlancere. Appelberhoep. Pomo. onis. pomilio. onis.

Affelbat dat onder plat is. Apoforetum. apoforica. vel apoforetum.

in den Affel dat hupken daer die herne in stien. Arulla. arulla.

pin Affel. Pinnaculum. pinna. ne.

Affelgaper. Spadix.

ng Affelboomslade. Nepos. tis.

Affels hoeren van granaten. Ciccum. cicci.

Affelste daer se wasen. Pometum. pomerium.

Affelsteten. betoepen an egn hoget hoist. Appellare. provocare.

Affelstet. betoeping. Appellacio. provocacio.

Affel die magnt. Aprilis.

Affelsteden. werken. doen. Aporiare i. laborare. agere. agitare. fatagere. operari. facere. factare. factitare. faxere. facessere i. desideranter facere. gerere. elaborare.

Affelsteden sweetlich. Aporiare.

Affelsteden. staen na en dynch. bijstigen. uytvoeren. streben. ringen om wat te bereygen. Instare. institere. moliri. demoliri. emoliri. conari. sollicitare. studere. instudere. invigilare. desudare. insudare. vacare. operam dare. niti. inniti. inhiare. incumbere.

Affelsteden. bysteten tot gmanz archten. Machinari. moliri. demoliri. immoliri. zelare. emulari. factitare. unde Machinacio. emulacio. molimen. mentum. factio. fabricacio. mgt **Affelsteden.** Collaborare. cooperari.

Affelstet. werket. Laborator. operator. operarius. fisor. Ergata.

Affelstet. muede. Labos. ris. labor. oris. laboratus. us. ui. laboramen. mentum. a. oria. conatus. nifus. us. ui. opus. fatiga. fatigacio.

bynd Affelstet. Agapa. pe. vel agape. pes. pei. berAffelstet. vermurdt. in W. berAffelstet.

Affelstet. suer. hardelich. swaer. berAffelstet. heich. Arduum. grave. durum. penale. tas. rediosum. tas. laboriosum. tas. arduum. molestum. tia. afflictivum. afflictorium. fastidiosum i. rediosum. tesus. a. um. i. fastidiosus. f. rediosus.

die hng Affelstet belaten is ind wal geardegt. hnt. Emeritus. a. um.

suichs Affelstet belatinge of afstellinge. Emericio. onis.

Affelstet. Laboratorium.

Affel.

Argh. boete. snoede. gwaat. lybelyck. wederstree-
big. Malignus. Pravus. Perversus. tas. ma-
lelicus. cium. Pharmacus. maliciosus. cia.
tas. malivolus. lencia. Iniquus. iniquitas.
Reprobus. Improbis. tas. Improbulus. Ne-
quam. quiter. cia. malus. Peccaminosus.
Criminosus. fitas. Vilis. liter. litas. Ne-
pharius. Nephandus. Imphandus. Levius.
Sons. ontis. Sonticus. Teteranus. Enormis.
tas. Cauteriatus. Facinorosus. tas. Flagi-
ciosus. tas. cium. Scelestus. Ignominiosus.
Scelerofus. Sceleratus. Execrabilis. ter. tas.
Execrandus. Deteftabilis. ter. tas. Dete-
ftandus. Impius. Infaustus.

Argh werden. Malefieri. Deteriorari. Vilifi-
cari.

Arghien. Voefstien doen. Maligno. as. Ma-
lignor. aris. Malefacere. Impie agere.

Arghien staen naz gemans hender. In A. Ar-
begden. biferen.

Arghien. fmoetlichen. bofsgelien. quaelichen.
netel. Male. malitiose. impie. inique. per-
peram. nequiter. prave. perverse. nephari-
e. enormiter.

Arghwifligen. baeren. begrippen. Observare.
comprehendere. capere i. captiose. frau-
dulerter agere.

Argh. Arca.

Arghier. Propugnaculum.

Arden. naturen. Naturare. moralizare.

ontArden. Degenerare. abnaturare. denobili-
tare.

ontArer twefende. Degener. degeneratus. deno-
bilitatus.

Ar. Spica. spitium. spicula. arista. aristella.

Are mgt dem halm. Calama. me.

bol Aren. Spicosus. tas. aristofus. tas.

mgt Aren vertjert. Spicatus. a. um.

Aren hebende. Idem.

Aren twaffen. aren lefen. Spicare.

Aren hebén. aren geben. Idem.

Aren begaderen. Calcimare. conspico. as. are.
conspicor. aris.

ban den Aren dat hogn bogn. Despico. as. de-
spicor. ris. expico. as. expicor. ris.

weder Aren. Respicare.

to rug Aren. Idem.

nae Aren. heneich Aren. Suspicare.

gn der Aren dat hoichste ind gest zij hogn. Al-
phica.

Argelst. ferpelep. beghendicheit. dochtlofshypt. be-
gijp. Captiositas. astutia. adinvencio. ver-
sutia. cautela. cautelositas. fraus. dolus. ma-
chinacio. factio. simulas. simulacio. sero-
pha i. fraus. nequitia. strophia. phe. stroph-
phula. di. commentum. ti. cavilla. cavil-
lacio. circumventio. fallatia. defraudacio.
decepcio. tegna. ne i. dolus. tegnula. di.
collusio. subela. le id est deceptio. trica.
ce id est versucia. zama. me i. fraus vel
decepcio.

Argelstich mptich. Veterator. capciosus. astu-
tus. cia. versipellis. adinventor. versutus.
cautelosus. tas. fallax. fraudulentus. dolo-
sus. deceptorius. factiosus. cetera in B.
Behyger.

Argelstich. in B. Behygerlich.

Arger. snoeder. quader. docter. Deterior. dete-
rius. peior. pelus. nequior. nequius.

Argeren. snoedmachen. Deteriorare. peiorare.
vilificare. depravare. vitare. detro. as. are.

Argereng. versnoedng. Deterioracio. detrimen-
tum. deterioritas. peioracio. peioritas. vi-
lificacio. depravacio. depravamen.

Argueren. disputeren. Arguere. argumentor.
aris. disputare. disceptare.

tegen Argueren. Redarguere. replicare. Et
verbalia eorundem.

Arguereng. Argucio. strophia id est varia ar-
gumentacio. strophula. di. disputatio. dis-
putamen. mentum. disceptacio. replicatio.

Argueren. Arguor. redargutor. argumenta-
tor. disputator. disceptator replicator.

der Arguerengen snelle beswyngingh. Entimema.
matis.

bol Argumenten. Argumentofus.

Arm. Brachium. brachiolium. di. Cheloa.

Armboest. Balista.

Armboestmacher. Balistarius.

des Arms hierpoit man of vanden ter tjerius-
gen. Armilla. dextrocerium. dextrocerium.
dextrale. lis. brachiale. lis.

Aem. onfelych. ontfch. ongebetfelych. Pauper. pauperculus. apurinus. pauperus. a. um. egenus. inops. apompeus. calamicosus. deger. eger. ebio. onis. ebion. onis. egeftuofus. belues. is. elegus. a. um. mifer. mifellus. mifellulus. neceffitudinarius. paupertinus. perpauper. quampauper. erumnofus.

Aem mynck. fonder geloe. Fenus. ni.

Aem maken. onfelych. verbaftlich maken. Depauperare. expauperare. calamitare. destruer. devaftare. defecilitare. infelicitare. eximmutuare. aporiare. cetera in **D.** verduftighen. [*l. in D. verDeligen.*] Infaufftare. Deominare. Erummare. Dearcuare.

Arm werken. verarmen. Pauperafcere. Defecere. Egere.

onder den Arm die ftede heit. Ascella. le. Subhircus. ci.

an den Armen of halfe groff biegtfch. Torofus. a. um. tas.

des Armen romp fagt. Ancus.

des Armen daeren dich ind fterck fgn. Laceratus. a. um.

In den Armen fterck. Lacertofus. a. um.

der Armen hupf daer fy bidden. Profeuca. ce.

Armlich. ongebetfelych. Mifere. miferabiliter. pauperiter. erumnofe. Defectuofo. Infelicit.

Armen nemen. umvangen. heften. Amplexor. aris. amplexor. eris circumdare.

Armoe. onfelych. commer. rampoit. Paupertas. Mifera. Inopia. Penuria. Egestas. Defectus. Indigencia. Aporia. Pauperies. Eligia. gie. Erumna. Erumnofitas. Miferabilitas. Inedia. Calamitas.

Armoe lyden. Egere. Egefcere.

hanter Armoe open to helpen. Depauperare. Expauperare. Ditare. Locupletare.

des Arms oeverfte depl. Lacertus. ci. lacertulus. li. diminutivum.

des Arms of ellenburgens mate. Ulna. unde ulnalis. le. ter. tas.

Arm. eyn vogel. In **A.** Molet.

Arm. hoerenhout. Messis. Messicula. Tritura.

tot den Arm of houtde ryp. Messulus. a. um.

Arm wynhout. Surrura. Vindemia unde Vindemiare.

Armen. ecrnaren. [*l. crarnen.*] misgeben.

Luere. colluere. talionem pati. vicem reddi.

Arct. tzept. fardoch. buftergn. Arracium.

Arct. Culus. anus. podex. cis. Posteriora.

Arctille. Clunis. nates. naticula. natica.

grote Arctillen hebbde. Naticofus.

der Arctillen hoichfte. Piga. ge.

fonder Arctillen. Depigis. ge.

Art. geftercht. hechompt. klucht. opt. fide. ge.

bure. maichtale. ftam. twotfel. Genus. ftirps.

ftema. tis. genimen. genealogia. fexus. progenies. progenicula. tribus. parentela. prolapia. profapies. ei. nacio. nacluncula. cognacio. confinicas. natale. natalicium. Indolér. lis. fe. gené. id eft Origo. Femur.

oris. id eft genus et ftirps. Generacio.

Linea. Domus. Familia. Confanguinitas.

Agnacio. Agnaciuncula. Soboles. lis. fe.

ge. Parentela. litas. Tribulitas. Posteritas.

propago. Propagacio.

Artikel. punt. Articulus. punctus. vide in **D.**

daer vele ban punten ftrit.

Arzt. doct. medicijn. Medicina. medela. medicamen. medicamentum. remedium. antidotum. metridaticum. farmacia. pharmaceuticum.

Arzt. doen. herten. gefant maken. genesen.

Medico. as. are. medicor. aris. mederi.

curare. fospire. fopitare. fanare. falvare.

remederi. remeditri.

Arzt. artzger. Medicus. phificus. in **AD.**

medicijnt. cyrologus. plagius. plagarius.

plagiarius.

twond **Arzt.** Aliptes. tis. cyrurgicus.

twond **Arzt.** Cyrgia. pharmaceuticum. l.

feramentorum incifio.

der Arzten hupf. Laniëna. ne.

Ass in dein rade. Axis.

Ass der vogel off dyere. Pastus. us. ui.

Ass. pyde. bumlich. Cadaver. inde cadaverofus.

Ass up eyn doodelftreng. Unio.

Afch. Cinis. favilla. fignus. ni.

twed **Afch.** [*l. wed Afch. zie op W.*] Cineres clavellati.

Afchen.

Affenbrot. Entrisca. e. focatius. ii. **Affen.** Cinerus. cinericus. a. um. **bat** under der **Affen** gebaden topt. Subcinericius. a. um. **nder** der **Affen** baichen. Subcinerizare. **bol** **Affen.** Cinerulentus. **Affenhoich.** Subcinericius panis. **Afste.** scholzer. Scapus. pi. scapula. le. Inde scapulosus. ras. spatula. le. humerus. als menschlichen hant. armus. mi. als dyer hant. **Sicima.** **Ast.** opt. tack. Ramipastrie. **Agt.** dyanth. dyast der beken. Silique. conventus. **Aischach** is an des yerds sabel. **Atrament.** atramentum. dat man brycht tot substantien gheft. maliniu. **bach** **Aben.** Furrus. furnulus. caminus. fornax. fornacula. clibanus. climatius. pistrinum. pristrilla. **Aben bewerete.** aben meger. Clibanarius. furnarius. ria. **bat** yn den **Aben** gebachen off ghaicht is. Fornaticus. a. um. [*1. Fornaticus. zie II. D. op F.*] **yn** den **Aben** strecken of baichen. Furnare. infurnare. **wyff** den **Aben** trecken. Desurnare. exurnare. **in** den **Aben** baichen. Fornacio. is. ire. **Aben macken.** Idem. **Abensgeryschappen.** [*1. Aevensgeryschappen.*] Fornacalia. **but** den **Aben** bouwde. bilschaf. gheschichschaf. Fornacalium. lii. fornacale. lis. **in** den **Aben** bryt strecken. Furnare. **Aben stakte** tot den haiken umto te tueren. Vertibulum. li. **Abeut.** Sero. vesper. ferotinum. **Abeutwerden.** Advesperare. advesperascere. **Abeutessen.** Cena. cenare. in **E.** Essen. **geslych** byer **Abeut.** Profestum. vigilia. **Abeutmaet.** Cena. cenula. di. obsonium. obsonatus. us. ui. **Abeutmail** essen. Cenare. obsonare. obsonariis. **haff** **Abeutmail.** Semifonium.

Abeutmails stede. Cenaculum. cenatorium. **weg** ten **Abeutmail** ghehoit. Cenaticus. a. um. **but** dem **Abeutmail** dat essen heyt. Antecenium. **nii.** antecenia. nie. merenda. de. absonium. **nii.** **na** den **Abeutmail** dat essen heyscht. Absonium. **na** den **Abeutmail** dat leste geycht. Impometum. ti. **Abeutmail** steeckich essen. Cenicare. **der** armen **Abeutmail** stede. Cenodochium. **Abeutmail** to samen essen. Concenare. **Abeutmail** anderwerf eten. Recenare. **Abeutmail** dair men arbeit hijs ind schijld. Centamen. **die** des **Abeut** opt en suget. Lusciliosus et Lusciosus. **die** des **Abeut** heyt suget dan twie. Nossiosus. **Abeutuer.** geal. spoit. id is so guet off gwaait. **Eventus.** fors. casus. casualitas. Accidens. Contingens. Fortuna. Fortunium. fortuitus. a. um. fortunaciō. fatum. ascendens. hee fors. ablativo a forte. **Abeutuer** die guet is. boygoit. salde. heyl. geluck. selichheit. walbart. Eufortunium. prosperitas. felicitas. omen. nis. Beatitudo. beatitas. eufemia. mie. faulstudo. anticofis. salus. eustochium. i. bona fortunaciuncula vel fortunata. **gwaait** **Abeutuer.** ongebal. ongeluck. ranspoit. onheil. onsal. Disfortunium. Insaulstudo. Infelicitas. Miserabilitas. Adversitas. Contrarietas. **op** **Abeutuer.** op kake. op kappn. op ghyssing. **op** geal. in **D.** ongedacht. **Abeutuer.** sabel. saghe. Apollodus. Facera. re. fabula. Fabella. hec Mithus. thi. Nenia. nie. **Abeuturen.** waighen. Ad fortunam ponere. Actemptare. Eventuare. **by** **Abeuturen.** synn. machtyghen. licht. bilsicht. Verisimile. forte. forsit. forthito. fortassis. forsitan. fortasse. forsan. fortaiu. in eventum. foresorium **eyr** wiet. adverbium. Eventus. **Abeutuelich.** wankichichich. nistich. Onberghenlich. Ongebeirichich. Onselichich. Eventusale. **B 3** for-

fortuitum. dubiosum. incertum. contingens. accidentale. casuale. incertitudinalis. le.

Aveturlich wat komen of geschehen mach. Accidere. evenire. contingere.

Aveturlich, geluchlich, gepisam, selichlich. Fortunatus. ominosus. faustus. felicitatus. prosperatus.

onAveturlich, ongeluchlich, rampoedich, ongetelich, onselich, Infaustus. Infelix. Infortunatus. Eciam in A. Arin.

Aveturlich, geluchlich maken. Fortunare. Secundare. Felicitare. Prosperare.

onAveturlich, ongeluchlich maken. Infortunare.

Aveturaren, fabulen, saggenspreker. Fabulo. onis.

Aveturen. Fabulen seggen. Fabulor. aris.

Aber, aber, egher. In A. Anderweef.

Abersele. Ind des dait an tuit. In C. See brennen.

Abruz. Abrotanum.

Augustine broeder. Augustinensis.

Awije, soetheit, ghechtheit, dwaasheit, doofheit, narheit, affheit. Stulticia. follicia. ignavia. fatuitas. imprudencia. bachania. ineptia. pervicacia. tas. ter.

Awije in den sang. Dissonancia. Absonancia. Diaphonia.

Awisch, verliet, wonderlich, doll, ghech. Perverius. apostus. follus. ineptus. mirabilis. contrarius. levius. inefficax. ignavus. perperus. pervicax.

Awischig in gesang. Dissonus. absonus.

Ax. Wyl. Securis. Securicula. Bipennis. Afcis. cis. mascu. generis. Dolabra.

B.

BA.

Babilonen, tyn stat. Babilon vel. babilonia. Badden.

Bachten. In A. Achter.

Bach, mol. Capisterium.

Wbach. In A. WeBille.

hynBach, twange, hefftebeck. Maxilla. gena. faux. cis. bucca.

berhengBach. Doch. Somp. Linter. Alveus.

Bacharben. In A. Arben.

Bachen. Pinfere. pifire. pinfare. pinfare. decoquere.

Bachenslach. Alapa. Cervica.

Bachenslaen. Alapare. Alapizare. Alapigare.

die ngt Bachenslegen to liden syn hopt verdient. Alapus. pa.

ay den hynBachen die hoge duncken of boetele. Mala. le.

BA.

hynBachen so goit hebnde of si opgeblazen worden. Buccatus. a. um.

hynBachen opgeblazen. Bucca. ce.

Bachhuff. Pistorium. pistrina. Pistrinum. pistorium.

hynBachlich. Maxillaris. re.

Bachtant. Molaris.

Bach. Arcus. agrispio.

Bachheiber. Arcitenens.

hantBach. Armilla.

Bachmerchlich. Arcipotens.

egenBach. Yris. yridis. Arcus celestis. hec Teumancias. cie.

Bach. gewulst. Fornix. cis.

Balgen betwoerre. Accuerius.

Waide. torper. Nuncius. cia. Nunciolus. la. Cursor. baiulus. accupediis. agarus. Apodiscus.

discus. ambulus. calcula. missus. si. Missa.
se. missaticus. ca.

Baide. *baide.* Preco. onis. liburnus. ni. Re-
dius. ii.

baide. *baide.* werber. Ambaxiator. Orator. nego-
ciator. Legatus.

Baide of kumbiger des vzeben. Caducealis. Ca-
duceator.

Baide tusken der haet in de vzebegom. Inter-
nuncius. paranympus.

Baide of kumbiger des strids. Persicialis. li.

baide. *baide.* Prenuncius. Antennuncius.

Baideing. *baideing.* Citacio. vocacio.

Baibloyn. *baibloyn.* Viaticum.

Baib. *baib.* Balneum. balneamen. Lotorium.

Baibn. *baibn.* Balneare. lavare. Rigare.

Baibhugen. *baibhugen.* Estuarium. fluba. stufa. Balnea-
rium.

Baibtoerbekke. *baibtoerbekke.* Ambularia. Ambulogia vel am-
buligia.

baib. *baib.* Mediastinus et mediustinus. a. um.

Baissen. *baissen.* blecken. blassen. Lacrare. Bau-
lare.

baissen. *baissen.* toebloeken. Allatrare.

baissen. *baissen.* Collatrare.

baissen. *baissen.* Illatrare.

baissen. *baissen.* Relatrare.

Baigten. *baigten.* beroemen. bermeten. Isiare. Pompas

exercercere. iactitare: arrogare. presumere.

glozando vanitare. ostentare. Pompizare.

Bagenmetter. *baigenmetter.* In A. Ambosfitter.

baigen. *baigen.* hopocier. swetzer. Beromet. berme-
ter. lactator. lactiator. Presumprior. philo-
copus. pomposus. Altiloquus. Magnilo-
quus.

baigen. *baigen.* berdoch. roeme. beroemng. berme-
tng. bermettheit. polierce. lactancia. arro-
gancia. presumcio. vanitacio. Nye of sept.

baigen. *baigen.* Honopt.

Baigheren. *baigheren.* Ostentare.

Baggart. *baiggart.* Baggardus. lollardus.

Baighjine. *baighjine.* Beguta.

Bahe. *bahe.* Nagelcayff.

Bahe ban en berre. Phacolia. petaso. onis. petas-
tunculus. petasunculus. di. Perna. Baconus.

Baill. *baill.* onbicht. Dispaetus. a. um. Rallus. rarus.
insolidus. a. um.

Baillen. *baillen.* spichen. die men in gwaeden wegen lo-
ghet.

baire van Baillheit of onbichtheit ngt in en blyft.

Futtil. *baire.* le. ter. cas. ofus.

Baibate. *baibate.* Futilia. Fictilia.

Bal. *bal.* Pila. le. Polotellus.

Bal spetere. Aliparius. Pilicrepus. pilludus.
ludipilus.

Bal als dat swet onder den voeten. [1. 100-
ten.] Callus: li.

blaif *baich.* Pustier. Follis. folliculus. venti-
labrum.

Baich of pustier der monnen. Culla. Cuculla.

Baich. *baich.* Alvus. lousengt die ipse. Alvu-
lus venter. berret die ipse. Venterculus.

uicus. *baich.* der kunderen legget. Ambagilla. la-
cunae: me.

baen *baich.* Laquear. aris. laqueare. aris.
laquearium. loramentum.

baen *baich.* bergaderng. Lacunar. aris.

baen *baich.* ende of top. Mutulus. li.

Baich. *baich.* Trabs vel trabes. bis. se. ge. Trabe-
culae: di. hec Trabalis. li.

Bald. *baich.* In A. Nitofant.

Baichich. *baichich.* Trabis. le. ter. cas.

baichich. *baichich.* upgelacht of verdriven is. Exul.

baichich. *baichich.* exulatus. proscriptus. relegatus. bannitus.
interdictus. exterminatus. Eliminatus.

Baichich. *baichich.* Exulanus. Die andere betry-
kenngen hier van neemt baicht an de verba
infra ut Baichichleggen.

Baichichleggen. *baichichleggen.* verbanen. verdriven. ontpeden.
verkenben. Proscribere. Exulare. neutropas-
sivum relegare. bannire. interdicere. exter-
minare. eliminare.

baichich. *baichich.* baicht sp. gewijst synt. Exi-
lium.

Baichich. *baichich.* baicht in den land verbanen is.

Extorris. *baichich.* ris.

Balsam. *baichich.* Balsamus.

Balsam. *baichich.* Botrus cypri.

Balsam. *baichich.* garde baicht he wetset. Engaddi.

Balsam. *baichich.* Opobalsamum.

Balsam. *baichich.* Foliobalsamum.

Balsam holt. Xilobalsamum.
 upt Balsam holt dat sap. Idem.
 Balsam draecht of sap. Carpobalsamum. Syro-
 balsamum.
 Balsam holt. Gaddi.
 ge Balsamde dode ischamen. Mumia. Cabaren
 vel Galbaten.
 Balsurich sonder dwanch. In A. Sap.
 Baluto. Balivus.
 Balg. In B. Dytz.
 Balg. bat.
 Ban in der geestelichheit. Excommunicacio. su-
 spensio. interdictum. censura. anathema. ag-
 gravacio. reagravacio.
 Ban in der werelichheit. Bannum. proscriptio.
 exulacio. relegacio. Exterminacio. elimina-
 cio. epicerna.
 Bannen geestelich. Excommunicare. suspendere.
 interdicere. anathematizare. aggravare. reagr-
 gravare.
 Bannen werelich. Bannire. proscribere. Exu-
 lare. relegare. exterminare. eliminare.
 der Bannen des lands. In B. Balingleggen.
 der Bannpug. bersefnyng. berdyng. Proscrip-
 cio. exulacio. exilium. relegacio. interdic-
 tum. exterminacio. eliminacio. liminium.
 Bane eyn geestelich werch. Planities.
 ren Bane bue de yerde. Circus. ci.
 Banch. Scamnum. scamnum. scamellum.
 scamellulum scamillum.
 bogh Banch. Subpedaneus. nel. ypodion.
 Banch ban gaden bue eyne doken bue andere.
 Scanfile. lis. scanfilis. le. substantivum.
 Banchwerch. Stroma. tis.
 oel Banch. Velabrum. bri.
 Banchladen. Scamale.
 Banch spannen. gericht heeghen. Iuditium. in-
 tentare.
 Banchheghe. wemoech. [i. wemoecheit.]
 Angustia. Vecordia. mestitia. dolor.
 Baner. wympel. Vexillum. vexillulum. Bane-
 rium.
 tot Baner off wympel heende. off den dragende.
 Vexillarius. vexillifer.
 eyn Baner wympel off banen neker bechei.
 Claxendix.

Banerheger off wympel off banerheger. Ve-
 xillifer. vexillarius. signifer. draconarius.
 ferentarius. antesignarius. antesignus. pri-
 mipuus. primipularius. primicerius.
 tot Banerheger heende. Primipularis. re. ter.
 tas.
 des Banerhegers ampt of werchegeft. Primipu-
 latus. us. ui.
 Baner off banerheger. Baro.
 Baner huyftraute. Herois. dia. baronissa.
 Banerich. Baronicus. eleontius. a. um.
 Ban. Vinculum. vinculum. nexis. nexile. li-
 gatura. ligamen. mendum. copula. hecunia.
 lautumia. lautumnum.
 Bant. cryff.
 ban Bant. licet Bant. ketten. troffen. banting.
 woepel. fete. collirium. [i. collarium.] mu-
 renula. arilla. catenula. catella. torques
 virorum est. Unde torquatus. a. um.
 Bant ban leder. Lorum. ri.
 Bant ban lijnen of leder. Sturpus. pi.
 Bant ban eyne schantzen. retica. ce.
 Baer. claer. luter. puer. licht. doerschynt. doer-
 luych. Perspicuus. dyaphonus. faculentus.
 illustris. merax. merus. clarus. transparent.
 perlucidus. translucent. limpidus. sudus.
 specularis.
 Baer. licht. claer. blinkende. schijnende. luy-
 tende. luych. Clarus. serenus. splendidus.
 fulgidus. rutilans. choruscans. lumbosus.
 conspicuus. micans. radians. lucidus. epi-
 crocus. epiurus. conspicax. dilucidus. elu-
 cidus. vernus. vernalis. le. ter. tas. id est
 clarus.
 Baermachen. clair. doerschynt. machten. Illu-
 strare. clarificare. perlustrare. perlucidare.
 translucent. limpide. Etiam in C. Claer-
 machen.
 Baer daer men bue doken up deeght. Feretrum.
 bacculum. labitina. capulus. sandapila.
 Baer umh lochter so machen. Terebrum. ter-
 bellum. perforatorium.
 Baeren. Terebrare. conterebrare. perforare.
 baer Baeren. doergaben. doerscreygen. Transigere.
 perforare. traicere.
 Baerhege. clairhege. doerschynt. Illustras.
 fa-

faculencia. meracitas. claritas. perspicuitas. dysphoneitas. transparentia. luciditas. limpiditas.

geWaren. Natus. genitas. editus. procreatus. propagatus.

geWaren van ennen gemeynen wyde onrecht. Manzer zeris.

geWaren van ennen edelen vader ind onedeler ampen. Nothus. thl.

geWaren van eyne edeler moeder ind onedelen vader onrecht. Spurius. Iblida.

geWaren van ennen onsekeren vader dage bye moeder wedde by die heit oyck. Spurius.

geWaren in achtergeft. Adulterinus. na.

geWaren myt groten ardeyt synet moeder. Agrippa.

geWaren edel van vaderliken geslecht. Patricius. a. um.

geWaren in den veld off doop. Rurigena.

geWaren but de magen. Proscleus.

geWaren van slangen. Serpentina.

geWaren van en woede. Verbigena.

geWaren van der erden. Terrigena.

geWaren edelich. Volpiscus.

geWaren twe off meer van eyne moeder ind nyet van eynen vader. Uterini. Couterini.

geWaren van den dubel. Zabuligena.

ijst geWaren. Primogenitus.

eyn geWaren. Unigenitus.

anderwoef geWaren werden. Regenerari. renasci. unde renatus. regeneratus. Paliscus.

bynnen in geWaren werden. Innascor. eris.

hoit geWaren werden. Prenascor. ceris.

wede geWaren werden. Renasci.

geWaren werden buiten. Enascor. ceris.

geWaren werden. Nascor. ceris. nascendus.

Oriundus. procreandus. Generandus.

geWaren werden eer die rechte tijt. Aborior. aboriris.

dat geWaren wucht but der rechte tijt. Abor-
sus us ui.

geWaren. Natus. genitus. generatus. editus.

Procreatus. gnatus. genitivus. ortus.

Wark. bast. togt. schale. Crustum. Crustulum.

crusticulum. cruſta. crustula. liber. bri i.

interior pars. Perizoma. Peripſima. cortex.

corticillus. corticulus. fumen. nis i. tenerimus. cortex. ſaber.

Wark. bast. togt. schale asdon. Decorticare. discorticare. excorticare.

in den Wark. bast. togt of schale wat ſtriken. Incorticare.

Wark eyn ſchuy. Barka.

Wark.

Wark. eyn biſch.

Waren. stoppen. hueden. hemelen. Werſchen.

ſchulen. vermumpjen. waſchen. warden. bewa-
ren. active. Abſcondere. abdere. celare.

tegere. occultare. occultare. obdere. obdu-
cere. Servare. reſervare. Conſervare. cu-
ſtodire. Recondere. philaxare. Inſodere. f.

in terra. Ablucidare. palliare. appalliare.

Oppalliare. ſubpalliare. repalliare. velare.

advelare. obvelare. invelare.

Waren. ſchulen. neutraliter. Latere. lateſcere.

latitare. Delitere. relitere. Deliteſcere.

Wargſtede. ſchulſtede. Latebra. bre. unde la-
tebroſus. latibulum. abditum. abditorium.

abſconſorium. reſpoſitorium. reſervatorium.

Occultamen. mentum.

Waren. berien. take. Faux faucis.

Warme heſten. Fex fecis. Calcus ci. Zyma. me-
oely Warme. oely heſten of dwoſt. Amurca.

Waren. dat is en dijk of dan woerd te bette-
ren. Adaggerare.

Waren. onbarmen. medeliden. onſarmen. Mi-
ſereor. miſereſco. propitior. Repropior.

compacior. condoleo. condoleſco.

Warmhertich. mitlijch. genedich. Miſericors.

propicius. Clemens. Condolens. Compaciens. Eusebius. a. um. propiciarius. dex-
ter. tra. trum. dextimus. compaſſivus. ele-
mon. onis. generoſus. propiciabilis. euca-
ris. ridis i. gracioſus. Epicaris. ridis i.
supergracioſus.

onWarmhertich. ongenedich. In S. Struyſſ.

Warmhertichheit. guedertienheit. guede. medelij-
ſamheit. Miſeria. clemencia. propiciacio.

compacencia. gratia. venia. indulgencia.

elogionia. eusebia. miſerabilitas. miſeracio.

Pius. Pieticus i. compaſſivus. carifima. be-
nignitas. pietas. cariffia. caricia. Graciola.

on Barmherticheit. In S. Sturicheit.
der Barmherticheiden stede. Propiciatorium.
Barmherticheiden werdt. Misericordialis. le. ter.
tas.

Barmhertighen. Misericorditer.

Barnen. active. Urere. adurere. Inurere. exu-
rere. amburere. comburere. ustulare. ustri-
nare proprie corpora. Deustulare. femi-
ustulare. cremare. concremare. torcere. tor-
rescere. conflagrare. Incendere. Adolere.
Cauterisare. Vaporare id est urere.

Barnen. neutraliter. Ardere. Ardescere. Exar-
dere. Exardescere. Inardere. Inardescere.
perardere. perardescere. Flagrare.

Barnen van toren. In H. Hiet.

Barf. eyn bish. Parca.

Barcken. Crepere. crepitare.

groit Barck. Barbutus. a. um.

Bar. Barba. Barbula. [*eigenlijk staat er
Barba bart barbula.*]

Barbassen. barthrijghen. Pubere. Pubescere.
barbare. barbere. barbescere. Impubere.
impubescere. Subpubere. Subpuescere.
unde Pubertas. Puberare. Puberascere.

ge Bar. Barbatus. a. um.

ge Bar. wingh. Barbatulus.

sonder Bar. Imberbis. Glabrio nis. Implumis.
me. Impubes. bis. Impuber. beris. investi-
ceps. pis. investis. te.

die ijerste Bar die uitspruyt. Lanugo. gnis. un-
de lanuginosus. tas. Pubes. bis. puber.
beris. puberta. te. pubeda. de. vesticeps.
pis.

Barckijerre. Barditonfor. barbarius. Antipur-
gus.

des Barckijerres stede. Barbitondium.

Barboren. mynre boeder. Fratres minores.
Barvorl.

die Barvoits is. Nudipes. dis. Nudipedalis.
le. ter. tas. Pansus. a. um. Discalcia-
tus. Pedarius. a. um.

Barf. bisse. In H. Hestisse.

Basen. dwelen. In H. Wjstren.

Basen. bedorren. verghuben. Delirare. Repue-
rare. Repuerascere.

der Barf. bedorren. Delirus.

Bafeier. tellart. nagelmess. Accinatus. ti. pu-
gio. onis. Cloniculum. Clonabulum.

Basilicum. eyn edel watrighende steyt. Basilia.
Basiliscus. eyn serpent loom. Basiliscus Regu-
lus.

Basune. trumpe. trumpet. Claret. Classicum.
ci. Buccina. Bucina. Salpica. Siphon. onis.
Sistrum. tri.

Basunen. Cumpen. Claretten. Tubare. Tu-
bicinare. Bucinare. Tarantantarisare. Sal-
pizare.

Basunen of trumpetten geluyt. Buccinus. ni.
Classicum. ci.

Basunre. trumper. claretter. Tubicen. tubici-
nis. Tubicina. tubicine. Tubanista. tuba-
niste. Buccina. buccine. Buccinator. buc-
cinatoris. Buticen. Buticinis et hec Buti-
cina buticine. Classarius. classarii et hec
Classaria. classarie. Tarantantariator. toris
et hec Tarantantariatrix. cis. Salpista. re.

Basunlich. trumpech. trumpetlich. claretlich. Tu-
balis. hoc le. ter. tas. Tubicinalis. hoc le.
ter. tas. Buccinalis. hoc le. ter. tas. et
cetera. [*l. et cetera.*]

Bassen. bassen. beken. bloetken. Latrare. Bau-
lare. Latrare frequentativum. Bassare.

Bassing. blassing. beigngh. bloetgh. [*denk-
lijk bloetgh.*] Latratus. us. ui. Baulatus.
us, ui. Bassatus. us. ui.

Bastich. blastich. belich. bloetstich. Latrabilis.
hoc le. ter. tas. Baulabilis. hoc le. ter.
tas. Bassabilis. hoc le. ter. tas.

Bast. barch. et cetera. Crustum. Crustulum.
et cetera. Vide supra in B. Barch.

Bar. Balneum. balnei. in plurali numero
balnee. arum, vel Balnei. orum. Balneo-
lum.

Bastede. Balnearium. rii. Balneatorium. rii.
Balustrum. strii. Balneale Idem. vel po-
nitur interdum balneale pro omni instru-
mento pertinente ad balneum.

by den Bar eyn stede off platze daer men ghe
ind dymcht ind daer men afscoddenge genechte
hantret. Propina. propine.

heyt Bar. Terme. arum.

Basteder. Ambubatus. ambubadi. B. Iniculator.

Bar

Wastchebische. Ambubata. ambubate.

Watr. tzone. gewijn. possit. verbal. genot. nut-
ticheit. oßer. ophomst. ncrpgh. Lucrum.
Commodum. commoditas. Profectus. Pro-
ventus. Utilitas. tatis. Obvencio. onis. Sub-
vencio. onis. Subventus. us. ul. emoli-
mentum. Questus. us. ul. Orisma. atis.

Watu. veragelen. haderen. bjonen. - staden.
tuchten. Fulcire. Suffulcire. Affulcire. Sub-
levare. Relevare. Valere. Sufficere. Impor-
tare. provenire. Convenire. Subvenire. In-
ferre. Conferre. Prodesse. Profectare.

Watisch. possitlich. Fulcibile. Sublevabile. et
cetera.

Waiskap. wess. [*l. wess.*] debete. Nuncium.
nunci. Nunciolum. nuncioli. diminutivum.
Negocium. cil. Misfaticum. ci. Commis-
sum. si. Indicamen. inis. Indicamentum. ti.
Inuncium. ti. Annuncium. cii. Relacio. onis.
Wischen Waiskap. [*l. Waiskap.*] Internuncium.
cii.

Wischen Waiskappen. Internunciare.
Wischen Waiskappich. Internunciabilis. hoc le.
ter. tas.

Wois Waiskap. [*l. voir Waiskap.*] Prenun-
cium. cii.

Wois Waiskappen. Prenunciare.
Wois Waiskappich. Prenunciabilis. hoc le. ter.
tas.

Wepmische Waiskap. Subnuncium. cii.

Wepmischen Waiskappen. Subnunciare.

Wepmische Waiskappich. Subnunciabilis. hoc le.
ter. tas.

Waiskap to borents seggende. Agubus. Agu-
bista. ste.

Waiskap to borents seggen. Agubizare.

Waiskap andengende. Annuncius. cii. An-
nuncia. cie. Nuncius. Preco. onis. Lator.
toris.

gotische Waiskap. Angelium.

gotisch Waiskappen. Angelizare.

Wische Waiskap dyngende. Angelista. angeliste.

Wogh gotische Waiskap. Archangelium.

Wogh gotische Waiskap. Archangelista. ste. Inde
eciam venit Archangelizare.

Wude Waiskap. Euangelium.

Wude Waiskappen. Euangelista. Et sunt qua-
tuor scilicet Johannes. Matheus. Lucas
et Marcus.

Wude Waiskappen. Euangelizare.

Wois Waiskap der gotlicher dengen. Vaticinium.
Proficinium.

Wischich eyn Waide. Vates. Propheta. te.

Waiskappen. Wundiggen. andengen. etenden. toe-
kennen. geben. apenbairen. bewijzen. witti-
ghen. Nunciare. Annunciare. Denunciare.

Enunciare. Pernunciare. Dinunciare. Indi-
care. Notificare. Intimare. Insinuare. Osten-
dere. Publicare. Manifestare. Divulgare.

Negociari. Expedire. Prodere. Propalare.

Revelare. Promulgare. Eciam de hiis in

A. Apenbairen. ut supra.

Weder Waiskappen. weder apenbairen. Renun-
ciare.

Weder Waiskap. Renuncium. cii.

Weder Waiskappich. Renuncius. cul. et Renun-
ciator. toris.

Wol van Waiskappen. Negociosus. a. um. tas.

Woben. oben. Superius. Supra.

Woben. adiectivum. Superius. a. um. Supe-
rus. a. um.

Wesch. mont. suupt. mugl. Os oris. Oscillum.

Rostrum.

Wetche. Torrens. Rivus. Ampnis. Ampnicu-
lus. Inde Ampnicola quasi colens ampnem.

Wetichich. Ampnicus. a. um.

Wetchen. Pelvis. Polubrum.

Went

Went

Went

Went

Went

Went

Went

Went

Went

Went

Went

Went

Went

Went

Went

Went

Went

Went

Went

Went

Went

Went

Went

Went

Went

Went

Went

Went

Went

Went

bat men in en Bedde spæbt. Lectorium.
Bedmæter. Lecticarius. Idem qui portatur in lecto.

Bedde berken. Lectisternium.

Beddestæde. Lectisternium.

Bedde off samer æfter personem. Thalamus.
spanBedde. rollebedde. Spinga. ge. Lectica. ce.
Bedde ban kumpæ. Thorus. ri. unde Thoralis. le. Aureola. [*l. Areola.*] le.

for wæþ men op en Bedde spæbt. Toral alis. vel Torale lis.

Bedgrnæpt. Conthoralis. ter. tas.

Bedgræwant. Lectisternia.

Bedden. Sternere. lectisternere.

ban dægen Bedden ægn hugf. Architrictinus.

beþ Beddens butenste beþl. Ponda. de. aliis Sponda. de. unde Spondalis. le.

beþ Beddes þynnenste. Putcus. [*l. Pluteus.*] rei. aliis pluteum. rei.

Bedde. in B. Biddinge.

Bedn. Orare. exorare. Invocare. Profeucor. caris i. orare. deprecari. obsecrare. intercedere. supplicare. petere. postulare. suffragari.

anBedn. Adorare.

Bedehugf. tempel. kerk. gædþhugf. Ecclesia. oratorium. propiciatorium. basilica. cenobium. monasterium. sacrum. sacellum. domus dei. delubrum. archisterium.

Bedþing. Proseuca l. oratio. deprecacio. obsecratio. intercessio. supplicatio. lethania i. invocacio. peticio. postulacio.

Bedþingh. Orarium.

Bedelich. Oratorius. a. um. exorabilis. le. ter.

onBedelich. Inexorabilis. le. ter.

Bedellæ. Bedellus.

bie spæþ Bedet. Proseuticus. et cetera pone de verbis ex þe Beden.

Bedelen. gþolen. trænglen. hystibidden. Mendicare.

Bedeler. gþiler. trugler. hystibider. Mendicus. mendiculus. mendicator. stipus. pi. stips. pis. obstipus i. inclinatns corpore ad accipiendum elemosinam.

baifþ Bedeler. Quant. Spædeler. Alpharus.

Bedeler. gþilæstæde. Mendicabulum. li.

Bedelerp. gþilerp. Mendicitas.

Bedelich. Mendicabilis. le.

Bedetben. bedutten. beþoeven. noit hebben. Indigere. Egere.

Bedþigen. hœnen. berleþben. beþþiben. ter læt setten. beþuþþigen. Decipere. fallere. frustror. aris. fraudare. defraudare. seducere. circumducere. subducere. circumscribere. circumvenire. circular. sutare. Cavillare. illaqueare. irretire. calvere. Admaniculator. muscipulo. aris. ingenior. aris. pellico. cis. lexi. vel cui. depelliculo. aris. mulcare. maniculare. Tergiversor. aris. muscipulo et muscipulo.

Bedþiger. hœner. beþþiger. berleþber. beþþiber. tugiþer. Deceptor. defrustrator circumducator. defraudator. seductor. circumventor. cavillator. illaqueator. Admaniculator. maniculator. Murgilfor. trufator. muscipulator. Tergiversator. pelagiator. pelagiarius. i. deceptor. versutus. versipellis. Intricator. impostor. strophus. stropharius. Rettharius.

bpe Bedþerlich. loþ. argelstich of tugiþer iþ. Fallax. regnosus. deceptorius. defrustratorius. circumductivus. Circumventivus. seductivus. cavillatorius. illaqueatorius. admaniculatorius. maniculatorius. trufatorius. defraudatorius. duplex. bplex. muscipulatorius. duplus. Impostorius. dolosus. fraudulentus. Illex. pellax. impostus. versipellis. stellionatus i. qui rem fraudulenter bis vendit. Stropharius. tergiversabilis. le. ter. tas. versutus. verticosus.

Bedþerlich. berleþlich. adverbium. fraudulentum. fraudatim. cauponatim. Fictile. tergiversaliter. deceptorie. fraudatorie. admixtim. adulatim. fallaciter. deceptively. seductive. dolose. admaniculatim. cautelose.

Bedþerlicheit. beþerch. loþþer. argelstichþer. tugiþerþ. beþendichþer. Deceptio. Fallacia. Defraudacio. Fraudulencia. pallacia. seductio circumventio. dolositas. admaniculacio. astus. us. ui. calliditas. versucia. muscipulacio i. generalis deceptio. Inde

mus-

misdisciplinatio. inde decipula et decipulator. cavillatio. cavilla. impostura. Bipli-
citas. duplicitas. alterplicitas.

Bedrogen. bedrogen. irgen. beghen. plagen.
mogen. hilligen. creygen. poegen. verstoeren.
ontferdiggen. Contristare. Vexare. Sauciare.
Carporare. Irritare. Proritare. Exacerbare.
provocare. commovere. excieo. es. ere.
inquietare. angustiare. incitare. molestare.
amaricare. agitare. infestare. adversari. af-
figere. affligere. afflictere. lacerare i. pro-
vocare et habet laceravi in preterito. me-
stificare. mulcare. intempestare i. molestare.
quater. quassare. quassitare. unde quas-
sabilis et quassadilis. le. et quassim. adver-
bium. et quassabundus. inferre. irrogare.
supple hoc vel hoc. scrupulare. tribulo.
as. tribulor. aris. turbare. conturbato. per-
turbare. disturbare. exturbare. omnia per-
valde. preurbare. per. procul. returbare
per iterum. obturbare. per. contra.

Bedroeft. bedroeft. truch. swaerterich. swaer-
medich. Tristis. Turbatus. turbulentus. Tri-
stus. Contristatus. Mestus. Dolens. Apo-
riatus. Anxius. Anhelus. Mestificus.

Bedroeft wesen. In D. D. roeft wesen.

Bedroefnisse. bedroefnisse. swaermedichheit. truch-
heit. Tristitia. Vexacio. Tribulacio. Tur-
bacio. Conturbacio. Mestitia. Mestitudo.
turbulencia. angor. anxietas. angustia. Af-
flictio. Sublestia. Caceria. Cacesia.

Begoe. ambo. duo. uter. utra. utrum. Uter-
que. Utraque. Utrumque. Utriusque. Utrim-
que. adverbium.

Bedven. wachten. haren. tueden. merren. tra-
cken. huetken. Expectare. Patifare. prestol-
ari. perdurare. persistere. stare. residere.
morari. sustinere. hebeo. es. ere. i. tardare.
tricare i. demorari. operior. iris. i. expec-
tare. intricare i. immorari. diserte. Cunc-
tari.

ban Bedven syden. Ambularam. adverb.
mit Bedven handen gelicmeich. [mischieu te
lozen gelicmeich.] Ambidexter.

bedroeynghe. wachtinghe. tuetinghe. mercinghe.
Echtinghe. Mora. morula. pausa. pausacio.

prestolacio. prestolamen. perduracio. de-
moracio. tardacio. tarditas morositas.

Besse. chourhoit. Almucium. Malmucium. Am-
bucius.

Bedhaven. begiftigen. Munerare.

Begeren. Desiderare. affectare. concupiscere.
gliscere. Appetere. cupere. Anhelare. pa-
ginare. Opate. Peroptare. Exoptare.

Begringhe. begerte. Votum i. desiderium.

bol Begeren. Affectuosus. Affectivus. Voti-
vus. Appetitivus. Desiderativus. Cupitus.
us. ui.

Begerlich. Desiderabilis. le. ter. tas. appeti-
bilis. le. ter. tas. desiderativus. Optabilis.
Exoptabilis. le. ter. tas. Affectabilis. Con-
cupiscibilis. le. ter. tas.

Bedeven. bedryngen. berlaten. achterlaten. Dese-
reren. Derelinquere. Desituere. Dimittere.
postergare. postponere. Omittere.

Beggen. Anheff. Inicium. Principium. Exor-
dium. Incepicio. Inchoacio. Arsis. Archis.
Arenga. s. in locutione. Orfus. us. ui. Or-
sum. s. Primordium. Origo. Seminulum.
Seminarium.

Beggen. Anheff alre dyngen. Cahosyle.

ban Begynne te stellen. Deordiri.

Begynnen. anheffen. bestaen. beeyngen. onthye-
ken. anstellen. Incipere. Inchoare. Incipari.
Ordiri. adordiri. Deordiri. Exordiri. Princi-
piari. occipere. Encipiare. Intentare. Ini-
re. Prohemiare.

begynlich weynich Begynnen. Eubordiri. [i.
Subordiri.]

mit Begynnen. samen Begynnen. Coordiri.
Coincipere.

Begynlich. Exordialis. le. ter. tas. Incialis.
le. ter. tas. Seminarius. a. um.

Begynne. Exordiarus. exorditor. Initiator.
inceptor. inchoator. Prohemiator. Incia-
rius.

Bedhaven ayn sonder. In A. Ayn.

Bedend. subcil. listich. cloich. beeyngen. Subri-
lis. cautelosus. astutus. vaser. vasser i. cal-
lidus. argutus. Callidus. versutus. versipel-
lis. cautus.

ou Bedend. In D. Dul.

Behendicheit. *semply.* An: *X.* Agelst.

Beper. Bavarus.

Begetiant. Bavarja.

Belghen. eren. tognich wesen. Gyan wesen, ont-
beden. Irasci. commoveri. Succendi. rin-
gere. stomachor. aris. Indignari. aringere,
corringere. obringere. succenseo. sul. cen-
sum. succenso. sul. stum. Ranceo. es.
era.

Bellen als hoe ind offen. Mugire. boare.

Belsen. blocken. An: *B.* Bassen.

Beitwitten. An: *B.* Gurdeholden.

Belle. schelle. Nola. Tinnula.

Bellen laden als perde in den suet.

Beemerlant. Bohemia.

Beemsch mensch. Bohemus.

Begn ind schenen. Sambellum. li. la. Iorum.

Begn, dait men op. grypt. Crus. cruculum.

Chelon.

der Begn of buten hoise off eynden off gewerff.

Compago. gini. verebra. bre. yertibulum.

Junctura.

van Begn tot begn. Ossatum. ossm. adverbium.

grote Begn hebende. Cruratus. a. um.

Begn uprechten. Exossare.

Begn inboegen. Inossare.

Begnghere. Ossifragus.

Begnghenage. Ossifragium.

ope Begn van barben neder wagt. [*i. worps*]

ind die te berecht. Ossifragus.

Begn. but. knaich. Os. ossis. ossiculum. li.

ossulum. li. Ossilium. di.

an den Begn gswelle. [*i. geswelle.*] Crosti-

num. nii.

Beynen. Offeus. a. um. et ossifus. a. um.

Beynsaensch schenen. Ocree ferree. Calige

ferree.

Bend. wete. wende. wijsche. Maer. pasky. Pa-

scua. Fenifera. Ulea. lee.

Bende umd die secht. Intermordia. Acroche-

dina.

Benediden. segnen. Benedicere.

Benedijdinge. segnenage. Benedictio. Eulogia.

gie.

geBenedijt. gesegent. Benedictus. a. um. Eu-

logicus. a. um. Eulogius. a. um.

Begwern. bejegelich. bevestich. Eydich ghebe.

Aptus. dispositus. ordinatus. Abilis. ac-
ceptabilis. ydoneus. habitusarius. conve-
niens. competens. oportunus. Congruus.
tempestus. tempestivus. Applicatus. appli-
cabilis. Cetera in *A.* Angeneme.

Begwern maiken. Aptare. adaptare. Coaptare.
disponere. ordinare. applicare. abilitare. ac-
commodare.

onBegwern. ongeneme. Ineptus. Inydoneus. in-
habilis. absurdus. guirdus. incongruus. in-
dispositus. Inordinatus. Inconveniens. In-
competens. Inapplicabilis. Gerro. onis. id
est ineptus. gerroneus. gerroneus. a. um.
Intempestus. Intempestivus.

Begwernicheit. Aptitudo. habitudo. habilitas.
ydoneitas. conveniencia. congruitas. Con-
gruencia.

onBegwernicheit. Inepcia. ineptitudo. inyo-
neitas. disconveniencia. gerra. re. incon-
gruitas. incongruencia. inhabilitas. inhabi-
tudo.

twilt Beere. Eberfupa. wilsfupa. Aper. Aper-
culus. di.

tam Beere. Verres.

tam Beere geluut. *i.* Togh. Nefrendus.

Beersch of beeriech. Aprinus. a. um. verrinus.

a. um. Aprugnus. a. um.

Beerschwel. Aprinus.

der Beeren. wyntelinge of twistelstede. Volu-
brum.

Beere of baer. Ursus. Ursulus. ursellus. Ur-
solus. di.

Beerginne of berginne. Urfa. Ursula. Ursella.

Ursola.

Beeren of beeren yeger id *g* hont of mupk.

Ursarius.

Beerenhont. Ursarius canis.

Beersch of barsch. Ursinus. a. um. Urseus. Ur-

ficius. Ursicius. a. um.

Beere. pere. Pirum.

Beere of peerdorm. Pirus.

Beere of pere mit dicken schalen. Crustumtam.

Beeren of beeren verhoepet. Vendiperus. ra.

der Beeren of beeren underste typhen. Pirula.

baer Beeren of beeren wassen die secht hont. Pircum.

Beere.

Bere. bek. Bacca.

geBeren. ter werlt bengen. Parere. parturire. edere. gignere. generare.

anderwerf geBeren. Regenerare.

geBeren. ontydich ter werlt bengen. Abortio. tis. tire. inde abortivus et Abortus. us. ui. et Abortus. a. um.

myBeren. Thilari. Dolere.

myBeren. berben. ontgaen. Carere. Egere. Deficere.

geBere. gelast. seiden. Gestus. apparatus. mores.

geBeren. schynen. blycken. laten. Apparere. liquere. liquecere. patere. patefcere. Emihere.

et geBere. et blyck. [*1. et blyck*] et lett, et schyn. liquet. Patet. Patefcit. Apparet. Viderur.

Berch. Mons. Monticulus. Alpes. Alpium in plurali.

coyBerch. Tumulus.

Berch den men beree fuydt. Arnissum inde Arnissus. a. um.

Berch bade. In D. Best. bestiffe.

geBerche. Altipedes. Alpes. Montana. norum.

die aber dat geBerchte woent. Transalpinus. des Berchs hochste. Collis. colliculus.

des Berchs affhangh. Clivus. vi.

die op oevern des Berchs woent. Architenens.

des Berchs hochte die ruyppich is. Ceranna. norum. Acroceranna. norum.

burge Berchte van bergen of voisteden of lantfchapen. Promonorium.

die in den Bergen woent. Alpinas. Alpinus.

Berchgechich. Montuosus. Monticulofus. a. um. Montanus. Montuosus. Flexuosus. Clivofus. Hemicus.

Bergen. Stoppen. In D. Borgen.

berBergen. vernompen. berstoppen. berfchompen. vernompen. berfchelen. berfchenden. vernompen. Dissimulare. fingere. obducere. fascinare. obvelare. oboculare.

Bergen. fchynen. Neutraliter latere, latitare.

Berdei. In D. Bogdel.

Bereyden. Preparare. promptificare. disponere. ordinare. dirigere. aptare. Carpere. concinnare. parare. apparare.

Bereyt. willich. Promptus. promptulus. Paratus. presto. sponte. spontaneus. voluntarius. kappadenarius. decentarius. expeditus. perpromptus. presto et pluraliter prestites et presticium. tieranus i. pronus. ultro i. sponte. ultroneus i. spontaneus.

Bereytheit. willicheit. Pronitas. Promptitudo. sponte.

Berille. Berillus.

Berifpen. fchelden. straffen. Incrappare. arguere. reprehendere. corrigere. Circumfcribere. carpere. crepare. [*Verfloodt dus cari.*] deponentaliter. Corripere. futare. jurgari. objurgari. circumvenire i. increpare.

Berifplich. beftaflich. Reprehensibilis. corpiendus. arguendus. increpandus. fons. tis i. culpabilis. viciofus.

Berifper. fcheider. ftraffer. Apologicus. reprehensor. argutor. increpator. fatirus. fatiricus. emphaticus. Reprehensivus. thonius i. reprehensorius.

Berifpende. ftraffende gedicht off fanch. Satira. re.

Berthe. eyn boom. Vibex.

Berthen. Vibeus. a. um.

Berthhaen. fefhaen. Fafeamus.

Berlen in den molide. In D. Baelen.

ber Berlen of des ralien gewelle. Arigina. [*1. Angina.*] ne.

Berne hefen. In D. Baerne.

Beremoder. hachmader, bughorbel. Colica. pallio. dyarrica.

Beren fcheiden of fcheiden bachen. Cauteriare. cauterizare.

Bernfieren baie toe gefhoerend. Cauterium. cauteriolum.

Bernfieren baie men mede teghent dyeren of anders. Caract. ris.

Bernen die bode lychamen. Buflare.

Bernen. In D. Baelen.

Bernen heyt van toren. In D. Heyt van toren.

Bernen. neutraliter. Estuare. exestuare. glicere

scere i. ardescere. cetera. in *H. Samen*.
neutraliter.

Verrende. Ardenter. cius. tissime. estuante.
cius. tissime.

Verpung. hant. Kauthefis i. ustio. combustio.
cauterium. ustura.

Verrenne der botten spijamen. Bustiarius.

Verrensteg. In *H. Aggrinsteg*.

Verrenwijn. Vinum crematum.

Versten. Crepere. crepare.

upVersten. Erumpere.

upVersten als water off santquim. Scatere.

scaturire. scaturizare. scaturitare. scatescere.
vermiculare. erumpere.

fulk upVersting. Erupcio. scaturies. ei. sca-
turizacio. scaturigo. vermiculacio.

boitVersten. Prorumpere. prerumpere.

Verbe. eerbe. eerfam. waalbedich. dochtlich. eer-
lich. gubertien. guebich. gutlich. sachmo-
dich. byefam. Probus. honestus. honorifi-
cus. beneficus. beneficiens. benefaciens.
benivulus. benignus. mansuetus. mitis. vir-
tuosus. Clemens. pius. pieticus. agustus.
aretologus. humanus. humanus. frugi. in-
declina. quod hoc frugi dicitur bonus.
utilis. valens. temperatus. modestus. inven-
tabilis. le. i. beneficus. Kalethe. les i. be-
nivulus. frugalis.

onVerbe. In *H. Aech*.

Verbeicheit. eerbeicheit. eerfamheit. waalbedicheit.
recheicheit. dochtlicheit. gubertigenheit et ce-
tera. Probitas. honestas. honorificencia. be-
nificencia. urbanitas. Legalitas. virtuositas.
benignitas. pietas. clemencia. mansuetudo.
mititas. frugalitas. bonitas. apodixia. apo-
dixis. apodixen.

toekomender Verbeicheit eyn teyken. Indoles. lis.

Verbe wesen. In *D. Doeghen*.

Verkeghden. beschide. byot. wyk. boitsichich.
cloach. berkenbel. vernustich. ervaren. versucht
et cetera. Sagax. sagaculus. cautus. catus.
discretus. sophus. a. um. i. sapiens. so-
phronicus. providus. perspicax. perspicuus.
prudens. follers. capax. sensatus. expertus.
peritus. consultus. circumspiciuus. grnavus.
gnarus. scitus. a. um. perfcitus. argus. ar-

gutus. artoz. sauciosus. cicurius. vaser.
dogmaticus. i. sagax. sconsus. fronius. le-
pidus i. sale. sapide. [*er slaat dus sapie.*]
conditus. sipius i. sapiens. circumspiciuus.
conspiciuus. dedalus. a. um.

Verkeghden. onderrichten. onderwijfen. Informa-
re. rationacinari. inficere i. informare.

onVerkeghden. onyot. dollart. In *H. H.*
Brefsch. blytich. In *H. Anderbich*. [*1. in*
D. anDechtich.]

Brefsch. blytich wesen. In *H. Anderbich* we-
sen. [*1. in D. anDechtich wesen.*]

Verkeghdenheit. In *C. Clothheit*.

Verkhermen. beschudden. In *A. der Toffen*.

Verkheret. Predestinatus. prescius. sacaus.
Preordinatus.

Vefe. In *B. Verr. defe*.

Veffem. Scoba. be. scobs. bis. scopa. sco-
pula.

Veffden. veffen. Prope. circa. apud. penes.
cis.

Veffen fiede. Scopetum.

bol Veffemen. Scopofus. Scopulosus.

Veffems. Scopeus. a. um.

Veffunder. funderling. Precipue. Excipue. Sin-
gulariter. Signanter. Significanter. Specia-
liter. Specifice. Specificanter. Notanter.
Notabiliter.

Veffi. biehe. In *H. Nabe*.

Vefft of hier die den last of baden ontrent den
dunch dreygh. Ventrina. ne.

Vefft die vele eten mach. Solax cis.

Vefft. Optimus. Potissimus.

Vefften de clegn fyn als kape. verhen. Pecus.
dis. Fetans. eis.

Vefften die goit fant, als perde. oken. Pocus.
coris.

der Vefften beie. Pecorosus. tas.

als Vefften berghen die fiede dait men dat of-
fucht heit. Pancorpum. pi.

der Vefften fteunt of bych. Ruder. eris. vel
Rudus. deris.

Veffte. hier. Bestia. bestiola. brutum. animal.

Vefftlich. Bestialis. le. ter. tas. Brutalis. le.
ter. tas. pecualis. le.

Vefftlich te leven. Brutere. brutescere.

die

die Beestlich leeft. Bestiarius. bestialis. bruta-
lis. pecualis. probaticus i. pecualis.

Beesten bewaerde. Bestiarius.

Beesten verblijf of onthalt. Bestiarium.

die spaaich totten Beesten. Apologus.

Beesten beropeding oedermitz den herder. Ar-
mentum ti

Beesten. bygh. gwich juer weyden wyden. [i.
indryven.] Inigo, ere.

Beesten. habe van den stal in die weyde wyden.
Abigere.

der Beesten luytder. Testua. [i. Tescua.]
ofum.

der Beesten chremstede buer die heiste. Estiva-
ve.

die Beeste of oeverste of mercklichte onder den
voet. Opumas. atis. primas. prior. pocior.
notabilior. Eminencior. precipuus. major.
superior. dignior. primor. oris. famosior.
Celsior. primordior. primordulus. primas.
atis.

Beesten. Reven. Suere. consuere. fartire. con-
fartire firmare. nestere.

onBestuge. haestich. ray. cor. rpd. haestugrich.
der dwanch. haestugry. wuest. Importunus.
tas. frontosus. impetuosus. tas. inquietus.
tudo. impaciens. cia. petulans. cia. rifeus.
a. um. vehemens. cia. fervidus. citas. tur-
bulentus. cia. protervus. tas. insolens. cia.
infectus. ventricosus. cervicosus. cerebro-
sus. tas. infrunitus. vel infronitus. gurdus.
effrenus. a. um. effrenis. ne. infrenus. a.
um. infrenis. ne. baser. ferinus. agrestis.
turgidus. inixus. inlugis. seixus. seiugis. va-
gus. quaquiescare i. vehemens. verberosus.
Impetuosus.

onBestuge. haestich. ray. cor. rpd. haestugrich.
wurft maken. Importunare. inquietare. in-
festare. turbulencare. Effrenare.

Beest. better. melior melius. pocior pocius.

Beest. better. getweger. getwegerre. nutstker. Con-
sulcius. facius. utilius. pocius. melius. Am-
plius. commodosius.

geBeest. in B. Bedinge. eciam de hiis in
Oebet.

wat Better. meliusculus.

Betteren. wandelen. to recht maken. Meliora-
re. emendare. corrigere. iustificare. restau-
rare.

Betteren. boeten. Emendare. satisfacere.

Betteringe. boete. wanstel. Emenda. satisfactio.
penitencia. correctio.

Betteringe van lande. die dat dar uy anneempt
[i. anneempt.] dat to betteren. Amphiteo-
tecarius. amphiteoeta. amphitoteca. em-
phiteoticus. ind. dat abdrach hie van heyt
den anmeret. Amphiteosis. ind id heyt den
uydoenre. Amphiteosis.

Bettericht. Melioritas.

Betteren. in B. Beginnen.

Betteren. noedigen. in D. beDangen.

Beest. crupt. Beta.

Beest. fige. pegge. Cuneus.

Beest van steen. Celtes. tis. scalprum. pri.
scalprus. pri. scalpellum. scalpellus.

Beest. Mordax. permordax.

wat Beest. Mordiaculus.

Beest. Mordacitas.

Beest. crupt. Bethonia.

Beesten. hepen. gebyden. Precipere. manda-
re. committere. iniungere. indicere. impo-
nere iubere. censere. edicere. imperare.
imperitare. delegare. subdelegare.

Beeste bettere buten of gebieden. Amandare.
amendare.

Beeste. in A. Ampt.

Beeste. grbot. geheyt. Preceptum. mandatum.
mandatellum. institutum. iniunctum. im-
positum. apodixis. apodixia. iustum. edictum.

Beeste. in A. Amptuan.

onderBeesten. onderketen. Substituere. subde-
legare. subrogare.

Beeten. gebieden gunstlich. dyenstlich. Com-
mendare. recommendare. committere. re-
committre. offerre.

Beelng. truchogng. Recommendacio. com-
mendacio. Recommissio. oblatio.

tot beter Beelngingen inde erbedingen ghehoernde.
Commendatorius. commendaticus. com-
mendabilis. le. ter. tas.

butBeeten. Premandare.

wodder. to rug. Beeten. Remandare.

Beheer. gebieder. Commissarius. preceptor. sin-
copator. imperator. mandator iussor.

Beben. tziggen. schudden. schudderen. Tre-
mere. nutare. Tiillare. tremiscere. extre-
mere. extremiscere. contremere. contremi-
scere. tremesceri. tremulare. intremere. in-
tremiscere.

Beben. daberen als eyn ollant. Scatere.

Bevende. tzigterende. schudden. Tremulus. tre-
mens. tremebundus. tremorofus. tremulen-
tus. Coruscus.

Beving. dabering als eyn ollant. Scaturies. ei.
Scaturigo. glinis.

Beving. schudding. tzigtering. Tremor. ti-
uillacio. nutacio. nutamen. Tremefactio.

Beveneste. eyn trupt. Pipinella.

Beber. eyn dyer. Castor. Fiber. Canis pon-
ticus.

Beveren kleg of boeder. Fibrina. ne.

Bevers hait. Fibrinum. ni.

Bevers huilen. Castoreum.

Bevers bleisch. Castoreus. a. um. Fibrinus.
a. um.

By. Apud. prope. pone i. iuxta. circa. cir-
cum. circiter. penes.

By. nae. Vicius. contiguus. ceter. a. um.
prope. propinquus. propinque. propin-
quens. a. um.

waer By. Quocirca.

By eyn. to gader. to hopy. to samen. Simul.
in simul. iunctim. ad iunctim. coniunctim.

Bygn. en wech. Vias Transivit. Declinavit.
Recessit. Abcessit. Discessit. Preterit

By die jonck gader. Apes. Apacula. Api-
cula.

grote By. Costus. tri. Fucus. ci.

Bygn meester. Aplaster. Apharias.

Bygn stede. Apiarium. Apiaria.

stede der Bygn blucht. Apiastrum. Apia-
sterium. Apisarium. Apisterium. Apiso-
rium.

Bygn eter. eyn bogel. Apiastra.

Bygn hait. Alveala. Alveare ris. Alvea-
rium. ri.

Bygn honyng of woeder.

Bygn swerm. Examen.

Bygn hait vol bygn dat heit eyn gmaet.
Examen.

Bibel. Biblia.

Bijcht. Confessio.

Bijcher. Confessor.

Bijchen. Consteri.

die Bijcht. Confitens.

Bach der steyghoutwer. Vanga. ge.

Bychen. steyghoutwer. Lapidare.

steygcher. Lapidida.

Bucher. eyn vogel. [i. vogel.] Bubo.

Buchers. den men huygh dat riden of varen.
etiam bubo significat.

Bidden. Rogare. Rogitare. Petere. precari.

Deprecari. Intercedere. Incessere. habet.

ivi. itum. Queso. Questare. Interpellare.

Implorare. Flagitare. Efflagitare Postulare.

Expostulare. Postecere. Expostecere. Depo-
scere. Depostulare. Supplicare. Evador. aris.

Bidden myt ontfange. Petalcor. aris.

Bidden. bidden got of die heiligen. Orare. De-
precari. Queso. Quiesumus. Supplicare.

Questare.

byet Bidden. in B. Bidden.

byet Bidden. in B. Beheer.

Bidden but eynen anderen. Intercedere. Inter-
venire. Interpellare.

Bidden. liden. noeden. ter stait of ter genouchen.

Invitare. Corrogare.

In Bidden ontfange. Petalcor. a. um.

Bidelich. Rogabilis. le. ter. tas. Petibilis.

le. ter. tas. Precabilis. le. ter. tas. depre-
cabilis. le. ter. tas. postulabilis. le. ter. tas.

deprecatorius. a. um. interpellaris. re. in-
terplorabilis. le. ter. tas. flagitabilis. le.

ter. tas. supplicabilis. le. ter. tas. preca-
bundus. deprecabundus. a. um. Precarius.

Biddinge but eynen anderen. Intercessio. In-
tervencio. Interventus. us. ui. Interpel-
lacio.

Biddinge. Bede. Peticio. Petiuncula. Preca-
rium. Rogatus. us. ui. Rogacio. Roga-
ciuncula. Precamen. Deprecacio. Precam-
tus. us. ui. deprecamen. Intercessio. Po-
stulacio. lamen. Flagitacio. tamen. Suppli-
cacio.

Biddinge. Bede. Peticio. Petiuncula. Preca-
rium. Rogatus. us. ui. Rogacio. Roga-
ciuncula. Precamen. Deprecacio. Precam-
tus. us. ui. deprecamen. Intercessio. Po-
stulacio. lamen. Flagitacio. tamen. Suppli-
cacio.

Biddinge. Bede. Peticio. Petiuncula. Preca-
rium. Rogatus. us. ui. Rogacio. Roga-
ciuncula. Precamen. Deprecacio. Precam-
tus. us. ui. deprecamen. Intercessio. Po-
stulacio. lamen. Flagitacio. tamen. Suppli-
cacio.

Biddinge. Bede. Peticio. Petiuncula. Preca-
rium. Rogatus. us. ui. Rogacio. Roga-
ciuncula. Precamen. Deprecacio. Precam-
tus. us. ui. deprecamen. Intercessio. Po-
stulacio. lamen. Flagitacio. tamen. Suppli-
cacio.

Biddinge. Bede. Peticio. Petiuncula. Preca-
rium. Rogatus. us. ui. Rogacio. Roga-
ciuncula. Precamen. Deprecacio. Precam-
tus. us. ui. deprecamen. Intercessio. Po-
stulacio. lamen. Flagitacio. tamen. Suppli-
cacio.

Biddinge. Bede. Peticio. Petiuncula. Preca-
rium. Rogatus. us. ui. Rogacio. Roga-
ciuncula. Precamen. Deprecacio. Precam-
tus. us. ui. deprecamen. Intercessio. Po-
stulacio. lamen. Flagitacio. tamen. Suppli-
cacio.

Biddinge. Bede. Peticio. Petiuncula. Preca-
rium. Rogatus. us. ui. Rogacio. Roga-
ciuncula. Precamen. Deprecacio. Precam-
tus. us. ui. deprecamen. Intercessio. Po-
stulacio. lamen. Flagitacio. tamen. Suppli-
cacio.

Biddinge. Bede. Peticio. Petiuncula. Preca-
rium. Rogatus. us. ui. Rogacio. Roga-
ciuncula. Precamen. Deprecacio. Precam-
tus. us. ui. deprecamen. Intercessio. Po-
stulacio. lamen. Flagitacio. tamen. Suppli-
cacio.

Biddinge. Bede. Peticio. Petiuncula. Preca-
rium. Rogatus. us. ui. Rogacio. Roga-
ciuncula. Precamen. Deprecacio. Precam-
tus. us. ui. deprecamen. Intercessio. Po-
stulacio. lamen. Flagitacio. tamen. Suppli-
cacio.

Biddinge. Bede. Peticio. Petiuncula. Preca-
rium. Rogatus. us. ui. Rogacio. Roga-
ciuncula. Precamen. Deprecacio. Precam-
tus. us. ui. deprecamen. Intercessio. Po-
stulacio. lamen. Flagitacio. tamen. Suppli-
cacio.

Biddinge. Bede. Peticio. Petiuncula. Preca-
rium. Rogatus. us. ui. Rogacio. Roga-
ciuncula. Precamen. Deprecacio. Precam-
tus. us. ui. deprecamen. Intercessio. Po-
stulacio. lamen. Flagitacio. tamen. Suppli-
cacio.

Biddinge. Bede. Peticio. Petiuncula. Preca-
rium. Rogatus. us. ui. Rogacio. Roga-
ciuncula. Precamen. Deprecacio. Precam-
tus. us. ui. deprecamen. Intercessio. Po-
stulacio. lamen. Flagitacio. tamen. Suppli-
cacio.

Biddinge. Bede. Peticio. Petiuncula. Preca-
rium. Rogatus. us. ui. Rogacio. Roga-
ciuncula. Precamen. Deprecacio. Precam-
tus. us. ui. deprecamen. Intercessio. Po-
stulacio. lamen. Flagitacio. tamen. Suppli-
cacio.

Biddinge. Bede. Peticio. Petiuncula. Preca-
rium. Rogatus. us. ui. Rogacio. Roga-
ciuncula. Precamen. Deprecacio. Precam-
tus. us. ui. deprecamen. Intercessio. Po-
stulacio. lamen. Flagitacio. tamen. Suppli-
cacio.

Biddinge. Bede. Peticio. Petiuncula. Preca-
rium. Rogatus. us. ui. Rogacio. Roga-
ciuncula. Precamen. Deprecacio. Precam-
tus. us. ui. deprecamen. Intercessio. Po-
stulacio. lamen. Flagitacio. tamen. Suppli-
cacio.

Biddinge. Bede. Peticio. Petiuncula. Preca-
rium. Rogatus. us. ui. Rogacio. Roga-
ciuncula. Precamen. Deprecacio. Precam-
tus. us. ui. deprecamen. Intercessio. Po-
stulacio. lamen. Flagitacio. tamen. Suppli-
cacio.

Biddinge. Bede. Peticio. Petiuncula. Preca-
rium. Rogatus. us. ui. Rogacio. Roga-
ciuncula. Precamen. Deprecacio. Precam-
tus. us. ui. deprecamen. Intercessio. Po-
stulacio. lamen. Flagitacio. tamen. Suppli-
cacio.

Biddinge. Bede. Peticio. Petiuncula. Preca-
rium. Rogatus. us. ui. Rogacio. Roga-
ciuncula. Precamen. Deprecacio. Precam-
tus. us. ui. deprecamen. Intercessio. Po-
stulacio. lamen. Flagitacio. tamen. Suppli-
cacio.

Biddinge. Bede. Peticio. Petiuncula. Preca-
rium. Rogatus. us. ui. Rogacio. Roga-
ciuncula. Precamen. Deprecacio. Precam-
tus. us. ui. deprecamen. Intercessio. Po-
stulacio. lamen. Flagitacio. tamen. Suppli-
cacio.

Biddinge. Bede. Peticio. Petiuncula. Preca-
rium. Rogatus. us. ui. Rogacio. Roga-
ciuncula. Precamen. Deprecacio. Precam-
tus. us. ui. deprecamen. Intercessio. Po-
stulacio. lamen. Flagitacio. tamen. Suppli-
cacio.

Biddinge. Bede. Peticio. Petiuncula. Preca-
rium. Rogatus. us. ui. Rogacio. Roga-
ciuncula. Precamen. Deprecacio. Precam-
tus. us. ui. deprecamen. Intercessio. Po-
stulacio. lamen. Flagitacio. tamen. Suppli-
cacio.

Bid-

Widdynge. anroeynghe tot god. Lechania. i. invocacio. rogacio. cetera in W. Wedynghe.
Widdynge van gantzen intzindigen herten. Corragium. gli.

myt Widdynngen auroeyen. Advocare. invocare. interpellare.

die Wdt. Petrus. Peticius. Petilius. a. um.

Wpden. Exhibere. offerre.

geWpden. In W. Wbelen.

berWpden. Inhibere. prohibere. cohibere. interdicerere. Vetare. devetare. evetare.

ontWpden. Demandare. nunciare. denunciare.

seWpden. geWpden sich ter gunsten tot ymag.

In W. Wbelen. geWpden.

geWpder. In W. Wbeler.

geWpde. herichst. herichuyne. Dominium. Districtus. us. ui. Dicio. dicionis.

geWpdelich. Imperialis. Imperiosus. tas. imperativus. Preceptorius. Preceptivus. Mandatorius.

Wilde. Ymago. Statua. Statiuncula. Caragrua. seis. Sculptile. Simulachrum. Characteris.

Wilde. [*1. Bilden.*] Wddynge maken. Sculptere. Arapogare. Celare. Sculptitare. Sculptitare.

der Wilde opinancie. Stema. atis.

sonen Wilden hertende. Statuarius. a. um.

Widenmecher. Sculptor. Anaglypharius. Celator. Arapagator. Statuarius.

Wddynge. Sculptura. celatura.

Wddynge. in T. Lychnisse.

inWddynge. Proficum. cis ymaginatio. Fancasya.

Wddynge in massen. Pictura. Celatura. Celarten.

Wddynge van holt. steyn of anderz. sonder massen. Sculptura. Celatura. Celamen.

geWdt. Anaglyphus. a. um.

Wdt. in W. Wre.

steyn Wdt. Afcis. cis. mas. ge. Afciculus.

Wdt ter rechterhand opende. Dextralis.

Wddynge. Seculararius.

Wdt of ystien. Ycon. nis. ycona. ne. yconia. nie. yango. signum. proficum. ymaginatio.

Wdt der ilden bader. Lepida. de.

Wdt. Cyparissa.

Wddynnen in massen. Pingere. Celare.

Wddynnen van synden of houpen. Sculptere. Celare.

Wdt. dait men Wdt sett. Clipeum. pii. Clipeolum.

Wdt sonder Wdt. of hoist. of figure. yconisma. me.

Wddynnen van helen kleggen blyhantigen spynen gebraket sub in eyne gest. Licostrata. te. licostratum. ti. hic licostratos et licostratus. opus musaicum.

Wddynnen. loutwerck. off metzicly. die van hooft toenber is. Emblema. matis.

Wddynnen. mogelijk. tenelich. Utique. poclus. Merico. ymo.

Wille. In W. Wrbille.

Wile. castrum. Julquiamus.

Ich Wyl. Sum. Exco. Existo.

Wddynnen. wekane. Cognomen. Cognomentum. agnomen. agnomentum.

Wddynnen. buelen. knuppen. Ligere. Stringere. nodare. nestere. Complectere. Apicere. apiculus. avio. es. ere. amicare. Vieo. es. ere. i. vincire. evincire. revincire. circumvincire. devincire. convincire. Adnestere. con. in. per. sub nexere. nexare. Mastigare. mulcare. Feneror. aris. Fenero. az. are. laqueare. perligare.

ontWddynnen. lossen. onthaken. Laxare. Calare. religare. deligare. denodare. Ab. De. E. Solvere. Diss. Ab. Re.

ontWddynnen eyn sake off dwibel. In C. Cleeren. [*1. in C. verCleeren.*]

ontWddynnen eynde saken of twibel. In C. Cleeren. [*1. in C. verCleeren.*]

Wddynnen myt heuten. Numellare.

Wddynnen myt eynden hof beteren snoeten. Ligulare.

Wddynnen. Apicere.

derWddynnen die wonden.

derWddynnen. verduen massen. verstreken. bereynigen. verhebben. sich sauen bescreven. Confederare. colligare. conscribere. obligare. pangere. quando habet papigl. Conglutinare.

nare. conspiciare. Confudiciare. coniurare.
pignorate i. confederare.
berWynden. gearben. In W. Voeghwerden.
anWynden. anknuppen. Alligare. annodare. adi-
veo. es. ere.
to hoep Wynden. Colligare. connodare.
tusken Wynden. Internodare. interligare.
aber dote Wynden. Transligare. pernodare.
boep Wynden. Preligare. prenodare.
werder. Religare.
onder. Subligare. subnodare.
inWynden. inscribere.
inWynden. Illigare. Innodare.
sich berWynden. delachen of verstricken ergheyt
to. Astringere. Contrahere i. constringere.
Restringere. Per. Ex. pre. Dis. id est di-
versumode stringere. obligare. submittere.
Substringere.
berWynden. inschryven tegen nuans. inscribere.
die dat doet. inscripticius.
tegen berWynden. Obstringere. vel. per. undi-
que.
ontWyndelich. Solubilis. le. ter. tas. Enoda-
bilis. le. ter. tas. deligabilis. le. ter. tas.
Abnodabilis. ter. tas.
onontWyndelich. Insolubilis. le. ter. tas. Ineno-
dabilis. le. ter. tas. Inextricabilis. le. ter.
tas. Inexplicabilis. le. ter. tas.
Wynding. Ligacio. ligamen. mentum. Con-
nexio. Apex.
Wyndel. Ligamen. mentum. tura. Ligula.
subligar.
Wynder. Autor i. ligator. nector. nodator.
batWynder. In W. Woederker.
Wynden. Inwendich. Intus. intra. interior. Ab-
intra. intrinsecus. Intrinsece. penitus i. In-
terior. intimus. abintus. infra. intro. dein-
tus. internus. interulus. intestinus. Intror-
sus. Intraorsum. introneus.
baie en Wynden. baie entusken. dyetyle. In-
terim. interdiu. medio tempore. Obiter.
Interea. Interibi.
Wynden wonende. Intimas. atis.
Wyndenste. Interior. Intimus.
Wyje. Cervisia.
Wyjep. Wyjepoit. Cervipa. brodium.

Wyemate. gelte. teute. Gelta. metreta.
Wyere. Sialthwerder.
Wyff. Wyffte. wete. Esto.
du Wyff. bist. wist. Ex. Existis.
Wyff. hent. untg. thent. Usque. donec. quoad-
usque. usquequo. quousque.
Wyffe. Junx cis. Juncus ci. papirus. Juncu-
lus. biblus. Scapus. pi. Inde Scupeus. a.
um.
Wyffe sonder knop. Tabin. Scirpus pi. Inde
Scirpetum. Juncetum. Scupetum.
Wyffsch. Juncus. Scupeus. Scirpeus.
Wykop. Episcopus. presul. pontifex. antistes.
Gerarcha.
ertze Wykop. Archiepiscopus. Archipresul. Ar-
chipontifex. archiantistes. Archigerarcha.
Archimandrita.
ehote Wykop. Choriepiscopus. Chorepiscopus.
Wykoy wesen of werden. Episcopos. Archi-
episcopos. aris.
kopWykop. Suffraganeus.
ertWykop to helen. Archiepiscopo. as. are.
Wykoylich. Episcopalis. le. ter. tas. pontifi-
calis.
ertWykoylich. Archiepiscopalis. la. ter. tas.
Wykoylich sich to heb. Pontifcor. Episco-
por. aris.
Wykoysholt. Infula. Mitra. Cidar. Ciara.
Frigium.
Wykoyshoit opsetten. Frigio. as. are.
Wykoysh staff. Baculus pastoralis. Arculus.
Agolus.
Wydom Episcopatus. presulatus. pontificatus.
pontificum. anticum. dyoecsis. Metropo-
lis cathedralis.
ertWydom. Archiepiscopatus. Archipresulatus.
archipontificatus archiepontificum. [er
flaa: dus archiepiscu.]
Wydom regieren. Pontifcor aris.
Wydom. ertWydom. so bet dat geistlike gericht
baie ban ghet. Dyocesis.
Wyfel. parabel. Parabola.
Wyffsch. wywoit. sprecktwoit: gelicknisse. Pro-
verbium. parabola. similitudo. verbi gracia.
elogium. Apologus. Adagonia i. prover-
bia arseverie. adver.

Wyff.

Bpest. nſſ. nſſch. Collustrium tril. Collu-
-strum. tri.

Bijſten. bluelen. ezren. baſen. boien. betuſſen.
tuſſelopen. Errare. Deviare. Dubitare. De-
ſipere. percuſſere. exorbitare. aberrare. in-
errare. pœſerrare. ſuberrare. Vagari. Con-
vagari. De. Diſ. Di. E. Grogavari i.
circumvagari. Pervagari. Exorbitare id eſt
Deviare.

Bijſter. bijſterende. bluelende. ezrende. wiſdende.
tuſſelopen. Erroneus. Errabundus. Errati-
cus. Erratilis. le. ter. Palabundus. Palanter.
Vagabundus. Vagus. Vagulus. Pervagabun-
-dus. Devius. Avius.

bet Bijſten. ontferren. In **D.** ontſtoeghen.

Bijſter. **Bijſterquijſter.** Error. Erraticus. Deva-

gacio. Evagacio. Deviacio. Vagitas.

van der Bijſten of **to laten.** Devagari. Diva-
gari.

Bitter. garſt. ſaach. Amarus. Amarulentus.
- Amaricofus. Acer.

ſiet Bitter. quamamarus. peramarus.

Bitter. weeten. in **S.** ſtrupff.

Bitter weeten of weeten. Amareo. Amareſco.
- cetera in **S.** ſtrupff weeten.

Bitter maiken. Amariſcare.

Bitterheit. Amaritudo. Aciditas. Acrítudo.

Bitterheit weetenheit. In **S.** ſturcheit. Acredo.

geſt off byſpel an en togen. Chamus. mi.

Bijten. Mordere. morfare. morſitare. Morſi-
-care.

van Bijten. commordeo.

demordeo.

emordeo.

immordeo.

premordeo.

remordeo.

Bijſtende. gijſtende. Moloficus. mordax. Ra-
-pax.

Bijſtich. Morſilis. le. ter. tas. mordicus ad-

-verbium i. mordenter. morſiliter. Morſa-

-ellia.

Epboit. eyn crupt. Archimeſſa.

Epwoit. In **S.** Weſſiothe.

Bla. Blavius. a. um. flavus.

Bla weeten. Bla weeten. Blaveo. blaveſco.

Bla maiken. Flavare.

Bachguch. Incaustum. Encaustum. Sepia. ple.

ſepiola. atramentum.

Blachgoern. puchgoern. Incaustorium.

Blader die men in den lybe krentet. Marisca.

Blader an den lybe. Pustula. Tubera.

Blader. loiff. Folium. et pluraliter Folia.

der Blader omſlaech in den boicken. Sirma.

atka.

golt Blader. Bratea. tee. Lamina. lania. nie.

aurea Brateola.

golt Blaten. Bratea. orum.

bol Bladeren. Pustulosus. tas. Tuberosus. tas.

Blaffart. Slaubbart. Improbata. loquens.

Blaffen. ſlaaben ſteffen. ſmetzen. Effutire. fu-

tire.

Blaffen. bloechen. In **S.** Waſſen.

Blaneren. hoentſterchen. ſpientig. [*i. ſpientig.*]

aenſpelen. blaſphemeren. ſchenden. ſmetſchen.

betſmeden. beſchemen. ſmeden. twaſchen. la-

ſchen. laſten. beſachten. beſchignen. beſwa-

en. twaſchen. blaſphemeren. blaſphemieren. blaſphemieren.

blaſphen. blaſphemare. obiurgari. iniuriari.

Contumeliari. Inferre. Ingerere. Irrogare.

Exprobrare. Scandalizare. Improperare. ſub-

ſannare. Infamare. diffamare. Viclare. con-

vinciare. deviciare. inviciare. Reviciare. per

iterum. vituperare. Criminari. Aſpernari.

Spernere. aſpernare. Contemnere. deturpa-

re. Maledicere. Detestari. vilipendere. Ni-

chilipendere. parvipendere. floccipendere.

Nauſcipendere. bombinare. blaterare. Car-

mare. Incautiere. Inhonore. dehonora-

re. Exhonore. Abhonore. Indecore.

Dedecore. Dehonore. Inſicere. idem

Deturpare. ſaſtidiare. Confundere. Conſu-

tare. reſutare. auſternare i. viciare. Exe-

crari i. maledicere. reſecrare. abhominari.

unde abhominium i. execratio. deſecrare.

demirari i. deſpicere. Narratio. rire i.

ſubſannare. propudiare. deſpicere. abhominari.

vituperare idem expompare. Deſpicari. de-

ſpectare. obſectare id eſt maledicere. ſub-

ſannare idem. Invehere. Devovere i. male-

dicere. vel execrari.

Blanch. Candidus.

Blag. Voy. Carens pecuniis.

Blaf. Vesica. Omalum.

Blasfalk. In B. Blaf. pugster. [zie h. acht.]

Blasfalk der monnen. In B. Blasfalk off pugster.

Blasen. pugsten. Flare. Sufflare. Respirare.

in der Blasen die gemelden. Plasmodes.

mit Blasen. in A. mit Admen. [zie h. acht.]

in Blasen. in A. in Admen.

ver Blasen. verpoken. in A. ver Admen.

opwaert Blasen. in A. opwaert Admen.

to Blasen. Afflare.

in Blasen. enden. in G. in Eiden.

oeter Blasen. oeterwegen. Perflare.

op Blasunge. in A. op Admenge.

Blasunge. Flatus. us. ui. Flamen. flacio.

Blasende to senpen. Afflare.

buge Blaser. Cinislo onts.

Blaslich. Flailis. le. flamineus. a. um.

Blasliebe. Conflatorium.

blagen Blaffen. Folliculus. Vesicula. Cluma.

Blasengeren. Herkehouden. monstren. Spectare.

Ostentare. Apparatum facere.

Blasphemeren. in B. Blameren.

Blasphemere. malechper. oetverschiet. Blasphemus. blasphemator. Theninus. Maledicus. imprecator. execrator. cetera verbalia formabis ex verbis in B. Blameren.

Blat. Folium.

Blat of loof onder der tongen na der vogel sancch to spengen. Sublingulum gii.

Blat van golt of silver. et cetera in B. golt-blader.

beg Blat. et Blat eider Blat. Trifolium.

by Blat. eyn crupt. Penthesolium. Quinquifolium.

Blaboot. eyn clambogel. Erodus.

Blabte (ind des bate an tref). In B. Bla.

Blach. eyn dun blat van gieren. Lamen. nis. Lamina. ne.

Black. plagen. in A. Wager.

Blag. eyn visschen. Pilagro.

Blagch. bate. schure. Pallidus. Pallidulus. i. aqualiter pallidus. Subpallidus. Anineus. i. sine rubedine luridus.

Blagch. bate twerden. Pallere. Pallescere. Impallere. Impallescere. Oppallere. Oppallescere. Subpallescere. Re. Est.

Blagch. baten. Deallbare. i. deallbare.

Blagch. baten. Pallor. oris. Palliditas.

Blagch. baten. Residuum. Reliquie. Superfluum. Superest. Superhabundans.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Blagch. baten. Dign. Dign.

Bignheit. Cœcis.
Bignheit mit ægenen oggen. Acrifa.
Bibben. Manere. per. re. Siffere.
 by **Bibben.** Conſentire. toeflaen. toelaten. ſat-
 ten. ſtebigen. toevalien. bouden. bidden.
 Concedere. Admittere. Affirmare. Confir-
 mare. Approbare. Conſentire. Conſenti-
 ſcere. Aſſentire. Aſſentifcere. Annuere. Au-
 tumare.
 by **Bibben.** ſturben. marren. betrecken. Mang-
 re. permanere. morari. cetera in B. Bey-
 den.
 af **Bibben.** Remanere. abſentare. Amandare.
 Amendare.
 by **Bibben.** epnt ſcheyden. Compromittere.
 ſubmittere. arbitrari.
 by **Bibben.** ſamen. Bibben. Commānere.
Bibbte. ſaitbte. Cerafa.
Bism. wederſchijng. Choriſcacio. Fulmen.
 inde Fulmineus. a. um. Fulgur. guri.
 fulgus. guri, inde Fulguratus. a. um.
 ſtede dair die **Bismen** ſiet. Bidegal.
 die **Bismen** und ſing ſchyns wille heit be. Ful-
 gor. guri. und ſing roetens of ſlayns wyl
 heit be. Fulgur. guri. und ſing dārens
 wyl heit be. Fulgur. guri.
Bismen. wederſchijten. Fulminare. Choriſcare.
Bloch. ſtoch der gegangen. in K. Kerkener.
Bloch. Cloſt. Truncus. ſtipes. cadex. caudex.
 ticio. onis.
Bloch in der erden ſtāende. Stirps. Truncus.
 Siolo. onis.
Blochen. ſtochen. in K. Kerkener. [I. in K.
 in Kerkener ſitten.]
Blochen als egn font. in B. Waſten.
Bloede. bertzagt. outmoud. bebreert. in A. Ang-
 ſtedich.
Bloede. uetzagert maſten. in A. Angſtedich ma-
 ken.
Bloede weſen. et cetera. in A. Angten.
Bloedich. in A. Angt. nat.
Bloeyen. Florere. efflores. florescere. Efflo-
 reſcere. reſlores. reſlorescere. repullulare.
 pullulare. Germinare. unde Germinus. a.
 um. pollere i. flores.

ſamen Bloeyen. Conſtere. conflorescere. Con-
 germinare.
ſamen Bloeyeliſch. Congerminalis.
Bloeyende. Floridus. florens. ejungus.
Bloeyſam weſen. luſtich. groeyſam weſen. doce-
 gyon. Vigere. vigeſcere. vigeſcere. Invi-
 gere. per. intra. convigere. per. ſimul. per-
 vigeret. per. perſe. devigere. per. valde.
 Revigere. per. iterum vel deorſum.
Bloeyſam. groeyſam. luſtich. doctſam. Vigore-
 ſus. tas. vivax. cetera. cetas. Vividus. vir-
 tuosus. tas. vegetus.
Bloeyne. Flop. floſculus. Timma. mi.
 wat **Bloeyne.** Breccanica.
 bol **Bloeyen.** Florulentus. campi dicuntur.
 florulenti. Arbore et herbe Floride.
 by **Bloeyen** waſten. Florarium. Floretum.
 der **Bloeyen** bewaſtende. Floretum.
Bloeyen maſten. Florare.
Bloeyen pūken. ſeken. Deſlorare.
Bloeyen lyde. [I. Bloeyen lyde.] Floralia.
Bloeyen. ſtoeyen. Florare.
Bloeyſchijch. Floreus. ſorealis.
Blood. Lividus.
Blood weſen of werden. Liveo. es. ere. livi.
 in preterito. liveſcere. Collivere. Collive-
 ſcere. per. ſimul.
Bloodich. Livor. Lividitas.
Bloet dair utt den [aen hier overſichtig.]
 boemen ſijnt. Floratura.
Bloet in den lyde. Sanguis. Trambus. bl.
Bloet buten den lyde. Cruor.
Bloeden. Cruentare. Sanguinare.
Bloedich. Blydichich. Cruentus. Sanguino-
 lentus. Sanguineus. a. um.
Bloedgāch. blydichich. Fluxus. ſanguipis.
 emorroides. I. in fundamento.
Bloed laten. Minuere. Sanguimpuere. Pleu-
 bothomare.
 ſonder **Bloed.** Exanguis. gue.
Bloed ſugert. Sanguifugus. a. um.
Bloedgich. Cruentus. Sanguinarius.
Bloedgichich. Cruentus.
Bloedgichich. Blydichich. Sanguinarius.
 des **Bloeds** lāngt uttē adern. Flebothopia.
 e Minucio Flebothomacio.

bol Woits. Sanguinosus.
 Woit. nacht. nudus. glabellus. a. um.
 Woiten. ontdekken. Nudare. Denudare. dete-
 gere. Enudare. discooperire. Expoliare.
 exorare. reliqua in *E. Ecten.* [*1 verClee-
 ren.*]
 weder Woiten. Renudare.
 Woiter hogt. Warboits. in *B. dyc Warboits.*
 [*1. dyc Barvoits is.*]
 Woit of nacht to samen. Nudulus. a. um.
 Woitchept. nachtschept. Nuditas.
 Woitel of bluten.
 Woelijn. eyn heesich ontfemel dier wat myn-
 schen geselschap hebbende. Ind die art ind na-
 men sijn nannigeteig. als Fannus. ni. Pilo-
 sus. si. scarius. fatuus. Incubus. Satirus.
 r. drances. cis vel drancetis.
 Woich. roim. bermeteigheit. Pompa. Arrogancia.
 Jactancia. Apparatus us. ui.
 Woich ban en dyc. Armus. Scapula.
 Woich. Liber. Libellus. Libellulus. Libellium.
 Tomus mi. volumen. Codex. Pagina. Pa-
 ginula.
 Woich daie men uyt singet. Cantuale.
 Woich daie men singder uyt herstent. Speken
 uyt olyet. Paissiceste uyt seghent. Agenda.
 de.
 medijijn Woich. Dinamedia.
 suchten. passien Woich. Passionale.
 Woich ban regiment eynde stat. Politicus.
 Woich dat ban allen inheidt. Pantheologia.
 Woich dat verbejgen dypgen apendaint. Pan-
 decta.
 Woich dat vele dypgen inheidt. Polidectus. ti.
 polidectes. tis.
 Woich dat ban oghinauten inheidt. Rivalis. lis.
 li.
 Woich des lebens. Liber vite. Albo. indecli.
 vel Albo. onis.
 Woich dat men eyn ander woich uyt schijft. Exem-
 plar. Antigraphus.
 Woich daie scrjbyder in gescreven staen. Epi-
 stolare. ris. Epistolarium. ril.
 uyt eynen Woich to schryben dat u daie uyt ge-
 siff. Excerptare. Copulare. Compilare.
 Edecumare.

laie Woich. Annalis lis. li. Fastus us. ui. fas-
 tus ti.
 Woichstede. Libraria. librarium. Armarium.
 Archinum. ni. biblioteca. commentarium.
 Commentariolum. Commentariolus li.
 hant Woich. Enchiridion. Manuale.
 Woichpant. Antibibulum.
 Woichverhoep of vertziet. Bibliopola.
 Woichverwaerte to bereyden. Biblius. biblij.
 treyken in den Woichen die verbeteret sint. Ala-
 paclus. Alapius.
 in Woichen eyn treyken tot verbeteringen. Alo-
 gus.
 der Woiche blader umbslach. Sirma tis.
 Woichstaven. spissen. Literare. Collicterare. Sil-
 labicare.
 Woichschryver. Woichverwaerte. Librarius.
 Woichs name of tytcl. Elencus. ci. Titulus.
 Inscriptio.
 Woich op den boemen. Fagus. gi.
 Woich die boem. Fagus. gi.
 Woichstede daie sy wassen. Faginetum.
 Woichen. Faginus. Fagineus. a. um.
 Woichslabe. litter. Litera. Litterula.
 goit Woichslabe. Apex. caracter. grammatum.
 grammaton. gramma. tis. caragma. tis.
 sillabaca. affrica. aipiculus.
 Woichen. Cloppen. Slaen. Smijten. Fychen.
 Houtwen. Percutere. Verberare. Ferire. Ce-
 dere. Baculare. percellere. perculi. per-
 culsum. Argectare. Carporare. Dolare. De-
 baculare. per. valde. Fulgere. pro. Per-
 cutere. Ossillare i. Verberare. Istare. La-
 besacere. Deloricare. Mastigare. Multare.
 vel Mulctare. Mulcare i. verberare. De-
 mitigare i. percutere. Pavlo. is. ire i. fe-
 rire. Plagare. Plagiare i. verberare. Qua-
 tere. Quassare. unde Quassabilis. quassati-
 lis. le. quassabundus et quassim adver-
 bium. Quassitare. Conquassitare. Castigare.
 Sauciare. Scopare. Tundere i. percutere.
 Tuditare. Slaen moit eyn hamer. contun-
 dere. per. simul. detundere. per. valde.
 ve. deorsum. Ex. per. extra. intundere.
 per. intus. vel val. per. perper. f. boit
 ob. per. contra vel undique. Verberare.
 E ver-

verberitare. Con. per. simul. di. diversis modis. Pre. per. ante. Re. per. iterum. per. doirflaen.

Boichen, cloppen, schellen, luden, rammen, but den doeren off ymans ten oren. Pultare. pulsare. pulsitare. Impulsare. propulsare. tegen **Boichen**, tegenfingten, tegenflaen. Repercutere. allidere. collidere.

Bocheler, schijlt, tartz. Clipeus. anchile. lis. albesia. scutum. scutulum. albusia. albia. appelta. parma. me est leve scutum.

Boede, inde [*l. ind*] boeder hije ban in **B. Waide**.

Boide, hutte, schop, leude. Tugurium. Tege-rium. contubernium i. tabernaculum. Casa. pergulum li. Teges. tis. fe. g. Campa-pana. f. unum tantum capiens.

Boide, tubbe, hupen, huten, bat. Dolium.

Boedeler, cupper, batdenber. Dolliator.

Boedel, stocker, henger. Spiculator. Lictor. perlictor. listator. Tortor. Suspensor. carnifex. apparitor. vel appariator. Iorarius. cruciator.

Boedem, Fundus. basis.

Boegen, tzummen, Fleetere, reflectere, Inflectere. inclinare. declinare. acclinare. Campsare. curvare. In. occurvare. Ac De. Re. pro. Uncare. Ad. reduncare et subuncare i. parum uncare. Apodiare. arcuare. clinare. falcare. falcitare. plestere. lentare. lunare. Sinuare. Torquere. varicare. divaricare.

umbBoegen, **umbTzummen**, Circumsfletere. circumplectere.

toring Boegen, Desfletere. decurvare. Inflectere. per.

inBoegen, Incurvare. idem.

wederBoegen, **wedertzummen**, Resfletere.

Boegelijk, swaile. Flexibilis. le. ter. tas. Campstilis. le. ter. tas. Inclinalis. le. ter. tas. Curvabilis. le. ter. tas. gestuofus. tas. lentus i. flexibilis. Acclaus. uis. ue. Tortilis. le. ter. tas. Arcualis. le. ter. tas. Inde adverbia. Arcuatim. curvatim. ac-curvatum. acclivatim. Cameratim. flexim. Tortuose.

onBoegelijk, Incurvabilis. Inflexibilis. le. ter. tas. Indeclinabilis. le. ter. tas.

geBoicht, geneught, getzumpt. Flexus. Reflexus. Inclinator. De. Ac. Campstus. incurvatus. uncatus. aduncatus. appodiatus. arcuatus. incurvatus. Ac. con. de. re. pro. procurvus. Acclaus. [*l. Acclivis.*] ve. acclivus. a. um. filiator. a. um.

geBoicht an allen eynden ront als die hymmel, Convexus. devexus. a. um. devexitas. Convexitas i. Curvitas. vel rotunditas.

onBoegelijk, Incurvabilis. le. ter. tas.

aederBoegelijk, Proboscis. dis. promuscis, cidis.

Boegenge, tzummpnge. Plexura. Plexus. us. ui. flexura. flexus. us. ui. Curvatura curvacio. Incurvacio. Decurvatura. et cetera Verbalia de suis Synonymis.

Boel, in **B. Bail**.

Boele in oncten, in **A. Amp**.

wie die eynde Boel hebben hegen Rivales. Cor-rivales.

Boelen, byghen, boelghen. Procari. Procitare. procito. tis. tire. adamare.

Boeller, bygher. Procus. procatulus. Procator. procax. cis. ter. tas.

Boelch, tabliautze. Polipus.

Boelscap, onterlick. Concupitus.

Boelcken, yersien van syden boelch. Trabea.

Boelgen, rugtghen, dazammen, talmen, onbestuge tuesen. Strepere. Strepitare. Astrepere. Instrepere. Pestrepere. per. valde. obstreperere. per. contra. Constrepere. per. simul. manifestare. Inolestere. Turbulentare.

Boeldernge, getrugtghen, dazammng. Strepitus. us. ui. Strepitacio. Strepitatio. Manifestacio. turbulentacio.

berBoelgen, toernich, gant, gille, heugch, onge-worch. Commotus. Iratus. provocatus. incitatus. excitatus. Furibundus austerus. crudelis. immanis. minax. fervidus. terribilis. severus. Severus. ferus. succensus. atrox. bilosus. Cerebrosus. frontosus. monariscu-lus i. Iracundus. rancorofus. rancidus. rancors rancordis. unde rancordier i. Irascibiliter. Rancordiosus. tas. Stomachofus.

Tu.

Tumidas, tumidulus, turgidus. Turgidulus.
 Iratus, eciam in *S. Strupff*.
 der *Volgen* wesen, toernich, hebich, gram wesen.
 in *B. Belgen*.
 der *Volgenheit*, grammicheit, Gramkap, toern,
 toernicheit, hebicheit, Furor, ira, iracundia,
 commocio, Erisis, Rancor, Rancordia, rancor-
 ositas, Immanitas, cerebrositas, fronto-
 sitas, tumiditas, eciam in *S. Strupffheit*.
 ban der *Volgenheit* ontstrecken, Excandescere,
 Incandescere, ferbere, fervere, Fervescere,
 fremere, furere, succendi, Tabescere.
 Wasse, knop ban blaff, Adula, le.
 Wolster, uterst ban der not, Culleola.
 Wolt, Contus, ti.
 Wolt uf wolt ban en dper, Armus, Scapula.
 Wolwerk, in *D. Vestinge*, [*i. in V. Vest-nisse*.]
 Woem, Arbor, arborcula, arbuscula.
 nach *Woem*, renwoem, Phalanga, ge. Clanga,
 ge. phalanx, gis.
 Woem off gestelle dage die perde intreken, Te-
 mo, onis.
 woer *Woem*, hebel, Levatorium.
 stupe *Woem* in den schyp, hec, Trudes, dts, Con-
 tus, ti.
 ban den *Woem* die kleynlichste bast, Eumen-
 nis.
 Woem dage men die soe off bast off darch of
 scheller, Syberis, riis.
 als eyn *Woem* of gehautwen is die stomp dait ban
 staende dyght heit Surus, ri, Surculus, li, di.
 die *Woem* of dyghstock [*i. wynstock*] to slich-
 ten ban oeren onnuten holt, Sarmentare,
 And die snoegeling heiten Sarmentum, ti, in-
 de Sarmentofus,
 der *Woemen* topp of kruspicheit, Capillamen-
 tum.
 we *Woem* dait men den achter mede gelich macht,
 Chelimidrus, Chelidrus.
 wol *Woem*, Arborofus, tas, arbusum, Arbo-
 retum.
 ban allen *Woemen* eyn gemeyn name, Arbu-
 tus, ti.
 ban *Woemen* eyn daf, Angre.
 Woensich off woennen, Arboreus, a, um.

Woengard, Pomarium, Pometum.
 dat uyt den *Woemen* loep, in *C. Cattengolt*,
 ban *Woemen* die oederste lapden, Flagellum, gi.
 Cuni, ne.
 Woens wozel of stomp, Stolon onis, cetera
 in *B. Bloch*, et in *D. [i. IV.] Wozel*.
 nach *Woens* betwaeerde of huerder, Phalangarius.
 Woentwol, Bombox, icis.
 Wone, Faba.
 nach *Woene*, Lupinus.
 slich *Woenen* stede, Lupinarium, lupinetum.
 eyn *Woen* heit en kleyn hantken, [*i. kynken*;
 z. a. d. in *Hilus*.] dat heit Hilus, li, vel
 hilum, li.
 dat ban *Woenen* gemact is, of dait to hoet,
 Fabarius, a, um.
 Woenen, eritten, linsen, die heeten Legumina.
 Die bit vertwart of verchopt, Leguminarius,
 ria, Dat men die aff naecht of hoet, [*i.*
koeckt.] Leguminarius, a, um;
 Wonet, in *B. Wyrtret*.
 Woraide, ruyt, Borago, nis.
 Worch, slot, Castrum, castellum, castellulum,
 burgus, fortalicium, promurale.
 woer *Worch*, Antemurale, procastrum.
 woer *Worch* an en perde, Antela, Cingulus, li.
 Worch of slot oy eyne lantcheydinghen, Dividi-
 culum, li.
 Worchghebr, Castellgen, Burgravius, Burgico-
 mes, castellaneus, municipalis, municipa-
 rius, municeps, pis, municiparius.
 Woerde, soeme, tant, lyft an den kleideten, Phi-
 lacterium, circumferencia, lacijs he infra
 [*i. infra in*] Woert.
 Woerde, vele, plantchen, heyde, Affer, ris, plan-
 ca, ce, plantula, plancella, pluteum, tel,
 Tabula, le.
 Woeden, last, pach, Onus, onusculum, Pon-
 dus, Sarcina, Sarcinula, Sarcinucula, Far-
 dellum, Fascis, Fasciculus, Cobar, Moles,
 lis, Sauma.
 Woeden, lasten, Onustare, onerare, Sarcinare,
 Infarcinare.
 ont *Woeden*, onlasten, Deonerare, Exonerare,
 aboncrare, deonustare, defarcinare, exfarcin-
 are, refarcinare, per, iterum.

Boedel. hurehuys. Lupanar. prostibulum. Gineceum. cei. gineceum. ei. ephebian. indecli. fornix. cis. effeminatorium. lustrum. tri. meretricium. scortum. scortatorium. theatrum. unde theatruus. a. um. et Theatralis. le. ter. tas.

op Boeren. opheffen. ontfanghen. Levare. recipere. percipere. accipere. Sufeipere. Sumere.

op Boeren. opheffen. oprichten. Erigere. Sustollere. Levare. Extollere. Elevare. Sublevare.

ont Boeren. ontfaffen. Sublevare.

af Boeren. ontfaffen. in B. ont Boeren.

ge Boeren. in B. ge Boeren.

Boch. Ghijfel. Fideiusor. Obfes. Pres predis.

een pant dat Boch is. Vas. vadis. Vadium. Vadimonium.

to Boeghe pant fetten. Vadiare. Convadiare. per. simul. Invadiare et obvadiare i. contra alium vadiare. subvadiare i. post vel latenter. vadiare.

heylige der Boegenheit. Misterium. Sacramentum. Apocalipsis. Dindima. orum.

die Boeght den anderen. Mutuo. as. are.

die den Boeght neemt. Mutuo. aris. Commutuo. aris. Immutuo. aris.

to Boeght fetten of euen in en boeght geuen. Vador. daris.

van der Boeghtkap pande loffen of redden. Revadiare. Repignorare. Evador. aris. Revador. aris.

myt Boeght. Compres. predis. Confideiusor.

Boeger. poeter. ingketen. intoenter. Civis. Civitatenfis. Incola. Inhabitor. Burgenfis.

Opidanus Concivis. per. cum.

Boegermaaken. statbuwen. f. bewonen of oeffenen. Civito. tas. tare. Civico. cas. care. Inkomen Boeger. Inquilinus.

Boegermeyster. Hammeyster. Burgimagister. Magister civium. Archiopolarius.

Boegerlick. Civilis. civile. ter. tas. Politicus. a. um.

dat ter Boegerfchap hoirt. Civilis. le. Civicus. a. um.

Boegerfche. poeterfche. Civis. Civilis. Opidiana. Civitatenfis. burgenfis.

Boegh Boep. Gerula.

Boyn. fymuch. fonteyn. Fons. fonticulus. Scauricus.

Boyn. water. Aqua. unda. lympha. Nympha.

Boyl. buylt. Pectus. pectusculum.

Boylt. buylt. wemmen. peppen. Uber. ris. ubera. mamma. mamilla. Rumes. mis. ruma. me.

Boylboich. Pectorale. lis.

ter Boylt hoerende. Pectorale. lis. liter. litas.

Boylfel. Seta. ofus. tas.

grote Boylt hebende. Pectoreus. a. um. pectorosus.

sonder Boylt. Amafion. onis.

an der Boylt en hoedel. Struma. me. unde Strumofus. ofitas. Tuber. eris. Taberofitas.

Boylgadel. Pectorale. lis.

Boylt bur op bynden. Expectorare.

van den Boylten of memmen die byllen of waerten bur an. Papilla. le.

ont Boylten. Exuberare. deuberare.

Boylfel. ut hic fupra.

Boylfel an den bynt beften. Infetare.

die myt Boylfelen neget. Secarius.

myt Boylfelen neget. Setare.

Boylt. foynt. rant. lyft. Circumferencia. Phylacterium. niceterium. lymbus. bi. Orarium. ornatura. re. fasciola.

Boylt. fchait. ocher. foynt. Litus. Ripa. Ripula. ripatim. adverbium. margo. Lymbus.

geBoylt. Nativitas. Natalicium. natale. Partus.

geBoylt. geflecht. in A. Art.

id heft sich geBoylt. id is gefchiet. Contigit. Evenit. accidit. Actum est. Factum est.

Boefe. Art. Snoede. Quait. in A. Art.

Boefe. quait maken. in A. Negheren.

Boisheit. fnoedicheit. oerdracht. funder. fcoit. gwaetheit. verkertheit. plicht. Malicia. pravitatis. iniquitas. Perversitas. nequicia. crimen. trufa. ribaldaria. culpa. reatus. facinus. offensa. transgressio. delictum. forficatum. forisfactio. habes. macula. malefactum.

rum. Malefactio. prevaricacio. Temeritas. Noxa. flagicium. zyma. me i. peccatum. Nephas. nepharium. nephandum. abhominacio. Amasia. offendiculum. Malicioſitas. malignitas. maleſcium. Malivolencia. demeritum. piaculum. Sontia. e. nocencia. Scelus. Scelerofitas. Admiſſum. Commiſſum. Omiffum.

bol Boiſſheit. ſchuldheit. bol boeberpen. ſnoediſcheit. Malicioſus. Criminoſus. nequicioſus. peccaminofus. Facinoroſus. Sceloroſus. flagicioſus. Catacretus i. criminoſus. maculoſus.

Boſſliken. ſnoetiſken. in A. Kerkliken.

Boeke. gwaſt. ſnoebemalen. in A. Kerkheren. habetur hic ſupra.

Boſſliken doyn. in A. Kerkliken doen.

Boiſte. Peſſimus. Nequiſſimus. Iniquiſſimus. deterrimus et cetera. De Superlativis ut ſupra bol Boiſſheit.

ge Bot. in B. Debel.

Bote blaſſe. Colligatura lini.

Boete. in B. Beterlinge.

Boete hulpe. Mechadus. di. Remedium.

Boete. in A. Kerkdyke.

Boete. toberſj. twycheſje. ſpoiche. wicherſj. Divinacio. augurium. preſtigium. incantacio. aruſpicium. aporia. faſcinus. ni. faſcinum. ni. faſcinacio. incantacio. In herbarum faſciculis. Maleſcium. Sortilegium. nigromancia. piromancia. yromancia. geomancia. ydromancia. aerimancia. mathesis. mathemancia. Mancia. cie. Mantas. indeclina. Mantice. ces. Ornixomancia que ſit in pectore pullorum. Armancia que ſit in ſpatulis vel armis beſtiarum. Nicromancia que ſit de mortuis.

Boete. Coſtetic. penitentie. Caſtigacio. Correctio. Diſciplina. Diſciplinacio. Jurgacio. Corſepto. Punicio.

Boete. coſtetic. geven. Caſtigare Diſciplinare. Jurgare i. Corrigit. Corripere. Punire.

Boeten. Coeten. Wpſchen. waltſeggen. Wſcheken. Auguriari. Divinare. Incantare. Preſagiare. Preſagire. Ariolari. Auſpicari. inde Aruſpicina i. domus vel locus Aru-

ſpicum. phiſculare i. divinare. Phitonifare. Ominari i. Divinare. Sagio. is. ire i. divinare. Sorcior. tiris. id eſt per ſortes. divinare. Conſortiri. Reſortiri. Spatulor. aris. id eſt in ſpatulis divinare.

Boeten. bugeſtaſchen. Sternere. Accendere. Incendere.

Boeten. wuſwerpen. ludden. wuſgnoden. hepten. rugnen. Caſtrare. eunuchizare. emaculare. deteſticulare. Evirare.

Boeten. lappen. Subunculare. reſpeciare.

Boeten. in B. Beteren.

Boeten. in A. Kerkdyken.

Boten mit ſtoetten. Globare.

Boiſſloit. Globus. Globulus. Orbiculus.

Boeter. waltſegge. toebener. twyſher. twyſher.

Augur. aruſpex. Ares. Ariolus. Divinus. divinator. Incantator. Arminator. ſ. in ſcapulis beſtiarum. Auſpex. auſpicator. Clitiſbio i. Augur. Phyton. onis. Getiſpex vel extinſpex. ſ. per inteſtina. Maleſcius. preſago. preſagus. gi. Nicromanticus qui divinat de mortuis. Acrimanticus. Ornomanticus qui divinat in pectore pullorum. Armancticus ſ. in ſpatulis. beſtiarum. Salifanticus et Salifator ſ. in membris. Nicromanticus. Pyromanticus. yromanticus. Syromanticus. Geomanticus. ydromanticus. ydrometicus. Mathematicus circa naturam hominum. Genetaliacus idem. Magus. inde Magice. a. um. Nigromancia.

Boeterſche. Formabis preſecta in trix vel ca. Lamia. mie. Saga. ge. Sagana. ne. Lingulata.

Boiſſe. ſtamplioen. ſozn. ſtate. ſatzoren. legſt. ge. lichenſſe. dat men wat na maect. Forma. Exemplar. Agamalia. Effigies. giei. Pila. le. Similitudo.

Boeter. in A. Antien.

Boeterbat. Camella. le.

Boetot. in A. Ken.

twy Boetot. in A. Ken.

Boete. twyſher. twyſher. lodder. netterboete. truant. ribalt. ruſſaen. Truſator. jocularor. Gariſoſus. garſon. Ribaldus. archiribaldus. Ieno. agagula. paraſtus. mimus paraſtus.

tus. parasita. omnis ge. histrio. aliparius.
wyn Dorbe. Scurrus. ri. Scurro. onis. architrafator. balatro. colax. scurra. communis ge. gesticulator i. histrio. ludius. dii et ludia i. ioculatrix. sarofa. communis ge.
Dorben. tufkjen. tufpen. huijtemuten. Trufari. ribaldizare. lenonizare. scurror aris. ioculari.
Dorbery. tufkbery. trufely. Scurrilitas. ribaldaria. trufa. nequicia. lenocinium. histriositas. ioculacio.
Dorbynne. huyre. meyn wyff. Putana. trix. meretrix. trufatrix. lupa. fandapila i. scurra. sarofa. multivira. diabolaris. nonaria. prostituta. putida. luxuriatrix. alicaria. curiam sequens. altrix. altricula. Trica. carifia.
eyn dorbe albe huyre. Divoltes.
die fnoefte huyren. Lena. lenula. caupona. meritoria. meraria. meretricula. diabolaris. quasi duobus oculis empta. questionaria. scortum et scorta. te. scortulum. scortula. le. prostibula. le.
Dorbynne off huyre die bur none nyet nyt en moit gaen. Nonanaria. [*l. Nonaria.*]
Dorbynnen huyren clept dorben oer clepder. Amiculum.
Dorbyng. Bafing. indacht. waering. huff. tufbacht. onbegrypcheit. fcheyng. twijberdych huyng. hampyng. fcheydng. Lis inter duos. litigium. litigacio. rixa inter plures. imbrastacio. briga. iurgium. altricacio. ancilia. difceptacio. rixula. contencio. contenciofitas. concertacio. pugna. differencia. discordia. diffencio. difcrepatio. iurgamen. implicacio. rixofitas. rixuofitas. fimultas. difcidium i. litigium unde difcidiofus. tas. controverfia. contrarietas.
Dorch. eyn hunt. Culpar.
Dorch. falt. bitter. in **B.** Witter. Salfus. falitus. a. um.
ober Dorch. in **B.** gewalt.
Dorchte. gebrech. Defectus. carencia. indigena.
to Dorchten. Fractus. contractus. frefus. confrefus. defrefus. a. um.

Dorchte tufken twee bore liggende. Porea. rec.
Dorchten dat lant. Poreare.
Doride. ryp. hart. Massa. massula.
Doride an en begyn.
ogen Doride. Palpebra.
wyn Doride. Palpebra.
Doriden. harften. roiften. twenden. Affare. torrere. torrefcere.
Doridich. fpedel. doirfpan. Fibula. fibra. montle. scutulatus i. scutula. ornatus. pelichelides. muremula. fixula i. fibula. lunula. redimiculum.
Doridich des Bifkops of priesterz. Pecula. le. rationale. lis.
ge Doridich. Monilicatus. fibulatus. lunulatus.
ge Doriden. Torridus. toftus. aflatus.
ge Doride. Affatura.
Doridpan.
Doridpuyt mi [*l. mi*] den viefich. Veru.
Doridpuyt fonder viefich. Verutum.
Doridtwyft. mettwyft. Hilla.
Dorke tot blaß of hennep. Bracci.
na Dorken. Bractinare.
Dorke. gynfter. bynnumen. Genesta. Tramaria.
Dorke. bymen. Vepres. ma. ge. vel fe. Vepreculus. la.
Dorke. in **B.** berfolgen.
Dorke. Vepreculum. vepum.
Dorke. Incendium. uftio. combustio. Conflagratio. concremacio. uftura.
Dorke. Ardor. Estus.
Dorke van holt. Semiusta. teda. tedula. ticlonis. hic torris. ris. torriculus.
der Dorke ftede als eyn heet. Ticionarium.
Dorkeftaicker. Ticionarius. a. um.
dat men den Dorke mede ftack. Ticionarium. ri.
Dorke. in **B.** Verpung. bzant.
onder Dorke. Inustus. Incombustus.
half der Dorke. Semiustus. profemiustus. Semiustulatus.
al um der Dorke. Ambustus.
Dorke. Tedifera. Tedarium. Tedale. yopirgium.
Dorke. gheften in eten ind bynnen. Crapulari. Commessare. splendido convivari.

Dorch.

Waischen. siben. habetur hic supra.

Waischen. siben. gespan anspunden. Desibulare. disibulare. esibulare. dit weder anspannen. Resibulare.

Waischen. siben. gespan anspunden. Fibulare. Affibulare. Contibulare. Infibulare. Presibulare.

gar Wyberg. Famicus. ci.

ge Wyth. lach. klanck. betihen. affigenschei. Defectus. nota. diffamia. Infamia. labes. macula. liquefcentia.

ge Wyth int gemegn. Defectus.

ge Wyth liden. Desio. defis. desire. deficere. Carcere. Egere. Indigere.

ge Wyth in gewicht in en woerde of treden. Eclipsis.

ge Wyth in eynde sissen of voetslaven. Aseresis. Sincopa. Apocopa.

ge Wythlich. Defectivus. defectuosus. a. um. Eclipticus.

ge Wythlich. Defectuosus. fragilis. Infirmus. **ber Wythen.** unsoem. in G. aber Gacu.

ge Wythen. Deficere.

ge Wythen. schellen. letten. honden. Obesse. Deficere. Nocere.

Wythen. schorten. rypen. Frangere. Rumpere. Corrumperere. Brisare. Lacerare. Dilacerare. Discerpere. Confringere. Effringere. Perfringere. Fatiscere. Excarnificare. Exoscare i. Dilaniare.

Wythen. spijnen. coeren. abergeven. Vomere. Evomere. Vomitare. Convomere. per. simul. Revomere. per. iterum. devomere. per. valde. Debibere i. Devomere.

ont Wythen. in W. ont Wyten.

clien Wythen of sloten. Tundo. tundere totu-
di. tusum. Contundere. per. simul. Detun-
dere. per. de. vel deorsum. Extundere.
per. extra. vel tundendo extrahere. In-
tundere. per. intus vel valde Pertundere.
Obrundere. per. contra vel undique Pi-
lare. Comminuere. Diminuere.

Wythen. wijderwegen. Diffringere. Anfringere. per. circum.

af Wythen. afflaen. Decutere.

Wythen. stken. plucken. vergaderen. als ruynde.

bloemen. huyt et cetera. Carpere. colli-
gere. Decerpere. Veilere.

op Wyhen der spijte. solbe. huyck. Ruftuacio. eructuacio. singultus.

te Wyhen. aberspeel doln. Adulteror. aris. in G. **Scyhen** cum ceteris.

Wyhyng. schotryng. ruytng. Fractio. Fractura. ruptura. laceratura. Dilaniacio.

ge Wyhen. berfliggen. Torpere i. Deficere.

Wythelich. Frangibilis. le. ter. tas. Fractibi-
lis. le. ter. tas.

ont Wythelich. sterke. vast. Firmus. ter. tas. ratus. te. ratishabicio. Inconvulsus. incon-
cussus. Irrefragabilis. le. ter. tas. Inviola-
bilis. le. ter. tas. Insallibilis. le. ter. tas.

Wyhyng. spijhyng. coeryng. abergehyng. Vom-
itus. us. ui. orexis. xis xi. Vomica. ce.
vomitus. ti. vomicium. cii. Vomix. cis.

dat snel Wythit. Fracticius. a. um.

Wyhydwagn. pedde. ryade. Buso. onis.

Wyhydyng. Uzeffis vel Uxeffis. id est Ampli-
ficio. Dilatatio.

Wyder. in W. **Woerde.**

Wydere dat men die huyt met decht. Scin-
dula. le. Scandula. le.

Wydere asoem. ontbloeten. Distabulare.

myt Wyderen schleypen. Tabulare. Contabu-
lare. per. simul.

Wyderen berkepsel. Tabulatus. a. um. Tabu-
latus. ti.

gar Wyderge. Famicus. ci.

ber Wyerden. bygmaaken. Ampliare. Amplifi-
care. Dilatare. extendere. Diffundare. Si-
nuare.

Wyghel an en toym. in W. **ge Wyt.**

Wyghen. hernen. Cerebrum.

Wyken die stat. Bremis.

dat men Wynde mit staekt. Ticionarium.

ban Wynden buyt maeken. Ticionor. aris. At-
ticionor. aris.

Wyngen. toedragen. Portare. portitare. appor-
tare. asferre. deferre. attollere. adducere.

bol Wyngen. volcomen maeken. volbuuren. vol-
rynden. Perficere. Consummare. Seigere.
peragere. obire. exequi. finire. cetera in
G. **Eynbru.**

bra

her Bengen. guet doitslaen. Dilapidare. Abli-
 gurare. absumere. disperdere.
 ta Bengen onnutlich. Idem.
 ter werlt Bengen. gebeten. kunds genesen. in
 B. gebeten.
 boit. bozt Bengen. Proferre. producere.
 acher Bengen. Traducere. transportare. Trans-
 ferre. transigere.
 onder Bengen in dwangh. Subigere. Subiuga-
 re. subdere.
 weder Bengen. Reportare. reducere.
 weder Bengen to bank. Redigere.
 in Bengen. indagen. inboeren. inleghen. Inser-
 re. introducere. intronizare.
 by Bengen. bewysen. bekunden. Probare. do-
 cere. certificare.
 by Benglich. betuyflich. Probabilis. le. ter. tas.
 Docibilis. le. ter. tas. Certificabilis. le. ter.
 tas.
 Benger. bager. Portitor. Portator. Lator.
 Gestor. Baiulus. Baiulator.
 Bæckhen. lugden als eyn dyer geynt. Rugire.
 Bessem. eyn bysch. Brasmus. mi. Amio.
 Bescławue. eyn stat in Ingeren. Wratislavius.
 Bzet. in B. Boide.
 schypBzet. Pluteum. tel.
 waslaffel Bzet. Alea. lee.
 rechten Bzet off taiffel.
 gekhaest Bzet. Assa. se.
 hoch Bzet daer men spelt. Ambulla.
 Bzgt. Amplus. latus. Spaciosus. Sinuosus.
 [I. Sinuosus.] vastus i. amplus.
 Bzghypt. Amplitudo. latitudo amplitas. vas-
 titas. vastitudo.
 Bzgtmahen. Amplare. Ampliare. Amplifica-
 re. dilatare. Laxare. Collatare. per. simul.
 Bz pap. wytmoff. Puls. pulmentum. pulmen-
 tarium. polentum. brodium. leguminarius.
 a. um.
 Bz maken. Sipare.
 maelBz. Farracum. ci mola. le.
 Bzhen. Pulmentare. polentare.
 Bzchen. schyben. taissen in den byde to spelen.
 Circis Tabula.
 Bzess. carte. Littera. Litterula. Carta. cartu-
 la. Epistola. missiva. missivula.

sendBzess die hoyt is ind klegen. Pistacium. cli.
 hantshust. Bzess. Cyrographum. Cyrographus.
 phi.
 scholiBzess. Recognicio.
 quoyBzess. Quitanci. Quitancia. Apoca.
 betuyfichBzess. Renunciacio.
 payBzess myt loden segel Bulla.
 payB. sendBzess besloten. Breve. vis. unde Bre-
 vigerulus.
 wederBzess. Dissidatoria.
 Bzesslich. Epistolarius. re. ter. tas. litteralis.
 le. ter. tas. literatorius. a. um. Epistola-
 torius. a. um.
 sendBzesse schryber. Epitaphista.
 sendBzesse boeck. Epistolare ris. Epistolarium.
 ril.
 Byngandyn. eynceley harnesch. Equamata. te.
 Bynnen. in B. Byane.
 Bynsien. Brissium. lii.
 Bzgt. schern. underslach. bynde. Absconforium.
 interiticium umbraculum.
 langBzgt of want daer wyntloch of anders langh
 her gepait is. Maceria. e.
 Bzgtzen meker. Macerio. onis.
 Bzgtzel. wyndeling. krechelings. Circulea. Brix.
 Bzoch. Coeme. Mica. Buccella. frustum. ri.
 kalafina i. fragmen.
 Bzochen. coemen den hoenten. Sipare. Consi-
 pare. per. simul.
 Bzochen. streuwen. wederbergen. Dissipare.
 Bzochen verre. Prospare.
 Bzochen tegen. Obsipare.
 Bzoethe. schoerre. in B. Byghing. schoeringh.
 Bzoethe. avertterdinge. in B. Woisheit. Inoc-
 dieit.
 Bzoiche. nederheit. lendenper. Bracca. Bracale.
 lis. Femorale. lis. Bathin. indeclina. Braci-
 le. Bracarium. Perizoma. tis.
 Bzoich ugdoen. Debracare.
 Bzoich. benne. ostant. goit. Palus. dis. Am-
 fractus. us. ul. Labina. ne. Vallus li i.
 Palus. paludis.
 in den Bzoich woenende. Paludarius.
 Bzoicherhuyt of Bzoichs. Paludofus. Palustris.
 tre. Vallofus. tas. Valfestris. tre.
 Bzochs. loep. in B. Geil.

Bzochs.

Broeck. cpanch. spoor. Fragilis. infirmus.
 Broede. uuehen. Jus. ris. brodium.
 Broeden eger of wylghehen of wylfiten. Cubare.
 Broeder. Frater. Fratriculus. Fraterulus Germanus.
 Broedere ban moeder wegen. Uterinus. Zuster ban moeder wegen. Uterina.
 mynte Broeder. barbroeten. Fratres minores. Barvoti.
 Broedere ban eynen vader ind maleh syn moeder. Fratres.
 Broedere ban eynte moeder ind maleh synen vader. Germani Uterini.
 Broeder ban eynen vader ind ban eynte moeder. Fratres Germani. And ban den Zusteren allet bisseveer gelyck.
 Broeder uwerf wyf of uwerf manf. Levir. levirii
 twyer Broeder wyf heiten Janitries.
 wyf Broeder. Confrater.
 twyer Broeder hunder of broeder ind zuster hunder of twyer zuster hunder heiten Confofrini.
 Broeder int gemeen. Frater. Adelphus.
 Broeder soen. Fratrius. trui.
 Broederf dochter of wyf. fratrui. vel fratriaria.
 Broederf hunderf hant. Fratruielis. lis.
 Broederf hant heit oich Fratruielis.
 Broederf zuster. fratrilla.
 Broederlich. Fraternus. a. um. fraternalis. le. ter. tas. fratruielis. le. ter. tas.
 sich Broederlich heben. Fratro. as. are.
 Broederfchap. Fraternitas. Fraternalitas. germanitas
 Broederfchap. ghyfde. Fraternitas. confraternitas. gylde. de. monopolium. conforcium. vincinium.
 Broit. Panis paniculus. turunda. de.
 wyt Broit. wegge. fencle. fluten. mycken. Cuneus. sinila.
 Broitbiden. in B. Bedelen.
 Broitfede. Turilla. le.
 Broitmeier of becher. Panicea. communis ge. paniceus. cea. pistor. trix. conquetrus. a. um. panifex. panificus. ca.
 Broit maken. Panificare.

Broitmaking. of dairmen broit maect. Panificium. cii. pi.
 dairmen Broit maect. Panificium. cii. panificia. cie.
 tot Broit gehorende of ban broide wofende. Panicius. a. um.
 Broitbacken. Pinfere. piflare.
 Broit in der afchen gebacken. Entrifia. e. focacius. cii.
 Broit in den aeben fteken. Furnare.
 fchymmeit Broit. Artocopus.
 Broit bur die herren. Idem.
 Broit datmen ardeghenden kuden gheest nae der pynnen of nae myddaghes eten. Celophium. phii.
 Broet ongegetet. Idem.
 dun Broit. Collirida. de.
 Broit tpaugel. Idem.
 Broit in en aeben of duppen of in den aeben gatz gmaect. Clibanicius.
 Broitfede of fpyfede. of dairmen fulechf bereyde. Cerealis. le. cerealium.
 Broit becher. in B. Becher. conquetrus.
 Broitwen. Braxare.
 Broitwer. Braxator.
 Broitchen. geupeten. nutten. Uti. frui. fungi. gaudere. vesci. convesci. evesci. fersungi. defrui pocior. potiris. vel pocior. poterris.
 myf Broitchen. Abuti.
 famen Broitchen. Confruo. coutor.
 Broitghing. Ufus. us. ui.
 myf Broitghing. Abusus. us. ui.
 Broitghing af to laten. Defruor.
 Broitlich. fundtorius. a. um. Ufus. le. ter. tas. ufivus. a. um. ufibilis. le. ter. tas. Utenfibilis. le. ter. tas.
 ge Broit. freus sum. fruius sum. ufus sum. potius sum. gavius sum.
 Brodegom. Sponsus. nymphus.
 myf Brodegom. Conspofus.
 tukken deen [i. den] Brodegom ind der broit eyn haide. Paranympus.
 den Brodegom ind der broit die fanch men oen fonger. Epithalamum. unde epithalamicus. a. um. die den fanch fongt.

des **Budegoms** ind der **bunt** samenkompt. Con-
nubium. Connubialis. le. ter. tas.

des **Budegoms** stedelste **bunt**. Simporator.
toris.

Bufoft geystlich of werelich. Sponsalia. Nupcie.
Nupciole. arum.

Bufoftich. Sponsale [*l. Sponsalis. le.*] lis.
[*l. le.*] ter. tas. Genialis. le. ter. tas.
Nupcialis. le. ter. tas.

Bufofs hupf. Nuptorium. nuptatorium.

Bufofs sanc. Hismenechion.

Bufofs goedel. Cestus ti. et Ceston. Cestos.
indeclinabiliter.

Buht. Sponfa. Nympha.

Buht dye beiaagt ind noch ungetruwt is. Pro-
nuba. Paranympa. domiduca.

Buhtich. Dos. dotalicium. Arra.

dur den **Buhtich** oft **budoft** to boldengen dye
gelapste. Meta. te. Conosigio. onis.

Buhtgabe. Parafornum. Parifernale. lis. ter.
tas i. ultra dotem.

Buhtbedde. Genialis lis.

Bugge. Pons. Ponticulus. vadum.

Bugge maken. Pontare. Pontificare.

hopt van der **Buggen**. Pila. le.

Bummen. gegummen als een leuwe off hertze.
Rugire.

Buyn. donker. Fuscus. Aquileus.

Buyn maken. Fuscare. obfuscare. Confusca-
re. Infuscare.

dat **Buyn** gemact is. Fuscantium. nii. Fusco-
tinctum. ti.

dat **Buyn** mactt. Fuscatorius. a. um.

Bunken. pyftin. pyctin.

Buynfwijch. een Sint.

Buys. in B. Boysse.

Buch. hircus. Edus. prellus. hirculus. Hir-
ciolus. Subrimus. mi.

figenBuch. Capricornus. egecceron. rontis.
Egecceros. rontis. dorcas. dis. lbex. cis.

goit Buch. Ciniphes. phis. Cinipheus. cini-
phei.

Buchen. buchf. Hircinus. Caprinus. Hirc-
sus. tas.

Buch. Alvus. der jonstren buchf. Uterus. der
hondrechtiger buchf.

Buch int gemeyn. Venter.

Buch van en berken. Aqualiculus.

die ynt [*voeg hier in de*] **Buch** spint moeder
gheden is. Cefo onis.

Buchhuys. Amicinium ni.

Buch der waltren. Alveus. vel. Alveolus. lf.
groot**Buchich**. Ventricofus. Ventruofus. Ru-
fufus.

die tot des **Buchich** behoeff callet. Ventrilo-
quus.

des **Buchich** fweeling of horghebe. Molucrum.
cri.

des **Buchich** goedel of bant. Ventrile. lis. Ven-
tralis. le.

des **Buchich** botte. Aqualicus. Aqualiculus.

des **Buchich** mont. Alura.

Buchstien. di. Ventriculus. Aqualiculus.

Buchfoedel. in B. Bloitganch.

Buchstrecht. in B. Beermoeber.

Buchen. Inclinare. Declinare. Incurvare. Fle-
ctere. Coö. as. are. Procumbere. Procu-
bare.

die fter **Bucht** of belet onder der boeden. Gib-
berus. a. um.

Buchguch. Roburnus. Rufca.

Buchfabe. litter. Littera. Sillabaca.

Budel. sechign. Bursa. Fiscus. Sacculus. bur-
fella. burfula. cassidilis. le. pera. forulus.
li. faccipium. [*l. facciperium.*] scortefus.
stracius. marsupium. loculus. moculus. Cru-
ma. crumena. Crumenula.

Budel of fack daer men gemeynen tyff of rente
der herten in woeyt. Fiscus.

meel**Budel**. Cribrum. cribellum. tarantara.
cernida. currisfrugum. setarium. cetacium.
f. seve. tempfe.

Budel maken. In den budel steken. Burfo. as.
are.

Budelen meel of anders. Tarantatarifare. Abro-
tare. Cribrare. concribrare. decribrare. per-
cibrare. Setariare. Setaciare.

Budde. spoich. mom. Schoebudel. hailerf. [*l.*
hailers.] Citeria. c. larva. ve. larvula.
di. larvales. mascara. re. Dit to maken of

daer mit lopen. Larvare.
Buff. flach. lctus. us. ul. Verber. Alapa.

Buff

Buff mit opgeblazen hantbaken. Bucca, f. cc.
Buſſa, ſe.

Buſſen maken. Buccare, Folleſeere.

Buſſen. Inſolenter ſonitum facere.

Buſſel. Bubalus.

Buſſeiſ. [denklijk te lezen Buſſeiſch.]

Buſſen, nppen, nppen. Obſtipare i. Inclinare.
reclinare, declinare, inſectere, genuſectere.
incurvare.

Buſſet, Sodomita.

Buſſetge. Peccatum contra naturam.

Buſſetynge. in B. onbeſtyme. in A. Enp.

Buſſe. Littera papalis. aut Sigillum. aut Sac-
culus coreus.

Buſſe. ghebe. unde. waighe op den water. Pro-
cella. unda. undula. fluctus us. ui. fluctu-
lus. ampulla.

Buſſe. bieſſing. peddenſtoel. peperſynch. ſwam.
Fungus. boletus. volvus. vi.

Buſſen. hobelen an den lyde of anderz. Tuber.
beria. gibbus. unde. Gibboſus. a. um. tas.
Tuberoſus. a. um. tas.

Buſſen vergaderen. Tuberare.

Bun. eyn ſtat. Bunna.

ic Bun. ic byn. ic ſyn. ic ſyd. Sum. Exto.
Exiſto.

berBunden. verſtrickt. bereynight. verſcheben.
Confederatus. colligatus. Cunitus. con-
ſcriptus. concordatus. compactatus.

geBundenen. perſſſten. Fasciculus. Fardellum.

Bungh. Tympanum.

Bunghen. Tympanizare.

Bunghen geluyt. Bunda. de.

Bunghen ſpeete. Tympaniſta.

Bungherſche. Tympaniſtria. Tympanotria.

Bunghich. Tympaniſtrialis. ſe. ter. tas.

Bunghel als men den honden of bieren an den
halse hengt.

Bunt. Varius. a. um.

Buntſcheit. Varietas. Diverſitas.

Bunt maken. Variare. diverſificare.

berBunt. bereyning. verſtrickongh. gymbrecht. ver-
ſcheyng. Hebercompſte. Fequs. Confedera-
cio. Liga. colligacio. pactum. compactio-
nacio. Coniuracio. Conſpiracio. Conſidu-
ciacio. Unio conſcripcio.

berBunt. in B. berBundem.

berBuntlich. ſamen bereynight. Confedallus. a.
um. confederatus. colligatus. conſtrictus
aſtrictus. coniuratus. conſiduelatus. con-
ſcriptus.

geBunt. herl. achterman. rughter. beſtman. boyy-
man. ſantman. Degener. villanus. ruſticus.
colonus. Agricolonus. agricola. ruralis. ple-
beus. agellarius. gello. gillo. onis. ſtohdus.
incultus. haccalafis. aboriginis. ne i. ſine
noto genere. Aboriginus. a. um. batorius.
gregarius. a. um. paganus. a. pagus. gi i.
villanus. De hiis etiam in A. Acherman.

geBunt die hier kompt ſalken mit den botzen.
Caleſtro. onis.

geBuntſche. Culponeus. nei.
geBuntſch. herlich. in D. Ooylich.

Bure. naburen. Vicinus. na. tas.

Burſcap. hundeſchay. boyy. Vicus. viculus. villa.
villula. pagus. gi. pagulus. li.

Burde. tocht ſpelt. ſcherp. gabberp. Ludus. lo-
cus. burdoſitas. dicterium. locofitas.

Burden. tobben. gadden. tochen. geylen. ſcher-
zen. ſpielen. Iocari. adiocari. ludere.

Burdich. Iocofus. iocatorius.

Burdich ind ernſtich. Salaris. re. ter. tas.

Burdicheer. Iocifiſta.

Burdich. edel. walgebaten. in A. Adel.

geBurd. ter herit kompt. Partus. us. ui. Ge-
nicuta.

geBurd. Nativitas. natale. natalicium. Ortus
us. ui.

ter geBurdten hoerende. Natalicium. a. um.

die an geBurdten off dorghden boyl doyt. in B.
Hoich in herder.

die tot der geBurdten hoert. Gingimarius. a. um.
Buſch. waſt. foreſt. Silva. Silvula. lucus. lu-
culus. arduera. nemus. foreſtum.

Buſch die dupſter iſ. Cemeria. ric: gaio. vel
gagio.

in den Buſch of waſt eyn huple. Lucanar.
bol Buſches off waſds. Silvoſus. tas. lucofus.
tas. nemoroſus. tas.

geit of loen van Buſchen of waſden hergen. Lu-
car aris ſilvaticum. foreſta.

Buſchich. waſdich. Silvius. a. um. Silveſtris. re.
Buſſe.

Buffe. Pixis. dis. calarus. buxis. dis. buxula. le.

bonte Buffe. Bombardus.

Busboom. Buxus. xi.

dale Busboom weest. Buxetum.

Busbomenholt. Buxum. xi.

Busbomen. buxeus. a. um.

Bux. begn. knacht in **B.** Bux.

Buttel. hyepel. Arbutum.

Buttelboom. hyepelboom. Arbutus. scarfa.

Buten. Extra. exterius extrinsecus. extrinsece.

foris. foras. forinsecus. ce. exter. a. um.

exterus. a. um. externus. a. um. aforis.

deforis. efforis. preforis. proforis.

Butenmgnsch. uplendich. bende. uphengnsch.

Alienus. alienigena. advena. accola. foren-

sis. exigena. exterus. peregrinus. exul. amun-

cus. adventicius. apolides. allophilus. barginus. a. um. barginis. ne. inquilinus. dedicius. exoticus. a. um. i. peregrinus et ignotus. forinsecus.

Buxten. weeslen. panghlen. tuxden. tuxschen. Cambire. permutare. commutare. alternare. transferre.

Buxte. tymmering. Structura. edificatura. edificium. edificacio. constructio. instauracio. fundacio. fabrica. fabrilla. fabricula. tot den **Buxte** hoerende. Fabrilis. le.

Buxten. tymmeren. Struere. construere. extruere. edificare. instaurare. fundare. condere. fabricare. fabricicare. statuere. constituere. ponere.

Buxten. pioegen. in **A.** Acheten.

Buxman. in **A.** Acherman.

CA.

CA.

Ca. dalt. eyn bogel. Monedula. Taccala.

Cabel. Iyn. rrep. seel. toto dale mede men eyn schep an dat lant befiget ofte meetet. Profineum. nei.

Cablaute. in **B.** Wolck.

Caethe. wamp. schupstail. Mediastinus.

Caethen. Mediastinare.

Caich. Cocus. ci.

Caichen. Coquere. Decoquere. Excoquere.

Caichele tot sloeben. Piropus.

Caicher but eyn schijver. Calamarium.

Caicher but en schutte. Pharetra. chorintus. ti.

Scuticam. die eus is.

Cade. geyde. Cremium.

Cadock. sonerdyck.

Cass. Acus ris. neu. ge. in **A.** Agge.

tiem Cass. Migma. tis.

Caigheren. in **B.** Wagheren.

Caï die niet ontfengt en is. Carbo. onis. Inde Carbunculus. di.

Caï die bernende is. Pruna. ne. unde prunalis. le. ter. ras. prunosus. ostas.

Caï pant ten altate brennende. Arula.

Caie. biot. Calvus. Alepius. Glabrio.

boie Caie. Abcalvester.

actijet Caie. Calvester et Recalvester. apiconfus. apicosus. apiofus. alopiconfus.

Caie maken. Calvare. decalvare.

Caie werden. Calvere. calvescere.

Caicheit. Calvicium calvicies. ei. calvaria. rie. Alopicia.

Caif. Vitulus.

Caiff. Vitulinus.

Calch. Calx calcia.

Calu.

Caldsegh. Stranguiria.

Calde. tsaghe. coitz. Fēgē hebn. Febricito. as. et febricitor. aris. febrico. is. febrisco. cis. cere.

Calde. bogst. Frigus. oris. frigidor. ris i. frigus. Algor. oris. gelu. frigiditas.

bol Calden. Frigorosus. Algorosus.

Calde. tsage. fēgē. coitz. rede. Febris. febri. cula febris. quotidiana. terclana. quartana. effimera. interpolata.

Calt. Frigus. a. um. Algidus. Gabidus. Gelidus.

tukhen Calt ind heit. in **T.** Tawe.

tukhen Calt ind heit wesen. in **T.** Tawe wesen.

Calt lyden. verbjiesen. Frigere. Frigescere. Frigdo. as. are. frigdeo. es. ere. idem. frigdescere. resfrigere. per. kerum. Defrigere et perfrigere. pervalde.

ban Caltheit schiden. schiden. beden. Frigucio. ris. tire.

Caltmaaken. Frigidare. infrigidare. infrigidare.

Caltmaakende stede. Frigidarium.

Calten. sprekē. reden. Tēsen. cotren. ppsen. co. sen. ppsen. Loqui. Fari. Sermocinari. Dicere. Fabulari. narrare. referre. mencionari. famaciare. effamaciare. Epadiare. promovere. Depromere. Expromere. Afferere. Asseverare. Afferere. Afluere. Taxare i. dicere.

Calten to saamen. Colloqui. conferre. collaconnare. confabulari.

Calten vele onnutlich. Verbofor. aris. Fabulari. Garrulare.

Calten onnutlich. in **P.** Plabren.

Calten wpslich. Disertare. diserere. Ediffere.

Calting. wpsling. Locucio. termo. fasso. saamen.

ban Calten. seggen ind sprekē byndt men vele in **S.** Aeden.

saamenCalting. saamenwpsakke. Collacio. collocucio. confabulacio collacionacio.

wpslike Calting. Disertitudo. Disertim adverbium.

annutlike Calting ind bes vele. Verbofitas. loquacitas. Dicacitas. Fabulositas. garrulositas.

tas. Linguositas. Linguacitas. vaniloquium, Stultiloquium.

die vele onnutlich Caltet. Verbosator. verbosus. Bucco. onis. Loquax. Dicax. multilinguis. multirepus. Fabulosus. tas. fabularis. re. fabulo. onis. futilis. le. Garrulus. Garrulator. Graculus. linguosus. linguax. loquaculus. Nicolator. neniator. multiloquus. pollicus. garcio. onis. Papas. antis.

Cam. Pecten tinis.

Camstede. Pectinarium.

Cammeher. Pectinarius. ria.

Cam ban boegelen. off dat oeverst van en helm. Crista. te.

hepmen. Pectinare.

Camele. Camelus. Dromedus. di. Dromeda. de.

Camelen legder off meester. Camelarius. Dromedarius.

Camer. hemende. Camera. camerula. cubiculum. cubile der boeren. Genialis. le sponforum. Thalamus. sponforum. Simma. unde Simmista. hemciling.

Camer off bedde echter lude. Thalamus.

hemmelike Camer. Penetrals. lis. penetral. lis. zeta. te.

hemmelike Camer off tesse. hec Conclavis vis. hoc Conclave vis. dat vele sloete ind sloeten to hoeren.

gacweCamer. Armarium. vestibulum.

cciCamer. slappCamer. Accubitus. us. ui. Peristroma.

oelentCamer. Appendicium.

Cameren maaken. Camerare.

twy Camerich. Bicameratus.

dy Camerich. Tricameratus.

dy Camerichstede. Tristegum. gi.

Cameret [*l. camer*] dat men haicht. famicus. c.

Camerich als at hier ind der geullen. Glutinosus. tas. Conglutinosus. tas.

Camille. Camomilla.

Camp. twerinde strijt. Duellum. Pugna. pugula. pugnella. di. Duellio. onis. duellis. lis.

Campcher. Duellator. pugil. pugillator.

Campcheren. Duellare. pugillor. aris.

Campcher. Camphora.

Campcherlich. Duellicus. pugillicus.

Campbechtung. Duellatus. us. ui. Pugillatus. us. ui.
die in der Campbechtungen tuncle volghende. Perduellus. Campio. onis. Caphio. onis.
Camp. belt. Pratum. Tapsus. si i. Campus.
Can. trogh. trogh. pot. Amphora. Cantrum. tri. Canerus. tri.
Can. mach. Valeo. possum. queo.
Canneggheter. Cantrifusor.
Canagl. waerteyde. ronne. Aqueductus. Canale. conductus. Aquelicium. [*l aequalicium.*]
Canceler. Cancellarius. antigraphus. Archigra-phus. apocrifarius. apocrifarius.
ertzCanceler. Archicancellarius.
Cancelfry. Cancellaria.
Canonich. Canonicus.
Can. airt. hogh. hoghich. wgnhel. Angulus. Cornu. Gibbus. tunc. dyp. byer. byst. fcs**Can.** in *N. Angel.*
deCan. Notus. cognitus. agnitus.
ondeCan. Ignotus. Incognitus.
deCan wesen of werden. Noteo. es. ere. No-tescere. Innotere. innotescere.
top ind der deCan. bernormpt. Famofus. No-minofus. Nominativus. Famofitas. Nomi-nofitas.
Cap. Cappa. hic Cupus. hec. Cupa.
geCap. Cappatus.
choitCap. Clamis. dis.
Cappenhogel. in *N. Walch* of pupster.
Capelle. Capella. Capellula.
Capelle. pennenhogel. vivalter. Papilio. onis. Cicendela. lucinium.
Capellanc. tureet. Jurger. Curatus. Officians. Plebanus. Vicecuratus.
Capen. umbygen. Visere. Circumspicere. Re-ispicere. Lustrare.
Capen die al dymel besgen wiff. Lustro. onis.
Caperen. Frutex. ticeis. capera. re.
Capitel eyns cloisters of kerken. Capitulum.
Capitelghys. Capitularium. ril. Capitulare. ris.
Capitelis person. Capitularis. ris. et Capitula-ris. re.
Capitelis fahne. Idem.
Capitel in en boick Capitulum.
hou Capitel tot capitel. Capitalation.

myt Caputlen onderscheyden. Capitulare.
clegm Capitelken. Capitellum.
Capuyn. robet. Capucium.
Capuyn. robet maken. Capuciare.
Capuyn. [*l. Capuyn. zoo staat er op H. gelubt Hane. en 2. D. op C. Capuyn*]
Capo Gallinator. Gallus Gallinacius.
byghen of ym Care of hughe. Alvear. Alveare.
Alvearium. Alvarium. Allitaria.
bickij Care.
moellen Care.
Caien byghen. in *N. Breechen.*
Carbunchel. Carbunculus.
deCaier. ysoeben. Temptare. probare.
Caien. smaken. ysoeben. Sapere. Probare. temp-tare.
deCaingge. ysoeyngge. Temptamen. mentum.
tacio. Probamen. mentum. Probacio.
deCaingge int begyn. Passio.
deCaingge int volbyngen. Propassio.
deCaingge die sichich of lathelich is. Refra. se.
Carden der wullenwreder. cassen. Cardio. nis.
Cardinael. Cardinalis.
Carene als men geest tot affalt. Carena Qua-dragena.
Carsthen. klyck. Inscissura.
Carstloch. Dica. ce.
Carich. nautre. byml. byack. Parcus. perparcus. renax. detentivus. pleonexus.
Caricheit. byackheit. byplicheit. nauticheit. Par-citas. ter. Tenacitas. ter. Pleonexia.
Carmen. suchten. Gemere. eiulare. Ingemere. Ingemiscere. Suspirare. Lamentari.
Carmelich. Lamentabilis. le. ter. tas. Lamen-tosus. ofitas. Trenofus. tas. Treneticus.
Carngnge. suchtinge. Eiulatus. us. ui. gemitus. us. ui. suspirium. suspiracio. suspira-men. mentum. Lamentum. lamentacio. Tre-na. ne.
Carnuffel. Hernia. nie.
Carp. eyn bickij. Carpio. onis. carpa.
Carre. Carruca. Biga ban twee perden. Bun-ga. Carracucium. eyn Carre mit seer hogewraden als eyn bybrade werck but sieden of staeten. Monocosmus. ban eynen perde. Tri-ga. ge. ban dym perden. Veha. he. Mono-

cosmum is en cart die eygen alleyn dreegh.
Plaustrum. ban twee radren. unde plaustral-
lis le. plaustrum. di. plostrum. plostellum.
Carte arbeidet. Capfus. si.

Carten. straken als en doet. Strepere. Obstre-
pere.

cade Carte. in M. cade Wagen.

Carte trekkende twee perde. niet heit Biugus. vel
biliugis. vel ge. of sy heuen: deid Biugis of
biliuges. ind is der perde dyn of meer. triu-
gus. triugis. item cetera.

Cartt zywt. Nankstureium.

Cartt daer men in den wyngaerd die erde mede
umibwopt. Bacile. vanga. ge.

Carte. edel. Cedula. pagina. paginula. carta.
cartula. membrana. membranula. matricula
i. cartula. pistaciuncula.

Carte daer in die pharcken die eyen gedaide bue
die hoest of boit die doest bekijgden boegen.
Philacterium.

Carten merker of bereyber. Cartularius. ria.

Cartstijl. gwaartstijl. Ludus quartarum seu car-
tarum.

tot Carten hoerende. Membraneus. a. um. men-
branacius.

Cartstijl. Santrose Carthusiensis.

Cart. net. polst. in N. Nidel.

Cartstien. snor. Zona. filum.

Cartule. cartstijffel. mstheite. Casula.

Cart. scherp. spunde. Capsa. capsula. promp-
tuarium. repositorium. alimonia. apoteca.

Cartang. eyn bucht. Castanea. iuglans. dis-
herocleata. molusca. ce.

Castangen boem. Castaneus. nea.

Castelleyn. in N. Dachtgebe.

Casten. pynigen. plagen. martelgen. blepcken.

Castigare. punire. plagare. tormentare. tor-
quere. martirisare. martiriare. trucidare. ex-
carnificare. afficere. affligere. profigere i.
cruciare. profigare et profigari. depolere.
maclare. macellare. mulcare. plectere. ro-
manisare i. trucidare. trucidare. ulciscor.
ceris i. punire.

ter Castingh. ynn gereyckchap. Ignis. rota. crux.
paribulum. furca. aqua. flamma. aculeus.
eculeus. ungula. fidicula. flagellum. stropio.

fustis. clava. plumbatum. bipennis. lamina.
fax. facula. machina. sippus. carcer. cratis.
eraticula. prun. arum. pinca. forphex. mal-
leus. fuscina. fuscina. molaris. gladius.
ensis. rumphea. securis. pix. sulphur. far-
tago. funis. restis. baculus. tenella. nervus.
vi. plumbum. acetum. sal. calx.

Castinge. ynn. plaghe. martelhe. weerdage. we-
erde. lyden. gwaal. gwaetzinghe. tognente. Tor-
mentum Inde tormentuosus et tormento-
sus. tas. tormentacio. dilasterium. marti-
rium. martirizacio. tormentuacio. tortura.
trucidacio. truculencia. afflicto. cruciamen-
cruciatas. us ui. cruciamentum. cruciatio.
excarnificacio. ypodromus. exicium. exi-
cium. unde exicalis. le. ter. tas. et exi-
ciositas. mastamen. mastacio. pancracium.
cii i. tormentum. vel flagellum. passio. pas-
siuncula. plexus. us. ui. unde plexuosus.
tas. punicio. supplicium. pena.

alreley Castijng. ynn. plaghe. et cetera. Ter-
ribulum. li.

der Castijngen ban gepfelen of ynnen andere
woyen werden. Pancracior. tiris.

die sich totter Castijngen of gepfelingen gheest.
Pancraciarus.

Cart. mugghont. Cactus. Murilegus. Musio.
pilax. acis.

Cartengolt dat ngt den boemen loipt. Viscus. ok
unde viscosus. tas. Item daer mit to werken.
Viscare. conviscare. deviscare et conviscare.
per valde of ontsijmen. Inviscare. per intra-
reviscare. per iterum.

Carte roff. Fiala.

Carten mit den bal. Pilare. Alipare.

Carte. Pilator. Aliparius.

Carte. Meta. re.

Carten teghler. Metarius.

Carte. Palea. Paleola. Acus. ceris. neunt.
gene. Ablunda.

Carte stede. Paleare. Palearium.

Cabelen. wegen. Discernere. Diiudicare. Dis-
ceptare. Ponderare. Cavillare.

Cabelich. Palearis.

Edel. in C. Carte.

gholt Edel. Dica. ce. Obligacio.

Cederboom. Cedrus.
Cedrenbucht.
Cedren. Cedrinus.
Cedren salbe. Cedria, drie.
Cedruer. Ceduarium.
Celle. Cella, cellula. Pastoforium i. parva cellula.
Hejmliike Celle. in C. hejmliike Camer.
 eyn **Celle** van der anderen gedeelt. Divisorium.
Cement. Moyer. Monoyer. Plaster. Cementum.
Cepier eyns hoeyngs of heyferstroede. Ceptrum.
Cetegn. wisse. in S. Selter.
Cynobor. rudych. vermiloen. Schoenrois. Cinobrium. Rubrica.
Cypressenboom. Cypressus, cupressus. conus. ni. van Cypressenboom dat oeverste. Marisum sii.
Cypressens. Cipressus, cipressinus. a. um.
Cypressen bucht. Conus, ni.
Cirkel en rynch. Circulus. Anulus. Anfula. circus. ci. ciulus. cli.
des Cirkels unberste beyl. Bracis.
Cirkel daer men die rontheyt mede maect. in P. Pester.
des Cirkels middelste stuylen. Centrum. Punctus. ti. centron. indeclinabiliter. centro. onis.
Cirkel die niet weder en komt tot synen punt. Spira. re.
 eyn **Cirkel** van den anderen gelijke der staende. Ind der is byf in den hymnel. Paralellus. li. Paralellum li. dat en is niet to verstaen dat die eyne niet verre van synen neefen en steyt dan die ander. mer gheyn van den byf cirkelen en steyt synen neefen boit mydden noch achter. dat is an gheynen eynden naerre. mer mit allen synen eynden gelijke nae.
Cirkel. ront werck van metael. Circites. tis.
half Cirkel. Emiculus. Semiculus.
cleyn Cirkel geset doeren en groten cirkel. Epiculus.
Cirkel ront. Circularis. re. ter. tas.
Cirkelen. Circulare. Circinare.
Cirkelgng der slangen of der reys of seke op eyn ghepynge. Spira. re.

Cirkelgynge wat onduyden. Girare. Regirare.
Cistern dur water. Cisterna. Sceptoris.
Cla off clater. Ungula. in C. Clawe.
Clacklois. in A. Clunch.
Clad. clanch. in B. geBeych. lach.
deCladt. in A. onfeyn. beh'adt.
deCladden. deClatteren. in A. Clunchen.
Claffen. in C. Callen.
Claster. clater. later. badem. dat is eyns nuenfeyn leghd.
Clage. Querela. Querimonia. Requesta.
Clage. torpach. anspach. toefeggen tot pmanf to hebn. Actio. actiuncula. Impeticio. Questio.
die Clage getichlich doir. anspacher. Actor. intentor. cauator. impetitor. Inculcator. accusator. culpator. inculcator. inculpitator. die so deClaget wurd. Reus caufarius caufaticus.
Clagen. Querulari. conqueri. queremoniari et querimoniare.
deClagen. anspachen. kuldigen. Cietigen. Impetere. convenire. accusare f. minores vel pares vobis facto vel crimine Inculcare f. verbis maiores vobis Arguere. caufor. aris. Culpare. Inculpare. culpitar. diculpare. Dis. Ex. infimulare et infimulor. aris.
Clam. bucht. sam. nat. Madidus. Madidulus. humidus. humorosus. Humectus et humecte adverbium. lentus. Eliquis. deliquus. liquidus. Elutus. rignus. Irriguus.
Clamp. camp Tenaculum.
Clanch. geuybt. schal. Clangor. Tynnitus. Sonus.
wederClanch. wederheyllich. geuyt uit bergem. wateren off anders. Echo. onis.
wederClanch int geynen. Resonancia. ter. obsonancia. ter. Reboancia. ter. Reclamancia.
Clanch lach. in B. geBeych.
Clant. compaen. geel. benit. Socius. Affocius. confocius. affociatus. confociatus. confodalis. commecator. concomitator. contribulic. Apodifich. Appendix. confodustus i. confederatus. Collateralis. commanipularius.

rius, collateraneus. confida. collega. contubernio. combinarius. coniunctuarius. collaterensis. comes. comiculus. comitellus, Affecla.

Clappen, melden, in **A.** Apenbarten.

Clappen, snappen, in **P.** Plagen.

de Clappen, acht **de Clappen**, bedaghen, beemahen, beemeren, lasten, lasten. Detrahere. derogare. deferre. obloqui. Oblimare. carpere. rodere. detractare. vel detractare i. detrahere. obtrahere Idem. Invehere. Investare i. detrahere.

acht Clapper, bedaghet, beemahet, beemeren, lastet, lastet. Detractor. Detractorius. derogator. delator. oblocutor. oblimator. Rofor. Corrofor. Corroforius. Investivus i. detractori. [*I. detractor of detractorius.*] Suggillator. auriculator. propalator. futilis. le.

Clair, in **B.** Baer. clare.

Clair, in **B.** Baer. licht.

de Clair, gloemich. Turbidus. obscenus. Turbulentus. Turbulens.

Clairmaken, Declarare. clarificare. Fulgidare. Lucidare Illustrare. Luculentare. Lustrare. Perlustrare.

saamen Clair maken, Serenare. Inferenare. Conferenare. Collustrare. Limpidare. Referenare. per. iterum. Subserenare. per modicum.

on Clair van verstand of begijp, Obscurus. tas. Intricatus. cio. Involutus. cio. inevidens. cia. incomprehensibilis. le. ter. tas. Inapertus.

Clair van begijp of verstand, Clarus. tas. planus. nicles. evidens. cia. lucidus. tas. luculentus. cia. apertus.

Clair werden, Clair schijnen. Clarere. clarescere. vornare i. clarere. lucere. lucefcere.

Clair maken, Clarare. clarificare. declarare. dilucidare. allucidare. Eciam in **C.** be-Claren.

Clair saken hgnbelen, Clarigare. clarigacio.

on Clairheit in der lucht, Aperia. aperie. [*I. Aporia. aporie.*]

Clairheit, Claritas. Claritudo. Claredo. Sero-

nitas. tudo. puritas. Eudoxia. fulgor. oris. fulgiditas. fulgedo. fulgetum. ti. Jubar. splendor. meritas. splendificencia.

Clairheit, doirfchijnheit, doirfchijnheit, luterheit, perspicuitas. illustreitas. [*denklijk te lezen illustritas.*] dyaphaneitas. claritas. transparencia. luciditas. perluciditas. transluciditas. luculencia. faculencia.

Clairlich, doirfchijnlich. Perspectim. Clare.

Clarept, luterdanch. Claretum. Nectar Inde. Nectareus. a. um. Ambrosius. Ambrosia.

Clarex, in **C.** Claster.

Clarex eys [*I. eys*] bierg. Ungula.

Clarex onder vijlen of getymmer. Basis.

Clarex, recte. spietz. spalde. Clappe. herme. scham. Sciffura. Ruptura. Fiffura. Laceratura. Rima. Rimella. Rimella. unde Rimofus. tas. Riscus. ci.

Clarex blasse, Roca. ce.

Clarex dijnng of anders sephen weers gherken daer men die floetelen mede ancoriert op die snoeren. Pecten. plectrum.

Clarex, in **B.** by Clat.

Clarex, andoen. Vestire. investire. adinvestire. amicare. palliare. Induere. indufiare. amictuare.

ont Clarex, uytboen. Exuere. expoliare. divestire. depannare.

um Clarex, Circumamictio. as. Circumamic-tuo. as.

ont Clarex, Expolia. e.

saamen, uyt Clarex. Convestire.

weeder Clarex, Revestire.

Clarex to ryten of to schoeren. Depannare.

stede daer men Clarex uyt doet to laten waakheit, Apolucium. Apoleterium.

Clarexhamer, Vestibulum. Armarium, Vestiarium. Apoleterium.

Clarexmeister of bewaerre. Vestiarus. Vestigarius. [*I. Vestigarius.*] s. imperatoris. daer men Clarex of anders wat hgnleget to bewaren in hpfen of platen. Zaberna. zabarra. zalhurra

der Clarex oberfloedicheit, Aspergo. Sirina.

der Clarex oberbloit hebde, Aspergineus. a. um. Clarex balderfche. Vestiplica.

Cleghing geistliker lude. Religio. Habitus. tus. tul.

die bloit ind oebel geClept is. Pannosus. Tunicosus. Cincinosus. pannucius.

rhoirClept. Superpellicium.

dyakenClept. Levitarium.

Clept sonder nutten. Jonsen clept. Collobium.

genrgt Clept. Acupicta.

tullen Clept. groff twynter clept. Andromada.

houthen Clept blyghende wst. Arineum. arthomium.

groff Clept. Birrum.

billich Clept. Bigera. endromis. vel endromides. dis.

Wepers Clept. gebrukt clept. Trabea. cicla. cle. ciclas. dis.

Clept der swetsticker. Campefire. tris.

alt Clept. Periloma.

geel Clept. Epicrocolum.

dobbel Clept. Dyplois. dis. endromis. dis.

Clept der moniken. Epedicen. Religio habitus.

licht Clept. Levidensis.

Clept of cleptere ter gehoerichheit achter geaten. Redivie. arum. Redivive. varum. exuvie. arum.

Clept dat to samen syden is. Oloferica. co.

Clept dat to samen purpuren is. Olosetra. tre.

seghhoerichlich Clept. Adorea. ree.

Clept dat to reten of to schuirt is. Lacinia. nie.

des syn Clept of cleptere to reten synt. Laciniosus. pannosus.

Witterg Clept wyt gheeren. Lacerna. ne unde

lacernatus. die so ghelept is.

Clept des men in spelen begheft. Ludix. cis.

Clept ban dasten off grebels hagen off bette gemaect. Melotes. tis. melota. te.

Clept dat subit ind ban materien cleynlich is ind toenber. Multicium.

Clept ter vermaetsaigenen. Mutatorium.

strijClept rons beyers off konings. Paludamentum. unde paludamentatus. vel paludatus.

sic indutus.

Clept der herdden. Paniceum.

Clept ban manigerley doich. Pannacia.

ryn Clept hofstye. Parogium. [I. Paragium.]

ryn alt Clept vermaect dat schynt oft nyge is. Interpolata. le.

gewest Clept van manigerley bartwen. Polimita.

Clept an den gheeren wyt. Planeta. te.

Clept ban vele dalten. Multiplica.

die Clept balbet. Vestiplicus. ca.

Clept dalten. Vestiplicare.

Clept eynde hoengynne. Regilla. le. vel Regillum. li.

Clept ban huyden of belten gemaect. Reno. onis.

Clept der armen dat to reten of to schoirt is.

Scrutum. ti.

strijClept. Stragula. le. vel Stragulum. li.

hoengngs Clept. Taraca. ce.

purperen Clept. Purpura. re. Tarea. taree.

Clept der edeler ionger roemeren. Pretexta. die

sukh Clept dyoch. Pretextus. a. um. pretextatus. a. um.

Clept dat lichtferdich is. Thomis. mis.

Clept daer van die rechte daderen hant ind dat

berpelt [I. werpsel] of twessel syden is. Tramoferica. ce.

Clept dat alt ind versten is. Xerapellicia.

Clept rons senatoirs. Abella. [I. Abolla.] le.

nederClept. in W. Woch.

Cleptel van huyderen. Tabulatus. a. um. et tabellatum. ti.

deClepten mit huyderen. Tabulare. contabulare.

per. simul.

ontClepten van den huyderen. Distabulare.

Cleit int getegns. Indumentum. vestimentum.

Amictus. amictorium. habitus. Vestis. indu-

men. indocula. le. Enduntum. vostinus.

us. ui.

Clept of belten muß ind uns rutwe. Amphipaca.

le. vel amphipacum. Amphibolus. Sclavina.

Clept dat erwe is. Antibolus.

Clept. dast. tzt. Clibanus. proclivum.

Clept. Querelator. querelofus. querimonio-

sus. querulus.

Clept. angethet. in C. die Claget. [I. die Clage enz.]

Clept. als eyn richter claget. Questior. Questor.

Clept. wyngely luttich. hazel. Parvas. parvulus. Exilis. le. ter. ms. exiguus. ms. Mo-

di.

dicus, dicitur, artesis, pusillus, Paulus, paululus, pauxillus, paucus, Pauculus, perpaucus, quampaucus, a. um, Pupus, pusinnus, pullus, a. um, parumper.

Clegn, luttich, luttich, pro abverbis. Exiliter, tas, exigue, guttas, modice, citas, paulo, paulisper, parum, parumper, Aliquantisper, pauce, paucedo, Paucitas, parve, parvissime.

Clegn van personen, Sefillus i. pusillus.

Clegn nahien, beringnien, Minuere, Diminuere.

Clegnheit, lutticheit, lutticheit, Aliquantillitas, paucitas, exiguitas, exilitas, Modicitas, pauxillitas.

Clegnichheit, tartzicheit, tederheit, Teneritas, teneritudo, Astrosia, delicacitas.

Clegnich, tzet, teder, Tener, delicatus, Tenellus, lippeus.

berClegnen, in D. Diameren.

Clegnet, ngnere, lutticher werden, Discrefcere, decrefcere.

Clegnet, ngnere, lutticher woden, Decretus, discretus, a. um.

Clegnoit, prweil, Clenodium, encenium, Iocale

Clegnoit off tzereng bes arms, Armilla.

alreley Clegnoit van gold off silveren dat verhaben is, Bulla, le.

Clepel in der blocken, Clapillus, Tuballus, Tyntinnabulum.

Clepyer, weter, in C. achterClapper.

Clepyr, gelyp, in C. die vele onnutich Callet.

Clerck, pape, Clericus, Sacerdos, Subdiaconus, Diaconus.

Clercklich, parpys, Clericalis, le. ter, tas.

Clerckfchap, Clerus.

Clergy, Clericatura, clericitas, clericalitas, clericatus, us. ui, Clerimonia.

berCleren, dughen, ontleggen, ontghenden, Exponere, declarare, Interpretari, Dilucidare, differere, ediffere, Dissertare, Ediffertare, enucleare, resolvere, Districare, extricare, digerere, explicare, hermeneumatizare, explanare, Elucidare, Luculentare, Glofare, Commentari, Enodare, aporiare, exprimere, exarare, exertare, Denudare, Determinare.

diffinire, definire, divaricare, aris i. discutere, Enodare.

berClereng, bedughenisse, ontghending, ontleggeng, Expoficio, declaracio, Interpretacio, delucidacio, resolucio, Analasis, hermenia, explanacio, explicacio, elucidacio, dilucidacio, hermeneumatia, luculentacio, Metafrasis, expreffio, exercio, exertacio, Enodacio.

berClerere, bedughen, ontghender, ontlegger, Analyticus, Expofitor, declarator, Interpres, interpretator, dilucidator, elucidator, enucleator, resolutor, Digestor, explicator, Explanator, glofator, commentator, commentarius.

Clebe egn fiat, Clivis.

Cleben, berghien, batten, Figere, Affigere, firmare.

anCleben, toeflaen, neutraliter, Adherere, coherere, inherere, subherere, Affistere.

dat Clebende of hangende is regent an, Appendix, cis, Appendicium.

Clebende of anhangende an en berch of hoochte, Acclivus, a. um, Acclivis, ve, f. in ascensu, Declivus, a. um, Declivis, ve, f. in descensu.

dit Cleben machuen oic myt beftigen uprechtien, ut in D. Beftigen.

Cleffen of cletten, Lappa, cis, Glis, gliffis, Carduus, ui.

holCleffen of Cletten, Lappofus, tas, Carduofus, tas, gliffosus, tas.

Cleffich of Cletlich, Lappeus, glifficus.

Cigen, feuten, Furfur, maf, ge, cantabrum, apluda, de.

van Cigen, Furfureus, a. um.

Cygh, in C. Carff.

Cyghen, in D. Baten.

berCyghen, berfpyghen, Circulare, Explorare, scrutari, obfervare, fifeare, notare, confiderare.

berCyghet, combe, berfpyghet, Scrutator, obfervator, explorator, catafcopus, circulator.

Cyghet, ragghe, Collirium, lugulum.

Cyghnen, reppen, ftyghen, Scandare.

opCyghnen, Ascendere.

af of neder Cyghnen, Descendere.

Clammen als *torre to doin*. Torquere. Premere. Urgere. Angere.

op of sinen of mede Clammen. Conscendere. unde consensus. us. ui. consencio.

ader-Clammen of aderfeygen. Transcendere. unde Transensus. us. ui. fio. onis.

Clammen. *figget*. Scanfor. Aseensor. Descensor. Conscensor. Transcensor.

Clapch *ban epnre doeren of dynstren*. Pessulum.

Clapchen. clingen. luden. Clangere. Sonare. Tynnire. Tynnitare. pertinnire.

lamen Clapchen. Contynnire.

doeret of tegen Clapchen. Retynnire.

doerich of styl Clapchen. Subrynnire.

Clapchende. Tynnulus. Tynniens.

Clapchging. in *C. Clanch*.

Reyn-Clappe. *ruide*. stergerheit. Rupes. pis. rupicola. abruptum. rumenium. scopulus. crepido. Anfractus. us. ui. ofus. tas. precipicium. acclivum. copadines. num. murex. ricis. sipus. pi. f. in mari.

Clappet. cluppet. Anrillus.

Clper. *droiff*. geswel. Apostema. tis. uleus. tumor. pustula. glans. tis.

Clpftier. Clisterium. clistere. ris.

be-Cliben. Adherere.

Clorch. Campanula. campanella.

Clorch. *heuch*. mantel. Mantellus. Manticulus. roga. pallium. hec Clamis. dis. penula. le.

Clorchener. *roster*. offerman. Custos. campanarius.

Clorchpuff. clorchtoeren. Campanile.

ban den Clorchpuff *dat underle ban den baife daire dat water as loipt of daire dat op loipt*. Grunda. Grundula. di. Grundatorium. Gut-tatorium.

Clorchpuff. *dochmakien*. of *daire aff waeter dyppen*. Grundare.

Clorchien *luden*. Pulsare.

Clorchien *ghyeter*. Campanarius.

gouden Clorchfien. Bratea. braceola.

Clorch. in *B. Bekheiden*.

Clorchheit. [*f. clorchheit*.] *wisheit*. verstandeheit. bekheidenheit. Sagacitas. discrecio. eulogium i. sapientia. fal. maf. ge. sophia. philolophia. sollercia. cautela. astucia. capacitas. gnavia.

intelligencia. argucia. calliditas. versucia. discretudo. astus. us. ui. ingeniositas. industria. cautela. astu. indeclinabiliter. indoles. lis i. ingenium. fronefis i. prudencia. prudenciuncula. intelligibilibas.

Clorchlich. Diserim. sagaciter. cautelose. prudenter. sapienter. solierter. consulete. caute. cautim. callide. circumscriptorie et cetera form. de nominibus supra in **Clorchheit**.

Clorchlich *war doin*. Cicurare. sagio. gls. gire. Cloppen. in *B. Doeken*.

Cloppen. *dochen* *and ingelaten te weeden*. Pulsare. eciam in *B. Doeken*. skjellen.

tegen Cloppen. in *B. tegen Doeken*.

Clopf. in *B. Bloch*. clopf.

Cloister. Claustrum. cenobium.

Cloister *broutwe of ionsser nonne*. Monialis. sanctimonialis. monacha. cenobita. agapeta. asiltrica. ce.

Cloister *broutwe of ionsser in en wereltliken sticht*. Canonissa.

Cloist. *clorg*. [*f. clorz*.] Globus. globulus. unde globosus. tas. glomus. glomellus. orbiculus. vertigo i. globus.

Cloist *ban blif of lode die men waagt*. in *B. Wigen*. cloete.

half-Cloeten. Semiputare.

Cloeten of knoten die boeme. Putare.

Cloeteren. tynneren. in *B. Dutoren*.

Cloeben. spalden. spigten. blicken. speten. deplem. Findere. dividere. rumpere. bipartiri. capulare. occare. exoccare. affindere. per. valde. vel. juxta. perfindere. transfindere. per. per. con. per. simul. dif. per. diversimode. in. per. intra. pro. per. procull. pre. per. ante re. per. iterum.

hegmlich. wegmich Cloeben. Suffindere.

Cloeblich. gerging to cloeben. Fixilis.

in twee. ge-Cloebet. Bifidus.

in drien. ge-Cloebet. Trifidus.

in viere. ge-Cloebet. Quadrididus.

in vele. ge-Cloebet. Multifidus.

Cloebet *eyneleig danceluz*. Bombardus.

Clouwen. crouwen. in *C. Spouwen*.

Cucht. tangg. Tenella. tenellula.

Cucht. *ghecomst*. in *A. Art*.

Clude is gewicht van hondert ponden tynder cen-
tiner Centenarius. a. um.
de Clunnen van heiden. Algidus. a. um. geli-
dus.
Cluppel. in **C. Clippel**.
Cluncken. ontzegen. in **T. Tunchen**.
Cluse. Clusa heremitarum. anachoritis. ana-
chorelis.
Clusener. herempt. waltdoerber. episcpel. Here-
mita. anachorita. inclusus. reclusus. here-
mipeta. heremicola. folitarius.
Clusentz. heremiten of episcpelz leben. Anacho-
ritis. heremiticus. a. um.
Clusster. Claustrum.
Cluyt. Massa.
Cluwen. Glomus. eris. glomus. mi. glomi-
cellus.
Coe. Vacca. vaccula.
Coe die melch gheft. Bassaris. dis.
Cob.
Cobbe salt ind tzyt.
long Coe van eygen half. Juvenca. ce.
der Copen of perde bergaberyng. Equiricia.
Cofjerde. Vaccarius ria.
Corgen. Vaccinus. vaccineus. a. um.
Coehler. barend man. netterboebe. Histris. io-
culator. iocularius. iocista. chronomanta. re.
cironomans. tis. Ciromon. indecli. Ciromon.
onis. emellicus. manducus. ci. mi-
mus. panthomimus.
der Coehler woide. Mimilogium.
die en Coehler leet of mit en hallet. Mimilogus.
tot den Coehlen hoerende. loculatorius. locu-
laris. re. locularius a. um.
Coehlerfje. locularix. corcula. le. Mima.
Panthomima. Salaria. e.
Coehlen. loculari. cironomare. Fascinare.
Coich. tart. Tarta. Tartella.
Coich. Torta. libum. libus. tortula.
Coichen. Tortare.
Coich. Cocus. cocinarius. cocinator. coculus.
di. coquinarius. fulinarius. popinarius. po-
pino. onis.
meister Coch. Archimagirus. Archimacirus. Ar-
chimacius. Archimacerus. Archipapus. Ar-
chicocus.

boit Coehen. per. ante.
weret Coehen. Recoquere.
Coehen. Coquina. Coquinula. cenopolium.
papina. fulina.
Coehen. dat weret to doin. Coquinare. co-
quere. decoquere. Ex. In. Per. Cocinare.
fulinare.
toz [1. 101] Coehen hoerende. Coquinarius. Pa-
pinarius. a. um. coquinalis. le. rer. tas.
toz [1. 101] Coehen alreep bat. Coculum. li.
Coehenwister. Coquinarius.
Coethery van vele menichfch. Zema. tis: Gau-
rus. Liquamen.
tiup gr Coeth. Biscoctus. a. um.
gr Coeth. gar fijk. Coctura. Decoctum. Ell-
xum.
Cobbe. bieche. in **T. Tunchen**.
Cobden. onteyn mahen. in **T. Tunchen**.
Cobzen. in **C. Callen**.
Coebien. peggien. puggen. iong beziffien. Por-
culus. la. porcellus. la. nefrendis. dia. com-
munis. ge. Succulus. la.
ber Coft werden. Veneo. nis. ire.
die ber Coft is. Vendicus.
die to ber Copen fleit. Venalicius. ind die ber-
Coft is. Empticius. a. um.
Cofferen. fchijn. dofe. iade. afche. Scrinium.
Aula. Aularia. Aulularia. Archia. Tabyn.
Scirpis ex virgis contextus. Teca. Ciromon.
this. Capsella. Calatus. Subpedaneus.
nei. Pedaneus. nei. Fiscella.
Cogge. eynter fchijp. Liburnus.
Coghe. wazangh. Porrigo. nis. Contagium. gli-
contagio. onis.
Coggh. Morbidus. contagiosus. pestilenticus.
porrinofus. tas.
Cogel. Cobel. in **C. Cappyn**.
moniken Cogel. Culla. cuculla.
Coegheler. Blavillinium.
Coil. molff. Caulis. Olus. Olusculum. Tifus.
Coilplanten. Olerare. De Ex. per. val.
Coilftelen. Abolerare. de. ex.
Coilstrunch. Stips. caulis. maguderis.
Coilwouch. hoerfchijp. Locusta. re.
Coilwuyt of loichwuyt. Urica.
Coilstrunch vogel. Sirpax. cis.

Colplant. Brassica. planta. plantula. unde Plantaris. ter.

Column. pylre. pylern. suple. Columna. columnula. columnella. columella. colubella. Scarua.

ban der Columnen of pyltern dat underste. Basis. Herma. me. Hermula.

ban der Columnen of pylre dat oechste. Abax. Epistilium. Epistolium. Capitellum. Herma. Hermula.

Com. nauw. natwelich. Vix.

Com. Veni. imperativi modi.

Come fait of cypit. Ciminum.

Comen. Venire.

toeComen. Advenire. adventare.

wederComen. Redire. revenire. reverti. remeare. regredior. regredi.

wederComen. rouwen eyns toefeggens. Contravenire. penitere.

durComen. verhaften. verhaften. vergien. betragen. begripen. boiren. Prevenire. preoccupare. circumvenire. illaqueare illicere. lexi. lectum. illectare. irretire.

aeberComen. aeberdzagen. eyns werden. Convenire. concordare. compactare. condicionar. aris. convencionor. aris. pacifcor. ceris.

durComen. ban derer Comen. to daten Comen. Provenire.

Comen ten eyns. Comen ter begieten. Pervenire. Comen aventurlich. Eventuare. accidere. contingere.

Comen banden eynen ind banden anderen. Devenire.

aeComen. to rug Comen. Devenire. decidere. contravenire.

bolComen maken. bolwengen. in B. bolwengen. onbolComen maken. Semare. dat is aeber die heiste. Imperficere.

bolComen. bolmaect. Perfectus. completus. consummatus.

meer dan bolComen. Yperintelicon.

bolComenheit. bolmaectheit. Perfectio. complementum. comploco. consummatio.

onbolComen. Imperfectus. Semus. a. um. dat is barben half.

onbolComenheit. Imperfectio. semitas.

aeberComen. aeberdzagen. eyns werden und gwaait to boin. Colludere. collusare. conspirare. mpt samen Comen. vergaderen. Convenire. conventare. confuere.

beComen gmaas und to ontwerden. Convenire. ontComen. ontweyken. ontgaen. rugmen. Evadere. cedere. aufugere. de. ef. declinare. abscedere. elabi.

eyn hynComen. Competencia.

to hulpen Comen. Subvenire. succurrere.

boitComen. gestcomen. Prevenire. anticipare. preoccupare. antecapere. antevenire. prevterere et prevterit. deponentaliter.

die toComende dyng wert. Pronosticus. portentor. portensor. presago. propheta.

toComende dyngen to boernis seggen. Divinare. prenosticare. unde prenosticum. pronosticare. unde pronosticum. portentare. presagare. presagio. is. ire.

toeComende. hernamais. anstaende. Futurus. a. um. postea.

naeComelnggh. Successor. naebolger. Sequax.

toeComende. anstaende. Instans. imminens. nenter. incumbens. ingruens. cia. ter. futurus.

toeCompst. Adventus. us. ui.

herCompst. gescheit. in A. Act.

herCompst. oerhoef. oerhoef der sahen. Ortus. origo. occasio. fundamentum. series. racio.

aeberCompnge. aeberdzach. onderkeghinghe. boetwerbe. Convencio. conventus. us. condicio. condicionacio. unde condicionalis. ter. pactum. pactio. compactacio. concordacio. contractus. us. ui. ypothesis. unde ypoteticus. a. um. placitus. ti. pactorium idem est locus pacti.

des tot aeberCompngen hoitt. Pactorius. Condecisionalis. le. ter. tas. convencionalis. le. ter. tas.

samenCompst. Conventus. us. ui. conventiculus. li. conventiculum. li.

samenCompst maken. Convector. aris.

wederCompst. Reditus. us. ui. reversio.

wederCompst in syn eggen. Dorvicacio. onis. die die wederCompst maecht. Redux. Tradux. cis.

wederCompst des berdzegen. in B. Wallyng leggen. op.

op Compst. betraal. in B. Wate.

arber Compst of arber Comping in quaden saken.

Collusio. conspiracio. machinacio. factio.
die twee arber Compst nipt gewande. Convenena.
ne.

die Compst nipt gewand. Idem.

Commet. in A. Armore.

Compact. in C. Cant.

Compang. route. geestkap. Concio. nis. Socie-
tas. sodalitas. contubernium. comitiva. col-
legium. consortium. participium. compli-
citas in malo.

Coene. moedich. stout. menlich. stomp. dypst. bo-
me. onberbect. ellenthaft. doylpich. Audax.
Animosus. Virilis. Imperterritus. Empha-
ticus. Cordatus. Fretus i. Impavidus.

Coene twelen. doegen. geneden. Audere. Presu-
mere.

Coene. bermetel. bezetlich. dypst. Temerarius.
presumptuosus. frivolis. preceps. presump-
tibilis. le. ter. tas. Eciam in B. Struys.

Coentwerf. Aufor. presumptor.

Coenmaken. moedich. doylpich maken. Animare.
Inanimare. Infligare. Inspirare. et cetera.

Coenheit. bermetelheit. dypstheit. bezetelheit.
Temeritas. presumptuositas. presumptibili-
tas. pertinacia. Eciam aliqua de hiis in
B. Struys et Sturckheit.

Coentwerfing. Ausio. Ausus. us. ui. Audacia.
Animacio.

Coentlich. dyplich. Audacter. Viriliter.

Concordancie. Concordancia.

Concordancie op alreedy instrumenten van musy-
ken. Classicum. ci.

Conqu. eyn dier. Cuniculus.

Conquien. Cuniculinus. a. um.

Confert of gesult van eynde of van supcher.
Confectio. Electuarium.

Conquith. Rex. regulus. Basileus.

die ty den Conquing of keyser die alreoberste is.
Constabularius. Iyn wyss heit. Constabularia.
die tweedichheit syns amys heit. Constabularia-
tus. us. ui.

hoit den Conquing of keyser die oberste rudende-
get. Primiivirgins.

Conquinglich. Regius. regalis. le. ter. cas.

Conquing of keyser soen. Clito.

Conquing of keyser roide. Scepttrum.

Conquing of keyser stail. Alchithronum.

die Conquing of keyser stail bestuende is. Alchi-
thronus.

Conquing of keyser hoicheit. grotteit. heiticheit.
mogentheit. Maiestas. unde Maiestativus. a.
um.

Conquing of keyser schoe. Milleus. lei.

Conquing of keyser strikhept. Paludamentum.
unde Paludamentatus. vel paludatus. a. um
i. sic indutus.

Conquinghyne. Regina. Basilea. Basilla. Basi-
lissa. Reginula.

Conquinghylich clept. Regilla. le. vel regil-
lum. li.

Connen tweten. Scire. constare.

nyet Connen. nyet tweten. Nescire. ignorare.

Connende. twetende. Sciens. ter. cia. constans.
ter. cia. gnosticus. a. um. Scientificus.
gnavus. gnarus.

nyet Connende. nyet twetende. Nescius. infcius.
nesciens. infciens. ter. cia. ignorans. ter.
cia. ignarus.

Complex. in B. Natur.

Complexlich. Complexionalis. le. ter. tas.

Conscient. mytwetenheit. Consciencia.

der Conscientien wyghe. Remorsus. Sinde-
resis.

Consent. volbrct. afglof. Consensus. licencia.
collibencia et collubencia. collubescencia.
allubescencia. conlibencia. conivencia.
Consent in quaden. Faucio. onis. unde fau-
ciosus. a. um.

Consentieren. etleben. volbreden. afgloben. Con-
sentire. indulgere. concedere. impartiri. as-
sentire. ratificare. approbare. ratificari. con-
firmare. licenciare. annuere. admittere. co-
nibere. allubere. allubescere. collubere. col-
libere. annutare. assentiscere. consentiscere.
Consentierende. Consenciens. assenciens. con-
sentaneus. assentaneus.

Consentieren. torballen in eyne sake. in B. by
Wijden. Consentieren.

Contractuen. eyn dynch geiget nae malen. Es-
sigiare.

dat

dat Contrastep off gelijck naegemaect wuordt. Zo-graphamēnos.

Convent. bergadering. Conventus. us.

Cop. dymnap. in 23. Beier.

Cop. kjebel. hoist. Caput testa. apex.

clegncop. Aliphanus. alipharus. clatus. ciatus.

cercerulus. forbicellus. porrethorius.

gemaltcop. Ambesi.

initcop. Angilstrum. ventosa.

Cop van postepen of bladen. Arcopa.

dymck Cop of nap die wpt ind goit is. Patera. re.

Cope. gelding. marchling. Forum. empicio. comparacio. mercacio. mercatus. us.

berCope. Vendicio. venundacio.

Coiy of betcoijstede. Mercatus. us.

hoirCoy. [i. coip.] Preempcio.

hoirCoey. Preemptor. anxionarius.

Copen. cāmen. tuggen. marchien. gelben. Emere. comparare. mercari. appreciari. negociari. cauponor. aris. foro. as. conferre. coemere. per simul.

gemeyn Coiy of berCoijstede. Monopolium. emptorium. empturium.

saemen. myt Copen of betcopen. Commercor. aris.

Copen of betcopen. Nundinor. aris. mercor. aris.

berCopen gedeyt. Divendere.

die to berCopen steyt. Venalicius.

die berCoist is. Vendicius.

die grCoist is. Empiticius.

to Copen dat eyn wint dat ander. Commercor. aris. unde commercium.

berCopen. Vendere. venundare.

des tot eygen Coijstuse of coijstede hoit. Emporicus. a. um.

Copping. Foracio. foramen. mercacio. Mercatus. us.

berCopping. Venum. ni i. vendicio. venundacio.

Coeyr. gelber. Emptor. Negociator. mercator.

berCoeyr. Venditor. Venundator. Negociator. Mercator.

anderCoeyr. mehele. Presineta. Subemptor.

Coipman. merckman. cemer. Mercator. Emptor. Negociator. Negocita. Entecarius. In-
stitor. Arillator. Arginator. Preco. onis.
Particus. per particulas vendens.

lijbsam Coeyr. Empos. tis.

ghyckich Coeyr. Emax. acis. Emaculus. unde Emaciter. tas.

berCoeyr van cingre waren. Velaber. bri.
beelst der Coeyr of betcoeyr. Mercatus. us. ui.
die vele berCoeyt. Pantapoles. Seplassarius.
berCoijckich of coijckich. Mercabilis. Negociabi-
lis. le. ter. tas.

Coipman of cemer die vele roijt. Revela. le.
Coipmanckap merckp. cemerpe. Mercancia.
Mercionium. Mercatura. Merx mercis.
Negociacio. Negociofitis.

Coipmanckap of merckpe to lachen. Preconatus.
us. ui. Preconium. nii.

gueds Coijst. nae. waltepl. Remisse. Emax.
Emaculus. ter. tas. in bono foro.

eyn Coijst to betcopen vele dughjs. Commer-
cium cil. commercari.

dat men Coijt of betcoijt. Mercatum. ti.

Copien Copulare. tor. trix.

Copper. Cuprum.

Copperait. Vitreolum. cuperosa.

Coppel der sonde. diere of anderz. Copula. co-
pularius. rii.

Chore. chorus. ri.

Corall of choirenger. Choralis. choricista. cho-
ricanus. ni.

ten Chait horende. Choralis. le. ter. tas.

Choirpyper Choraules.

Choirhout. in 23. Beste.

Choirkiept. rochlen. Superpellicium.

Choircappe. Clamis. dis.

Chorall. Chorallus. li.

Coerbet. Excipuus. praecipuus. unde exci-
pue. precipue. adver. in 23. Besonder.

wilt Cozbecken of blecken of dat salt daic ban.
Sicilagria.

Cozbecken salt of blecken salt off die bucht; dait
ban. Cucumer.

die stede daic sy wassen. Cucumerarius. daic men
sy bewaert. Cucumararium. [i. Cucumera-
rium.] die hoeder of bewaert. Cucumerarius.

Coz

Corde, kerken. Corda. cordula. in **C. Coef** fuen.

Corde ban en sepe of sege. Antenna. ne.

Corde an en loit dat men die duggie des waters mede ondersoekt. Cacastiores. cathapares.

Corde, snore op en harp, lugte of der geliken. Fidis dis. Fidicula.

Corde daic men lugde mede pyniget. Fjdicula. ban tgen **Corden**. Decacordus. a. um.

Corden of snorenpreiter. Fidicen.

Cordenleider, **coedewaren**. Allutum. Inde Allutarius.

Coere, fiesinge, ertweling. Electio.

den **Coere** to hebn ban tven gonden off pnen to moeten lyden. Paracomosia. Ge.

Coeren, smaken, nutten, pypben. Sapere. sapozizare, gustare, gustitare, agguistare, degustare, probare, libare, pregustare, prelibare. per. ante. conguistare, collibare. per simul. Regustare. Relibare. per iterum.

Coeren, verbeugnen. in **N. Nehen**.

Coeren, spynen. in **N. Nehen**.

Coess, **Wande**, kupp. Spota. Sportella. canistrum. canistrellum, calatus. ti. Cophinus. cophinulus. cartallum. li.

Coessmeier of **verhoeper** of **dreghet**. Cophinarius. Sportarius.

des tot den **Coess** hoiet. Cophinacius. a. um. Sportarius. a. um.

bisch **Coess**, Nassa. se.

wyn**Coess** dynnen gepecht. Izel. berlle. Corbio. onis barile. Ind die die marcht. verhoepet of **dreghet** heit oick Corbio. onis.

loit **Coess** daicmen wyn of anderen **dianck** of nat doic syhet. Qualus. li. quaxillus. di. Colum. li. Coriander. Coriandrum.

Coeren sūt. hum. bucht. Bladum. fruges s. dum frugumur. eis. semen. sementum. segges. tis s. dum feritur. satum. frumentum habet aristas. annona i. unius anni. granum. granulum. granellum.

twercy **Coeren** under eyn. Bigramen.

hoiet **Coeren**. Siligo. ginis. triticum. frumentum. fruges. seges. gris.

hoiet **Coeren** int gemeyn. Annona. ne

Coerenhoip, hupst. berey. Acervus. archomus.

Coerenhuiff, **spycher**. Granarium. annonarium.

Coerenmugte. Calamentum.

Coerenbezer. Frugifar. frugifera.

Coertwedel. Gurgulio. onis.

myt **Coeren** verbulen. Granare. Ingranare.

Coeren hebn of upschicken. Granere. granescere.

Coeren vergaderen. Congranare.

Coeren ban der hant stellen. Degranare. Egranare.

Coeren ingaderen. Ingranare. frumentari.

Coerenich, **hynnich**. Vinnicosus. nevofus.

dat **Coeren** dat grst et eypte ind hoichste in der aeren stiet. Alpha. ce.

Coerenrych. Annonarius. cerritus. a. um.

eyntehant **Coeren**. Alica. alicastrum.

Coeringassel. Pastinacum. ti.

bol **Coering**. Frumentosus. a. um.

Coerette. in **N. Voete**. coerette.

Coerette geben. in **N. Voete**. coerette geben.

Coest, **bast**. in **N. Warch**.

Coesten maken of boitellegen off daic mede wat bestreken. Crustare. concrustare. incrustare. decrustare. per valde.

Coesten afdoen. Discrustare. excrustare. decrustare. subcrustare. incrustare.

bol **Coesten**, **coestich**. Crustosus. tas.

Coet. Brevis. curtis. argutus.

Curt als eyne rede of **kyist**. Compendiosus. tas. brevis. ter. tas. succinctus. a. um. te.

Coeten, **afkorten**. Breviare. abbreviare. curtare. accurtare. decurtare. defalcare. delongare. contrahere i. decurtare.

berCoeten, **berontrechtten**, **ontrecht** doen. Iniuriar. aris obiurgor. aris. obiurgo. as. preiudicare. calumniari.

berCoeten, **berontrechtten**. Iniuriar. obiurgator. preiudicator. rabula. le i. calumniator. revela. le. sichophana i. calumniator.

berCoetpyn. Iniuria. preiudicium. obiurgacio. obiurgamen. obiurgium. calumnia. rabulo. onis i. calumniacio. tortus us. torisio i. iniuria.

Coetich, **Asling**, **onlang**, **laetst**. Nuper alias. noviter novissime. ultimo. ultimo. ultimare.

ic Costick. nootlich. ghemelick. sechlich. Iocofus. solaciosus. ridiculosus: recreativus.

Coste. in **C.** Calde.

Cost. spijse. eum. Cibus. esca. Ferculum Esculentum. Daps. comestio. edulium. Epulum. II. Epule. arum. Esus. us. cibarium. eufra-sia. sipharium. Victuale. lis. Victuarius. a. um.

Cost werden. Victare. Victitare.

Cost als men doot um en dynch. Sumptus. us. Expense. sarum

in die Cost betuyffen mit recht. Condemnare in expensis.

wech **Cost**. Commeatus. us.

die ban Cost to bestellen off to rekenen heest. Sumptuarius. Expensarius. Expensor. des ter Cost gheleit. Sumptuarius. a. um.

Costen. Conitare.

Costel. duyr. duycher. lieff. werdelich. Preciosus. carus. sumptuosus. tas.

Costel in gurt verdoen. Sumptuosus. consumptivus.

Costlich. Sumptuosum. carum. preciosum. se. Costelheit. Sumptuositas. preciositas.

Costrijck. Sumptuarius. a. um. dapilis. Nota. ban Cost. spijse stepe vele in **S.** Spijck.

Coster. in **C.** Clocherener.

Coster die die eynoden verwaert. Sacrifia. sacristarius. thesaurarius. calator. Ind syn ampt heit Thesauraria.

Coster in der afgode tempel. Phanicus.

Cote. Basa. se. Basis. sis.

steyn Coten off stucken die men mede innuyet. Rudus. di.

Coteren. in **C.** Callen.

Cobel. in **C.** Cuygyn.

Coben. swynstal. sulstal. beckenstal. Hara. suarium. porcistum.

Couwre. Cavea. ee. caveola

Coutren mit den monde. Masticare. Demasticare.

der Coutren. Ruminare.

Cracht. macht. overreicht. Potencia unde potencialia. le. ter. tas. Potestas. Potentatus. us. Auctoritas. Plimatus. Optimatus. Magistratus. us.

Cracht. macht. sterckheit. Vigor. fortitudo. virtus. column. nis. Acrimonia. acredo. robor. energia. acridudo. robustitas. validitas. Siromastestes. pluraliter. hee. Vires. virium. efficacia. vis.

Cracht der goetse crachte als sy gesaden synt. Aposma. Apozima.

hol Crachten. sterckheit. Vrosus. tas. Vigorosus. tas. virtuosus. tas.

Crade. cr. eyn vogel. Cornix. cornicula. der Craden of craden roeyen. Corniculor. cornicor aris.

Crade. Pedde. Bzertwoym. Bufo. onis. Bufsula.

Craden. morgen. in **B.** Bedorben.

Crachte. in **C.** Clper.

Crake. bochte.

Craken. bochten. Pedere.

wech **Craken**. Repedere.

tegen **Craken** of bochten. Oppedere.

stijlich **Craken**. Subpedere.

Crake. eyn schip.

Craken. wuschen als wynt of boeme. fragare. unde fragor. crachinge.

Craken als en doere. in **C.** Carren.

Crake. merse. Merx. mercis.

Crake. gordyn. Cortina. cortinula. instia. Lectica. ce. Anabatom. Peripatasma. tis.

Crake. hynbelbedde. Puerperium.

Crake. repickap op to hangen. Ansa. se.

Crake of merse to laden. in **C.** Coymankap.

Crake ban crachte als suetierpe. Apothecha.

Crake [i. in Crame] of hynbelbed ligger. Puerperizare. decubare. decumbere.

die en **Crake** opsteyt maect off verwaert. Cortinarius.

Crake verterp. wortster. Cortinaria.

tot den **Crake** gehoorende. Cortinarius. a. um.

Craken gheiden in **C.** Copen.

des **Crakins** hoichste off oberste deel. Peripatasma. tis.

Cramp. eyn stichte. Spasmus. Tetanus.

den die **Cramp** verheit off gweiset. Spasmaticus. Tetanus verrecht die aeren meer: ban Spasmus.

Cramp. ter bestieit. in **C.** Clamp;

Cranchi.

Canch. onstarch. Fragilis. le. ter. tas. Imbellis le. Enervis. Tener. imbecillis. Delumbis. be.

fulke **Canchheit.** Fragilitas. imbellia. Teneritas. tudo.

Canch. spech. swaech. ongesont. Infirmus. Eger. gra. grum. Morbidus. Debilis. Egrotus. Languidus. Langorosus. pesticus. pestifer. pestilenticus. pestulentus. a. um. pestuosus. Morbosus. deger. invalidus.

Canch. onbast. in **B.** Hoeksh.

Canch in den wegge. Vietus. a. um. in **B.** ber. Heerdt.

Canch liggen. Decumbere. decubare. weder **Canch** werden off wesen. Recidivare. Relanguere. Relanguescere.

Canch maken. Debilitare. Macerare i. debilitare. Emaculare. Enervare. Extenuare. Exhaurire. Sauciare. Morbidare.

die dicke **Canch** is. Valitudinarius aut Valitudinarius.

Canchen. suychten. swaechen. tubzen. Infirmari. Egrotare. ri. debilitare. ri. Languere. Elanguere. Languescere. Elanguescere. cubare. decumbere. deficere. egreo. es. ere. Egrescere.

steede daer men die **Canchen** heylet. Nosocomium. ii.

huyss daer men die **Canchen** geneest. Valutudinarium off valitudinarium.

Canchheit. spechheit. swaechheit. ongesontheit. Infirmitas. Egritudo. Morbositas. Sublestita. Debilitas. Egrimonia. Aporia. Languor. Invaliduto. Invaliditas. Infantias.

alde **Canchheit.** Vetrinum. ni.

lang **Canchheit** off suychlingh. Languor. oris. Inde Languidus.

die alde **Canchheit** heest. Vetrinus. Vetrinosus. a. um. tas.

byende **Canchheit.** Aliotheca. ce.

Canch. eyn vogel. Grus. Gracula.

Canchen torpen. Arissare.

Canchsh. Gruinus. a. um.

Canch. tap. tolt. Ducillus. duxillus. docillus. clepsedra. ductileus.

Canch. peet. kapeel. Sertum. Sertulum. Crinale.

Canch op dem hoefte daer men wat op biezigt. Cesticillus. li.

Canch van manigerley bloemen. Parcapia.

Canch. hart. in **B.** Waide.

Canch. geseyt of gebaden. Carbonella. Frixaxe.

Casse. eyn bish. Gracius.

Casse of carden der werbe. Cardio. onis.

Cassen. Scalpere. Diiscerpere. Lacerare.

Cait an gold of silver.

Cait der vogel.

Craut. scheyfel. machsel. Creatura. plasma. conditura. factura. plasmatura.

Cypren. luychen. rochjen. Clamorizare. bachari. tumultuari.

Cyeste. Cancer. naca. ce.

Cyestich. machich. stach. Vigorofus. tas. vegetus. a. um i. fortis. quamfortis. tamfortis. virtuosus. tas. validus. tas. potens. tencia. viratus. a. um i. fortis. prepotens. valens. compos. robustus. alchides. disacer. quamacer. peracer. efficax. acrimoniosus.

Cyestich. machich. stachmaken. Roborare. Corroborare. fortificare. validare. firmare. munire. communire. vallare.

on**Cyestich.** onmachich. Invalidus. inefficax.

Cyeste. oylsch. beide. byantskap. Guerra. inimicia. diferencia. briga. hostilitas. controversia. dissidium. contrarietas.

Cyesten. oylgen. verben. Inimicari. differenciari. guerras exercere. guerris intendere.

Cyestinch. in **B.** Stizel.

Cyeten. byugnen.

Cyemer. in **C.** Coipman.

Cyemer messe. in **C.** Cyeme. messe.

Cyemer off Coipman die vele roipt. Revela. le. der **Cyemer** gemeyn betcoylhuyss. Meritorium. ri.

Cyenchte. suychte. in **C.** **Canchheit.**

byende **Cyenchte.** Aliotheca. ce.

Cyepel gebachen. Frixatura. crematura.

Cysom. Crisma. tis. unctio.

Cysemen. Crismare. Crismatizare. ungere.

Cyte des die scheyfel byuchen. Cyeta. te.

Cyptzen. mopen. in **B.** Wechoben.

Crobbē. Presepe. pis. presepium. pii.
Crobben. werden. beduyben. bozeren. toynnen.
 Procurare. nancisci. vendicare. adipisci.
 apisci. indipisci habet indeptus sum. exo-
 rare i. impetrare. questuare. conquestuare.
 abscondere et ascio. is. ire i. acquirere.
 follicitare. elaborare. sangere. conquirere.
 disquirere. consequi. conficere. teris. as-
 sequi. affector. teris. fortiri. confortiri. lu-
 crari. lucrificare. obtinere i. impetrare.
die ber Crobbelich is. Adepticus. vel Adepti-
 cus. a. um. Indepicus. lucrativus. Ac-
 quisitivus.
ber Crobbinge. werbynge. Obtentus. us. obten-
 tum. ti. questus. us. conquestus. us. Re-
 liqua formabis ex verbis is ber Crobben.
ber Crobbing. werbyng. wybnyng. Lucrum. lu-
 crificatio. acquisicio. adeptio. Impetratio.
 lucellum di. unde Lucrosus. tas. Questus.
Croome. forge. mutte. Porca. porcula. Scroph-
 a. scrophula. scrophella. Nefrendis. sus. sus-
 cula. kyrr.
Croopen in eyn. Rigere. rigescere. Irrigere.
 subrigere. gescere. dirigere. obrigere. con-
 trahere.
Croopen. cleyn werden off maken. Decreescere.
 Minuere. minorare. ri.
Croopende maken. Rigidare. contrahere.
Crooppinge in eyn. Rigiditas. contractio.
Croosdoern. Rufcus. ci. rufculus. li unde
 Rufcosus. tas.
Crosten. Cristianus. Cristicola. fidelis. catho-
 licus. orthodoxus.
Crostenheit. Cristianitas. Cristianismus.
Crostnisse. tytsnacht. toynachten. mydelwynter.
 Nativitas domini. natale Christi.
Crojt. knijt. Crem nitrum. tri.
Crolich. knitlich. Creteus. a. um. Nitrinus. a.
 um.
Crosten. tytschen. roepen. rezen. ruchtien. gheeren.
 Vociferari. clamitare. garrire. bombigare.
 Buccare Inde. bucco. onis.
Crochel. ruintzel. rump. Ruga Ruidis. dis.
 di.
Crochelen. ruintzen. rumpen. Rugare. Arru-
 gare. corrugare. Irrugare.

Crochelen. ruintzen. rumpen afdoen. Abrugare.
 Derugare. Erugare.
onder Crochelen of rumpen. Subrugare.
van Crochel of rump eyne spicete. Ragadia. die.
Crochlich. ruintzlich. rumplich. Rugosus. rugo-
 sitas.
byn te Croche. byn begaen. Anxius. Anxiatus.
 Et. in B. Wedzest.
Croeden. onderwynden. betwopen. behouwen.
 werchmaken. ondernemen. annemen. Inter-
 mittere. Intromittere Immiscere. Involvere.
 Interponere. Intercipere. Occupare. Ven-
 dicare. Assumere. Intervenire.
Croeden. verstoeren. in B. Wedzeden.
Croeden. onderwynden wyt onrecht. Usurpare.
Crodelich. verdyctlich. Afflictorius. Molestus.
 in A. Wedelich.
Crodelicheit. Angor. oris. Anxietas. Molestia.
Croeghe. croiff. in C. Can.
Croist des namē. Cirrus. ri. cesaries cesa-
 riel.
Crom. Curvus. Distortus. Aduncus. Recur-
 vus.
Crome. in B. Broche.
Crouen. Crochen. Sipare. consipare. per. si-
 mul.
to Croempt. Micatus. a. um.
Crone. Corona. coronula. corella. Aureola.
 Redimiculum. Stema. tis.
die en Croen dyget op syen hoide. Capitecen-
 sus.
Crone des herstē off conynghs. Dyadema. tis.
 corona.
Crone der seggherherstē. Donatica.
Cronen. Coronare. Palmare.
Crotuen. mumuren. moreuen. ptoeien. Mur-
 murare. Demurmurare. Immurmurare. Su-
 surrare. Replicare.
nae off heymlich Cronen. Susurrare. Submur-
 murare.
tegen Cronen. Remurmurare. Obmurmurare.
Croengue. mutmurping. Murmur. Murmura-
 cio. Replicacio. Susurrum. Susurracio.
die Croent off murmurert. Murmurator. mur-
 muro. nis. murgissor. replicator. surro.
 onis. susurrator. Sentenciosus. tas.

Croq.

Crep. Struma.

Cronike. Cronica.

Croniken ſchijft. Cronographia.

Croniken ſchijbet. Cronographus.

Cropel. ſam. manch. Arctopus. Loripes Loripedis. Coltax. tacis. Cadax. daxis. Mancus. ſonder hant. Claudus Acathaleticus. contractus.

Cropel mit twee kruicken. Quadruplicator.

Croiff. croich. in **C.** Can.

Crokkje. Grossus. ſi.

Crot. laſt. verſtoering. lyden. twetwede. pyen. benauwichheit. noit. miopeniſſe. annoit. verdziet. inner. ongebetlicheit. et cetera. droefheit. Turba. be i. turbacio. turbela idem. turbiditas. ſenima vel ſentima i. triticia. ſubleſtia. e. languor i. triticia. dolor. periculum. periclitacio. energia. e. i. inſeſtacio. cruciamen. cruciamentum. cruciatio. cruciatus. uſ. angor. anguſtia. aporia. crucium. ci. agaritudo. aduerſitas. aduerſio. animaduerſio. tormentacio. tortura. tormentum. aſſictio. paſſio. vexacio. ſtimulacio. martirium. depreſſio. ſuppreſſio. violencia. plaga. pena. ſupplicium. vecordia. paciencia. erumna. anxietas. tribulacio. meror. meſticia. meſtitudo. miſeria. angaria. preſſura. calamitas. tedium. tediolum. egrimonia. de his etiam in **B.** Bedroefniſſe.

Crot lyden. verſtoering epnen andoen. in **B.** Bedroeben.

Crouwel. Fufcina. fuſcinula.

Crouwen. clouten. ſchabben. Fricare. ſcalpere. alpagare. defricare. ſcabere. gratare.

webe Crouwen. Perfricare. tranſiricare.

webe Crouwen. Refricare.

die Crouwich. ſchabben is. Alpogus. ſcabidus. ſcabidulus. ſcabere. bra. braum. fricoſus.

Cruce. Crux. cruticula. ſtaruarium.

Cruceberger totter pynten. Crucifer. cruciarius.

Cruceganch. umdganch. tranſ. Ambitus. uſ. circuitus. uſ. circitum. ti. circitura. tranſitus. uſ.

Cruceborder. Crucifer.

Crucewiche. Lethania minor. dies rogationum.

Cruzen. Cruciare. crucifigere. concruciare. per ſimul. de cruciare. per. valde. ex cruciare. die beg Cruzeſ verdzich is. Cruciarius.

Crucht. Cripta. crepido.

Cruche. ſtelte. ſchaitze. Staca. gipſa.

der Cude cracht ind macht. Dyanus. dynamedia.

Cudich. Herboſus. tas. Herbitadas. herbeus. herbidas. herbilis. le.

goen Cudich weken of weeden. Herbere. herbescere.

Cughe. Ydria. uter. tris. urna. ne. urnula. urceus. xeltes i. urceolus.

Cuyhen mont. Lura. re.

Cuile. in **C.** Golle der man.

Cum. Curvus. procurvus. incurvus. rectorus. reflexus. hamus. a. um. uncus. abuncus. aduncus. reduncus. obuncus. Sequitur adhuc Cum de quo

wat Cum. Abuncus. subuncus.

webe Cum. Recurvus i. aduncus. repandus. a. um.

webe Cummen. Recurvar. repandere.

Cummen. in **B.** Soegen.

Cummen. als epn gunnet cum maſien. Came. rare.

die Cum armen heſt. Aquilus. a. um.

die Cum is ban gedich der dyghader. Varus. varicosus.

Cum. de quo ſupra. Acclivus. acclivis. proclivus. proclivis. camurus. camerus. a. um. arcuatim pandus. pandidulus. a. um.

webe Cumnich. Proboſcis. diſ. promuſcis. diſ. ſimus. mi. tas.

Cumming. cummicheit. Curvatura. camera. cameratura. Simoſitas. curvacio.

webe Cumpt dat haer is. Repandum. di.

Cupne. pat. wyſſong. Toniura. corona benedicta.

Cupen. ſlupen. ſlupen. Serpere als die ſlangen. Repere. Reptare Reptitare als nolle ind uncke ind doch neemptmen dit int geneyne boit Cupen.

ſamen. myt Cupen of ſlupen. Conſerpere. in Cupen. inſlupen. Irrepere. Inſerpere.

tuyſſen Cupen of ſlupen. Interrepere. ber of nat Cupen of ſlupen. Proſerpere.

Et 3

Cuyſſe

Cuysf. Crispus, citrosus, choruscus, Rutilus.
Cuyscheit. Crispitudo, citrostas.
Cuyscheit of top der boeme. Capillamentum.
Cuysnahmen. Cispare.
Cuysen. Crustibulum. [*misch. se lezen Crusibulum.*]
Cuyfen dat synt visch die tot allen magden schaden.
Cuyt. moiff, in **C.** Coil.
Cuyt dat goen wester. Herba. Herbula.
waite Cuyt of wilde bycht. Agrestis.
Cuyt gesiden die spedge of bynde heit. Apolina. Apozima.
Cuytbedden. Areola. le.
daite goen Cuyt wester. Herbarium.
goen Cuyt uren geuen of daite mit vertieren. Herbare. Adherbare. coherbare.
Cuyt plucken uyt der erden. Runcare, unde runco, onis, cetera in **R.** uytshaden.
repekay Cuyt of doeren mit uyt to trecken. Runco, nis.
sonder of agn Cuyt. Inherbis, de.
Cuyt, spierierge in der apotcken. Aromatica, unde Aromaticus, a. um, Aroma, aromatis.
Cuyt herapn. Apotheca.
Cuycken. ionckhopn. Pullus.
Cuysynghe. in **C.** Oelent.
Cuytuchel. Cuculus. Tuchus.
Cudde schalp. Grex.
Cudde bercken. Idem.
Cudde ban goeten beesten. Armentum. Armenarium. Armentariolum.
Cuden. wesselen, in **B.** Duyten.
Cudzen. suchten, in **C.** Genken.
Cuple. gade. Fossa. fossula. fossatura, fossatum, antrum, spelu. spelunca, lacus, us, latebra, abdium, latibulum, fovea et foveola quum naturaliter est, cahos, caverna, cavernula, hec specus ci, hic specus, ci, hic specus, us, ui, hoc specus, coris, hoc specum, ci, hoc specu, indeclinabiliter.
Cuple epng tymmerf. Absa, dis, Absida, de.
Cuple. cuple. Fakis, clava, pluraliter hee Amites i, fustes, chathenaria, e, curcuma, me, palus i, fustis, tantanus i, clava.
Cuple der boesse. Amfractus.

Cuple gaden na egre twogelen. Excodicare.
Cupiguch. is cyn clegn vishen, Capatenus.
Cutie. hoph Testiculus, li.
Cusfack Piga, ge.
Culter. Cultrum, Salsgum, mi.
Cum. nauwe. Vix.
Cum.
Cummer. in **A.** Arinorde.
deCummeren onderwynnen. in **C.** Gorden.
deCummeren. besetten merren, tuwen. Arrestare, detinere.
Cummer of becummereng. Arresta, arrestum, ti, arrestacio, arrestamen, mentum, detencio.
Cumpaen. gekelle, in **C.** Ciant.
Cumposh. Compositum, frigidarium.
Cunne. geslecht, in **A.** Art
Cunde. die die wege wyft. Archiductor, ductor cohortis.
Cunde. die al dyrch besuyt, in **C.** derClycher.
Cunde. in **C.** Cuygh.
Cundich wesen. Conflare.
Cundich. snedich, snedich, erbaren, beslagen. Agilis, vigil, cauteolofus, notorius, argutus, astutus, versutus, callidus, cautus.
Cundich. wittich, ruttich, in **A.** Apendaie.
Cundigen. wittigen, in **A.** Apendaren, et in **B.** Baitskappen.
Cundigen. wittigen mit den byngeren off mit den oggen. Innuere nutare, ind al fusste derCundinge heit nutus, us, ui, et nutim advere, et connivere, annutare.
derCundigen mit eenigen andeen leeden. Annicitare.
Cunfl. Ars, artificium, sciencia, scitus, us, practica.
Cunst of meistry. Facultas, magisterium, schegnende Kunst, Sophistria, sophisma, tis, schegnende Kunst, Sophista, arreca.
Kunst ban hantwerck. Mechanica.
Kunster ban hantwerck. Mechanicus, artifex.
Kunster. werckman, Artifex, artista, artificiosus, architectus, opifex, operarius, negotiata, molitor.
die sich Kunstler selvet heidt. Scius, sciolus.
der Kunstler stude. Artificina.

Cung,

Cunſtich. cunſtlich. Artificialis. le. ter. tas. ſciencialis. le. ter. tas. ſcibilis. le. ter. tas.

Cunſtlich gemaect. Fabrefactus. fabrefacere.

onCunſtich. Inſaber. inſcius. iners. tis. ignavus. ignarus. imperius.

onCunſticheit. Inſcicia. inſciencia. ignorancia. ignavia. inercia. impericia.

Cunſtdrger. Artiger.

Cuper. in B. barBender.

Cupen. copper. Cuprum. pri.

dan Cupen. Cupreus. a. um.

Cure. warde. Specula. specular. tis. ſpeculare. ris. tocca.

Curen. worden. Speculari. ſpectare. circumſpicere.

Curewcher. Speculator. ſpectator. circumſpector. arcubus.

deſ tot Curen hoiet. Specularis. re.

Cureit lunter. in C. Capellaen.

Curtze. peiſdecken. Supplex.

Curtzner. peitze. Pellifex.

Curtzier. ſeerlopende pect. Curſtarius. barbaricus.

Cuſe. in C. Cupie.

loet Cuſe. Librilla. pegma tis.

mit Cuſen ſlaen. Fuſtigare.

Cuſich. ſuber. regn. Caſtus. mundus. continens. illibatus i. intactus. purus. perpurus. quampurus. Smectatus i. pudicus. eciam in B. Regn. onbeblecht.

onCuſich. onſuber. onregn. Luxurioſus. incontinenſ. libidinoſus. libidineus. a. um. fornicarius. venereus. paſius. a. um. rutuba. ancuba. ganeus. a. um. citaricus. aſtutus. brutus. cenofus. lubricus. lubricoſus. imundus. impurus. pelicus. pelicatoſus. a. um. luxus. hic et hec nepos. tis. noctipugus i. obcenus. petulcus. petulcans. venetipeta. te. ſalax. acis. tentiginofus. Tentiginamus. Veneripeta. Viſcoſus.

Cuſich maken. Caſtigare.

Cuſich to leben. onthouden. Continere: ſterckli onCuſich degetze. Saturiaſis. ſis. ſi onCuſich of loeg. hant.. Hirquitallus..

Cuſcheit. ſuberheit. regnieit. Caſtita. continencia. mundicia. pudicia. caſtimonia. integritas. puritas. ilibacio.

onCuſcheit. onſuberheit. onregnieit. Incontinencia. Luxuria. Luxurioſitas. Libido. Immundicia. Fornicacio. Lubricitas. Lubricofitas. Viſcoſitas. Luxus. us. Luxuries. ei. Nepotacio. Popisma. tis. Tentigo. inis.

onCuſcheit myt eyns mans luyde. Aduſorium.

onCuſcheit myt eynre ionſten of nonnen. Stuprum. pri. Inde Stupratus. Cutitus. a. um. Recutitus.

onCuſcheit myt den maigſen of twedden. Inceſtus. us. ui.

onCuſcheit doin of beghiven. Luxuriari. fornicari. congeſtire. geſticulo. as. geſticulor. aris. lenocinor. aris. meretricor. aris. pellicare. coire. molere. coinquinari.

onCuſcheit doin mit eynre ionſten of nonnen. Stupror. conſupror. aris.

daie men onCuſcheit doet mit eynre ionſten of nonnen. die ſtede heit Stupratorium. ri.

der onCuſcheit bewegge. Tentigo. ginis. titillacio. Inflammacio.

ter onCuſcheit horende. Tentiginarius. a. um.

ter onCuſcheit between worden. neutraliter.

Titillari. Stimulari

ter onCuſcheit eynen to between. Titillare. vallet hic inflammare Stimulare. incitare: commovere. ad luxuriam.

die der onCuſcheit bewegge hebet of en anderen daie toe behaet. Titillicus. a. um. **mit onCuſcheit gmaſ to beweetdigen.** Violare: Opprimere.

myt onCuſcheit ionſterkap to beneemen. Deſſorare. Devirginare.

onCuſcher. Luxuriator. ofus. Fornicator. ruſſianus pellicator.

Cuſchlich leben. Virginaire aris.

Cuſen. open. packen. munthen geben. Ofculari. deofculari. ſuaviare. Baſtare. Suaviare: Baſiare. Suavitor: aris.

Cuſen. open. packen deſ monds. Ofculum: deebund. Baſium. der eyere luyde. Suavium. der hoelen. Saliva: mixta.

etc.

als Cussen. phugcussen. Pulvinar. pulvinarium.
plumacium. plumatum. plumarium. pulvi-
nus. ni. pulvillus. li. cervical. lis. cemi-
canum. cento. onis.
für Cussen. Cussinus. ni.

doit Cussen. Arestis.
egen Cussen die Cuffet. Suavio. onis. Basio.
onis. Osculator. Deosculator. Suaviator.
Suavitator. Basiator. Basitator.
Cugte. Mitle. in M. Myle.

D.

DA.

Das erbe. Poterde. ops. opis. Glis. glitis.
Dach. Dies. diecula. vertumnus.
dyerDach. hochzeit. hochlich dach. Festum. fes-
tivitas. sollempnitas. celebritas. caristia. en-
cenia. orum.
myrDach. Meridies unde meridianus.
Dach. dachbart die beschneiden ist to haiden. Die-
ta. dietaria. Placita.
Dachreys. Dieta.
Dach van opkhoztingen. Dilacio. suspensio. ter-
minus. inducie arum.
eyn Dach. [*l. Dach.*] Nudius unus.
derde Dach. Nudius tercius.
vierde Dach. Nudius quartus.
vijfte Dach. Nudius quintus. so hooten.
honderste Dach. Nudius centesimus.
Dach werden. Dico. es. ere. diefcere. lues-
cere.
Dach regierre die van guden regimente ist. Die-
ticus. a. um.
gwaat Dach. Dierectus. ti.
die Dach als die medicus bemerct den specken to
gesenken of nyet. Dies creticus. [*l. crisius.*]
kunstlich Dach. dat ist die wyle die sonne barben
erden ist. Dies artificialis.
natuerlich Dach. dat synt dach ind nacht to sa-
men van xxii. uren. Emerinox. dies natu-
ralis.
Tachreys. Diarium. rii. dialis. le.

DA.

bij an den berden Dach to turken. Perendinare.
an den berden Dach als overmoeghen. Pereni-
die. postridie. postcras.
Dach ind nacht geelyke lanch. Equinoctium.
equidium licitum. ci. unde equinoctialis.
le. ter. tas. equidialis. le. ter. tas.
Dach. stude. stunde. tyt. tzt. Inducte. oportu-
nitas. commoditas. conveniencia. cetera in
D. Dach van opkhoztingen.
gerste Dach des hynus als dat geboren wurde.
Lustricus. ci.
Dachhalven. dagen. debingen. Dietare.
die bur Dage opstept. Antelucanus.
bur Dage. Antelucanum.
bur Dage opstaen. Antelucare.
Dagen. in D. Dach werden.
nae byen Dagen. Postridie.
namen van den vij. Dagen in der wecken. [*l.*
weeken]
sonDach. Dies solis. dies dominica.
magnDach. Dies lune. feria secunda.
dyngDach. Dies mercurii. feria tertia.
gudeDach. woensDach. Dies martis. feria
quarta.
donderdagDach. Dies iovis. feria quinta.
vryDach. Dies veneris. feria sexta.
satersDach. samsDach. Sabbatum.
midDaghs resten. Meridior. aris.
wanDaghs. boernais. eermais. wanmais. bo-
tys.

tyg, eer tyg, ander tyg, etwan, wanner, hjer-
bevoertig. Olim. dudum. nuper. pridem.
quandoquidem. quondam. *but* dode des m-
schen. Quadam vice. quodam tempore.
transacto tempore. aliquando. antiquitus.
prilline. antea. priſce.

Dagghlogh. Diarium. rii.

Dagelichs. Indies. dietim. diatim. quotidie
unde quotidianus. a. um.

epns Dages durende. Diurnus. a. um.

egn Dagich. huydagich. Hodiernus.

twor Dagich. Biduum. biduus. a. um. biduanus.
a. um. hoc diemerum. vel diemerum.

dy Dagich. Triduum. triduus. a. um. tridua-
nus. a. um. tridle adverbium.

bier Dagich. Quadriduum. quadriduus. a. um.
quadriduanus. a. um.

Dagerait. morgenſtande. morgenroede. hoit ſon
opgang. Aurora. lucanus eſt ſplendor ma-
tutinus. matuta. te. matutinum. mane. di-
luculum.

but Dagerait. Crepusculum.

der Dagerait opgauch. Antilucanus. ni.

ſon Dagelich. Dominicalis. le. ter.

hoit Dacht. beaiden. beweegen. beſonnen. be-
ſpens. Proviſus. a. um. proviſe. providen-
ter. premeditatus. te. tanter. deliberatus.
te. ranter. preopinatus. te. nanter.

onde Dacht. onbeaiden. onbeweegen. onbeſonnen.
onbergeſch. op rapme. op ralie. op abenture.
waſchthijlic. Improviſus. ſe. improvidenter.
improvidus. de. denter. Impremeditatus.
tanter. Indeliberatus. te. ranter. Inopina-
tus. te. nanter. Fortunate.

ber Dacht. beſwaagt. Sulpectus.

ber Dacht mngſch. Fantaticus. Delirus. a. um.

Dach. Teetum. Tegmen. Tegumentum. Co-
opertorium. Opertorium. Operculum. Co-
operculum. Anamas tis.

Dachte of huyſer binten to wyten. Decalcare.
dealbare

ſteyn Dach. die bechſteyn dait af. Tegla. gle.
ymbrex. cis.

Dach van byſen ind roiden. Tibes. bis.

tor ten Dach gehoerende. Teſtorius. a. um.

wuſſen den Dach ind der want. Subgrunda. de.

der Dachten bedechtinge. Sarcatectum.

der Dachten meſterbedeſter. Architectus. Ar-
chitector.

Dachen meſterlich dedien. Architector. taris.

der Dachten meſterliche bedehinghe. Architec-
tura

des Dachs hoichſt. Culmen. nis.

Dader van en ey. in **E. Egdader.**

Dag. deghen. doimeſt. hnoimeſt. Pugio. onis.
Truſibulum.

Dall. Vallis. Fundus.

Dall van doemen. Angre.

groot Dall. Convallis.

Dalerghich. Valloſus. tas. velleſtris. tre. trei-
cas.

Dall. egn vogel. in **E. Ca.**

Dail. werſchlich. ſcheſterlich. dapper. ephſ. wa-
ker. Agilis. vigil. Activus. Acrimonioſus.

Daling. ſygentſing. qui eſt talis.

Dalen. doelen. dwelen. in **D. Dijſten.**

Dailguch. huyden. huydenmer. Hodie. hodie-
na die. poſtheri. poſpridie.

Dam. dych. Agger. ris. vallum. li.

Dammen. dychen. Aggerare.

Dammag. dydenboich. Sericum figuratum. Da-
maſcenium.

Damaſkenen. eynceley pyumen. Enixe. Damas-
cenum.

Damaſkenen boem. Coquimellum. damaſcena
Prunus.

Dan. oſaan. Tunc. Protunc.

Dan. denneboem. Abies. abietis. Abies. abiei.
Abiecula.

Dannen. dennen. Abienus. Abiegnus. a. um.

Dannen tmanckman. Abietarius.

Dan. conſunctio. quam. quoniam.

wat Dan. woerwael. quamvis. licet quamquam.
noch Dan. Verumptamen. tamen nihilom-
nus.

woer Dan. wuſſen. Qualis. quale. qualiter.
qualismodi. qualitercunque. qualiscunque.
unde. quomodo. quomodocunque. cujus-
modi. Qualiformiter.

ſoer Dan. alſuichen. Talis. Tale. taliter. Talis-
modi. Taliformiter. Similis. Simile. Simi-
liter. Simili modo. Huiusmodi.

toe Danieheit. Qualitas.

ander **Daten**, onderscheiden. Differentialis. le. ter. tas. differens. cia. diversus. diversalis. le. ter. tas. diversimodus. de. varius. rie. varianter. distinctus. te. distinctivus. ve. dissimilis. le. ter. tas.

Danck, hee Grates. gratiarum actio. gracias. reciprocacio. recompensacio.

Dancken, Regratiar. Grates agere vel referre. Anscurare. Caristare. Gratificor. aris. Reciprocare. Recompensare.

Danckder, bekenlich. Gratus. a. um. Gratificus. recompensativus. reciprocativus.

on**Danckder**, onbekensam. Ingratus. Ingratificus.

Danckberheit, bekenfamsheit. Gratitude. Eucaristia i. Gratiarum actio. Recompensa. recompensacio. reciprocacio.

on**Danckberheit**, onbekensamsheit. Ingratitudo.

ge**Danck** moit sinnr. Sensus. Animus. Mens.

des ge**Danck** indal. Ennoyan.

Danck, beg. Coren. Corus. Coragium.

Danckleyder, Coraules. lis.

Dancken, regten. Swanzen. Corisare. Coream ducere.

Dapper, in D. Daff.

Dapperheit, Acrimonia. Agilitas. Alacritas. Columen. nis.

Dag, ibi. Illic. Ibidem.

Daghe, Postea. posthec. postmodum. dehinc. deinde.

Dairumb, Eapropter. propterea. idcirco. Ergo. Ideo. Igitur.

Dairban, Inde. Abinde. deillo.

Dare, Este dage men malt op dwoget. Aridarium.

Darff, behoist. Indiget. Eget.

ber**Darff**, begerichlich. nederbesslich. Ruinosus. tas. peribilis. le. Caducus. a. um. tas.

Darm, Viscus ceris. Intestinum. Fibra. bre. inde fibrosus.

Dartten, berardi. berweent. Petulans.

Darttenheit, bertardicheit. berweentheit. Petulancia.

Dass off gebel. en dger. Cirogrillus. Melus li. melo onis. melota te. Pepo onis. Melipopo onis.

Dat, quod. ut. Quatinus. conjunctio.

Dat, pronomen. Hoc. Illud. Id.

Datfelbe, Idipsum. hocipsum.

Dattel, Dattilum. carica. ce.

Datteldorn, Palmus.

Dait, geschicht. werck. Actus. actio. opus. operacio. effectus. us. ui. factum. ti.

on**Dait**, oebelait. in D. Dopsheit.

ban heilicher **Dait** eyn betnoemt heer. Agoracionus. mi.

wal**Dait**, doeghe. guetheit. brongheit. Virtus. beneficencia. benefactio. probitas. cetera in D. Verbeiteit.

der wal**Dait**, des doeghen. der guetheit lieffheider. Zelotipes. zelotipus. unde zelotipare. philocalus.

Daberen, been als en ostant. in D. Weden. daberen.

Dabering, in D. Wegung. dabering.

ge**Dertich**, Memor. recordans. recolens.

mit samen ge**Dertich**, Commemor.

onge**Dertich**, Immemor.

onge**Dertich** wesen. Immemorari.

an**Dertich**, blytich. sochtich. beestich. Studio-

sus. tas. diligens. cia. sollicitus. udo. sollicitudinarius. accurativus. cio. intentus. intentivus. sedulus. litas. officiosus. tas. ar-

tonitus. frequens. cia. pernix. cis. gnavus. tas. operosus. tas. laboriosus. tas. impendio. adverbium i. sedule. impendiosus. tas.

serius. a. um.

an**Dertich** wesen. blytich. bedynsich. sochtich. beestich. wesen. Curare. accurare. sollicitare.

studere. incendere. conari. niti. anniti. coniti. eniti. inniti. perniti. invigilare. pervigilare. insistere. vacare.

ge**Dertich**, gehokhmiss. Memoral memoria.

memoracio. commemoracio. Recordacio. Cogitacio. Cogitatus us. Meditacio. Meditaciuncula. Cogitaciuncula. Memoria.

le. Reminiscencia. Epro. onis. Logisma. me.

der ge**Dertich**nisse to belesen. Incorporare. misticare. ruminare.

ber**Dertich**nisse. bewangenge. vermoedynge. Suspicio. sinistra interpretacio.

die

die ſyn geſcheyff of memoel verlaten [denk. te lezen verloren] hevet. Ignarus. Oblivioſus. der geſcheyfften wat ſchyn te hebn. Memorial. li. ter. tas.

geſcheyff. Memorativus. memorabilis. le. ter. tas. Meditativus. Meditabilis. le. ter. tas. Cogitabilis. le. ter. tas. Remiſciſibilis. le. ter. tas. Memoriter. memorioſus. ſtas. Memorialiter. Memorialis. le. ter. tas. anſcheyffheit. blyſcheit. ſoſcheyffheit. Studioſitas. diligencia. ſollicitudo. intencio. ſedulitas. officioſitas. Accuracio. Conatus. Niſus. us.

Deſch. Paſta. te.

Deſch maiken. Paſtare.

Deſcheroch. Pinſa. ſe. Magia. diſ.

Dechen. bedecken. ſtoppen. Tegere. Contegere. texere. operire. cooperire. amicare. amicare. obnubere. obnubilare. velare. unde velamentum. Advelare. obvelare. invelare. Eclat in S. Stoppen. deſchen dat arpen iſ. Et in S. Varghen. ſtoppen. Obſtruere.

Deſchel. Coopertorium. Cooperimentum. Obſtructorium.

ontdeſchen. in S. Bloeren.

Deſchene. Lodix. Tectura.

Deſchene umd ind umd kutte. peltz. turtz. in C. Clept.

doſen Dechen. Sandalium. lii.

Dechen meſterlic die daechen. Architector. aris.

Dechen die daechen mit ſteynen. Tegulare. contegere per. ſimul. circumtegere. Ob. per. contra vel undique. re. per. iterum. ſub. per. nac of onder.

die Deſchens epa miſter iſ. Sarcitectus. Sarcitector. toris. Tignarius. Architectus. Architector. Tegularius.

legmdeſcher. Alutarius.

Deſchinge der daechen. Sartatectum. ti.

Deſchinge. deſchel. Operimen. mentum. Tegimen. mentum. Tegumen. mentum. Operitorium. Opericulum. Operculum. Obſtructorium. Textura. Textus. us. ui.

Deſchel der ſteynen daechen. Tegula. Tegella. ymbrex. clis.

baire men den Deſchſteyn meet. Tegularium. rii.

der Deſchſteyn en hoip. Tegularium.

Deſchſteyn maiken. Tegulare.

waider. Benefactor. beneficus. in S. Verbe. waider om gaden wil. Benefactorius. a. um.

debeide. in S. onVerbe.

waideich. in S. Verbe.

debeideich. in S. onVerbe.

waideicheit. in S. Verbeicheit.

Deſching. Tractus. us. contractus. us. Placitus. us.

Deſdingen. handelen. habenen. Tractare. contractare. contractare. per ſimul. precontractare. per. pre et ante pertractare. per. perfecte. retractare. per. iterum. vel retro. Ventilare. retractare. per iterum. vel deorsum.

Deſdinglich. Tractabilis. le. ter. tas.

ta Deſghe. to recht. recte. debite. pertinentter.

Deſghelich. broem. doichtſam. in S. Verbe.

Deſgel bait men enich metall in ſmetet. in C. Teſt.

Deſgel. pot. haben. groppen. buppen. Lebes. betis. aut lebera. te. auxilla. auxillula. cucuma. me. fidelia. lle. ſeria. ſeriola. olla. ollula.

Deſgelmecher. potmecher. Ollarius.

erden Deſgelmecher. Ollarius. Ludifigulus.

Deſghen. heelt.

Deſghen. meſt. in D. Dagge.

Deſger. to mail. in A. Mail.

Deſhen. Decanus. unde decanatus. decanſa. onder achterDeſchen. Subdecanus. unde ſubdecanatus. ſubdecania.

Deſhentme. deſhentſche. Decanilla.

Deſe. planck. in S. Boorde.

Deſe ſlugt ban ſteynen geſtreicht. Ostracus. ci. Deſe. pabiment. eſtrich. ſuer. Pavimentum. area.

Deſe heeren. ſchudden. reyn maiken. Arapargare. Scalpere.

Deſmecher. Ostracarius. pavimentarius.

Deſe van meet dan ban eyndely barven. Emblemata. tis. villicostratos.

Deſle. Pars. parricula. porcio. porciuncula. achterDeſle. Arringium.

an **Depl.** in **A.** Antale.
bescheyden **Depl.** Porcio. porciuncula.

Deplectich. Particeps.

on **Deplectich.** Experts. impers. tis.

Deplen. scheyden. Dividere. pertiri. disfinere. discindere. segregare. distinguere. separare. sequestrare. adducere. disgregare. abiere. exigere. abruere. Inde abruptus i. separatus. divaricor. aris. abvicinare. semovere. dispescere. disparare. castrametari i. dividere. distrahere. abungere. disiungere. dirimere. disiugare. abdicare. clisciscere. discriminare. fecernere. dispartiri.

um **Deplen.** um **geben.** Distribuire. dispergere. dispensare. cario. ris rire ivi. itum.

Deplen. spalden. in **C.** Cloren.

Deplectich. Particeps. Consors. tis.

an **Deplectich.** Exsors. experts. extorris. Immunis.

die um **Deplende** is. Distributivus.

um **Deplich.** Distributum.

Depling. scheyden. Tomus. mi i. divisio. die andre verbalia maect hoet de verbis in ly.

Deplen. scheyden.

Deplich. Particularis. re. ter. tas.

ens **Deplis.** Partim. particulatim. adverbium.

Deplsam. Dividuus. a. um. dividualitas.

on **Deplsam.** Individuus. a. um.

die **Deplsam** is. Divisivus. partitivus.

Deplsamich. dat **deplsam** is. Divisibilis. le. ter. tas. paribilis. le. ter. tas.

on **Deplsamich.** Indivisibilis. le. ter. tas. Individuus. tas.

geDepl. berdepl. bescheyden. Divisim. partitum. disinctim. segregatim. disgregatim. distinctim. separatim. abruptim. disunctim. discretim. discriminatim. abdicatim. sequestratim. abactim. distributum. Frustratim. Particulatim.

geDepl. bercheyden in vele deplen. Multifidus.

ber **Depligen.** berstoeren. berderben. berwuesten. berngelen. berherben. bergwisten. to schanden maken. Destruere. exterminare. eliminare. corumpere. annullare. annihilare. evertere. subvertere. perdere. delere. dissipare. profigere i. devastare. desolare. desolor. de-

solaris. depopulari. perfungor. eris. perfungi. active vel passive in significatione. Profligare vel profligari deponentialiter. Desfrutare. grassari demoliri. oblimare. abligurare. Lino. nis. re i. destruere. obellare. epeculior. aris. diluere. eluere. demetere et tempestare i. destruere. prepedire i. devastare. abrogare. diruere i. destruere. absumere. excindere i. destruere. pervastare. vastare.

Delgen. leschen. updoen. Delere. extinguere. suffocare. abolere. circumscribere s. in causis delere. Limare. Luere. diluere. Coluere.

Deligen. dempen eyn geuichte off hys updoen. tzuken. Delere. suffocare. extinguere. Amputare. Abolere. Antiquare. Sopire. Sedare.

ber **Deigeli.** berbarflich. bernegetlich. berherblich. bergwistlich. Annichilabilis. le. ter. tas. Vastabilis. devastabilis. le. ter. tas. destructibilis. Corruptibilis. Annullabilis. le. ter. tas. dissipabilis. Eliminabilis. Exterminabilis. desolabilis. depopulabilis. profigabilis. desfrutabilis. le. ter. tas. grassabilis. oblimabilis. demolibilis. obliguribilis delibilis. evertibilis. Absumptibilis. le. ter. tas.

on **Deigeli.** onstotelijk. onberdarflich. et cetera. Setz bur glier adiectivum die hre neest bur staen die preposicio In.

ber **Deleger.** berdarber. berstoer. berngeler. berherber. maect verbalia ab ultimo supino in tor ban den verbis hre bur in ly. berdeligen. berstoeren.

ber **Delegging.** berstoering. maect des selben geleggen verbalia in io. de ultimo supino ban den verbis bur geruort. s. in ly. berDeligen. berstoeren. Panarium i. Excidium. discidium. exterminium. vastamen. Cetera in **D.** berDerfuisse.

Delle. Signiche.

Dem. den. oen. om. an. un. Illi. Ipsi.

Dempen sticken. woggen. berdummen. Stranguare. Suffocare. so. longa. Prefocare. Sugillare.

Deinich. in **A.** Andoylich.

Deae.

Dene. egn igt denmæthen. Dacus. Danus.

Denmaæthen. Dacia.

Den. een. in **D.** Dem. den.

herDen. herwaars. Huc. istuc.

beDencken. betrachten. besinnen. besinnen. be-
wogen. avertwegen. beraden. Perpendere.
Pensare. Pensitare. Masticare. Ruminare.
Revolvere. Ponderare. deliberare. ventila-
re. eventilare. diventilare. trutinare. per-
spicere. premeditari. precogitare. Incorpore-
rare. decernere. volvere. rei. circum, de;
di. e; omnia in eodem sensu. subvolvere.
per. poit. vel subitus. transvolvere.

geDencken. gedenken. Recordari. memorari.
inmemino. ais. ere. memoro. as. are. com-
memorari. rememorari. colere. recolere.
meditari. cogitare. recognare. Excogitare.
ymaginari. a. h. b.

bygeDencken. speculieren. ymken. fantasieren.
ymagineren. Speculari. ymaginari. meditari.
contemplari. fantasiari. masticare. rumipa-
re. ructare.

beDencken. betwaggen. Suspiciari. sinistre in-
terpretari.

herDencknisse. betwagginge. Suspicio inde Su-
spectus die betwaght is.

anDencken. ansehn. Intendere. attendere. gan-
nire. animadvertere. intueri. conueri.

beDencken. bisteren. Fingere. ymaginari. Ex-
cogitare.

geist Dencken. Equipensare.

byge Dencken. Precogitare. Premeditari.

weberDencken. Recogitare. remeditari. reme-
morare. rememorari. recolere. recensere.
reminisci. recensio. sui. situm. receptio. sivi.
situm.

Denckinge. in **D.** geDencknisse.

byge Dencklich. ymagin. fantasiech. Ymagina-
rius. ymaginativus. persunctorius. specula-
tivus. fantasiarius. meditativus. contempla-
tivus. ymaginabilis. masticativus. rumina-
tivus.

aberDencklich. aberwegelich. betrachtlich. betrad-
lich. Ponderabilis. deliberabilis. perpensi-
bilis. le. ter. tas. Cetera hec adiectiva for-
mabis de verbis ly. aberDencken. Revolu-

bilis. Evolubilis. Revolutilis. evolutilis in
eodem sensu.

Dencklich. Cogitativus. memorativus. medica-
tivus. et cetera.

anderDenich. hoersam. Obediens. subiectus.

underDenich. hoersam maken. Subiugare. Sub-
dere. Humiliare.

underDenich werken. hoersam wesen. Obedire.
subesse. subici. allubere. allubescere. col-
lubere. collubescere. collibere. collibescere.
parere. obsecundare. obtemperare. sub-
servire.

underDenicheit. hoersamheit. Obediencia. sub-
iectio. allubescencia. Collubencia et Col-
libencia. Collubescencia.

Dennen ind sin toebeghe. in **D.** Danne.

die Dede. in **D.** die Dede.

die die Dede gefat is in den here. Triarius.

Derigen. Tredecim.

Derich. Triginta.

egn ind Derich. Triginta unus.

two ind Derich. Triginta duo.

by ind Derich. Triginta tres.

vier ind Derich. Triginta quatuor.

byf ind Derich. Triginta quinque.

seff ind Derich. Triginta sex.

seven ind Derich. Triginta septem.

acht ind Derich. Triginta octo.

negen ind Derich. Triginta novem.

ban Derigen getal. Trigenarius. Tricenarius.

ban egn ind Derigen getal. Tricenarius una-
rius.

ban two ind Derigen getal. Tricenarius bina-
rius. et cetera his tot bittigen toe.

Derichste. Tricesimus. Tricenus. Trigenus.

Trigenarius. Tricenarius.

egn ind Derichste. Tricesimus primus.

two ind Derichste. Tricesimus secundus. et
cetera

Derich marl of derich werff. Tricesies. Tri-
cies. Trigies.

Derich maillch. Tricesimalis. le. ter. tas. Tri-
gesimalis le. ter. tas.

Deren. schaden. schdigen. hundert. Nocere.
damnificare. impedire. preiudicare. obesse.
pernocere. iniuriari.

Derlich. hynderlich. ſchadelich. Nocuus. Noxius. ſuiſter i. nocivus. officioſus. damnofus. diſpendioſus. taſ. nocencia. nocenter.

onDerlich. onghynderlich. onſchadelich. Innocuus. innoxius. innocens. innoceuter.

Derne. maget. Ancilla.

Derne to werken. Ancillare.

Derſchen. doerſchen. derſchen. Triturare. Tritulare.

Derſcher. doerſcher. derſcher. Triturator. Trifulator.

Derben. in D. ontDeren.

derDerliſte. in D. derDerlynghe. derſtornghe.

Perfunctio. Interpolacio i. Corruptio.

derDerſich. Perfunctorius. a. um.

derDerber. in D. derDerlyſſe.

Derſe. iſte.

Derum. Muſcus.

Deſſem. ophaben. Fermentum. zima.

Deſſemen. Fermentare.

Debenter. eyn ſtat. Davenportia.

Dyacon. dat is die dat heylige ewangelium leſen of ſungen mach. Vaicetra. hebraice. Levita grece. Miniſterialis latine. Diaconus.

erzDyacon. Archidiaconus. Archilevita.

Dyaconſ dyentrock. Dalmatica collobium.

Dyacon cleyn. Levitarium.

Dyaconſcap. Dyaconatus. us.

ſubDyacon. Subdyaconus. ypodiaconus.

ſubDyaconſcap. Subdyaconatus. us.

erzDyaconſcap. Archidiaconatus. us.

Dicht. Compactus. ſolidus. a. um. taſ.

onDicht. in D. Baſt.

onDicht. loſſ als hout of ſtaem off ſponſſ. Rarus. rallus. taſ. poroſus. taſ.

daſe ban onDichticheit wegen nyet in en blybet. Futilis. le. ter. taſ.

Dichtmaken. Solidare. consolidare.

Dichtmakynge. Solidamen. tum. consolidamen. rum. ſolidacio. consolidacio unde Soliditas.

geDicht of lyet int gegene. Dictamen. Carmen. Poema. Dictatura. Fictio.

geDicht of lyet ban heylſchen ſaken. Comedia. Ite.

geDicht of lyet ban heylſchen ſaken. Tragedia. die.

geDichtſchreffer off ſchryffer of dichtet ban heylſchen d'agen of goeden ſaken. Comedus. di. perſona. ne. mer die dat doet ban heylſchen ſaken die heit Tragedus. di.

Dichten. Dictare. Componere. dictare. Fingere. Conſingere.

Dichter. Dictator. Compoſitor. Conſector. Poeta.

Dichte. onduume. Spiſſus. Denſus. condenſus. denſetus. a. um. fragoſus. i. ſpiſſus.

Dichtmaken. Denſare. adenſare. condenſare. ſpiſſare. inſpiſſare. ſtipare unde ſtipatim. adverbium. Inſtipare. per. in. aut valde. Obſtipare. per. undique. vel contra. Reſtipare. per. iterum. Subſtipare. per. poſt. vel ſubtus. vel parum.

Dich werden. dynden. gwellen. ſwellen. Grumare i. tumere. inſuſſari. denſere. Spiſſari. Inſpiſſari. Tubere. Circumtumere. eſcere. detumere. diſtumere. eſcere. Extumere. eſcere. hec tria. per. valde vel ceſſare a tumore. Intumere. eſcere. per. intus. vel valde. vel contra. Perumere. eſcere. per. aever. Ob. per. contra. vel undique. re. per. iterum. Con. per. ſimal. Turgere. eſcere. In. per. intus. ſeu valde. Ob. per. contra. vel undique. Per. per. aever. Re. geſcere. per. iterum.

Dichtwedynge. In D. opdyſſing.

Dichticheit. Spiſſitudo. denſitas. Tumorofitas.

Dichticheit des waldeſ. Peretrum. tri.

Diche. Dake. Ofte. manſchereſſ. beemall. Multociens Crebro. Crebrius. Pluries. Sepe. Sepenumero. Sepius. Sepicule. Sepiuscule. Perſepe. Quamſepe.

Dich. in D. Dam.

Dychen. in D. Dammnen.

biſchDych. byſcher. wyſcher. Vivarium. piſcina. ſtagnus. lacus.

Dic. der. Singulariter. Ille. Iſte. hic.

Dic. Pluraliter. Illi. Iſti. hii.

Dych daeren dat ſimpe. Coxa. coxula.

Dychader. Varica. ce. varix. clis.

Dre gewerſſe. Vertebra.

geDyhen. walbaren. Proſperari. Felicitari. Fortunari. paſſive.

Diſſ.

Dieff. Fur. furunculus. tacax i. furunculus. casat idem. cleps. pis. cleptes. tis. Pila. ta. te.

Dieff die byen of hane steelt. Abigos. gis. Abigeus. Abactor.

Dieff die den markt bestelt. Circumforanus. lustro. onis.

Dieff des gemeynen guebts. Peculator.

Dieberg des gemeynen guebts. Peculatus. us. ul.

Dieslich. Furtim. furtivus. a. um. furtive.

Dieslede dair vele byen synt. Crebrifarus. ri.

Dpl. eyn egypt.

Dolgen. beynen. in **D.** Deynen.

Dgn. vide Ju. Tul.

Dymmeren.

Dymch. Res. recula. di. Ens. tis.

Dymchael. Pactum. sedus. licitacio. Licita. men.

Dymghen. Pactare. depactare. licitor. aris.

Dymden. stellen. in **D.** Dyckwerden.

Dyenen. Servire. famulari. confamulari. obsequi. ministrare. ancillare. vel ancillari pro feminis. suppetitare et sufficere i. subministrare.

Dyenen in eygenkap. Servire. mancipare.

Dyenen. ebenhomen. ighen. passen. maten. Congruere. Evenire. Competere. deservire. Conventire.

berDyenen. berckhouden. bergheden. berghen. erkennen. bur ogen hebb. Promereri. remereri. bereservire. deservire. refundere. recognoscere. recompensare. deservire. per. valde. reimpertiri. reciprocate. retribuere. remunerare. commerceri. per. simul. redonare. reimpendere. rependere.

funenDyenen. mitdyenen. Conservire. Confamulari.

Dyenen hier ind dair. Disservire.

Dyenen fier wael. Inservire. deservire

Dyeneude bynt. Antipes. dis.

Dyeneude lincht. Circumpes. dis. pedissequus.

Dyeneude maget. Pedissequa. que. vel cal co.

Dyente gaidg. Deicola. Crisicola. nathineus. laterensis et lairefons. tis i. lauriam impendens.

Dyente der afgaide. ydolatra. tro.

Dyente der luyde. Servitor. trix. famulus. la. verna. vernaculus. la. apparitor. trix. pedissequus. qua. Assecla. minister. tra.

Dyente die der luyde of ymanz eygen is. Servus. servulus. manceps. pis. Ind sulke eygenkap heit mancipium. mancipulum. Ind die hie oft geyghet is heit Emanceps. is. emancipatus. libestus. manumissus. Ind also to byghen heit emancipare. manumittere. Cetera in **E.** die dan Eygenkap.

mitDyente. Conservitor. trix. Confamulus. la. **berDyente** der waibait. Vicissitudinarius. Alternus. Altrinssecus. Refusor. recompensator. reciprocus. remunerator. retributor. gratus. reimpenfor.

Dyentseke. Servitrix. famula. et cetera.

Dyent int gemeyn. Servicium. servitolum. obsequium. subsequium. famularus. famulicium. ministerium. clientulus. la. obsequela.

berDyent. berckhouding. bergeding. erkennung. Vicissitudo. Refusio. Altitas. Reconponso. Reconpensacio. impendium. retribucio. reciprocacio. reimpensio. remuneracio. gratiarum actio.

berDyent. loyn. Merces. Mercedula. precium. preciolium. premium. acquisitum. Bravium. Sallarium. Meritum.

Dyent gedwongen in eyghener persone. Angaria unde Angariare. Angarie. arum. heplich Dyent of ampt. Caurio. nis. en guet Dyent. Eudulia. dan den Dyent die oerbeste. Ministeriarcha. chis.

hantlich Dyent tuisen tuwen. Dulensis.

Dyent den men gade doet. Servitus. Latia. Cultura. Sacrificium.

Dyent den men den afgaide doet. ydolatra. supersticio. osus. tas. prophanacio.

Dyent den men den heyligen doet.

Dyent den men den luyden doet. Servicium. in

D. Dyent int gemeyn.

Dyentlich. dyentrechtich. Obsequialis. le. ter. tas. obsequiosus tas. Familiaris. re. ter. tas servilis le. ter tas. ministralis. le. ter. tas.

cas. ministerialis. le. ter. cas. Familiaris.
re. ter. cas.

Oyenstlich. oyenstetich. in eygentkap. Servilis.
Serviciosus. cas. Mancipiosus. cas.

der Oyenstlich. Meritorius. a. um.

Oyenstman byz. Libere condicinis. Liber.
mer. Libertus. ta. die byz gekocht syn und
oere kinder heeten Libertini.

Oyenstlichkeit. Familiaritas. Famulatus. Fa-
mulamen.

Oynce. eyndeley munte.

Oynen. schanten. luden. Sonare.

Oynsen. trecken. hanfen. Trahere. tractare. per-
trahere. per. perfecta. Verrere i. trahere.
Verriare. convertere. per. simul. evertere.
per. extra.

Oynsdach. dies mercurii. feria tertia.

Oyep. Vastus. a. um i. profundus. ymus.

onOyep. black. bloit. Clivus. cas.

Oyepheit. dyppte. Profunditas. vastitas. vasti-
tudo. alitudo s. puteorum et similium.
Cahon. Cahos. indecli. Cahus.

grote Oyepheit des waters. Gurgis. tis.

Oyep. Animal.

wilt Oyep. Fera. ferus. a. um. cas.

Oyep dat mit den boeten op der eeden sit.
Agripa.

Oyep onder den buych hale. Apica. Apicia.
cie.

der Oyep bergaderunge. Polia. lie. Armentum
s. boum vaccarum et equorum. sed ovium
et porcorum Grex. polia. lie.

wilt Oyep dat hillich is. Ferisera unde ferise-
rus. a. um.

clenp tam Oyep dat den luden ghegeuen nutliken
arbeit en duet als schap. stoen. Pecus. dis.
Femans. tis.

grote Oyep dat den luden dyent als perde ind
offen. Pecus. coris.

suiste Oyeren. Pecus. indeclina. in singulari.
sed in plurali Pecua. orum. vel Pe-
cium.

Oyep dat vele gut. Solax. acis.

alt Oyep des die mynste genut in eten ind aen
heyde dat gheuen mynlichich gestalt en heet heet
Pecus.

der wilder Oyeren mondscepeninge. Rictus. us.
ui.

der Oyeren strunt of bysch. Ruder. deris. vel
Rudus. deris.

Der Oyeren gesluyt.

des Lwien. Rugire unde Rugicus. us. Leo.

des Eegis. Rachanare Tygris.

des Parbus. Felire. zinzinare Pardus.

des Pantices. Caurare Panthera.

des Beren dat gegn berthen en is. Vercare.
seuire. micare Ursus.

des wylben Stups. Frendere Aper.

der Sogge. Grinnire aut Grunnire. Gruni-
re Porcus.

des Lynthwams. Vercare. hincare Linx.

des Wols. Ululare Lupus.

der Slangen. Sibulare Serpens.

des Eeels. Rudere. Rudire Asinus.

des walt Eeels. Mugilare. Mugulare On-
ger.

des Hond. Baulare. latrare Canis.

des Huchupels. Cuculare Cuculus.

des Peris. Hynnire. Adhynnire. Cohyn-
nire Equus.

des Hertten. Rugire Cervus.

des Ossen. Boare Bos.

der Koe. Mugire Vacca.

des Aren. Clangere Aquia. [i. Aquila.]

des Ehyeren. Pulpare Vultur.

des Swanen. Drensare Cignus Olor.

des Eanen. Gruere. arissare Grus.

des Patven. Paupulare Pavo.

des Hanten. Cucubrire. cucurire Gallus.

der Hennen. Oriplare. Crispare Gallina.

Grabunorum Fringulire.

Turdorum Truculare. rutilare. soccitare.
seccitare.

Sturnorum Passitare. pallitare.

der Mynschen of luyngich. Tinctiare. Tin-
ciare Passer.

der Bygen. Bombicare vel bombilare Apis.

der Hyncken. Frinitare Cicada.

weder. [i. der weder.] lorectare Aries.

Schayp. [i. der schayp.] Balare Ovis.

des

des **Buckſh.** Nucſire. nuclire. Hircus.
 des **Hamel of Caſtroenſ.** Vebare. Hedus.
 des **Doſt.** Gannire. Vulpes.
 der **Catten.** Glatire. glatilare. Cattus. Ius.
 Weer dat en ſam verken iſt. Quiritare. Verres.
 des **Haſen.** Vagire. Lepus.
 der **Kunder.** Vagire. Infans.
 des **Wetſchens.** Drivorare. drivolare Muſſela.
 der **Muſſ.** Pipitare Mus.
 des **Sorir.** Deſticare. Sorex.
 des **Elephanſ.** Barrire. Elephas.
 der **Doſch.** Coaxitare. Coaxare. Coax dicur ſonus ranarum.
 des **Haben.** Crocitare. Corvus.
 der **Hoener.** Pipiare Pullus.
 der **Duyten.** [*L. Duyten.*] Pipiare Columba.
 des **Huyckſh.** Pipiare Accipiter.
 des **Mijſen.** Lupire. Lipire Milvus.
 des **Oebewers of Stoghs.** Crotolare. Crotolare. Ciconia. Ibis.
 der **Sauſe.** Sclingere. Siclingere. Auca. anſer.
 der **Enden.** Retriſſitare. reſticitare Aneta.
 des **Nachtvaden.** Cucubire Noctua.
 der **Merlen.** Zinziare. Merula.
 der **Swaſten.** Fricinnire vel Mimurire. Mimurere. Irundo.
 der cleynſte voglen gelugt. Fricinnire. Inde Fricinnitus. us. ul. of mimurire.

Nie Opreen torpen. Rudio. ire. Ruditus.
 en **Opre** des vader ind moeder opet van eynen kintte en ſynt. als eyn pect dat an der eſſelgnen wyntet. Bigenus. a. um.
Opre dat den luden dienſt doet als eſel off pect. Iumentum. inde Iumentarius. a. um ad hoc pertinens ſeu custodiens.
Opreen ter huſchtuſtingen te ſtellen. Admiſſura.
 der **Opreen manen** of hait op den halſe. Juba. be. Caprona. ne.
 van eyngighen **Opreen** bergaderinge. Polia. le. altes **Opreſ** kint id ſy vigeende of gaende. Pullus. li. Pullulus. li.

Dyſch. ſchpe. eet taifſel. Gliſca. ce. cilliba. be. ſerculum. eſcaria. aſſideria. tabula et tabella et tabellula pro divitibus. ſed menſa. menſula pro pauperibus.
 tot den **Dyſch** of taifſel hoerende. Menſalis. le. ter. tas.
Dyſchlaſen. taifſellaſen. Gauſape. pis. gauſapum. pi. gauſapa. pe. menſale. menſorium. gauſapes. pis. mantile. lis. mantele lis.
Dyſſ. Huius. Iſtius.
Dyſcipel. ſtudent. ſchoelte. Discipulus. ſcolaris. ſtudens. ſcholiſpeta.
Dyſcipelſcap. Discipulatus. us.
Dyſciplin dat iſt die ſtraffing die men geſpſiken perſonen of ſchoelren anduet. Disciplina. diſciplinacio. correctio. ind alſulke ſtraffinge te doen heit Disciplinare.
Dyſpenſary. Diſpenſacio. ſportuna. ne.
Dyſpenſeren. Diſpenſare.
Dyſputary. Diſputacio.
 der **Dyſputacien** verbulſing. Apoleſma.
Dyſputieren. in *N. Negueren.*
Dyſputierſtede der geleerden. Togiferium.
Dyſſel. hoebel. cymphoton. Levigal.
Dyſtel. Tribulus. Traher. Cardulus. Carduus. Cardio. onis.
Dyſtelboom. Lanugo. ginis. unde Lanuginosus.
Dyſtelſinck. Carduellus.
 ſtede dair men **Opre.** roebet of moebet hengt. Furcellus. ſium.
Dit. Iſtud.
Do. Fac. Age. Agas.
Do. aſoor. Tunc. protunc. Illa vice.
Do. als die doſt af iſt. Degelacio.
Dobbe. pegghe. pop. Cavilla inde Cavillare. peggere. Obſtructorium.
Dobbel. twyſhalt. Duplex. duplus. a. um. geminus. a. um. cetera an **Dobbel** treffende. in *D. Dubbel.*
Dobbelſteyn. wazgel. terigſg. Taxillus. pluraliter Cibe. arum. Talus. li. decius. cii. lepusculus. li. Teſſer. ris. Teſſera. re. Teſ ſecula. le. Teſſella. Teſſellula.
Dobbelſteyn mehrer. Teſſellarius. teſſerarius.
Dobbelren. Taxillare.

Döfler. Taxillator. Tesserarius.
 die op Döflelſteyn by ogen woogt. Ternio.
 onis. Trio. onis.
 Doch, merdoch, doch, nochhang. Tamen. At-
 tamen. Verumptamen. Nichilominus.
 Dochter. Filia. filiola. nata. proles.
 Dochterman. Gener. ti.
 die eyn Dochter hebet. Filiaster.
 ſtyf Dochter. Filiatra. privigna.
 Doch of puppy. Pupa pupula.
 Doche van ſtro.
 Doich, gewant. laſhen. Pannus. panniculus.
 Doich dat mit twepeldoggen of bygheldigen hader-
 men getweden wourdt. Bilex. cis.
 ſt Doich. Fungus. gi.
 ſtopel Doich. Limas. acis. Limus. mi.
 Doich. hulſe. ſtoppe. ſteger. ſlett. Peplum. Ve-
 lum. Velarium. Velare. ris. Velamen. Ve-
 lamentum. Amiculum. Galama. acis. Lim-
 bus. bi.
 tot den Doich horende. Velarius. a. um.
 half Doich opſetten. Velare. unde Velatura.
 Velacio.
 hunger Doich des dachten in der ſterken. Velum.
 veli.
 Dochtheger. Velifer. ra.
 Dob. geen. in A. Kff.
 Dodden. geſhen.
 Dode lichamen gebaſſam. in B. geſamſamde.
 die by den Dodden oere onregelicheit dait. Ever-
 riator.
 die in des Dodden ſtede geſat wurd id is byſtop-
 of raidsinn. Suffectus. Immortuus. a. um.
 Dodden ampt doen totter begabingden. [*l. be-
 gravingen.*] Funerare
 Dodtheger. ta gade. Liſtor. oris. Philo-
 onis.
 Dodden bat. doifſlaen. Quartallum. li.
 Dodden balt. Feretrum. libitina. ne. labitina.
 ne. Capilus. Sandapila.
 Dodden ſack. Sarcophagus. tumba.
 Dodden ſack. Nenia. nie. delos.
 op en Dodden ſangen. Nenor. aris.
 der Dodden beroeber. Vespilio onis Buſtiſragus.
 balt. men en Dodden daget. Biſpillus f. locus
 ad quem.

Doden. doifſlaen. Interficere. occidere. Neca-
 re. Interimere. Mortificare. pernecare. Ene-
 care. Trucidare i. Interficere. Perimere.
 Extinguere. Reſtinguere.
 Dodden aſodin en mynck. in D. aſodin.
 Dodden. Slachten vleſch. Maſtare. Macellare.
 Dodden gaden. Tumulare. Sepelire.
 Dodden ſpeel. Coragium. gi.
 den Dodden alderen offerhand to dogt. Paren-
 tare.
 Dodden op to gaden. Exhumare.
 Dodden op to gaden ind die to bernen. Buſti-
 fragare.
 des men Dodden lugden nae maet als gade. ſar-
 ken. bilde. Colofus. fi.
 Doder. doifſleger. Interfeſtor. Interemptor.
 Occiſor. Necator. Macellator. Liſtor. Car-
 niſex. Spiculator. ſedicioſus f. inter cives.
 Doder in 't gemeyn. in A. Doder.
 geDoder. Interemptus. Interfeſtus. occiſus.
 necatus peremptus. Extinctus. Letatus i.
 Mortificatus.
 Doit. nomen ſubſtantivum. Mors. obitus ho-
 minum. nex. necis. necula. exitus. exi-
 cium. unde exicialis. le. ter. tas. exicio-
 ſus. tas. Interitus. as. ui. Pernicies. perni-
 citas. pernicioſitas. letum. ti.
 Doit. nomen adiectivum. Mortuus. a. um. de-
 functus. vitaſunctus. letatus. thnatus.
 Doitheger. Morriſer. a. um. Famoreus. a. um.
 des Doits behaſſam. Fereteca.
 Doitlich. Mortalis. letalis. le. ter. tas.
 Doitſlach mit den ſaerde. Enſicium.
 Doit vleſchlyk digne. Gangrena. ne.
 half Doit. Seminecis. Semimortuus.
 die Doit der hender hept Acerba. dat is byttere.
 die Doit der ionger luyd Immatura. dat is on-
 rijp.
 dye Doit der alder lugde hept Meritis. dat is
 natuerlich. eggchich.
 dye Doit compt byttery. dat eyn is natuerlich f.
 Naturalis. dat ander is byttery f. fatalis.
 dat derde is van geballe f. accidentalis.
 onDoyt. Immortuus. a. um.
 Doye geſlagen of geſtoogen. Mortuus. a. um.
 Doyſlaen. in D. Dodden.

Doyt.

Dopthacen tufchen her. Internecare.
Doldgeitich. Mortifer. letalis. le. ter. tas.
 perniciosus. tas. letifer.

Doptharf. moert. Homicidium. latrocinium.
 interfectio. interemptio. iugulatio. occifio.
 cedes. dis. rafimentum i. Peremptio. In-
 terimentum.

Doptheger. in D. Doder.
 die Doit is. in D. Doyt. no. adieft.
 troy Doyt. Biathanatus. ut lazarus.
Doytkuffen. Areflis.

doye in den Doyt den fterbenden wat guty doye
 feget off dyfheit. Agonizeia.

Doytbarich. Luridus. a. um.

Doyt got als Mercurius. reuthates.

Doder fynre alderen. Parenticida. vel parricida. unde parricidium. vel parenticidium.

Doder fynf inderf. Patricida. unde patricidium.

Doder fynre moeder. Matricida. unde matricidium.

Doder fynf kintf. prolicida.

Doder fynf broederf. Fratricida. unde fratricidium.

Doder fynf amptfchen. Homicida. unde homicidium. sanguinarius.

Doder der boget. Sediciofus.

Doder int gemeyn. in M. Moger.

Doyff. dol. baljoerich. Surdus. furdulus. furdaster.

Doyff wiefen off werden. Surdere. furdescere. obfurdere. defcere.

Doyffeyt. Surditas.

Doyff wiffen. Surdare. obfurdare.

Doyff waechfuyff.

Doyghet. in D. twaDoyt.

der Doyghden liefgheder. in D. der twaDoyt liefgheder.

doye in Doyghden of gebruten boedel doyt. in D. [i. in B.] doye in geDoyten.

Doyghen. doegentfch. doegende. berbe. hzome wiefen. Valere. valefcere. Evalere. lefcere. per. valde. convalere. lefcere. invalere lefcere. per. valde. prevalere. lefcere i. pre aliis valere. equivalere. lefcere. poffere. clare re. florere. refcere. premindre.

gelich Doyghen. Equivalere. lefcere. equipollere.

gelich Doygange. Equivalencia. equipollencia. Doyghen. luflich wiefen. in B. Biogfpan wiefen. Doyghen. lyden. buiden. verdyagen. Sufcinere. tollerare. pati. fuffierre. ferre. perferre. fupportare.

Doygentfch. doegende. in B. Berbe.

Dol. geft. in A. Aff. et in A. Woyffich.

Dofhart. in A. Aff.

Doffen. in D. Döcken.

berDolt. verdoetheit. Deliratus.

geDolt. verduydgheit. Paciencia. tolerancia. fufferencia. fuffinencia.

Dolneff. in D. Dagg.

Dol daic die ruyghe tufchen leeget.

Doele te fcheyten. in C. Cleff.

Dolphin. alde fien des conyngh van frantfcheyl. Delphinus.

Dom. dol. onberkenbel. pfump. Obsufus. tas. rudis. tas. folidus. tas. hebes. rudo. groffus. ficies. ficia. ignavus. via.

berDoemen. oghelen ter dolt of ter heffen. Damnare. condemnare.

berDoemen. verwoyfen in coft oermit den gericht. Condemnare in expenfis.

neyt berDoemen. Indemnare.

Doemen. ftoemen. verguyften. Vorare. dilapidare. glutire. deglutire. ingurgitare, abfigurare. prodigere. unde prodigus. galfas. crapulare. unde crapula. lofus. profundere. abfumere.

Doemet. in S. Sloemet. et in A. Tether. berfloemet.

Doemyngh. floemyngh. berguyftyngh. Dilapidacio. Abfigurigo. mis. prodiguitas. prodigalitas. vappiditas. abfumpcio. crapulofitas. devoracio. degluticio. ingurgitacio.

Doemphieric. Samum Archifterium. Metropolis. Metropolita. Cathedralis. Cathedralitica ecclefia.

Doene. heffynghet. in C. wederclanck.

Doen. gefuyt. galum. clantch. Clangor. Echo. Sonus.

Doenen. heffen. fuyden. Intonare. infonare. perfonare.

tegen Doernen. Raboare. resonare. obsonare.
 Doen. *supl.* Extensus. extensusus. protensus.
 protensusus. expansus. expansivus.
 tegen Doening of heilijng [*l. helyng*] uyt den
 berghen. wateren of anders. Echo. onis.
 tegen Doening of heilijng int gemeyn. Resonan-
 cia. Obsonancia. Reboancia.
 Doen werken. in *N.* Arbeiden.
 an Doen. in *E.* Clepen.
 toe Doen. byleggen. Addere. Apponere. Adi-
 cere. Adiungere. Subiungere.
 toe Doen. toelugchen. sluyten. Claudere. Serare.
 Obserare.
 uyt Doen. onthieden. Exuere.
 uyt Doen ter huyten. to nacht uitleggen. Expo-
 nere.
 uyt Doen. dighen. Extinguere. Delere. Suffo-
 care.
 niet Doen. in *H.* opheeren.
 uyt Doen eyn gewicht. betruffen. in *D.* Dem-
 pen.
 het Doen. berieten. in *B.* toe Zingen.
 af Doen. afleggen. Deponere.
 af Doen van den lyde. in *D.* Doeden.
 of Doen. eyn mynch to doeden. Trucidare. ro-
 tare. decollare. suspendere. comburere.
 quartare. dimembrare. submergere. discer-
 pere. carnificare. destrustare. infrustare. ce-
 tera in *D.* Doeden. doelstaen.
 af Doen. afstellen ongehoorheit. Amovere. ab-
 dicare. deponere. amputare.
 in Doen. inthassen. Immittere. indere. inferere.
 interferere. insertare. intercertare.
 myn Doen. in *B.* arbeiden.
 an Doen niet of beduyt. Inferre. irrogare. in-
 figure. infligere. infligare et infligari. de-
 ponentialiter. cetera in *B.* Bedooven.
 op Doen. oplugchen. in *N.* Aepenen.
 byn Doen. en wech doen. in *A.* aff. byn Aen-
 men.
 do Doen. bevroegen. uytpeghen. ontrichten. be-
 taalen. geliden. Solvere. persolvere. Luere.
 diluere. assignare. satisfacere. fatisdare. con-
 tentare. exporrigere. dependere i. persol-
 vere. duo. duis. duere. Resecrare.
 Doenlich sekerstlich. in *D.* beduyflich.

Doenlich. wercklich. Facibile. Operabile. ter.
 Agibile. liter. tas. Effectibile. ter. tas. Ef-
 ficaciter.
 Doensam. onbedich. in *D.* beduyflich.
 Doensamheit. in *D.* beduyflicheit.
 Doncker. duysterechich. Caliginosus. tas. um-
 brosus. tas. furnus. aprusus. condensus.
 tas. creber. bra. brum. eclipticus. illunis.
 luridus. nebulosus. nubilosus. opacus. te-
 tricus.
 Doncker van barten. in *B.* Snyen.
 Doncker wesen of werden. Furneo. es. ere.
 Furnescere. Caligare. Eclipticare.
 Doncker maken. Nubilare. enubilare. con. ad.
 de. per. ob. omnia per valde. obscurare.
 interpolare. Opacare.
 Donckeren. Eclipsare. Eclipticare. Tenebres-
 cere. Caligare. Fuscare. obfuscare. abluci-
 dare. collucare.
 Donckerheyt. Caligo. ginis. umbrositas. den-
 sitas. nubilum. caliginositas. opacitas.
 Donouwe. eyn rebeyr. Danubium. bister. tri.
 Donce. Tonitruum. trui. Tonitrum. tri. to-
 nitrus. indecli. in singulari.
 hye van den Donce verbeert is. Attonicus.
 Donceslach. Ictus tonitru.
 Doncebusse. Bombardus. balistra.
 Donceskrut.
 Doncesdach. Feria quinta. dies iouis.
 Doy. Testa.
 Doy van en pyss. herte of strail. Gaica. gis-
 leu. Hastilia.
 Doy. tol. Trochus. troperillus.
 Doye. Cysteneyt. Baptismus. mi. baptisma-
 tis. Cristianismus. Cristianitas.
 Dope. dat dat dage men in doyt. Dome. La-
 vachrum. fons sacer. baptisterium. bap-
 tizatorium.
 Dorpen. Cistenen. Baptizare. cristianizare.
 Doeper. Baptista. baptizator.
 den men Dorpen sal. Cathecuminus.
 Dorre. halder. gader. Janua. janicula. ostium.
 ostiolum. hee. fores. forui. valva van twee
 bladeren.
 Doirparch. torc. heijpe. Cardio. denis. vel re-
 nellus.

totten Dopheghe hoerende. Cardinarius. cardinalis. le.

hogrste Doete. Antica.

reghrste Doete. Posticum. ci. postica. ce.

van Doete to doete. Ostiaticum.

dobbel Doeten. Bifores. valve.

hogr den Doeten tegeringe. Antipagimenta.

tot der Doeten hoerende. Ostiarius. a. um.

Doghtwerder. hogten hoeder. Ostiator. ostiarius.

ianitor. ianuator. paragiarius. inclusarius.

portarius. portenarius.

Dogt. geth. in A. Aff.

Doge werken. in D. Doeben.

Dogten. gethen. neutraliter. Delirare. fatuari et infatuari. passi. Scultizare. brutere. tes cere. debrutere. rescere. desipere.

Dogt. geth maken. Fatuare. infatuare. infensare.

Dopchejt. in A. Wijk.

Doit. als doit die want of der gelicken. Per trans.

Doete. dun. maghet. smal. trefsch. schepel. ranch.

Tenuis. e. ter. tas. Gracilis. le. ter. tas.

Subtilis. le. ter. tas. Sinteuticus. macer.

macilentus. Strictus. exilis.

Doete. dun. mager. schepel maken. Tenuare.

attenuare. extenuare. subtiliare.

Doete. spach. scha. droeghe. Aridus. perari-

dus. fraccus. marcidus. marcidulus. mar-

corofus. rarus cracens. ramen. tum.

Doete. gefel. in B. Blaff.

Doeten. drooghen. schynen. verpahlen. Arere.

rescere. marcere. celscere. exarere. rescere.

torrere. rescere. eciam active. flaccere. tes cere. emarcere. celscere. Per. Di. Re. per.

valde. Rarere. rarefcere.

Doeten. dogre maken. Exiccara. ficcare. De-

ficcare. aridare. marcicare. torrere. tor-

rescere.

Doeten. geneben. in C. Corne werken.

Doetgeit. schaefheit. fchepelheit. Flaccor. oris.

marcor. oris. marciditas. exilitas. ter. gra-

cilitas. ter. tenuitas. ter. macilentia. ma-

cicula. macitudo. macor. oris. flacies.

ei. marcescibilis. rarietas.

Dogrich in en schip dair gesch al dat water in den

schip bergaderet. Sentina.

beDoessen. behoeben. in B. Bederven.

Dofsch. behobende. in D. beDoff.

Doringer lant. Turingia.

Doringhe mgnsch. Turingus.

Dampier. slaaphuys. Dormitorium.

Doern. Spina. Sentic. Dumus.

Dogendorm. Sentic.

Doern. gheiten hagam, in B. Hame dat clegm is.

Doeren stede. Spinetum. lirtum. dumetum. do micetum.

Doern die wlt is. Rannus. ni.

rujsDoern. Rufcus. ci. unde rufcosus.

Doernich. dol Doern. Spinosus. tas. Sentic-

fus. tas. Sentic. a. um. Sentarius. Sento-

fus. Spinulentus. Sirtus. a. um. Spinolen-

cia. Spinulenter.

Doernogter. Spinifer.

sonder Doern. Inspinis. Expinis. ne.

ban Doern gekomen. Spinigena.

dicht Doernen. Conspinare.

Doern bergaderen. Idem.

ontDoernen. Despinare. Expinare.

werderDoernen. Respinare.

Doernen. ban doernen werken. Dumare. Spi-

nare. Inspinare.

Doenen weskende. Spineus. Spinosus. tas. du-

mosus. tas. dumalis. le. ter. tas.

Doenenbush. Affumentum.

Dogkse. stoebe. Estuarium. Stuba. Stufa.

Dogp. Villa. villula. pagus. gi. pagulus. di-

villagium. eciam in B. Durkap.

Dogp of stat by en waater. Anesis. sis.

Dogp to ergieten. Villico. as. are. et Villicor.

aris. deponentaliter.

Dogpel. sulci. Limes. Limen. Liminare.

oederste Dogpel. Superliminare.

tot den oederften Dogpel hoerende. Superlimi-

naris. re

Dogpelstem. Limesis. sis.

Dogpel maken. Liminare. deliminare. per val-

de. Col. per. simul.

Dogpel afdoeken. Deliminare. Eliminare.

Dogpel inleggen. Illiminare.

oeder den Dogpel caven doirt in to laren. Illi-

minare.

ander den Doppel leggen of gaben. Sublimare.

Dogter. in **D.** geDagte.

Dogterheit. heilichheit. ontucht. wanfelijkheid. onhoofteheit. Rusticitas. Stoliditas. Infacelia. Inurbanitas. immorieraclo. Indisciplinacio. inquietudo. immodestia.

Dognant. in **D.** geDagte.

des Doggs regierre. Villicus.

Dognant die stat. Tremonia.

Dogst. Sids. Siticula.

Dogsten. Sitire. reficere. per iterum.

Dogstich. Siciens. sitibundus.

Dogstich. menich. in **C.** Coene.

Dogstich. Penetrale. Iis. Perforatorium.

Dogsthen. dogsthet. in **D.** Dersthen.

Dagt. dair. alidit. aliothen. Ibi. Illic.

Dagt is sneed fait dat onder ghet hoeren weest. Sigalum. R.

Dogtich. Sigalrus. a. um. sigaliceus. a. um.

sigalonius. a. um. sigaleus. a. um.

Dogtich laut. Sigalonia.

herDortelt. Delirus. a. um.

Dogst. lade. in **C.** Costeren.

Doben. raiken. worden. ontsinnen. baten. Furio et furo. ris. rere. perfurio. vel perfurio. ris. rere. per. valde. Insanire. amenare. dementare. bachari. debachari. ceculo. cis. tire. id est Insanire. Evo. vas. vare. defurio. per. valde. diffurio. id est diversis modis furere. cetera in **D.** Wafen.

Dobende. raikende. bakende. ontsinnich. ontsinnet. Furialis. le. ter. tas. Furibundus. furiosus. cerebrifus. insanus. insanens. vefanus. lunaticus. Corricus. phanaticus. maniacus. apofus. Inde asculus. di. baburus. babiger. babillus. menceps. freneticus. rabidus. demens. amens. rabiosus. rabulus i. rabie plenus. rabidulus. vehemens. limphatus. limphaticus. insensatus. exensitis. se.

Dobendicheit. raiktye ontsinnung. bafung. Amencia. demencia. insania. furia. vehemencia. rabies. rabiecula. rabiofitas. exensitas.

Doben. doftwerden. Surdere. surdefcere.

Dogst. Ros.

Dofwen. Rorare. irrorare.

Doutich. Roridus. roridulus. rofidus rofidulus.

Dya twaich. Nauscalis. le. cor. tas.

aberDacht. in **B.** berDunt. bereyung.

aberDacht. als die fun iant undoeit und dat bereet te werden. Emphiteosis. Ind die dat so anneempt die is gheheten Amphiteosis.

inDacht. wederfant. in **H.** Hynder.

inDacht. warring. twyDacht. in **D.** Dabbing.

twyDacht in der heiliger herken. in **D.** twy.

Drechtichheit in der heiliger herken.

egnDacht berftrichung. in **B.** berDunt.

Dyde. gering. in **D.** Daid.

Daff. in **A.** Apt.

Dagen. Portare. ferre. gerere. vehere et vectare i. portare. tollere. balulare. perferre. gellare. gestitare. sustinere.

torDagen. in **D.** Dagen.

aederDagen. Transportare. transferre.

aberDagen. eyns werden. in **C.** aederComen.

wederDagen. Reportare. reducere.

aberDagen und ghait te doen. in **C.** aederComen. eyns werden.

inDagen. verslaen. verstoren. verhoiben. Interumpere. interpolare. imbractare. implicare.

afDagen. Asportare. deportare. Auferre. demovere. remove.

torDagen. Afferre. Apportare. Aggerere. Attollere.

umDagen. Circumportare. circumferre. circumgerere. circumtollere.

inDagen. indagen. Inferre. impportare. ingerere.

inDagen. indaiten. in **B.** indagen.

widerwegen Dagen. Disportare.

berDagen. lyden. in **D.** Dagen.

berDagen. in **C.** achterDagen.

ontDagen. effeien. Disferre. diferepare. distare.

ontDagen. ontfetten. ontzenden. verhoiben. afheibich maken. ghytmaken. nemen. Auferre. sustollere. asportare. alienare. abalienare. despiciare et despiciari deponentaliter. surripere. subrahere: subducere.

ber.

berDagen. berlaten. berfchoenen. fparen. aet-
fpen. Fulcire i. fupportare. affulcire. ef.
per. con. pre. re. fuf. unde fultus. a. um.
per compoficiones has dictas. unde fulci-
men. fulcimentum. fultura in eodem fenfu.
parcere.

aetDagen. eyns maiken. fcheiden. berfphen.

Componere. adunare. in **S.** fapnen.

inDagen. inboiten. in **B.** inDagen.

Dager. Lator. ferulus. portitor. gerulus. ba-
iulus. baiulator.

Dagginge. Gefamen. Portacio. Baiulator.

Dagheggetay. Gefatorium.

Dacynus. eyntley getuycht. Draema. me.

Dake. Draco. dracunculus.

Daghnne. Draena. aut filia eius.

Dammen. in **B.** folveren.

Danch. Potus. Poculum.

luterDanch. in **C.** Clereyt.

feythen Danch. Sirope. pis. Syropus. pi. Po-
cio. onis et dicitur Pocionor. aris i. Po-
tum dare.

goilich Danch. Marina. ne.

Danch ban honich ind eilich. Oximel. lis. Oxi-
mellum. li.

Danch ban honich ind wynn. Ynomellum. li.

Danch ban honich ind water. Ydromel. lis.
ydromellum. li.

oluey Danch die eynen dyonleu maiket behal-
ben wynn. Siera

Darch. dyaf. in **A.** Apt.

Danch. dwarch. Prefura. Aracio. Rigor.
Coadio. Cohercio. Compulfio. coartacio.
angaria. cetera in **C.** Cot.

berDagen. berzuylien. benautwen. noedigen. ber-
leggen. berrederen. berwerpen. berfoten. ber-
trecken. berengen. Comprimere. deprimere.
artare. coartare. opprimere. calumniari.
humiliare. angariare. angulciare. fupprime-
re. moleftare. Vexare. tribulare. cogere.
neceffitate. cohibere i. cohercere. com-
pulfare. constringere. compellere. impelle-
re. augere. arcere. debaffare. conculcare.
deculcare. pefundare. comulcare. concu-
tere. conculfare. complodere. proicere. abi-
cere. deicere. deiefture. proicio. eis. cere.

Idem proicere. infimare. de hiis etiam in
B. bezorben.

berDager. benautwer. berzuycher et cetera. Op-
preffor. fuppreffor. depreffor. compreffor.
angariator. anxiator. artator. coartator. ca-
lumniator. vexator. tribulator. compulfor.
impulfor. debaffator. conculcator. concus-
for. deieftor. infimator. et cetera.

berDanglich. benautwelich. Angenter. Confin-
genter. Artanter. colculcanter. et cetera.

berDangt. benautwt. Anxius. anxius. angu-
stus. Constrictus. Coartatus. Conterna-
tus. etiam in **B.** bezorck.

Dary. horbel.

Daryp.

Dagt. Spacus. eis.

Dagen. Trotare. Troitare. Subcuflare. vel
Succuflare. Gradare.

Dageten ban wyndagen. Acinarium.

Dagbngt. Trotacio. Troatara. Subcuflatura.

berDeychlich. lydelich. Tolerabilis. le. ter. tas.

onberDeychlich. Intolerabilis. le. ter. tas.

berDeychlich. lydfam. in **D.** Dulich.

onberDeychlich. onlydfam. in **D.** onDulich.

berDeychlichkeit. in **D.** Dulichheit.

onberDeychlichkeit. in **D.** onDulichheit.

eynDeychlichkeit. eynmoedich. eyns fynes. eyns

wilken. eyns geboten. eyns fecten. Unanimis.

ter. tas. Concors. diter concordiofus. tas.

conformis. ter. tas. Unicors. diter. Con-

sentaneus. Affentaneus. Unimodus. Con-

cinnus. Confonus.

twyDeychlich. Difcours. diter. difcordiofus. tas.

inconcinus diffonus. abfonus diverfus. di-

vidiofus. diferenciofus. diffenciofus.

eynDeychlichkeit. eynmoedichheit. et cetera. Una-

nimitas. concordia. confirmas. congruitas.

confonancia. afonancia. unicordia. conti-

nuitas.

twyDeychlichkeit. Difcordia. difcordancia; dis-

crepancia. difceptacio. diffencio; diferenc-

cia. rixa. iurgium. cavillacio. dividiã. bel-

lona. inconcinuitas. incongruitas.

twyDeychlich twelen. twyberdyg. twyfelich; on-

eyns twelen. Depacisci i. Difcordare; dis-

ferentire. differenciarĩ. rixari obliurgii; ca-

vill-

villare. discrepare. disceptare. delirare. ab-
ludere.
twpDrehtich wesen in geloben. in meynongen
oneyns wesen. Discrepare. dissonare. abso-
nare. discordare. distare. differenciari. dis-
fensio. tis. diffensor. tiris. absencio. tis.
Absencior tiris. Absentiscere.
oneynDrehtich. in W. Wadipng.
hynDrehtich. Pregnans.
holDrehtich. Lignifer.
cruDreht. Crucifer
twpDrehticheit. oneynDrehticheit in geboren.
Differencia. ter. discrepancia. ter. dissonan-
cia. ter. absontancia. ter. diffensio. distancia.
twpDrehticheit in der heiliger kerken. Scisma.
tis.
twpDrehticheit maken in der heil [i. heili-
ger] kerken. Scismaticare. Scismatizare.
die twpDrehticheit maect in der heiliger kerken of
daer in contentiert. Scismaticus
Dreht. slych. slym. mod. Luzum. Limus. Ster-
quilinum. Fex. fecis.
Dreht. strunt. Soercus. marda. Cunio. onis.
cunulus. cunellus. inde Cunire.
Drehtstede. [i. Drechfiede.] Alvus. vi.
Drehtstede. struntstede. daer men den op eyn bet-
gadret. Retrimentum. ti.
Drehtwoym. Limax. cis. Limaca. ce.
mpt Dreht. mpt slym bedecken. Oblimare.
in den Dreht gewynneit. Luteatus. a. um.
Drehtdyger. Carinarius
Dreht of strunt der dieren of besten. [i. beesten.]
Ruder. eris. Rudus. eris.
daer men Dreht mit dyget dat reitschap. Ceno-
veum. Cenovectorium
in den Dreht eyn buispsat. Talassus. si. Bita-
lassum. si.
Drehtich. slychich. slymich. slybberich. modderich.
Lutosus. Cenofus. Limofus. luteus. lutu-
lentus. seculentus. putridus. lubricofus. fa-
lebrofus
Drehtich maken. Lutare. allutare. collutare.
lubricare
DrDrehticheit. slychicheit. slymicheit. Lutositas.
limofitas. seculencia. putriditas. lutulencia.
cenofitas.

Drehtich pinct of stede. Alluces. cis. Alludum.
tis. Allucia. orum.
des Drehts bergaderong van waters macht. Pro-
luvium. ii. Proluvies. ei.
Dreghet. in W. Benger.
Dreghen. dyoutwen. Minari. Comminari. Mi-
nitor. aris.
Dreghende. dyoutwende. Minabundus.
Dreghet. dyoutwer. Minax. acis. Minator. Com-
minator.
Dreghongen. dyoutwongen. Minacitas. Mine.
arum.
Dygen. wyten. Tornare. Intricare. Circulare.
Dygelich. Tornatilis. le.
Dydygetel. Tornus. ni.
Dyget. wyter. Tornator. Circulator.
Dyppunge. Tornatura. torneuma. torneumaris.
geDyget bat. Torneuma. acis.
to wat geDyget is. idem
Dyentle. wazeynge. Adaquamen.
Dyenthen. weteren beesten. Potare. Adaquare.
Dyenthen. verdyenthen. Demergere. submerge-
re. submersare. submersitare.
Dyechter. supper. sweighe. Potor. potator.
potatricula. archipota. bat ampt heit Ar-
chipofia. bibulus. bibiculus. bibo et bibio.
onis. bibax. acis.
Dyensen. huersten. stoeten. suchten. Gutturifare.
singulcio. tis. tire. Singulare. Gemere. In-
gemere. Ingemiscere.
Dyensing. stoenging. suchtingh huersting. Gut-
turizacio. Singulicicio. singulacio. singul-
tus. us. ul. singuluoctas. singulatum ad-
verbium
Dyepen. raken. tressen. passen. raken. rueren.
Tangere. Contingere Metas. peringere.
anDyepen. berueren. antreffen. Concernere. Tan-
gere. Contingere.
Dy. Tres. tria. trias. adis.
Dyphet. Thiriaca. Anthidom.
Dybiat. in C. Leberbiat.
Dybiat tyt. Trimacus. us. ui.
Dybiatich. Trinus. a. um. Trimulus. a. um.
Triennis. ne.
Dybiat. Numerus monadicus. Ternarius. Tri-
narius. Trinitas. Sesqualter. a. um.

Dy.

Dyereleg. Trifarius. 2. um. Trimodus. Triformus.
Dymail. Trinjes. Trina vice.
Dymail. Ter.
Dymail. Triforcatus. Trifidus.
Dymolt. Tripes.
Dymolt. Triplex. unde Tripliciter. Trinus.
Dyholdicheit. Tripius. triplicitas.
 die Dy ogen wout ay dobbelsteynen. Ternio.
 onis. Trio. onis.
 acher Dy eyn oerster. Triarius. ri. Ternio.
 onis.
 na Dyon dagen. Postriede.
 name van Dyon genaden. Trigarium.
 de Dyde of derde. Tercius. Ternus.
 he Dylich. waer. blugge. leuendich. bluchtich.
 doensam. doctus. Agilis. Operosus. Negociosus. Actuaris. Vigil. pervigil. vivax.
 vividus. vivifcus. expeditivus. activus. lucubree. vigilans. impicativus. occupativus.
 zozimus l. vividus.
 he Dylicheit. waerheit. bluchticheit. doensamheit. Agilius. Vivacitas. Energia. Vigilantia. Operositas. Negociositas.
 he Dylich wesen. waer. blugge. bluchtich. et cetera wesen. in N. Andachtich wesen.
Dyft.
 he Dyegen. verschaiten. bedyben. in B. Bedyegen.
 he Dyegen mit woorden. Sophisticare.
 he Dyeger in den woorden. Sophista.
 he Dyeger. beschuer. verseyder. in B. Bedyeger.
 ger.
 he Dyeghlich. in B. Bedyeghlich.
 he Dyeghlich wat te maken dat id. beter segge dan id. is. Sophisticare.
 he Dyeghliche. vde. Sophismata. tis.
 hij he Dyeghlich haller. Sophista. sophisticus.
 sophismaticus.
Dyil. Torna. ne.
Dyillen. Tornare.
Dyiling. eyn wynter salm. Salmo hyemalis.
 Dyinten int gemeyn. Bibere. potare. potitare. potifare. l. frequenter vel modicum bibere.
 Dyntien gesen. Potare. Potitare. Pocular.

Dyncken tot behoef der naturen. Bibere. Subbibere.
Dyncken ter lusten sonder noit. Potare. debibere. et inbibere. per. valde.
 toe Dyncken. Adbibere. appotare.
 nae Dyncken. Combibere.
 Dyncken umt ind umt. Circumbibere.
 hoer Dyncken. Prebibere.
 up Dyncken. Ebibere. Exportare. Epotare.
 weder Dyncken. Rebibere. Repotare.
 wepich Dyncken. Subbibere.
 na en anderen Dyncken. Subbibere.
 he Dyncken. verdragen als eyn pect.
 Dynckens oerbloedicheit. Bibera. re.
 tot Dyncken poerende. Potorius. Potatorius.
 a. um.
Dynngen in D. de Dynngen.
 af Dynngen. wydynngen. schynngen. verduyngen. uitsuyngen. Reicere. proiecere. secludere. excludere. repellere. propellere. expellere.
 doir Dynngen. doirgaen. Penetrare. Subpenetrare. pertransire.
 weder doir Dynngen. Repenetrare. repertransire.
 doir Dynnglich. doirgaenlich. Penetralis. le. ter. tas. Penetrabilis. le. ter. tas. pertransibilis. le. ter. tas.
 ondoir Dynnglich. ondoirgaenlich. Impenetrabilis. le. ter. tas. Impetransibilis. le. ter. tas.
Dyckh. uitgebort acher. Agripennus. Tellerinus.
Dyefling. predestit. in B. Sullen.
Dyft. hebelich. in C. Coepe.
 he Dyet. in C. Eot.
 he Dyet. isot dat u eyn tynd an doir. Allopolia.
 he Dyeten. Tedere. distedere. pigere. tedior.
 aris. salsidire. accediari.
 he Dyetlich. in G. Genlich.
 onder Dyetlich. in C. ty Coetlich.
 he Dyetlich. in N. Ardeulich. et in S. Smyr.
 Dyben. maren offen. verdu. et cetera. Minare.
 Dyben. Pellere. Pellitare. Perpellere. Agitare.
 up Dyben. uytwerpen. uytshuden. Eicere. Eiecare. expellere. expingere. expungere. exarare l. foras emittere. expiare.

berDyden. verlagen. Propellere. propulsare. repellere. repulsare. coagitare. exigere. inficere. eliminare. exterminare. protrudere. resellere. aufugato. exulare. proscibere. relegare. repudiare. propudiare.

beDyden. bgaen. Committere. patrare. perpetrare in malum. repatrare. per iterum. peragere.

berDyden tupt ber stat of lanbe, in D. Walling leggen.

aDyden. Depellere. deicere. depungere i. depellere. similiter Dispungere.

tegenDyden. Oppellere.

saunen. to houp. by eyn Dyden. Compellere. Compulsare.

ban eyn Dyden. Dispellere.

umDyden of wonden. circkelste byst. Circumpellere. Girare. Regirare.

Dyden. blotten. in S. Swaumen.

beDyden. in C. derEigen.

beDyden. hanen. in B. Wedwegen.

beDyber. in B. Wedwegen.

berDyding. Repulsa. sei repulso. propulso.

Eliminacio. exterminacio. exitum. exulacio. proscriptio. relegacio repudiacio.

aDyding. Apocrisis. depulso. depulacio.

Dyck. in A. Argelst.

sonder Dyck. Insoles. lis.

Dyckfist. in C. Ezot. et in B. Weddyckfist.

ba der Dyckfisten opvoeren. Dedolero.

beDyck. beduyt. in B. Weddyck.

Dyckge. sehae. in D. Dyer. spalk.

die Dyckge dyngen etende is. Xerophagus. a. um.

Dyckheyt. dyckghede. spachheit. dyckheit. Siccas. Torriditas. Ariditas. Arescencia Ter-

go. gis. Tergeo. ges. detergo. detergeo.

Extergo. Extergeo. Pertergo. geo. per.

perfecto. retergo. retergeo per. iterum.

verro ris rere i. tergere. Convertere. per.

simul. Evertere. per extra. vivare.

Dyckhen. in D. Dogen. active.

Dyckhen. in D. Dogen. neutraliter.

Dycken dat nat of ontgen is. Pergere et tergere. in S. Kemigen.

berDyckgh. beradit. berlegen. berstellen. Xer-

pellinus. a. um.

berDyckgh. berhaect. Exiccatus. Exuccatus. Torridus. Tostus. a. um.

Dycken. Dobbyn. in B. Dobbyn. Satifi Plasi. Fanni. Ficari. Facul. Drances. eis vel drancetis. Incubi.

Dyonie. Somnium.

Dyoniesj. Somnolentus.

Dyonich. onlustich. in T. Tanyem.

Dyonen. Somniare. Somnitate.

ban Dyonen syn bysterley manieren. dat seste

heit Fantasia. dat is in sich seken eyn onbe-

duptliche dasege of dwakery. Dat ander heit

Visum of Visorium. dat is eyn gesicht ban

beeldyngen in den slape. Ind en beduyt

oick nget. Dat derde heit Oraculum. ind dat

is eyne antwerde ban gades wegen in den

slape to heijgen. Dat derde heit Visio. dat

is eyn bechoutinge in den slap ban toek-

menben of verledenen dyngen die ban gade o-

pensdret werden. Dat byste heit Insomnium.

dat is als eynen slapende in den droom to-

hontje ban dyngen die he makende gesien ge-

daen of gehoiet heit. Alen eyne ander wyse

ban droomen is geseten Fantasma of Visu-

men. dat is als eyn in beginne syns slapen

supde of boelet dremde gesteltenissen der gesien

he nget meer gesien en heit. Ind hie snt

werde in dreyen die nachtsdremde gesien. s-

haltes. dat eynen ducht dat sy oen ducht be-

op den luge ligen of verbeeten.

en Dyonch. en torg. Haustus. us. Haustich-

lus. Haustillus.

Dyonchen. hol. Ebrius. Ebriosus. Temulentus.

berina Dyonchen. Vinofus. Vinolentus. Pan-

dox docis

Dyonchen maken. Inebriare.

stros Dyonchen waken. Archipota.

Dyonchenkap doijelt. Ebrietas. Ebriositas. Pan-

docium. Vinolencia. Temulencia.

berDyonchen. berdaen. beruere. Consumptus. a.

um.

berDyonchen. berfinken. Sabmersus. Dimer-

fus.

Dyop. traen. Guera die seic. Stilla die beller.

Stillula. Stillamen. Illidicium. unde Stil-

olus. Illidiosis. lacrima. lacrimula.

Dyop

Droop die behaaren ind vallende is of schijnt. Scirria. e. Sciricidium. unde Sciriosus. Sciricidiosus.

Droop van betten bieschij als men dat breedet of oock van waassreessen. Cadula. orum.

Droppen. Stillare. guttatim fluere. Congutare. per. simul. Ingutare. per. intra. Regutare. per. iterum. Subgutare. per. subtus: omnia active.

Droppich. Guttim. Guttatim.

Drooping vallen of goeten of begieten. Gutare: guttare. degutare.

Droopstede. Guttamen. guttatorium.

Drooff van oelg. Amurca. ce. amireca. ce. unde Amurcosus. ras. frances. cis.

Drooff. gewelle. in C. Clype.

haeghdrooff. Glandula. Glandium. Scrophula.

die haeghdrooffe hebet. Scrophulosus. Scrophulatus.

Drooff. Drossilus. dapifer.

Droffel of merle. epi bogel. Merula.

Droefte. ontschoen. in C. onclair.

Droeben. droebich wesen. trueren. slegen. pynsen. Tristari. conturbari. mereo. es. ere et mercor. reris. mestus esse. contristari. dolere. turbari. perdolere. sollicitari. dolore i. valde dolere. lamentari i. dolere. collamentari.

beDroeben. bedrukken. in B. Bedroeben.

Droebich. in B. onWip.

Drouten. in D. Droeghen.

toenich Droebich. Subtristis.

Druw. strich. dal. hypnuciel. stappe. Decipula.

Laqueus. Laqueolus. Laqueusmus. Tenticula. Tenticula. Rechiaculum.

Druk. liden. in C. Crot.

beDrukken. in D. beDrogen.

Drukken. drukken. parssen. pgenten. Premere. pressare. pressitare. comprimere. torquere. Agitare.

inDrukken. wrogen. Exprimere. comprimere: extorquere. orisare.

torDrukken. wrogen. Comprimere. Agitare. coagitare. Refectare.

beDrukken. in B. Bedroeben.

inDrukken. inparssen. Imprimere. Insigere. Intorquere.

inDrukken wroide of megnonge. Exprimere. explicare. expromere. expressare. expomere.

to hoij Drukken. Comprimere. contorquere. tegen Drukken of parssen. Reprimere. retorque. obtorque. opprimere.

afDrukken. asparssen. Abortuere. detorque. voicDrukken. voicparssen. Pretorque.

tegenwogen Drukken of parssen. Distorque.

inDrukkinge. Expressiva. expressura.

Drukkinge. parssinge. Pressura. Tortura.

inDrukking. Impressio. Impressura Caragma. tis.

beDrukknisse. in beBedroefnisse. [I. in B. Bedroefnisse.]

beDrukt. in B. Bedroeft.

beDruker. in D. beDrogheer.

Drukken. droeghe. in D. Drog. spach.

Druoff. Botrus. uva. uvula.

wt Druoff. Amineus. nci.

Dromedarius. dromedarius. rik. dromedus. di.

Druuch. druuchen. druuchenschap et cetera. in

D. Druuch. et ibidem consequenter.

beDruungen. engg. nauwe. Ardue. Argentum

i. strictim. stricte. coacte. Argutus. ardim.

coactim. urgenter. compulsu. anguste.

geDruungen. gedwungen. genoecht. Artatus. angustatus. scriptus. [I. stridus.] compulsus.

angariatus. coactus. restrictus. astrictus. constrictus.

Druppen. seghen. rynnen. spuen. seggen. Stillare

Distillare. constillare. per. simul. instillare.

per. intro. vel intus. aut valde. restillare.

per. iterum. vel retro. liquare.

Druyping. Stillamen. distillamen. deliquium.

deliquacio. decursio.

et beDruut. Penitet. tedit. distedet et pertedet.

per valde. piget.

Druypen. druypen. Tredecim.

Druypen mapl. Tredecies.

Druypende. Tredecimus. terciusdecimus. tredenus.

tredenarius.

gestal van Druypenen. Tredenarius.

Du. Tu.

L. 2

D. 5.

Dubbel. twybolt. Duplus. a. um. duplex. biforis re. geminus. gemellus. a. um.
Dubbelmaking. Anadiplosis. duplicacio. duplicacio.

Dubbelien. dubbel maken. twybelich maken. Duplare. duplicare. duplicare. binare. geminare. ingeminare.

Dubbelheyt. Duplicitas.

Ducapt. Ducatus. di.

Duche. baete. in D. Duche.

woe Duche. Quociens.

for Duche. Tociens.

Duyden. in C. Cieren.

Duyding. duytnisse. in C. Cieringe.

Duyfch. Theuthonicus. alamanicus. vulgaricus a. um

Duyfche spynich. Vulgaricum. alamanicum. teuthonicum.

Duyfch mynch. Teuthonicus. ca. alamanus. na.

Duyfchlant. Teuthonia alamania.

Duyfch gebedichte. Montes alpie.

Duyfchpender is byt boych genant Teuthonista.

Duyfhoen. duerich. Columbus.

Duyfhuys. Columbarium. columbar. aris.

Duyfch. Columbinus.

Duyfen. slaen. in B. Vohen.

Duyfte. Furcum. fortulum.

Duyfte van bye of gwoch. Abigentus. us. ui.

bol Duyfen of byerpen. Furtuosus.

Duyfchch duyfchch Furtivus. ve.

Duyfen Mergere. immergere.

Duker. eyn watervogel. Mergulus.

Dul. dum. grof plump. onbejend. Ebes. grossus. obfus. stolidus; bardus; blennus. infulsus. incultus. barbarus. rudis. brutalis. scorio onis. gabarus. a. um i. infulsus. ruralis. indisciplinatus. idiota. ignavus ignarus. infcius. a. um. nefcius. ineptus.

Dul dum maken. Ineptare. infatuare. eberare.

Dul dum werken. grof. plump. onbejend werken. Ebeo. bes. bere. Ebeceo. tes. tero. ebe

terere. rudere. descere.

Dulst. duyheit. gwochheit. onbejendheit.

plumpheit. Eberchdo. Ebetas. obtusio. onstas. Stoliditas. Ruditas. Ignavia.

Dulstich. verduchlich lufamlich. Pacienter. cia. toleranter. cia.

onDulstich onverduchlich onlufamlich. Impacienter intoleranter.

Dullich. verduchlich lufam. Paciens. Tolerans Sustinens.

onDullich onverduchlich onlufam. Intolerans. Impaciens.

Dum ind des daer an treft. in D. Dul.

Duyne. Pollex.

berDuypen in D. Deypen. flicken.

Dum. in D. Doyre.

Dun. schepel. maghet. Macer. cra. crum. excellentus. attenuatus. Tenuis. e.

Dun maken. Attenuare.

Dunnen. toegheuen Afsundere.

guet Dunchel in G. Gysfener.

Dunchen giffen. meuen. wenen. vermoeden. Putare. Reor. reris. Estimare. Arvirari.

Opinari. coniecturare. conicere. autumare. credere. apparere. Videre alutare Suspicari existimare. perpendere. coniectare.

Dunchen laten anderz dan id is. Simulare. Dissimulare.

myDunchen. twybelen. Dubare. dubitare. hesitare. ambire. ambigere. diffid. re. addubitare. per. valde. nutare. mufare. desipere. desipiscere. vacillare. flui. re.

Dunchen. boeten in uwen gunne. Sentire. Persentire. Sentinare. Arbitrari Iudicare. Censere.

boldDunchen. Presentire.

woerDunchen. Resentire.

myDunchen. bedunchen. bewaenen. Suspicio aris.

myDunchich. twybelichich. Dubitativus. Hesitativus. a. um dubiosus. ambiguus. Nunciativus

Duncher in D. Duncher cum suis.

Dunng. dunegge. Tympos. oris. sed sic dici prohibet Flugacio. vult ipse ut dicatur Tempus. poris.

tot den Dunng hoerende. Temporeus. a. um.

Duppen. in D. Deyfel.

Dupp-

Duyghe. in D. Opgheyt.

Duyge. durder. in C. Costel.

onDuyge. snoede. dan kiere werden. Frivolus i. parvi precii. Vilis le. ter. tas. quamvilis. Tamvilis Valdevilis.

onDuyge. snoede werden. Vilere. vilefcere. advilere. escere. con. per. simul. re per. iterum. devilere. escere i. diversis modis vilere. Evilere escere. per. extra. Vilefieri. onDuyge. snoede maken. in N. snoedAchten.

Duyghe. Caritia. Caritudo.

Duygen. weren. waren. Durare. perdurare. durare. edurare. predurare. perseverare. consistere. subsistere. Calleo. es. ere. frequentare. obire. persistere. Ferveo. es. ere i. frequentari. assiduare. constare i. perseverare.

Duygen. herben. Continuare. perseverare. cetera ut hic proxime supra Duygen. weren. Condurare. per. simul et contra.

Duygich. weretich. in B. Wyslic.

Duyghen. blyghen. in C. Weyghen.

onDuygich in B. onWyslich.

Duyt. in D. Doit. cum suis.

Duyfhoex is eyn heger dyfsat onder den hertoch van Cleve.

eynDuyfent. Mille.

twenDuyfent. Duo

dytDuyfent. Tria

dyetDuyfent. Quatuor

dytDuyfent. Quinque

sesDuyfent. Sex

sevenDuyfent. Septem

achtDuyfent. Ocho

negenDuyfent. Novem

tenDuyfent. Decem

Duyfent eyn. Mille unus.

Duyfent twe. Mille duo.

Duyfent dyt. Mille tres.

Duyfent dyet. Mille quatuor.

Duyfent dyt. Mille quinque.

Duyfent dyt. Mille sex.

Duyfent seven. Mille septem.

Duyfent acht. Mille octo.

Duyfent negen. Mille novem.

Duyfent ten. Mille decem.

Mille

Duyfent eyn. Mille undecim et cetera. for als het unneccmer began bys tot hondertduysden.

Duyfent duygent. Mille milia.

oetder Duyfent ritteren of luyden eyn oetderst. Ciliarca

Duyfentmagt. Millefies. milies. [i. Millefies. millies.]

Duyfentmagt duygent. Millefies mille.

Duyfentmagt. Millenarius. a. um.

getal van Duyfentmagt. Millenarius.

die Duyfentmagt. Millefimus. millenus.

Duyfentmagt. Milleplex. millepiciter.

Duyfent dat is eyn hofst gulden of hyleren godel hofst bespanght. Trophium. Stomacium.

Du seur. Tuipse. tumetipse. tu. per te.

Duyfent. binster. Obscurus. tenebrosus. nubilosus. caliginosus. illunis. luridus. piceus. teter tra. trum. Opacus. tenebris. bre.

Duyfent maken. Tenebrare. obtenebrare. contenebrare tenebrascere. contenebrascere. obtenebrascere.

Duyfent seide. Ypodromus. mi. teteranus. ni.

Duyfentmagt. in D. Donker.

Duyfentmagt. binsterisse. Tenebre brarum tenebrositas. obscuritas. opacitas. abissus. cahos. furabula lorum.

Dube. Columba. columbula.

Duberich. duyghen. Columbus. columbulus.

eyngel Dube. Palumbus.

long Dube. Pipio. onis.

walt Dube. wyde Dube. Alumbia. e. palumbis bis. palumbus bi.

turtelDube. Turtur unde turturinus.

Dubel. Demon. cacodemon. dyabolus. duxius. xii. zabulus. li. zabulon. leviathan. sathan. beelzebub. beruch. asaroth. bel. lucifer. prevaricator. behemoth. apollion. exterminator. criminator. accusator. temporator. serpens. draco. coluber. tortuosus. faber. confans.

myt den Dubel bekten. Obsessus. arrepticus. demoniacus. energuminus. larvatus. pervasatus.

van en wechigen Dubel bekten. Architenens. tegen den Dubel beswering. Exorcismus. con-

juracio. ind die die besweringe daer heyt exorcista. coniurator. unde exorcizare. coniurare.

der Dûbel sême dye buge maiken. Fugillatores.

dye van den Dûbel gebarren is. Zabuligena.

Dûbel dye sich onkuschlich mit sommigen menschen vermenght. Incubus. succubus. dyabolicus. demoniacus. zabulinus. a. um.

Dwaghen. waschen. reynigen. Lavare. Mundare. purgare. exacerare. eluere. carpere.

af Dwagen. afwaschen. Abluere. alluere. delavare.

Dwanck. in D. Dyang.

Dwanck of dwanck des geistlichen rechten. Censura.

onder eynen Dwanck. Coniugus. Siniugus. Sinzugus.

Dwaiff. in A. Aff.

Dwaiffheit. in A. Woyfe.

Dwek. Manutergium. Gausap's. is. gausapes. is. gausapum. gausapa. e. omestra. mantile. lis. mantele. lis. mappa. mappula. mappella. togilla. manupiarium. manumundium. extergisacium. facitergium. sabanum. facitergium.

lang Dwek. Toral. lis. Torale. lis.

Dwelen. erren. in D. Wistren.

Dwelende. errende. in D. Wpstrende.

Dwelen. Aberrare. deerrare.

Dwelze van der hersten geloden. Hereticus. Scismaticus. Relapsus.

sinne Dwelng heit Heresis. Heresia. Scisma. ris.

Dwelinge. Error. Erracio. Erratus. us. unde Erraticus. Erroneus.

der Dwelckich. Cohercibilis. le. ter. ras. Frenabilis. le. ter. ras. Refrenabilis. le. Subiugabilis. le. Subiugalis. le. Compescibilis. le. Refringibilis. le. Subdibilis. le. submissibilis. le. Domabilis. le.

Dwerch. Gnanus.

Dwerff. sign. Transversus. Tranversivus. Obliquus. ras. Distortus.

ge Dwerffte. Fantasma. tis.

ge Dwerffte des nachts die eynen onbesant is. Fasma. me. aut fasma. tis.

ge Dwerffte daer een bekenninge van hebet. Fantasia.

Dwipgen. berungen. bestueren. stouten. temnen. Compescere. Cohercere. frenare. Refrenare. domare. domitare. reprimere. retorquere. subiugare. subdere. Corrigit.

Dwipghen. noedigen. in D. der Dwanghen.

ge Dwungen. Disciplinatus. Correctus. subditus. subiugatus et cetera. participia de verbis in ly. Dwipgen. berungen.

Dutwen. in D. Dacken.

der Dutwen. betteren. Digerere consumere. Smaltire. absumere. abligurire.

der Dutwelck. Digestibilis. le. ter. ras. Pecticus.

onder Dutwelck. Indigestibilis. le. ter. ras.

der Dutwelckheit. Digestio. digestibilitas. digestus. us. digeries. ei.

onder Dutwelckheit. Indigestio. Indigestibilis.

onder Dutwet. Indigestus. a. um.

die taal der Dutwet. Digestivus. a. um.

EE. EC.

Et gaidz. Fas. Lex.
Et der ugnfchen. Lex.
sonder Et. Exlex. anomalus. anormalus. abnormis. me. Enormis. me. Innormis. me. ter. tas.
Et. etfchap. Matrimonium. coniugium.
et Et beftanden of beftanden. Despondere. Desponsare.
Ecbzchen. aberfpil dzyben. Adultero. as. et Adulteror. aris. Mechor. aris. commechor et coadulteror. per. simul.
Ecbzche. aberfpiler. Adulter. Adulterator. mechus. mechator. pallex. cis.
Ecbzcherfche. aberfpelcerfche. Adultera. Adultrix. Adulteratrix. Mecha. Mechatrix.
Ecbzcherfch. aberfpelcerfch. Adulterinus. Mechanicus.
Ecbzchunge. Ecbzochte. aberfpel. Adulterium. adulteracio. mechacio.
hups dage men Ecbzrecht of aberfpil dzyft. Meritorium.
Ebbe. humpunge. Malma me.
Ebben. humpen als die ftet. Redundare.
Echre. etich. Legitimus. a. um.
on Echre. onetich. Illegitimus.
Echre. Echre lughe. Coniunx. gis. conthorialis.
Echre forn. Fulbor. oris.
Echt. etlich maken. Legitimare.
Echt. etlich mahunge. Legitimacio.
Echlich. etlich. Coniugalis. le. ter. tas. Matrimonialis. le. ter. tas. Coniugabilis. le. ter. tas.
Echfchap. in **E.** **Et.** etfchap.
Echfchap. hoflich maken. Copulare. dicare.

ED. EF.

der Echfchap liefte. Cestus. ti et ceston. cestos indeclinabiliter.
Echre. etchter. eber. in **A.** Anderwerff.
Ebel. geburlich. warigebaren. Ingenuus. Ingenis. inclitus. procer. eleonicus. celticus. preclivis. ve segrex id est nobilis. eximius i. nobilis cetera in **A.** Adel. edelheit. eciam in **H.** Hoich in werden.
Ebel van baderlich gellecht. Patricius. a. um. by **Edel.** Hoftris.
Ebelen of edelmaken. Nobilitare. optare.
on Ebelen. Denobilitare. degenerare.
Edelheit. in **A.** Adel.
in Edelheit hoich. in **H.** Hoich in werden.
der Edelung pulst of ftoff. Oreftra. tre.
on Edel. Ignobilis. le. ter. tas. Degener. Spurius. a. um i. Ignobilis.
on Edelheit. ignobilus.
Edich. etich. effich. fuge. Acetum.
Edych bat. Acerabulum. acetarium.
Edych ind hoflich gemengt by en dyanck. Oximel lis. oximellum. li.
Edychfch. Acetofus. a. um. tas.
Ederhouwen der dyet. Ruminare. rumitare.
der ugnfchen. Ruftare. ind van beyden Masticare. doch foe nempt men Ruminare ind Rumitare tot beyden verftande.
Edich myt wijn gemengt. Oximetum.
Effen. even. Prescite.
Effen. gelgt. eben. Par paris.
on Effen. angelgt. oneben. Impar.
Effengget. wamark. Terebrum. unde terebrare. perforatorium. unde perforare.
Effendorn. Hdoern.
Egghet. Rastum. occa. ce. rastrellum.

Echb

Egghde op gebruyt fant. Erpica. ce.
 Egghden byden of malien. Erpicare.
 Egghdenbyder. Erpicatus.
 Egghen. Erpicare. arcupare. occare. exoccare.
 anderwerf Eggen. redoccare.
 Egghdeft. in H. Addeft.
 Egge. hogh. in C. Cant.
 Egge. fiede. wate. Acies. acucies. acumen.
 Eggen. Proprius. a. um. peculiaris. re. ter.
 tas.
 Eggen. fpnselfs maken. Propriare. Apropiare.
 compropriare.
 Egghen. als he eggt dat wael. he is des wael
 weret. Mercor. promereor. commercor. per.
 mereor et demereor. per. valde. dignor
 aris.
 nyet Eggen. nyet wert wesen. Demereor. reris.
 Eggen mynfeh. Servus. serva. ancilla. libra-
 rius. ria. manceps.
 Eggenfchap als dyde fuyde eggen fynth. Servitus.
 servilis condictonis. servilitas. mancipium.
 mancipiolum.
 die van der Eggenfchap by gewoeden is. Manu-
 missus. fa. emanceps. pis. mancipi et ne-
 mancipi. indecli. Libertus. ta. ind fyne kyn-
 der heften Libertinus. na. collibertus. ta.
 per. simul.
 in Eggenfchap bynenen. Servire. mancipare.
 in Eggenfchap bynegen. Mancipare.
 van der Eggenfchap by to laten. Emancipare.
 manumittere.
 Egghel in den water. Erugo inis. Yrudo di-
 nis.
 Egghelfch. Yrudinus. yrudineus. a. um.
 Egghel op den land. Ericus. Eracina. Irma-
 cius. Erimacius. Icius. ni. Minicius. Ir-
 ricus. cil.
 Ep. Ovuli. Ovulum. Oviculum.
 Ey dader. Vitellum. li. vitellus. li. marcellus.
 li. Meditulum. lii.
 Ey wyt. Albumen. Glaria. Albugo. Affodil-
 lum.
 Eydom. mynte doechte man. Gener. ri.
 Eyfel. Glans. dis. Glandicula.
 dat van Eyfelen is. Glandeus.
 do. Eyfelen. Glandiosus.

Eyfelen heyn of van. fych geben. Glandere.
 escere.
 Eyhen. Quercinus. Quercus. a. um.
 Eyghon. Esperiolus.
 Eyghappel. Galla. le.
 Eyghenboem. Quercus. us.
 daer Eyghenboem waffen. Quercetum.
 Eyt. Iuramentum. Iusiurandum.
 meyn Eyt. Periturum.
 meyn Eydelich. Periturus.
 Eydenboem. eyden. eydenboem. Alnus.
 Elle. Ulna. ulnula. unde ulnalis. le.
 van Ellen tot ellen. Ulnacim.
 mit Ellen meten. Ulnare.
 Ellenmeter of meter of tot der Ellen hoetende.
 Ulnarius.
 Ellenborgh. Cubitus ti.
 daer men den Ellenborgh of den nach op reft.
 Cubitale. lii. et Cubitalis. le.
 twy by Ellenborgh. Bicubitus. tricubitus.
 des Ellenborgh of des armcs mat. Ulna. Ul-
 nula. Ulnare.
 Ellende. Exilium. Desolacio Desolamen. De-
 folamentum. Acucula. Miseria. Degencia.
 cetera in H. Armoede.
 in Ellende beriaten. Desolor aris. derelinquere.
 deferere.
 Ellendich mynfeh. Exul. Egens. Miser. Mi-
 serabilis. Desolatus. Derelictus. Relictus.
 Ellen. eygh byer.
 Ellentfeh. in C. Coene.
 Eylant. Insula. Medianna. echinna. adis.
 Eylouff.
 Element. Elementum.
 der vier Elementen namen. Dyr. Tucht. Wa-
 ter. Ede. f. Ignis. Aër. Aqua. Terra.
 Elementlich. Elementaris. re. ter.
 Element maken. Elementare.
 Eyghen. Sambucus.
 Eych ind des daer an kleeft. in C. Eych.
 Elephand. Elephas phantis. Elephantus. ti.
 Barrus. ri.
 des Elephants roep. Barrire. unde Bat-
 ritus. us.
 Elephants fuad. fnyet of nase. Proboscida. pro-
 muscida.

Eigendier. in **E.** Elephant.
Eigendeggen. Elephantinus. Eburneus.
Eigendeggen. Ebur boris.
Eieren. eisen. in **E.** Eieren.
tot Eieren. eisen. eien of eidgen behoorende. Al-
 neus. a. um.
daye Eieren wasfen. Alnerum.
Eisaifen eyn kant. Elascia.
Eisaifch nymfch. Elaticus.
Eiffen. pygem. fuvel. Subula. suella. perfora-
 torium. armilla. pinca.
mit Eiffen of fuveln negen of gater fichen. Su-
 bulare. infubulare.
Epiff. Undecim. endecas adis.
Epimopl. Undecies.
Episte. Undecimus. undenarius. undenus.
Epilbe en rebger in Baffen. Alvia.
put Eymer. Situla. mergus. goris.
Egmer. Urna. urceus. urceolus. orca. orcu-
 la. situla. stella.
Emptre. apmifche. Formica. formicula. mir-
 mica.
der Emptren of apmifchen ftede. Formicarium.
 formicetum.
Emptrefch of apmifch. Formicinus. a. um. for-
 miceus. mirmiceus.
Egn. Unus. a. um.
Egn ban twee. Alter. alteruter. tra. trum.
Egn ander. Alius. alter.
Egn umb dat ander. Reciprocus. ce. viciffi-
 tudinarius. ric. tudo. viciffim.
Egn umb dat ander irt wyaychen. Talio. onis.
by Egn brengen. in **G.** der Gaderen. befsamenen.
Egn. Unicus. singularis. ter. tas. folus.
Egnich. in **A.** Alleen.
Egnigen. fomigen. eighien. wulken. Aliqui qui-
 dam nonnulli.
Egnigterep wiff. Aliquatenus. ullatenus.
Egnigen. in **D.** der Dagen.
Egnig werden. in **C.** acher Comen.
onEgnig. in **D.** twy Dertich.
Egniderticheit. in **D.** eyn Derticheit.
Egnigbaken. Unigenitus.
derEgnigen. in **D.** der Dagen. becbunt maken.
derEgnung. in **B.** der Bunt.
Egnhept. Unitas. infra Egnlicheit.

Egnlich. Unalis. le. ter. tas. Singularis. le.
 [1. re.] ter. tas. monalis. le. ter. tas.
Egnlicheit. Unitas. unalicas. singularitas. mo-
 nalicas.
Egnbedlich. Simplus. a. um. Simplex. ter. tas.
Egnbedegch. onnoefel. in **A.** Nietwer.
Egnfain. Solitarius. acheronicus. privatus. sin-
 gularis. unicus. abdicatus. vultus i. folli-
 tarius.
Egnfamheit. Solitudo. vastitas. vastitudo. sin-
 gularitas.
getal ban Egnen. Unarius. unitas.
Egnig. Semel. una vice.
Egnig of egnidertichlic behoende. Consentaneus.
 assentaneus. concors. concorditer. dia. dan-
 cia. concrepans. cia. ter. consonans. nan-
 ter. cia. alsonans. cia. ter.
Egnig wesen. in **A.** Neebedagen. egnig wesen.
 [1. wesen.]
bye onEgnig bolet. Dissentaneus. assentaneus.
 discors. dancia. dancier. discrepans. cia. ter.
 dissonans. cia. nanter. dissonans.
Egnidertich. in **D.** eyn Dertich. egnmoedegch.
Egnidertewiff. Uniformis. me. ter. tas. con-
 formis. me. ter. tas.
Enckede. eben. foe. Ad punctum. stricte. stric-
 tim. cinctim. confertim.
Enckel an den dogt. Talus tali. Talonus ni.
Enckelg. Talaris. re.
Enckel. in **E.** Enckede. eben.
die grote Enckien hebet. Scaurus.
onder Enckelg. Subularis. re.
Enclien tzyt. Enciana ne.
Egnde. Finis. terminus. exitus. limes tis.
 effectus. conclusio.
ten Egnb. ten termyn hoerende. Terminus.
dat Egnb van enighen dngte. Meta re. Me-
 thodus di. Calx cis.
sonder Egnb. sonder termyn. Interminns. a. um.
 Infinitus.
Egnben. luten. Finire. terminare. explere.
 complere. concludere. perficere. conficere.
 consummare. diffinire. definire. exequi. me-
 tor. aris. Limitare. eciam in **A.** vol Dngzen.
to famen Egnben. nut eynden. Conterminare.
 Collimitare.

antEgnden. ontengen. Determinare. Disterni-
nare. et in *W.* Wailong leggen.

Egndlich. terniglich. Terminalis. le. ter. tas.
pluraliter Terminalia orum. vel lium.

antEgndlich. Interminabilis. Infinitibilis. le. ter.
tas.

bol Egndz. bol ternigsz. Terminosus.

Egndet. Explicit. expliciunt. terminat. Fi-
nit.

Egndscap. Finalitas.

Egntlich. Finaliter.

Egntlichich. spodich. in *W.* Wald.

onEgntlich. Infinitus. infinitibilis. interminabi-
lis. infinitivus. eciam in *A.* Altoz. Atyt.

Ende. Antz. in *A.* Antzogel.

Ende. ind. und. oich. ouich. Ar. Ast. et. etque.
ac. eciam. atque. quoque. necnon.

Egntwerth of stede. Angiportus. us. Angipor-
tum. ti.

Egnghe. in *D.* beDyngchen.

Egngchen. in *D.* beDyngchen.

Egngchen. egnghe maken. Restringere. Constrin-
gere. Artare. Coartare.

antEgngen. in *E.* antEgnden.

Engel. Angelus. Ageus i. nuncius ut est an-
gelus. Calodemon. Gonus ni.

Engien namen. Michael. Gabriel. Raphael.
Uriel.

der Engien is. ehort. Angeli. Archangeli. Prin-
cipatus. Potestates. Virtutes. Dominacio-
nes. Throni. Cherubim. Seraphyn.

Engeliant. Anglia.

Engelsman. Anglicus.

boeke Enghele. Demon. Cacodemon. in *D.*
Dubel.

Engelsch baltscap. Angelium.

Engelsch. Angelicus. a. um.

Egnghorn. Unicornis. Rinoceron. Rinoceros
ontis. monoceros ontis.

ertzEngel. Archangelus. inde Archangelicus.

ertzEngels baltscap. Archangelium.

Egngpass. in *D.* egngPass.

derEgngpassen. bergharden. in *D.* berEgngPassen.

Egngsebel. in *C.* Clusener.

Egngsebelz leben. in *C.* Clusenerz leben.

Egntherst. Anticristus.

Entegen. weder. in malo. Adversus. adversum.
Contra. Contrarius. a. um. Incontrarium.
Inoppositum.

Entegen. weder. in bono. Erga.

Entseugen. entstehen. entzunden. Incendere. ac-
cendere. inflammare.

Enter of. in *E.* Eerz.

Cephat. in *A.* Aff.

Eer. Prius. antequam.

Ere. Metale. Es eris. calcus. cl. metallum.
li. eramentum ti.

Eeren. Metalen. Eneus. ereus. metallicus. me-
tallicus. a. um.

degls Eeren. degls anderz. ratum. ti.

Eeren. buwen den achter. in *A.* Achteren.

Eere. gelymp. Honor. honestas. condecencia.
honoraculus. di.

Eerewerdicheit. prijz. loff. glori. Honor. glo-
ria. dignitas. laus. adoria. stema. tis. re-
verencia. veneracio. commendacio. recom-
mendacio. bolida i. honor. magnus. dig-
maurina. doxa. doxula. eudoxia. fascis.

sonder Eere. Inglorius i. sine triumphis. in-
gloriosus. inhonorus.

anEer. schande. Infamia. ignominia. verecun-
dia. dedecus. scandalum. vituperium. con-
fusio. offensio. offendiculum. irreverencia.
so wat Eere waert of gheest. Honoratorius. a.
um.

adel Eere. Vana gloria.

apendaye Eer. Genius.

geynlike Eere. Genium.

adel Eere lieschende. Paradoxus.

Eeren. eere dogh. Honorare. honorificare. ve-
nerari. revereri. dignificare. colere. exco-
lere. percolere. precolere. predere. suspi-
cere. suspectare.

Eeren got. Glorificare.

an Eeren toe te geven of af te trecken. De-
ferre.

in Eeren. werden ind edelheit haysch. in *H.*
Hoich in werden.

mit Eeren. samen eeren. Cohonorare. conve-
nerari. conrevereri.

ontEeren. schenden. Dehonorare. exhonorare.
inhonorare. cetera in *W.* Wanneren.

Eer.

Erfam. Honorabilis. in **B. Verbe.**
 Erder. in **B. Verbe.**
 Erderwey. Reverendus. reverens rentis.
 Erderweygept. Honorificencia. Reverencia.
 honorabilis. honor.
 Erderwey. in **B. Verbe.**
 Erdrannen. in **B. erdrannen.**
 Erde. Terra. terrula. ops. tellus ris. humus.
 solum li. lutum. limus. arida. arum. der
 vette erde. ceres reris. proserpina. vella
 te. unde vullatis. le.
 doe Erde. poterde. Ops pis. Terra tenax.
 glis. glitis.
 dye Erde of erdeich. Speroides dis.
 sandige hol. lichte Erde. Sabulum. li. unde sa-
 bulosus.
 onder dye Erde wat seiten of leggen. Subter-
 rare.
 Erde dye ghenen is. Hiulca.
 Erde ginnen. Oppetere.
 dye Erde oeypenen. Oblaqueare. excodicare.
 Erdbeweg of rijing of kloering of oprijching.
 Terremotus. sifmus. hyatus. us.
 ghehoghe Erde of eyn gras. Tumulus. tumu-
 lulus. unde tumulosus. ras.
 Erde dye bucht is mpt andere erden bedect.
 Humus. mi.
 Erde dye bruchter is. Tellus. luris. ind oere
 bucht heyt Tollinius. nil.
 Erdmeter. lantmeter dye dye kunst kan. Geo-
 meter. a. um. geometricus. geometrifa.
 Erdmate. lantmate. dye kunst dayt af heyt Geo-
 metria.
 Erd off lantmeten. Meteor. taris.
 die Erde off ertrich off werlt heyt Orbis. or-
 bicular. Terra. Mundus. Cosmus. Secu-
 lum. ego onis.
 Erdhoedel. Tuber. ris. unde Tuberosus. ras.
 Tubera. re.
 Erdhoedel maken. Tuberare. Contuberare. per.
 simul.
 Erd siech maken. Detuberare. extuberare.
 der Erden off ertrich off der werlt deyle. dat
 syn bue an provincien. die deyle der provin-
 cien dat sint regiones. lantfchapen. die deyle
 der lantfchapen dau sint territoria dominia.

heylighen ind civitates. stede ind cleyne
 plingen.
 der Erden natuerlike buchticheit die runner van
 oer en schept. Uligo. ginis. unde uligino-
 sus. a. um.
 bol van Erden. Terrosus. terrulentus. a. um.
 Terrulens. ris. lencla. ter.
 als wat op der Erden leyet dat men onderlee-
 ghet heyt Storium. Storiolum. unde Storio.
 as. are.
 mpt der Erden alreys ontegnicheit to trecken off
 to beggen. Eruderare ind die seide ontegni-
 cheit heyt Ruder. deris. Rudus. deris. ind
 die dat werch doyt die heyt Rudista.
 mpt der Erden trecken off ruden. Evellere. Era-
 dicare. extirpare. Runcare.
 mpt der Erden genomen off gefat. Extorris. ris.
 Erdenpotmeter. Figulus. ceramius. ii. Pa-
 lestes. ris.
 Erdsch off erden. Terreus. siccilis. le. ter.
 Erde schotel. Cathinum. Cathillum.
 Erdsch. Terrestris. tre. unde terrestreitas. Ter-
 renus. terreus.
 onderErdsch. Subterraneus.
 onderErdsche hemmelike stede dale siech lecher off
 tuchter bergadren. Ganeum. nei. Gange-
 nium. nii.
 onderErdsche symmetryng. ypogeus. gel.
 onderErdsch water. Latex. ticis.
 Erfogt. eyn stat. Erfordia.
 Errend. in **B. Valtkap.**
 Errenden. in **B. Valtkappen.**
 Erfgenaem. Heres dis. Cleronomus. Gatan-
 dus.
 geyghet Erfgenaem. Corfilus.
 Erfgenaem maken. erven. Heredare. Heredi-
 rare.
 mpt Erfgenaem maken. Coheredare. Cohere-
 ditare.
 mpt Erfgenaem. Coheres. garphan.
 Erfscheygh. Herciscunda de. heriscunde in-
 declinabiliter.
 Erfschen. Hereditarie. hereditatiter. Heredi-
 tarius. a. um. hereditalis. le. ter. ras.
 die Erfsal eyns anderen nemmt. Heredicapa pe.
 M 2 die

die Erfael des anderen eyscht. Heredipeta.
die Igen Erfael den anderen verberpt oft afneemt.
Herediscinda. de.

Erfael die eyn heyscht na gode eng andere die
ghygen erben en heft. Caducum. ci. ind die
dat so ontfengt heit Caducarius. ria.

Erfael. in *E. Erbe*. erfuisse.

Erghent. Alicubi. Aliquorsum. sicubi. usquam.
usquam.

Erghesteten. Pradie.

Eernail. in *D. wandaghe*.

Eerlich. Honorificus. honestus. Honorabilis.
honorificabilis. honorus. Venerabilis. le.
ter. tas.

eynen Eerlich werdelich maken. Honestare. ho-
nesticare. ut in *H. Hoich*. edel.

onEerlich. lasterlich. schentlich. Criminosus. cri-
minalis. inhonestus. obprobriofus. inhono-
rus. inhonorabilis. dedecorofus. ignominio-
sus. contumeliosus. scandalofus. vitupero-
sus. conviciosus. despectuofus. contempti-
bilis. intamis. vituperabilis. culpabilis. vi-
ciosus.

eynen onEerlich maken. Dehonestare. in *B.*
Waneren. eciam in *G. aberGeben*.

Eerlicheit. Honorificencia. decus. venerabili-
tas. honestas. honorabilitas. honorificabi-
litas. honorificabilitudinitas. reverencialitas.
reverencia.

Eerloos. Infamis.

Eerloosheit. Infamia.

Ernst. Serium.

Ernstich werken. in *S. Strupf werken*.

Ernstich ind dierdelich. Salaris. re. ter. tas.

Ernsticheit. in *S. Strupficheit*.

Ernsticheit. fuyghfoudicheit. bliticheit. Diligencia.
opera. studium. sedulitas. series. seriositas.
conamen. conatus. us. nifus. us. cura. ac-
curacio. sollicitudo. cetera in *A. Achte*.
fuyghhe.

Erquicken. active. Resocillare; recreare.

Erquicken. neutraliter. Respicere. reconva-
lere.

Erquicken. Scaturire. Scaturizare.

Erre. [*1. Erre.*] toernich. in *B. verVol-
ghen*.

Erren. toernen. in *B. Welgen*.

Erren. dwelen. in *B. Wistren*.

Errende. dwelende. in *B. Wyltende*.

Erriam. in *B. Verbe*.

Ersame ind onersame salken. Affidore.

Erfamheit. in *B. Verheiteit*.

Eritten. Pifa se. pife arum.

Eritten. Iynen. Bonen heiten Legumina. die dit
verwaert of verhoipt Leguminarius. ind dat
men hit af maect Leguminarius. a. um. i

Eritshoben. polen. Escanea nec.

Eritshuch. Pifeus. a. um.

Erte. Minera.

Erbaren. erfucht. Expertus. peritus.

Erbaren. verfoeten. vernemen. eyfchen. heyschen.
fpoeren. verfacen. Explorare. percunctari.
scrutari. experiri. sciscitari. percipere. prac-
ticare. indagare. perquirere. exquirere. in-
vestigare.

Erbartheit. verfuichtheit. Pericia. experien-
cia. emphiria. practica.

Erbe. erfuisse. beftinghe. guet. Hereditas. He-
reditacula. Heredium. dii. Predium. Allo-
dium. Prediolum. Bona possessio. Posses-
sioncula. Cleronoma.

Erbe. in *E. Erfgename*.

des ten Erbe hoiet. Predanus. a. um.

Erben. in *E. Erfgename* maken.

ontErben. Exheredare. exhereditare.

Erwitten. in *E. Eritten*.

Erwerben. in *E. verErgen*.

Esh. belt. in *A. Achter*.

Eshendoren. Fraccinus. a. um.

Eshent. Fraccinus. a. um.

Eyschen. Exigere. Petere. Appetere. Requi-
rere. Exquirere. Perquirere. Expetere. Po-
scere. exposcere. Deposcere. Postulare.
Depostulare. Expostulare. Percentere. Eva-
dere i. poscere. Oppetere. per. contra. Pre-
petere. per. ante.

inder Eyschen. Repetere. Requiere. Repo-
stulare. Reexigere.

ontEyschen. Exquirere. expetere. exigere.

Eyschen. vernemen. in *E. Erbaren*.

Eyschinghe. Peticio. peticioncula. Postulacio.
requisicio. exigencia. postulamen.

die stee *Egcht* of *geEgcht* wurt. *Postulaticus*.
unde *postulatum* adverb.

Efel. *Afinus*. *Afellus*.

walt *Efel* of walt *Efel*. *Onager*.

goit hoich *Efel*. *Archadicus*.

Efeldyver off *boeder*. *Afinarius*.

Efel. off. *pert. lumentum*. inde *lumentarius*.
a. um *pertinens ad lumentum*. die *hoeder*
hijt of *hijt lumentarius*.

half *Efel* half *nygtsch*. *Onocentaurus*.

Efels *hijede*. *Agaso*. *onis*.

Efelgmet. *Afina*. *Afella*.

Efels *roepen*. *Rudere*. unde *rudibilis*. le. *ter*.
tas.

Efelich. *Afininus*. *afinarius*. a. um.

Epfen. *gutweken*. in *A*. *Angien*.

Epfende. *gutweckich*. in *A*. *Angfeldich*.

Epfinge. in *A*. *Angt*.

Epfich. *lelich*. *heerich*. *heslich*. *wantscheyen*.

schynlich. *ongefait*. *Fedus*. *deformis*. *distortus*. *turpia*. *infectus*. *horridus*. *sentus*. *sentofus*. *senticofus*. *sentarius* *abnormis*. *enormis*. *Innormis*. *informis*. *gracus*. a. um i. *fedus*. *bellus*. *bellutus*. *Cenofus*. *cenulentus*. *Obcenus*. *indecorus*. *dedecorus*. *dedecorofus*. *Squalidus*. *Diernus*. *diernius*.

Epfich *maken*. *lelich*. *heslich* *maken*. *Inficere*. *fedare*. *defedare*. *deturpare*. *Deformare*. *dedecorare*. *Indecorare*. *Squalidare*.

Epfichheit. *lelichheit*. *heslichheit*. *Dedecor*. *indecor*. *turpitude*. *seditas*. *obcenitas*. *squalor*. *squaliditas*. *deformitas*. *ter*. *informitas*. *ter*. *dedecorofitas*.

Epfendoen. *Tremulus*.

Efte *dair* *nien* *maut* *ey* *doerget*. in *D*. *Daire*.

Eftich. *pabulent*. in *D*. *Dre*.

Eftich off *dele* *dair* *nere* *bartzen* *dair* *dair* *eynre*.
Emblema *tis*. *vilicoftratos*. *licoftratus*.

Eftich *maken*. *Pavimentare*. unde *Pavimentalis*. le. *ter*. *tas*.

Eftichmeker. *Pavimentator*.

Eftichfryn. *Pecalum* li. *testera* re. *Tellacula*. *teffella*. *teffellula*.

Eftichfrynmer. *Tellellarius*. *teffellarius*.

Eyt. *Iuramentum*.

Eyt *dair*. in *S*. *Sweren*.

gefwaren Eyt. *Iusiurandum*.

meynEyt. *Periurium*.

meynEyt *sweren*. in *S*. *berSweren*.

meynEydich. *Periurus*.

Eyt *haben*. *Stipulare*.

Erien. *gzaen*. *huagen*. *Murmurare*. *Rodere*.

Eien int *gezeen*. *suollen*. *fineren*. *Manducare*.

edere. *comedere*. *accumbere*. *discumbere*.

vescor. *convescor*. *evescor*.

Eien *bes* *moggen*. *Iancto*. as. *Ianctor*. *aris*.

Ianctaculo. as. *Ianctaculor*. *aris*. inde *Ianctaculum*. li.

Eien *stetlich*. *Comeso*. as.

Eien *middag*. *Prandere*. *pransare*. *Pransitare*. *comprandere*. *per*. *simul*. unde *prandium*. *prandiolum*.

Eien *als* die *hinder*. *Papare*.

famen. mit *Eien*. *Commandere*. *Commanducare*.

totten Eien *reften* of *loenen*. *Recumbere*.

Eien *bes* *aebend*. *Cenare*. *ind* *dat* *seibe* *eien* *heit* *Cena*. *cenula*. et *Cenicare* i. *frequent* *ter* *cenare*.

Eien *but* *den* *aebend* *eien*. *Antecenium*. *antecenia*. e. *merenda*. *merendula*. *Annona*. idem. *Corbus*. *bis*. *ma*. *ge*.

Eien *verbum*. *but* *den* *aebend* *eien*. *Anteceniare*. *Merendare*.

Eien *nae* *den* *aventuail*. *Obsonium*.

Eien *stede*. *Refectorium*.

Eien *guyft*. *Appetitus*. *Cupedia*.

Eien *guyft* *als* *en* *font*. *Bolismus*.

die *Eien* *vegett* *ind* *nyt* *en* *faat*. *Territigo*. *inis*.

die *Einde* *is* *doergh* *dyngen*. *Xerolophagus*.

Eien *stede* *by* *den* *dyge* *dair* *tyen* *onderscheiden*.

Trichorum vel *Trichorium*.

Eelich. *Mandibilis*. *Manducabilis*. *edibilis*. *commestibilis*. *vescus*. a. um.

Eelstede *tot* *den* *middag* *gien*. *Pransorium*.

Eelstede *tot* *den* *aventuail*. *Cenaculum*. *Cenatorium*.

Eter. *Comestor*. *manducator*.

Eter *die* *gavende* *ontuygich* *gut*. *Manducus*.

Eter *die* *nygtschen* *dyng* *gut*. *Agriophaditis*. *Antrophagus*.

en holt Eter. Xilophagus.
 Eetbate alreleg. Discus. ci Ciborium. escale.
 perapfis. dis. cathinum. lanx. feucella. epu-
 licenium.
 die clegn Eetbate berhoipt. Velaber. bri.
 Etter dan swetengen. Sanies ei vivorum. Pu-
 tredo. pus. sirimpio onis. tabes bis. ta-
 becula f. mortuorum.
 Etteren. sweten. Sanire. Ulcerare.
 Etterploch. luncsie. Carunca.
 Eterek. Tabidus. saniosus. sirimpiosus.
 Etick. in E. Etick.
 Etickbat. in E. Etickbat.
 Etwan. in D. tomDagel.
 Etziken. in E. Eynigen.
 Etzwat. in G. Ehet.
 Eben. sterck. gelic. Equalis. Coequalis. equus.
 Planus.
 onEben. ongelge. strubbich. Inequalis. Distor-
 tus. Squarofus. Squarofus. verucosus ru-
 berofus. gibbosus. pupulosus. rugofus. fra-
 gofus. anfractuofus. tumulosus. rufosus.
 scopulosus. Saber. bra. brum. squalidus.
 squalidulus. squamosus.
 Eben. fanber oneben. Par.
 onEben. auff. Impar. Dispar.
 Eben. begreime. Aptus conveniens.
 Eben. onchel. Precifus. fe.
 Eben mahen. sterck maiken. gelick maiken. Equi-
 rare. Adequare. Coquare. Complanare. Co-
 mere compfi. Congio. is. ire. Equiparare.
 Hostio. tis. tire f. equare. Levigare. de-
 tuberare. extuberare. Librare.
 Eben. Gelickmaking. Libramen. mentum. equa-
 men. tum. Complanamen. mentum. equi-
 paramen. mentum.
 Eben of oneben to raiden. dat speet heit Pancracium.
 Eben of oneben to speelen. Pugillor. aris.
 dat tot Eben ind oneben tot speelen hoirt. Pu-
 gillatorius. ind die fo speelt heit Pancracia-
 rius. Pugillator.
 Ebenhomen. lyken. passen. in D. Dyenen.
 Ebenheit. getryckheit. Hostimentum. ti. equa-
 mentum. equalitas. planitas. planitudo. pla-
 nities.

onEbenheit. ongelicheit. ruckheit. strubbicheit.
 Inequalitas. squarofitas. squarofitas. veruc-
 cositas. tuberositas. Gibbositas. pupulositas.
 rugositas. fragositas. saberositas. tumulosi-
 tas. Anfractuofitas. Squaliditas. rufositas.
 Scopulositas. Squamositas.
 Eben. swarttechteit haber. Avena.
 Ebengye. wyamel. in G. Esfengger.
 Ehenwec. in A. Aventure.
 Eber. wilckwyn. in B. wilckBeer.
 Eber. echter. in A. Anderwerf.
 Ewich. in A. Aitof. altye.
 mit Ewich. gelge etwich. Coeternus. Coeter-
 nalis. ter. tas. Coevus.
 Ewelick. in A. Aitof. altye.
 Ewichheit. duyckheit. blyfcheit. volghetcheit. on-
 bergentcheit. werackcheit. Sempiternitas.
 perhennitas. Iugitas. assiduitas. sedulitas.
 Eternitas. eternalitas. sempiternalitas. Evi-
 tas. Eviternalitas. perpetuitas. Durabilitas.
 continuitas. Frequentia. Indefinencia. per-
 manencia. persolencia. Perseverancia.
 Ewichheit die geheiten is Eternus. a. um. of
 Eternitas dat is dat etwelck getweist is ind
 nu is ind etwich blyven sal als got alleyn.
 Ewichheit of tijt die geheiten is Perpetuus. a. um.
 off perpetuitas. of perhennitis ac. perhenni-
 tas. off eviternus. eviternitas. dat is dat eyn
 begonne hebet ind gheyn eynde hebn sal. als
 die hymmelen. Engien. mynschen ind heile.
 Ewichheit off tijt die geheiten is Sempiternus
 of Sempiternitas. dat is dat in der tyt woyn-
 den is ind mit der tyt vergaen sal. als die
 gesteltnisse deser werlt ind allet dat daer in is
 ongesacht die lude. doch neemst men dit be-
 wynen oick vut Eternus of perpetuus.
 Ewichheit of tijt geheiten Temporalis off Tem-
 poralitas. dat is dat hie nu in der tijt ge-
 maect wurde ind hier nu in der tijt vergaet.
 als dat handwerck der mynschen f. burghe.
 Siebe. huyser. kleeder ind anders.
 Exempel. gelijckheit. Exemplum. Similitudo.
 Exemplar van Schijff. Antigraphus.
 Exter. eyn vogel. acifer. Ecler. Picus. pica.

F.

FA. FE.

Fabel, faghe, in *N. Abenteuer*.
 Fale als die brouten dyagen. Palla. le.
 Fale, falg, miffunghe, bergheß. Gratis, frustra.
 Frustratim.
 Falien, feien, miffen. Fallere.
 Fantafy, Fantafia, apodixis, apodixia, Apodixen, eciam in *D. Dweyniffe*.
 Fantafken, in *D. diepDencken*.
 Fantafiere off dat ban fantafien *is*. Fantasticus, a. um.
 Fantafgeliche apendberinge. Lemur. ris.
 ontfangen, in *B. opDorren*.
 ontfangende. Receptaculum. Susceptaculum.
 Susceptabulum.
 Febyß, rede, rotze, in *C. Calde*.
 fcharpe Febyß. Hemiterceus. ei. queraera. re.
 Felle, in *N. Aref*.
 Feilheit, bynntheit, in *B. Sturicheit*.
 ontfechtliche. genere. Gratus, acceptus, acceptabilis. le. ter. tas.
 Fechtjen. Venecia. veneciis.
 Ferechß mynlich. Venetus, venecianus.
 ontfeenger, ruttengfter, Procurator, opboerre;
 kjaßterer, Reddituarius, economus, yconomus, fiscus villicus, procurator, yconomicus, ycomenicus, receptor.
 ontfeengherye, rentmeftterfchap. Economia, yconomia. Receptoria, reddituaria.
 Feugn, bergheft. Venenum, Toccicum. Insectivum, virus indeclinabiliter.
 Feugnweßer of bergerber. Venenarius, Veneticus, venesex: cis.
 Feugn maiken. Veneficare.
 Feugnfeide bakunen dat bergeyt. Venificina.
 Feugnen mit andiaße. Allare.

FE. FY.

Feugnen, bergeben, bergiftigen. Intoccicare, inficere, venenare, convenenare, per, simul, de, per, valde, aut venenum auferre et evenenare, idem invenenare.
 Feugnlich. Toccicus, Virofus, Venenosus.
 Feugnlicheit. Venenofitas, Virulencia.
 Feugnlich tallen. Effontio, tis, tire.
 Feugnnyng, bergebgng, bergiftigng. Intoccicacio, infectio, veneficium.
 Feugnre, bergeber, bergheftre. Veneficus, Venenator, Insector, Intoccicator.
 Feugnrefche, bergeterfche, bergifterfche. Venefica, Venenatrix, infectrix, intoccicatrix, tegellaria, regularia l. venefica supra regularis sacrificans.
 dol Feugnß. Virulentus.
 Feugnt gefchoi. Scorpio, onis.
 Feut, rence, long, yaeße. Clienticulus.
 Fentlich.
 Ferpely, in *N. Argeliff*.
 ontferren, in *D. ontDyagen*.
 Feylaen. Fafianus.
 Fg der fchande. Proch Pudor.
 Fybel, in *B. Walfch*.
 Feychen, flaen, in *B. Wollen*.
 Fygghe. Ficus us.
 Figure, geftelnyffe. [*l. geftelnyffe.*] Figura.
 Carakter. Dispositio.
 Figure of bild sonder doßt of hoift. yconisma me.
 Figure dat *is* eyn wiken danc wat anderz by gelykt of gentynt wurd. Typus, figura.
 alte Figuren moeder. Aetholica.
 alte Figuren yntre. Archetypus.
 Figurlich, Figurialis. le. ter. tas.
 Fyui. Optimus, a. um.

unt

ontfpringen. ontfteken. ontzunden. Incendere.

Accendere. Inflammare. succendere.

Funten.

ontfpringende. Incentinus. a. um. incentinum.
tot funder.

ontfpingel. Incensum f.

Fiole. Viola. le.

Fioilich. Violaceus. violaticus. a. um.

Fijt. in **B.** Begheme.

Firmament. heben. hymmel. Firmamentum.
Ether. Celum. Polus.

Firmament bifander. Firmamentum. Aplanos.
Aplane. nes.

Fiskail. Fiscus. fiscalis.

Fiskailcap. Fiscalitas. fiscalatus. us.

Fistel. eyn fter. Fistula.

Fichboen. Lupinus.

Fic. eyn gefwel. in **A.** Adel.

Fic in den biffen.

Flandgen. eyn lant. Flandria unde Flamingus.

Flateren. in **T.** Tuntfchen.

Flechte. legheien. Lagna. lagenula. flasca.
flascaula. lagenula. amula.

Fleth die goet is. Fidelia.

Iederen Fleth of bat. Uter tris.

Flethien fait. cucurbiten fait. Cucumer. ind die
fede dale fy waffen heit Cucumerarius. ce-
tera in **C.** Coebefchen fait.

Flente. Tibia.

Flentenfpreter. Tibicen. Tibicina. ambuba.

ter Flenten horende. Tibianus. a. um.

Flenten meker. Tibiarus.

Flentlich. Tibialis. le. ter. ras.

Fluel. hyden. Coctinum. Coxinum.

Fluelich. hyden. Coccineus. a. um.

Fluer. padiment. in **D.** Dele.

Folp. Litargirium. litargium. litargium.

Folgen werck. Litargiricus. a. um.

Fonteyn. in **B.** Bogn. eklam in **D.** Water
bat vlietende is.

myt eyre Fonteynen en upvloet te leyden. Dirivare.
ban eyre Fonteynen vele upvloete te malien.

Derivare.

Die by der Fonteynen wont. Fontanus.

totter Fonteynen horende. Idem.

bol Fonteynen. Fontosus. ras.

Foym. eyn gefaltnis dait men vele dngghs noe
ind in maect. Forma. Plakes. tis.

Foym of gefeltnisse eyns dngghs dwe in den
fonne bewacht etc dat dngch gemact wurd.
Ydea ydee.

die fo eyn foym of gefeltnis in fonen herte be-
grijpt. Ydealis. formalis. ymaginarius.

Foym. gefeltnis onfpenlich. Forma. Tipus. un-
de Tipicus. a. um.

Foym. famploern. in **B.** Boltz.

Foym. Carafter.

Foymdager. Circularop.

ban foznen twetley als ban lyde ind ban fete.
Biformis. Bitidus.

eynfoymlich. Uniformis. me. ter. ras.

twyfoymlich. Biformis. me. ter. ras.

dryfoymlich. Triformis. me. ter. ras.

vierfoymlich. Quadriformis. me. ter. ras.

bele foymlich. Multiformis. me. ter. ras.

foymlich. Formalis. le. ter. ras.

gelchfoymlich. Conformis. me. ter. ras.

gelchfoymlich malien. Conformare.

Fanhtentant. Franconia.

Fanhtich. Francia.

Franzois mynch. Francigena.

Francoyt. die flat. Francfordia.

Fret. eyn dper. Furetum ti. furo onis.

gefrat. gefcut in der pannen. Cremium. fri-
xus. a. um. frixura. frixatura.

Fryten. frychen. Frigo. gis. xi. etum. Frixo.
as. are.

Frypanne. Fritorium. Confrixorium. Fervo-
rium. Sartago. ginis.

Furst. Princeps. Archos.

Furst off richter de cloch is. Sarrapa pe.
oeverte Furst. Archigerarius. Archicherarius.
Toparcha.

en billich Furst. Gerarcha als eyn biftop. fyn
macht heyt Gerarchia

die eyn Furfen of oeverften antwerde ghreft.
A responsis indeclinabiliter.

Furfendou Principatus. Archia. Archatus. us.
die Furfendou off hoitheit halende is. Archie-
nens.

die bau den Furfen is. Periarcon.

Furflichkeit to dngghen. Principari. Dominari.
G.

G.

GA.

Gar. gehittich. Impetuosus. Importunus. tas.
Gar. ganch. Vade. vadas. Transi. transeas. I.
 Eas.

Gabelle. ongelt. Gabellum.

Gabziel die erizengel.

Gegabte. Compar. Consors.

Gade. gade op der dopen. Matrina. Patrina.

Gaden. cleyn hupshen. Appendix. sc. ge.

Gaden. bejagen. bevalien. genoegen. Placere.

Complacere. Perplacere.

myßGaden. myßjagen. nyt genoegen. Displacere. Frateo. es. ere.

berGaden. hplihen. Nubere.

berGaden. berjagen.

Gader. valder. in D. Dorer.

al to Gader. in H. Al.

to Gader. in B. By eyn.

to Gader. to samen. geich. to hoip. Simul. una pariter. insimul. invicem. coniunctim. congestim. aggestim. cumulatim. accumulativ. amplexim. globatim. glomeratim. Acervatim. Gregatim. Congregatim. Copulatim. Austim. Adunatim. Exaggeratim. concretim. coagulatim. glutinatim. Nexim. Compactim. Consertim.

berGader. berfaunen. idem.

Gadren. berfaunen. to hoipe byngen. by eyn byngen. Cumulare. accumulare. decumulare. congregare. colligere aurumnare. acervare. Coacervare. agitare copulare. articulare. Cico. es. ere. Congio. is. ire. Augere. Multiplicare. Augmentare. Conferre. Congerere. Infiscare. Confiscare. Aggerere. Aggerare. Aggregare. Exaggerare. Glomerare. Conglomerare. Adunare. Globare. Conglo-

GA.

bare. Agglobare. Corrogare. Stipare. Instipare. per. in. vel. valde. Obstipare. per. undique. vel. contra. Restipare. per. iterum. Substipare. per. subtus. vel. parum Contrahere i. Colligere. Unare. Unire.

berGadren. in C. by eyn Comen.

berGadering der ghoente die 14 laie alt syn. Pubes. bis.

berGadering des volchs ban lantschappen. Nacio onis.

berGadering der schyy. Classis. sis. Stulus. li.

berGadering ban geistliken hupfen of personen. Conventus. Congregacio. fratrisia. Cenobium. unde Cenobita.

berGadering. berfamening daer sych twee byngent to hoip bergaderen. Iunctura. connexus. us. connectio. applicacio. congregacio. composicio. conglutinacio. coniunctio. combinacio. constrictio. collectio.

berGadering der knecht. Cliens. clientulus la.

berGadering der kersten. Ecclesia.

berGadering der ieden. Synagoga.

berGadering der gantze eistenheit. Concilium. ycomenicum. Synodus generalis in spiritu sancto congregata.

berGadering tegen god. Conciliabulum. Conventiculum.

berGadering der kerckscap. Convocacio.

berGadering des raids of der raidshefte. Comicium.

Gaidshupff. in B. Bedehupff.

Gaidsgabe of genaide. Analoya.

Gaidspennnuch. Aira. re.

Gaidspennnuch geben. Inarrare. subarrare. und Gaidswil geben. Erogare. Conferre.

N

die

die umt Gadsstoff gheeft an gelde of anderz beide
half pont. Sextercarius.

Gadsmogentijet. Numen. nis. unde. Numi-
nosus. ras

Gadsfchiching of befchering op gmanz. Fa-
tum. ti. unde Fatatus.

namen Gads. Adonay. Tetragrammaton. El.
Ely. Eloee. Eloy. Agalma. Alcionans. Al-
tithronus. Amen. Agyos. Oreos. Schiros.
Theos. Ei. vel. Ege i. quod est Kyri Sa-
baoth. Sady. Athanaros i. deus immortalis.

Gaffel. in G. Gabel.

Gaffel. Gefelschap.

Gagelkrup.

Galketen. fchatren. lugde faken. Cachinno. as.
Cachinnor. aris. Gannire. Garrire.

Gaheler. fchnurze. Cachinno. onis. Garritor.
Garrulator.

Galgje. Patibulum. crux. aculeus. eculeus.
furca. furcula. furcella.

die grofte Galje. Furco. onis.

Galgen wechich. Furcifer. furtifer.

Galguen. Galbanum.

Gallr. Fel. Bils.

Galm. gefugt. in D. Dorne.

Galpen als vogel. Crocitate.

Galen. Igen. wandern. ftepen. pafferen. Ire.
Transire. meare. pergere. paffare. Gradior.

deris. vado dis. proficisci. Tendere. ten-
fare. peragrar. peregrinari. Divertere. Va-
ricare. Divaricare. viare.

Garen. alst eyen wal gheit. bene succedere.
Prosperari. Valere. inde Succellus. us. ui.

afGaren. Abire. descendere.

afGanck. Abitus. abcessus. descensus. us.

afGaren ban eyne faken. afstae. afsteden. ont-
ballen ban eyne falic. Reflire. decidere.
reliab.

deGaren werken. in C. Iyn to Gode.

deGaren. vergeniffte doyn. Exequias facere.

afstretGaren. Retrocedere.

afstretGaren. Transire. transgredior. eris. perva-
dare peruenire transmeare.

afstretGaren. abertreden. myfhoim. Transgredior.
prevaricar aris. excedere. eciam in A. Ar-
thien. beftellen doim.

baebenGaen of treden. Excellere. precellere.
excedere. transcendere. superare. promine-
re. Superprominere. prepoliere. prerogare
antistare. antistitare.

baebenGanck. Excessus. us. precellencia. Pre-
minencia. supereminencia. superexcellencia.
baebenGaen. verfpinnen. in S. Beeghe. bechten.
beGaen. in D. beGynnen.

boitGaen. in D. douGynnen.

boitGaenlich. in D. boitGynghich.

inGaen. Intrare. Introire. Inire. Ingredior. deris.

inGanck. Introitus. Ingressus. us.

uckelich. in G. Gaen. fuyken. focken. fluyppen.
Peditare.

mytGaen. famenGaen. Commear. Comitari.
concomitari. associare. convadere. Congre-
di. conviare.

mytGanck. Commear. us.

myt famen opGaen. Coorior.

opGaen als ftern. fon. magn. Oriri. Adoriri.

opGaen ban bette of opGaen ontglick. Aboriri.

opGanck. Ortus. rus.

opGaen. optghunnen. Ascendere.

opGanck. Ascensus.

opGaen als tucht. Succrescere. Oriri. Exoriri.

naeGaen. nabolgen. Imitari. Sequi. Subsequi.

naeGaen. nabolgen. Succedere inde Succellus.
us. ui.

afstilen opGaen als fon. magn. tucht. Suboriri.
netreGaen. Descendere

netreGanck. Descensus. us. Descensio. [i. de-
scensio.]

antGaen. ontpucken. in C. ontComen.

fannenGaen. in G. mytGaen.

anGaen. toegaan. Aggredior. deris. Accedere.
adeo. is. ire.

anGaen eyn werck ban maecten off konften. Aggre-
dior. aggressus sum. congregior. Adoriri iris.

wtwechich Gaen. Digredior. deris.

upGaen. Egredior. deris.

burdGaen. burghGaen. Pretergredior. deris.
preterire. Transire provento tis et prever-
tor teris.

weberghGaen of weberheten. Regredior. Re-
meare. Reverdi. Redire. Repedare. Repe-
ditare.

bet-

better Gaen off teghen. Portendere.
 wederGaen. Redire. Remear. Reverti. Retendere.
 tegenGaen. ontmoeten. in G. beGheenen.
 to rug Gaen. Secedere. retrocedere. divertere
 i. fecedere. diversare.
 van Gaens wegen betragt. Vietus. a. um.
 voerGaen. Precedere. antecedere. procedere.
 pregredior. pgressus est. anteco. is. ire.
 preco. is. ire.
 voerGaen. Procedere. Prodire. progredior. deris.
 tussGaen. Bissinare.
 en hantGaen. Successus. us. Succedere.
 hyu Gaen sachmoedelick. Endere.
 to rug Gaen. Retrogradior. deris. retendere.
 fecedere. et supra to rug Gaen.
 to rugge Gaende. Retrogradus.
 umbGaen. berhten in der wandling. Conversari. degere.
 betGaen. berhten. Perire.
 betGaen. berhten. Preteritus. a. um.
 totGaen. toetreden. Accedere. Aggredi. Adire.
 totGaen. Accessus us. Aggressus us. Aditus. us.
 uptGaen. uptreden. Exire Egreddior deris.
 en wech Gaen. Abire. Recedere. declinare.
 discedere. facessere. decedere per mortem Abscedere.
 en wech Gaen. Abicio. Abscessus. Recessus.
 onderGaen. Subire.
 onderGaen als son. magh. stetn. Occumbere.
 Occubare.
 onderGaen. Occasus. Occubitus.
 uptGaen. Exire.
 uptGaen. Exitus. us.
 buych. buer hyu Gaen. Preterire. Transire. Pertransire.
 betGaen. Perire. Peritare.
 tegenGaen. Obire i. contra ire.
 tegenGaen. ontmoeten. Occurrere. obviare. in G. beGheenen.
 umbGaen. Circuire. Ambire. Percensere. Lustrare. Collustrare. per. simul. perlustrare.
 Circummeare. Obire.
 umbGaen van hyumen. Illustrare.
 buer umbGaen. Prelustrare.

onder umbGaen. Sublustrare.
 inGaen. Introitus. Ingressus.
 hyuGaen. Incedere.
 hyuGaen. Incessus. us.
 bogGaen. Processus. progressus. us.
 erreGaen. dwelen. in B. Bytten.
 erreGaen. Erraticus. Erroneus.
 Gaen hyu. Vade. Recede. Apage. Apagere pluraliter.
 opGaen. Ascensus. us. Ascensio.
 opGaen der sonnen of tugh. Ortus. tus.
 umbGaen. Gaen. in C. Guregaen.
 umbGaen. Girus. ri. Girum. ri. Lustramen. Circuitus.
 uptGaen. Exitus. us. Exodus. di. Egressus. us. Egressio.
 heymlich inGaen van achter toe. Postica. ce. Posticum. ci. Posticium. cii. hic Postis. tis. Postellus. Posterula.
 Gaen onder der erden. Cunus. ni. Cuniculus. li.
 Gaen ryng laugen wege. Itiner. icineris. Itus. us.
 die Gaende sech betreect bogt ind weder. Peripateticus. Deambulatorius.
 hoich Gaende. Altiogradus.
 Gaen. ital. Itus. us. incessus. us. Icio. Transitus. meatus. gressus. progressus. passus. profectus us.
 Gaenlich. Meabilis transibilis. ibilis. progressibilis. passibilis. passibilis. pergibilis. perscibilis. peragrabilis. peregrinabilis. Tensilis. Tensibilis.
 Gaen. eyn vogel. Auca.
 Gaen of ghent. Auca. Anser. ris.
 tot Gaen of ghenten hoerende. Anserinus. a. um.
 Gaen. heet. in A. Aigach.
 Gaen. heet. stendich. bast. stede. stantfastich. Integer. gra. grum. Sincerus. a. um. Sinceris. re. ter. tas. Constant. ter. cia. Fixus. Firmus. ter. tas. Stabilis. le. ter. tas. Stabundus. Solidus.
 Gaenheit. heetheit. stendicheit. stedeheit. Integritas. Sinceritas. Constantia. Fixitas. Firmitas. Stabilitas. Totalitas.

Gagen, ghenen. Hyare. unde hyatus us. hisco.
cis cere. dehiscere. fatiscere.

Gayende, ghenende. Hyans tis. Hyulcus. a. um.

Gayert. in A. Aff.

Gar. ganz. in A. Alinch.

Gar. fecr. Valde. Nimium. Nimis. Vehement.
ter.

Gar. als die spijse gaer is. in C. geCoekit.

onGar. toe. Crudus. Discoctus.

half Gar. Semicoctus. a. um.

Garde. hof. Orus. ti. Ortulus.

hoil Garde. Cauletum. Oletum.

Garden. hofwertwaerre. ghyedenter. Ortilio. onis.
Ortulanus.

Garlich. bynnich. Vinnicosus. Nevofus.

Garbyn. in C. Geym.

Garen. Filum li. fila. orum. mataffa. se.

beg Garng fannerknappege. Marassa. se.

Garren. in C. Epten.

Gaerfte. in B. Bitter.

Garst. Ordeum. deli.

Garst mit fchmantigen aeren. Exacticum. ander
Garst die heit Canerium. die to mail fere doe-
der begd luyde ind byere.

Garst die twe hant heft. Catalicum. Disticum.

fomerGarst. Trimenfe.

groen Garst. onrpyg. Farrago.

Garstendg. Oriza. ze.

Garsten. Ordeaceus. Ordeicius.

Garstenwater. Pifana.

Garsten watersbat. Pifanarium.

Garsten meit. Alphitera. Alphita. Alphiton.

Garbe. fchub. Manipulus. larba. govonus ni.
garba. merges gitis. gelima me. et meta
i. manipulatorum congregacio.

Garbenhoip. Cafula. le.

Garbynd. Girgillus. Devolutorium. Traduc-
torium

Gafp. Gifpa.

Gast dat fpat hier. Quaternarius.

Gast. Hospes. passivus.

Gasthuys. Hospital. lis. hospiale. lis. geron-
tocomium pochotrophium. xenodochium.
xenodochium. protochium. cii.

Gasthuys dat refam is but die feleggym. Xe-
notrophium.

die Gastmeister hie af heit Xenotrophica.

Gasthuys dait men hunder ind iongen boerd.
Bephotrophium.

die Gastmeister hie af heit Bephotrophica.

Gasthuys dage in men weyften ind bundelng oy-
boerd. Orphanotrophium.

bye Gastmeyster hyer af heit Orphanotrophica.

Gasthuysmeyster. hofpitalmeyster. Hospitalarius.

Xenodocharius. Pochotrophica. blasto to-
nis. maf. ge. orphanotrophica.

Gaste. fterge. Vicus. viculus. di. viale.

ban Gasse to gasse. Vicatim.

Gat. hol. loth. Foramen. antrum. apertura:

Gat an en mastdoem. Ampotra.

Gat of tynner onder der eiden. Apogeu.

fjiGat au der bynuten kleider. Cluniculum. li.

swetGat. Porus. amorphisma. tis.

ban en Gat dat nederfte. Orificium. cii.

hoyfGat ban epne treucken of taddart of roch.

Patagium. gil.

bol swetGater. Porofus. porositas.

der swetGater acpennyng. Porisma. tis.

doyeGateren Perforare. cabiare.

doyeGatert. Perforatus. cavernatus. unde com-
vernofus. [i. cavernofus.] tas.

Gapte. renne. Canale. aquagium. aqualicium.
guttatorium. ymbriacium. ymbrex. cis. ca-
stellum. li.

Garbe. gysie. Munus. donum. donarium. do-
nuscolum. donativum. munium. nii. mu-
nuscolum. collibium i. parvum munuscu-
lum. bellarium idem.

gurde Garbe. Eulogia.

Garbeheger. Donifer. doniferus.

cleyg Garbe. Xenium. nii. xenium.

cleyg Garbe. als appel noete et cetera. Collis-
bium hii. bellarium hii. antepometum.

die umd Garbe dient. Munuscularius.

Garbe gaidg. in G. Gaidgarbe.

deGarben. beggiffen. Munerare. munificare.
dotare.

Garbegeheber. Munificus. munificens. Munifex
ficus unde munificenter. mugificencia. mu-
nerarius. munuscularius.

Garbenemer. Municeps. collibista.

Garben werdgh. Munerosus. tas.

de

wederbreiben. Remunerare.
 begeben. Dotatus. muneratus.
 onbegeben. Indotatus. immuneratus.
 Gabel. boghe. Furca. furcula. furcella. bidens.
 furco. onis i. maior furca. rotabulum. ii.
 merga. ge.
 buytGabel. Andena. ne. arpaio. onis. arapaio.
 onis.
 Gabeldeger. Furcifer.
 Gabel van byer of bys traanen op der desen der
 haben niebt but to slaen. Palmula. le.
 coernGabel. Passinatum. ti.
 Gabelgn. lancf. Lancea. lanceola. le. catela. le.
 Gebaeren. cum suis. in B. geBaaeren.
 wal Gebaeren. in A. Abel.
 Gebere. gelagt. seden. in B. geBeere.
 Gebet. in B. Bedynge. et multa de hijs in
 B. Beden. et in B. geBet.
 bye syn Gebet sagt. Euxochous. a. um.
 Gebetg. toebehooring. Oratorius. a. um.
 Gebetg. medebeylinge. Agapa. pe. vel Agape.
 pes. pei.
 Gebuurte. in A. Art.
 Gebuurte. Nativitas. natale. lis. natalicium. cii.
 generalicum. ortus. us. generacio.
 der Gebuurten begynnt. Archiogenua.
 Gebuurich. in A. Abel.
 Gheft. in A. Aff.
 Gheft maken. Fatuare. infatuare.
 Gheft van nuttal waer in to hyphen. Cucu-
 ma. me.
 Gheft werden of wesen. in D. Doeren.
 Gheffen. in A. Affen.
 Gheffheit. in A. Affe.
 Gedanch. gemote. Animus. Mens.
 Ghebe of wyde reitkap. Sarculum. li. sarpa-
 sirpa.
 Gheben. wgeden onthuyt uyt. Sario. ris. rir.
 Sarculare. Sarpere. Evellere.
 Ghebeich. wgedich. in A. Abel.
 derGheef. umbt. umt. yget. Frustra. Fru-
 stratum. in A. derDoeren.
 to derGheef. Gratuitus. a. um. gratuite. gra-
 tuito.
 heGhegenen. begheuen. legheuen. ontmeeten. Ob-
 viare. Occurrere. Obstandere.

Ghepte. in B. Bebe.
 Gheptich. fuytmoecht. fuynde. Vehemens.
 impetuofus. fervidus.
 Gheptichheit. fuytmoechtich. fuyndichheit. Ve-
 hemencia. unde Vehementer. Impetuofitas.
 Ferviditas.
 Gheucht. woontede. wongnge. were. Behaefam.
 geworfan. heimoit. haeftegnghe. verlijff.
 Manfo. mansiucula. mansitorium. Edifi-
 cium. Domicilium. Incolarus. Habitacio.
 Habitaculum.
 Gheyl. loep. hooft. Lascivus. Petulans. Pe-
 tulcus. Petulcans. Illecebrofus. Illecebris.
 bre. Vethofus. Lasciviofus. Stablinita i.
 Lasciviens.
 Gheyl. hooft. loep maken. Illecebrare.
 Gheyl. hooft. loep wesen. in A. Copen. Ve-
 theiare.
 Gheyl. buchtuber als eyn achter off boem. Fer-
 tilis. Uber. Fructuosus. secundus. Ferax.
 Feraculus. Riguus. Ubertus. Ubertuosus
 Uberofus.
 Gheyl. buchtuber maken. Fertilitate. Ubertare.
 Fecundare. Feracitare.
 Gheplen. loeken. in B. Buerden.
 Gegueheit. hooftheit. Torpheit. Lascivia. petu-
 lancia. procacitas. vethofia. illecebra. ille-
 cebrofitas.
 Gheplieheit. buchtuberheit als achter boeme gapt.
 Fertilitas. Ubertas. unde uberter. tim ad-
 verbium. Uberofitas. Ubertuositas. Fecun-
 ditas. Fructuositas. Feracitas.
 Gheel. Glaucus. Croceus. Citrinus. Ceru-
 leus.
 tuffen Gheel unde roit. Coccus. Cocceus. Coc-
 cineus.
 Gelait. Cymbolum.
 banchen wngGelait. Bachinafe. lis. ter. ras.
 Gelait. in B. geBeere.
 Geiden. marchen. in C. Copen.
 ontGeiden. in A. erAenen.
 Geiden. betalen. in D. belDoen.
 derGeiden. wberchigieren. wandeiden. oprechten.
 Restituere. refundere. emendam facere.
 luere. fatisdare. fatisfacere.
 derGeidng. betaling. in D. derDyngst.

berfelydng der waken dat eyn umd dat ander.
Tallo. onis.

Gelgde. bogwerde. beglycheit. fcherheit. Salvus
conductus. Salva guardia. securitas.

Gelgden. Conducere.

Gelgdfman. Conductor. Comes. Concomita-
tor.

Gelge. ftecht. in E. Eben.

Gelge. ftechtmaken. in E. Eben maken.

onGelge. in E. onEben.

Gelgch als dat eyn den anderen gelgch is. Si-
milis. adinfar. conformis. compar. parilis.

Gelgch maken. Assimilare. equiparare. Con-
formare. appropriare.

Gelgchen. fachten wyze na. Assimilare active.
assimilari passive.

Gelgchniffe eyns anderen dyngs. Similitudo.
conformitas. paritas. parilitas. Equiparan-
cia.

Gelgchniff. Similitudo. parabola.

Gelgchniffen bogdyngung. Coragium.

Gelgmp. in E. Err.

Gelgmpen. themen. waegen. waelftaen. gegloft
wefen. Licere. decere. Condecere. compe-
tere. congruere. incumbere. defio. fis. fire.
defivi defitum. id est decere.

Gelgmpgch. themelgch. boghgch. Decenter.
condecenter. licenter. honorifice. apte. ha-
bilitate. convenienter. congruenter.

onGelgmpgch. onboghgch. onthemelgch. onbe-
hoghgch. Indecens. Indecenter. abdecens.
center. illicitum. te. inhonestum. te. incon-
veniens. enter. indecens. center.

Geloebe truwe. Fides. fiducia. fidelitas. con-
fidentia.

Geloebe. Fides. fiducia. credulitas. creden-
cia fiducia. confidentia.

Geloebe. wyffheit. fcherheit. Fideliffio. caucio.
affecuracio. securitas. Certitudo. certifica-
cio. verificacio.

onGeloebe. heiterie. Perfidia. diffidia. infideli-
tas. heresis. heretica. pravitias. increduli-
tas.

Geloebegher. Fidifragus.

Geloeben. betruwen. Fidere. confidere. cre-
dere.

Geloebich guet heften. Cristianus. fidelis. or-
thodoxus. credulus. pfificus. talidus i. cre-
dulus. crificola. deicola.

onGeloebich. heiter. Perfidus. incredulus. he-
reticus. abnegatus. renegatus. acephalus.
perfidiosus.

nyet Geloeben. miftrouwen. Diffidere. discre-
dere.

Geloygch. truwelich. Confisus. se. fidenter.
confidenter. creditivus. ve. credenter. cre-
dibilis. le. ter. tas. fidelis. le. ter. tas. fidu-
clatim. fiducialiter.

onGeloygch. incredibiliter. diffidenter.

Gheys creftch. in E. Crefch.

Gheit. Pecunia. es. eris.

Gelt of loyn van bufchen of waeden brechteghen.

Lucar. caris. filvaticum. forefta. te.

Geltfede. Pecuniarium.

tot Gelt ghoeuende. Pecuniarius. a. um.

Gelt maken. munten. Monetare.

Gelt dat men wederreghet. Repetunde darum.

Gelt dat men fculdgch is weder to rughten. Idein.

Gelt van cleynen dyngch. Peculium. unde pe-
cellaris.

Gelt of rept gnet der huyfrouwen. hunder of
hrecht dat oec bij eggen is. Peculium. [f.
Peculium.] lii.

fultch Gelt of guet werden of maken. Peculior.
aris.

magnGelt dat men ghebet. Epymentia. orum.
um Gelt of metale pmang hueren. Inerare. obe-
rare. Suberare.

Geltgrych. Cupidenarius. philargius. inde phi-
largiria. e i. avaricia et philargicus. a. um
i. avarus.

bol Gelf. Pecuniosus. tas.

Gelte. in B. Dpermate.

Geluch. in A. gude Adventure.

onGeluch. ongebal. wederfpoit. rampfpoit. Dif-
fortunium. adverfitas. contrarietas. malus
eventus. in A. onAdventure.

Geluchlich. in A. Adventurelich.

onGeluchlich. in A. onAdventurelich.

Ghebe an en rat. Timpanum. ni.

Ghebe des waters die an dat lant ftegt. Veni-
lia. lie.

Ghel

Ghefte des waters van wederkomende ind an dat
lant geslagen wordt. Salaria. rie.

Gheive opt water, in **B.** Vulse.

Gheiben verbum. Abundare. Exabundare. Inundare. Stagnare.

der **Gheiben** spinguge. Ceramna ceramnorum.
bol **Gheiben**. Undofus.

Gheiburg. Undofitas. Abundus. a. um.

Geygn. in **D.** Doce.

Gelutte. in **L.** Ucther. adiectivum.

Gemach. geyde. rust. Ruhe. Commodum. Quies.
ei. Quies. etia. Pax. Requies. Ocium. Vacatio. Pausa. Tranquillitas. Paufacio. Quiescudo.

onGemach. onrust. ongede. Incommodum. Inquietudo. Disturbium. Inqui. Boema. Boatus. us. Strepitus. us strepor.

onGemach andoen. in **B.** Wedgeben.

Gemachsam. geuchelich. Commodosus. a. um. tas.

Gemachlik. ongezigt. in **L.** Lantzen.

Gemelich. wonderlich. notlich. betwogen. Mirus. Mirabilis. Portinax. Intricativus. Imbricativus. prodigiosus. Monstruosus. Admirabilis. Tediolus. anadiosus. provocativus. implicativus. involutus. perplexus k involutus. inflexus.

der **Geytelich**. dzytelich. cynpessich. cynwillich.

Gemelich. techlich. in **L.** teCoyle.

Gemoede. in **B.** Gedachten.

Genade. in **B.** Warmherticheit.

Genade. gunst. hulde. Favor. gracia. Affectus. Affectio.

Genade gahst. in **B.** Warmherticheit.

Genade. vergiffnisse. Gratia. Venia. veniola. remissio. condonacio. indulgentia.

gude **Genade**. Eucharistia.

onGenade. in **B.** Suprichheit.

Geneden. begenaden. in **B.** teNaemen.

ke**Geneden**. vergeben. verpffen. Indulgere. condonare. dimittere. remittere. parcere. ignoscere. propiciari.

diner **Geneden** name. Trigarium.

Genedelich. Venialis. le. ter.

Geduch. in **B.** Warmhertich.

onGeduch. Acharis. ris. vel Idis. in **B.** onWarmhertich.

ber**Genchlich**. Transitorius. Temporalis. Mundanus.

ber**Genchlich**. Ruinosus. Caducus. peribilis. et [1. in] **B.** onWijflich.

ber**Genchlich**. in **D.** onDugich.

onber**Genchlich**. in **B.** Wijflich.

ber**Genchlich**. in **D.** berDachlich.

ber**Genchliche**. Exequie arum. Funeralia. Iusticiastorum.

onber**Genchlicheit**. in **E.** Ewieheit.

des ter ber**Genchlicheit** hoerende is. Exequalis. le. Funeralis. le.

Ghegn. Nullus. Nemo. Neuter.

Ghegnreign twiss. Nequaquam. Nullatenus. Nullomodo. Abut.

Genetht. Tenuinus a iure datus. Induciarum. dilatio.

Geneden. dozen. in **L.** Coene wesen.

Geneme. in **B.** Nequeme.

onGeneme. in **B.** onNequeme.

Ghenen. in **G.** Geyen.

Gentien. Appropinquare. approximare.

Genten. gestont werden. Valescere. convalescere. reconvalescere. sanari. vires. resumere.

Genten. gestont maken. in **A.** Arzgeden.

Genten. heyl. gestont. Sanus. salvus. columis. incolumis. valens. validus. sospes. pot. compos. potens. robustus. fortis. virtuosus. salviscus. et in **G.** Gestont.

Genguer. Zinziber. rl.

bur**Genguer**. Precessor. antecessor.

Genguren. in **B.** Fughen.

Genogch. Satis. sufficiencia.

Genogch doen. Satisfacere. satisdare. contentare.

Genogch doengig. Satisfactio. contentacio.

Genogch wesen. Sufficere.

Genogch hebn. in **H.** burHebich wesen.

Genogchlic. ignit. in **B.** Wydelich.

Genogchlic. wallustich. weidich. wunlyc. Deliciosus. tas. voluptuosus. tas. vesicus. a. um. vesiculosus. tas. vesiculostas. vesiculentus. lencia. lenter. affluens. ter. cia.

Genogchlic platze. Amenium. nil.

Genogchlic. verfedelic. in **A.** geWoichlyc.

onGenogheft, onberfchelt. in *A.* ongehoghlic.
 Genoght, weelde, wunne, iolijt, waluft. De-
 licie, arum, unde deliciousus, tas, affluen-
 cia, galactice, arum, unde galacticosus,
 voluptas, genialis, le i. voluptuosus, ge-
 nialiter, tas, lauciofitas, lauciofitas, apri-
 citas, apricus, a. um, amenitas, amenitu-
 do, solacium, iocunditas, gaudium, leticia,
 delectacio, delectabilitas, oblectacio, oblec-
 tamen, luxus, us, ui. et luxus, a. um, spor-
 tale grece i. delicie.

Genogen, Sufficere, contentari.

Genot, pofijt, Emolumentum, adventagium,
 obvenio, cetera in *B.* Wat.

haght Genoten, laten, hjen, Lato, onis, laro-
 nes in plurali, curialis, les, pares curie,
 gericht Genoten, Pares iudicii, Seabinus, ni,
 ept Genoten, Coniuratus, coniurati, aftricti,
 fuer Genoten.

Ghent, Anfer, herbilis.

Gentzsch, gantz, in *A.* Wifamen, et in *A.*
 Aynch.

Ghert, laff, lappe, Pecia, commissura.

Ghert, fuppe, Ora, re. fimbria, e. unde fim-
 brio, as, lacinia.

myf Ghert, Ornamenta, orum.

Gherhamer, Vestibulum, armarium, sacristia,
 archanum, archinum.

Gerade, fnel, in *B.* Bald.

Gerade, hogdel dat dye houtwen fterbende geben
 an achtergelaten, clynade, Exuvie, arum.

Gherde, ruede, Virga, virgula.

Gerde of ruede in en fchyp daze men dye dyppe
 des waters mede fopcht, Amentum, ti.

Gerdenet, Oritulanus.

Gheren, begieren, lufen, Desiderare f. celestia,
 afficere, affectare, optare, Exoptare adop-
 tare, peroptare, gliscere, cupere, concupis-
 cere, appetere, ambire, nat. teten Avere ca-
 rer fupino, geflire, inhiare, fero fers, anhe-
 lare, libere, libefcere, perlibere, perlibefcere.

Gerren, hyngen als hyn of byt et cetera, Blic-
 trio, tris, trire, bibio bis, bire.

Gerich, Avidus, Cupidus.

Gerichit, Aviditas, Cupiditas, Concupiscen-
 cia, Cupido, inis.

deGerlich, Desideranter, Affectanter, Affectuo-
 se, Optato, Optative, Exoptanter, Cupide,
 Anhelanter.

deGerichet des blesghes, Libido, Concupiscen-
 cia.

deGerre, Optacio, optamen, desiderium, affec-
 tus, affectio, appetitus, libitus, us, ui, li-
 bitum, ti, libido, concupiscencia.

Gerreftap, huyfuit, rachtgeit, Requistia, instru-
 menta, utensilis, le, utensilia, supellex, fu-
 pellectile, lis, lacunar, ris.

fhypGerreftap, Armamentum.

Gherpug, fnel, in *B.* Bald.

burGerrepe of burrecht an en verdr, Anela.

echterGerrepe, Postela, ind die reyn dat af die
 deni perde onder den fiact ghegt, Subtela.

Gericht, Iudicium.

Gericht heghen, in *B.* Sanctifpannen.

voic Gericht trecken of laden, Trahere, Evo-
 care, Citare.

die int Gericht falen durchgengt, Apparitor.

Gerichtstede, Auditorium, consistorium.

bur Gerichtstede dat greemste, Caula, le.

Gherne, outwe, Ovis, Femella.

Gerne, wiflichich, Libens, Libenter, Volun-
 tarie, Sponte, Spontane.

onGerne, node, Invite, illibitus, illibite,

Gernicheit, Libencia, libitus, us, libitum, li-
 biti.

Gerucht, Clamor, Strepitus.

Gerucht meere, waiche, Rumor, Fama, Sermo,
 guet Gerucht, Adoria, Eulogium.

Gherwen, tauwen leder, Cerdare, Purgare, Pre-
 parare.

Gherwer, lebertoutwe, Pelliparius, Alutarius,
 Cerdo, onis, Gallarius, Gallicarius, a. um.

Gesell in der noft, Socius.

in den ampt, Collega.

in den wege, Comes, Commicator.

in den loen of bedienft, Confors.

an der taflen of in gefelchap, Sodalis.

mytGefell, Conocius, confodalis, confors, com-
 plex f. in malo.

mitGefell in der tabernen, Attribernalis, lis.

Gefelle in *E.* Claut.

Gefellen van eyen ampt, Collega, ge.

Ge.

Gefelsam werken. gefelschap halven. Sociare. con-
sociare. associare. comicare. participare.
conversari. confortiri.

Gefelschap breken. Dissociare. absociare.

die onGefelsam is. Aceronicus.

Gefelsamheit. Socialitas. ter. sodalitas. ter. sode-
licitum. societas. comitacio. Familiaritas. ter.

Gefelsamlich waanderen. Convector et obvector
idem. inde conversacio et conversativus et
conversabilis. le. ter. tas.

Gefelsamlich. Socialis. Familiaris. peculiaris.
comiter. contubernalis. lis. et contuberna-
lis. le. ter. tas.

Gefelschap. In C. Compagne.

Gefelschap. maffkap. werfkap. haererie. gesterpe.
Convivium. Epulacio. Comestacio allo-
gium epigma. simphusium. sitapolum.

Gefelschap. maffkap. werfkap halven. Convivor.
aris. epulor. aris.

Gefelschap maken. Collegiare.

Gefelschap andoen. Associare. comitari. conco-
mitari.

Gefelschap omtzongelt. Amplecia.

Gefunde. Familia. pergula.

Gefunde der goeter herckappen. Aulecus. aula-
nus. auletus. auleus. aularis.

huggGefunde. Domesticus familiaris.

des soens Gefunde. Filiusfamilias. [denkl. te
lezen filisfamilias.] filisfamilias f. filii
nobillium.

des Gefunds heer ob [i. of] bezogget. Paterfami-
lias. paterfamiliarum.

des Gefunds soeghderger. Massarius. et in H.
Nupst ind gefunds regieerre.

Geflecht. herconyft. in A. Art.

ban en Geflecht dpe overfte. Genarcha. inde
Genarchia.

Geyffel. fweep. fmytfe. Flagellum. maffigia.
gie ripilles. tis. verberaculum.

Geyffel ban dubben strenghen. Scorpio. onis.

Geyffel of geyffel ftege ban offen of baren leder.
Geyfften. Flagellare.

Geyffter. Flagellator magigoT: r: s i. Flagel-
larius.

Ghehe. Blietrum. sex. fermentum. zima me.
Gheften. Blietrare. fermentare. zivarare.

bat ongeGefet is. Azimus. a. um.

Gefte. Hospites. convivere.

Geftep. in G. Gefelschap. maffkap.

Geyft. spel. Spiritus. anima. fche.

Geyfflich. Spiritualis. le. ter. tas. spiritalis.
le. ter. tas. religiosus. tas. cerimonialis. le.
ecclesiasticus.

onGeyfflich. Irreligiosus. tas.

Geyffliche cleyder. Religio. habitus. us.

Geyffliche ftebe. personen of faken to abertwelb-
gen. Prophanare.

onGeyffliche ftebe. personen of faken. Propa-
nus. a. um.

Geyfflich guet buten recht to berhopen. Symonia.
dpe Geyfflich guet buten recht hoept oft berhoeyt.
Simoniacus. a. um.

Geyfflicheit. Religio. religiositas. spiritualitas.
gebingde Geyfflicheit. Ypocrisis. ypocrisia. fu-
persticio unde supersticiosus.

Geyfflic nuyfch ghennen fuen yocrelliait. Novi-
cius. cia. Nuperus. ra. unde Nuperitas.
tis.

Geyfflicher personen of der fchoelre ftaffing dpe
nien ven an doet. in D. Difciplin.

onGeyfften. ugt den fchanch fteiten. Diffipare.
difspactare.

Gefalt. gefeltiniffe. Dispositio.

wal Gefalt. wal gekkheft. Compositus. bene-
formatus. benedispositus.

onGefalt. ongekkheft. Deformis. diftortus.

Gefont. fterch. in G. Gefenen.

onGefont. in C. Gzanch.

Gefont werken of werden. Salvio. is. fre. Valere.
convalescere. convalescere. valescere. et in
G. Gefenen.

Gefont maken. heglen. in A. Artzgeben.

Gefourmelier. heylant. Salvator. sanator.

Gefont fien wy ons. blyft gefont in A. Adde.

Gefuntheit. Sanitas. incolumitas. fofpitas. va-
litud. Valencia. Convalescencia. Validitas.

werder Gefont maken. Refanare. Recurare.

Ghet. wat. byft get geftwat. eifwat. Aliquid.
aliquantum. quantisper. aliquantisper. tan-
tum. tantillum. tantisper. quicquid.

Ghepte. tzeeghe. huchfthen. Capra. Capreola.
Capreolus. Edus. Capella. lbex. Segena.

Ghepen. tzeſſen. Caprinus. a. um. Capri-
lis. le.

Ghepen ſtal. Caplis. plis.

Ghepen herde of verbaarte Caprarius.

dat van Ghepen gebaaren iſ Caprigena.

**geſte der Ghepen ſaach of loſ dat iſ van ſighe-
liender materien.** Tragerdia. die.

Ghepen bart. Stirellum.

long Ghyge. long tzege. huerckſhen. Capreo-
lus. la. Edus. Edulus. Ediculus. Edellus.
omnia di.

van epite Ghepen ind herre gebaaren. Trage-
lophus. Hircocervus.

der Seien. verſupmen verwaſen. Oblivisci. ne-
gligere. detractare. vel detractare i. negli-
gere. oblitterare i. oblivioni tradere. deſcio.
is ire. ſimiliter.

ſite tot verſemiff of verſupniff genenget iſ. Oblit-
eratus. obliſioſus. negligens. letheus. a.
um. letargicus. a. um.

der Geynge verſupneniſſe. verwaſoſcheit. Obli-
vio. Omiffio. Negligencia. Obliteracio.
Obliteramen. tum. Oblivioſitas.

der Seienheit. Oblivio. Anellia. Negligencia.

Ghepen. Manſus. a. um. Comestus.

haſt Ghepen. Semelus. a. um.

Ghepen. haenſtegn. in **A.** Agtenſtegn.

et Geyzen. vermaſien. in **T.** der Luſigen.

Ghebe. in **B.** Begweme.

on Ghebe. in **B.** on Begweme.

Ghebel van en huiſſ. Ortogonium. nii.

Gheſelle op den laude. Deſcenſus. us.

Gheſelle op den waite. Decurſus. us.

Gheſellich. in **B.** Begweme.

on Gheſellich. in **B.** on Begweme.

on Gheſellich onſellich. in **A.** Arm.

Geben. Dare. Donare. Tribuere. Prebere Tra-
dere. Preſtare. Erogare Conſerre. Edere.
Duo. is. ere Impendere. Aſſignare. Lar-
giri. Commodare. Impariri deponentali-
ter. vel impertire active. Dependere i.
tribuere.

aer Geben bettyghen. upgaen. Renunciare ab-
renunciare. reſignare eſſoluere.

aer Geben ſpyghen in B. Beken.

de Geben. verwaen. bettyghen. Dereſinquere. Di-

mittere. Deſerere. Deſertare. deſio. ſis. ſire-
deſivi. deſium. Polluceo. es. ere. Preter-
mittere. Deſtituere i. deſerere.

mpitlich Geben. Largiri Diſpendere. Diſpenſare.
unld Gebet. Duo. nis. largitor. diſpenſor. Di-
ſpen ator.

weber Geben. Reddere. redonare. reſundere. re-
ſtituere. reſignare. rependere. retribuere.
mit ſamen Geben. Collargiri. Contribuere.

tor Geben. toerſcheyden. Attribuere. Aſcribere.

tor Geben. Addere. adiungere. apponere.

tor Geyng. Addiclo. additamentum.

boir Geben. boedel geben. Predo. diſ.

ander Geben. Subdere. Submittere. ſubſterne-
re. ſubicere. ſupponere. ſubieſtare. ſubi-
citare.

unld Geben in D. unld Deplen.

der Geben. verſpyghen. in **F.** Fenſinen.

der Geben. bettyghen upgaen. in **G.** de Gebaden.

Geyng. geyng. ind byſunder ter geſplicheit
opnende. Collacio.

Geben ſuch gebangen. Deo. diſ. dere.

almiff Geben. Erogare.

ader Geben. verſnaden. verſpyghen. verſpiten. be-
waipen. verbughen. verwaeren. veronwerdighen.
verſnoeden. ſnellen. ſpenden. verſcheymen. De-
dignari. confundere. ſpernere. relutare. con-
ſutare. contemnere. annihilare. vilipen-
dere. nichillipendere. criminari. inſultare.
ferocio. cis. cite. aſpernari. deſpicere. de-
ſpectare. deſpicor. aris. falſidire. avortor.
teris. eclaim de hoc in **B.** ſlameren. abi-
cere. proicere. Reſpuere. deſte bogteghen
verba ſeyn oick verballa.

ader Gebet. verſnader. Cathaſtronitus. eyn be-
ſnader.

in Geben. inſlaſpen. rapden. Conſulere. lucina-
re i. ſuadere. inſtigare. cenſere. ſuggerere
in malo. indere ſuggillare. hortari. adhor-
tari exhortari. cohortari. Nota dpe con-
tactien hie of in **G.** ontſapden.

in Gebel. unlaglyc. torapdelic. Conſultabilis.
le ter tas. lucinabilis. le. ter. tas. ſua-
ſibilis. le. ter. tas. inſtigabilis. le. ter. tas.
ſuggeſtibilis. le. ter. tas. hortabilis. exhor-
tabilis. adhortabilis. le. ter. tas.

in

in **Gebe**. inblyfje. toetader. Consultor. lucinator. fuator. perfuador. perfuaforius. a. um. infligator. fuggedor. inditor. fuggillator. hortator. adhortator. exhortator. cohortator.

in **Gebyng**. inblyfing. toetadyng. Consultacio. lucinacio. fuafio. fuafus us. fuadela. perfuafio. perfuadela. infligacio. inflinctus. us. fuggectio. indicio. fuggillacio. hortacio. hortamen. tam. adhortamen. tum. adhortacio. exhortacio. exhortamen. tum.

bye **geren Gebet**. Dativus. a. um.

Gebetge. Pollucibilis. le. ter. tas. Donabilis. le. ter. tas. preftabilis. le. ter. tas.

het **Gebiet** der **myddagt**. Remiffibilis. le. ter. tas. remiffivus. condonativus. condonabilis. le. ter. tas.

het **Gebyng**. berggfyng. in **F. Fenjynggh**.

het **Gebyng** der **miffagt**. Indulgencia. remiffio. condonacio. venia.

Gebal. in **A. Abenteuer**.

on**Gebal**. in **G. unGelyck**. [*l. unGeluk.*]

on**Gebellyck**. in **A. Armigh**.

Geboychlic. gehantfam. Tractabilis. dicibilis. placidus. contentabilis. contentivus. racionabilis. discretus.

Geulen in een ind bynchen. in **B. Wyffen**.

Gevoerliche.

in **Gevoerde**. penfen. triyen. Intestinum. extorum. abequina sunt partes intestinorum. viscus. ceris. viscera.

bye in **Gevoerde** beficht der **beften om dat wyf to wijchen**. Abellis. ris.

Gevoente. in **A. Hage**.

Geven. ghyven. Offitare. hyare. exipitare. pandiculare. bataclare.

Gewer. Offitator. hyator. exippitator. bataclator. pandiculator. pandicularius.

Gebyng. Offitacio. offitatus us. offitamen. bataclacio.

Ghy. pr. Vos.

Ghyt int gemeyn. Paralifis.

Ghyt in den handen. Cyragra.

Ghyt in den voeten. Podagra.

Ghyt in den knochelen. Arthetica.

Ghyt in den hoeyen bys totten knen. Sciatica.

Ghyt lopende na allen leden. Gotta.

Ghytuyg. Paraiticus. Cyragricus. podagricus. artheticus. claticus. guttosus. Artraicus.

het **Ghyft**. bergghiffe. in **F. Fenjyn**.

Ghyft. in **G. Gharde**.

to**Ghyft**. Addiamantum.

de **Ghyngen**. in **G. de Gaden**.

Ghyge. bebel. Vigella.

Ghyger. bebele. Vigellator.

Ghybe. in **B. Wyderfchap**.

Ghyen. in **B. Wedelen**.

Ghyte. in **B. Wedelen**.

Gylte. Porca castrata. Eunucha.

Gynne. fpynte. hynne. Cespes. tis. Pullula. germen.

de **Gynne**. Principium. Inicium. Exordium.

de **Gynnen**. anghen. befaen. anstaen. Inciari. Incipere. Intentare. Ordiri. Exordiri. Temptare. Attemptare.

on**Gynnen**. befaen. Exordiri. incipere.

Gynfter. in **B. Wagnen**.

Ghyer. eyn vogel. Vultur. ris. vulturius. riil.

Ghyerch. Vulturinus. a. um.

Ghyerbalch. Erodus. dii.

Ghyer. ghyerich. byack. nauter. Avarus. Cupidus. tas. pido. cupidulus Cupidiosus. cupidineus. philargiricus. Parabata. te. verberosus i. cupidus. Parcus. tas. Infaciabilis. Tenax.

Ghyeten. in **G. Ghyeten**.

ghet **Ghyerich**. Cupidenarius.

Ghyerichte. byackheit. nauticheit. Avaricia. Cupiditas. cupidiofitas. Cupido dinis. Infaciabilitas. Philargiria. Aviditas. Pleonexaia. Parciens. Tenacitas.

Ghyfel. in **B. Woghe**.

Ghyffen. in **D. bet Dunchen**.

Ghyflich. meynlich. Opinatorius. opinabilis. Opinativus. Coniecturabilis. Sulpicabilis. Conicibilis. Arbitrabilis. Putabilis. Estimabilis. Exiftimabilis. le. ter. tas.

on**Ghyflich**. onmeynlich. Inopinabilis. Inestimabilis. inexistimabilis et cetera. preponas ly. In de ly. **Ghyflich**.

Ghyfter. meynre. Opinax. cis. Opinofus. Opinofus et cetera verbalia de ly. **Gyfften**.

Ghiffinge, meynonge. Estimacio. existimacio. Coniecturacio. Coniectura re. Autuma me. arbitracio. suspicio. opinio. Opinacio. putamen.

Gysteren. Heri. Hesternus. a. um.

eerGysteren. Pridie nudiustercius. dat eerGysteren gekwach. Pridianus. a. um.

Gyeten. slozeten. Fundere. Lybare. Futire.

upGyeten. upflogiten. Effundere. Effontio. tis. tire Eluere.

inGyeten. instogiten. Infundere. Imbuere. Vergo. gis. vergitare. convergere.

berGyeten. berflogiten. Diffundere.

inGyeten tegen Gyeten of slozeten. Circumfundere. Diffundere.

oerGyeten. oerflogiten. Perfundere. Transfundere.

tegenGyeten. Offundere.

twederGyeten. Refundere.

onder een Gyeten. Confundere.

Gyebat. Fusorium.

baie van Gyeten tegen nyet in en dijst. Futilis. le. Nota van desen Gyeten mach men oick huychen in **S. Stogten**.

Glanz. schon. Splendor. splendiscencia. fulgor. fulgiditas. nitor. nitella. rutilus. rutilacio. iubar. candor. Epizama.

Glanzen. in **S. Bleschende**.

Glast. Vitrum.

Glast dat keet tegen is. Hyalum. li. unde hyalinus. a. um.

Glasten materi. Admonitrum.

Glasten. Vitreus. a. um. hyalus. a. um. hyalinus. a. um. quillenus. a. um.

Glat. slijderich. slijmach. Lubricus. Viscosus. Limosus.

Gelap. spect. lantq. Hasta. Hastile. Lancea. Lenceola. Amentum. mucro. Transen. Transentina. Quirina. Spiculura. brevis lancea.

myt Gelapgen. speeren of lantien to spelen off bat myt berhuen. Lancinare. Lanceare. delancinare.

Glyden. Lubricare.

mit Glyden. mitballen. Collabor. ris. Dilabor. per. diversimode. elabor. per. extra. illa.

bor. per. intra. prolabor. per. procul. prelabor. per. ante. preterlabor.

but hyt Glyden of ballen. Relabor. per iterum. Sublabor. per subtrus.

Glymmen. gloegen. Candere. Candescere.

Gelynt. Stachiet.

Glystren. in **S. Bleschen**.

Glyppe. in **C. Claere**.

Glyffen. lychen. polyeren. Polire. Depolire. Repolire. per iterum. Oblimare. Limpidare.

tot Glyffen off lichen hoerende. Politorius. a. um.

Glyffer. licher. Politor. Oblimator. Limpidator.

Glyffen. byssen. Ypocrisare. simulare. assimulare. Dissimulare. consimulare. Fingere.

Glyffener. guetbanchel. ypozyt. bynset. Fictor. Simulator. assimulator. Dissimulator. consimulator. simulatorius. ypoctita. superfluciosus.

Glyfferp. ypozyt. bynsetp. Fictio. simulacio. assimulacio. consimulacio. dissimulacio ypoctitis. ypoctisis.

tot der Glyfferen hoerende. Simulatorius. Ficticius. a. um.

Glozen. in **C. onClare**.

Glomicheit in der lucht. Aporie.

Glomicheit. in **C. onClareheit**. glomicheyt.

Gloze maeken. glozen. Turbidare. Turbulentare. Obcenare.

Glozen. in **S. Glymmen**.

Glori. in **C. Erechwerdicheit**.

pyel Glori. Cenodoxia. e. pictura pompa. pompula. pompulencia. pompulitas. apparatus. ventositas. ventuositas. vana gloria.

die pyele Glorien bol is. Cenodoxus Cedoxus. Pompofus. Pompaticus. Pompulentus.

bol Glorien. Maetus. a. um.

Glorioes an spele inb libe. Amplides. dis. Amphidoxus amphidoctus.

pyel Glori oeffenen. Pompare. Ostentare.

Glofe. Glosa. Commentum. Exposicio. Glofella. Glofula.

Glofeten. Glofare. Commentare. Exponere. glofellare. glofulare.

Glofetter. Glofator. Glofarius. Commentator. glofellator.

Gloft.

Gloir. Candor.
 Goltier. in *C. Coetier*.
 Gouden. gulden. Aureus. Crifeus. a. um.
 verGouden. bergulden. Deaurare.
 bol Goltz. Aurulentus
 fluck Goltz. Emblema. tis.
 Golt. Aurum.
 Goltamp. Aurificium.
 Goltmeier. Aurifex.
 Goltmeier. filbermeier. Alchimista. die kunst
 heit Alchimia.
 Goltfapder. Aurifcinda.
 daer men Golt bewaert. Aurilegium.
 Goltkrugt. Afodillum. Agatifa.
 Goltkrugz gadem. werckftede. pottefel. Aurifi-
 cina.
 Goltfchijpder. Aurigraphus.
 Goltfchijfer. guldenfchijfer. Aurigraphia.
 Goltfchupm. Aurifcuma. aurugo.
 caten: Golt dat uyt den boenen loopt. in *C. Cat-*
tengolt.
 Goltz dyz deit ind filberz eyn deyle. Electrum.
 tri.
 die Goltfackwich haer heit. Auricomus.
 Goltfchunne fenu dit. Zoab. zaab. ofac. Tarsis.
 obrizon.
 Goltbarwe. Rava. ve.
 Golttrout. Fulvus. a. um. ravis. a. um. ravis.
 lus. Rautellus.
 Goltfingder. Aurifaber bri.
 Goltghebe off goltkimpl. Aurifodina.
 Goltmeier. eyn vogel. Aurificeps. Fraudula.
 Goltel. Cingulum. Cingulus li. Cinctorium.
 Cinctura balteus. balteum. Caculum. zona.
 zonula. zonella.
 Goltel eyn. Mattigia. e.
 Goltel ban gold off filber. proprie en Dugfink.
 Tropheum. phil.
 Goltelmeier off des totten goltel hoirt. Zona-
 rius. a. um.
 Goltelzhanghe. Zonifragium.
 fonder Goltel. Azonus. a. um.
 Goltel ter byloest. in *B. Byloestgoltel*.
 byen Goltel. Cintus. ti. fatciale. lis.
 final Goltel. Semicinctum.
 Goltel der dyere. Cingula. le.

huychGoltel. Ventrals. lis.
 lendenGoltel. in *A. Teubenger*.
 Goltel ten ftrijde. Accingere.
 Goltel to wanderen. Precingere.
 Goltel to dyenen. Succingere.
 Goltel gemeenlich. Cingere. Accingere. Suc-
 cingere. Circumcingere. precingere. Incin-
 gere
 Goltel. Cingulator. Balteator.
 Goltel off pijs des ghoenen die hoifman is van
 honderden. Aarecenturialis. lis.
 Goltel. miltwoym. miltwoym. Talpa. Hasfala. le.
 Golt. in *B. Byloest*.
 Goltel. Grucillum.
 Got. Deus. El. in *G.* namen Goltz.
 den Golt lief heit. Theophilus.
 Got onsterlich. Athanatos.
 Got des dootz als mercurius. Theutates.
 Got behuud u.
 Got geleyd u.
 Got feghen u.
 Got byt u geleiden.
 Got moit u behuuden.
 Got moit u gefegenen.
 Gotlike oeffening of eer. Theuseubia.
 Gotlike guederuyrenheit. idem.
 die Got offent. [*l. oeffent.*] Deicola.
 die Got doeret. Deicida.
 umd Got geben. Erogare.
 en half Got die allegu van der moeder of des va-
 der wegen got is. Hemicheus thei. Semon.
 onis. Centaurus. ri.
 Gotheit. goticheit. Deitas. Divinitas. Theotita.
 vel theoteta.
 Gotlich maken. Deificare.
 Gotlike antwoerde. Oraculum. li. ind die ftede
 daer dat so fchuygt heit oick Oraculum. Elo-
 gium.
 Gotlich byanch. Marina. ne.
 Gotlich gedanch. Pronoe. es.
 die Gotlike faken handel of fuyct. Theologus.
 Gotlich handel of fuyct. Theologia.
 Gotlike faken to handelen of daer van to fuycken.
 Theologor. aris. Theologicor. aris.
 Gotlike byngen bemercken. Theoreare.
 die Gotlike byngen bemercken. Theorikus.

Goltlich. Deificus. Divinus. Deicus. a. um.
archanus. aporetus. theoricus. Indiges. tis.
cerimonialis. militicus. theologus.

Goltshuyff. in **B.** Bedehuyff.

Goulwe. beschijde. in **E.** Cloick.

Gya barde. Griseus. a. um.

Gya. gys werden. Caneo. es ere, ul in preterito caret supino. Canescere et caniscere.

Gya. gys. Canus. a. um. canutus. a. um.

Gya hait. Canus. ni.

Gyahet. Canicis. el. Canitudo.

Gya. gys cet tygh. Precanus. a. um.

to samen Gya. gys werden. Concanere. Concanescere.

Gyadden. geypen. rapen. in **G.** Gypjen.

Gyadail. een sanddoick onder misien. Gradale. graduale.

Gyaff Sepulchrum. Sepulchrum. sepultura. mausoleum proprie principum monimentum. Sirophagus. Tumulus. tumulus. unde tumulosus. tas. puticulus. Seron. Sarcophagus. Tumba. Fossa. Poliantrum i. sepulchrum. Cippus pi. Bustum ti Bustulum ti.

kechich Gyaff. ydel gyaff. Scenotaphium.

op Gyaff der doden die schijft Epitaphium. phil.

op een Gyaff gehoighde erde. Tumulus. Tumulus. unde tumulosus. tas.

Gyam geli bergsaamt. in **B.** ber Tolgen.

Gyammen. Coerennen. in **B.** Delghen.

ber Gyammen vertroeten. bergstellen. Irritare. provocare. commovere. incitare. excitare. exacerbare. conturbare. perturbare. forisfacere i. offendere. infendere. insensare. cetera in **B.** Delgoeten.

Gyanaten appel. Malumgranatum. Malumpunicum.

Gyanen. gillen. glummen. Substomachare. murmurare. mortescere. sevir. irasci. cetera in **B.** Hammen. et in **B.** Beiggen.

Gyapre. pot in **D.** Veghel.

Gyaff. ypper Gramen.

Gyaff bergaderen. Graminare. Congraminare.

Gyaff plicken of snyden. Degraminare.

myt Gasse verbuilen. Ingraminare.

de Gyaffen. Degraminare. agraminare.

Gyassich wesen of werden. Graminere. graminescere.

bol Gyass. Graminosus. a. um. tas.

Gyassich. Gramineus.

Gyasshoff. pyxel Viridarium. ortus. ti.

Gyaut. itap. Gradus us. Ambo onis. Anabtrum iri.

Gyaut van en biesch off dyere. Spina.

Gyaut stat. Gradus. status. habitus.

hoych Gyaut. Alciogradus.

Gyave in **E.** Cuyte.

van Gyave to gawe. Fossatim.

Gyave der doden. in **G.** Gass.

van Gyave to gawe. Tumulari.

Gyaben. Fodere. arapagare. cespitare. fossare. fodare. fodicare i. leniter parum summam fodere.

de Gyaben die doden. Sepelire. Tumulare. funerare. Humare. pollingere

myt den Gyaben off myt der erden opgyaben. Esfodere. defodere. exhumare.

Gyaben. knagen. in **E.** Eethelen.

Gyaben. woznen woznen twischen als die werken. [i. werken.] Scrobare. inscrobare.

Gyaben. snyden. segei. muntfieren off des gelijck. Incudere. incidere. Sculptere. Celare.

ruwe twisse Gyaben off knagen. Anfractus. us. ul. unde anfractuofus. tas.

um Gyaben ter bestnisse. Circumfodere. Circumvaliare

samen mit de Gyaben. Consapelire.

Gyaben wijder wogen. Dissapelire.

op Gyaben. Exhumare. dissapelire.

der Gyaben betoeder als aber die dode lychamen daer in wesen. Vespilio. nis.

die de Gyaben is. Humatus. sepultus. Tumulus.

onde Gyaben. Inhumatus. Insepultus. Inops pis.

samen de Gyaben. Consapelire.

samen Gyaben. Confodere.

Gyaben manigerley wyse. Circumfodere. Dissodere

Gyaben to rugge. Defodere. refodere. Retrofodere.

inde Gyaben. Infodere.

up Gyaben. Esfodere.

doit.

boerGaden. Perfodere. transfodere. traicere i.
 perlorare. in **B.** boerGaden.
weberGaden. Perfodere. Refodere.
underGaden. hymetlich gaden. Suffodere.
weymichGaden. idem.
weberGaden. Transfodere.
Gaden wuplichen off dode **lychamen.** Pollingere.
 xi. cum. f. lini. lincum.
des totter beGadungen hoit. Sepulchralis. le.
Gyde. spait. trapp. in **G.** Gait. trap.
Gyde off **trappen** to **ghehen.** Degradare.
myt Geden off **trappen** to **betrijcken.** Grado.
 as. are.
Gydych.
Gehenant. Grecia.
Gachs mynch. Grecus. ca.
Gel. in **B.** werVolgen. [*i. verVolgen.*]
Genspuch. egn Gunt. Potentilla.
Gerce. Tridens.
Gerp den men ghyft. Raptus.
Gerb. Comes. Comitellus.
Gestkap. Comitatus. us.
Geynnie. Comitissa.
van den Geden die overste. Comarchus. Iu.
 heilichheit heit Comarchia.
der Geden beklusening off blyckening. Comi-
 cium placitum. Sulle spete to hantperen heit
 Comiciare. pman in dat spete to gengen In-
 comiciare.
in enes Geden stede wende. Vicecomes. Vi-
 cecomitissa.
Gebel. egn dyer. in **D.** Daj.
Geber. Fossor. Fossator.
bodenGever. Bufficera. pollinctor.
Gyffel. Stilus. Fragidita. te. graphius. phil.
 graphium. phil.
Gyl. in **B.** werVolgen.
Gylden. in **G.** Ganken.
Gymmen als dyer. in **B.** Gockhen.
Gymmen als lyde. in **B.** Hammen.
Gymmen. in **G.** Ganken.
Gynt. warde. Arena. Insula. mediannis. Sa-
 lictum. aluvius.
Gynt. ruyt. khyft. Scabus. ei. scabiecula.
 scabritudo. scabia e. scabiola. scantus. alo-
 picia. porringo. ginis.

Gyndich. khyft. sterich. schryckich. ruydich. Sca-
 biosus. ias scaber. bra brum. scabidus.
 scabidulus. scabus. a. um f. scabiosus. ti-
 niosus. porriginosus. pruriginosus. pruridus.
 prurilentus. alopiciosus f. in capite.
Gyndel. hex. repagulum. propagulum. cla-
 trus. tri. hic Vestes. tis. Vesticulus. Ob-
 staculum.
Gyndelmietz off **dat tot Gyndelen hoit.** Vesti-
 cularius.
Gynen. torpen. hupien. schjen. Flere. Luge-
 re. Lacrimari. Plangere. Plorare. Eulare
 proprie feminarum. Lamentari. Luctuare.
 Elugere. lugescere. Elugescere. Nenior.
 aris.
Gynen als swyn. Grynneire.
Gyuy. egn vogel. Grisso. onis.
deGyuy. boit. Capcio. Capciositas. Observa-
 cio.
deGynen. boiten. in **A.** Archivoligen. et in
C. boitComen.
Gynnen. gadden. rapen. Comprehendere. de-
 prehendere. apprehendere. capere. rapere.
 captivare. prendere. raptare. raptitare.
anGynen. vangen. anvaften. Capere. captivare.
 apprehendere. comprehendere. arripere. cir-
 cumcapere. damo. as
deGynnen. bevaften. in **A.** verMeemen.
deGyuy der **saeken.** in **S.** Synne. bevaften der
 saeken.
umdeGynnen. in **D.** umdangen. umdeGynnen.
saemengynnen. mitgynnen. Corripere.
Gynnen hier ind dme. Diripere.
to rug Gynnen. Deripere.
Gynnen van **betre** of **boit.** Proripere.
boerGynnen. Periripere.
Gynnynde. in **B.** Rynde.
Gynnynde. Rapax. rapidus. rapaculus. unde
 rapacitas. ter. ravis a. nm.
Gynnynde waken of **werden.** Ravere. ravescere.
Gynnyng. Raprus us. rapacitas. rava ve.
Gyyl. ga. in **G.** Gya.
Gyylle. schryckilic. veruerelic. Horridus. Horri-
 dulus. Terribilis. Terribilis. Territus. Per-
 teritus. Pavidus. Formidolosus. Metuen-
 tus. cetera in **A.** Kuyfich.

Groeben. in C. Carpen.
 Groff. Grossus. grossulus. baser. a. um.
 Grof. dum. in D. Dul.
 Grof machen. Grossäre. Congrossäre. Degrossäre.
 Grof werden of werden. Grosséo. es. ere. grossescere.
 Grofheit. Grossitudo. grossicies. ei. grossitas.
 Groppen. gebuyhen. Vigere. escere.
 Groppsam. lustich werden. in B. Bloppsam werden. die Groppsam. lustich is. in B. die Bloppsam is. in der Groppsamheit onderbalden. Vegetare. unde vegetabilis. le. ter. tas.
 Groene. Viridis. de. Prasius a. um.
 Groen. barch als bleisch. bisch. Recens. Friscus. a. um.
 Groen werden of werden. Virere. escere. Evirere. Evirescere. per. extra. invirere. Invirescere. per. in-ra. Convirere. Convirescere. per. simul. Revirere. revirescere. per. iterum.
 Groenen. tungeeren als boorn. Frondere. Frondescere. Comare.
 Groenichheit. Viror. Viriditas.
 Groene platze. Viridium. dii. Viridarium. Virutum.
 Groeye. pot. in D. Deghel.
 Groepen meker. potmecher dan erden. Lutifigulus.
 Groffoen. Grossus.
 Groit. Mischel. Magnus. Ingens. Grandis. grandiusculus. Pergrandis. Tamgrandis. quamgrandis. eximius. Immanis. ne. Vastus.
 twee Groit. Quantum. Quantulus. Quantillus. unde Quantitas. Quantisper.
 so Groit. Tancus. tantulus. tantillus. Tantum. inde Tantitas. Tantumdem. Tantidem. Tantisper.
 wat Groit. Aliquantus. Aliquantulus. Aliquantillus. Aliquantulum adverbium.
 die Groit ghaiden is onder den twolich. [i. volck.] Magnas natis.
 Groit werden off werden. Grandere. Grandescere.
 Grot Groit. Permagus. premagus. Quammagnus. tammagus.

Groit maken. verheffen. verhoegen. werdbich maken. Exaltare. Magnificare. dignificare. extollere. sublimare. Culminare. Vastigare.
 Groter maken. Maiorare.
 wat Groter. Maiusculus.
 die Groie byngen doet. Magnificus. Magnalis. le. Groichheit egus mynschen. Statura. Vastitas.
 Groichheit. Magnitudo. granditudo. Granditas. Quantitas. Vastitas.
 Groichheit in twelen. Magnificencia.
 Groitlich. wepblich. staitich. in H. Herlich.
 Groitlich. Magnifice. Magalificenter.
 die Groitste. Maximus. quammiximus. Tammaximus. permaximus.
 bygnail die Groitste off werdbichste. Termegistus.
 Gummén. gummén. in B. Zammén.
 Gunt. Fundus. fundulus. fundamentum. Basis.
 af Gunt. Abissus. se. ge.
 Guntelgacht. eyn zeyn byschen. Fundulus. fundiculus.
 Guntbysceren off soeken in den putz. Arpax. arapax. arrapax. araspax. Canicula. Iypus.
 Gunden. gunt raken. Fundum pertingere. Basem tangere.
 Guntlich. Funditus adver. fundamentaliter. Fundamentalis. le. ter. tas. Radicitus adver. radicaliter. radicalis. le.
 Guntbestyng. Fundamentum. fundacio.
 Guppel. Pustula. Pupulus.
 Guppelich. Condilomaticus. Pupulosus. Pustulosus. tas.
 Gupfen. in A. Anzen.
 Gupfich. in A. Anzfeldich.
 Gupfing. gupfel. in A. Anz.
 Guete. Salus. salutacio. eulogia.
 Guetede. Saluatorium.
 weest. sdt. bis. iij. weest Seguet. Ave. Avete. aveto. avetote. Salve. Salvete. salveto. salvetote.
 tot Gueten gehoerende. Saluatorius. a. um.
 Gueten. Salutare. Sospitare. Sospire.
 Guetendzeger. Salutifer. Salutigerus. Salutigerulus.
 Gunt. Fermentum.
 Guntet. Fermentator.

Gru

Gutwel. in **A.** Anzt.
 Gutwelen. epen. in **A.** Anzen.
 Gutwelich. in **A.** Angewich.
 Guecholden. witte brouwen. Selewtiten. Penates.
 Guedenbogen. bzolich. in **B.** Bilde.
 Guede. pluraliter. Bona.
 Guederhand. guedergeren. guetlich. in **B.** Verbe.
 Guederhand lugde. Maior natu. optimas atis.
 Pocior. Sanior.
 Guedertierenheit. in **B.** Paemerticheit.
 Guederuech. guetlich. guedich. Benigne. Benigniter. Humane. Humaniter. Humanitus.
 Pie. Clementer. Mite.
 Guedesdach. nuuweke. Dies mercurii. Feria quarta.
 Guele. in **G.** Gorte.
 Gulden. dat van Golde is. Aureus. Criseus.
 Gulden. Florenus.
 herGulden. aedergulden. Deaurat. Crisare.
 Gulden mont. Crisofomus.
 Gulden iare. Annus iubilaeus Annus gratie.
 Annus remissionis.
 herGulden. Deauratus. Crisatus.
 Gulsich. vait. Gulofus. Crapulosus. vorax. ambrosius. a. um. carliofus. avidus. dorco. onis. cetera in **D.** Dait.
 Gulsicheit. Crapula. Crapulositas. gula. guloficas. Edax. Edacitas. Apolistris. Aprelestia. Aplestia. Voracitas. Castrimargia. cetera in **D.** Daitcap.
 Gum. Gummi Electrum.
 Gummich. Gummosus. ras.
 Gunnen. beleven. gestalten. toelaten. Favere. Annuere. Connuere. Acquire. Acquiescere. Assentire. Condescendere. cetera in **C.** Confehtieren. et in **H.** herhengen. Parciari.
 herGunnen. bengden. Diffavere. invidere. Livere. Livefcere. Emulari. Demulari. Simulare.

kenen herGunnen. Collivere. Collivescere.
 Gunre. Fautor.
 herGunre. Diffautor. Invidus. Lividus.
 Gunst. guld. in **G.** Gnade.
 Gunst in gwaiden. Fauco onis. unde Fau-
 ciosus. Fauciositas. Agapitus.
 wanGunst. aegunst. ngt. Invidia. invidencia.
 Livor. Lividitas.
 wanGunstich. aegunstich. ngtisch. Vegetus. a.
 um. Invidus. Lividus.
 den men wanGunstich of ngtisch is. Invidiosus.
 a. um. tas.
 Gunstich. holt. leff. weert. genngt. Dilectus.
 Carus. Amabilis. Dilligibilis. Favorabilis.
 Favorofus. Favoralis. Fautorius. Favora-
 biliter. Favoraliter.
 Guet. Bonus. Bellus i. aliquantulum bonus
 et comparat. bellior. lissimus. frugi. indecl.
 Bellatulus. Bellulus.
 Guetheit. in **D.** waDait.
 die Guet weic. Caledemon. qui et sunt an-
 geli.
 der Guetheit lieffhebber. Philocalus. in **D.** der
 waDait lieffhebber.
 Guet to beghaven. Annotare. Conscribere.
 Guet dat die ingde hebb of befiten. Res f. be-
 wegelic. Bona f. betwegelic of onbetwegelic.
 Predium f. aether guet. belt. allodium f. ers-
 guet. hereditas f. alreley ersguet. Peculum
 [i. peculium] f. gelt off anderz dat men van
 hepnre haben off clegmen gwich neempt. pos-
 sessio f. alreley dat men in befeie heft.
 Guet der hupfscuulen hunder off ghesondes dat oie
 byn eppen is. peculium. unde pecularis. re.
 ter. ras.
 sulch Guet werken of maken. Peculior. aris.
 Guetlich. in **B.** Verbe.
 des Guets beelheit dat in guet betwaringen is.
 Entheca. ce. unde enthecarius.

H.

HA.

Ha. Interiectio.

Nacht. Nectnisse. Tenaculum. Retentaculum.

Nacht. gebrachtenisse. in H. Necthener.

Nacht. behalden. gebangen. Captus. Captivatus. detentus. Mancipatus. Vinculatus. in-carceratus. incuratus. Insuppatus. ligatus. Cathenatus.

die onbekacht ind to massig is. Elisius. a. um. zant Hay. eyn bisch. Dentrux.

Nachten. halben. in H. Wangen.

ontNachten. lossen. in H. ontWonden.

Nachtmoeder. in H. Seermoeder.

Nacht. Nodel. Ligo onis. fossorium. Marra.

Nachten die erde. Ligonizare. marrare.

Nacht. berste. Calx Calcaneus.

myt Nachten off bersten stoten. Calcare. Mulcare.

Nachten.

Nachtel. snijzel an den kieperen. Fractillus.

Nachten die kieper. Fractillare.

Nachten. twisten. in H. Nampien.

Nacht. Uncus. uncinus. acclivus. acclivatus. apodilus. arapax. serreus est hamus.

boisNacht. bonsterNacht. Tore. hespe. Cardio. verticellus. vertebra bre. vertibulum.

an en Nacht wat hangen. Uncare.

mit en Nacht wat geygen. idem.

Nachten. Uncare. aduncare reduncare. per. iterum. Subuncare. per. aliquantum.

van den Nacht ontsallen. Abuncare. Obuncare. per. contra

Nachten. ut hic supra in H. Nampien.

anNacht. in H. Begynne.

Nachten. schijnkercht. Arminge Scutifer. Aulicaris. Procer.

HA.

Nachtste of haistat. Area. Domistadium. arila.

Nage. hegge ter bestnisse. Indago ginis.

Nagel ruyff. balche. in H. Balche.

Nagelen. beballen. in G. Gaden.

Nagelen. in G. mpsGaden.

Nagelbueche. Cornum.

Nagelboeren. Cornus. Arbutus.

Nagel. Grando.

Nagelen. Grandinare.

Nagelerhuch. Grandineus. grandinosus.

Nagelgansf. Falica.

Nagelgansf. Inguen nis. glans tis.

NagelNacht op der nacht. hec Hamis tis.

Nalben int gemeyn. Tenere. Tentare. pertentare. retinere. retentare. per. iterum.

Nalben. bewaren dat bevoelen is. Servare. observare. custodire. conservare.

Nalben. wisten dat men laist. Satisfacere. Contentare. cetera in D. bo. Doin.

Nalben. berlegen. bersten. berckhogen. berrecken. uystellen. Prolongare. prorogare. protrahere. extendere. distendere. protolare. procrastinare. suspendere. Inducias dare. Induciare. producere. Differre. Dilatare. Dilongare.

Nalben. wege laigen. langhleggen. Insidiari. Observare. Co. as. are. Cubare. Insidias moliri.

ontNalben. detinere.

Nalben wachjen. in H. Wenden

Nalben. Sustinere. Expectare. Prestolari.

an sich Nalben. parren. Continere. Parcere.

onbekNalben in der grotsantheit. Vegetare. unde vegetabilis le. ter. tas.

un

anderthalben. Sustentare. manutenerere. fulcire.
 assulcire. effulcire. perfulcire. Con. pre. Re.
 Suf. que omnia habent fulcrum. a. um.
 anderthalbzig. Substaculum. sustentaculum. su-
 stentamen tum. sustentacio. manutencio. sus-
 tura re. fulcrum tum.
 vorthalben. anhängen. toetsaen. Adherere. Affi-
 stere. Confortiri. Conparticipare. Coherere.
 ontthalben. kupplich leben. Continere. Caste vi-
 vere.
 ontthalben gnanke dat syn Detinere. Detentare.
 Distinere.
 so wart men wat mede thalben of besten mach.
 Retinaculum.
 turthalbung. begelagung. Insidie arum.
 berthalbung. upstelung. opkoppung. bestryng.
 berienung. Inducie arum. terminus. pro-
 rogacio. prolongacio. Suspendio. Dilacio.
 Dilatacio. Extensio.
 berthalben. hairendung. in G. Gehucht.
 berthalben. dat men wat in bewaert. Teca ce.
 Repositorium.
 thail. Pendulum.
 lengerthail. Perpendicularum.
 thail. hemellic. in B. bevoegen.
 thalen. in B. hengen.
 antthalben. antrecken. lochen. tochen. Allicere. Al-
 lectare. Inducere. Attrahere. Incitare. Pro-
 vocare. Prolicere. per. a. longe.
 berthalben dat betoeren is. Recuperare. Refu-
 mere.
 berthalben dat eyns gesacht. gedacht of geleken is.
 Recapitulare. Repetere. Relegare. Refu-
 mere. Recitare. Iterare. Reiterare. Re-
 ferre.
 berthalben. in B. bevoegen.
 thail. Dimidius. a. um. Medius a. um. Se-
 mis. Semifis. indeclinabiliter.
 thail maken. Mediare. Dimidiare.
 thailheit. helfte. Medietas. Dimidietas.
 ober. meer dan thail onbolkomen. Semus. a. um.
 thailers mom. in B. hude.
 thale. Porticus us. se. ge. Trabea.
 thalm. Calamus. Stipula. Cannula. Calmus.
 thalm mit der aeren. Calama me.
 thalms huse die umd den thalm gheit. Stipula.

thalmich. Culmineus. a. um.
 thail. Collum.
 thail gaven. Helsen.
 thail aftenen. helsen. helen. stecken. Iugulare.
 thail slenen. Colaphizare.
 thail slach. Colaphus. Cervica. Condolum.
 Incrabus. Incabus. Talastus.
 thail pieren. Columbar aris.
 thailbant. bating. in B. halsbant.
 thals fuyte. Gutturina. Squinancia.
 die die thalsfuyte heft. Gutturinus. Gutturifus.
 tas. Squinanticus.
 thalsfalschung. keelassung. Iugulus. iugula-
 cio. iugulamen. tum.
 an den thals of aeren groff bleich. Torus ri.
 unde Torosus. tas.
 ban den thals dat yeste depl. Gula le. Guttur.
 ban den thals dat eyerste depl. Cervix cis.
 Apollata.
 thalsdegn. Centrum tri. Crocola.
 thalsbant ban eyn bier. Collarium. loramen-
 tum. lorum. ri. unde lorarius.
 thalt daer die euter thalben. Armilustrius. Presi-
 dium.
 schijlich thalt. Tenor. series.
 thalter. heiser. Capistrum. habena. habenula.
 lorum.
 thalteren. binden. Capistrare. habenare.
 tham of tholder of schenck. Laganum. Ancha.
 thame to bishen. Hamus mi.
 verthame. Abdoma. Angistrum. Chamus.
 thamep off stacht. Fascennina.
 thamel. eyn geluot kapp. Muto nis. Berbis cis.
 Berbicus ci.
 thamer. Malleus. malleolus. Cudis dis. mar-
 tellus li. marculus valde parvus malleus.
 Tudes. Tudatus.
 thampien. hyden. twisten. schelden. tontzen. ha-
 belen. snarren. nozen. Rixari. obiurgari. dis-
 ceptare. cavillare. decertare. controversari.
 concinnare dolos. litigare. contendere. In-
 crescere. latrare. relatrare.
 mit thameren slaen. Malleare. Tuditare.
 thamelleger of fuyt. Mallecor.
 thampier. hyder. twister. schelder. heiser. Rixa-
 tor. controversator. litigator. obiurgator.
 cau-

caufarius. cavillator. difceptator. rixofus.
rixuofus. tas. rixabundus. rixatum adver-
bium.

Hanpleng. in *H.* Hanöning.

Hane. Gallus. gallulus. Todanus. Castrus.

der Haneu boirechtier. Archigallus.

geluht Hane. in *E.* Capuyn.

weber Hane. Cherurus. ventilogium.

Haenbalch. Laquearium.

Haen die heytet als eyn Henne. Gallus gallina-
cius.

der Haneu heytet of fanch. Gallinacium. Galli-
narus. us.

afhauch erghent an getymmet. Apedium in-
decli. Appendix. Appendicium.

die Hande ban ghouden to famen flaen. Plaudere.
unde plausus. us. complaudere. complau-
sus. us. complodere. complofus. us. plo-
dere. plofus. us.

die fpu Hand fo to hoijf flegt. Plausidicus. plau-
sificus. a. um.

Handfachtlich. Plausibilis. le.

Hand op ind toelughefen. Displodere. Explo-
dere.

beider Hand uprethung. Ulna ne.

in den Handen reeten. fpecien of fteenen. Plo-
men nis.

Handelen. habenen. in *D.* Debyngen.

Handelinge. Ventilacus. Tractatus us. Con-
tractus.

misHandelen. Afficere. plagare.

Hangen. active. Pendo. dis. dere.

Hangen neutraliter. Pendeo. des. pendere.

ophangen. Suspendere. fureillare. Affureillare
f. ad furcas.

anhangen. Appendere.

anhangen. to flaen. in *H.* to halven.

famen hangen. Compendere.

neder hangen. Dependere vel dependere.

wijtweydegh hangen. Dispendere vel dispen-
dere.

afhangende an en breech. in *E.* Clebende.

dat hangende of clebende is ergent an. Appen-
dictus. a. um. appendix. appendicium.

dat hangende is. Pendulus. a. um.

hangfede. Furcelles. Hum.

Hande der conplude. Hanfa.

to Hand. in *B.* Walb.

Hand. Manus.

Handbach. Armilla.

ban der Hand of voit dat hül linnen. Vola. le.

in der Hand wat delinghen. Involare.

myt der rechterhand leiden. Addextrare.

ter rechterhand. ter boederen hand. Dextrorsum.
dextroversum.

dye grote Hand heft. Manus. a. um.

Hand dogh of handen en guet. Manuare.

den dye Hand af is. Mancus. a. um. unde man-
catus i. manu eruncatus.

wat men myt der Hand bangen of bekeftigen
kan. als mynft. pect. fchap off anders. dat
heft Mancipium.

ter lichter Hand. ter fnychter hand. Sinistrorsum.
fich ban der Hand maken. in *D.* fich Derren.
boeder. rechter Hand Dextrera.

lichter. fnychter. loyter Hand. Sinistra. leva.

Handlich. Manualis. le. ter. tas.

Handbat. waterbat. laboie. Lavachrum. loto-
rium lavatorium. ciminile lis. bacinum.
malluvium.

gehandfom. boechtich. in *E.* Gheboechtich.

Handfite an en doere of bynfter. Capulus.

Handfot. Manipulus. pugillus. inde pugilla-
ris. re.

Handfchift fchijffen. Cyrographare.

Handfchiffe. Cyrographus et cyrographum.

Handfchijpunge. Cyrographya.

Handwerck Opificium.

gehandfemlich. Tractabilis. le. ter. tas.

onhandfemlich. Intractabilis. le. ter. tas.

Handghicht. Sirena. ne.

Handbecken. in *B.* Becken.

Handwele. in *D.* Wele.

Handboeck. Manuale. enchiridion.

Handfche. Cyroteca.

Handtjen meker. Cyrotecarius.

Hand. toeverficht. Spes. sperancia. elpis.

wanthapp. wifhapp. Desperacio. desperancia.
diffidencia. expes.

Handen. Sperare. fidere. confidere.

wifhappen. myftrouwen. berouwelen. Despera-
re. diffidere.

bet

herhaght. Speratus. confusus.
 onberhaght. Insperatus. diffusus.
 Hage. Crinis. crinicus. pilus. capillus. capillulus.
 Hage dge barben bur hyn schjetten. Cincinnus. ni capiolus. li.
 Hage dge acber dat boirhoght neberhangen. Ancile. lis. ancilia. ancle.
 Haire rijnunge van schoshtheit. Alopecia.
 Hagren heymt. Cilicium.
 Hagren. Crineus. cilicinus.
 cugst Haprich. Verticofus. tas.
 cugst Hage to maken dat hette sferen men daire toe haget. Calamitrum. cinerarius.
 Hage verheijgende. Crinere. crinescere.
 Hage of to nemen. Pilare. depilare. Expilare.
 Haire affnyden. Decapillare.
 die Haire barben den ogen. Cilium. lii. Supercilium. lii.
 Hairemoir. Discriminale. lis.
 die lancst Haire of biechten hest. Comatus. Comatus.
 ber Hairs rijnheit bur die ionsseren. Discriminulum. li.
 die vele Hairs hest. Capillosus s. in capite. crinicus. crinitus. ciriacus. pilosus. unde pilositas. cetera in ff. hure.
 Harch. Traha. he.
 ber Hardden. berfleguigen. Indurare. Obdurare. Obstinare. Ingravari. Depungere.
 Harcheit. Duricia. Duricies. ei. Duritas.
 Harcheit of to stellen. Dedurare.
 ber Hardegh. Induracio. Obstinacia. pertinacia. pertinacitas. impenitencia.
 ber Harde. berdelmoedich. eynmoedich. eynspannich. berflegnich. Induratus. Obstinatus. Ingravatus. Obduratus. Impenitens. Pertinax. Obstinax.
 Hardeugant. Ianuarius.
 Haren. secht. moght. pyff. streule. Urina. Urinula. Mixture. Mictus. us. ui. Lotium. cil.
 Harnesck. wapen. Arma orum. Armatura.
 Harnesck of wapenstede. Armamentarium. Scaphium. phil.
 in Harnesck machtsich. Armipotens.

Harnesck byget. Armiger.
 die lichte Harnesck an hest. Veles. litis. Velitarius. re. Velitarius. a. um.
 in lichten Harnesck bechten. Velitor. aris.
 sonder Harnesck. sonder wapen. Inermis. me. Inermus. a. um. Exermis. me. Exermus. a. um.
 half geHarnesck. Semermis. me.
 al Harnesck of wapen dat licht is. Parma. me.
 Harpe. Cithara. re. hec Celis. celis. lim in accusativo.
 Harpen speeler. Citharista.
 Harpen spelen. Citharizare.
 Harpen snair. Fidis. dis. Fidicula.
 Harpen sferken dat men die staeten mit umbe byget. Plectrum. plectellum.
 Harren. waschen. in 25. Wyden.
 Harst. Resinas. Refina.
 Harst. cap. in 25. Waide.
 Harsten. roisten. in 25. Waiden.
 Hart. Durus. per. pre. quam. e. omnia per valde. Dure. durior. adverbium. Silicenus. Salebrofus. tas.
 Hart werden. Durescere. Indurescere.
 Hart malen. herden. Indurare.
 ber Hart. eynpessich. eynbegheil. eynwoslich. berflegnich. Pertinax. Obstinatus. Induratus. Obduratus. Depunctus. Incompunctus.
 Haise. in C. Colsch.
 Haisenboittling. Pedana. ne.
 Haisenboittling aufetten. Pedanare.
 Hase. Lepus. Lepusculus.
 Hasch. Leporinus. a. um.
 Haskie. Porulus.
 Haselwoyel. Porulum.
 Haskel. Alabrum. Alibrum. Vertilabrum.
 Hast. siel. in 25. Wald.
 Hasten. pten. stellen. toulwen. spuden. fagen. Accelerare. Festinare. properare. aginare. fatagere. calerare. celerare. manicare. cieo. es. ere. cito. as. are. appropere. depropere.
 ber Hasten. in C. burComen.
 toe asten. Accelerare.
 nebe. samen Hasten. Concelerare.
 boget Hasten. bogeytlen. Precelerare. prefestinare.

Haistende, haistelic. Properus, properanter, properans, festinus, festinans, festinanter, accelerativus, accelerans, ranter, aginativus, aginans, nanter, cetera in A. Atohant.

Haystich, haysticheit, in B. onBestur.

Haystunge, y-lunge, festlinge. Festinancia, agina, ne, properancia, calerancia, celerancia, accelerancia.

Haistede, Area, fundus, solum.

Hat, nijt, hujge. Odium, odiolum, invidia, aversio, animaversio, zelus, emulacio.

Hat afstellen, Abversare, redintegrare, reconciliari.

Hat dye iachtlich berghheit, Favonium.

Hat dye verduogen is, Miltrum, tri.

Haten, in G. verGinnen.

geHuet, Odiosus, a. um. Odio, habitus.

Hater, Oditor, osor, emulator, zelotes, zelosus, zelotipus, zelotipicus, odiosus, a. um.

Haetseij, Tesus, a. um i. odibilis, le. exofus, perofus, unde ose, exose et perose, adverbium.

Habe, dat syn versien, schayp ind bergelijcken cleyn habe, Pecus, dis, grex.

Habe dye goit is als perde, offen, hoegen, Pecus, coris.

Habe upt der werpen indijffen, in B. Weesten.

Habe van den stal in die weide dijffen, in B. Weesten.

Habe, erhuiffe, in E. Erbe.

van Habe to habe, Curatim.

totter heren Habe gehoorende, Curialis, le. ter, ras, curio, onis, decurio, onis, decures, tis.

upt den Habe gestalt, Decurio, onis.

Haetelich, wutich, ijdich, suaitich, etael, Curialis, urbanus, legalis, liberalis, realis, temporalis, asterimicus, suavis, comis, me, unde comker, lepidus humanus, frugi, iu, decli.

Haben buc die sekerpe, Portus, us, sinus, us, baia, e. Porneus ei, navale, lis.

Haben mit den handen gemaect, Coronas.

in die Haben houen, Appello, lis, lere, der Haben bereijst of volheit, Portuosus, ras, sonder Haben, Importuositas, importuosus.

Haben, pot. in D. Deggel.

Haben, werckappen, Convivari, comessare.

Haerel, in G. Gektskap.

Haerel, in E. Eben.

Haerel geber, bodereuister, Abadis.

Habenen, handelen, in D. Wedingen.

Habenen, gesehen, in B. Swuen, habenen.

geHaben, gereset, in B. geHuwet, gehavent.

ongelHaben, ongereset, in B. ongeHuwet, ongehavent.

Haerereydinge, hegmoit, in G. Gehucht.

Haeremister, Edilis, lis, Edituus, us.

Haeremisterse ampt, Edilicium, Edilitas, tis, des tot des Haeremisterse ampt gehoorende is, Edilicium, a. um.

Habich, eyn vogel, Accipiter, Ausur, Plipunculus, la.

He, hp, er, Ipse.

Heben Habere.

werde Heben, Rehabere.

Heblich, Habilis, le. ter, ras.

onHeblich, Inhabilis, le. ter, ras.

Hechte, hefte, Manubrium.

Hechte maken, Manubriare.

Hechte, suaitich, Lucius, cii, Lupus aquaticus.

Hechten batten, in E. Leben.

Hechten matren, besten, worden, Firmare, sistere, stabilire, cerera in B. Huden.

Hechtel of speid off naild of pyem of clamp of haichstien daer mit men dat eyn op dat ander hechtet Firmaculum, ricinium, resolutoricinium, fibula, armilla, spinter, ris, spinter, indeclinabiliter, spinterculum.

Hechtel, boerspan, in B. Waidsch.

Heche, dabter, Semioctium.

Hecherich, Lolium, zizania, e, pluraliter zizania, orum et zizanium, ii.

bol Hecherichs, Loliosus, zizanosus, ras.

Heffen, boeren, in B. opBoeren.

opHeffen in die lucht, in B. opBoeren.

ontHeffen, in B. ontBoeren.

onHeffen in B. Beginnen.

Heffen onder ghefte, in B. Barne.

Heffen malen of mit heffen menghen of mit heffen eynen buel maken, Feco, as, are.

Heffen, afstemen, Defecare.

in der Hefen die hoernekken of goemefien. Fe-
cinium. uil.

hol Hefen. Feculentus.

oelp Hefen. in D. Doff van oelp.

wyn Hefen. peech heffen. Acor. ris.

huyben Hefen. Acinarium.

ber Hefen. berhoegen. in G. Ghoftmaaken.

berhegghelijc. Placitus. complacitus. a. um.

berhegghelijc. bebeflich. in B. Begotome.

onberhegghelijc. Displacitus a. um.

Hegghen. eyn gericht. in B. Wanch spannen.

Hegghen. moegen. in B. Wedjoeden.

Hegge. ftrupch. Rubus. Dumus.

baie Heggen waflen. Rubetum. dumerum.

Heggen maaken. Dumare.

Hegghelijc twelen of werden. Dumere. Dumes
cere.

hol Heggen. Dumofus. tas.

Heyde. Merica yga. ge. tramacia.

Heyde die rifehen baie af. Stipa. pe.

Heyden. Gentilis. le. ter. tas. Gens Paganus.
Sarracenus Ethnicus.

Heydenfch. Gentiliculus Genticus. Paganicus.
Gentilis. le.

Heydenfchap. heydens geloebe. Paganismus. Gen-
tilitus. Paganitas.

Heydens geloebe hauden. Paganizare. Gentili-
zare.

Hepl. geluck. in A. guede Adventure.

Heplam. felich. Saluber. a. um. salubris. bre-
ter. tas. faluter. ra. ruim. Felix. ter. tas.

profter. a. um. tas.

Heplam. in A. Adventure. geluckte.

Hepl. gefont. in G. Genfen.

Heplen. in G. Gefontmaaken.

Heplen. doeren. in A. Treiden.

Heplen. hauben. in B. Wuten.

Heplant. in G. Gefontwacker.

Heplant. wilt bideeren.

Heplom. in H. Nuchdom cum fuis.

Heplom's bagde. Stationarius. ftatines.

Heplite. Medicatus. diuidictas.

Heplie. hachet. Manubrium.

ftat Heider eyns ghoiten herten. A commentariis.

indeli. Locum tenens. vice dominus.

Heien. fuggen. Celare. occultare. occultare.

abfcondere. palliare. clamdefinare. clancu-
lare. tacere. filere. fubfilere. filefcere. fub-
filefcere. eciam in B. Barghen.

Heien. fuygen alerbuigen. Diffilere. Diffile-
cere.

famen. ingt Heien. Concelare.

weder Heien. Refilere. lefcere.

ber Heien. bermompen. in B. ber Bargen.

Heieng. in B. ber Vogen.

Heel. geheelijc. gantz. ftendich. in A. Alynch.

Heel. gantz maaken. in A. Alynch maaken.

Heelheit. in G. Gantzheit.

Hel. lugde. Sonorus. fonorofus. fonanter. re-
fonus. argurus. ft ridulus.

Heilen. lugden. in D. Doreen.

hogg Heilende of lugdende. Altitonus. altico-
nus altifonans. altitonans. reboans a re-
boare.

weder Heilgnggh. Echo. onis. ycofonus. ni.

weder Heilen. tegen Heilen. in D. tegen Doreen.

tegen Heilgngge of doengngge. Refonancia. obfo-
nancia. reboancia.

Hele. Infernus. baratrum. flegeton. tis. ca-
hos. inferus. lethes. this. ftix. gehenna.

tartarus. abiffus. le. ge. orcus. cl. palus.
acheron. avernus. herubum.

die die Hele buwert. Infernas. tis.

der Heilen buwert. Lymbus.

dag men ter Heilen weder ftijgt die berch of dat
dal is gehepten. Trenarus. ri. pluraliter tre-
nera. orum. ind des dag toe hoert heit tre-
nareus. a. um.

Heifch. Infernalis. le. ter. tas. flegetonteus.
flegetonticus. letheus. ftigius. a. um. ftig-
ialis. le. ter. tas. tartareus. tartarinus. tar-
taricus. a. um. gehennalis. le. ter. tas. abis-
falis. le. ter. tas.

Heifche heien. Manes. indeclina. februs februf.
Heifche offerhand bur dge doeden. Inferie. arum.

des Heifchen kuyfs fchypman. pormeus. ek.
Carou. onis.

Heifche got. Pluto. Summanus. ni.

Heifche rafterien. Emienides. erinis. nis. vel
dis. mari. megera. re. cuminis. dis.

oeter dat Heifch: wozch eyn fpeidenzer. Por-
meus. ei.

Hellmont. Cerberus. ri.
 Hellguch. Obulus. raditum. ti. stip. stipis.
 fe. ge.
 half Hellguch. Semifis. as. assis. maß. ge.
 byj Hellguch. Tressis. fis.
 byr Hellguch. Quadressis.
 byff Hellguch. Quinquessis.
 fess Hellguch. Semellis. sexis.
 seven Hellguch. Septessis.
 acht Hellguch. Octullis.
 hondert Hellguch. Centullis.
 byr twe Hellguch myt spuen arbeide berdyent.
 Dioblatarius.
 Helm. Cassida. de. pelliris. ris i. galea ex
 coreo et est peditum. galear. aris. idem
 galeola. calo. onis. cassis. idis ex ferro
 et est militum.
 heß Helms oeverste of helmteisen. Conus. ni.
 apex. crista. buccula.
 Helmen. Galeare. cristare.
 ontHelmen. Degaleare. decristare.
 gHelmyt. Galeatus. cristatus.
 Helpen. bystaen. Iuvare. adiuvare. adiutare.
 subpeditare i. auxiliari. concenturiare. suc-
 centuriare. patrocinari. suffragari. subveni-
 re. succurrere. instipulari. astipulari. astare.
 assistere. miniculari. amminiculari. presidia-
 re. fulcire. af. ef. per. con. pre. re. suf.
 unde fultus. assultus et cetera. et sultura.
 assultura. fulcimen. assulcimen. tum. et ce-
 tera.
 samen myt Helpen. Coauxiliari. Coadiuvare.
 constipnlor. aris. cooperari.
 twer Helpen. Readiuare. Reauxiliari. resti-
 pulor. aris.
 Heisen. in A. Arminnen.
 Heisen. gysen mit den half.
 Heisen. heien. steiken. lugulare.
 ontHeisen. anghusen. Decollare. Decapitare.
 Heit. in D. Dragen.
 Heit. dass. in A. Ayt.
 heytlich. in maten. in dem. in byen. in A.
 byHise.
 Hym. heymoit. in G. Gelycht.
 inHymtch. indigena. Indigena. incolae. com-
 patriota nostras. ris.

uytHymtch. in A. Byntemynsch.
 Hymetich. in B. berWagen.
 Hymetich maich. Cognatus. a. um. Agnatus.
 a. um. Consanguineus. a. um. Affinis. ne-
 tas.
 Hymelike stede. in A. Afide.
 den Hymelike salen beholen syn. Secretarius.
 Mista. re. Simista. te i. consecrarius.
 dait men Hymelike dyngen beewart. Secreta-
 rium. ril. repositorium. ril. conservatorium.
 ril. Archanum. nli.
 Hymlicheit. Secretum. reconditum. Abscon-
 sum. Celatum. contectum. taciturnum.
 Clanculum. Clandestinum. Abditum. Oc-
 cultatum. Palliatum. Ablucidatum. Vela-
 tum.
 Hymlicheit weter. Intimus. a. um. intimas.
 aris. secretarius. creditarius. Consiliarius.
 Hymlicheit. ysbait. stille. secreet. Latrina. cloa-
 ca. inde Cloacarius. secretum. birta. se.
 spidormum. mi.
 Hymken dat by dem but synghet. Cicada. de.
 Hem. dem. den. om. oen. gn. in D. Dem.
 Hemelen. in B. Wagen.
 Hempt. Camisa. Canisula. interula subucula.
 die en Hempt an hest. Interulatus.
 halten Hempt. Cilicium.
 Henne. Gallina. Gallinula. Gallinella. Sepho-
 ra. re.
 asHendich. Absens.
 asHendich maken. ontferten. ontyenden. Alie-
 nare. abalienare. unde Abalienatus. eciam
 in D. ontWagen.
 berHendelen. vermynpen. in B. berWagen.
 Hengel an en bate. Ansa. se.
 berHengen gesaden toelaten. Permittere. si-
 nere. desinere. disitare. annuere. admit-
 tere. conniveo. es. ere. connivio. is. re.
 affirmare. astruere. asseverare. eciam in G.
 Gunnen.
 die wat anHengt. Appendicius. a. um.
 berHengug. toelating. stadgug. Convencia.
 permissio. Assentacio. disitacio.
 Henger. in B. Boedel.
 Hennep. Canapus. Cannabum. Cannabis. bi.
 Cannabis. bis. Esdrta.

Hen-

Heoney of blaff. Stupa. Stupula.
mit Heoney of blaff ftoppen. Stupare. Destu-
pare per. valde. vel destupare. ontfloppen.
refutupare. per. iterum.

Heoneyfs. Canapeus.

Heenepen feyl of coghe. Cannabis. bis.

Heeneyburch. Canapeus.

Heeneyich of blaffich. Stupeus et stuposus. a.
um. ras.

Strene Heeneyfs of blaffes. Strena. strenula. et
strenosus. ras.

Hent. hooft. thent. untz. in B. Bis.

Hengft. paghe. per. off. roff. Equus. sellio.
onis. caballus. badius. spadix. frenecarus.
cornipes. dis. faginarus faginaria. equa.

Hepe.ryn hcom miff dat men den wijngaet mede
fijdt. Vanga. ge.

Her. herwaert. Huc. illic.

waer Her. Unde. quorsum. cuias.

daer Her. Illosum. illosum.

anderwaer Her. Altrorsum.

Her. herwaert. hercoch. Exercitus. us. expedi-
cio. caftro. orum.

Her. fchare. maniche. breijheit. Legio f. bi. du-
fent bi. hundredt lxxi. Cohors. tis f. b. hun-
dert. Manipulus f. ii. hundredt. Centuria f.
egnhundredt. Turma vel ala f. xxx. fed tur-
ma est peditum. turmula et turmella. ala
est militum. Decania f. x. Multitudo. tur-
ba. concio. grex. cetus. agmen. castra sci-
licet militum. clanga. ge. cuneus. ei. crip-
ra. Caterva et cohors sunt rusticorum.

bij in den Her of fchare fterklich is. Caterva-
rius.

des Herfs uetste ogde. Cornua.

Herfchijn. Clipeus.

Herfchouten. in B. Biefengerten.

Herfchoutwage des Harnefs. Armilustrius.

Her to betreffen of to betrecken op en ander
fide. Castrametari. unde castrametator. et
metarpus idem.

Heer. Dominus. dominellus. herus. ra. Egu-
minus. na.

Heer van heerlicke daet betnoemt. Agorano-
mus. ni.

wie des Heeren weien betreffight. Arimannus.

closterlich Heer. Dompnus. na.

weertlich Heer. Dominus. domina.

Heerlicheit. macht. Dominacio. dominium. di-
cio. onis. dominatus. us. potestas. heritudo.
herilitas. mundium. dii.

Heerlicheit des gerichtfs. Iurisdicio.

Heerlicheit. gebiede. in B. gebede.

bol Heerlicheiden. Dominofus. ras. Imperiofus.
ras.

Herlic. ftaplic. weghlic. groetlic. Heriliter. fol-
lemniter. egregie. gloriofe. feflive. fefli-
valiter. magnifice. center. exquisite. excel-
lenter.

Herlic. Gloriofus. follemnis. ne. elitus. in-
clitus i. valde gloriofus. magnificus. da-
paticus. a. um. dapaticce. feflivus. excel-
lens.

Heralt. Heraldus. feccialis. feftialis.

Herbergh. Hospicium. hofpiciolum. cetera in
C. Caberne.

eerfame Herberge der yllagum. Xenotrophium.
ind der Herbergen betwaert. Xenotrophita.

Herbergen of geberberghet werden. Hfipitor.
aris.

bij gern Herberghet. Hfopcialis. le. ter. ras.
die ongen Herberghet. Inhofpicialis.

Herberghenge. Hofpitalitas.

Herbergherre. Hofpes. hofpiciator. hofpicia-
rius. Ce. in C. Caberneerre.

Herberghertrefke. Hofpes. hofpitratrix. hofpi-
ciaria. Ce. in C. Caberneertrefke.

Herberghs tefpen. Teflera. re. teflecula. tes-
fella. tefcellula.

Herde int gemeent. [i. gemeyn.] Paftor. pa-
ftorculus. Argus. gi.

Herde der elegnte haben. als kalf. becken. ghe-
ten et cetera. Pecudarius.

Herde der berchten. Porcarius. der fufwe. der
fwagne. fwene. Subulcus.

Herde der Coeyen. Vaccarius.

Herde der kalf. fleyer. Opilio. Ovilio. onis.
malonomus. mandra.

oerfte fchafps Herde. Archimandrita.

Herde der offen of coeyen. Bubulcus. Armen-
tarius. Mandra. dre.

Herde der efel. Agafio. onis.

Herde die pypt. Turturus.
 der Herden speetste in den walde. Lupercal. alis.
 der Herden hutte of huyfhen. Magale. lis.
 der Herden clegt. Panicum.
 der Herden kronslaff. Pedum. di.
 Herdich. Pastorius. Pastorius. a. um. Pasto-
 ralis. le.
 Herben. in D. Duren.
 der Herben. verderben. in D. Vilgihen.
 der Herben. natmaiden. muedemaiden. lasmaiden.
 Fatigare. Lassare. Fatiscere. defetiscor. Ex-
 haurire. Exercitare. Corporare. Sauciare.
 Exenuare. Exinanire. Evirare i. Enervare.
 Debilitare. Evacuare.
 nu Herben. Hortari. Adhortari. Exhortari.
 Herben. hartmaiden. Indurare.
 der Herder. berengier. in D. der Deliger.
 dat Herdicheit. in E. Ewigheit.
 der Herd. verhillicht. beradepet. berlegghen. ber-
 moedt. lass. Fatigatus. lassus. Exhaustus.
 Exercitatus. Fatigatus. Lassatus. Saucatus.
 Corporatus. Exenuatus. Exinanitus. Eva-
 cuatus. consumptus. laceratus. Elaboratus.
 debilitatus. Enervatus. Tefus. Vietus. De-
 fessus. Fessus. a. um.
 Herenyt. in E. Clufener.
 Herenuten leben. in E. Clufener leben.
 Herste. Autumnus.
 Herstlich. Autumnalis. le. ter. tas.
 Herpich. Allee.
 Herpichbenger. Allecarios.
 Herpichmengeriche. Allecitaria.
 Herste. Traha he. rastrum. ri.
 Hermeten. Migale. lis.
 Herwaemais. in E. to Conende.
 Hern. in D. Darghen.
 Herpian. Testa. Testula. Testu. indecli. unde
 Testus. a. um.
 geel Herenich. Crebrosius. a. um. tas.
 Herich. wucht. in A. Gap.
 Herp. cum suis in H. Harp.
 Herren. berbachten. in D. der Herden.
 Herfcher. in D. fur bach.
 Heri. Cor Corculum di.
 ge Her. gemoidt. Cordatus. Animatus. Fretus.
 a. um.

ou Hert. ontmoedt. Decordatus. deanimatus. De-
 lectus. consternatus. Cetera in D. Woede.
 der Hertich. Vecors.
 der Herticheit. Vecordia.
 half Hert heinde. Semicors unde Semicordia.
 sonder Hert. Ecors. Excors unde Ecordia.
 Excordia.
 duddel of twe Herte heinde. Corbius. bil. Cor-
 binus.
 des Hertten alre nyddelste. Corclava.
 dan gantzen Hertten of meynongen. in A. dan
 gantzer Hindach.
 Herte. Cervus.
 dan en Herte ind ghefte geboeten. Tragela-
 phus. hircocervus.
 en Herte dan metall of host. Xerolophus.
 Hertten. Cervinus. a. um.
 iong Hertten. Hynulus. unde hynulinus. a.
 um. et hynuleus. a. um.
 Hertich. Dux.
 eriz Hertich. Archidux.
 Hertoginne. Ducissa.
 eriz Hertoginne. Archiducissa.
 Hertichdout. Ducatus. us.
 eriz Hertichdout. Archiducatus. us.
 Hertvogemais. in E. Cernais.
 Herbest cum suis. in H. Herst.
 Herwart. herbeine. Huc istuc.
 Herfche. Ipsemet. Illeipse. Idem. Idemipse.
 Herfch. rauc. Raucus. raucius. raucedulus.
 rauculus. raviatus et rancio. onis.
 Herfch wesen of worden. Rancio. cis. circ. ra-
 vio. as. are.
 Herfche stemme. Rava. ve.
 Herfcheit. Raucitas. raucedo. dinis. raucius.
 us. Arterialis.
 Herfch. leich. in E. Gylsch.
 Hefse. in D. Dorgingch.
 Hefse.
 Hefsenlant. Haffia.
 Hefsch nyfch. Haffo.
 Hefte. warm. Calidus fervidus. Estuofus. for-
 midus unde formus. a. um. vaporus. va-
 poreus. vaporofus i. calidus
 Hefte deniende dan toren. Vehemens. impetu-
 osus. tumultuosus. fervidus. Comaotus.

tutchen Hept ind kalt, in *T. Taise*.
 insügen Hept ind kalt wesen, in *T. Taise* wesen.

tutchen Hept ind kalt machen, in *T. Taise* machen.

Hept werden, warm werden. Calefieri. calere. calefcere. incalere. incalefcere. fervere fervescere. igniri. confervere. confervescere. deservere. deservescere. confervo. deservo. ferbere. Efferbo: efferbeo. hec omnia per valde fervilco, flagrare. estuare. exestuare. ineftuare.

Hept machen. hepten, warm machen. Calefacere. califcare. calidare. incalidare. ignire. fervere i. calefacere. vaporare idem fervidum ficere.

Hepte, warinde. Vapor i. calor. caliditas. fervor estus. estuacio.

Hepten daghet. Elifir. a. um.

Hepten, noemen. nennn. Nominare. Appellare. vocare. vocitare. nuncupare. aufare. censere.

geHepte, in *B. Hebele*.

Hepten, geHeben, in *B. Hebelen*.

Heuch. Toga togula, togilla.

Heuch, mantel in beiden fiden armen. Armilans. armilacio. acassis. arnelaus. pallium. palloium. mantile. lis.

Heuch andoen. Pallare. togare.

puge Heuch. Togiporium. ril.

Heuch, toernich, in *B. berSolgen*.

Heuch, toernich wesen, in *B. Weigen*.

berHeuch wesen, rich wesen. Heuch wesen, bloeten, genack hebben. Abundare. fufficere. uberare. exuberare. inuberare. affluere. fluvio. as. et fluvior. aris i. abundare. unde affluenter. abundanter. copiose.

berHeuchhept, richhept. Divicia. abundancia. affluencia. copia. copiofitas. fufficiencia. lauciofitas. lauciofitas. locuplecitas. opulencia. ubertas

berHeuch, rich *H*. Affluens. Affluus. a. um ubertas abundans. copiofus. Sufficiens. Lauciofus. Lauciofus. Exuberans. roner. Dis ditis. Dives tis. Locuples. Optimus. opulens. opulentus. Opipacus. Cops. pis.

berHeuch machen. Rich machen. Ditare. Opulenterare.

Heulen. fchüben. Pilare. Globare. Rotare. Contondere.

anHeben, anlaen, in *G. beGinnen*.

neuerHeben, wijzen, in *C. Cyhen*.

Hebel, boirdoem. Levatorium.

Heben, hymmel, in *H. Firmament*.

berHeben, berfogen, gzoimaken. Extollere Sublevare. Elevare. Sublimare. Magnificare.

Exaltare. Inaltare. Fastigare. Efferre.

Heptlaen, in *H. Haifsgnoen*.

Hydt, beter. Compes. dis. Ergastulum. Pedana ne. Pedica. ce.

in Hyden, in beteren fluten. Compedio. dis. dire. Compedicare. Incatenare.

echt Hylich, in *C. Echicap*.

onecht Hylich. Lenocinium. Scortum. Meretricium.

Hylich maken, in *C. Echicap* maken.

Hylichen, lichamlich to bekennen. Coire. unde Coitus. us. Concumbere. unde Coneubitus. us. Commiscere. unde Commixcio.

famen Hylichen. Connubere. Innubere.

boirHylichen. Prenubere.

maget die bald Hylichen fal. Pronuba. Paranympa. domiduca.

Hylichlich, bevaldich, beftardelich. Nubilis. le. geHylicht, bevalden, beftardt ter echt. Nupus. a. um. uxoratus. Maritatus.

ongehylicht maget. Innupta. Innuba.

Hylich, hzen. Sanctus. Sacer. Misticus. Almus. Celebs. Ageus vel Agius. Sacernus. Sacrofanctus.

Hylich meker, die hylich machet. Sacrificus. facrator. sacrificator. confecrator. Dicator. dedicator fanctior. fanctificator.

dat Hylich gemact is. Sacrificium.

stede daer men Hylich machet. Sacrificia. e.

Hylich dach, in *D. vierDach*.

Hylichdom. Reliquie. arum. Sancta. Sacrata. Dicata. dedicata.

daer men Hylichdom seth. Sanctuarium. Sacrarium.

die dat Hylichdom bewaert. Sacrista. sacristarius.

Hyllichdoms baide. Stacionarius. Statinus.
 die Hyllige dnggen geft. Sacerdos.
 der Hylligen getal. Catalogus. gi.
 Hyllich mahen. hylligen. Sacrare. Consecrare.
 Refecrare. Dicare. dedicare. Sanctificare.
 Sanctio. tis. tire. sanctivi vel fanxi. fan-
 ctum vel sanctum.
 Hyllicheit. Sanctitas. Almitas. Almicies. ei.
 Almitudo. Sanctitudo. Sanctimonia.
 herhyllicht. vermoegt. in **H.** berArbejdt.
 Hyllich mahen. mat mahen. in **H.** berHerden.
 en Hyllich togt dyer. Ferifera. inde Furiferus.
 a. um.
 Hylligen. morgen. in **B.** Wechoeten.
 Hyte an en fwerde. Capulus.
 Hymmel. Celum. Tronus dei. polus. Caus.
 coi etiam dicitur pars celi qua celum
 continetur. Ether. ris. Olimphus.
 Hymmel heben. in **F.** Aftmanent.
 Hymmelrich. Celeste regnum.
 Hymmelkont. Convexus. devexus. tas.
 to Hymmel vliegen. baten of konen. Evolare.
 buige Hymmel. Uranus. ni. Empireum. ce-
 lum.
 in den Hymmel of in den meer die wech daer die
 fchepude na baten is gheheten Strataria.
 namen van Hymmelen. Celum. empireum. Ce-
 lum igneum. Celum crystallinum. Celum
 stellarum. Celum ethereum. Celum firma-
 menti. Celum aqueum.
 Hymmelich fchyn. Etra. thre.
 des Hymmels loip to kennen dat gereyftcap daer
 toe heit Astrolabium. Sirtota. fpera mate-
 rialis.
 Hymmelich. Celestis. Archanus. Celibus. Ce-
 licus. Cetus. unde Celicus et celebs ura-
 nicus. etherius. uranius. olimpius. olim-
 piacus. pluraliter celices. cium.
 die Hymmeliche dnggen beffent. Anagogeteticus.
 antropos. colicola. celigena. deicola. ar-
 chanus. supernas. atis.
 Hymmeliche pyp. Urania. nie. vel Uranie.
 nies.
 des Hymmels of der fperen heifte haben ons.
 Emifperium. die ander heifte is beneden ons.
 des Hymmels hoicheit. Obolifcus.

Hymmelen. ftoppen. in **B.** Baryffen.
 Hymmelen. tuerden. twulven. Teftudinare. Ar-
 cuare. Lacumare.
 Hymmels tuffel. geluult. Arcus. Lacumar et
 Lacunar. aris lacus. us. lacunarium. la-
 quear. aris. laquearium. Teftudo unde tes-
 tudineus. teftudinerum ubi teftudines abund-
 ant.
 Hyn. Abhinc. abinde.
 Hyn. entwerf. Vias. recede. vade. declina. de-
 clines. recedas. vadas.
 Hyncken. Claudicare. cespicare. manf. gaeu.
 Vacillare. nutare. varicare. divaricare. Clau-
 deo. es ere.
 Hyncker. Claudicanus. a. um.
 Hynde. Cerva. cervula.
 Hynben. nae. in **A.** Achter.
 Hynderwart. in **A.** Achterwart.
 Hynder den men to fchade lydt. Interesse Dam-
 num factura scienter paffa vel illata. pre-
 iudicium.
 Hynder. indacht. wederftant. Impedimentum.
 obtaculum. offendiculum. obex. offensa-
 culum. dispendium. trica. ce.
 Hynderen. weren. Letten. hgeren. wederftaen.
 Impedire. obftare. refiftere. contravenire.
 prohibere. inhibere. contrariari. opponere.
 obicere. reniti. adverfari. preoccupare. ob-
 niti. interpellare. obftuere. tscare i. im-
 pedire. intricare. obfiftere. preiudicare.
 Hynderen. fchaden. in **D.** Deren.
 Hynderlic fchedelic in **D.** Verlick.
 onHynderlic. onfchedelic. in **D.** onDerlic.
 Hynderiffte. were. wederftant. in **H.** Hynder.
 indacht.
 Hynfieren.
 Hyn. wente. in **B.** Bis.
 Hyn. to nacht. Venofte.
 Hynxt. pert. in **H.** Hext.
 Hype in **H.** Heye.
 Hysel. in **B.** Buttel.
 Hyer. Hic. in hoc loco.
 Hyernae. hyernamais. torcomende. in **C.** toer-
 aende.
 Hyffen. hreytzen. in **B.** Wechoeten.
 Hyffen. in **E.** fteyzen.

tochtyffen. toetsoeken. to maken. bewegen. schynen. Incitare. instigare. suggerere. concitare. suadere. persuadere. commovere. occasionari.

Hyssen. blazen als slangen of gansen. Sibilar. inde Sibilus. li Pistulor. aris.

Hyssende. in H. Begynde.

Hyssinge. in H. Begysinge.

samen Hyssen. Consibilare.

ban Hyssen off hyssen af to laten. Desibilare. Re. per. iterum. Ex. per. extra. Ob. per. contra.

na wegnich stillet Hyssen of hyssen. Subsibilare.

Hyistorp. legende. Historia. Legenda.

Hyistorien schryber. Hyistoriographus unde hyistoriographia. a commentariis indeclinabiliter. Antiquarius.

Hyistorien schryben. Hyistoriographare. Hyistoriare.

Hyistorien breedheit. Polistoria. osus.

Hyobbeiterp. welck banck off ydel geselschap.

Hyobbeien. in D. Hyntrien.

Hyorp. in C. Culle.

Hyorp. wach. wedich. wey. Serum. feri.

Hyorp. Fenum.

Hyorpende mate wege. in D. Wende.

Hyorp hoyp. Arthomus et Archomum.

Hyorp/hoyck. spinkel. in C. Cuis/hoyck.

Hyoyftrde. Fenile. lis. fenilium. lil.

Hyoypmagnt. lolius.

Hyoych. Altus. sublimis. Excelsus. Supernus. Elatus. Arduus. Celsus. Culminosus. Editus. fastigiatus posofus. Supercus. Archanus. Apicosus.

Hyoych in werden. een. edelheit et cetera. Celcius. Illustris. Magnus. a. um. Magnas. aris. optimas. aias. Nobilis. Ingenuus. Insignis. Celsus. excelsus. Excellens. Altrigenitus. sublimis. eximius. excellens. Magnificus. Eminens. preminens. promineus. Supereminens. Egregius. Spectabilis. Generosus. Elegans. Prestans. Prestabilis. Clarus. preclarus. quamclarus.

Hyoych. edel. wedich. reuck maken. Sublimare. Efferre. Exollere. Exaltare. Culminare.

Venerari. Revereri. honorare. honorificare. Nobilitare. Insignire. Magnificare. Clarificare. Fastigare. Colere. Ornare. Stipare. Elevare.

Hyoych stede off hopygh bynster off leuwe off stepger daie men bet assuwt. Specular. aris. specular. ris.

Hyoyche. hoycheit. Altitudo. Sublimitas. Excellencia. Culmen. Apex. Celsitudo. Superioritas. Fastigium. Fastigiolum. Supernitas. Extollencia. Anagoga. Summitas. Supremitas.

Hyoycheit. edelheit. wedicheit. Illustritas. Magnificencia. center. Nobilitas. ter. Ingenuitas. ter. Celsitudo. Excellencia. Extollencia. ter. Claritas. Sublimitas. ter. Eximietas. Eximie. Egregietas. Spectabilitas. ter. Generositas. Elegancia. ter. Prestancia. Prestabilitas. ter. Altigenitura.

Hyoycheit furslonden halende. Architenens.

dat Hyoychle ban renighen dyngch. Apex. cis. Vomex. cis. Summitas. Arx. Cacumen. Supercilium. fastus. us. Cucurnium. Crepidin. Pinna. pinnaculum. Scapus. pi. Vertex.

berHyoychfel der planeten in oeten begyn. Abis. absidis.

Hyoychynisse. in D. geOchtnisse.

Hyoychyt. in D. byerDach.

Hyoychyt. byulof. in D. byulof.

namen der byer pynctipall Hyoychtyde. Nativitas. Cristli. Pascha. Penthecostes. Assumpcio virginis marie.

namen der ioden Hyoychtyde. Sabbatum. neomenia. fase penthecostes. Festum clangoris. festum propiciacionis. scenophogia. enenia. iubilus. furim.

Hyoychtyt daie men vele washerizen gebyuet. Cerimonie. arum.

Hyoychtyt. byerlich. Cerimonialis. le. ter. tas. festivus. tas. sollempnis. ne. tas. celebris. bre. ter. tas. festalis. le. ter. tas. festivalis. le. ter. tas.

Hyoychtylicheit. Cerimonialitas. Festivitas. Sollemnitias. Celebritas. Festalitas. Festivalitas.

Hoichthylie sprel. Olympias. adis. Olympica.
ce olympiacus. a um.

Hoichthyligkeit hauden. in D. Diereu.

Hoich. in A. Angel.

Hoich. hoggh. in C. Cant.

Hoich. Toga cum fuls in H. Heuch.

wendel Hoich. Vertitoga.

hals Hoich. Hemitogium.

Hoide. hog. in C. Culir.

Hoide. ware. bewaoping. Custodia. custodela.
conseruancia. obseruancia. Cautela. provi-
dencia.

Hoider. Custos. Custodiarus.

boirHoide. boirwarde. bangarde.

Hoiden. bewaren. stoppen. in B. Wargen.

Hoiden. berhouden. boirghen but schade. Cavere.
precavere. providere.

Hoiden bpe. quich of habe. Pasco. cis. cere.
berHoidlic. brengblic. schutwelic. Vitabilis. evi-
tabilis. devitabilis. vitabundus.

berHoiden. schutwen. myden. laien. Cavere. pre-
cavere vitare. evitare. devitare. abstinere.
dimittere. desistere abstinere. desinere. quies-
cere superfedere.

anderHoidlich. in M. ouderHoidlic.

anderHoide. Accidenter. Accidentaliter. Even-
tualiter. Fortuito.

Hoff der Heren. Palacium. Curia Curiola.
unde Curialis. le. liter. tas. tagmata. te
i. Curia.

hoel Hoff. Curia.

grasHoff. Viridarium. viretum.

bpeHoff. buwhoff. Curtis.

guytHoff. Areola.

Hoff but moiff et cetera in G. Garde.

Hofterwareet. in G. Gorden. hofbetwareet.

Hoftebe Domistadium.

Hofwenoten. in G. halffwenoten.

Hoiff dan pech off hoe. Ungula.

Hoiffkeren Babatum.

Hoiffkerens raghel Gunghes.

deHoiff. b. Hoifflich. Hoit. Hoitdoffich. Necessa-
rium. Oportunum. Indigens. Egens. Indi-
gius. Serius. feria ferium. quan.necessa-
rius. Perneccsarius. Neccsarius. Oportu-
mus. a. um.

beHoiff. doreff. Indiger. Egot.

beHoifflichkeit. noitdoffichelt. Necessitas. Oportu-
nitas. Indigencia. Egenia. Neccessitudo.

Hoist cop. schidel. Zaza i Caput. testa. hic
Cupus. hec Cupa.

die syn Hoist gebet heft. Capellatus.

Hoistertien Capellare.

but dat Hoist off lieff gelt to nemen off wienich
to gekhepen. Capital alis. Capitalis. le.

warmen opt Hoist fett und warinden wilf. Ca-
liendram. dri. Calor. ris.

Hoistgelt des iars but syn oghond. Capitecenfus.
a. um.

op dem Hoisse egne hiale stede. Glabella. le.
des Hoisses berckel. Pilleum but die manne. Mi-
tra but die vrouwen Insula Mitra der biffos-
pen. Birreum der geistliker manne. Velum
der nonnen. Cuculla der monnen. Capucium
int gemeyn.

des Hoissers echteste beyl Occiput. Occipicium.
Cervix.

des Hoisses vorderste beyl f. boirHoiff. sternne.
Sinciput. frons. gula.

Hoist negen Conquinisco. seis. conquexi.
egnen boie syn boirHoiff an toe syn. Fronti-
spicium.

boirHoiff. sternne. Frons. fronticula. Sinci-
put

groit boirHoiff hebbende. Frontofus. a. um.
sonder Hoist Acephalus Truncus. a. um.

Hoifman. hoiffhute. hoiffhoeff. Principalis. rez-
tas.

Hoifman haeren anderen. Capitaneus. Princi-
palis.

Hoifman aber hondert. Centurio.

Hoifman aber tien. Decurio.

Hoiffheer. Patronus principalis.

Hoiffhoute. Patrona. patronissa Matrona.

Hoiffherkap. Patronatus. us. Principalitas.

Hoiffyn mit schrijf. Sintoria. rie.

des Hoiffes schedel off werbeltop. Vertex.
cis. maf. ge. unde verticosus. discrimen.

amHoiffden. Decapitare. decollare. Truncare.
die lang smal Hoiffe heben. Cillo. Cillonis.

Cillones.
twoHoiffich. Biceps. Bisrons. Anceps.

die

die twee Houten hebet dat een woite [*l. voir*] dat ander achter als Janus had. Bifrons. tis.
 by Houtfch. Triceps.

beel Houtfch. Multiceps.

on Houtfch. in D. Doyrtheit.

Houtfch. fedich. tuchty. fchemel. Facerus. honestus. morofus. morigeratus. Disciplinatus. compofitus. placidus. tranquillus quietus. urbanus. dicax. efferus i. verecundus. verecundiofus. modestus. moratus. moriger. morigeratus. comedus. Pudorus. pudorofus. pudoratus. pudibundus. sinefcatus i. pudicus. ethicus.

Houtfch. tucht. fedicheit. fchemelheit. Facecia. honeftas. morofitas. morigeracio. difciplinacio. tranquillitas. quies. quietudo. urbanitas. dicacitas. verecundia. modestia. pudorofitas. pudicia. legalitas. curialitas.

on Houtfch. in D. Doyrtheit.

ber Hogen. in H. ber Hoven.

ge Hogen. in D. Duchen.

guden Hogen. in S. Wifde.

mate van Houtfch. Altimentum.

Houtfch. houtheit. Altitudo Summitas.

ber Hogen. berheffen. in S. Goutmaken.

Hol. in G. Gat.

Hol. ydel. Vacuus. Concavus. Inanis. e. Casus.

Holftede. Cavea. e.

Hol. ydel maken. Cavare. Concavare. Decavare. Evacuare. Vacuare.

Houtfch. Cavitas. Concavitas. Vacuitas.

Holenter. blydreden. Sambucus. ca.

tot Holenter hoerende. Sambucinus.

dat Holenter weftet. Sambucetum.

guede Houten. in S. Gudehofden.

ber Houten. in S. ber Houten.

Houtfch. dat leder dat men en armvoft mit befchuyt. Coritus. ti.

Hollant. Hollandia.

Hollants myfch. Hollandrinus.

Houtfch. een lart. Holfacia.

Houtfch. of Houtfch. myfch. Holfaticus. ca.

Houtfch. ryp. Rulganth. plattyn. Colopes. Colopedium. Co'opodius.

Houtfch. lief. weert. in S. Goutfch.

Hout. Lignum.

Hout of rick tyen hout lart. Decempeda.

Houtfch. dat hout woite. Calaria.

Hout dagen. Calerare.

Hout dager. Calo. onis. Caligarius. pomilio. onis.

Hout als een bufch of walt. Silva. Lucus. cl.

Houtfch. Sirigarius.

Houtfch. Xilophagus.

Houtfch. Lignarium.

Houtfch. Strues. lignarium.

Houtfch. of tinnemman. Lignarius.

des Houtfch. Quisquilia. lie.

Houtfch. Ligneus. a. uni.

Houtfch. Teredo. inis. Coffus. si.

Houtfch. in S. Houtfch.

Houtfch. Maceanus. ni.

Houtfch. Aristologia.

Houtfch. dat men die dode lichamen mede berberet. Bustum. ti.

Houtfch. houtfch. Superbia. Arrogancia. Elacio. Extollencia. ambicio. inflacio. pompa. ampullosa. supercilium. animofitas.

Houtfch. houtfch. Superbus. Elatus. Arrogans. ambiciofus. pompofus. Inflatus ampullosus. tuberosus. yperbericus. yperphanus. gripus. animofus. barditus. fastigiosus. fastidiosus. fastuosus. cathastontus. polosus. fupercillofus. coturnus. cervicofus.

fch in fch fclen Houtfch. houtfch. mofen of werken. Gliscere i. fuperbire. extollere. ambire. inflare. ampullari i. verbis inflatis et fuperbis uti. fublimare. pompare. arrogare. efflere. elevare. tumere. tumefcere. tubere. turgere. efcere. conturgere. conturgere. per. simul. inturgere. inturgere. per. valde. obturgere. obturgere. per. contra. vel undique returgere. returgere. per iterum.

Supplecio in ly. Houtfch. [*l. Homedich.*] Ventofus. Pompaticus. pompulentus. torofus. tumidus. tumorofus. tuberosus. contumax. tumidulus. turgidus. turgidulus.

Supplecio in ly. Houtfch. Ambicies. el. Am-

bicliofitas. Fastus. us. phalera. fastuositas. fastidium. fastigium. fastidiositas. tuberositas. yperphania. pompa pompula. pompositas. pompulencia. torositas. tumorositas. Tumiditas. contumacia. contumacias. turgiditas. turgor. oris. Ventositas. Ventuositas.

Honoutlich. hoederelich. Superbe. Extollerent. Arroganter. Animosè. ampullose. ambiciose. inflatè. fastuose fastidiose. fastigiose. tuberosè. pompose. pompatice. pompulenter. tumide. tumorose. tuberosè. contumaciter. turgide.

Hoer. Pullus.

waterhoer. Anas.

der Hoerle schatten off schuiben. Ruspor. aris.

Hoer. schand. spijt. laster. Vicium. Viciolum. Convicium. conviciolum. obprobrium. Contumelia. verecundia. Erubescencia. Scandalifacio subfannacio. Injuria. scandalum. dedecus. elogium. aspernacio. despectus. us. sperus. us. Contemptus. offendiculum. offensaculum. Ignominia. infamia. nota. probrium. probrositas. Obprobrositas. obprobriolum. Improperium. vituperium. Contumelia. Investivum. Investiva.

Hoeren. in B. Bezegen.

verhoeren. lasten. in B. Blameren.

Hoerlich. heer. smelich. spijlich. Subfannativus. aspernativus. blasphemus. contumeliosus. Improperativus. obprobriosus. Probrosus. injuriativus. Injuriolosus. cetera adiectiva recipe ex verbis in B. Vuygher.

Hoerle. beschijet. in D. Vuygher.

Hoerich. Mel. melculum. Timinum.

Hoerich seure. Favis. brisca mellis. favillus. li. favulus.

Hoerich hoich. Turta. mellitura. Libus.

Hoerich ootwe. [i. douwe.] roedde. Aurugo. Rubigo. Arugo. Erugo.

Hoerich douwen. Eruginare. Auruginare. Rubiginare.

Hoerich douwe asboin. Decruginare. Exeruginare. Erubiginare. Deauruginare Exauruginare.

Hoerich douwich. Auruginosus. cas. Rubiginous. rubiginositas. rubiginosus.

Hoerich. Mellus. mellicus. mellinus.

Hoerichbat. Mellarium.

ban Hoerich ind edich en bzaach. Oximellum.

ban Hoerich ind wijn en bzaach. Ynomellum.

ban Hoerich ind water en bzaach. Ydromel. Iis. ydromellum.

ban Hoerich ind wijn off water en bzaach. Mulsu se. mulsam. si.

Hoerich ind wijn onder een gemengt. Melliaratum. ti

Hoerich maken. Mellificare.

Hoerich bloegende. Melitiosus. a. um.

Hoerich wijn ind rosen to hoep ghemengt. Rodomellum.

Hoep bzaach. Hupa.

Hoep ruzet. Humulus.

Hoepenrupt. Tumellium.

Hoepen garde. Humularius. humuletum.

Hoep ens mans. Femur. oris.

Hoep epre bwaeren. Femen. nis.

Hoep. troebel. Cumulus. grumus. grumulus. acervus ban hoeren. ind Strues. itruacula. lignarium ban holte. Ind oick Ratis. ris. raticula. redulus idem. Ind Glomus. ris. glomer. eris ban hunderen et Glomus glomitellus Ind Congeries. Saburra. re ban strepen. Ind Archomus. mi. archomum. mi van hoep off hoene Ind Aggestus. us ban stubbe off akken Ind Multitudo int gemeen Ind Nodus di ban doirbolsch in en her Ind Tumulus. Agger ban erden Ind Sorica. ce liegh sant hoep Ind Tabularium ban taillen bederen off pianchen.

to hoep in B. Wy tyn.

to hoep. to samen in G to Gaber.

onthoepen. Decumulare

hoepen versamenen. in G. verGaberen.

Hoere. smetdoiff in B. Vordynne.

Hoerhuyff. Lupanar scortum. prostibulum.

Hoeren waicht. Leno ruffianus.

Hoeren smecht. Aquariolus. aquanolus. aquabaiulus. cetera de hoit cum suis in D. Hoer.

Hoerdom. Lenocinium. meretricum. [i. meretricium.]

Hoer.

Hoeren. Audire.

toehoeren. Aufcultare. advertere. accipere.

ophoeren. Sincere. desinere. cessare. desistere. frigare i. cessare. dimittere. demutere. demutefcere. linguere. derelinquere. distare. facessere. superfedere. supersidere. desiderare. desidescere. circumstare i. cessare. Abitare. ablinere.

verhoeren. thuiden. Exaudire. Obtemperare. Annuere. Assentire. Consentire. Affirmare. Concrepare. eciam in **G.** Ghunnen.

onthoeren. niet verhoeren. Obaudire.

toehoeren. syn. wesen. Pertinere. Spectare. Attinere.

to behoerich. Appendicium. a. um.

toe behoering an getimmer. Appendicium.

gehoerich dat is waspich f. cerocensualis. off curmoech f. Curmedalis. of eggjen. in **E.** Eggjen nupch.

fulke gehoerich. Cerocensualitas. ter. Curmedalitas. ter. unde Curmeda quod datur domino suo pro iure defuncti. Servilis condicio.

Hoeren. Cornu. Corniculum. Cornus. us Clasicum.

ynstichhoeren. blachhoern. Incaustorium.

eynhoern. Unicornis. Rinoceron tis.

synstichhoern. Lituus. litui.

hoerndieker. Cornicen. nis. Corniciens. tis.

Litcen tis. hec Liticina et cornicina. cornetus. a. um. cornicrepa.

hoern blissen. Corno as.

hoerndegger. Corniger.

mit den hoernen stoten. Cornupetare.

dat hoernen boete hest als perde. offen. schape. swyn et cetera. Cornipes. dis.

twyhoernich. Bicornis.

dryhoernich. Tricornis.

hoerne.

hoernuch. wynchel. in **E.** Cant.

gehoerich. in **G.** Gerboichich.

onhoersam. Inobediens. Contumax. percontumax. cathafronitus. wederstebich. Rebellis. Repugnans.

hoersam maken. in **D.** onderDenich maken.

hoersam wesen. in **D.** onderDenich wesen.

hoersamheit. in **D.** onderDenicheit.

onhoersamheit. wederstebicheit. Inobediencia. repugnancia. rebellio. contumacia. contumacitas. contemptus. us.

hoirt van hoit geburchen. Plecta. plectula.

hoersch. schemel. in **H.** Hoersch.

hoerschheit. in **H.** Hoerschheit.

hoese van en halm. Culmus. mi.

hoese. in **E.** Ceue.

hoeseter. reem. nassel. nestel. Corrigia. liga. ligula. corrigiola. subligar.

hoeseteren of reemen maken. Corrigiare. In-corrigiare.

niet hoeseteren of reemen binden. idem Ligulare.

mit hoeseteren of reemen gebonden. Corrigiatus.

hoeseteren of reemen op to loffen off ontbinden. Decorrigiare. Discorrigiare. excorrigiare.

hoestail. in **G.** Gahjuss.

hoest. hetter. Hufista.

hoeste. Tussis. Tussicula.

hoisten. pynsten. nysten. Tussio. sis. sire. Tus-sitare.

hoesti. Hostia.

hoete van melch. Balducta.

hoet. Pilleus. pilleolus. pilleum. pilleolum. Capellus. li. capellum. li. Comarium. Capitulum. capedulum. Caleptra. tre. Galarus. Calamacus. Calendrum.

pylgyngs hoet. Galerus. ri.

pyeren hoet. Galerus. ri.

lederen hoet. Galerus. ri. Galerum. ri. Gal-lerium. ri.

pynger hoet. Digitabulum. li. digitale. lis.

die so gehoet is. Galeratus.

hoet hebbe off opt hoest setten. Pilleare.

hoet afdoen. Depillcare. expillcare.

hoebel off cleyn berch of dat oberste van en berch. Collis. Colliculus.

hoebel nederwart sijghende. Clivus. vi.

hoebel voer an de boest. Struma. me. unde Strumofus. tas.

hoebel op den rugge. Gibbus. bi. inde Gib-bosus. tas. Gibber. ri. Gibberosus. tas.

hoebelich. struvelich. in **E.** onEuen.

verhoeben. in **D.** wederben.

behorbende. in D. Dastich.
behooslicheit. Indigencia. Egercia.
Hobart. hoberdy. in H. Homoit.
Hobarddy. in H. Homoit.
Hoberdych. in H. Homoitdych.
Houtwen. Capulare. Secare. Cecare. Occare.
Exoccare.

Houtwen. slaen. in B. Wohen.
Houtwen. Amputare. detruncare. Prescidere.
Mutilare. demutilare. emutilare. admutilare.

in Houtwen. Insecare.
but Houtwen. Profecare. presfecare.
upt off seer Houtwen. Execare. infecare.
samen of mpt Houtwen. Confecare.
on Houtwen. Detruncare. refecare. abfecare.
antwoet of te stuzen Houtwen. Dissecare. dissociare. horum omnium preterita in cul.

ge Houtwen buten tijt. Incisivus.
Houtwelich. Sectilis. le.
steyn Houtart. Sculptor. lapiscida.
Huchtsken. song tzege. Edus. capreolus.
Huch in den hals. Squinancia.
Huch saide. in B. op Zehen der spijk.
Huchken weder. Inclinare. declinare. Reclinare. Incurvare. flectere.

die Hugel off velle bereydt. Pelliparius. Parmenarius.

Hugde. in D. Paignch.
dat Hugden is. Hodiernus. a. um. tas. Modernus. a. um. ras.

Hussen. stoten. in D. Pzheien.

Hugg. in H. Hart.

Hulle. in D. Doich hulle.
mont Hulle off doichshen but den monde. Orarium. ril.

Hulde. in B. Genside.
Huldunge. Omagium s. feuda Iuramentum fidelitatis.

Huplen. Ululare. Rugire unde ululatus. Rugitus. us.

Hulpe bystant. onbetsant. Adjuvatorium. iuvamen: tum Auxilium Subsidium. Coragium. suffragium sustentamen. tum. Ops. opulencia. lamen. tum. opulencia. us. Opulencia: opera. opella. substaculum. sub-

sistencia. confugium. confugela s. Adjuvatorium. cioopleum. adimentum. Miniculum. amminiculum. amminiculacio. Subvencio. succursus. us. assistencia. Subsidium. auxiliamen. patrocinium. Presidium. iuvamen. adiuvamen.

be Hulp. bollest. flugre. Subsidium. Succursus. ypoanca. adventagium. Subpedium. Suppecla.

be Hulplich. Adminiculatorius. auxiliatorius.
Hulper. Subpeditor i. auxiliator. auxiliarius. adhxor. parrocinator. suffragator. suffraganeus. a. um. in verbis opifer.

Hulle. eyn boem aligt gaen. Taxus. Camellion. Vascarago ruscus. ci.

Hulsen. Taxeus. a. um.

Hummel. bp. Brucus.

en Humpier in sone konst. Sarga. farge.

Hunt. roedde. Canis. caniculus. la.

song Hunt. in B. Weipe.

der Hunte coppel. Copula. Copularius. ril.

twolf Hunt. Luparius. a.

Hunt van en twolf ind van en Hunt ghewen.
Liciscus. ca.

Hunts loich. Cepa canina. crominon.

hach Hunt. Culpar.

groit Hunt. Molofus.

mups Hunt. in C. Catter.

Hundsbaghe. Caniculares.

Hundsbyge. Cinomia. ciniphes. Ricinus. nē.

Hunds halsbant. Collarium. Lora. Millus. li.

Hunds tamde. Columnelli. lorum.

en tafende Hunds schym. Lympha. lymphe.

Hundboeder off vermaerre. Molocenarius.

Hundich of hunden. Canicus. Canicus. a. um.
cinicus. cinedus. a. um. caninus. a. um.

Hundkap. doep. in B. Burkap.

Hundert. Centum

die Hundertste. Centenus. centesimus.

twē Hundertste. Ducentesimus.

dry Hundertste. Tricentessimus.

Hundertsteff of hundermaill. Cencies.

Hundertiaertich. Centenarius. a. um.

van Hundert ponden gewicht. Centenarium.
ril.

Hundertwelich. Centuplex. centupliciter.

Hun-

Hundertbeidich maßen. Centuplare. Centupli-
care.

ader Hundert eyn oberst. Centurio. onis.

Hundert mynſchen in den rutterwerck. Centuria.
ric.

ban Hunderten to oghinieren of to beplen. Cen-
turio. as.

ban Hundert boeten en maik. Centuria. ric.

two Hundert. Ducenti te. ta.

two Hundert mail. Ducencies.

die two Hundertſte. Ducentenus. Ducentesi-
mus.

two Hundertbeidich. Ducentuplex. Ducentupli-
citer.

two Hundert. Ducenti te. ta.

two Hundert eyn. Ducenti unus.

two Hundert two. Ducenti duo.

two Hundert dyp. Ducendi tres. Allet ſus
boetan biſt tot Duffent.

Hundert eyn. Centum unus.

Hundert twee. Centum duo.

Hundert dyp. Centum tres. Allet ſus boetan biſt
tot two hundred.

getal ban Hundert. Centenarius. a. um.

getal ban two Hundert. Ducentenarius. a.
um.

ban dyp Hundert. Trecentarius. a. um.

ban ſiil. Hundert. Quadringenarius.

ban biſt Hundert. Quingenarius. a. um.

ban ſef Hundert. Sexcentenarius. a. um.

ban ſeben Hundert. Septingenarius. a. um.

ban acht Hundert. Octingenarius. a. um.

ban negen Hundert. Nongenarius. a. um.

biſt Hundertſte. Quingentesimus. quingente-
nus.

biſt Hundertmail. Quingencies.

ban biſt Hunderten getal. Quingenarius. a.
um.

biſt Hundertbeidich maßen. Quingentuplicare.

Hundert duſent. Centum milia.

Hunger. ſmachit. Efuries. fames.

ſter grypt Hunger. Bulismus. bulima.

Hungerich. ſmachitich. Efuriens. famescens. fa-
melicus. fameticus. famereus.

Hungeren. ſmachten. Efurire. famescere.

Hungeren of ungherien dat land. Hungaria.

Hungerich mynſch. Hungarus. hungaricus. ca.
Hupp. eyn bogel. Uppupa.

Huppen. ſwungen. Saltare. ſalire. amontare.
aſſilire. aſſultare.

Hupling. boſch. Rana. ranunculus. ranula.
rancella. rubeta est venenosa in rubetis ha-
bitans. calamites tis sunt sine voce viri-
dissime.

der Hupling of boſchen roppen. Coaxitare. in-
de coaxitacio et coax coacis dicitur vox
ranarum.

Hupſch. mog. in A. Vöel.

Hupſch maßen. in S. Schöen. ſuberlic ma-
ßen.

Huyt. meyn wiſt. in S. Boeckyne.

Huytuyſt. in S. Boeckel.

Huytuegier. Agagula. genecearius. leno. le-
nunculus. rutellus. fornicator. meretricia-
rius.

Huyt wesen of warden. Meretricarii. proſtitere.

Huyt maßen. Proſtituere.

en Huyt daarom eyn man ſyn echte wiſt [I. wiſt]
berdyſt. Pelex. cis. Oye man dyc ſus doet
heyt Pelicator.

Huyrdom. Pelicatus. us. concubinator. us. me-
rettricum. lenocinium. fornicacio. pormina.
ne. proſtitutio.

Huyren ſagen. Lenocinor. aris. meretricor.
aris. pellico. as. ſcortor. aris.

Huyren ſacht. Lenocinium. meretricium. ſcor-
tum. ti.

Hueren. mpeben. Conducere.

berſueren. brangeden. Locare.

Huerſing. dachhuerer. Mercenarius. negocita.

Huyſt. Domus. lar. caſa. manſio habitacio.
edes. dis. domuncula. manſiuncula habi-
taciuncula. edicula. domicula. domicilium.

branch Huyſt ſouder guet fundament. Abaſa.
onis. abaſa. ſe.

gaſtuyſt. in G. Gaſtuyſt.

rieyn Huyſt. Caſa. caſula. domuncula.

Huyſteer. weter. Domesticus. hospes. pater-
familias. herus. agro.

Huyſconwe. weterdneet. Domestica. uxor. con-
iunx. marica. maritella. hera. hoſpita. con-
thoralis. matrona. Materfamilias.

des totter Huisfrouten hogt. Uxorius. a. um.
 domesticalis. le. ter. tas. coniugalis. ux-
 oralis. le. ter. tas.
 en Huisfroutwe neemen. Uxorare. Contrahere.
 nubere. matrimonizare. copulare.
 Huisragt. in G. Cerepiscap.
 des Huisragt's stede. Lacunar.
 des Huisf hachste deelen. Adaluvatria.
 Huisf. dair vele lude in wonen. Andron.
 Huisf dat twee onderlege hebet als itemerhugse.
 Bicellium. biclivium.
 des Huisf heemelste stede. Penetral. lis. pe-
 netrale. lis.
 des Huisf hoigst. Domicilium.
 HoisHuisf. gemeyn huisf in der stat. Merito-
 rium.
 Huisfoeder. Edilis. lis. edituus. ui.
 Huisfocher. Apercularius.
 Huisf ban dyen bedden. Architriclinus.
 suod Huisfien myt stroe gedect. Capana.
 vleisch Huisf. in S. Scharn.
 Huisfien der heerden off schepet. Magale. lis.
 ginnen Huisfien. Penates f. ydola.
 Huisf der edelyng. Penates.
 Huisf der armen dair sy vidden. Proseuca. ce.
 Huisf off dach buten to witten. Decalcare. deal-
 bare.
 Huisfien. huten nemer lude. Gurgustrum.
 coisHuisfien. Opella. le.
 Huisf der gemeynheit toebehoerende. Diverso-
 rium.
 Huisfrouwe eens mannes. Unicuba. univira.
 dat Huisf ind geslute te regieren. Administrare.
 dispenfare. villicare et villicari deponen-
 taliter.

des Huisf ind geslute regieret. Dispensator.
 villicus. administrator. villicator. procura-
 tor. magister domus.
 Huisf. eyn vish. Lopetus. ti. huso.
 Huisflich. Barba iovis. polipodium.
 Huisfien sint ketter. Hulsita.
 Huisf ban fioren. in C. Coernhoip.
 Hute. schoep. in W. Wolder.
 Huit. bette. Cutis. cuticula. pellis. pelli-
 cula.
 Huit off vette ban wollen. Hapsum.
 Huit of vette dat ban sugchten blond off swart
 wuadt. Gangrena. ne.
 man op dye Huit werpen. Petaurare.
 op die Huit werppinge. Peturus. ri.
 in der Huit eyn reet of spleet. Talatrum.
 tri.
 en Huit die alt ind befteten is. Verapellina.
 ne.
 tuschen Huit ind vleisch eyn supete. Intercus.
 tuschen Huit ind vleisch. Intercutaneus. a. um.
 intercutaneus. intercutus. a. um. subtercus.
 tis. subcus. tis.
 die myt Huiten of vellen ghelegt is of des son
 Huit goff is. Pelliceus. a. um.
 Huit. Vitra. vitula. redimiculum. recio-
 lum.
 Huit. wefterlegt. Vestis baptismalis.
 gniHuit. in C. gniCare.
 ban eynde Huit dat endelste dat her afhenghet
 ban barwen. Tena. ne. tenia. nie.
 Huit. Vittare.
 Huitchen in W. Wenden.
 Huit. hiltien ter echt. in H. Hiltien.

A.

IA.

/ **Ia.** ummer. *for.* Ita. *est.* Utiq. *sic.* ymo. *re-*
vera.

Iactie. trope. schinde. *lopt.* sechte. **Dyplois.** dy-
ploidis. *lopa.* bambosium.

Iacht. Venacio. *serina.* ne. **venatus.** us.

Iagen *lyst.* Venari. *convenari.*

Iagen anders *wat.* Fugare unde fuga.

Iagen. in **D.** *Dijben.* Repellere. propel-
lere.

Iagen. *plen.* in **H.** *Haylen.*

berIagen. in **D.** *berDijben.*

uprIagen. *uprDijben.* Expellere.

berIagen *ban* *sch* *berre.* Aufugare. profugare.

famen Iagen. Confugare *dis.* *per.* *diversimo-*
de. *Es.* *per.* *extra.* *per* *et* *Trans.* *per* *per*

et *trans.* *pre.* *per* *ante.* *Re.* *per* *iterum.*

Iagen *banter* *eynte* *stede* *tot* *der* *andere.* Desu-
gare.

Iagghuyff. Venatorium.

Iagenc. Venabilis. *le.* *ter.* *tas.*

Iaghtich. Venatorius. *venaticus* a. um.

Nota. *byn* *Iagen* *mach* *men* *oich* *op* *dijben*
duytsen.

Iamer. in **C.** *Etot.*

Iameren. in **B.** *crVarmen.*

Iameric. *ongewilligh.* Misere. miserabiliter.

Iait *gewoentlic.* Annus usualis. *criscus.* *ci.*
ban *ni.* *magnen.*

guden Iait. Annus iubilaeus. *annus aureus.*

annus remissionis.

son Iait. Annus solaris.

maga Iait. Annus lunaris.

Iait *als* *rai.* *nyge* *heijte* *synt.* Annus embolis-
malis.

Iait *mit* *geuegh.* Annus. Vertumnus.

IA.

Iatrbogch *dayemen* *dyt* *griechichten* *des* *iait* *in*
schijft. *Annalis.* *lis.* *li.*

eynIaitich. Annualis. *annalis.* *anniculus.* *an-*
norinus.

twyIaitich. Biennis. *ne.* *bimus.* a. um.

twelIait *alder.* Bimatus. *us.* *biennium.* *dien-*
nium.

dyIaitich. Trimus. *triennis.* *eciam* *deinde* *qua-*
driennis *quinquennis* *et* *cetera.* *trimatus.*
us. *vi.*

dyIaitich *alder.* Trimus. a. um. *triuius.* a.
um. *triennis.* *ne.* *inde* *triennium.*

tyerIaitich. Quadrimus. a. um *inde* *quadri-*
matus. *us.*

byfIaitich. Quinquennius a. um. *Quinquen-*
nis. *ne.* *unde* *quinquennium.* *nii.* *quinquen-*
nalis. *le.* *ter.* *tas.*

byf Iait *tijts.* Lustrum. *tri.*

sesIaitich. Sexennnis. *ne* *unde* *Sexennium.*
nii.

sebenIaitich. Septennis. *ne* *unde* *Septennium.*
nii.

achtIaitich. Octennis. *unde* *octennium.* *nii.*

negenIaitich. Novennis. *e* *unde* *novennium.*
nii.

tyenIaitich. Decennis. *ne* *unde* *decennium.*
nii.

ryfIaitich. Undecennis *inde* *Undecennium.*
nii.

twelfIaitich. Duodecennis. *ne* *unde* *duode-*
cennium. *nii.*

dyf Iait. Hornus. a. um. *hornorinus.* a. um.

nyhIait *dat* *eyn* *dem* *anderen* *ten* *nyghen* *late*
gref. Encenium. *nii.* *strena.* *ne.*

nyhIait *geven.* Enceniare. *strenare.*

dye nyl'tair geen geest of nempt. Sirenicus. a. um.

ban Honderd ind tyen Taren dye tijt. Seculum. li

ban eynen Tair. ban sefen Taren. ban hondert Taren of eenige gefatte tyt dat heyt Etas. Tairlich. Annuus. a. um. annalis. le. ter. tas. Tairlichg. Annuatim. annualiter. annaliter. botTairich. Annofus.

Tairgtijde der doeden. Anniversarium. annuale. lis.

eynTairich recht off gefette. Annaria. annuaria. Tairmarthi. Nundine. narum.

die to fponen Tairen komen is. Adultus. vegetus

Ich. ich. Ego.

Icht. pet. byst. Aliquid.

Achterfwaat. petfwaat. bystfwaat. Aliquantum. aliquantum. aliquale. quicquam. quicquid.

Idel. hol. in D. Hol.

Idel maken. rugnen. ledich maken. Vacuare. Restipare. Extipare i. evacuare. Evare. Exhaustre. Dehauire. Inanire. Exinanire. Deplere.

Idel onnutte. Vanus vacuus. ociofus. inanis. inutilis. foctilis i. vanus. frivolus i. vanus. vafcus. vanidus. evanidus. abnormis. enormis. Innormis.

Idel wesen of werden. Vanere. vaneſcere.

famen mgt Idel wesen. Convanere. eſcere.

Idel reder. idel reblich. Vanidicus. vaniloquus.

Idel rebe. Vaniloquium.

Idelheit. onnuttheit. Vanitas. inanitas. abnormitas. innormitas. denormitas. enormitas.

Idelheit gheken of laeken. Vanitare.

Idel. luter. Totus. purus. merus. sincerus. immixtus.

Tegen. tegen. tegen. tgeen. weder. Contra. Econtra. Contrario. Econtrario Apostus. Adve fus. Oppofitus Exoppofito. Atergo. Exadverfo Exindirecto. Exobliquo. Econtrario. adversum. adversus Erga in bono.

Tegen tusken. tegen. tegen. wederweten. Contrariari. Controversari. Adversari. Oppo-

nere. Taminare i. adversari. attaminare idem.

Tegen wester. tegen wester. Adversarius. Adversariator. Contrarius. Contrariator. adversator. oppositor. controversator.

Tegenheit. tegenheit. wederheit. Contrarietas. Adversitas. obliquitas. oppositum.

Tegenen. in G. deTegenen.

Tegenwoordich. Presens. inpresenciarum.

Teger. Venator.

huygenTeger. in D. Huygenleger.

Tegerg spyt. Exupulum. venabulum.

Tegen reden. in C. Callen.

Twele. in C. Elegnoit.

Iherusalem die heilige stat. Iebus Salem Iherusalem.

Agelich. malch. pberman. alman. Quisque. Unusquisque. Singulus. a. um. unde Singularim. Quivis. Quibusvis.

Agnoten. pzonit. nu. in A. Teetoe.

Agelus. gesummeher. Salvator.

Alen. in D. Haisten.

berAen. in C. doirComen.

Alende. sielich. in A. Atofant.

Alunge. in D. Haistunge.

Am. in. oen. ont. in D. Dem.

Imagineren. in D. bpep Dencken.

Amang. umwende. Quidam. aliquis. Quisquam. quispiam. ullus.

Anxare. in C. puxCare.

Amne ban bghen. Examen.

An. In. intra. intus.

Ans. end. und. in C. End.

Angesgel. Sigillum. signetum. secretum.

Angewede. Extum. ti. Exta. orum. Intestinum. ni. viscus. ris. tomatulum. li. la. lorum. burbilia. Stena i. Intestina. Omen: sunt Intestina. macia. orum. prosectum. ti. scruta orum i. exta orum. tripe arum.

Angeweide des herten. Precordium.

eyn Angeweide heit Lactis. cis. dair dye melch in zannet.

dye Angewerde der bersten doersuyt of doirhouwet. Abestis. extispex. cis.

in dat Angewerde wat dogen Conviscerare.

bat

dat Angeworpe uytboun. Diviscerare. eviscerare. exenterare.

altesep Angeworpe. Viscus. ris. viscera. rum. Angeworpe dat fect bette is. Magmenum. magmentum. divinantum.

epnreley Angeworpe. Rien. nis.

epnreley Angeworpe an den nyeten. Yle. ylis. vel ylium. ylii.

epnreley Angeworpe. Ieiunium. nii.

daite dat Angeworpe deßs in legghet in den lijbe. Mappa ventris. Omentum. ti.

daite des Angeworpe ander deyl in legghet. Omafus. tripa. pe. ventriculus.

Angeworpe der maghen. Stomacula. le.

des Angeworpes pefte of boverste deyl. Proflucum. ci.

Antender. in N. Begmsh.

erInnen. in T. Teten.

erInnen. in N. berAenen.

Annich. Devotus. supplex. cernuus.

Ant. inct. unch. in B. Nach.

Anthoern. in B. Nachhoern.

Antflock of intlagde. Senculus.

bander Inren dat oberste lgt. Sagitta. sagitella. figitula.

Anten. Surcula.

Anter. in W. Ader.

Io. afte. unner. pr. Utique. ymo. enimvero. revera certe. seriose. omnino. sine fallo. infallanter. indubie.

Notk. fprel. in B. Fuerde.

Notken. in B. Buerden.

Notken. Prurio is. ire. citillare.

Notke. Pruritus. us.

bol Notksh. Pruriginosus. Prurilentus. pruridus.

Notke. Iudeus. hebreus. Israelita. israeliticus. Apella. le. verpus. pi.

der Notden aetwst. Archifynagogus.

der Notden fhoile of bergndernghe. Synagoga.

der Notden herinße ban oeren tabernakel. Scenophegia. in N. namen der Notden Nothtijt.

der Notden Nothtijt in der nyßer maghen. Neomenia.

Notksh griobe to halben. Iudaizare. Hebraizare.

der Notden etw. Lex moſayca. lex iudaica.

Notksh. Iudaicus. a. um.

Notkſap. Iudaismus. hebraismus.

Notksh. in N. Na.

Notgheit. ionckheit. Adolescencia. indoles. Iis. iuventus. tis. iuventas. tis. iuventa. te.

Notghdich. Iuvenilis. le.

Notgt. in B. Wiſſtſkap.

Notgt. in N. Tacke.

Notdane. Iordanis.

Notoe. nu. gizont. ummetoe. aſwijje. Iam. iamque. iamiamque. nunc. pronunc. modo. prefencialiter. inprefenciarum. iamaſtu. admodum.

Notwijt. in G. Giſſener. et in B. Baggart. Notwijſſkap. Ypocrifia. ſuperſticio. ala. Ipor.

Aet. adver. Primitus. prius. primo. primum. primarie. primicie. priſtine inicialiter.

Aet. nomen. Primus. primulus. prior. primarius. primordialis. primicius. primevus. priſcus. priſtinus. prothus.

Aetlichkeit. Prioritas. primordialitas. Anteritas. primicie. arum.

ter Aetſter platze of ſtede. Priorſum adverbium. A. Eſt.

Ate. Glacies. glaciecula.

Aij bjeſen. Glaciare et est activum i. glaciem ſtringere.

Aelich. Glacialis. le. ter. tas.

bol Aij. Glacioſus tas.

Aetdact. egn bogel geberet als goſt. Aurifex.

Aer. Ferrum.

Ate pauffer. Lorica. panſerium. bilix. Trilix. ſquamata. torax. acis.

Aeren. Ferreus. a. um.

halſ Aeren. Columbar. aris.

Aeren hoit. Galeris. ri.

den Aeren daite men dyeren mede teſſent. Ca-racter. teris.

den Aeren daite men ſterren of ſpechheidere nipt bernet. Cauterium. cauteriolum. moſ den ſelven bernet men. oick die ſcheike to baken. unde cauteriare.

Aerenhart. egn tugt. Verbena.

Aeren bouch. Fomes. tis.

Aeren wack. Ferramentum.

Ieren smgt. Ferrarius. a. um.
Ieren sehet. Forceps. maf. ge.
 dat **Ier** van gefchutte f. en dop. Gaida. gife-
 leu. hactilia.

Ieren anlaan. Afferrare. conferrare.
Ieren aflaen. Auferrare. def. rare.
Ieren updoeken. Deferrare. efferrare.
Ieren inboegen. Inferrare.
Ieren buge anlaen. Preferrare.
Ieren weder anlaen of to rug flaen of achter
 flaen. Referrare. fed achterflaen. eciam Re-
 troferrare.

Ieren onderflaen. Sufferrare.
Ieren achterflaen. Transferrare.
 des **Iers** heite materie als men die ugt den buge
 trecht. Formum. mi.

des **Iers** fmitelen. Scoria. rie.
Ifope. Yopos.
Iet. lefwat. in G. Ghet.
Izont. nu. in A. Totot.
Iu. u. uch. Vos.
Iwe. eyn cagt dat altyt groen is. Edera.

Iughe. in B. Woede.
Iuche. Iugum.
 sonder **Iuch**. Iniux. feiux. iniugis.
 famen **Iuchlij**. Coniugus. finiugus. Sinzu-
 gus.

Iuchlijch. Iugalis. iugabilis. le.
 onder dat **Iuch** doengen of bengen. Subiuga-
 re. coniugare.

onder dat **Iuch** gefinkt. Subiux. gis.
Iuffen. ceygerten. in C. Ceygerten.
Iunch. Iuvenis. nis.
Iunch werden of wesen. Iuveneo. es. ere. iu-
 venescere.

weder **Iunch** werden. Reiuvenero. nescere.
Iunchheit. in A. Joeghde.

Iunchlijch. in A. Joeghlijch.

Iungghijgh. Adolescens. puber. ris. puber-
 culus. la. adolefcentulus. la. et adolefcentu-
 ulus. a. um.

Iunchfent. paedf. in F. Fent.
 der **Iungen**. in A. **Iunch** werden.
 weder der **Iungen**. in A. weder **Iunch** werden.
 Repuberare. repubertare. repuberare.

Iungb. storch. Baiularis. re.
Iune. fpyel. loich. Cepum. cepa. porrum. ce-
 pe in singulari numero non declinatur sed
 in plurali cepe arum. cepicius. cii. cepi-
 cium. cii.

ghedence van **Iune** fpyel off loich. Ceparius.
 ria.

Iuncher. Domicellus.
Iunffer die maget is. Virgo. virguncula. puella.
 en **Iunffer** in onecht to bekennen. Incestus. a.
 um. dat werch hier van heit incestum. ti.
 incestus. us. dat werch to dighden heit inces-
 tuare vel incestare i. talem impudicare.

Iunffen myter of nutzge. Amiculum. redimi-
 culum.

Iunfferlijch. meeghdelijch. Puellaris. re. virgi-
 nalis. le. virgineus. a. um.

Iunfferlijch to leven. Virginare.

on**Iunfferen**. iunfferfchap nemen. Corumpere.
 deflorare. devirginare.

Iunfferliche monsting. Coragium. gii.

Iunfferlijch reghen. Coragium. gii.

Iunffen mantel. Collobium. bil. stropheum.
 phei.

but oye **Iunffen** des hages tijcheit. Discrimi-
 culum. li.

Iunfferfchap. maeghdom. Virginitas. integritas.
 celebratus. us.

Iunep. in B. Heuch.

K.

KA. KE.

Ka. boyl. Monedula.
 Kabel. toum. seel. reep. Restis. resticula. funis.
 Funiculus.
 Kachel. Piropus.
 Kach. in C. Cafe.
 Kaff. Palea.
 Kail gait. Canale. lis.
 Kailf. Virulus. li.
 Kiam. Pecken. inis.
 Kiam als dye dyeren heyt. Crisla. te.
 Kiarich. dyack. in C. Carich.
 Kiaden. kraffen. Cardio. onis.
 Kiebbich. rich. in H. booyebich.
 Kiecheren. eynrelen. diaphant eritten. Cicerum. ri.
 Kiebel. wenthel rocket. Subtijl als die vrouwen
 bachen hangen. Recidinna. natis. vel recidin-
 num. ni
 Kiebel. Anaboladium. amiculum. teristrum ru-
 sticorum.
 Kegen. tegen. in H. Regen.
 Kiegel. Pyramus. mi.
 Kiegeku. Pyramizare.
 Kieir. strate. goegel. Guttur. ris. brancus. ci.
 gula. lugulus. li.
 Kieibant. in H. Haisbant.
 Kieigat van eyner heucken of roch. Patagium.
 gii.
 boir die Kiele spijse of dyanck in te laten. Ruc-
 tare. ruquare.
 der Kieien enghe pypstien daie de stemme ingghet.
 Faux. faucis.
 der Kieien oberste deyl dape dye spijse of dyanck
 den smarch ontsengt. Frumen. nis. ructus.
 us. ructa. te.
 der Kieien neberste deyl. Gurgulio. onis. ructa.

KE.

te. rumen. is. storax. acis. And dat tusschen
 den twee beiden is. Ruma me. rumen. nis.
 upt der Kieien opreppen. in H. opheppen.
 der Kieien of straten assuydingh. in H. Halsaf-
 steking.
 waterkie. Faux. cis.
 Kieienleken. in H. Halsafsteken.
 Kieide. bofst. Frigus. frigiditas. algus. us. ui.
 algor. oris. inde algidus. a. um. algiditas.
 algofus. a. um. tas. Gelu. unde gelidus. a.
 um. gelofus. tas.
 sonder Kieide. Aprilax. cis.
 mengens Kieide. Bruma. me. unde brumalis. le.
 ter. tas.
 Kieinerte. Celleraria.
 Kieiner. Cellerarius. cellarius. penarius.
 Kieich. Calix. caliculus. catapota.
 Kieich met twee oren of hengselen. Plecta. pleec-
 tula. le.
 Kieichen. Cementare. calce linire.
 Kieiken. slegn ketel. Cacabus.
 Kieilen. dyepen. Frigere. frigescere. Algere.
 alfi. alsum. algescere. exalgescere. alginare.
 Kieilung. pijn van bofst. Algor. algina. algenia.
 Kieir. Cellarium. penus. ni. penus. us. pe-
 num. ni. penu indecli. penus. oris. pro-
 mus. mi.
 wijnkieir. Vinaria. rie.
 toten Kieir gehorende. Penarius. a. um.
 Kieir. wynnparf. Torcular. Girale. bachelal.
 lis.
 Kieirerboorn. Prelum. li. pressorium.
 Kieireren. Vitulinus. a. um.
 Kieirering. Camerarius. cubicularius. credita-
 rius. sinuista. &c. blasco. onis. mas. ge.
 S

Kenenade. in C. Camer.

Kemerken. Camerula. pastoforium.

Kemmen. Pectere. depectere. pectinare. pecturare. pexare. pexitare compescere. per simul. De. per retrorsum. Re. per iterum. gelyemmt. Pectinatus. a. um. pexus. a. um. unde pexim adverb.

ongelyemmt. Impectinatus. impexus. a. um. Kemp. berjhter. Pugil. pugillator. duellator. duellio. onis. duellis. lis. et est inter duos inde duellum. li.

en byden Kemp bis in den doot. Athleta. futsich byden Kemps doerste heit Xistarches. Kempen. berjhten. Duellare. pugillor. aris. Kere. in C. Clabe.

Kennen. weten. Noscere. cognoscere. agnoscere. scire. pernoscere. nosciare.

bekennen. bejigen. ghyen. Fateri. confiteri. profiteri. recognoscere.

erkennen. in D. berdyenen.

bekennen. bejigen anderwet. Resteri.

lang to boerens wat bekennen off weten. Precognoscere.

voerbekennen. Precognoscere. prenoscere.

bekenlich. in D. Dankber.

bekennunge. Agnicio. cognicio. scitus. us.

Kennunge. kennis. Noticia.

onbekensam. in D. onDankber.

Bekensamsheit. in D. Dankberheit.

onbekensamsheit. in D. onDankberheit.

Kercke. in S. Bedehuyff.

en teyl van der Kercken. Antica. tresana.

die by der Kercken wonen of daer to ghewoen. Subbasilicanus. a. um.

Kercke die een doep heit. Delubrum. bri.

der Kercken buich of inbodel. Atrium. Saphorium.

Kercken bede ter gimmerengen. Sartestum.

in der heilige Kercken tusschegheheit. in D. tusschegheheit in der heilige Kercken.

der Kercken voerste beyl heit Frontispicium.

Kerckhoff. Cimiterium. cimiterium. emuntas. pollinctorium. poliantrum.

Kerckmisse. kerkmisse. kerckwysunghe. alterwysunghe. Dedicacio templi. Dedicacio altaris seu consecracio.

Kerckhjer. parner. kerckspelspary. Pastor. plebanus. archimandrita. Nomus.

Kerckhjer. gebenchiss. heben. Pysum. hoch.

stegn. stynch. staken. stoch. Carcer. captivitas. sippus. lacumia. lautumia. lautumum.

liminium. ergastulum. cathamayn grecum.

Kerckhjer of gebenchiss berwaerde of maier. Carcerarius.

in Kerckhjer setten. in stochen. pysum setten. Incarcerare. insipare. Mancipare.

Keren. ghyden. in S. ghyden. Keren.

Keren. wonden. stopen. Torrare. Torrescere.

Volvere. revolvere. girare. regirare.

afsteken. afwenden. Avertere. deellnare.

weberkeren. weberwenden. Reverti. Reimeare.

Repedare. Repeditare.

sich Keren wyder toegen. Divertere.

umkeren. umwenden cirkelsche wyse. in C. cirkelsche wyse.

umkeren. umwenden. umdiegen anders wat.

Vertere. versare. Versicare. Girare. Regirare. Congirare. Volvere. Revolvere. Volutare. Vergere. Vergitare. Circumvertere.

weberkeren wintel doin. in S. weberkeren.

omkeren. van gwaide tot guide. Convertere.

Conversare. Erare.

omkeren van guide tot gwaide. Pervertere.

Evertere.

upkeren. in S. upstagen.

afsteken. Depellere. Avertere.

berkeren een ordinanc. Preposterare.

berkeren ten archten. myswenden. Pervertere.

uytwaert Keren. Evertere.

inwaert Keren. Invertere.

tegen Keren. Invertere.

to rug Keren. Obvertere.

weber Keren. Reverti.

achterwaert Keren. van eynde stede ter andere Keren. Devertere.

berkeren. Obvertere i. Convertere. Conversare. et Convector eris.

berkeren. berlepen. Pervertere. Evertere. Subvertere. Seducere.

sich Keren to rug af an vele ryden. Tergiverfor aris.

van beneden op Ceren. [denk. te lezen Keren.] Subvertere.

nebet hoch kieren. Transvertere.
 ay en anderen stait off spone kieren. idem.
 beklieren onder die lud. in S. und Gaen.
 bekiering. Converterio. Anastrophia.
 bekiering. Eversio. perverio.
 umbkiering. umbwendug. Versio. Versacio.
 Verius. us. Giracio. Volucio. Volutacio.
 Vergitacio.

umbkierlich. Versibilis. le. ter. tas. Versatilis.
 le. ter. tas.
 beklierlich. Convertibilis. le. ter. tas.
 onbekierlich. Inconvertibilis. le. ter. tas.
 umbgekierde oghinanci. Preposterus.
 beklert. in N. Wysich.
 beklertheit. in S. Bosheit. et in S. Scholt.

Perpera. re et perperam. perpere adver-
 bia.
 kieren. schubben. begien. eyn maken. Scopare.
 scopere. Purgare. mundare. verro. ris. rere.
 vergitare. Convertere per. simul. Evergere.
 per. extra.

Kiergetzickap. Verriculum. Scoba.
 Kierle. tabbart. Tabbardus.
 Kierle. hogman. in S. gezwere.
 Kierlicheit. in D. Dapperheit.

Kiermyse. in N. Kiermyse.
 Kierne. Nucleus. nucleolus.
 Kierne in den holte. Mediculum.

Kierhupsten in den eygel. Arulla.
 onkieren. wakenen. Enucleare.
 onkierlich. Enucleum.

Kier. an C. Carr.
 Kierne tot botteren. Latibusia.
 Kierennen. Latibusare.

Kiermelch. Balbuca.
 Kieren als en wagen of haxe. Plautrio. tris.
 trire.

Kieren. rappen. Streper.
 Kierpel. Parrochia unde parrochialis. le.
 Kierpelkerke. parochie. Ecclesia parrochialis.

Kierpelkape. in N. Kierker.
 Kierpelman. parcoman. Parrochianus.
 Kierse. eyn tucht. Nanturcium.

Kierseff. eyn lichte. Candela. funale. lis.
 Kierseffwandten off gegocht und eyn byld. Sta-
 tuarium. ril.

Kierseff snuten. Mungo. gis. gere. Commun-
 gere. De. E. In. per. Re. Eligmare.

Kieressen snutter. Emunctorium.
 Kierseff. en ducht. Cerasum.
 Kierseffboom. Cerasus.

Kierben. Dicare.
 afkierben. Abdicare.
 Kierbestock. Dica. ce.

Kierbel. en tucht. Cerisolum.
 Kiersten. in S. Gelobich.
 Kierstenheit. in D. Dope.

Kierstenen. in D. Dopen.
 noch ongekierstent den men boezen sall. Catho-
 cuminus.

ngh gekierstent. Neophilus.
 onkierst. Anticristus.
 dalkich Kiersten. Pseudocrisitanus.

Kiese. Caele. caecolus. tirus. ri.
 die werken Kiese gen pt. Fiscelus.
 Kiese bat. Formella. formula. caesele. duka.
 ce. sifura. re.

Kieselnich. Silex. focarius. saxum. xi.
 bol Kieselnig. Saxofus. a. um.
 Kieselnig. Siliceus. a. um. silicinus. a. um.

saxeus. a. um.
 Kieper. Imperator. augustus. cesar. basileus.
 Kieperinne. Imperatrix. augusta. basilea. ba-
 silla. basillisa.

Kiepererich. Imperium.
 boir den Kieper of koning die oechste rudenbe-
 ger. Primivirgius.

die by den Kieper of koning die alre oechste is.
 Constabularius. ind syn huyftroutre constab-
 ularia. ind syns ampten werdichheit seit con-
 stabularius. us.

Kieper rechtien. Leges.
 die in Kieper recht studeert of dat in geleert is.
 Legista. re.

Kiepers of konings soen. Clito. onis.
 Kiepers of konings lieve. Dyadema. corona.
 Kiepers of konings schor. Milleus. lei.

Kiepers of konings seijthheit. Paludamentum
 unde paludamentatus. vel paludatus. a. um
 sic indutus.

Kiepers of konings rube. Sceptrum. ind die
 die diriget. Sceptryer.

Kiepers garbe. Congiarium.
 Kiepers hugg. Concitarium.
 Kiepers cleit. Trabea.
 Kiepers of hoepings stoel. Altichronum.
 des Kiepers schattverwaerre. Apocrisarius.
 des Kiepers redelicheit die he van sich gebet. Augstea.
 Kieperslich. Imperialis. le. ter. tas. augstalis.
 le. ter. tas. cesareus. a. um.
 Kieperslich. verslicht.
 Kieperslich.
 Kieperslich.
 Kieper. in G. onGeloedich.
 Kieper oberste. Heresiarcha.
 Kiepermeester of stoffter. Inquisitor heretice pravitatis.
 Kieperge. in G. onGeloede.

Namen van Ketzeren.

Ketzeren oversten

Apostolici die alle die ghene versmaden die yet eggen bestien.
 Antidocmarite die legen onse liebre houten ionstercap speken.
 Antropomorphite seggen dat got mynschelike lede hebbe.
 Apolonite.
 Aquarii dogn alleyn water in den helen ind gheuen wijn.
 Abrabite seggen dat die spele met den ischaam sterbe ind ten sonnen dage to samen bereghen.
 Angelici die die engelen oeffnen als got.
 Appellite.
 Apollinarite.
 Arguschiachi seggen dat die ertengelen alle dat ghoeve gescreven hebbe dat wy seggen dat got gekapen heft.
 Artoterite confiteren hout ind hese bue gaidg ischaam.
 Bonosiaci seggen dat christus gheen eygen soen mer eyn beclaren soen gaidg is.
 Bardesaniite.
 Circumeellhones of scoropte dat eyn lunge heu seggen des geliken.

Caynnaniste die anbeben cayn die syne hoober adel bait sloech.
 Carpocraciani seggen dat christus alleyn mynch was ind wy erden vader ind moeder hebbe heb.
 Catharigili en gelosten niet dat die apostolen den heiligen geist ontfangen hadden.
 Cathari seggen als en twedde en anderen man neemt dat sy dan aeversteel doe.
 Cheruchiani hielden die ierdeke besnijdinge.
 Cerdoniani a cerdone.
 Ebionite vel ebionite seggen dat christus gheen got mer alleyn eyn rechtferdich man was.
 Eludiani seggen dat nae christus geduerde onse liebe houten van ioseph kinder hadde.
 Ephenii des ledes ioden seggen dat christus is die sy geleert heb [1. heb] alle abstinentie.
 Ermogeniani gelijken niet die nature mer die matery den onbevoeren gaidg.
 Eraclite ontfangen alleyn die moniken Echskap verdoemen sy ind en geloven niet dat die kinder to hymmet komen.
 Euticiani seggen dat christus nae ontfangung sijn vleesch alleyn gotlike ind gheen mynschlike nature hadde.
 Fotiniani seggen dat ioseph christus vader was.
 Floriani seggen dat got dat gwaet gekapen heb.
 Gemiste afgetreden ioden vylinder in oerre echskap.
 Gnostici seggen dat die spele sy die nature gaidg ind dat got gert ind gwaet gekapen heb.
 Haeriani versmaden offerhande to dogn bue die doeden.
 Heethiani of eunomiani seggen dat die vader ind die soen ongelich sijn ind die heilige geist ind die soen oick ongelich sijn.
 Iovinianiste seggen dat gheen ontfanghele in sy tusschen der sonstercap ind echskap kan veropenst noch tusschen den vader ind eien.
 Macedoniani versaken dat die heilige geist got sy.
 Manichei seggen dat ewigley naturen ind ewigley substantien sijn ind dat die heiden uyt got vlieten als uyt eygen reder.

Mar-

Marbonei seggen dat die ghoene cystus was die sy geleet heb [*1. heb*] in alen dyngen to byeren.

Marchioniste seggen dat die eyn got guet sy ind die ander got rechtschedich sy als twee be-
gynfel des scheppers ind der guetheit.

Melchisedechiani seggen dat melchisedech eyn priester gads ind gheen mynck en was ind dat he weere dwe machi gads.

Menandriani seggen dat dwe werck overemitz den engelen ind nyet overemitz got gemaect sy.

Meriste en geloeben den ppropheeten nyet alle seggende dat sy nyet all nyet eynen geyst ppropheetert heb.

Montani dwe schuyben in den geberchte op dat sy sich begiden van der heyliger herken in ijt der verbojningen.

Nestoriani seggen dat maria eyn moeder was des mynckhen; alleyn ind nyet gads.

Nictages oer ongelove stont op straffing der nachtraft.

Nicolaite byeden als puans umd gads byen-
del sies twille sijn hoofstouwe achtergete dat ase-
ban mach der byschen moethe.

Noeciani seggen dat cystus oech dwe bader sy ind dwe heylige geyst.

Ophite dwe eten die slangen seggende dat dwe slang in den paradijs bekenning der dogh-
den bychte dewe.

Parripassiani seggen dat got die bader gecreert

Novitiani twouden anderweef doepen.

Paterniani seggen dat dwe dubel dat neberste beyl des lichams gesken heb.

Patriciani seggen dat dwe dubel dwe substanci des mynckhen lichams gesken heb.

Paulian seggen dat cystus alrege nyet gewest sy dan he sijn sijn bygen genouen van maria.

Pelagiani seten den byghen twil bader of dwe die genapde gads ind dat dwe twille alleyn genouch sy alle dynech volbracht to heb.

Sabelliani seggen dat dwe bader sijn sijn ind dwe heylige geyst eyn persone sy.

Saducai seggen dat dwe sijn sijn den licham scribe ind en geouen dwe verrijnghe der boden nyet ten langsten dage.

Samariste hebben alleyn mynck Et ind gheen ppropheeten.

Sechiniani halden dat setij adams sijn cystus was.

Taciani wederachten alrege bleich to eten dwe seiden hegen oich Enactice.

Theodociani ind gianice van theodosio ind galiano.

Tertullianiste van tertulliano priester.

Tesserelle decarice dwe halden op den byge-
genden dach der magten oer papstgen myt den koden.

Tritoite seggen dat dwe diij personen diij gads de sijn.

Troposformite dwe oeffenen dwe engelen gads-
getwisse.

Symoniaci seggen dat dwe creaturen nyet van gads mer van andere macht van dienen ge-
sken sijn.

Umerobaptiste waschen alle dage oer licham ind oer kleder.

Stetel. echeren. Cacabus. caldaria. Enum. ni-
culum. lebes. betis.

Stetten. Catena. catenula. lacumia. laurumia.
laurumnum.

Stetten dair men die byeten myt byndet. Numel-
la. le.

myt Stetten bynden. Numellare. catenare.

to hoip. to samen Stetten. Concatenare.

Stetien. Catillare.

Stetien of hepenghe. in H. Stetien.

Stetier. Brucus. ci.

Stetieren. in E. Corchouten.

Stetien. in H. Hamplen. et in H. Stetien.

Stetien. in T. Tuten.

Stetien. in W. Wub pag.

Stetien. in T. Tuten.

Stet. slachting. gebercht. Stet. mangeling. Pugna.

Ceramen. Luctamen. Colluctamen. Luc-
tacio. Colluctacio. Occisio. Latrocinium.

Bibix. cis. Bellum. lugulacio. Ceramen.

Sedicio. Cedes. dis. Caphio. onis.

Condictus. us. Lucta. te. Gignasis dis. pole-
mos. Polometum. Prelum. Prelolum. Rf-

ma. me i. pugna. anelia idem.

Kijf onder den neesten. Bellum intestinum.
 Kijf tuschen twee. Pugna. duellum.
 Ind so to Kijden. Duellor. aris. pugnare.
 die so Kijft. Duellator. duellio. onis. duellis.
 is. pugil. pugillaror.
 die desen Kijff wel volheerdt. Perduellis. lis.
 campio. onis. caphio. onis.
 Kijff mit den buysen. Pugna. ne.
 Kijff ierst begonnen. Prelum.
 Kijff volbracht. Bellum. Confectus. us.
 Kijff sonder sieghe. in 25. Vraagling.
 Kijff onder den baggeren. Tumultus. Sedicio.
 Kijff int recht to dighen off op to seuen. Transigere. decidere.
 Kijff van woeden. Argumentum. disputacio.
 die Kijft umd loyn. Furtuosus. a. um.
 Kijghen. Gogghen.
 Kijle of bevel. in 25. Bevel.
 Kijlen. Cuneo. firmare.
 Kijle van knofoich of der geliken. Spelca.
 Kijne. spugt. in 5. Spume.
 Kijnnel. Kijncp.
 Kijn an den mond. Mentum. i. unde mentosus.
 Kijn. trete. spleete. Rima. fissura.
 KijnsKijnt is en nebe. Nepos. tis.
 Iue of meer Kijnder van eyne dacht. Gemellus. li. la. le. Gemini. ind off der eyn in der geuren dat Kijst so heit dat lebendighe Kijnt Vopiscus.
 Kijff die twee Kijnder gebrert. Gemellipera.
 der KijnderKijff of herberge daer men die opboudt. Bephotrophium. ind oer betuonerte heit Bephotrophita.
 der baderlofer Kijnder ind der wippen Kijff of herberge. Orphanotrophium. ind oer betuonerte. Orphanotrophita.
 Kijnder neuse of soij die sy maken van Kijff ind water umd daer mede to spelen. Aplauda. apluda.
 Kijnder bouden meynende dat die syn gnt Cucufare. ind die dat daer Cucura. re.
 Kijnder coij of Kijntel. Alpharius.
 Iue of meer Kijnder gelijck sijnende. Collacteus. rei. collacteus. a. um. collactaneus. a. um.

Kijnder verhegging. Orbis. tis.
 der Kijnder een. Papo. as. are.
 der Kijnder schijen. Vagire. vagitare. ind oer schijnghe. vagitus. us.
 mit Kijnds blude eynen to belecten. Bulbitare. des Kijnds gese dach als id gebaeren wurd. Lusticus. cl.
 in Kijnds siebe eynen to ontfangen. Adopare. adillare unde adopcio adillacio. die so ontfangen wurd. adoptivus.
 nybaeren Kijnt geytuet van sijnre moeder. Agrippa.
 Kijnt dat onkewich off loep is. Hirquitallus.
 Kijnt dat gebaeren wurd als syn vader doir is. Postumus. opiter. teris vel tris.
 Kijnt dat lang suget. Mammotrepus.
 Kijnt eyns geneynen wip of dat in oedersele gewonnen is. Manzer. ric.
 die erhe Kijnt off Kijndere hese gewonnen. Matriona. ne.
 en Kijnt dat sijnre moeder van seiden of van aenlicht gelijck is. Matrimus. mis.
 Kijnt dat eynen alder vader lebendig heit ind gheynen vader doe dat gebaeren wael. Opiter. eoris vel eris.
 Kijnt sonder vader. Orphanus. patrimus.
 Kijnt sonder moeder. Pupillus unde pupillaris. re. ter. tas.
 Kijnt dat noch vader noch moeder heit. Orbus. bis.
 Kijnt dat synen vader gelijck in seiden of leden. Patrimus. mis.
 Kijnt des vaders name seiden. Patronomicus. a. um.
 cleyn Kijndercken. Pusinnus. Pusio. onis. Pusianculus. Pusiolus.
 die en Kijnt maiken mach als in synen plit. Kieren wesenbe. Puber. eris. Pubis. eris. Pubes. his.
 Kijnt sonder daet. Impubes. bis. Impuber. ris.
 en Kijnt van allen dier id blyge off ghar. Pulvus. li.
 daer dat Kijnt ongebaren in segghet. Secunda. Secundina. stera. re inde Scericus a. un. ad steram pertinens vel in stera paciens.

daer

dale en kint ongebaeren son boldel doe ontkingt. Umbō. onis.

Kint dat uyt regement syns vaders of moeders by gelaten wordt dat by laten heit Emancipate. ind dat kint heit Emancipatus.

en kint die tot vii. jaren to. Infans.

Kint wesen oft werden. Puerare. puerascere. besijnden. Repuerare. in B. Wasen.

Kintlich sich an to leggen. Iuvenor. aris.

die sich kintlich anlegget. Puerilis. le. ter. tas.

Iuvenilis. le. ter. tas.

bol kintheit. Infanciosus.

Kint maken. Generare. Gignere. Creare. procreare. Patriare. Filiare. Fetare. Gravidae.

Pregnare. Repregnare. per iterum.

Kint ontfangen. Concipere unde Conceptaculum i. locus conceptionis.

Kint geboeren. Parere. Fetare. filiare. Edere.

Nitor habet nixa sum.

Kint geboerticheit. Genitrix. propagatrix. Puerpera. Pariens. Parturiens.

Kint. Puer. Puérulus. Infans. Infanulus. Soboles. lis. proles. lis. Nefrendis. Puerculus. puellus. puellulus.

Kintdrachtich. swanger. Pregnans. Impregnata.

Infans. Gravida.

Kintheit. Puericia. Spargema i. Infancia.

en kint dat geboeren wordt als son vader van der hant is. Proculus. ia.

Kintlich. Filialis. le. ter. tas. inde filiacio.

Kinnen. schoeren. rpen. spilen als die eeve oft anders wat. Hyulcare unde Hyulcus. a. um.

dat so ghehoeren is.

Kippe. in C. Coss.

Kippen. wippen. ginnen. in G. Ginnen. et in B. verbergen.

Kippen. Eligere. deligere. Opere. Adoptare.

voor opkiespen. Preeligere.

ontkiespen. utilesen. Excipere. demere. Eximere. excerpere. diligere. feligere.

uutkiespen. Excepso. exempcio. Excerptio.

exceptus. a. um. Delectio. Delectus. us.

ui.

Kiesinge. Opicio. electio.

Kippen. dat is sulken gelust to maken. in B.

Kippen.

von 17

Kippe in den petstal.

Kist. Archa. cista. cerapis. cistula. Cistella.

Kist umd doch in to leggen. Forulus. II.

Kysten bewaerre. kystenmeier. Archanius. archarius. archalarus.

Kijben. steyden. manglen. bechten. paugghen.

Bellare. combellare. preliari. Configere.

certare. concertare. agonizare inde agonista. pugnare. compugnare. colluctari. agonicare. belligerare. conflictare vel confictari deponentalter. deligere. bellicare. lacinare. lacinniare. Dimicare. pugillari.

Kijben sonder seghe. in B. Hampier.

Kijber sonder seghe in B. Hampier.

overmits Kijben to winnen. Triumphare inde triumphalis. le. ter. tas.

Expugnare inde expugnabilis. le. ter. tas.

Vincere. devincere. debellare.

die to Kijben slacht. Adagonista.

Kijben myt twyden. Disputare. disceptare. arguere. argumentare. argutare.

Kijping bin worden. Argumentum. Argucio.

argumentacio. disputacio. disceptacio.

Kijben. spiden. Litigare. rixari. imbractare.

obiurgari. altricari. contendere. decertare.

concertare unde cercopa. pe. implicare.

intricare. iurgor. aris et iurgo. as. obfurgor et obiurgo as.

samen myt Kijben. Compugnare. concertare.

combellare. comprelari. conbelligerare. conflictare. conflictare. conbellicare. condlimicare. simachus.

Kijber. Cercopa. pe. litigator. bellator. preliator. confictor. certator. concertator. agonizator. agonista. pugnator. compugnator.

luctator. colluctator. confictor. conflictator. delictor. bellicator. lacinator. dimicator. laciniator. pugillator. belligerator.

pugil. pugnax. cis. pugnaculus. pugna-bundus.

Kijwen by den wanghen. Branca. coe. mandibula. le.

oerste Kijwe. Mala. le.

underste Kijwe. Mandibula. le.

Kijwe in den bische. Senecia. cie.

Kijpeder op en kiept. Collorium.

Kijger, d'off, in **E. Cyer.**
 Kijpich. Pessulum.
 Kijpffen, est coctum de capone seu pullo frustatum incisio.
 Klokch, in **B. Vleghend.**
 Klot, Klotz, Globus, globulus, orbiculus.
 Kloten, Knoten. Abramescere. putare.
 Knaide, knope. Condilus, li. Nexus, us. complexus, us. Nodus, nodulus, nodellus, offendix, cis.
 bol knaiden, bol knope. Nexuosus, tas, nodosus, tas.
 knagen, knauken, tanen. Rodere, corrodere, arrodere. De. E. Circum. oblimare. Eluere, edere, peredere, adedere, exedere.
 knagen, knaiden, Opizare.
 knagen, toymen, in **E. Eijfelen.**
 knager, taente, Rosor, corrosor, oblimator, opizator, opicus, a. um.
 beknaeght, beknautot, betaent, Rosus, corrosus, esus, coefus, oblimatus.
 half beknaeght, half betaent, Semesuf, Semi-corrosus.
 umbeknaeght, umbtaent, Ambesus, Circumrosus.
 knaiche, butt, Os, ossis.
 knaichen, butten cum suis, in **B. Butten.**
 knape, in **D. Opener.**
 knacht, dyente, knape, Famulus, Famellus, Militer, Verna, vernaculus, Servitor, pedisequus, pedagogus, Assecla, cle, Redius, dii.
 knecht die eggen is, Servus, servulus Librarius, Manceps, pis. Ambi servi, ab ambiendo.
 die knechtichap heit Mancipium off, Servitus, tutis, Mancipiolium, And hiet af steit in **E. van der Eeghenkap** gevoert, And in **D. Dyente der luyde.**
 knecht die half is ind snoede is, Pseudulus, Manipigia.
 beete knecht bergbereng, Cliens, Clientulus, lant, knacht, Confervus, Confervico, schlickknacht, in **D. Hasman.**
 kneden beeght, Putare, Comprimeere, Pistrio, is, ire.

knedehuff, in **B. Vleghend.**
 kneder, Pistricus, Pistrio, onis.
 knede, Cynamonum, Cynamomum.
 die den knede versament, Cynnomulgas.
 knerfen mit den tanden, Strideo, des, dere, Strido, dis, Frondere, escere, Persfendeo, escere, Infrendeo, escere, Affrendeo, eicere, Fremo, is, ere.
 to hoij knerfsen, Confrendere, unde Confresus, a. um, Con, per, simul, Re, per, iterum.
 knersinge, Fremor, oris, fremitus, us.
 knersken, in **D. Dyensken.**
 knge, Genu, fragus, gl, poples, tis, Geniculum.
 kngen, kngebogen, Geniculare, Genufledere, Suffraginor, aris.
 kngeboeging, Geniculacio, Genuflexio, Fragus, gl, Suffraginacio.
 kngeboeger, Fufraginator, Geniculator, Genuflexor.
 grboighder knge, Geniculatum, genuflexum, Suffraginatum.
 kngeboeghelich, Genicularis, re, ter, tas, onder den knge die boeging, Poples, tis, die son kngen hart by eyn helst ind so hyn gheyt, Vagus, a. um.
 knijf, knijmest, Cultellus, Arranus.
 knippen, nippen, Comprimere, Conterquere.
 knosloech, Allium.
 knope, in **H. Knede.**
 knopchel, Internodium, Condilus, li, bol knorpe, Nodosus, nexuosus, tas.
 knope van en suerde, Pinna.
 rucken den knorpen dat spatium, Internodium.
 knorpen, Nodare, Nestere.
 knwe, d'p, dier, biff et cetera knopich, Bino, dis, de, Trinodis, de, Quadrinodis, Quinquenodis, de.
 ongekknop, Enodis, de.
 knop van en boeme off van anderen knope.
 knoppen als boeme off knop, Fructiflor, aris, Pullulare.
 knoten off kloten die boeme, Putare, Abramescere.
 half knoten, Semiputare.

Knoze

Knote of bolle van blaas. Adula. le.

Knuppen. in B. Wynden.

Knuppelich. Nexilis. le. ter. cas. nexibilis. nodabilis.

knuppelen. in Kt. knuppelen.

Krenchen. swaiken. in C. Cankien.

verkreken. Sauciari.

Krenchen. wederleggen. Infirmare. invalidare. enervare.

Krijt. knijt. Nitrum.

Krijten. garen. Garrere.

Krot. verpjet. in D. Drogen.

Krugt in den gade. Herba. hercula.

Krugt in der apotheken. Species aromatica pluraliter.

Krugden. Condire.

Kulter. Lodix. cis.

Kupp. kuyben. in B. Boeke.

Kupper. in B. Boedelier.

L.

LA.

Ladberen. in T. Tunchen.

Lachen. Ridere.

toelachen. Arridere.

tweplich lachen. Subridere.

lyp lachen. in G. Gakelen.

smuyt lachen. Subridere.

belachen. in A. Asten.

anlachen. Arridere.

Lachen dat hoit ind scherp toe gheit. Dicitas.

die so lachet. Dicax. diaculus.

eyn lachen. Risus. us.

Lachlich. Risibilis. le. ter. cas.

die nummer lachet. Agillaster. agellaster. agellaster.

Lach ongeschult. Insulsi.

Lach. in B. gebrich.

Lach. hol. in G. Gat.

Lachen. lasten. in B. Blameren.

Lattich. Lactuca.

wilde Lattike. Sardalia. lie.

Laike. wyte van en boom. Palmes. Propago.

flagellum. flagrum. virgultum. cespes. tis.

coculum. malleolus. stolo. onis i. tubera.

LA.

re. frutex. murex s. in preruptis montibus.

ymtlaike. Surculus. ind dat oeverste lyt dair

ban. Sagitta. sagittula. sagittella.

onbrychter Laike. Spado. onis.

Laike sonder lober. Spartus. ti.

Laike gespalten wyt steynighet erden. Vibex unde vibicosus. tas.

Laiden oeverbloedich s. water laiden op boemen. Aborigenes pluraliter tamen ecliam habet singulare s. aborigo. inis.

Lade. dofs. klijjn. in C. Cofstren.

Laden. noeden. bidden. Invitare. corrogare.

Laden to gericht. in B. geLaden.

Ladyng. in B. Ladyng.

Laden op en wagen of anders. Onustare.

beladen. belast. Gravatus. turbatus. Inquietatus.

opLaden. baten. Onustare.

geLaste. Sponsio. promissio. stipulacio. ad-

dictio. obligacio.

die wat geLait heft gaid of den heiligen. Vo-

tus. a um. convotus.

dat geLait is gaid [i. gaid] off durt got of

den heiligen. Votivus. a. um.

T

ge

geLaiste die men gaide off den heiligen buet.

Vorum. ti.

die geLaist wuirt. Inconspretus i. Laudatus.
ben men Laist nigt sangh. Pangericus. a. um.
die geLaist. gewijst wuirt anderwerff. Palmo-
dius. a. um.

die Laist off wijst anderwerff. Palmodicus.

Loighe. wegeloghe. Insidie. observacio.

wegeLaighen. in D. buchhalben.

geLaigen. outwair. Mentius. confictus.

geLaigh. Simbolum.

Laffen nigt der tongen. Balbucere.

Laken ban wullen. in D. Voich.

lynen Laken. Linthecamen lineum. paniu li-
neus.

Laken. besnoeden. in S. Blameren.

Lallen. brennen. in C. achterclappen.

Lam. Agnus. Agnellus. Agniculus. Arna.
Ovicula.

Lam ngghebaeren. Arvilla.

Lamfch. Arvinus. Agninus.

Lam. manch. in C. Goyel. Arthalecticus.

Lam maken. kinnen. Mutillare. proprie eyn
igt asdair.

die Lam gemaakt is. Mutilus. a. um.

Lam. Lampas. Suffosorium. Infusorium. lam-
pada. de.

Lamp vernende in der lucht. Lacunar.

Lamprebe. Lampreda. Murena. Murerula.

Lampreidich. Murenalis. le.

Lamp. in C. Gelyen.

Lanch. Longus. quamlongus. tamlongus. Lon-
gevus. protensus. productus.

Lanch ban tijt. Prolixus. longevus. Diatur-
nus. diutinus. a. um.

Lanch. adverbia Diu. diutine. diuturne. lon-
geve. longiturne.

Lanch. rijckich ban lijbe. Procerus. a. um.

half Lanch. Semilongus.

Lanch maken. in A. Tonghen.

Lanchheit der tijt. Diuturnitas. longiturnitas.

longevitas. vetustas.

Lanchheit. Longitudo. prolixitas.

Lanchmoedich. Longanimis.

in Lanch. in C. Gelyen.

Lanchrijckich. Oblongus.

alreLangst ban tijt. Diutissimus.

alreLangst. Longissimus.

Langst ban tijt. Diucius.

Langst. Longius.

wat Langst. Aliquamdiu.

Lanch. sijde. Lacus. teris. lacusculum.

an die Lanche off sijde wat boegen. Laterare.

Collaterare. Allaterare.

ban den Lanchen off sijde wat afstellen. Dila-
terare. delaterare.

Tangen. rypen. in D. Nantreyken.

berTangen. Anhelare. Expectare. Reexpecta-
re. Aspirare. Attonizare.

berTangen. in D. berDyken.

Tant off lantschap. Provincia. provinciacula.

Regio. regiuncula. Patria.

totter Tantschap hoerende. Regionatus. us.

tot uwer Tantschap weder wanderen. Repatriare.

Tantschap die bewoonen is onder tribune. Pro-
vincia. cie.

Tantschap ban dyen steden. Tripolis. die heet

dair ban. Tripolitanus.

Tantschap ban iiii. steden. Tetrapolis. die heet

dair ban. Tetrapolitanus.

Tantschap ban viijf steden. Pentapolis. die heet

dair ban. Pentapolitanus.

Tantschap ban seff steden. Exapolis. die heet dair

ban. Exapolitanus.

Tantschap ban negen steden. Neapolis. die heet

dair ban. Neapolitanus.

Tantschap ban tyn steden. Decapolis. die heet

dair ban. Decapolitanus.

tot so vele Tantschaps dat sich die midschicht dair

onber verwandelt. Clima eis. And der sijnt tuss-

in den bewooneliken eerick genoot altes. Dy-

meroes. Diasmenes. Dialexandris. Dyaro-

dium. Dyaromes. Dyellespontum. Dyabo-

ristenes. Dyamfros.

en Tantschap dur sich selven. Clima eis. Regio-

Plaga. ge i. Clima. Patria. Districtus. us.

Territorium.

der Tantschappen betoijf assentelen. Climatorium.

ril.

twee of meer of vele Tantschappen sich eueren-

de. Consinitas. bisinitas. trisinitas. multis-

initas. diversinitas. interinitas. consinium.

bi-

bisnium. trisnium. multisnium. diversifnium.

ban Tantskappen des volcks bergadering. Nacio. onis. naciuncula.

Tantsman, Patriota. compatriota.

Tantskaplich. Patrius. a. um.

Tant. belt. eckh. Rus. rusculus. arvum. Pratum. praellum unde pratensis, se eciam in N. Achter.

Tantbaichen wgt der ploech. Porcare.

ban eyns Tants bierdeest eyn pince. Tetrarcha. syn heerlijkheit heit Tetrarchia. syn macht dajben heit Tetrarchare.

Tantmate. Estimete.

Tantmeter. Estimete.

Tantmeten. Meteor. aris.

Tantman. bozman. in N. geBueren.

Tantmate van dijs kjeeden lanch. Levia. e.

Tantgrbe. Langgravius.

Tant tueren. tenben. Anchorare. litus contingere.

Tanterne. lichte. abscons. Lucerna. lucernula. lucernella. laterna. laternula. crucibolum. lacuncula absconsa. absconsula.

Tanternen meher. Lucernarius. a. um.

ter Tanternen hoerende. Lucernarius. a. um. bol Tanternen. Lucernofus.

Tantzen. meheleich. latw. toep. traich. buyl. dzomich. luggich. last. Hebes. tis. morosus. piger. successivus. lentus. argus. accidiosus. negligens. protractivus. iners. deses. dis. segnus. sublestus. bardus. blennus. suspensivus. dispendiosus. pignus. a. um. inexpectus. serus. somnolens. somnolentus. tardus. tardiusculus. tepidus.

Tantzen wesen. toep. buyl. traich. Dromich. wesen. luggen. buylen et cetera. Pigrere. Pigrescere. Pigritate. Repigrescere. Repigritate. Repigricire. Tepere. Tepescere. Lascivire. Tardere. Tardecere. Accidiari. Desidiari. Gestire. Gesticulo. as. et Gesticulator. aris.

Tantzmeichheit. Cachheit. Toepheit. Duplicheit. Zuggerp. Tostheit. Tactheit. Tarditas. Morositas. Pigricia. Pigritudo. Hebetudo. Inercia. Deidia. Accidia. Accidiositas. Segni-

cies. Torpor. Lascivia. Seritas. Tepor. Tepiditas. Negligencia. Somnolencia. Argiria. re. Sublestia. Argia. Langour i. pigricia. Lassitudo. Ignavia. Tabitudo. Tabiditas.

berTantzenen. in N. berTetten. betoeben.

Tapp onder en schoe of leste of bergelijken. Subuncula. Quadrillus.

Tappe van doich. Pecia. Commissura.

Tappen die men onder den schoenen aff snijdet. Succisiva. orum.

Tappen. Peciare. Repeciare.

Tappen. in N. Vorten.

berTappen umbijet. umfuss. to bergheff. Gracis. Inane. Inaniter. frustra. Frustratim. Vane. Invanum. Cassé. Incassum.

Tarren. tong wtslaen.

Tass. eyn gerolet salm. Esoc. socis.

Tass. mude. in N. berHerden.

Tass. mude maken. in N. berHerden.

Tass. Caich. in N. Tantzen.

Tass. Tap. in N. Gheer.

Tassen. in N. Tappen.

Tast. moernisse. in C. Gyt.

Tast. in N. Woyden.

berTast. in N. beTaden.

Tast. beduyet lijden. Periclitor. aris. Gnayari.

Turbari. vexari. Tribulari. habes de hiis in C. Gyt.

Tast af to stellen. ontlasten. Degravaré. Deonerare. Exonerare.

Tast off doeden open op to leggen. in N. Woyden of last.

berTastheit. moepelheit. Onerositas. Tediostitas. sublestia. vexacio. in C. Gyt.

Tast der pche. Cliptella.

berTasten. beswoeren. Onerare. gravare. Aggravare. reagravare. Ingravare. degravare. per valde Molestare. eciam in N. Woyden.

berTasten. beswoeren but en anderen. Pregravare. Tasten. in N. Woydenen.

ontTasten. in N. ontWoydenen.

ontTasten. beclijten. troosten. Exonerare deonerare. Supportare. Solari. Consolari. Amolliri; Recreare. Refocillare. Allevare. Alleviare. Relevare. Sublevare. fulcire i. sublevare. Alfulcire. Effulcire. Suffulcire. Per-

Con. Pro. Re unde sultus et fulcitus. a. um. fulcimen. fulcimentum. Futura in eodem sensu.

Taetich moegelijk. swerlich. Onerosus. Tedi-
sus. difficilis inde Difficulus. difficiliter. dif-
ficultas. difficultas. difficax. cis. diffiaciter.
difficacia. Infestus. Sublestus.

Taeter, sijt. in H. Noet.

Taeter. hoen asmenen. Deviciare.

Taetren. schenden. in W. Blameren.

Taetren bedagen. in E. achterClappen.

Taeter isden. Inclunior. aris.

Taeterfunch of taetergedicht. Tragedia. die.

Taeterlich. in E. onEetich

Tatt. Tegula. tegla. ymbrex. cis.

Tatte. spaide. Tardus. tarde. serotinus. a. um.
serotine. serô. Cordus a. um.

Taten. hyen. in G. haiffSeroten.

biogt Taten. Fleubothomare. Minuere.

biogt Tatunge. Fleubothomia. Fleubothoma-
cio. Minucio.

biogt Tater. Fleubothomator.

Tanthop. Ventosa. Anglstrum.

Taten. loituerpen. Sortior. tiris. Consortiri.
Resortiri. per. iterum unde Sors. ris.

Taten. aslaten. in H. verhoeden. schuden. et in
H. opHorten.

derTaten. achterlaten. Relinquere. derelinque-
re. Dimittere. Omituere. desinere i. dere-
linquere. desercere.

upTaten. Emittere. Emancipare.

derTaten. berpffen. in W. Wegben.

derTaten. aslaten. in E. in Estende verlaten.

derTaten. oberpfen. in D. berDagen.

inTaten. Immittere. Intromittere.

weTaten. in H. verHengen.

Taten schijnen. in W. geVeren.

by Taten van behagtingen. Dimittere. Eman-
cipare.

by Taten van gehoerichheit off Egentchap. Ma-
numittere. libertare unde liberatio. Ma-
numissio et libertatus. Manumissus.

weTaten. starcken egn doinenemen.

deTaten. berpfen. in W. byWijfen. Consen-
sieren.

aderTaten. Demittere. Submittere.

offTaten. in H. opHorten.

derTaten. verpfanden. Serotinare. Tardare. re-
tardare.

Taetichheit. spaichheit. Tarditas. seritas.

geTaich. stenich rijstich. Maturus unde ma-
turitas. gravis unde gravitas. grandevus un-
de grandevitas. Venerabilis. le. rër. tas.

Tater clater. badem in E. Claster.

Tatijn. Latinum. latinitas.

Tatijn spriken. Latinor. aris. latialzare unde
latinista.

Tatijnisch. Latinus. a. um. latinicus.

Taeste. lest. Alias. ultime. ultimo. Ultimate.
nuper.

Tattich of lactuke. egn tuit. Lactuca.

wilde Tattich. Seralia. lactuca agrestis.

Tattiken stede Lactucetum. lactucarium.

Tattiken hantierre. Lactucarius.

Tatwe dat is tucken heyt ind halt. Tepidus.
repidulus. repidiculus.

Tatwe wesen of werden. Tepere. intepere. con-
per. simul. dis. per. diversimode. aut a te-
pore cessare. hiis compositus adde inchoa-
tiva in pescere tepesieri.

Tatwe malien. Tepidare. tepesacere.

Tatweicht. in T. Tantzenheit.

Tatwen. lautwe wesen. in T. Tantzen wesen.

Tatwe. traich. in T. Tantzen.

Tarben. piffen. loff sprecken. Laudare. com-
mendare. recommendare. approbare. lauso.
as. are.

Tarben in doch. Adulari. applaudere.

Tarben gade of den heiligen. Voverc. vocare.
votitare. convovere. per. simul. devovere.
per. valde. revovere: per. iterum. dicare.

saen Tarben saen piffen. Collaudare.

Tarben. gelacken. Promittere. spondere. addi-
cere. pollicor. ceris. pollicitor. aris. pol-
luceo. ces. cere. obligare. restringere. va-
dor: aris.

saen Tarben. Conspondere. compromittere.
Tarben but en anderen. in W. Wozij wer-
den.

geTaeue. Promissio. promissum pactum. fu-
dus. votum. obligacio. restrictio.

Tardefanck. Ymnus. ynnulus.

Tar.

Laebefenger. Ymnista. ymnificita. ymnicanus. ymnidicus.
Laebefingen. Ymnio. is. ire. ymnizare.
Laebefanghs fchijber. Ymnigraphus.
Laebefanghs fprecher. Ymnidicus. ymnilogus.
Laebefanghs fprecher of rede. Ymnilogia.
Laebelich. pyglichi. Laudabilis. commendabilis. recommendabilis. le. ter. Epicus. a. um. laudabiliter. tas.
on Laebelich. onpyglichi. Illaudabilis. ter. tas. incommendabilis. le. ter. tas.
ge Laebelich. Pollucibilis. le. ter. tas.
Laeben. ergwicken. feuchen. Refocillare. reficere recreare. refovere.
Laebendel. Lavendula.
Laeboge. in D. Hantbat.
Lambieren boern. Laurus. ri.
Lambwerfch. Laureus. laurinus. a. um.
mpf Lambieren vertzieren. Laureare unde laureatus. a. um.
Laxieren. Laxare.
Laxre. in D. Malloftkap.
Laube onderfte lyp. Labrum.
de Lech but en flat of flat. Obsidio. opis. valium. li. circumvallacio. circumdacio. munitionum. cli.
Lechlich. in C. tijt Lechlich.
Lech. rym waier. Lecca.
Lechen. Lingere als dyet. lambere als luyde. ligurire alliguriare.
die Leck. Lictor. oris.
ryn Lecker. rym borde. Leccator. agula. agagula. ambro. onis. ardellio. onis. lurco. onis. manducus. vappa. popino. lictor. labeo. onis. ganeo. onis. gulonus. ni. epulo. onis. dorco. onis. baratro. balatro. paracitus vel ta. commu. ge. Colax. eltor vel trix mandu. onis. mandox. ocis. gluto. elluo. nebulo. onis. pandox. pulpofus. parasitus. parafitulus. parafitaster. flrt. di. valetro.
Lecher bynch. Delicatus. a. um.
Lecher gelint adieft. Laurus. delicatus gulofus.
Lecher fpijfe. pluraliter hee Cupes. plum. galacticie. laucie.
Lecherge. Lechergeit. Ganea. leccacitas. deli-

cacitas. laucitas. lesta. te. pulpa. pulpula unde pulpofus. tas. pandocium cli.
baie men Lecher dijft off deffent. Ganeum. nel.
famen Lechen. Collingere. Collambere. dilambere i. diverfimode lambere.
boie Lechen. Prelingere. prelambere.
weder Lechen. Relingere. relambere.
Lechen. in D. Duyen.
van Leede to leede. Membratim. articulatum. artuation.
Leede to fcheyden. Dimembrare. emembrare.
der Leede gewerff. Compago. inis. iunctura. re. fibra. bre unde fibrofus. tas.
die grote Leede heft. Membrofus. tas.
fonder Leede. Emembris. bre.
tufchen twern Leeden dat fpanci. Internodium.
ryn Leedich. impleedich. dymleedich. byr. dijft. fchleedich. Unimembris. bre. bitembris. trimembris. quadrimembris. quinquemembris. sexmembris. bre.
Leeden. Ducere. ducere. ducitare. Ducare. deducere et perducere. per valde.
in Leeden. Inducere. introducere. intronizare.
wyn Leeden. Educere.
bet Leeden. in D. Wedygen.
af Leeden. Deducere. abducere.
ge Leeden. Conducere. perducere. deducere; conviare.
ge Leede. Salvusconductus. Salvaguardia.
ge Leedman. Salvusconductor.
onder Leeden. Subducere.
Leeden au die ander fide. Adigo. gis. gere.
neber Leeden. Transducere.
in Leeden. Inbueren. in D. in Wyngen. Inferre; introducere. intronizare. yfagoga in literis.
in Leedunge. Intronifacio. yfagoga. ge in literis i. introductio.
in Leeden. Introductor. intronizator. yfagoga in literis.
weder Leeden. in D. weder Wyngen.
boie of neber Leeden of Wyngen. Traducere.
toe Leeden. Adducere.
famen of mpt Leeden. Conducere.
umt Leeden. Circumducere.

wijftweelich Tegden. Deducere.
 Tegdelich. Ductilis. le. ductibilis. le.
 berTceden. leyt maken. walgende maken. Paf-
 diare. nauſeam inferre.
 berTceden. wylken. in B. Blameten. et in C.
 achterClappen.
 berTceden. walgghen. neu. Nauſeäre. abhomi-
 nari. abhorreere. tabere. tabeſcere. Conta-
 bere. eſcere. extabere. eſcere. intabere.
 eſcere.
 berTceden. bergangen. Preteritus. a. um. elap-
 ſus. a. um. tranſactus. a. um.
 ontTceden. Dimembrare.
 Teder. Corium. coriolum. lorum. ri.
 Tederhapfen. in T. Teerſen.
 cogden Teder. Allutum inde allutarius.
 Tederwaſter. in G. Gheſter.
 roeTeder. Scordifcus. ci.
 int Teder wat ſteken. Incoriare.
 dye myt Teberen gekleedt iſ. Corioſus. a. um.
 Teberen bant. Lorum. ri.
 Teberen. Coreus. a. um.
 Tegder dage men op hlymt. Scala.
 Tegder ſpyagt. Sclaris. ſcalare. riſ. interſca-
 lare. riſ.
 Teder. a. oſ. oſham. waſch. Proch. proch-
 dolor. heu.
 Tedpſch. loſt. byj. gwyſt. Solutus. liber. qui-
 tus acquitatus.
 Tedpſch. byj. ſeber. Liber. ſecurus. aſſecura-
 tus. Tutus.
 Tedpſch. ſonder arbeit. muetich. Ocioſus. va-
 cans. vacuus. ociabundus. vagurioſus. tas.
 lentus.
 Tedpſch. weſen. muetich weſen. Ociari. vacare.
 vagurio. riſ. rir.
 onTedpſch. onmuetich. Occupatus. preoccupatus.
 impeditus. propeditus. aſtuarius.
 onTedpſch. ſchefferlich. in D. Doemlich.
 Tedich maken. ruimen. in X. Roel maken.
 Tedich. byj. Liber. libertatus. exemptus. ſo-
 lutus.
 Tedpſch. byj van gelycheit et cetera. in C.
 Egentſcap.
 Tedpghen. loſſen. byjghen. gwyghen. Quitare. li-
 berare. acquitare. abſolvere.

Tedpcheit. Ocioſitas. ocium. ociolum. vaca-
 cio. vacancia.
 Tefniſſe. in A. Aerynggh.
 Teghe. ſyde. in A. Aeder.
 berTegghen. berneberen. in D. beDyngen.
 dye Tegghſte. dye anderſte. in A. dye Aederſte.
 Tegghien. in F. Fickich.
 Tegende. in D. Dyſtorij.
 Tegher dage men legghet. Commodum. Com-
 moditas.
 Tegher dage men op leget. Stratum. ti. ſtra-
 tus. us. ul.
 Teggherrechtich. Reſidens. perſiſtens. Quiſcens.
 Teggen. ſetten Ponere. locare.
 roeTeggen byleggen of ſetten. in D. toeDoen.
 to hoope of byTeggen walc ſon deel. Contri-
 buere.
 anTeggen. iperen. anſtellen. Dirigere. regere.
 gubernare.
 wyt of ontTeggen. in C. Cleten.
 bynTeggen. aſtellen. Abdicare. ſepondere. de-
 ponere. abicere. amovere. remove. demo-
 vere.
 wederTeggen. ſtraiffen. in X. wederAchten.
 wederTeggen. in H. Azenchen.
 wederTeggen. tegenleggen wederwerpen. Oppo-
 nere. obicere. obicſtare. obſistere. obſtrue-
 re. obdere. contrariari.
 wederTeggang. in A. wederAchtung.
 butTeggen. Proponere. anteponere.
 wyTeggen. Exponere. edere. expendere. diſ-
 penſare.
 opTeggen. aerebeben. wylken. in C. Tylhen.
 umbTeggen in H. umbſteten.
 umbTeggen. umbſetten. umbzuyghelen beſtaſſen
 eyn ſot. ſtat. huyſ of platze. Circumponere.
 circumdare. vallare. convallare. circumval-
 lare. circumglirare. circumcingere. circum-
 plectere.
 onderTeggen. onderſetten. Subponere. interſti-
 ciare.
 achterwart. to rugge Tegggen off ſetten. Sepo-
 nere.
 tuckhen Tegggen of ſetten. Interponere.
 inTegggen of ſetten. Imponere.
 neder of afTegggen of ſetten. Deponere.

Regioen dat synt bi. duſent bi. h. bi. Legio. onis.
phalanx. gis. phalanga. ge. die meſter hje
af heit legionarius. phalangarius.
totter Regionen horende. Legionarius. phalan-
garius.

Reye. ſcheberſteyn. Petra. petrella.
der Reyen of ſcheberſteyn ſcheber of ſtucken. Pe-
tro. onis.

Reygh. ſcheberſteynſch. Petrus. a. um. petri-
nus. a. um. petroſus. tas.
manigher Rey. Multiformis. me. ter. tas. di-
verſus ſe. tas. diverſimodus. de.

piſter Rey. De quolibet.

uſter Rey. De quocumque.

water Rey. Cuiuslibet.

eyner Rey. Uniformis. me. ter. tas.

Rege. ierre. Laicus. epibata.

Repelick. iercklich. Laicalis. le. ter. tas.

Reich. heitlich. in E. Eplich.

Reime. Argilla. glare. glis. glitis. gleba. gle-
bula. glebella.

Reemplicker of becher. Argillator. Glebator.
alutarius.

Reemen. Argillare. Glebare.

Reemenhuſſ. Domus lutea.

Reemen van leem. Argilleus. Glebeus. Gli-
teus. a. um.

Reemlich. Argilloſus. Gleboſus. Glitofus. tas.

Reemmel. Lamella.

Reimmen. ſam maſſen. Mutilare i. aliquod mem-
brum amputare.

Reimmeren. laemſch. Agninus. a. um.

Reu geiſtlich. Beneficium.

Reeſenen. beſſen. Beneficiare. providere.

Reen weſtlich. Feudum. pheodum.

Reeſenen. Inſeſſidare. inpheodare.

Reenman. Vaſallus. feudalis. pheodalis.

Reenpder. Omagium.

Reenſheet. Inſeudatarius. inſeudator. dominus
feudi ſeu feodi.

Reenrecht. Ius feudale.

Reenſchap. Inſeudacio.

ter Reenſchap horende. Feudalis. le. ter. tas.

Reenen. liden. Concedere. commodare. ac-
commodare. preſtare i. mutare. appodia-
re. ypothecare ſ. ſine pignore.

beReenen op guet. Impignorare. ſabhaſtare. ;
beReenen. Concedere. indulgere. impartiri.

largiri. elargiri.

Reenpge. Conceſſio. accommodacio. mutua-
cio. mutuuum. appodacio. ypotheca et apo-
theca ſ. ſine pignore.

afReener. Ypothecarius et apothecarius.

Ree. eyn water in ſubderland. Leyna.

Ree. Lumbus. lumbulus. li.

Reender. Femorale. lumbar. aris. lumbale.
lis. lumbare. ris. bracile. lis. bracarium.
renale. lis. redimiculum. Coxale. lis. lum-
batorium.

Reenden. in T. Tranſiren.

in Reendiſch. in H. Depmſch.

upReendiſch. in W. Dutenmſch.

Rengen. lantſch maſſen. Longare. allongare. de-
longare. diſtendere. extendere. diſtrahere.

berRengen. berſten. in H. berHalden.

berReנגuge. in H. berHalonge.

afRengen. afſtralen. Pertingere. attingere. con-
tingere.

berReנגug. beruengug. Mora. conſta. te. tar-
dacio. retardacio. protractio. ſuſpenſio.

Reנגehail. Pendulum. prolongale.

Reennen tot herſſen. Lichmus. mi. ſumale.
lignus. ni. licinium. nil.

Repel. Coclear. aris. cocula. le.

Reer. ledgh. in T. Adel.

Reete. onderwiffenge. der meſter leנגuge. Doc-
trina. documen. tum. docimen. dogma. in-
formacio. inſtructio. ſintagma i. dogma.
yſagoga. ge. cathesis. mathesis. caxesis. ſtu-
dium ſtudiolum. erudicio. erudimen. tum.
didacſaleum.

Reeren. onderwijſſen. eynen anderen reinnen. Do-
cere. addocere et edocere. per valde. con-
docere. per. ſimul. inſpicare i. informare.
inſtruere. dogmatizare. erudire. imbueri.
catheciſare. litterare.

Reeren van en anderen of by ſich ſelve. Diſcere.
adiſcere. informari. inſtrui. Doceri. ediſce-
re. ſtudere. reſtudere. per iterum.

Supplementum de ly. Reeren. onderwijſſen.
Categorizare. didacſulare. diſcupulare. doc-
trinare. dogmatizare.

nyet Leeren. Dedocere. dediscere.
 hoer Leeren. Predocere. antedocere.
 van gwaader Leere en opfat. Sesta. te.
 andertweef, inder Leeren. Redifcere.
 famen nyet Leeren. Condifcere.
 geLeerich. Docilis. docibilis. le. ter. tas.
 geLeerfanheit of leersfanheit. Capedo. inis. stu-
 diofitas. capacitas. ingeniofitas. litteratura.
 der geLeeren disputeerfede. Togiferium.
 der Leeringen inganch of begynn. Rudimentum.
 ter Leeringen blytich. Studiosus. tas. diligens.
 cia.
 der Leeringen ftede. Cathesis. caxesis. Studium.
 fcole.
 Leerte. onderwijffer. mefter. Doctor. Instruc-
 tor. magifter. informator. eruditor. imbu-
 tor. cathexista. cathexizeta. didafcalus.
 onLeerlich. Indocilis. indocibilis.
 Leerlich. Docibilis. docilis. doctrinalis. le. ter.
 tas. mathematicus.
 ope geLeert wucht. Discipulus.
 half geLeert. Semidoctus.
 geLeert. Doctus. litteratus. eruditus.
 ongeLeert. Indoctus. illitteratus. ydiota. in-
 fcius. nescius. ignarus. agramatus. imperi-
 tus.
 geLeert. Gnavus. allers. cathexizatus. instruc-
 tus. exercitatus. doctus. doctim. docte ad-
 verbium. dogmaticus. litteratus. literalis.
 le. ter. tas unde litteratorius. a. um i. ad
 litteraturam pertinens. eruditus. peritus.
 Leerce. lecherhefte. Ocrea. ofa. fe. ofula.
 Leerken meker. Ocreator. ofator.
 Leerken maken. Ocreare. ofare.
 Leerken andoen. Ocreare. inocreare.
 Leerken updoen. Exocreare.
 Leeren fchijft. Legere. legitare. lefcare. lecti-
 tare.
 weder Leeren. Relegere.
 Leeren wat op nyet der hant. Legere. colli-
 gere.
 Leeren. bergaderen bloemen. gefchurpe. byzucht. in
 B. Nguen.
 weder Leeren. Perlegere.
 hoer Leeren. Prelegere.
 up Leeren. in ft. uplyfzen.

achterwaert of to rug Lezen. Seligere.
 Leze ftede daer men lezet. Lectorium. rit.
 Lezhen. in D. Delighen.
 Lezhen. deligen eyen hiff of onwille of ftwijbel.
 Sopire licem. fedare. Extinguere.
 Lezghich. delighich. Delibilis le. ter. tas. ex-
 tinguihilis. le. ter. tas. suffocabilis. le. ter.
 tas. fopibilis. le. ter. tas. fedabilis. le. ter.
 tas.
 onLezghich. Indelibilis. inextinguibilis. infuf-
 focabilis. infedabilis. infopibilis. le. ter.
 tas.
 Lezt. in T. Leiste.
 Lezt. Ultimus. noviffimus. poftremus. exter.
 a. um. exterus. a. um.
 Leztweeff. ten lesten. Ultimo. ultimo. poftre-
 mo. noviffime. finaliter. conclusive.
 Lezt. uterft mahen. Extremare.
 Lezt apn eyn. Penultimus.
 Lezt apn twee. Antepenultimus.
 Lezt van allen. Poftremus. noviffimus. ul-
 timus.
 Lezticheit. Poftremitas. pofterioritas.
 Lezt tot leeren. fchoenen of trippen. Calope-
 dium.
 Lezt tot fchoenen. Calciarius.
 Lezten in den hebergen.
 Lezten dat men laift. in D. Halten dat men
 laift.
 Lezterlich. onfchemel. fchentlich. fchemelich. Im-
 pudicus. impudens. impudorus. impudora-
 tus. impudorofus. impudibundus. propu-
 diofus. inverecundus. biennus unde blenno-
 onis. frontofus. ignominiofus. fcandalofus.
 turpis. turpiter. probrofus. Obprobriofus.
 dedecorofus. deeftabilis. viciofus. convi-
 ciofus.
 Lezterlicheit. onfchemelheit. fchentlichheit. Impu-
 dicia. impudencia. impudorofitas. epudo-
 rofitas. inverecundia. frontofitas. turpitudi-
 propudiofitas. ignominiofitas. fcandalofitas.
 oppropriofitas. deeftabilitas. Viciofitas. con-
 viciofitas.
 die dicke af Lezt of ophoert. Caffabundus.
 et Lezt. et dijct. in B. geLeert.
 Leeten. in D. Hynderen. weeten.

Leet.

Tichten, licht worden. Lucere, efceere, placere, efceere, radiare, allucere. Elu. Illu. Per.

boit Tichten. Prelucere, efceere.

raken Tichten. Interlucere, efceere.

boet Tichten. Relucere, efceere.

to wart Tichten. Allucere, efceere.

foenen met Tichten. Collucere, efceere.

ander tusken Tichten. Interlucere, efceere.

boitwachtig Tichten. Delucere, diuicere.

up Tichten. Elucere.

in Tichten. Illucere.

bet Tichten in dooken. Illuminare.

bet Tichtje. Illuminator.

bet Tichtjege. Illuminatura.

bet Tichtje, in E. ontaften.

bet Tichtjege, troft. Solamen, folacium, folaciofitas, refrigerium, recreatio, refocillacio, refocillamen, alleviamen, recreamen.

alleviatio, fublevamen, fublevacio, confolamen.

ge Tichtje eyn bem anderen. Similis, le. ter. tas.

ge Tichtje, to famen, in E. to Gader.

ge Tichtje, to famen, in E. to Gader.

ge Tichtje, eben maken. planare, complanare.

equare, adequare.

onge Tichtje, in E. oneben.

ge Tichtje, in E. eben maken.

Tichtiffe, gefaltmiffe, bidunge eyns byghes. Effigies, ymagos, fimilitudo, difpoficio, fpecimen, forma, exemplificacio, appropriacio, affimilacio omoufon.

ge Tichtje, ge Tichtje maken in gefaltmiffen. Similare, affimilo, tas ex affimilariis, confimilare, infimilare, aftruere i. affimilare.

comparare, equiparare, equare.

ong Tichtje n. Diffimilare, abfimilare.

betge Tichtje n. Similiter, equiformiter, pariformiter, equipariter.

Tichtje, redelich, et gheye fymmet Compotens, eo petere.

bet Tichtje n. Tichten, fectmahen dat eyn teghen dat ander. Compensare, recompenfare, re-

ciprocare, equare, collibrare, vicitudinare, complanare.

bet Tichtjege. fectmahing, fichting. Compensacio, recompenfacio, reciprocacio, equacio, collibramen, tum, collibracio, vicitudocomplanacio, equamen, equamentum.

ter ge Tichtiffen en orde. Paradigma, tis, parabola, fimilitudo.

ter onge Tichtiffen en orde. Panoemia, e.

Tichtje, geijck. Equalis, fimilis, par, parilis, compar.

onge Tichtje. Inequalis, diffimilis, impar, dispar, difparilis, imparilis, fepar, feparilis.

Tichtje der doeken. Funus, ris, fupale, lis, funiculum, capulus.

Tichtjege. Lapis funeris.

ter Tichtje geboerde. Funalis, Funeralis, le.

ter, tas, funerosus, tas, feralis, le.

Tichtjege. Iter, funeris.

Tichtjege. Iter, funeris.

Tichtjege. Iter, funeris.

Tichtjege. Iter, funeris.

Tichtjege. Iter, funeris.

Tichtjege. Iter, funeris.

Tichtjege. Iter, funeris.

Tichtjege. Iter, funeris.

Tichtjege. Iter, funeris.

Tichtjege. Iter, funeris.

Tichtjege. Iter, funeris.

Tichtjege. Iter, funeris.

Tichtjege. Iter, funeris.

Tichtjege. Iter, funeris.

Tichtjege. Iter, funeris.

Tichtjege. Iter, funeris.

Tichtjege. Iter, funeris.

Tichtjege. Iter, funeris.

ge Lijck. Comparabilis. le. ter. tas. comparativus. a um. equabilis. le. ter. tas. proportionabilis. le. ter. tas.

onge Lijck. Incomparabilis. le. ter. tas. inaequabilis. le. ter. tas. inproportionabilis. le. ter. tas.

Lijckopp. winckopp. Vincopium.

Lijckopp. winckopp. penninck. Arta. re.

Lijckopp. winckopp. penninck geben. Subarrare. inarrare.

Lijcken. glijffen. polleren. in G. Glijffen.

Lijcken. nō. in C. Eten. et in D. verdyet.

Lijden. verbum. in D. Dorghen. Allere. ui. caret supino. dolorare.

Lijden. nomen. in D. geDelt.

medeLijden. verbum. in B. verDannen.

deLijden. gheen. in H. beftemmen.

Lijden ter ind lant. Perpetior. eris. perpetus sum.

in Lijderfche. Compatrix. getura.

in lictich Lijden. Durare.

des Lijdens rede of onderfcheit. Patologia.

bye fterck Lijdt. Perpetuus. a. um.

Lijtfam. in D. Dulckgh.

Lijtfamheit. in D. Dulckheit.

onLijtfam. in D. onDulckgh.

onLijtfamheit. in D. onDulckheit.

onLijtfamlich. in D. onDulcklich.

medeLijdegh. in B. Waerheitich.

medeLijdegh. in B. Waerheitichheit.

deLijdegh. Profellio. oris.

anderwerck deLijden. Refteor. teris.

deLijder. Professor.

in Lijden of gefteng een fimpel verkergh. Strophaph. phe. ind dat dage in contrari is of oost.

Antistrophaph. phe.

Lijen. wanden. in A. Eegen.

Aprechten bye die moeder of amme ofte voederfche den kindertien voerfinghet. Fescenninorum. fescennine. harum.

Lijff. Corpus. Corpusechum.

an Lijff ind an vele ftatich. Bicanor. noris.

Lijfflich. Corporeus. corporalis. le. ter. tas.

Lijffcheit. Corporalitas. corporeitas.

onLijfflich. Incorporeus. incorporalis.

onLijffcheit. Incorporalitas. incorporeitas.

Lijfflich maken. Corporare.

des Lijffs fcharpheit. Scabritudo.

des Lijffs voerde begt bis an bye magge. Torix. acis.

Lijflant. Lyvonla.

Lijflucht. Ulufructus.

Lijff. in G. Gunftich.

Lijff. dagt. dardet. in C. Costel.

Lijfde. gunftich. gunft. mgine. Amor. caritas. dilectio. amicitia. agapa. pe. agape. pes. pel. amicitias. zelus. emulacio. zolotopia.

Lijfde der rechtich. in E. der Echich. liefde.

Lijfheiden. mynne dragen. Diligere. amare. colere. sedere. emulari. demulari. zelare.

feet Lijf heiden. Adamare. deamare. peramare. proamare.

weert Lijf heiden. Redamare.

Lijfheiden weert luyde of dynchjen. Polidamas. me.

Lijfheiden. mynne. Amator. amatoriculus. emularior. zelator. zelofus. zelotipus. zelotipes. pis. zelotes. tis.

Lijfheiden. Caritativus. amatorius. zelotipiculus.

Lijfheidenfche. Dilectrix. amatrix. Amatricula.

Lijfheiden. Amatus. us. amacio. amamen. amamentum.

Lijfflich. mglich. Amabilis. amofus. amaticulus. amabundus. amatoriis. amicabilis. agaticus.

Lijfflich doyn. fchientien. Propinare. propinquare.

Lijfflich fchientien. Propina. propinacio.

Lijffchen. Mentiri. fingere. nugor. atis.

Lijffchen tegen die waerheit. Inficior. aris.

toe Lijffen. Adnugor. aris.

famen met Lijffen. Connugor. aris.

weert Lijffen. Renugor. remencior.

ban bettere to wart Lijffen. Pronugor. aris.

Lijffen lacere.

deLijffen. in B. geLijffen.

onLijffen. Succumbere. succubare.

onLijffer. Succuba. commu. ge.

deLijffen. beftaen. in C. amLijffen.

Lijff. Lilium.

Lijpſchē. Liliſis. le. rer. cas.

Lijſen met den oren.

Lijme. Bitumen. asphaltum. viscus i. gluten. inis et glutinum. ni quo aves capiuntur. glutinarium. affalcion. onis.

met Lijme wat bangen. Viscare. conviscare. per. simul. deviscare et eviscare. per. valde. Inviscare. per. intra. reviscare. per. iterum.

ontlijmen. Deviscare. eviscare.

Lijmen. Glutinare. bituminare. agglutinare. conglutinare.

Lijmych. Glutineus. glutinosus. viscosus. butinosus. butimineus. a. um.

Lijmuch. Glutinanter. Glutinatum. viscoſe.

Lijen paſſeren. in G. Gaen.

Lijnsait. Linum. ni.

Lijnen blesſen. Lineus. linofus.

Lijnen ſaken. Lintheum. lintheamen. Lintheamentum.

Lijnen. ſnoit Zona. corda.

Lijnen dat ſeer bleſchende wipt iſ. Biſſus. ſ. inde biſſinus. a. um.

Lijnen clegt. Biſſinus. a. um.

Lijn of ſnoit of coede an eyn lopt daer men die duppel des waters mede onderſoekt. in G. Coede an eyn loit.

Lijn ſaar die ſchepperde an trecken. Remulcū. ci unde remulco as. are.

die op der Lijnen ſpeelt. Funambulus. funambulus.

dat van Lijnen ind van wullen onder eyn gewacht iſ. Linostema. aus.

Lijnen weben, maken of bereyden. Lipificare.

Lijnen weber. Lin. ſex.

Lijnen ampt. Linificium.

Lijnen doch ſeer wipt ind Alegnlich. Papas. patis.

die op der Lijnen ſpeelt. Funambulus. Scenobates. cis. funambulus.

Lijnen of lederen bant. Lorum. ri.

Lijpſchē ſpochē. lichter. Sinister. crs. crum. levus. a. um. levius. a. um. Sinistrarius. a. um.

Lijpſcherhant. lichterhant. ſpochſcherhant. Sinistraria.

ter Lijpſcher. lichter. ſpochſcherhant. Sinistrorium. levorium.

die an der Lijpſcher. lichter ſpoch iſ. Sinistrarius. a. um.

ter Lijpſcher lichterhant leyden. Sinistrare.

der Lijpſcherhant gebuychen. Sinistrare.

ter Lijpſcher ſpoch ſpoch heren. Sinistrare.

Lijnde. eyn doem. Tilia.

Lijnden. Tiliacus. tiliaceus. tiliosus. a. um.

Lijnde. eijde. Linea. regula. ordo. series.

egne Lijnde of regel daer dat rechte myddel van en tichel of anderz daer het geſtreken. hoc Dyametrum. tri. hoc dyametrus vel tros. hic dyameter tri.

Lijnde of regule rechte wipt trecken. Liniare. colliare. per. simul.

van Lijnde tot lijnde. Lineatim.

tusken den Lijnden dat ſpacium. Interlinium unde interliniaris. re. ter. cas.

der Lijnden geſteitſte. Liniamen linimentum.

Lijnden die icht better dan malſchanderen ſaen ſpoch nyet rucende. Paralella. le.

Lijnde die wind ind wind ſpoch ſteemutter.

Lijſen. Lens. cis. lenticula. le.

Lijſen eritten boven dat heeten Ligumina. die dat bewaert of berſoipt. Liguminarius. ria. dat men hie af maect. Ligaminarius. a. um.

Lijſten Hybernus.

Lijntwijn. Linx. cis. linca. ce.

Lijntwijnſch. Linceus. a. um.

Lijpp. eyn cleefſche ſtat. Lippia.

Lijpp eyn waer daer langſ. Lippia.

Lijpp der manne of die geveſte Lijppe. Labium. bii.

Lijpp der hontwen of die onderſte Lijpp. Labrum. bri.

des ſpoe oberſte Lijpp dyche iſ. Broccus. brutus. a. um.

die hantLijppich iſ. Achilles. ſis. achilleus. a. um. penultima longa et achilleus. lei. labroſus. labioſus. a. um. oſitas.

Lijpen wenschen. nicken. in G. Ogenwaghen.

Lijpogen. Lippo. pis. pere.

Lijpoch. in G. aeverdich.

Lijre. eyn ſepden ſpoe. Lyra.

totter *Tyeren* hoerende. *Lyricus*. a. um.
Tyeren speeler. *Lyricen*, nis. *lyricina*. ne. ti-
 bicen. *tibicina* i. mulier in lyra *Aules*. Au-
 ledus.

bet^{er}*Tyeren*. berlypen. *Perdere*. amittere.
Typh. stultie. fachte. nietelich. suberich. lantzen.
Lentus. te. morosus se. tacitus. te. tractim.
quies. te. *silenter*. paulatim. *successive*.

Typh gaen. *Pediarie*.

Typh. behendighet. in *C. Cloichheit*.

Typhich. kundich. in *B. Wegen*.

Typhigen. [*i. Lyslicheit*.] in *A. Argelst*.

Typh. rant. soym. in *B. Boich*.

Typhen. boorden. soquien. *Lymbare*. *Fasciolare*.
philacterjare.

Typh. *Carmen*. *cantilena*. *conducta*. *canticum*.
caniena.

Typh maken. *Carmino*. as. *carminor*.

*Typh*ghet of dieghet van herlyken saken. *Co-*
nedus persona ne.

*Typh*ghet of dieghet van herlyken saken. *Tra-*
gedus.

Typh off spoeke van herlyken personen in lester-
 liken materien. in *A. Toff* off rede.

Typh off spoeke in gebuys off herly materien.
 in *A. Toff* off sach.

Typh off gedicht van herlyken saken. *Comedia*.

Typh off gedicht van herlyken saken. *Tragedia*.
 die.

Typh off gedicht van twee versen. *Disticum*.
Disticon. *Disticum*. cil.

Typhich. *Carmineus* a. um.

Typh uit gemeyn. *Membrum*. *Membrulum*.

groot *Typh* als arm off beyn. *Artus*. us. unde
Artuosus

kleyn *Typh* als rede off bynghe. *Articulus*.

Typh afhouwen. splyten off snyden. *Artuare*.

Typh herly afhouwen. *Mutilare*. *Demembrare*.

Typh. in *B. Boichstave*.

Typh. in *C. Chyp*. e. in *A. Tantzen*.

bet^{er}*Typhen*. v. *C. Synnen*. e. in *C. Consentieren*.

bet^{er}*Typhen* dat heft. *Delectare*. *delectat*.

van *Typh* reysich. sanch. *Procerus*. a. um unde
Proceritas.

twy^{ty}*Typhich*. dyp^{ty}*typhich*. dyp^{ty}*typhich*. *Bicorpor*. *Tri-*
corpor. *Quadricorpor*.

Typh. lute. sge. eyn dyck. *Polipus*.

Tor.

Torhupp. *torhom*. *Nautea*. tee.

Torret.

Tobben. eynreley groot stochich. *Strumulus*.

Toch. in *C. Gatt*.

Toch. bierghe. *Coma*. me. *Trica*. ce.

Toch. spool. in *A. Jume*.

poirToich. *Porrum*. ri. pluraliter bli *Porri*
 et hec *porra*. *Porrulum*. li.

bol *poirToichs*. *Porrosus*.

myt *poirToich* ghewet. *Porrata* te.

poirToichs stede daer dat wesset. *Porrarium*.

hupToich. *Barba iovis*. *polipodium*.

hnoToich. *Allium*. lil.

Toichsghost. *Bulbus*.

Toichstuyt of *hoiruyt*. *Urica*. ce.

Toichen [*i. Loickende*] mit den oghe. in *C*.
 aber^{ty}*tygich*.

an^{ty}*Toiching* of anloickel. *Alliciatorium*. *Alli-*
ciamentum.

Toeden. *izolieren*. *Consolidare*.

Toeden dat van lode is. *Plumbeus*. a. um.

Toenen cloet die men wooyt. in *B. Wyen*
 cloet.

Toedich. gewichich. in *B. Swair*.

Toeder made to lochen.

Toeder. in *B. Woede*.

Toederet. in *B. Woederet*.

Toff. vyff. in *C. Eere*.

Toff spziken. *Dyken*. in *A. Toeben*.

Toff anderwys geschayken of gesongen. *Palmo-*
dium. dii.

Toff off rede off sanch off spzich die men duet
 van goeten edelen personen in eyne lesterliker
 materien dat heit *Tragedia*. And die dat duet
 heit *Tragedus*. a. um. And die sulchs schijft
 heit *Tragedus*. di. And des hier toe *poirt* heit
Tragedicus. a. om.

Toff off sanch off rede off spzich off spziche die
 men duet in gebuys of herly materien dat heit
Comedia. And die dat duet heit persona. ne.
Comedus. a. um. of *Comicus*. a. um *L*
scriptor. And dat hier toe hoirt heit *Comedi-*
cus. *Comicus* a. um. And wischen beken twee
 beken durscheyden als *Trag-* *dia* ind *Com-*
dia

die heft preterexta. ind comedia van edelste
personen falten.
Toiff biat. Follum.
Toiffwerck. byldwerck of metzeley die van to-
del thoenber is. Emblema. tis.
Tooghe. Lixivium. locum. cil.
Toeghen. onwaerheit. Mendacium. mendacio-
lum. nuga. ge. nugula. nugella. signen-
tum. ficticium. cementum. gerra. re. fictio.
commentum. ti. compositum. ti.
Toeghen flichter of bynder. Fabulo. onis. nu-
gofus. tas. nugicanus. nugidicus. nugifo-
nus. nugiparus.
Toeghenachtich. onwaerachtich. Nugas indecli.
nugiger. nugigerulus. nugofus. nugatorius.
mendax. Mendofus. tas. fictus. frivolus i.
mendax. gerroneus. gerronaceus. mendacu-
lus. nugaculus. vafeus. a. um.
Toeghener. Mendax. nugax. nugigerulus. men-
dofus. fictor. ficticius. Fabulo. onis. nuga-
tor. gerro. onis.
ten Toeghener in den herten. bedyctlich waer-
faget in den monde. Trutannus. trutannulus.
trutannia. ne. dat hie toe hoirt. trutannicus.
a. um.
Toeghen des herten ind bedyctliche waerfaghe
des monds. Trutannia. e. dit alffig to doyn.
trutannifare.
Toep. in G. Gheyl. et in T. Tantzem.
Toep traich. buyl. Accidofus. piger. iners.
tis. defes. dis. segnif. negligens. torpens.
glirius. gliricus. a. um. hebes. tis. defidio-
fus. tabidus. torpidus torpidulus. ignavus.
tardus. Lascivus. remiffus. murifcidus. li-
cenciofus. lentus
Toep. traich maken. Pigritare. lentare.
Toep. anrichtich. in D. verherbt.
Toep of onkuytich hant. Hyrcuitallus.
Toegen. buylen. traighen. Pigre. grefcere. pi-
gritari. accidari. defidari. gesticire gesticu-
lo. es. gesticulor. aris. eciam in T. Tantz-
em welen.
Toegheit. buytheit. traicheit. Pigricia. accidia.
defidia. negligencia. Segnicies. ei. fegni-
cia. cie. tarditas. Argria. fubleftia. inercia.
argia. torpor. torpedo. hebetudo. languor

i. pigricia. lassitudo. ignavia. tabitudo. Ta-
biditas. eciam in Tantzemheit.
die van Toegheit ghiet of om die rugge ontwe-
wert die heit Refes. dis.
Toijborder. in D. Waggar.
Toyn. in D. berDent.
dachToyn. Diarium. ril.
Toyn armet fuyde. Agapa vel agape. pes.
Toyn dat men van den achter neuyt. in T. Ac-
herloen.
die tot buerToyn wat grift. Vecturarius.
buerToyn. Vectura. re. vectigal.
fchypToyn. Natlum.
wagen of tattenToyn. Vectigal.
dyeghToyn. Portatura seu vectura.
dychterToyn dat fy bieren. Vecturarius.
baioToyn. wechToyn. Viaticum.
buerToyn op eynde fteden. Veredariuni.
fuygherToyn. Sipharium. ril.
fuygherToyn. Mercetricarium.
Toynen. fopn geffen. Premiare. appremiare.
appreciari. mercedem dare. retribuere. re-
munerare.
Toyn dat men to yffte bedyctent. Bravium. pal-
ma. laures. aureola. collarium. corollarium
quando defertur collo.
die fuch Toyn geben of onfanghen. Braveta. re
communis generis.
Toynghewer als dat herfap. Mercedonius.
Toynghewer als die dyente van wegen fnyf he-
ren. Mercedarius.
Toeren. reften erghent op. Cubare. Incumbere.
Podiare. Apodiare. Superpodiare. Sufflare
i. apodiare fubnitor.
Toenflaff. Podium. dii.
Toenfel. loengang daer men op reftet. Cubato-
rium. Reclinatorium. acclinatorium. po-
dium. dii. apodiacio. apodiamen. Bieubi-
tus. Tricubitus. us. Sufflamen i. Apodia-
men. Pontellus.
Toip. Curfus. us. Curfio. onis. Curriculus.
li. Curriculum. li.
opToip der fuyde. Tumultus tumultuacio un-
de Tumultuosus. tas Coniuracio.
opToip der fuyde maken. Tumultuor. aris.
de opToip der fuyde maect. Tumultuarius.

van

ban op Top tot oplof. Tumultuatio.
 aber Toip, in B. Bieffel.
 Topen. Currere. Curfare. Curfare.
 fect Topen. rennen. Curfare.
 hien Topen. wijchen. wijghen. dootfehen. Aufu-
 gere. Difcurrere.
 aber Topen. Transcurrere.
 aber Topen. toelopen. Superesse. Abundare. Su-
 perfluere. Reftare. Reftitare. Superitare.
 Superare. Exuperare.
 aber Topen. befprengen. triffen. tranfueren. aber-
 ballen und egnen to bangen. Invadere. In-
 fultare. Impetere. Infurgere. Aggredi. Im-
 pugnare. Irruere. Affultare. Affilire. Infil-
 re Circumfilire. Circumfulcare. Profilire.
 profultare.
 die ber Topen is uyt den oden. Apostata. Apo-
 ftaticus unde Apostafa.
 ber Topen uyt den oden. Apostatare.
 Toper. in B. Boite.
 Toipich. tuchich. fwaich.
 ber Toip der tyt. Curriculum.
 wijft. byfter. wijtwelich Toiper. Multivagus.
 Fluctivagus. Grovagus. Erro. onis. Nu-
 mida. de. Defultor. Devius. a. um.
 alleyn. Toiper. Solivagus.
 aber Toip. Superest. superfluus. superabun-
 dancia. proficium. us. a. um. succinum.
 us. a. um. inficium. proficium. us. a. um.
 et in B. Bieffel.
 aber Toipich. Superfluus. a. um. proficinus. a.
 um. inficinus. a. um. superflus. Supera-
 bundans.
 toe Topen. Accurrere. Accurfare inde Accur-
 fus. us.
 toe Topen. Precurrere.
 to muete Topen. in G. beSeggenen.
 lopen; uyt Topen. Concurrere. Concurfare.
 inde Concurfus. us.
 wijftich. byfter. wijtwelich Topen. Difcurre-
 re. Difcurfare. Difcurfare unde Difcurfus.
 us. Vagari. Palare cetera in B. Byften.
 af Topen. to rug lopen. Decurrere. Decurfare
 unde Decurfus.
 in Topen. Incurrere. Incurfare unde Incur-
 fus. us.

ugt Topen. Excurrere. Excurfare unde Ex-
 curfus. us.
 tufchen Topen off bydden. Intcurrere. Inter-
 curfare unde Intcurfus. Intervenire.
 berre Topen. Procurere.
 teu rynd Topen. Percurrere.
 fchich Topen. Vagurio. ris. rire. Ocior. aris.
 erre. tuit. byfter Topich. Vagus. Vagulus. Va-
 gibundus. Pervagus. per valde. palabun-
 dus. errabundus. Difcurfus.
 byfter. uyt Topinge. Erraticus. Vagitas. De-
 viacio. Vagacio.
 Toix. bachel. Fax. cis. facula le. di.
 Toire. iederoutwer. in G. Ghevet.
 Toif. en byer. Linx. cis.
 Toif. by. in T. Bedich.
 Toiffen. in B. onthouden.
 Toiffen. byghen. fchighen. ghyten. Liberare.
 Acqutare. Affecurare. Solvere. Redimere.
 Eripere. Ervare.
 ber Toiffinge. befchermyng. befchuddinge. reddyn-
 ge. Defencio. tuicio. proectio. Liberacio.
 erepcio. redempcio.
 ber Toiffen. befcherwen. befchudden. fcheden. we-
 ren. Liberare. Defendere. Eripere. Ervare.
 Tueri. Redimere. Eximere. Patrocinari
 defendere.
 ber Toiffer. befcherwen. Liberator. redemptor.
 Defensor. Patronus. Patrocinator i. defen-
 for. Tutelator.
 ber Toiffing. befchermyng. Patrocinium i. de-
 fencio. Redempcio. Tuicio. Patrocinacio.
 Toiff. dat bergenchich is. in D. onthuyt.
 Toiff. ondycht als heft. byit. fomm. Porofus.
 tas. Rarus.
 inder Toiff. Orphanus. Patrimus.
 inder Toiff. Pupillus unde Pupillaris. ter-
 tas.
 byder ind moeder Toiff. Orbus. bi.
 rer Toiff. laedlofs. truwelofs. Infidelis.
 Toiff. in B. Beduyger.
 Toiffent. in A. Arguif et in B. Beduych-
 tighit.
 Toit. mythe. Sors. Sorticula. Sorciuncula.
 Adrialturia.
 Tou wrypen. in T. Caten.

Tote

Tott werppung. Sorilegium.

Toit. in *B. Bly.*

Toitwynt. in *B. Blywynt.*

Toit gewicht. Lato. onis. Semiuncia.

toe Toit. Uncia.

anderhalf Toit. Uncia et semis.

Toitwynt. Librilla. le. Pegma. atis.

egn Toit mit eyner coeden of snote dair men die
dugpte des waters mede ondersoekht. in *C.*
Coede an en toit.

Toit an en reyn gebleicht mede to werpen ind
water nae sich to trecken. Cestus. us.

geToe. Fides.

recht geToe. Orthodoxa fides. Catholica fi-
des. Credulitas.

moggeToe. ketterye. Persidia. Dissidia. He-
relis.

geToe. truyt. in *G. Geloe.*

geToe. wysheit. in *G. Geloe.*

geToeben. truyten. in *G. Geloben.*

etToeben. in *C. Confeiteren.* Cetera dan ge-
Toebe. in *G. Geloebe.*

Tuoe. egn dích. in *T. Towe.*

Tubben. in *B. Borten.* heplen. tubben.

Tubber. Castrator. eunuchifator. rescuator.
Tubstede dair men die beesten lúdt. Tescua-
orum.

bye geTubt is. Spado. onis. eunuchus. eunu-
chifatus. castratus. erecticulatus.

Tubstede. egn tupt.

Tucht. Aer. ris.

in der Tucht gloemtscheden. Aporie.

der Tucht beplante of onderscheppinge. Casma.
ris. fulgetra. tre.

der Tucht betroegghelicheit. Cecerates. tis.

Tuchter. candeler. Candelabrum. candelasorum.
lucernarium. funale. lis. luminare. lucina-
re. deluminare. lustrare.

berTuchten. Illuminare. irradiare. Illustrare.
lucidare. illucidare. aurorare.

dan Tuchten of suchten besmettinge. Contagio.
onis unde Contagiosus. tas.

byTuchten. naeluchten. Allucinare. Alluminare.
aTuchten. Abluminare.

samen mgiTuchten. Collucinare. Colluminare.
Collustrare.

to rugge asTuchten. Deluminare.

berre inTuchten. Illuminare. Illustrare.

boieTuchten. Prelustrare.

onder beneden Tuchten. Soblustrare.

Tuchtelich. Luminaris. lustrabilis. lustralis. le.
ter. tas. lucinabilis. Deluminabilis. le. ter.
tas.

boieTuchelich. Illustris.

boieTuchtelicheit. Illustritias.

Tuchelich. Aereus. Aerinus. a. um.

boieTuchelich. in *B. Ware.*

Tuchte. in *T. Tauterne.*

ter Tuchtergant. in *T. ter Tynthergant.*

Tuchtes. lotet. in *T. Tynthes.*

Tuchtes ind rechtig beyde. Ambidexter. tra. trum.

Equimanus. Mancinus. a. um.

geTuch. gebal. in *T. Adventure.*

ongetuch. ongebal. in *G. onSeluch.*

geTuchten. Fortunari. prosperari. felicitari.

berTuchten. bymen. in *B. Saten.*

toeTuchten. in *S. Slugten.*

ontTuchten. in *A. Apnen.*

Tugde dan werden. Aurenticus. Celticus.

Tugdeter. Antrophagus. realiter.

geTugd simpliciter Sonus. Sonulus. Sonitus.

Canor. Canorus. Canoritas. Canorositas.

Tonus. tonabulum i. sonus. Bombus. bi.

Crepor. oris.

geTugdt in *C. Clanch* in *D. Dorne.*

geTugdt dan ondersaek off van schijfen. Te-
nor. oris.

half geTugdt. Semitonus. semitonium.

heel geTugdt. Sintonus. ni.

Tugden cloeken off schellen. Pulsare.

samen to hopy Tugden Compulsare.

samen Tugden off geluyt geben. Contonare. Con-

sonare.

Tugden cloppen. schellen dur den doeren. in *B.*

Sochen. schellen.

stillech Tugden. Subsonare. subtonare.

inTugden. Insonare. Intonare.

Tugden simpliciter Sonare. Tonare. Boare.

Bombigare. Crepare. Crepere.

Tugden. hellen. in *D. Doenen.*

Tugden. in *C. Tugghen.*

Tugden. in *D. Dugten.*

Tugde.

Tupde. in *N. Helle.*

dat **Tuppende** is. Sonorus sonorosus. tas. Consonus. Consonorus. Canorus. Canorosus. tas.

Tupde. volch. Homines. populi. vulgus. Gentres. Plebs. Plebicula:

ge**Tupdt** dat **tuppende.** hrachende oft brekende gekhupdt. Frigor unde Frigorofus. Frigofus. tas.

gwait ge**Tupdt.** Cacophatus. ti. vel Cacafatus. ti. Cacafaton. Cacophonia. Catefonicus. Cacefaicus.

guet ge**Tupdt.** Euphonia.

half ge**Tupdt.** Semiphonium. Semifonium.

grof ge**Tupdt** in gekunght. Ypolidius. Sublidius. ypodous. ypodoreus.

ge**Tupdt** alre gwaiste ind leet in gekunghe. Yparhesi.

fuert **Tuppende.** Melus. a. um. Melicus. a. um. Melofonus. a. um.

Tupden ongelegh. Agregare. Abgeregare i. Dissonare.

ge**Tupdt** onegndgekhich. Assimphonia. Inconsonancia Dissonancia.

hoigh **Tupden** of schallen. Altitonare unde altitonans. altitonus altifonus. altriboans. ter.

waer **Tuppende.** Euphonicus. a. um. lircus. perlircus. a. um.

oebel **Tuppende.** Cacophonius.

gelegh ge**Tupdt.** Symphonia inde Symphonista et Symphonicus. a. um. consonancia. crepitus. us. crepitaculum. concrepancia.

Tugghich. in *T. Cantem.*

Tummel pletten. Abdomen.

Tunche. bieche. smette. Macula. labes. menda. nota. notula. notella. Mendum. di f. in libris. turpitude. sordes. fordiuncula. lues. luvio onis. Contagium. gii. contagio.

Tunche upen soere. in *E. Euterpoch.*

Tuncken. smetten. sudden. biecken. soeken. besmodden. beslaaden. ontrenpen. Maculare. deturpare. sordidare. inquinare. coinquinare. furecare i. inquinare inde funestus. a. um. labefacere. polluere. contaminare. commaculare. inficere. sedare effedare. Desedare. In. Re. Inire unde lura i. seditas. obli-

nire. emlegaciare. luere. colluere. interpolare stercoreare. impurare.

Tunckich. bieckich. suettich. fubbich. Turpis. fedus. sordidus. sordidulus. funestus maculosus. pollutus. Contaminatus. labefactus. infectus. effedus. lividus. tabelluens. tabidus. luridus. a. um.

Tunghe. Pulmo onis.

Tunre. luyckh. in *N. Anghe.*

Tungnckh. ftergnckh. musch. egn vogelken. Passer. passerulus. passerinus est filius passeris.

Tuncken. wegbelen. sterplen. smeyken. ogghendgenen. slatteren. Adulari. applaudere. palpere. palpare. palpitare. blandiri suggillare. aludere. fascinare. assentor. taris. assencior. aris.

Tunckende. bieken. smeyckende. liefsiofende. Adulans. applaudens. palpsans. blandiens. Lugillans. blandus. blandulus. blandicellus. blandiciofus.

egn **Tunckende.** smeyckende. slatterende wijsse van sparten. Pangericum. cl. unde pangerista. die so laist ind tuight.

Tuncker. ftergher. ogghendgenen. slatterere. liefsiofer. Adularor applausor. palpo. onis. palpanista. Blanditor. suggillator. allusor fascinator. delinificus. lamiro. onis blandiloquus. pangerista i. cum cantico et mendacio.

Tunckere. smeyckunge. slatterunge. ogghendgenst. liefsiofunge. Adulacio. Applausus. us. applausio. palpiacio. blandimentum. blandicia. e. blandiloquium. allusio. fascinacio. pulpa. pe. pulpa unde pulposus. tas. blandicies. ei.

Tunke van en rade.

Tupen. luren. Observare. insidiari.

Tuppere. Observator insidiator

Tupff. Pediculus. pedo. onis. pedunculus. senipes. sevecupes.

berkens **Tupff.** Ufia.

bugh **Tupff.** Amicium. [*L. Amicnum.*]

der **Tupfe** en groten hoip. Frurafis.

Tupfich. vol luyck. Pediculofus. tas. pedicosus. tas. hispedicosus. tas. sexpedicosus. tas.

Lueckj leder. dat is eynreys leder op eyn sijden
 rolt op der andere togt. Rubricorium.
Lueckj swerdelen. Gladiolum.
Lueckj. Alga ge.
 bloick Lueckj. Ulva.
Lust. genoecht. in **B**. Wistkap.
Lust. in **G**. Genoecht.
waL. **st**. welde. in **G**. Genoecht. welde.
 et geLust. Libet. Delectat.
Lusten. in **G**. Geren.
Lustich genoechtich. in **B**. Wistkap.
Lustlike stede. Tempe. indecli.
waLustich. in **G**. Genoechtich. wallustich.
Lustich wesen. in **B**. Bloeyen wesen.
deLustigen. bereygen. vernamen. vernemen. Re-
 creare. Renovare. Reficere. Oblectare. Re-
 frigerare.
deLustinge. vernaminge. verneminge. regeym-
 ge. Recreacio. Recreamen. Renovacio.
 Renovamen. Refectio. Refrigerium. Retri-
 geramen. Refrigeracio.
Lustren nae eyn anderz woerde. Auscultare.
 Advertere.
Lustren. Eighen eyen heymlich toe. Revelare
 auriculam. Sufurrare.

Luststrynge. wispelinge. Sufurrium.
Lustreter. Sufurrator. Sufurrio. onis.
 geLugt. in **L**. geLugdt.
 die eyn geLugt nae conterfeyen kan. Facticius.
 a. um
 sulch geLugt heit Facticum. cii.
Lugte. eyn seghen spyl. Lucina. ne.
Lugten spele. Lutinita.
Lugter. clare. in **B**. Ware.
Lugterdanch. in **C**. Clarept.
Lugterheit. puyseheit. Puritas. Impiditas. Cla-
 ritas. Serenitas.
Lutich. wegnich. in **C**. Clepne.
Lutich. wegnich adverb. in **C**. Cleine.
Lutwe eyn dach in **T**. Luge
Lutwen. sjen schouwen. Conspicere. Respi-
 cere. Inspicere. aspicere. spectare. Con-
 spicor. aris. Vido. dis. dere. Video. des.
 dere. Viso. as. are. lustrare. Cernere. In-
 tueri.
Lutwen. schouwen. sjen. nae bereygen eghen.
 Viso. sis. sere. Convisere. per. simul In.
 per. intra. Per. per trans. Pro. per. ante
 seu remote.

M.

MA.

Mach in **C**. Can.
Mach heymlich. Cognatus ex parte maris.
 Agnatus ex parte patris. Consanguineus.
 Confinis. Propinquus.
Machheit in **A**. Al. et in **B**. geSlecht.
Mach geheyt.
den Machskap eyen besem of toehoren. Ac-
 cinere.

MA.

Macht haeben anderen. Potestas. Potencia. Po-
 tentatus. Primatus. Magistratus. Auctoritas.
Macht heilicheit. in **D**. Heilicheit.
Macht nachheit in sich selven. in **C**. Macht.
 nachheit in sich selven.
Machtighen. in **A**. by Abenteueren.
Machtloosheit in **D**. verheert et in **T**. Loos.
 geMacht. cast. in **G**. Gemacht.

Mac-

Maachen, breeiden. Facere. perficere. Efficere.

Conficere. Fingere. Conſio. ſis. fire. conſi-
ſivi. conſitum. ponitur active pro maachen
et dicitur conſitum i. efficitur. Sternere et
Struere i. preparare Formare. Componere.
Gerere. Fabricare. Conſtruere.

Maaken, ſcheypen. Creare. Plasmare. Condere.
Formare.

goet Maaken, in D. berheben.

toe Maaken, offenen, rouen. Exercitare. temp-
tare.

loet Maaken, in D. Neyschen.

toe Maaken, ſtoppen. Obſtruere.

heit, warm Maachen. Calefacere.

leete Maachen. Tepefacere.

nat Maachen. Madefacere. humectare.

berberet Maaken. Terrificare.

toe Maachen. Nichilificare. nichilipendere.

Maakig. Factura. plaſtes eis.

ciegn Maachen. Parviſacere. floccificare. par-
vipendere.

toe geyonne Maachen. Lucrificare.

hupp Maachen. Domificare.

berg Maaken. Verſificor. ariſ. metrificare.

Maaken wat van nyet. Inſtaurare.

op Maaken dat verbaalen is. Reſtaurare. repa-
rare reformare. reſicere.

verMaachen van der geſteimſſe. Transformare.

verMaaken, beernompen. in D. Bergen.

verMaaken in genoethen. in E. verluſtigen.

verMaaken, behagen. in E. achterclappen.

verMaakinge ter luſten. in E. verluſtinge. et
in D. Nijſckap.

geMaact. geſcheypen. Creatus. plasmatus. for-
matus. conditus. factus. plaſtus. a. um.

Maackſel. in E. Creature.

bolMaackel. in E. bolComen.

verMaakig. in D. Nijſckap.

bolMaackigheit. in E. bolComenheit.

Maede, wogn. Termus. mi. ternes. tis. ci-
mex. cis.

heſchMaede. Tarmus. mi. lexend. cis.

Maedig. Termofus. tarmofus. tas.

Maaghe. Stomachus. chi.

der Maaghen ingewende. Stomacula. le.

die in der Maaghen gebruek heft. Stomacicus.

Maaghet die ionſet is. Virgo. puella. puellula.
virguncula. iuencula. puera. re. puerula.
puerula.

geierde Maaghet. Cathapuera.

Maaghet galdſ. Agapota. te.

Maaghet die behagheſch is. Cariſa.

Maaget die Maaken den anderen ontſet in loſſ
is. Cathacariſa. malligia.

Maaget die dynt. Verna. ſama. me. ſamula.
ſamella. ſervitrix. pediffequa.

camerMaaget. Pediffequa. abra.

long Maaget. Puellula. puella. adoleſcentula.
iuencula. nympha. lar. laris.

Maaghet die eyghen is. in D. Drene.

Maaghet die eyghen was ind geuyghet is. Abra.
bre. in E. die van der Eygenſcap et cetera.

die eyne anderen eygen Maaghet tot eyne eyghen
huyſvrouw. nemyt. Tinxo.

Maagheſch. ionſetſch. Puellaris. re. ter. tas.
virginalis. le. ter. tas.

Maagheſch. in A. Zunſterſch.

Maagheſch nemen. in A. Zunſterſch nemen.

Maaghet. in D. Dye.

Maaghet werden. Macere. ceſcere.

Maaghet maaken. Macerare. decraſſare.

diseraſſare. auſternare.

Maagheſchheit. in D. Dyeſchheit.

Maale nae te ſchieten. Signum. ſignetum. me-
ta re.

to Mail. gantz. gentyſch. geſhel. Omnino. Pe-
nitus. integre. integralier. tas. totalier.
tas.

eyn Mail. twee mail. reſpe of poſe et cetera.
Una. bina vice. binis. trinis. vicibus. bi-
nies. trines et cetera.

but. wan. cerMailſ. in D. wanDaghet. et in
E. Eermailſ.

Mail. mallart. ſot. in D. Dwaiff. et in A. Aſſ.

Mailch. in A. Aggeſch.

Malder. en mate. Maldrum. dri.

Maedghen. verſpyken. in D. Blamen.

Maedgher. oewerſpyker. in D. Bieſpempere.

Maedghinge. Maledictio. Execracio. Impre-
catio. deſectacio.

Maedghyt. Maledictus. Anathema. et tunc est
indeclinabile.

Malen op bet moelen. Molere. Immolere. Emolere. permolere. per valde.

uutmalen. Emolere.

In. binnen **Malen.** Immolere.

woeder Malen. Remolere.

mit. samen **Malen.** Commolere.

orbel Malen. Demolere.

bermalen. berkeken als gy nu ich dan. Dissociare unde dissociatum. Alternare inde Alternatum. Vicissitudinare inde Vicissitudinarie.

malen als **malen.** Pingere. depingere. Pictare. Picturare.

samen malen. by eyn malen. Compingere. Compictare.

bermalen. Repingere. Repictare.

malen. Pictor. Pictor. onis. Zographon. onis.

malen ban mangetey barben. Polimitarius.

die naegemal of **contercept** waerd. Zographamenos.

gemalen off **malen** but den heeken. pluraliter Anaglyphia orum.

malen. Leprosus.

malen. leprose. Leprosus. leprosus. Alapicida. morphea.

malen bane. witteheit. Albor. boris.

malen. Brastum.

malen maken. Brastore.

malen. Brastator. trix.

malen. prinsen. Prandium.

malen to eten des middages. Prandere.

malen des abends. Cena. cenula inde Cenare.

bette malen. Adipatum. ti.

malen achter de doelen. in D. Doldier.

man. Vir. Mas. masculus. Cubio. onis. Maritus maritellus.

man. Acor.

man die twe wijf [*2 wijf*] heft off gehoeft. Virbius.

man die twee man werch doet. idem.

man die ban den doer weder op betrecken is. idem.

eyn man die but sijn wijf erce anse hebet. Zelotipus. ind sijn wijf heit Zelotipa ind die ongewooght off hat dat van tuijen is heit

Zelotipia. ind sulchs in herten dragen. Zelotipare.

der man menicheit. Virga virilis et cetera. Testiculus unde Testicularis. re. tes. tas. et Testiculosus. tas. et Testiculare i. Testiculos dare.

ban man tot manne. Victim.

half man. Seminaris. Seminafculus.

die twe man. by man. doe. twif. fcs. twee man onder oen heft. Duumvir. ri. Triumvir. Quadriumvir. Quinquumvir. ri. Septemvir. ri. unde Duumviratus. Triumviratus. quadriumviratus. Quinquiratus. Septuiviratus. ti. Septemviratus. di i. talis dignitas vel officium

eyn man. eyn wijf. eyn metichheit. Man. Heros. herois

eyn man doe weet ind des swijgheit dat sijn wijf overheft [*1 overheft*] doet. Ninnarius.

man ban vele wijven. Multicuba.

man. manlic. Musculus. maritalis.

man. manlic. in C. Coene. virilis.

man ter echtschap. Nubilis.

man na den alder. Pubes. bis. pubis. ris.

man. Virilium.

man. genetich. Membrum virile. virga virilis. cadurcum. veretrum. virilia. genitalia verenda. nates. mentula. le.

mannen heft ter echtschap. Contrahere. Naberare. maritare. coniugari.

man. Ariel. vir fortis.

man doe vele wijf heft. Multigamus. multicuba. polidamas.

man ban twee wijven. Bigamus. binareus. inde bigamia. binaria.

man doe wijf ind onmenlich is. Cinicus. cinedus. effeminatus. mollis. le. uxoris i. proprie uxori. deditus. feminens. mulieris. femellarius. mulierarius. floreira. de.

man doe seer onreyn ban leden is ter onkuytheit. idem.

ban twee mannen eyn wijf. Bivira. deinde trivira. quadrivira. sic deinceps.

man ind wijf kunne gelick. Hermaphrodita. hermafrodites. androgeus. a. um. androgeus. androgenus. androgutus. a. um.

utroque

uweg Maas of wijsf vader. Socr inde focerinus. a. um. ind des vader is uweg Profocer.

Maas of wijsf hyder. Levir. ri. uweg Maas of wijsf morder. Socrus. us. ul. ind oir vader is uwe Profocer. ind oere moeder is uwe Profocrus. us

ont.Mannen. Emasculare. evirare.

Maas. onder. tusehen. Inter.

Maas. lam. in C. Goppel.

ge.Masht. geneugt. Mixtus. a. um.

Maas. Luna. noctiluca nocticula. Dyana. trina. lucina. proserpina lucifera. tytania. tol Maas. Plenilunium. amphitrix. amphitricus. panelenos.

mas Maas. Novidunium. incensio. lunacio.

sonder Maas. Illunis. ne.

half Maas. Semilunium.

cien Maas. Lunula. le.

bye Maas is id feste deyl so goet als extrick.

bye Maas is id xivili. deyl cleure van bye sonne.

Maasgetick. Menstruosus. tas. unde menstruum. i.

Maasgetick of maasgetick. Lunaticus. astralis. astruosus.

der Maasen of sonnen getick. Eclipsis.

bur der Maasen gebaren. Profelenus.

tuschen der Maasen begynnen ind wassen die tijt of dat spatium heyt Interlunium.

Maasgetick. Lunaris. re.

Maasget. P.paver. ris. lethea. thee.

Maasget. P.paverinus. a. um.

Maasen egn پردی of andere byert. Caprona. ne. iuba. be.

goete Maasen hebde. Iubosus. tas.

Maasde. in C. Coiff.

stept.Maasde. in C. RoyleCoiff.

Maasendach. Dies lune. seria secunda.

Maandel. Amigdalum. nucella.

Maandelboom. Amigdalus.

Maanen. Monere. ammonere. Cio cis circ. cico. es. ere.

der.Maanen. Admonere. ammonere. permone-re tolicitare. avilare.

der.Maanen. in C. derLijgen.

myt samen Maanen. Commonere. pre. per. ante. re. per iterum.

nae heynlich Maanen. Submonere.

Maaninge. Monicio. monitorium.

der Maaningen gedreynisse. Monimen. monumentum.

Maenlich. Montibille.

Maenstede. Monitorium.

wie Maenich iait. Quotennis. ne.

soe Maenich iait. Totennis. ne.

Maanigterley. Diversus. tas. diversimodus. varius. a. um. tas.

Maanigterley maken. Diversificare. variare. divariare. divaricor. aris.

Maanichfeldich. Multiplex. citer. citas. pluralis. le. ter. tas. multiplus. diversus a. um. multipharius. plurimus. complurimis. quamplurimus. perplurimus.

Maanichfeldige. Multiplicare.

woe Maanichste. Quotus.

Maanigterley. adver. Multimode. multiforme. multiformiter. multiphariam. multipharium. diversum diversimode.

woe Maanich werf. Quociens.

soe Maanich werf. Tociens.

Maanichwerf. baste. in D. Dyche.

Maanere. wijsf. Modus. maneries. in G. Gewonte.

Maasndr. Mensis. mensiculus.

maanen van den xii. Maanden. Ianuarius hart-maant. hebraice thebeth. Februarius hof-het. hebraice syrach Marcus mette. hebraice ader. Aprilis apil. hebraice nisan. xefiri. xanficus. May. Maius. hebraice ydar. Iunius horgmaant. hebraice cibon. taneus. Iulius hamaant. quincilis. hebraice thannus. oft. Augustus. hebraice ab. September hestmaant. hebraice ebon. October offenmaant. hebraice tragelion. November aiteghigen maant. hebraice marthesoan. December wyntermaant. hebraice Kesepheph

twy.Maandich. Bimensis. se. bimenstris. stre. bimestris.

dry.Maandich. Trimenis. se. trimenstris. stre. trimestris. stre.

bijdr. **Maagdieck**. Quadrimestris. se. quadrimestris. stri. quadrimestris. stre.

seks**Maagdieck**. Semensis. se. fementis. stre. fementis. stre.

Maagtgelt dat men ter magt uytgheeft. Epymania. orum.

Maagtsonde heinde van eniger zandheit of gebrue. Mensurius. a. um. menstruus. a. um. menstruat. a. um. unde menstruosus. tas.

Maagtsonde der vrouwen. Muliebria. menstruum. osus. tas. Teem dair mede wat te vueren. bubinare. Item die maecre heet bubinarium vel bibrinarium.

Maagtsonde der boden. Tricennarium.

Maagtsonde van hrencken. Menstrualis. le. ter tas.

Maaske. bicht. Riguus. a. um.

Maangel. gebrecht. in ft. kiff.

Maanghen. bechten. in ft. krijben.

Maaniche. Multitudo. maior pars.

Maantel. in C. Cloch.

Maantel to beiden (den apen. in H. Heuck.

Maantel der sunnen. Collobium.

Maantel der vrouwen. Recinum recinium. nil. stola. le.

Maantel om to hangen. Stolo. as. are.

parlois **Maantel**. Glomerum. ri.

des **Maanteis** inoye of hechniss om den hals. Nallate. lis.

Maer. eyn stil water. Lacus.

Maer. eyn gedruess nachig dye luyde in den slay gwoelende. Effluates. ophaltes. fucubus. incubum.

Maarmoren dat of stegn. Marmor. Alabastrum. in H. Alabastrer.

March. Medulla.

des rugbengs doegaende **March** of pyt. Micha.

March. ril. schillen. Marca. ce. ferro. onis.

March teylen der conlynde. Signum. signetum.

March dye ganscap ind is der cleeffter heeten. Marka.

Marchganscap. Marchionatus. us.

Marchgroe. Marchio. onis.

Marchgebymme. Marchionissa. se.

Marchst. Forum. forulum. li. forus. ri.

intr. **Marchst**. Nundine. narum.

Marchten. copen. in C. Copen.

op den **Marcht** gaen spaciere. Foro. ras. rare. dye in of buten den **Marcht** blyft of woent. Forensis. se.

Marcht of stude dage men beginghe heft. Forum. ri. apparatus.

Marcht dyest. in D. marcht dyest.

Marchten. Forare. afforare. per. valde. vel iuxta circumforare. De. per. valde.

heynlic **Marchten**. Sufforare.

bynnen of in **Marchten**. Inforare.

to rug **Marchten**. Deforare. re. per. iterum.

ader **Marchten**. Perforare. transforare.

but **Marchten**. Perforare. con. per. simul.

dye dye **Marchten** umvloipt of die die marchten bevelt. Circumforarius.

Marchtynge. Foracio. foramen. tum.

Marchia. Benedicta dei genitrix.

Marchmoren dat of stegn. in H. Alabastrer.

Marchmoren. in H. Alabastrer tussel.

Marchmoren dat groen is. Carileum.

Marchmoren dat wyt is. Carinum. ni.

roet purperen **Marchmoren**. Purpuratis. tis.

Marchen. weeten. in D. Vepden.

Marchen. beuten. in C. Cummeren.

Marchen. beuten. in H. Vechten.

March. eyn groen plann. Pascoa. Pratum.

Mars die planete gescreuen. Mars.

Marteler. Martir. tellis.

Martel. Martirium.

Martelgen. in C. Casten.

Marske dye men bemet. Serpedo. inis.

Marscap. in G. Gekilp.

Mast op en schip. Malus. alcea.

Mast. beymahing. Saginacio.

Mastboems hol of ghat. Ampotra.

Mastboems wipnel. Cheruchus. chi.

Matte. Plecta. matta.

Matt gebluyden van stro bysen of ho't idem.

Matten in schachspil. Sistere.

Matt moede. in H. verheert.

Mate weede. in D. Vind.

Mate. Mensura. metreta. censura.

Mate of dat aetelg. Thesera. thesecula. res-

sella. tessellula.

Ma-

Matemacher. Tessellarius.

Matte van eenen heelen begt. Sexquipes. dis. unde sexquipedalis le. ter. ras.

Matte of wijse allen dingen te geven. Describere.

Matte hebbe. matighen. matte egnen ding geven. Temperare. attemperare. contemperare. datte ghegne matte noch sekerheyt en is. Intemperium. ril.

edich Matte. Oxifalus. acitabulum. Ocitabulum. **Matte** van en palm van der hant. Palmus. pal-mulus. li.

AntMatte. in C. Erdmatte.

Matte van dijs mudden. Medinus. ni.

Matte van land van dijs hundert scherden lanch. Levit. levie.

Matte van dijs egneren. Gomer.

Matte van dyp of byt of van xxx. mudden. Co-rus ri.

Matte van hoighden. Altrimentum. ti.

Matte op al dynch. Modus analogia. tempe-rancia. discrecio.

Matte van hundert boeten. Centuria. e.

Matte van anderthalf. Dragma. cotula. le.

Matte van en halven egner. Coclia. coclie. emna. ne.

Matte van egnen egner. Sextarius. ril. sexta-riolus. hyn.

Matte van l. egneren. Bacus. ci.

Matte van bi. egneren. Congius. gii.

Matte van bi. egneren. Metreta. miridiada.

Matte van xliiii. ponden dat syn xxii. egner. Modius. dii. starum. ti.

Matte van anderthalf mudder. et proprie huy-matte. Starum. ti.

Matte. Mensura rabo. onis.

Matthegheich styppen dyp ticheit. Mathesiscen-trum.

Matigen. Modero. as. moderor. aris. modi-ficare. temperare.

Matilich. Mensuralis. le. ter. ras. unde men-suratim adver. mensurabilis. le. ter. ras. moderabilis. le. modificabilis. le. ter. ras. modicabilis. temperabilis. moderate. tim adver. moderanter. temperantur. [denkl. se lezen temperanter.]

Matte. matighet. matichheit in allen dingen. Modus. modulus moderancia. moderamen-tum. moderacio. modicacio. modificacio. bria. e. temperamen. tum. temperancia. temperanciacula. discrecio.

onMatich. Immoderatus. intemperatus. in-discretus.

onMatilich. Immoderanter. intemperanter.

ontMatigen. Distemperare.

middelMatich. Mediocris. cre. ter. ras.

wat middelMatich. Mediocrulus. a. um.

Matiger. Moderator. modificador. modicator. temperator.

Matichem. sober. Sobrius. frugalis. le. ter. ras. moderatus. modicus. modestus. tempera-rus.

Matichheit. soberheit. Sobrietas. frugalitas. moderacio. temperancia. parcimonia. mo-destia. eciam in A. Abstinentie.

in Maten. so verre. in dem. nuyt ondeckheide. beheich. in A. by Afor.

in wiiser Maten. in wiiser wijse. Cususmodi. qualismodi. qualiter qualiformiter.

in sulker Maten. in sulker wijse. Illusmodi. talismodi. taliformiter. siccine.

in deser Maten. in deser wijse. Istiusmodi. hu-lusmodi. huiuscemodi.

Maten. lijken. ebenkomen. in D. Thenen.

in ghegne Maten. ghegne synes. ghegne wijse. Nullatenus. nequaquam. nullo modo.

eenigerley Maten. Aliquotenus. aliquomodo. ullatenus.

Matte. eyn eynde.

Matcrp. Materia.

van Materien wordt al dynch gemaect dat die granen nasien ind dat heit Matercia. mate-riola. materies. ei.

van Materien wat nasien. Materiare.

tot Materien horende. Materialis le. ter. ras. Matuen als en catt. Glarie.

Matte Macht. [1. geMacht.] in A. Manheit.

Matich. starch. in C. Ghechich.

Matich. Possibilis. le. ter. ras.

Matich. nasien. starch nasien. in C. Ghechich.

Matich. matichelous. in D. Corp.

on. **Mechtich**. Impos. impotens.
 on. **Mechtich** tot natuurliken falen. Impotens unde impotencia.
 bur. **fecer Mechtich**. Prepotens. quampotens.
 al. **Mechtich**. al. **weidich**. Omnipotens. cunctipotens.
 al. **Mechticheit**. al. **weidicheit**. Omnipotencia. cunctipotencia.
Mechtich. in T. Tantzum.
Mechtich. **heynlich**. in T. Tijf.
geMechtich. **fachtig**. **fonpich**. Sentim. remissim. leniter.
Mede. eynreley **dzanch**. Medio. onis medus. di. mulsim si ydromellum. ydromellis.
Mede **wesen**. Interesse.
Mede. mpt. Cum.
Medicijn. in N. Netzdy.
Medicijnre. Medicus. phisicus. anthidotarius. creticus. egerofus. empiricus. comedicus. experimentator.
ban den Medicijn **dye oeverft**. Archigenes. pilulus. li.
Medicijn **der medicijnfap**. Farmacia. e.
daze men Medicijn **berpdyt**. idem.
Medicijn **berhooper**. Pharmacopola. apotecarius.
Medicyn **boick**. Dynamedia.
Medicynlich. Medicinalis. le. ter. tas.
Medechure of **marientbloemien**. Solsequium. eliotropium.
Mede. **megmapnt**. Maius. li.
Medtijt. Sudum. di. subudum. di. ver. veris. verulum. li.
Medeboom. **buochenboom**. Fagus. gl.
in der Medtijt **bertziet**. Verractus.
Meden. Vernare.
Medelich. Vernanter. vernalis. le. ter. tas. unde vernancia.
Medyftich. Vernus a. um. vernalis. le. ter. tas.
Medeburch. eyn **lant**. Magdeburga.
Meden **hoyn** of **gaff**. Metere. den. etere. emetere. defalcare. runcare. abruncare.
to Meden **higwene**. Messorius. a. um.
Meyer **dye mch**. Messor. defalcator.
Meyer **op en hoft**. Villius in B. **geWuer**.
Melcher. in C. **oudreCorper**.
Melcher **barlen** **in en getimmer**. Festum. li.

Meek. Far. farris. farina. farinula.
Meekubdel. in B. **meekubdel**.
Meefchten. in B. **Subeten meel**.
fofMeel **op der moellen**. Molimola. amolum. li. pollis. inis. pollen. inis.
faeghMeel. Quisquillie. arum. unde quisquilius.
bol Meels. Farinosus. tas.
Meenich. Farreus. a. um.
ban Meel **gemaect**. Farraceus.
worpen. **boren**. **garften Meel** of **dyn dazt** **ban ge** **horcht**. Polenta. te.
Meelbijn. Mola. le. farraacum. ci.
des Meels **reynlike bloeye**. Pollis inis. pollea. inis. simila. le. similago. ginis.
dat **ban desen Meel** **ghoacht is**. Pollineus. a. um.
Meich. Lac.
herinMeich **Balbuca**.
geronnen Meich of **parfemich** of **poelfte**. Balducta. luncata. te.
Meichen. Mulgere.
Meichbat. Multrale. lis. multrum. tri. multra. tre. finum. ni. uter mulgarium. civibia. lactispium. lactigerulum. obba. fidelia. cuperadolium.
funen mpt Meichen. Commulgere.
aff of **to recht Meichen**. Demulgere.
Meichens **tijt**. **meichens** **stunde**. Multrum. tri. multra. tre. multrum. mulgarium.
mpt Meichen. Emulgere. In. per in. re. per iterum. per aebet. boir.
mgh Meich. Mulcrum. cri.
mgh Meich **na der geburte** f. **hgeft**. Coluflrum. tri. colutrium. tril.
Meich **in der boft** **geronnen** idem.
der Meich **ruytzels** **stede** **in den lijbe**. Lactis. tis.
Meich [*l. Meick*] **tijt**. Lactatum. ti. lacticinum. ii.
Meichich. Lacteus. lacteolus. a. um.
Meide. eyn **ruyt**. Atriplex.
Meiden. in N. **Apendaren**.
Meider. in C. **Elepp**.
Meiler. in N. **Maire**.
Meifzel **gemait** of **ghift** **due den herften** of **in** **hogjen** **steden**. pluraliter. Anagi pha. arum.
Meik.

Meertzel. *Pictura.*

Memme. in *D.* *Fogst.*

ofen **Memme.** *Bumalta.*

fonder **Memme.** in *D.* fonder *Fogst.*

Memmen bloeten. *Excapillare.*

Memmen tuppel. *Papilla.*

Memoriaal dat men in triefent des men gedenken wilf. *Emphimeris. dis. memoriale. lis. manuale. lis.*

Memori gebochtiff. in *D.* ge**Dechtiff.**

ge**Meepn.** *Publicus. univerfalıs. communis. generalis. le. ter. tas.*

Meepne. meepnoge. in *G.* *Schöfinge.*

ge**Meepn** guet. *Respublica.*

ge**Meepn** guet fteken. *Peculor. aris.*

ge**Meepn** mahen. *Communicare. publicare. eciam in A. Xpenbareen.*

Meepnen. in *D.* *Duncken.*

ge**Meepnlich.** *Generaliter. univerfaliter. public. publicus. communiter.*

ge**Meepnlichkeit.** *Generalitas. univerfalitas. publicitas.*

ge**Meepnkap.** *Communio onis.*

ge**Meepne.** gemeepneheit. *Communitas.*

Meepnich. in *G.* *Schöflich.*

on**Meepnlich.** in *G.* on**Schöflich.**

woe wat **Meepnftu.** *Quid putas.*

woe **Meepnftu.** *Quis putas.*

Meepnpecht. *Periurus.*

Meepnept. *Periurium.*

Meepnept fweren. *Periurare peiurare.*

Meepn wijff. in *D.* *More.*

Meepnonge. *Intencio.*

Meengen. meekjen. plengen. *Miscere. Con. per. ad pro. conferere. diluere. conficere inde confectio.*

in**Meenghen.** *Immiscere. intromiscere. Inserere. interserere. insertare. interfertare.*

tweder**Meengen.** *Remiscere.*

Meengen twerpeley nat in eyn. *Sinalymphatre.*

Meenghunge. *Mixtio. mixtura. commixcio. commixtura. miscillum. li.*

Meengfel ban twerpeley nat. *Sinalympha.*

ban vele **Meengfel** eene haucherge. *Gaurus. li. quamen. zyma. tis.*

ge**Meengt** twerck. *Mixticius. a. um. miscellanus miscellaneus. a. um. promiscuus.*

Meenich. morich. *Animofus. tas. virilis. le. ter. tas. viritus. cetera in C. Coene.*

Meenich doyn. *Viriffare.*

Meenicheit. genecht. in *D.* *Manheit.*

Meeniky. in *T.* *Lupnisch.*

Meeniky. in *D.* *Magnifich.*

Meenty. eyn laant ind flat. *Maguncia. maguncina.*

Meer. mee. *Plus. quamplus. perplus. pluris. quampluris. perpluris compluris. ultra. weynich Meer.* *Quamplusculus. complusculus. a. um.*

boyt **Meer.** *Ammodo. peranimodo. amplius. boyt Meer.* *Item. Insuper. ulura. ulterius. rursus rursam.*

Meere. faghe. *Fabula.*

Meere. fwauche. in *G.* *Gerucht.*

der**Meeren.** boytfeppen. in *D.* der**Sapichappen.**

der**Meeren.** beemalien. in *D.* der**Dagen.** et in *C.* der**Clappen** et achter**Clappen.**

Meeren. oetien. *Augere. augmento. as augmentor. aris. ampliare. superaddere. multiplicare. aufeescere passivo.*

Meer. fet. *Mare. pelagus. gi et pelagus. gi. equor. fretum. pontus. pontulus. falun. adera. adria. inde mare adriaticum. amphitrix circuit totum orbem Amphitrices. cis. thetis. tis. thedios. oceannus. nereus. ei. neptunus. ni. talapsum.*

Meer. ke wertwart an. *Mare oceanum.*

Meer by fenebyen. *Mare mediterraneum.*

Meer of fee by ludeke. nazwergen et cetera. *Stagnum.*

dat by den **Meer** of fee is. *Maritimus. a. um. by den Meer* of fee dat etrick of laant. *Maritima. me.*

tufchen. twy. dobbel **Merich.** *Bimaris. re. twer Meer* of fee faunenhomple. *Bitalapsum. fi. alias bitalassum. fi.*

des **Meers** of fee twaffen of krepnen. *Dodrans. tis. des Meers of fee ftyghen ind twaffen. *Exundacio. ledo. onis.**

des **Meers** of fee krepnen ind ebben. *Malma. me. Refluctuacio. gurgitacio. gurgis. tis. des*

des Meerz of see ghesben of onbeslurcheit. Salaria rie..

des Meerz of see onsencklicheit. Sinus. us.

Meerschyns meker. Sirator. oris.

in tem Meer of see dje wech dage dje schynpde naebaren. Strataria. rie.

des Meerz haben of oeder. Portus. us. Sinus. us.

Meersch. seckj. Marinus. marinaris. a. um. tilasius. a. um. pelaguris. re.

Meerewonder. Monilrum. belua unde belui-nus. a. um.

Meeremynne. Syren. nis. sirena. ne.

Meercedyck.

Meerschuyum }

Meerschijn } an lant geslagen. Alga.

Meerschuyt }

Meer of see suet. Alofa.

Meerswijn. Delphin. nis. delphinus. ni.

Meerhat. in S. Gff.

namen van des Meer of see periculen plurali-
ter. Acroceramina. cirres. tis dat syn sant
hoebelen. anfractus. ampulla. altanus. scilia.
le. unde scilleus. a. um. tempestas. frctum.
ti. hiberna. reuma. tis i. tempestuosa ma-
ris inundacio. reumatismo idem. euripus.
pi i. exestuacio maris. tempestas caribdis.
naufragium. fundi inequalitas. bitalsium sco-
puli. aura turbulenta. Venti. nebule. navis
parva seu contracta. naucleri imperiti. re-
quisita villa. salaria. e.

Meerke tephen. Signum. signetum signacu-
lum.

Meercken pœben. Perpendere i. considerare.
signare. probare. circumscribere. Sentire.
notare. attendere. animadvertere.

Meercklich. pœsslich. Notabilis. le. ter. tas.
considerabilis. le. ter. tas. probabilis. le.
ter. tas. sensibilis. le. ter. tas.

an Meercken. antepheuen. Annotare. assignare.
bysonder Meercken. uyttegeuen. Enotare. ex-
signare.

neer Meercken. Pernotare.

in Meercken. interphenen. Innovare. insignare.

bysonlick Meercken of tephenen. Subnotare. sub-
signare.

Meerching. pœching. Notamen. consideramen.
consideracio. probamen. tum. probacio.
die Meercklicheit onder den volck. in S. die
Zeile.

Meerel erde. Glaria rie.

Meerje. moeberpet. Equa. saginaria.

Meerje onburchter. Vola. le.

Meerje. eyn bogelien: in D. Dossel.

ber Meerren. oeffen. Augere. augmentare.

ber Meerre. oeffen. Auctor. augmentator. au-
gustus.

ber Meerching. oeffing. Auslio. auslus. us. aug-
mentum. augmentacio. adaugma. tis. in-
tencio i. adauctio

Meerre. neutra. gholter werden. Accrescere.

Meerre. in C. Cname.

lyemer Meerse. Merx. cis. mercula.

Meerserje to lachen. Preconifare. dat lachen heit
preconatus. us. preconium. nil.

Meess. Culcellus. culter. tri. cultrum. tri.
paxillus. li. pauxillus. li.

Meess daic men der pede boete ngt hoetet. Ab-
sidile. lis. absidilum. lii.

Meess der schooneker. Alisofolium.

scher Meess. Novacula. rasorium. rallum. li.
hic forex. soriculus. foricillus.

nagel Meess. in S. Sater.

wangars Meess. eyn heye. Vanga. ge.

Meesmehet. Culcellifex.

Meessje. eyn bogelien. Parix.

me. Meest. adver. Maxime. maximum. potis-
sime. potissimum.

Meyster die ngj dungen maect Autor.

Meyster. in T. Teeter.

steyn Meyster. Magisterculus.

Meysterche. Magistra magistercula.

Meester werken. in T. Teeren.

Meester of bysonder meyster eyns langen.
Pedagogus. papas. antis. des seiben beveie
heit pedagogium. ind die stede daic die le-
runge gheschuydt heit oick aise.

Meesterchap of kunst. Magisterium. magistra-
tus. us. argasterium. Archicerium. didasca-
lianus. us. magistralitas. facultas.

Meesterkop die in egnre meesterche geschuydt die
kunst ind stede segen beide Ergasterium.

Meer

Meesterlich. Didascalicus. a. um. magistralis.
le. ter. tas.

des Meesters leere tot synen discipulen. Didascalium. doctrina.

Meestren. in T. Tereen.

Meesten. vermalen. Saginare. impinguare. crassare. con. et de. per. valde. crassior. aris. inescare. limare. lartio. sis. fire. pinguefacere. corporare.

Meesten. bet werden. Impinguescere.
dat men Meester umb to eicu als dyet bogele.
hie et hee Atrilis. le.

Meetale. in E. Eeren.

Meetalen. in E. Eeren.

ban enigen Meetale eene dunne plaat of blat.
Lamina. ne. crusta. crustula. le. pluraliter
brathæa. orum vel brathæa. ee.

ban alreky Meetale dye schuym. Scoria. signus. ni.

dye ban Meetale wercht. Erarius. a. um.

des tot Meetale hoert. Erarius. a. um.

ban Meetale wercken. Ero. as. are.

ban Meetale dye rost. Erago. rubigo. erisma.
eriseba.

Meetale to bergaderen. Erucare. eruscare.

myt Meetale gelugt maken. Erisonare.

die myt Meetale gelugt maect. Erisonus. ericanus.

dye Meetalen boete heft. Eripes. dis.

Meetalen ghegeten. Aflare.

so wyse myt Meetalen instrumenten spreckt. Liticen. nis. liticinstor.

stuck Meetals. Massa se. massageta. te.

Meeten. Mensurare metior. uris.

Meetende. Abacus amonia.

kunen myt Meeten. Commensurare. commetiri.
af Meeten. Demensurare. Demetiri.

wyberwegen Meeten. Dimensurare. dimecior.
tiris.

Meetens konst. Geometria. theorema. tis. theorisma. tis. unde geometricus.

myt Meeten. Emenurare. emecior. tiris.

wyber Meeten. Remensurare. remecior. tiris.

erd. lam. Meeten. Metor. aris.

ongre Meeten. Immensus. a. um. tas.

ber Meeten. berouwen. in B. Baighen.

ber Meeten of bermetel. dyjst. in C. Coene.
ber Meeten wyl to doen. Presumere. pretendere.

ber Meeteheit. in B. Boch.

ber Meeter. berouwen. in B. ber Baighen.

Meeten. Matutinum. ni.

Meetelich. Macutinus. a. um. Matutinalis. le.
ter. tas.

Meetzen. Metzellen.

Meetzey. Sculptura celatura.

Meetzeler. in B. Steynmetzeler.

steyn Meetzeler dyet of dicke. Vanga. vange.

steyn Meetzeler truyffel. Trulla. lula.

steyn Meetzeler snout dage dat loit an is. Amussis. sis. Amussa. se.

Meetzey. bidwerck of loismetel dat van bogel toender is. Emblema. tis.

Meute pay. in B. By.

Meute.

Meuterg.

Meutemeter.

Meute. eyn bogel.

My. myr. mit. Michi. mis. me.

Mykiden. Michipsi. meipsum.

Mychel. in G. Goyt.

Myche. in B. wydygheyt.

Myden. schuten. in H. ver Horden.

Mydelich. Vitabilis. in H. ver Hodelich.

ontwer Mydelich. [1. onver Mydelick.] onghewenich. Inevitabilis. le. ter. tas. Necarius.
a. um oportunos. a. um. inevitabilis. le.
ter. tas.

Myden. hueren. in H. Hueren.

ber Myden. verhueren. in H. Hueren.

Myddach. Meridies.

Mydwiche. in G. Gudebach.

Mydsoner. Solsticium estivale.

Mydwinter. Solsticium hyemale.

Mydbasten. Dominica letare.

Mydwert. Medivium.

Myden. Medius. medianus. a. um.

Myddel. myddelidon. ten halben. Medium. medietas. meditalium.

dat Myddel of platze tusschen dat eyn ind dat ander. Medium. spacium. spaciolum. intercapedo. intervallum. interspaciium. intersticium.

tusken **Myddel** ind uterst. Medioximus. a. um.
in dat **Myddel** gestalt mgt dwangh. Mediarcus. a. um.

int **Myddel** staende. Mediastinus. a. um.

Myddelen. Mediare. dimidiare.

Myddelen en sulte tusken den meerten ind den mynten. Incessio. sis. fere. lvi.

Myddeler. Mediator. inventor. sequester.

Myddelmarich. Mediocris. cre. ter. tas.

Myddelmarichet. [i. Myddelmaricheit.] Mediocritas.

wat **Myddelmarich**. Mediocrulus.

Myghe. seche. in N. Name.

Myggen. sechten. strulen. Urinare. mingere.

emingere. demingere. per. valde. mictare.

mictare. minfare. micturire. minstare.

samen mgt **Myggen**. Commingere.

in **Myggen**. insequen. Inmingere.

be **Myggen**. beseghen. Permingere.

weber **Myggen**. weberseghen. Remingere.

Myghelich. seghelich. Urinalis. le. ter. minfatoris.

Myghet. seghet. Mictor. minfator. urinator.

Myghe dat. seghet dat. Urinale. minfatorium. minfatorium.

Mygheste. segheste. Minfatorium.

Myie. Miliare. leuca. miliarium. ril.

Myie in greech Stadium. in walsch Leuca. in egyptisch Signes. in persen Parasanga.

we **Myien** eyn achte begt gheiten. Miliarium. stadium. dii. ind dat stadium. stadiolum et stadiolum et stadialis. le. ter. tas. heldt eyn

hundert xxb. seghden of trede f. apud grecos.

Myien sult heile. Milium. centenum.

Myite. byp. Munificus. strenus i. Largus.

Largifluus. Liberalis. Copiosus. Dapacius.

dapicius. munerosus. collativus. dativeus.

Largiusculus.

Myide in daighden. Pius. clemens.

ker **Myide**. Prelargus quamlargus. Dilargus.

Largifluus.

Myide sonder maie. Prodigus. prodigalis. le.

ter. tas.

Myitelich. Large. Largiter. Largiflue. colla-

tive. dative. munifice. center. copio'e. li-

beraliter. dapice. dapitice.

Myitte. Spen. lyen.

Mytseck. Spleneticus. linosus. lienosus.

Myt. Meus. mei.

Mytse seken. Meispius.

Mynt. Minus.

Mynt. Minor minusculus. minorculus.

Mynt. cleynst werden. Diminui. decreescere. discrecere.

Mynt. cleynst worden. Minoratus. Decretus. discretus.

Mynt. cleynst maken. Minorare. minuere. diminuere. inminuere. comminuere. min-

nutare. carpere. subtrahere. semare.

Myntwoeder. barvoite. Frater minor. barvo-

tus.

weber **Mynt** maken. Reminorare.

dat eyn be **Mynt** des se byzaken solde. De-

struere.

be **Mynting**. Detrimentum. diminutio.

Mynt. byntskap. in T. Tiesde.

Mynten eerlich. in T. Tiesgebden.

Mynt. mynter eerlich. in T. Tiesgebden.

Myntlich. in T. Tieslich.

Myntlich in gade. Caritativus.

Myntsch Homo. homuncio et homunculus.

Homulus.

gheyn **Myntsch**. Non homo.

half **Myntsch**. Symo. onis. semiunculus. se-

munculus.

half **Myntsch** half esel. Onocentaurus.

half **Myntsch** half port. Ypocentaurus.

oeder byt **Myntschen** eyn oederste. Pent'hacon-

tarchus.

oeder tyn **Myntschen** eyn oederste. Decurio.

oeder hondert **Myntschen** eyn oederste. Centurio.

demarchus.

Myntschen dyent. Hominium.

seke dair men die **Myntschen** verbernet. Bostar.

aris.

Myntschen verhoepet. Plagiator. plagiarus. plagioxiplus.

Myntschlich. Humanus. humanitus. adver. et

humaniter. tas.

Myntschline anncempege. Humanacio.

myt **Myntschlichet** bekeget. Humanus. a. um.

Myntsch

mynſchlykheit. Humanitas.
 mynſt. hoſt. lei. in *G. Sunſtich*.
 mynte. eyn tynst. Menta.
 coern belt mynte. Menta agrestis. pluraliter
 colocasia orum. calamitum. nepita. te.
 myraſiel. wonder. in *E. Cepchen*.
 myrre. Mirra.
 myrren bycht. Xiromiricum.
 myrren bate. Mirrinus. a. um.
 myſt. oneben. Impar. diſpar.
 myſtoait. in *B. Byrche*.
 myſtedich. oetvedich. Reus. malefactor. ma-
 leſicus. transgreſſor. prevaricator. ſclera-
 tus.
 myſtoorn. myſtreden. Prevaricari. Excedere. fo-
 riſacere transgreſſi. malefacere.
 myſtounchen. betwaggen. Suſpicari.
 myſſagen. Errare. deviare. in *E. Eeren, twee-
 len*.
 myſſagen. Diſplicere.
 myſſhandelen. in *D. Doeben*.
 myſſhallen. Diſplicere. Dilabi Relabi.
 myſſugucken. Abuti.
 myſſen. Deſicere.
 myſſchen. in *ad. Menghen*.
 myſſe. Miſſa. ſe.
 myſſe halen. miſſe doen. Miſſare. miſſitare. ce-
 lebrare.
 die myſſe ſterklich doen. Miſſaticus.
 myſſe boich. Miſſale. liſ.
 myſſetwaibe. Ornamentum. preparamentum.
 tot der myſſen horende. Miſſalis. le.
 myſſlich. in *N. Adventurlich*.
 myſſpel. Eſculum.
 myſſpeiborn. Eſculus.
 myſſſanck. myſſſonck. Auricalcum. electrum.
 myſſſungen. Auricalceus.
 myſſſungſſ betehen. Lechitus. ti.
 myſſſen. nyet treſſen. in *F. Falgen*.
 myſſſen dat ſant. Miſſena.
 myſſt. Fimus. mi. lecamen. nis.
 myſſtgeret. Oktor. oris. fimarius. a. um.
 myſſſtede. bach. Fimarium.
 myſſten. Inſimare. ſcorcorare.
 myt. mebe. Cum.
 myt my. Mecum.

myt by. Tecum.
 myt u. Vobiscum.
 myt oen. Secum.
 myt eyn ander. Unanimiter. invicem. ſimul.
 una pariter.
 myt eyn. to nail. in *N. M.*
 mybbe. ſijm. in *D. Dorch*.
 mybſtede. in *D. Dorchſtede*.
 mybſtedich. ſichich. in *D. Dorchſch*.
 myorde. in *ad. Matt*.
 myorden. moit malien. Animare. Conſortare.
 bermyorden. meynen. in *D. Dunchen*. gaffen.
 anmyorden. anſynnen. berghen. Petere. exigere.
 requirere.
 gwaſt bermyorden dat men heſt. Suſpicio. Su-
 ſpectio. onis.
 gwaſt bermyorden to heben. Suſpicio. cis. cere.
 . . . Suſpicio. aris.
 baſt dat bermyorden gwaſt iſ. Suſpectus. a.
 um.
 die gwaſt bermyorden heſt. Suſpectivus. ſuſpi-
 cioſus. ſuſpectuoſus. a. um.
 gwaſte bermyordinge. Suſpicio. ſuſpectio.
 bermyordinge. in *G. Oſſonge*.
 bermyordelich. Conſecturalis. le. ter. tas. Con-
 iecturative. opinabilis. le. ter. tas. opina-
 tive.
 gwaſt myorder. Theotocos. dei. genitrix.
 myorder. Mater. matricula. parens. Genitrix.
 Tama. me.
 myorder alre ſiguen. Allotheca.
 byn alder myorder. Ava. Avia. e.
 byn aber alder myorder. Proavia. e. oer myo-
 der Proavia. oer myorder Attavia. oer myo-
 der Tritavia.
 myorder ban echten ſignd off mynberen. Matro-
 na. unde matronalis. le. ter. tas.
 der myorder in ſeden to geſicken off to volgen.
 Matrifiare. matrizare. Aud die alſo iſ. Ma-
 trimeſ. nis.
 des myorder byn iſ ſonder eygentſcap off geho-
 er. Aldius. a. um.
 heermyorder. hachmyorder. (in *B. Weermyorder*.
 myſtmyorder. hebelmyorder. Obſterrix.
 der myſt myorder mynt to doen. Obſterrico. as.
 are.

Möder wuſß manß off wiſſß. Socrus. us. **Ind**
der bader iß wuſß Proſocer. ind oere **Möder**
iß wuſß Proſocus. us.

die Möder iuder bhouwen licham. Matrix. ma-
tricula. hymen. nis.

des Möder doit iß Matrimēs.

dye uyt ſpnce Möder ducht gefcrben iß. Ceſo.
onis.

die Möder off alder moeder lebendich heft. Ma-
trinius.

myt Möder. Commater.

des Möder ind bader uyt twee ſanden ſont. Bi-
gens. tis. omnis ge.

ſtyl Möder. Noverca. matrina.

ſtyl Möderich. Novercalis. le. ter. tas.

ſtyl Möder werch dyben. Novercor aris.

Mödermoerder. Matricida.

Mödermoerder. Matricidium unde matrici-
dalis. le. ter. tas.

Möder des geſindß. Materfamilias.

Möder die meer dan een kint geſind heft. idem.

Möderlichheit. Maternalis. le. ter. tas. Ma-
ternus. a. um.

Möderlichheit. Maternitas. maternalitas.

Möderich. weſſen. Pupillus unde pupilla-
ris. re. tas.

Möderlich gnet. Matrimonium.

Möderich. in C. Coene.

gnoit Möderich. Magnanimis. me. ter. tas. Ina-
nimis i. valde Animequior.

lanck Möderich. Longanimis. me. ter. tas. Lon-
ganimus. a. um.

gelich Möderich. Equanimis. me. ter. tas.

eyn Möderich. in D. eyndichich.

licht Möderich. in B. Blyde.

haß Möderich. Semianimis. e. ter. tas.

eygen Möderich. Pusillanimis. me. ter. tas. pu-
sillaris. re. ter. tas. microſchus.

ſwar Möderich. in B. Sangh.

on Möderich. in B. Anten. in B. on Blyd-

ey Möderich. Exanimis. me. ter. tas.

ey Möderich. Deanimis. me. ter. tas.

hevel Möderich. in D. beſhardt. in D. eyndichich.

hevel Möderich. in D. beſhardt. in D. eyndichich.

hevel Möderich. in D. beſhardt. in D. eyndichich.

hevel Möderich. in D. beſhardt. in D. eyndichich.

hevel Möderich. in D. beſhardt. in D. eyndichich.

hevel Möderich. in D. beſhardt. in D. eyndichich.

hevel Möderich. in D. beſhardt. in D. eyndichich.

hevel Möderich. in D. beſhardt. in D. eyndichich.

hevel Möderich. in D. beſhardt. in D. eyndichich.

hevel Möderich. in D. beſhardt. in D. eyndichich.

hevel Möderich. in D. beſhardt. in D. eyndichich.

hevel Möderich. in D. beſhardt. in D. eyndichich.

hevel Möderich. in D. beſhardt. in D. eyndichich.

hevel Möderich. in D. beſhardt. in D. eyndichich.

hevel Möderich. in D. beſhardt. in D. eyndichich.

hevel Möderich. in D. beſhardt. in D. eyndichich.

hevel Möderich. in D. beſhardt. in D. eyndichich.

hevel Möderich. in D. beſhardt. in D. eyndichich.

hevel Möderich. in D. beſhardt. in D. eyndichich.

hevel Möderich. in D. beſhardt. in D. eyndichich.

dobbel Möderich. beſchierlich. Bplex. alcerplex.
oit Möderich. in C. Gumoedich.

ont Möder. beſlagen. in D. Antſchich. in B.

Möder. in D. Döderich.

ge Möder. in D. geDanch.

des Möder berluſt. Dyſtaſis.

ſacht Möderich. Manſus. a. um. manſuerus. ſua-
vis. tranquillus. quietus. Placidus. blan-
dus. lepidus. lepidus. miris.

ſacht Möderich. weſen. Manſuere. manſueſcere.

mitere. mitere.

ſacht Möderich. maken. in M. beſdoegen.

ſacht Möderich. Manſuetudo. Suavitas. lepi-
dus. mitas. micia. cie. placiditas. placa-
bilitas. tranquillitas.

onſacht Möderich. in S. Steuſſ.

onſacht Möderich. in S. Steuſſich.

ſucht Möderich. in C. Geſpitzich.

ber Möggen. Poſſe. quo quis quire. valere.

valere. convalere. leſcere. equivalere.

leſcere. per. equaliter. prevalere. leſcere

i. pre aliis Evalere. invalere. leſcere. per.

valde.

nyet Mögen. Nequeo. quis. quire.

Mogelich. Poſis. te i. poſſibilis. le. et poſis

comparatur ſ. pocior. poſſiſſimus.

Mogelich. in B. Epichen.

Mogelich. Poſſibilitas. facilitas.

on Mogelich. Impoſſibilis. le. ter. tas.

on Mogelich. in B. on Epichen.

Mog. in B. Abel.

Morge moddere. mörge. waſt ban des bader we-
gen. Amica. oir. ſorn amicis. ban der moe-
der wegen. macertera. matruelis.

eyre Mörgen kint. Matrueis.

Mörgen. beſueren. in B. beſdoegen.

Mögelich. [i. Moegelik.] in C. Lottich.

Mögelichheit. in C. beſchierlich.

Mörgniſſe. in C. Eyot.

Moll. unck. eyn ſeyn dyer. Camaleon. cama-
leon ſtellio.

Moll moe. wech. Mollis. le. ter. tas. unde-

mollitas et mollitia et mollicies. quam-

mollis. premollis. permollis.

Molluſum. moluſum. in C. Eyore.

Molde. in B. Sach.

Moe.

Moele. Molendinum: molinellum. mola. le. p. trilla. le.
waik Moele. in **D. Mochmoelleu.**
waer Moele. Aquinola.
tynt Moele. Ventimola.
oep Moele. Trapeza. re. trapezum. ti.
peper Moele. Fraxillum. li. frillum. li.
Moele steg. Molaris. ris.
baire men die Moele ngt untwendt. Molu-
 crum. cri.
Moeleken baire mede die hunder tegen den huyt
 loyen. Giraculum. li.
tetter Moeleken horende. Molaris. re.
Moeleer. Molitor. molendinarius.
Moeleken. Lacticinum: mulcedo.
Moele is eyn mait van iij. walgen.
Moeleer. molitor. Mula. re. emolumentum.
Moeleer. in **C. Cement.**
Moele. eyn bick.
Moele. waik. in **M. Moeye.** mobdere.
Monich. Monachus.
Monich die dicke van celse tot cellen loyt. Cir-
 cumcellio. onis.
Moniken steg. Epedice.
Monichs. Monachalis. le. ter. tas. Monachi-
 cus. monasticus. a. um.
Monster. Monasterium. monasteriolum. assi-
 sterium. archisterium.
Monster. herghoutwen. in **B. Plaseneren.**
Mont. mugl. in **B. Bick.**
Monfel. in **B. Beete.**
die mgt den Mont spngt na der vogel sauck.
 Ofcen. nis.
krugchen Mont. Lura. re.
die den Mont sterck toe helde. Duribuccius.
 cil.
der Monts toedrukking. Cinnus. ni.
gouden Mont. Crisostomus a. um.
die synen Mont ngt opluyken wilt. Oridu-
 rius.
die mit den Mont gesugt maect. Orifonus.
die mit den Mont syn spack maect. Oridi-
 cus.
die mit den Mont geseng maect. Oricapus.
Moir. Ethiops pis. Ethiopus. pi.
Moyenne. Ethiopissa.

Moculant. Ethiopia.
Moren. woeten.
Moch. macty. Medulla.
Mochich. Medullitus: a. um. medullinus.
tot Mochelen. in **C. Quetgen.**
tot Mochelt. in **C. geWet.**
Mochden. Latrocinor. aris. in **D. Dorden.**
Mochder. schechter. Latro. latrunculus. San-
 guinarus. homicida. lugalator. Vispilio.
 onis. sicarius. mit pyemen.
der Mochder geselle. Sarcelles. tis.
Mochder sung baders. Parricida.
Mochder sung morder. Parricida.
Mochder sung hoeders. Parricida.
Mochder sung honds. Prolida.
Mochder van einigen sung alderen. Parricida.
baire men Mochder ind dyke henght. pluraliter.
 Parcelles. lium.
Mochderge. Latrocinium.
Mochgen. Cras. Crastinus. a. um.
ader Mochgen. Procrastinus. a. um. procr-
 stinum. perempdie. postridie.
Mogenstande. in **D. Dagherakt.**
but Mogenstande. Crepusculum.
Mogenstern. Lucifer. Diana.
Mogenstort. sanctaculum.
Mogengarde. Dos. tis. Domaculum.
Mogel. beete. moufel. Buccella. in **B. Beete.**
Moert. in **D. Dotslach.**
Moertuyel. Anfractus. us.
Moertuyen verborgen in eynen stabe. Sica-
 ce. ind die baire mede moert. Sicarius. a.
 um.
Moyet. in **C. Cement.**
Moyetuyen. bysel. Mortarium. Mortariolum.
 Tritorium. Crucibolum. Pifa. le. Trigo-
 na. ne.
Moywe. weck. in **M. Moll.**
Moywe. weck. sap werden. Mollere. Molles-
 cere. Emollere. lefcere. Lentere. tescere.
 Laxari.
weber Moywe werden. weber weck. sap wer-
 den. Remollere. lefcere. Relentescere. Re-
 laxari.
weber Moywe. weck. sachte maiken. Remul-
 cere.

be

be. Moeten, besuchten, besueten, besognen, stillen, bezigen, beweegen, rustich maken. Pacare, pacificare, placare, lenire, dulcorare, mollire, Demollire, emollire, mulcere, remulcere, permulcere, demulcere, contentare, delinire, ablinire, macerare i. mollificare, mollitare, emollitare, demollitare, Mitigare, mitificare, demitigare, Commollire, permollire, remollire, submollire, mulcare, paragorizare, sedare, quietare.

be. Moeding, besachting, besueting, et cetera. Placacio, placamen, pacificacio, Delinicio, delinimentum, lenimen, tum, Dulcoracio, emollicio, mulcibilis, mulcedo, inis, paragoria e.

wa. Moede, Molliculus, a. um. Moedicheit, wegluchheit, Mollicia, e. mollicius, ei.

be. Moedelich, beweeglich, besognlich et cetera. Pacabilis, placabilis, le. ter. tas. pacificabilis, lenibilis, ter. tas. dulcorabilis, molibilis, emolibilis, demolibilis, ter. tas. mulcibilis, demulcibilis, ter. tas. contentabilis, ter. tas. delinibilis, ablinibilis, midgabilis, ter. tas.

Moef op den boom of anders, Ulmus, quisquillie, arum, unde quisquillofus, tas.

Moef, in C. Coil.

Moef stelen, in C. Coil stelen.

Moef planten, in C. Coil planten.

mo. Moef, in B. Fry.

Moethel schoepe, Murex, icis, luter, ris, concha, coctea, di. die visch dare bynnen seet ostrea, e. conchile, lis, conchillum, lii.

Moethen leser, Cochilegus, gi.

Moethen verkoper, Otrearius,

Moel, Mustum, careaum, ni. mullum, fi.

Moestant, Mustacium, cii.

Moestant, Mustcio, onis.

Moestert, fruyt, Sinapium.

Moestert fruyt, Granum sinapis.

Moestert, Sinapicus, a. um.

Moeste, moete, Rude Tempus, oportunitas, intervallum, vacancia, pausa, mora, interpositio.

Moel, in D. geDanc.

on. Moet, in D. be. Duet.

ge. Moet, in H. ge. Hett.

on. Moet, in H. on. Hett.

ryn heilich Moet, Sacernus, ni.

we. Moet, Moet guppen, Resipere, respiscere.

Moet maken, Animare.

on. Moeten, Deanimare, exanimare.

Moeten, Possa, licere.

Moeten, in C. be. Segene.

Moeten, poeten, in C. Coenen.

Moeten, Oportere.

die on. Moetende, be. gegende is, Obvius, a. um, unde obvie et obviam adver.

on. Moetings, Occursus, us. obviacio, ypocanti, indecli.

Moete, Tinea.

Moetich, bol motien, Tineosus, tas.

Moede, Modius, dii.

Moede, in H. Arbeit.

Moede, laff, in H. be. Hett.

Moede, lafmaken, in H. be. Heden.

Moede, in T. Tott.

Moeden, trecken in T. Taten.

Moeden als die prede an den boeten.

Moessen, styncken, Fetere, olere, perolere, sordere, sordescere, absordere, descere, infordere, descere, resordere, descere, per. iterum, tabere, bescere, putrere, trefcere, putere, putescere, computere, tescere, deputere, tescere, rancere, fraterere, tescere, squalere, lefcere, cleo, cles, clere.

Moessende stynckende, Sordidus, sordidulus, fetens, olens, sordescens, Cenofus, fetosus, ferulentus, fetidus, cenofus, cenulentus, unde cenulencia, olidus, putidus, putulentus, spurcus, contagiosus i. sordidus, hyrcosus, oletus, a. um, exolerus, per. valde, olax, acis, ter. tas, rancidus, rancidulus, squalidus, squalidulus.

Moessende, stynckende stede, Olerum, ti.

Moessert, in B. Sanch mussert.

Moessen, styncken in D. Doemen.

Mugge, Culex, zinzala.

Muggen nett of blygen nett Vaeden den halse, Canopeum, pei.

Mul. stubbe. *stoff.* Pulvis. *eris.* Pulver. *eris.* Athamus.

Mullich. stubbich. *starbich.* Pulvereus. a. um. *bol.* **Mulſ.** stubs of *ſarf.* Pulverosus. *tas.* Pulverulentus. *lencia.*

Mulſheit. stubbichheit. *ſarbigheit.* Pulverositas. *Pulverulencia.*

Muſl. mont. in 25. *Beck.*

Muſle. en dyer. *Mulus.* dat en ſenjt an eynte e teſſenen togt. *Burdo.* *onis.*

Muſſighe. Mula.

Muſſen betwaare off leyder. *Mulius.* *lii.* *mulio.* *onis.*

dat toe den Muſſen betwaaren off leyden hoiet. *Mulionicus.* a. um.

Muſſiber. Morum. *ri.*

Muſſiberboom. Morus. *ri.*

Mum. in 25. *Mud.*

Mummen. Larvae.

Mumber. boienumber. *boirweſer.* *beſogger.* *Mumburnus.* *Economus* et *Yconomus* i. *dispensacio* *super* *familiam.* *Dispensator.* *Administrato.* *Tutor.* *Curator.* *mumburnus.* *Syndicus.* *Procurator.*

Mumberſcap. boienumberſcap. *procuratoſcap.* *Procuracio.* *administracio.* *Dispensacio.* *tutela.* *tutoria.* *villicacio* *ſ.* *super* *dispensacione* *domus.*

der **Mumplen.** beſtoppen. in 25. *Vargen.*

Mumplen. Rumor. *aris.*

Mumpling. Rumor. *murmur.*

Munſter. in 12. *Monſter*

boit. **Munder.** in 12. *Mumber.*

Munte. Moneta. *calophista.* *era.* *re.*

Munten. in 6. *Geiſſen.*

Munter. Monetarius. *Erarius.* *Nummularius.* *Trapezita.* *Trapezieta.*

Muntſter.

Muntſtede. *Monetarium.* *rii.* *monesum.* *ſi.*

der **Munter** anbild. *Trapeum.* *ti.* *Trapeza.* *te.*

der **Munter** of weſter. *taifſel.* *Trapezia.* *e.* ...

Muſer. *Murus.* *murulus.* *Ticus.* *grece.*

Muſer die verbaalen off verdoſen is. *Saricus.* *ci.*

hur. **Muſer.** in 25. *hur.* *Boeghte.*

eyn hoge **Muſer.** *Palanteum.* *tei.*

Muſer of want af to byſſen. *Parietare.* *Disparietare.* *Exparietare.*
der **Muſer** of want nederbaſſ. *Parietina.* *Parietina.*

by der **Muſer** eyn ſpacium. *Promurium.* *rii.*

Muſerre. *Cementarius.*

der **Muſerre** off ſtegnuetzler. *Norma.* *me.*

der **Muſerre** off ſtegnuetzler loit mit der lye. *Amuſis.* *ſis.* *Dependiculum.*

Muſeren maken. *Murare.*

tot **Muſeren** hoerende. *Muralis.* *le.* *ter.* *murale.* *ſis.* *ter.*

Muſermeiſter. *Cementarius.* *lapicida.* *et* *in* *S.* *ſtegnuetzler.*

Muſerueren. in 6. *Egoenen.*

Muſſ. *Mus.* *musculus.*

Muſſ in den handen dyeren ind armen. *Musculus.* *Lacertus* *unde* *maſculofus.* *tas.* *Lacertofus.* *tas.*

bieder. **Muſſ.** *Vespertilio.* *Blacta.* *Blata.* *te.*
ban der bieder. **Muſſ** dat dunne beſſe an oeren bloegel. *Membrana.* *ne.*

beit. **Muſſ.** *ſchermuſſ.* *watermuſſ.* *maſ.* *ge.* *Sorex.* *foriculus.* *foricillus.*

Muſſbenger. *Muriceps.* *muricida.* *de.* *muſcipulator.*

Muſſſool. *Muſcipula.* *muſtricula.* *Pacifcola.*

Muſſſbangen. *Muſcipulor.* *aris.*

Muſſſſoch. *Muſcerda.* *de.*

Muſſſeneſt. *Muſium.* *ſi.*

Muſſ. in 12. *Kunſpnech.*

Muſſſchuit appel. *Muſcatum.* *ci.*

Muſſſſſen boom. *Muſcatus.* *ci.*

Muſſſſen boom. *Flores* *muſcati.* *Macis.*

Muſſſch. *Muſica.*

ban der **Muſſſchen** instrumenten die namen. *Fidis.* *dis.* *vel* *fida.* *de.* *est* *corda* *instrumenti* *muſici.* *cicuta.* *te.* *barbitum* *de* *osse* *elephantis* *factum.*

Muſſſchen instrumenten daie men op ſpeelt die namen daieban. *Organum.* *tuba.* *buccina.* *ti-bia.* *calamus.* *musicalis.* *fambuca.* *tympa-num.* *cithara.* *lira.* *ſalterium.* *cymbalum.* *clavicordium.* *cornu.* *ciſtrum.* *tyntinnabulum.* *fiſtula.* *vigella.* *lutium.* *quinternus.* *poſitivum.*

Z

Muſkuſ.

Muſtus, in D. Dſem.
 Muſt nur die vogel. Cavea.
 Muſten. Caveare. explumare. mutare.
 Muſtich, in T. Tebiſch weſen.
 onMuſtich, in T. onTebiſch.
 Muſche, in B. Spreret.

Mutte, ſoghe, in C. Cyrene.
 Mutte. Manica. manulea. lee.
 boitMutte. Mantus. ti.
 Muten meſter. Manularius.
 Muten maken. Manicare. manuleare.

N.

NA.

Nae, in B. Sp.
 Nae, adver. Secundum.
 Nae den geſten. Secundus. a. um.
 Nae, handen, in W. Nchier.
 Nae, wal bepl, in C. guetſ Coips.
 Nae egn ander. Succesſive. ordinarie. viciffim.
 ſuccurſim. alternatim. interpolatim.
 Nae. Nae. Nymaz. Quasi. fere. fera. Circa. propemodum. pene.
 Naemais, hernaet. Poſt. Poſtmodum. poſtea.
 Nehinc. Depoſt.
 van Nae. Aprope. Deprope.
 Nae. Poſtubi. Poſtquam. Acubi.
 Nae. Deinde. Delinc. Poſtremo. Poſterior. Poſtea.
 Neſen. genelen. Propinquare. appropinquare. proximare. approximare. appropiare. vicinare. convincare. luxare. appellere i. applicare. attingere. conthgere. Contignere. vergo. gis. gere. vergitare.
 Neſten. Proximitas. vicinitas. vicinium. nū. propinquitas. contiguitas.
 Neſter. naette. uegher. Propior. propius. propinquo. propinquus. vicinior. vicinulus. ceterior. ceterius.
 Neſte. neeghte. Proximus. Citimus. Citerimus. propinquiffimus. Viciniſſimus.

NA.

Nabur. Ancho. onis. Ancerius. a. um. Confinis. ne. tas. affinis. ne. tas. conterminus. a. um. ergata. te. finitimus. a. um. apodiscus. a. um. tas. apodiscus. a. um. vicinus. a. um. tas. vicinulus. convicinis. vicanus. convicanus. a. um. vicaneus. convicaneus. a. um.
 Naderich. Naderich. Vicinare. Convicinare. Naderich. Viciniter. Confiniter. affiniter. onNaderich weſen. Abvicinare.
 Naderkap. Vicinitas. Convicinitas. affinitas. Confinitas. Affinium. nū. Confinium. nū. vicinium. nū. vicina. e.
 Nacht. Nox. Nocticula.
 to Nat. in B. Nym.
 Nachts. Nocturnus. a. um. nocturnalis. le.
 Nachtsunde. Nocturno tempore.
 Nachtegal. Philomena. accredula.
 Nachtrab. Nicticorax. Noctua. Cecumia. alias Cicunia. hec Nitimene. nis.
 Nachtegld. Cipariffa.
 heit gueden Nacht. uez gueder Nacht. Got ſchwar u. in A. Abder.
 ter Nacht iſte bepl. Crepusculum. Vesperum. dat ander bepl. Conticinium. dat derde bepl. Gallicinium. dat vierde bepl. Intempeſtum. dat vyfte bepl. wederum Gallicinium. dat ſeſte bepl.

deyl Matutinum. dat lebende deyl Diluculum of Aurora. daer nae weder Crepusculum i. dubia lux.

Nacht ind nach eben lantch. Equinoctium. Equidum. Licitum. ti unde Equinoctialis. le. tas. Equidialis. le. tas.

Nachtstunde als men niet langer wat en doet. Immaturitas.

de Nachten. Pernotare. nocturnare.

geleijk Nachtelich.	Equinoctialis. le. ter. tas.
twee } Nachtich.	Binoctius.
dry } Nachtich.	Trinoctius.
vyer } Nachtich.	Quadrinoctius. a. um.
byf } Nachtich.	Quinquinoctius.
geleijk } Nachtich.	Equinoctius.

Nachtis gedwetsniff. Fasma. me. vel Fasma. tis.

Nachtis. Metilus. a. um. nocturnus. a. um.

Nachtis waken. Nictor. taris et nicto. tas et nictito. tas et nictitor. taris unde nictanter i. vigilantanter. noctare. pernoctanter.

Nacht. Occiput.

Nachkraft. in E. daer men de Essenbaigen.

Nacht. kale. in B. Wagt.

Nader. egn tucht. Serpentina. Colubrina.

Nagel. Clavus. vi.

Nagel daer myt men holt an hoit negelt. Epigrus. gri.

Nagel an handen of voeten. Unguis. is. mas. ge.

nuckharen Nagel. groffels nagel. Gariophilus.

Naggen. taggen. pshelen. tergen. Creyzen. repten. Irritare. provocare. Stimulare. Instimulare. pungere. Stigare. Instigare i. Stimulare. Rodere. Carpere. Invidere. Odire. eciam in B. Schorben.

Nagghelen. Conclavare.

Naghen. Suere. Confuere. Sartire. Millare. ont. Naghen. optrennen. Dissartire. Absuere. Disuere. Obfuere. Displodere unde Displodus et Diplosus. a. um.

ver. Naghen. webernaghen. Refartire. Refuere. to hoip Naghen. to samen naghen. Consartire. Confuere. Assuere.

um. Naghen. Circumfuere.

to rug Naghen. Desuere. Insuere. per. in. tukken Naghen. Intersuere.

voit Naghen. Presuere.

tergen Naghen. Obfuere.

Nagelich. Consutilis. le. ter. tas.

ongr. Naget. Inconsutilis. le. ter. tas.

Nager. Sartor. Sartorius. furor.

Narginge. Sartimen. tum. sartura.

Nargstede. Sartorium. ri.

Nalve. nargnaide. Acus. us. sc. ge. Splynter et Calamistrum.

nich Nalve off spelde.

holten Nalve daer men die doichleyder mit toernaget. Brocca. ce. inde Imbroccare. dat heit also toernagen.

Name. Nomen.

toe. Name. Cognomen. Cognomentum. Agnomen.

toe. Name. in B. Synname.

toe. Namen. Cognominare. agnominare.

epus Namen hernoeminge of betwandelinge. Anthonomia. cathacrisis.

die Name spijf baders hebet. Patronomicus.

die Name oerre moeder heft. Matromonica.

voit. Name. Prenomen.

epu Name van sunderlingeit woerdicheit gegeven als david propheta is genoempt ind sent paulwel apostolus ind aristoteles philosophus. Anthonomafia.

Name van byen genaden. Trigarium.

die den Name gheeft den anderen nae synen ampt. als her paest. her beken. her dyost. her richter. die heit Nomenclator. nomunculator.

die Namen heft. twee. dry of vele. Dionimus. a. um. trionimus. a. um. pollonimus. a. um. binomius. trinomius. polinomius. a. um.

twee Namen. dry namen. vier namen. Binomen. trinomen. quadrimomen.

voit. Namen. Prenominare.

her. Namatis. in C. to. Comende.

Napme. roiff. Spolium. ablacio. scavillum. sepollia. lie f. vestium. preda. van den nabeten sonder beede. rapina. van den vanden. rapinula. panca. cre. sarapia. e.

ge. Name. Cognomius.

Nappe. in B. Vetter. et in C. Cop.

Napp mgt twee oren of henghelen. Crater. ris. craterulus. li. cratera. re.
 Nappen. taggen. betfchen. nappchen. niddich fpe-
 len. Pungere. stimulare. mordefcere.
 Narte. ghet. in A. Aff.
 Narte. in N. Nafet.
 Nafe. Nafus. nafellus. naficellus. nodiculus.
 fonder Nafe. Anafus.
 Nafe gater. Naris. ris. ri.
 rzom Nafch. Aquilus. a. um.
 Nafe fnutten. Mungere. emungere. mureare.
 demucare.
 der Nafen fnoeter of onreghtheit. Carunca. ce.
 mucus. ci.
 Nafe affhoutven of fnyden. Narire.
 des Nafe altyt onregh is. Naricus. a. um. bru-
 tus. a. um.
 dat die Nafe befchermt. Nafale. li.
 der Nafen gater. hutenfe. Pirula. le.
 der Nafen gater rechtet fide ind lichter fide.
 Pennule.
 der Nafen gater dat middelste onderfack. Inter-
 funium. nii.
 der Nafen fanch. Polipus. pi.
 der Nafen rechtet van doeden neber. Colum-
 na.
 an der Nafen dat noch bleich noch beyn en is.
 Cartillago. ginis. dat is dat werck bur an
 den typhen.
 Naflich. Nafalis. le. ter. tas.
 gout Nafch. Nafofus. a. um. tas.
 acher Nafch zom. Proboscis. dis. promufcis.
 dis. finus. a. um unde fimitas.
 Nafchen. ghijlen. in W. Wedelen.
 Nafch. in D. Dafe.
 Nait. Confurura.
 Nait. fang.
 Nat alicivum. in C. Clam.
 Nat mafien. netten. Humectare. humefacere.
 madidare. madefacere. auftrare. humidare.
 rigare. irrigare.
 Nat werden. Madere. defcere. demadere. de-
 madefcere. humere. efcere. humefieri. Ma-
 defieri.
 Nat fubftan. Liquor. vapor. fucus.
 ter Nat werden. Demadere. dimadere. im-

madere. emadere. permadere et faciunt de-
 fcere inchoativa.
 famen Nat werden. Remadere. Commadere.
 Remadefcere. Commadefcere. Re. per. ite-
 rum. In. per intra.
 twerig Nat toe houp gemengt. Sinalympha.
 phe.
 twerig Nat toe houp menghen. Sinalymphare.
 bol Natteit. Humorofus. a. um. tas. Ma-
 dor. onis i. Maditas.
 Natmaking. Humeftacio. humeftamen. hu-
 meftatim adverbium. Madificacio. Madida-
 cio.
 Nature. complexi. in A. Anghe.
 Nature. complexi. Natura. Complexio. Endo-
 genia. Endogenitus. a. um i. naturalis.
 Endogenite i. naturaliter. Genesis. fis. vel
 fe.
 die van der Naturen tallet. Genealogus.
 der Naturen const. Phisica. ce.
 Naturen reden. Naturare.
 dat tegen der Naturen loip fchyn to wesen dat
 heit Monstrum unde Monstruofus. a. um.
 tas.
 dat in der Naturen ongeract is als fess bingre
 an eyner hant. Pottentum. ti unde porten-
 tuofus. tas.
 afgot der Naturen. Genius. nii.
 Nature. Complexi als schone hoolte lude heben.
 Sanguineus. a. um.
 Nature. Complexi als bygnatertighe lude he-
 ben. Colericus. a. um unde Colera. re.
 Nature. Complexi als bette buchte bol lude he-
 ben. Plegmaticus. a. um unde Fleuma.
 tis.
 Nature. Complexi als biechte erbtartwige lude
 heben. Melancolicus. a. um unde Melan-
 colia.
 Naturen. Naturalis. le. ter. tas. Endogeni-
 tus. Phisiculus. a. um. Genaius. a. um.
 i. naturaliter.
 Naturen kunst. Phisicus.
 die van Naturen faken fprecht off wercht. Phi-
 siologus.
 Nabe van en rat. Meditullium Timpanum. ni.
 Nabel. Umbilicus. ci. Glomac. onis.

Nabel ban en wolff. Ciccum. cl.
 Nautw. in *C. Com.*
 Nautw. bysch. in *C. Carch.*
 Nautw. engl. in *D. de Dvongh.*
 Nautwesch. in *C. Com.*
 be.Nautwen. bezingen. in *D. de Dvangen.*
 be.Nautwer. in *D. de Dvanger.*
 be.Nautweich. in *D. de Dvangelich.*
 be.Nautwei. in *D. de Dvangel.*
 Necken. in *N. Nagen.*
 gen.Necken. [*l. geNeecken.*] anlaen. Inflare unde Instancia. ter. Imminere. Ingruere. Incumbere. Impendeo. des. dere. Insistere. Propinquare.
 ge.Neden. bagen. in *C. Coen twelen.*
 be.Neden. under. under. Sub. Subter. Subtus. Infra. Inferius.
 Neder. seghe. syde. Bassus. a. um. ras. Ymus. a. um. ras. Depressus. Infimus.
 ber.Nederen. berleggen. in *D. de Dvangen.*
 die Nederste. segghste. sybste off uwerste. Inferior. Inferius. Infimus. Infimas. atis.
 Negen. in *N. Nucken.*
 Negen. Novem.
 Negenpen. Decemnovem.
 geial ban Negenen. Nonarius. a. um.
 geial ban Negenenen. Denarius. nonenarius.
 geial ban Negenigen. Nonagenarius. a. um.
 geial ban xxi. Nonagenarius unarius.
 ban xxi. Nonagenarius binarius. ind so bytan bis tot hunderden.
 Negenster. Nonus. novenus. nonarius. novenarius.
 Negenmael. Nonies.
 Negenich. Nonaginta.
 eyn ind Negenich. Nonaginta unus.
 twe ind Negenich. Nonaginta duo.
 drij ind Negenich. Nonaginta tres.
 vyer ind Negenich. Nonaginta quatuor.
 vyf ind Negenich. Nonaginta quinquae.
 seff ind Negenich. Nonaginta sex.
 seven ind Negenich. Nonaginta septem.
 acht ind Negenich. Nonaginta octo.
 negen ind Negenich. Nonaginta novem.
 Negenichste. Nonagesimus. nonagenus. nonagenarius. a. um.

eyn ind Negenichste. Nonagesimus primus.
 twe ind Negenichste. Nonagesimus secundus.
 drij ind Negenichste. Nonagesimus tertius.
 vyer ind Negenichste. Nonagesimus quartus.
 vyf ind Negenichste. Nonagesimus quintus.
 seff ind Negenichste. Nonagesimus sextus.
 seven ind Negenichste. Nonagesimus septimus.
 acht ind Negenichste. Nonagesimus octavus.
 negen ind Negenichste. Nonagesimus nonus.
 Negenbeidich. Nuncuplus. a. um.
 Negenich mail. Nonagies.
 dat Negenberrey getuydt heft. Enneaptrongo.
 Negen hondert. Nongenti. te. ta.
 Negen duzent. Novem milia.
 Negen oghe. eyn bysch geheuen en pyck. Munula. monoculus.
 Negen oghe. eyn gwaet staet. Apostema. ulcus. ceris. glans. tis.
 Negenheien. Conclavare.
 ge.Negghet. in *N. geDvongh.*
 Neggen. in *N. Vorgen.*
 wege.Negghet. Aclivis. ve. deditus. a. um. promptus. sedulus. acclivator. cernuus. cernulus. a. um. inclinator. proclivis. a. um. proclivis. ve. pronus.
 tot.Negganche. in *N. Anghe.*
 tot.Negganche. Inclinacio. acclinacio. Enclisis. affectio. affectus. us.
 Negen cum suis. in *N. Nagen.*
 tusken Negen. Interclinare.
 tusken ge.Negghet. Interclinus. a. um. interclinis. ne.
 tot.Neggen. Inclinare. acclinare. afficere. vergere. vergiare. versare.
 tot.Negghet. Inclinator. inclinus. a. um. inclinis. ne. acclinator. acclinus. a. um.
 tot.Negghet. Inclinator. a. um. enclericus. a. um.
 Nemen. ontfangen. in *N. opVoeten.*
 Nemen. roben. schynen. Rapere s. ban den byanden. spoliare. praedare et depredare s. ban den dyt nyet byande synt. pilare. compilare. depilare. expilare. predor. aris. diripere. subtrahere.
 ber.Nemen. byschken. in *C. Erbaren.*
 ber.Nemen. beslaen. erennen. begynnen. Intelligere..

gere. capere. concipere. percipere. comprehendere. cognoscere. sentire. animadvertere. capessere habet preteritum in si. pendere. sardare. advertere. incorporare.

an.Nemen. umbdangen. helsen. Anplecti. amplexari. circumdare.

onder.Nemen. Surripere. supellere.

hyn af.Nemen. afstellen. hyn doen. Auferre. tollere. decutere. devterere. intercludere. precludere. abdere. adimere. extremare. amolior. liris. avertere. amovere. demovere. emovere. removere. summovere. detrahere. subtrahere. Evador. daris i. removere. avelere.

af.Nemen. in S. Stelen.

af.Nemen. in D. ontDagen.

last af.Nemen. in L. ontLasten.

an.Nemen. anhangen. accipere. assumere.

wyn.Nemen. Excipere. exiniere. demere.

boir.Nemen. Pretendere.

onder.Nemen. onderwynden. in C. Groeden.

ber.Nemelick. Perceptibilis. ter. tas.

Nemelick. sanderlyng. in S. bySunder.

Neyn. Haut. non. neque.

Nemen. noemen. in D. Hepten.

Neten. boden. optreken. Nutrire. enutrire. fovere. consovere. alere. Pascere. depascere. per valde Reficere. recreare. fomentare. educare. tollere i. nutrire. nutrico. cas. care. alumnare. panagorizare. foculare. focillare. refocillare. adoptare i. nutrire.

Neyng. boeyng. Nutricio. nutrimentum. victus. us. victuale. pastus Fomentum. fomentatio. refocillacio. Refocillamen. Recreacio. Recreamen. Refectio. Lomentum. ti. altus. us. altus. us. ales. lis. alimen. tum. alcio. alicio.

Neyng. gewyn. romanskap. Questus. lucrum. porisma tis. questura. questuacio. mercimonium. negociacio.

Neten. wynten. werken ter romanskap. Questuare. mercari. negociari. Lucrari. victare et visitare i. victum querere.

die Neyng doet. Questor. oris. questuarius. negociator.

dat ter Neyngen hoiet. Questorius. a. um.

Neyng doen. Questionor. aris.

Neyng. gewynt. in D. Sate.

Neynsch. Questuosus. a. um.

seyntlike Neyng doende. Turpilucrus. a. um.

seyntlike Neyng. Turpilucrum.

Neyghen. Nullibi. nusquam. nuncubi. neutrobi. neutrobique.

Neyen.

ge.Neyen. gesint werden. in S. Genesen.

ge.Neyen. gesint maken. in H. Neygeden.

Neyte. Nidus. nidulus.

Neytmaken. Nidificare.

Neytlyng. Pollus.

Neyten. nasten. egem. in D. Hofveter.

Neyst. Proximus.

die Neyst. Posterus. die Neyst nae den oick Posterus. ind so allet doctan i. sequens. posticus. a. um.

Neyt. polijt. cass. in H. Adel.

Neyte van luyken of bloen. Lens. dis.

Neyte. Rete. reticulum. reaiaculum et reticula. le. hamus. cassis. sis. cassicula. cassilus. ologium.

onder Neyte trecken. Irretire. illaqueare. occupare.

tot den Neyte hoerende. Reclarius. a. um. re. cialis. le. ter. tas.

blygen Neyte daeben den hoefde but die muggen of bliegen. Canapeum. zinzalarium.

Neytemeker. Cassarius. reclarius. lanarius. linarius. plagarius. plagarius.

nyet Neyte hangen. Retio. tis. tire.

egmetey Neyte. Tragum. gi.

warp Neyt. Funda. de. iaculum. li.

warp Neytemeker of werper. Iaculator.

bikker Neyt. Gurgultrum. tri.

so tiegste Neyt. Gemiplagum. gi.

an den Neyte dwe lijnen of toden. Plage.

egmetey Neyt. Verriculum. li.

Neyteborde lodder. in D. Voete.

Neyten. in D. Naemaken.

Neyte. Urtica. ce.

Neyten siede. Urticetum.

in Neyten wyntelen. Urticare.

Neytsch. Urticinus. urticarius. a. um.

Neyte.

Nebe. Nepos, nepotulus.

Nebe dat is kind's kindt ind heit in onser tóng en enyngelich. dat neest dait nae Pronepos. dat neest dayer nae Subnepos alias Abnepos. dat neest dayer nae Trinepos alias Adnepos. dat neest dayer nae Subternepos. dayer nae Adnepos. Nota dat Hugucio seget alius Nebe dat is kind's kindt. Nepos. dye neest dayer nae Pronepos. dye neest dayer nae Abnepos. dye neest dayer nae Adnepos. dye neest dayer nae Trinepos.

nechie neben of bedderer twæder kindere of twæder suster kindere. Consobrin.

Nebel. Nebula.

Nebelen. Nebulæ.

Nebelich. Nebulosus, tas.

beNeben. besijden. A latere.

Nge. Nunquam.

Ngh. nutor. Novus, novellus, recens.

ber.Nghen. Renovare, innovare, pernovare, opipare.

ber.Nghyng. Innovacio, renovacio.

ban Nghes wat oymaken. Instaurare.

Ngh magne. Novilunium, incensio.

Ngh lende. Novalis, le. novale, lis.

Nghscheit. Deuterofis, novitas.

Ngh werck. Novum opus.

dye Ngye ind alse dengen schijft. Librarius, cronographus.

ber.Nghen. bemaeken. in T. berTustigen.

ber.Nghyng. bemaehyng. in T. berTustinge.

Ngh. snab, snabel. Rostrum, rostellum. li.

des Nghs of snabs boeste deil. Proostrum, pro-rostellum.

ge.Ngh. gesnab. Rostratus, a. um.

Nghe. nghe, nuyt. Nil, nichil.

ber.Nghen. beruyten. Annichilare.

Nghe. Neptis, neptacula.

eyn Nghe vleischlich to bekennen. Incestus, us, incestum, ti inde incestare i. calem impudicare.

Nghe dat is utwee kind's dochter. Neptis, tis. ber dochter Proneptris. ber dochter boyt Abneptris. ber dochter boyt Adneptris. ber dochter boyt Trineptis.

Nghen met den ogen. in O. Ogenwaghen.

Nghen met den hoeste. Inclinare.

Nghen met den kingen. Incurvare, genuflectere, geniculare.

be.Nghen. haeten. in G. berGhennen.

Nghet. bergheuen. Diffautor, invidus.

weder Nghen en nagel. Recurvare, retundere.

Nghen. in D. Nughen.

ber.Nghen. in D. Delighen.

Nghing. in C. Cozich.

Nghing. Nullus, nemo, neuter.

Nghen als dye kender dughen. Bibere, sugere, potare.

Nghen. in K. Knuppen.

Nghen. in N. Nappen.

Nghet. Ren renis. Renunculus, rien nis.

tot den Nghen horende. Renalis, le.

Nghen. in H. Hoisten.

Nghen. [i. Nysen.] puyten. Sernutare.

Nghing. puytling. Sternutacio, sternutus, us.

Nghet. in N. Nycht.

tusken Ngh ind wat. Yle, yles.

Nghet to mynne. in D. Dgh.

to Nghet maken. Cassare, annullare, irritare, derogare, annichilare, enervare, evacquare, rescindere, abolere.

to Nghet mahyng. Recipe verba de ly, to Nghet maken.

umt Nghet. umt sug. in G. to berGeess. et in T. berTaren.

ber.Nghen. berwaeten. in W. Wameren, et in G. acherGeden.

ber.Nghen. berstoeten. in D. berDerben.

ge.Nghen. in W. geNaghen.

Ngh. in G. wanGunst, et in H. Hat.

Nghich. in G. wanGunstich.

den men Nghich is. in G. den men unGunstich, is.

Nghich. in N. Nappen.

Nghel. Nobilianus.

Ngh. Adhuc.

Ngh eng. in N. Anderwerk.

Nghen. in D. Dgh.

ge.Ngh. Satis, sat, sufficiens, sufficiencia, sufficienter, habundancia, habundanter, copiose, tas, suppetencia, suppetenter.

ge-

ge.Noich. bast. ferr. Satis. sufficienter. competenter.

ge.Noichlich. bescheidenlich. Contentivus. contentabilis. ter. tas. faciabilis. ter. tas.

ge.Noichlich. lustlich. in W. Wyllich.

unge.Noichlich. onbescheidenlich. Incontentivus. Incontentabilis. infaciabilis. le. ter. tas.

ge.Noich wesen. genoenen. Sufficere. contentari.

be.Noegen. gaden. in G. Gaden.

ber.Noegen. in D. beiDoen.

uyet ge.Noegen. in G. myssGaden.

ge.Noicht. lust. in W. Wyltchap.

Noebe. in G. onSeem.

Noerden. bydden. laden tot eenigher ghenoechten.

Invitare. corrogare.

Noebigen. vernemen. in D. Dingen.

ge.Noebicht. in D. geDwongen.

Noemen. nemen. in H. Negen.

Noemlich. Nuncupativus. nominabilis.

ber.Noempt. in C. wijtbeCant.

dat uyge.Noemen of uygescheppen wurd. Exceptorius. a. um.

uyge.Noemen. Excepro. dempto. preter. salvo.

None. myddach. Nona. meridies.

Noenen. eten. Prandium.

Noene. in C. Cloisterhouswe.

eyn Nonne bleicklich to bekenmen. in N eyn Nichte bleicklich to bekenmen.

Noepe of blo op den docht. Lanugo. ginis.

Noppen.

Noeden. noeden wynt. Septentrio. onis. aquilo. onis.

ban Noeden int fuyden die streck recht uyt heit Carlo. dinis.

Noedelich. Aquilonaris. ter. tas. septentrionalis. le. ter. tas.

Noedoist. Vulterinus.

Noistern. Polus arcticus.

Nozdwert. Boreas.

Nozmanden. eyn lant. Normandia.

Nozen twisten. in H. Hamplen.

Nozbergen dat hoochsteich. Norwegia.

on.Noefel. in H. Klutwer.

wal.Noet. Nux gallicana.

Nothoem. Nucus.

haki.Noet. Avelana. corilus. li.

haki.Noeten siebe dage sy wassen. Coriletum.

wal.Noeten siebe dage sy wassen. Nucetum. nuclearium.

muschaten Noet. Muscatum.

ban eynre Noet dpe uterste bolster of schale. Culleola. le.

aid Note witterlich. Albane. arum.

Noet dpe ait ind hart is. Moracia. e.

banber Noet dpe harde schale of oick dpe dunne schale dayt dpe herte onder is of oick dat tusken der kernen gut. Nauci indeclinabiliter.

Note. wijse in den sanghe. Tonus. nota.

Noit. in H. behooff.

Noit. berdyet. in C. Egot.

Noit heb. in W. Weerden.

Noitwischheit. in H. behooffschheit.

Noit. soggh. in H. Anxt.

Noit. soggh lijden. in H. Anxt lijden.

Noitlich. in C. tijtLozich.

Noitlich. wonderlich in G. Schemelich.

ge.Noet. verball. in W. Ware.

Notarius dat is eyn gemeyn schrijver ban paves of heyser gemetlicht. Tabellio. onis. notarius. sceptor. ind lgn ampt heit notaria. notariatus. us. sceptoria.

des tot Notarius ghehoiet. Sceptorius. a. um.

Notariantchap tabellionantchap. Notariatus. us. tabellionatus. us.

Noitstol. Angarium. artabulum. li.

Noitstern. Cometa. te. maf. ge.

Nouwe. in C. Com

No. in H. Fortoe.

No ter tyt. Hodiernus. tas. a. um. modernus. tas. a. um. pronunc.

ber.Noist. in G. Seide.

ber.Noistich. in C. Cloich.

No a's wage. Nuncubi.

Nummermeer. Nunquam.

Nurenberg. eyn stat in schancken. Nurenberg.

Nutz. profytlich. oeverlich. Conveniens. oportunus. necessarius. serius. a. um. utilis. le. ter. tas. expediens. proficiuus. fruibilis. le.

le. ter. ras. fungibilis. frugalis. fructuarius i. utilis. frugi indecli i. utilis. commodus. tempestus. Tempestivus, a. um.

Nutticheit. o. dret. in *B. Bate.*

o Nutticheit. in *A. Delhept.*

Nuttiker. o. dret. in *B. Bate.*
on Nutte. Inutilis. frivolut. gurdus. in *B. on.*
Begueine.

Nutten. genpeten. in *B. Bapchen.*

Nutten. smachen. in *C. Corren.*

Nutte. in *A. App.*

OI. OF.

●. leper. wach. och. in *L. Lepder.*

●ich. ind. in *E. End.*

●ichen. in *M. der. Mitteren.*

●icher. egnreley gheleerde. Oera. cre.

●ff. o. dret. in *A. Aber.*

●ff in maten. in *A. by Hise.*

●edder. o. dret. stoch. Ciconia. Ibis.

●ffer. offerhand. Oblatio. oblaciuncula. agra. orum i. victima pro rebus agendis. prodigna i. hostia multum consumens. offertorium. fertum. holocaustum. holocaustoma. tis. ymolacio. hostia. adoria. orum. pluraliter. Cremunium. offerenda. delibamen. libacio. victima.

●fferen. Immolare. offerre. litare. libare. delicare. delibare. perlitare. pollucere. sacrificare. iniciari. februlare.

●fferman. in *C. Clochter.*

●ffermanch. Offertorium.

dat ter Offerhand begueine is. Immolaticius. a. um.

●fferhand umi die stat te dyagen. Ambarvalis. le. amburvale. arvanbale. amburbalis. le. amburbium.

die Offerhand doir. Sacrificativus. Cerimonialis.

●fferhand van wepoch in den buyt. Thuremulum.

OF.

●fferhand die eermaill bur die spelen gekhach. Februa. orum.

heltche Offerhand bur die boden. Inferie. arum.

●fferhand die men vacho doir dat is en afgot des wijs. Orgia. gie.

●fferhand te doyn den boden alderen. Parentare.

●fferhand bur die sunden. Piacularis. re.

●fferhand des dubel. Sacilegium.

●fferhand van wafersten. Cerimonia. orum.

●fferhand bat. Armellum. li.

●fferstoch of hijst. Corbona. ne. vel corbonan. indeclina. gazophilacium. pastoforium. donarium.

●fferhande taffel. Anclabus. bi. anclabris. bris. libatorium.

wijen den men Offer. Fertum. ti.

boir Offeren. Prelibare. prelitare.

saunen Offeren. Coofferre. collibare. Collitare.

weir Offeren. Relibare. relitare.

Offeren. o. dret. bligten. Exercere. exercitare. frequentare. studere. satagere. conari. niti. inherere. inhare. anniti. obire. eciam in *A. Anderhich* weken.

Offerenge. blit. Exercicium. exercitacio. frequentacio. studium. studiositas. nifus. us.

A 2

co-

conatus. us. conamen. gignasium. diligencia.

Oeffenen. in **E.** Eeten.

Oeffenen. in **M.** toe. Maaken.

Oste. valse. in **D.** Dichte. duke.

Oghe. Oculus. contusos i. oculus.

Oghappel. Pupilla.

Ogen artzet. Oculista.

Ogenopenre. Adullator. fuggillator. yprocrita. palpanista. fufurro. bilundius. eclam in **X.** Tunkhet.

Ogen openen. in **X.** Tunkhen.

Ogenopenst. in **X.** Tunkhetge.

Ogenblich. wynch. in **B.** ogenBlich.

Ogenbaid. onbaid. wynchbaid. Sinus. us. palpebra unde palpebrosus.

Ogenwynchken of nychen. Conniveo. es. connivio. is. nicto. as. nictor. aris. annictare. annictari. annictare. annictari.

hiet haken den Ogen an dat ipe dat men te luyt. Supercilium. lii. cilium. lii.

Ogen luyt. Albago. albumen.

Ogen stem. Ocellus. seles.

Ogenbei dait men die mede beriet. Cilum.

Ogen spytz. Aeid.

tusken den Ogen ind den ogghenden. Inter-cilium. lii.

der Ogen berieking. Orbitas. tis.

hoit Ogen hebbe verckilden. in **D.** der Ogenen die by Ogen ap dobbelsteynen woijt. Ternis. onis. rfo. onis.

Ogentwanchinge off nychinge. Nictus. us. nictatus. us. nictamen

nijt den Ogen luytende. Nubilosus. superciliosus. a. um.

dye hye Ogen luyt wullen dochth droget. Lan-culus. lanofculus. a. um.

Ogenbleek. Glaucoma. tis. glaucoma. me.

Ogen toe luytken. Conibeo. bes. bere.

der Ogen hoynck of wynchel dait dte heb bedadett. Hircus. qui.

Ogenfypen. Lippis. pis. pfre. lippiscere.

Ogen maiken. Oculi. as. are.

Ogen geben. Oculo. as. are.

Ogen uytwerpen. Exocularé.

Ogen toeluen. Conquiescere. conquexi.

in den Ogen een sterre of gwaet bleek. Egilopium. pis. egilopa. pe. ind dye fu is dye heit egilopicus. a. um.

onder den Ogen dye hoebelen of banchen van den hynbachen. Mala. le.

nijt den Ogen waer kint te begin. Innuere. Annuere.

der Ogen betobering. Prestigium unde prestigialis. le. ter. tas et prestigiosus. a. um. tas.

Ogen betoberen. Prestigiare.

den dye appelen hure Ogen schij suet het ind doe betoberen. Perus. ti. guelcus.

eynOgich. Monoculus.

eynOgich in den vatepoghe. Ciclops. pis. agriophagita.

eynOgich. ietOgich. aberOgich. schijpogich. Linus. a. um. linis. ne. strabus. bi. strabo. onis. obliquus. guelcus. perus. ti.

geOgicht. Oculatus et oculusus et oculusus et oculissimus. a. um.

hetOgich. Luscus. a. um.

eynOgich. Lippus. a. um.

Ogenfyping. Lippitudo.

Oelen of affhant dan en grintmen. Appendix. appendic. appendium. appendicius. a. um.

Oelg. Oleum.

ist Oelgboom. Oleaster.

inn Oelgboom. Oliva.

Oelg puyt. Olea. lee.

boom Oelg. Oleum olivarum.

Oelgste dait he wisset. Olivetum. ti. olivarium.

Oelgnoellen. Troperum. ti. trapeta. te.

Oelgbanck. Velabrum. bri.

Oelgbat van leder gemaect. Scorfa. e.

Oelgbat. Emicadium. dii. olearium. rfi.

Oelgheden of darm. in **D.** Doff van oelg van den Oelg dat oedertse. Muria. e.

dat van Oelg is of dait toe hoiet. Oleaginus. olearius. a. um.

het tot den Oelgboom gehoet. Olivaris. re.

Oelghuchibechen. Olivier. a. um.

Oelghomen hegen sommigen Ocas. orcadis. radole. pafu. lucinie. pavie. pansie srie.

Oelg

onOngelyck. Inordinatus. a. um. inordinate.
 Ogel. Organum.
 Ogepjuer. Amena. ne. cantes. cium. aule pluraliter.
 Ogefpelre. Organista.
 op Ogeien fpeien. Organizare.
 Ogel fuet. Aulidus. a. um.
 Ogel getugt. Ydraula. le.
 Ojhonde. beftuijfe. fteghheit. tuchtnijffe. Teftimonium. robur. munimen. firmitas. firmentum.
 Ojhonde dpe men gheeft. Arra. re.
 Ojhonde dair men getuych op ephijt. Portestacio. [1 *Portestacio*]
 berOjhonden. Subarrare.
 Ojhonde ephijen. Protestari.
 Ojlof volhuet. in C. Conftent.
 Ojlof geben. in C. Conftentieren.
 Ojloflich. Licenter. licenciofus.
 geOjlof twcken. in C. Seignen.
 geOjlof. Lictus. a. um. te. fas. factus. a. um.
 ongeOjlof. verbauden. Illicitus. nefas. nefastus. prohibitus. veritus.
 Ojloben tegen dat recht of gewoenre. Dispensare. dispungere.
 Ojloben. in C. Conftentieren.
 Ojloch. bede. in C. Ceghe.
 Ojlogen. veden. in C. Ceghen.
 Ojff. pert. in B. Hetwet.
 Ojfahe. in C. herCompst.
 Ojfahefch. oghpunchlick. Origineus. a. um. originalis. le. ter. ras. fontalis. le. ter. ras. fundamentalis. le. ter. ras. Occasionalis. le. ter. ras. Causalis. le. ter. ras. radicalis. le. ter. ras.
 Ojfahe. in C. herCompst.
 Ojfhonck. in C. herCompst.
 Ojter. wptchel. in C. Cant.
 Ojter. in B. Wierfel.
 Ojten. in B. Dieghen.
 berOjten fpijfe. waigien. Naufcare. tabescere. tabefacere. faldidire.
 Ojbede die fahie nget to wghen. Orveda.
 berOjeben. berworen. Ablurare.
 Ojff. tgnit. Bos. bovis. Trio. onis.

long Off. Iuencus. ci.
 Off. pert. efel. lumentum. ti unde iumentarius ad id pertinens aut cultos eorum.
 Off dpe getugt is. Semibos.
 witt Off. dpe off. Urus. ri.
 Offen huyt Byrla. le.
 dage men Offen bechoipt. Boarium. bovarium. bovilla. le. vel boville. arum.
 Offen ftebe dage fo to flaken plegen. Boflar. taris. penulis. longa. bucetum.
 Offen twede. Bucetum. ti.
 Offen bergaderpunge. Buhetum. ti.
 Offen herbede. Bubulcus. buffecus.
 Offen boeder als vleefchhouwer. Bofcida. bocida. macellarius.
 Offen memme. Bumasta. te.
 Offen part of twet. Bosforus.
 Offen hoigh ind com. Camures. rium.
 eyns witten Offen farr. Colurus. ri.
 mynch dpe eyns Offen huilt hebet. Monocentaurus.
 Offen sonder luch. Inlux. gis. feiux. gis.
 Offen haepre of vell onder den haffe bog der bogh. Paleare. ris. palearium. ri.
 Offen tong. eyn tgnit. Buglossa.
 Offen. Bovinus. bucerus. bucerinus. a. um. Bucolicus. a. um.
 Ofsmaght. Augustus.
 Ofsten. Oriens. tis. anacole.
 Ofsten wgnit. Subfolanus.
 Ofst fupden. Euroauster. tri. Eurus. ri.
 Ofsten wgnit. idem.
 van Ofsten int tweten recht wgt die fteech heit Decumanus. ni.
 Ofstlich. Orientalis. le. ter. ras. eous. eoy.
 Ofstren paffchen. Pascha. che. anastasis unde paschalis. le. ter.
 Ofsteregh dat laut. Austria.
 Ofter. en dper opt laut ind in den water fch behelpende. Luter. fiber.
 Ofmoedich. demordich. Humilis. supplex.
 Ofmoedich. Humiliter. cas. suppliciter. cas. berOfmoedigen. Humiliare.
 Ofbel. doele. in B. Verghien.
 Ofbelait. onbait in B. Woffeit.
 Ofbeloign. fumbigen. gwaat doen. Peccare. delin-

linquere. forisfacere. malefacere. transgredi.
prevaricari. excedere. admittere. commit-
tere. scelerio. as. sceleror. aris. et.

mpt Oebelboorn. Conscelerare.

Oeben. in O. Oeffenen.

Oeben in to baken. Furnus. fornax. clibanus.

Oeben. in B. Baken.

Oeber en dynt. Trans. per.

Oeber by den water. in B. Toet.

des Oeberz of schape afziching. Allivio. onis. alliveis. ei.

Oeberck. oebertich. Litoreus. litoralis. le. ter. ras. margineus. marginalis.

Oeberfant. Sabbura. re.

Oeber of schape dat smal off eng is. Stemon. onis.

Oeberloij. in B. Bieffel.

Oeberloopen. in A. oeberloopen.

Oeberen. in A. oeberloopen.

Oeberloopen. Inquietare. molestare. invadere. cetera in A. oeberloopen.

dem nyet en Oebert. Cathalecticus.

Oebertich. in B. Bieffel.

Oebertse. Supremus. summus. altissimus. excellentissimus. architipus. monarcha inde monarchia.

Oebertse oeber all. Monarcha. che. syn hocheit heit monarchia. monarcha.

Oebertse oeber wat of all. Toparchus unde toparchia. e. toparchatus. us. ui.

Oebertse des hoekes. in B. die Best.

Oebertreding. in B. Woisheit.

Oebertmoegen. Posteras.

Oebertwynnen. oeberegaen. Superare. vincere. excellere.

Oebertbloedich. Superhabundans. excessivus. excedens. superfluous.

Oebertbloedicheit. Superhabundancia. excessus. us. superfluitas.

Oebet. nacht. in A. Aft.

Oewer. in A. Aepder.

Ouwet. Ovis femelle.

Ouwet. [in A. Anger.]

P.

PA.

Packen. in C. Cussen.

Pacht. Pactum. ti.

Pachten. Pactare.

der Pachten. Exponere. locare.

Pach. in B. Waden.

Pach ban clederen dat men op en perde buert.

Mantica. ce. sagina. faginula.

also Pachen. Manticare.

Pab. ved. in B. Aegdwom.

Pabouw. eyn stat. Padua.

Pachg. iong. in F. Fenu.

PA.

Paghe. pert. in H. Henrt.

Palte. Sudes. dis. palus. passus. di.

Palmecher. Sudas. datis. fudates. dis.

Palten. bepalten. Palare. sudibus firmare.

gepallt. Sudatus. a. um.

Palie. erischode. Escaneus. nee.

Palcy. wynde. triffte. Tensorium. tentorium.

trochea. chee.

Pallas. Pallacium.

des tot den Pallas hoiet. Palatinus. a. um.

Palm. Palma. me.

Palumboem. Palma. me. Spadix. cis. Spadic. ce.

daie Palmbome wassen. Palmetum. ti.

Palm eys. bycht of blat. Spacula.

Palmbycht. Dactylus. palmula. cebaicus. muscalis carica

Palmkij. Palmalis. le.

Palm van der hant. Vola. palma. palmula. le.

Palmatorium daie men die schoete nipt segt. Pal-matorium. hortatorium.

Paltsgebe. Palatinus.

Paltsgealkap. Palatinus. us.

Pan daie men in hoocht. Cultrum. tri. Frixorium. confrixorium. fervorium. sartago. glinis. patina. patinula. patinarius i. ad patinam pertinens. hec frigidis. lis. patella.

hailPan ten alter oegende. Arula. le.

hernPan. Testa. testula et testu indeclina. unde testeus. a. um.

Pan op den daie. Alveola. cetera in **D.** Deh-sel der streuen daiken.

Pannen maher. Patinarius.

dat in der Pannen gehoect is. Frixorius. patinarius. a. um.

Panhouche. struip. Placenta. liba.

Panglen. cupden. in **B.** Nupten.

Panffer. in **A.** Fer.

Pant. Pignus. noris. arrobona. ne. Arrabo. onis. vadimonium. vadium. dii.

Pant dat to boggh segt. in **B.** eyn pant dat boggh is.

Pant to boggh setten. in **B.** to boggh. pand setten.

Pant van der bogghkap byghen. in **B.** van der bogghkap

Pant to boggh setten of boggh werden. in **B.** boggh werden.

dat men die eyn Pant sett. Pigneractus. a. um. pigneraticus. a. um.

Pant der geisfen. Sacramentum. ti.

Pant setten of ontfangen. Pignerare.

saemen Pant setten of ontfangen. Conpignerare.

Pant ontfencken. Oppignerare.

Pant lossen. Depignerare.

weeder Pant setten. Repignerare.

boickPant. Antibolum. [*Antibibulum*] li. verpanden. verketten. Impignorare. Sub altare. dissuclare. insuclare. effuclare.

Pant off seple daie men wilde dyeten in of inde byngt. Capulum. castis. sis.

Pantzer andoem. Loricare. illoricare. deloricare. per valde. Colloricare per simul.

Pantzer uytdoem. Eloricare. deloricare.

Pantzerblich. Hamus. mi.

Pantzer daie andoem. Preloricare.

Pantzer weeder andoem. Reloricare.

Pape. in **C.** Clerch.

Papstkap. Clerus.

Papen byss. Patena. Sacerdotissa.

Pappijte. Papyrus. se. ge.

Par. twe. Par. paris. in **B.** verGaden.

Parabel. in **B.** Wywoiet.

Parck. krept. Parcus circulus.

Parck eyn stat. Parissus.

Pargament. Pagamentum.

Parma. eyn stat.

Pargament of francijn onbeskryben. Carra. se. Pargamentmeke. Pargaminista. pargamentarius. pelliparius. pargamentator.

Pargamentkij. Pargamentus. a. um.

Parner. in **C.** Capellaen. in **A.** Kerckhet.

Parre. in **A.** Kerckpel.

Parrekerck. in **A.** Kerckpel kerche.

Parrehuyss weiden. Domus dotis.

Parreman. in **A.** Kerckpelman.

Parff. in **A.** Ketter.

wynParff. oleyParff ind bergelicken. Trochea. chee i. Torcular. aris. vel torcular. ris.

calcatorium. prelum. li.

Parff. Girale. pressorium. prelum. li.

Parffboem. Prelum. li.

Parffen. Rampen. Torquere. Comprimere. Agitare. coagitare. tundere. contundere.

Parfebant. Perfacialis. facialis. festialis.

Parip Pars.

weederParty. Adversarius.

die twee Parteyen in looffreit gunstich is. Dupli-canus.

Partych. partych. Partialis. le. ter. tas.

Partyligheit. Partialitas.

eyn **Paff**, eynmoet. Pertinacia, obstinacia, obduracio, induracio. Incompunctio, depunctio. eyn **Paffich**, Immanſivus.

bergeyn **Paffen**, verharden. Indurari, obdurari, obſtinari.

dit **Paff**, dit mail. Pronunc. hac vice.

Pach, wege. in **B. Weend**. [*1. Bend.*]

Paff, pauter. Papa. Summus pontifex apostolicus. princeps principum. pater patrum. vicarius criſti. ſponſus eccleſie. Gerarchia inde gerarchia. monarchia inde monarchia. Toparchia inde Toparchia. Archierarius.

Paidom, Papyrus. us.

Paiſlich, Papalis. le. ter. tas.

Paiſchen, in **D. Oſſten**.

Paiſchlich, Paſchalis. le. ter. tas.

Paffen, en dubbelpel. Taxillare.

Paffen, rarchen. in **D. Oepen**.

Paffen, luchen. in **D. Oenen**.

Paffdouch, Paſſionarius. paſſionale. lis.

Paffede, Patilla, patleda.

Paffoir, in **H. Herdijer**.

Paffourch, Paſtorius paſtoricus. a. um. paſtoralis. le. ter. tas. Nomius. a. um.

Pat, yſſe. pado. Patrinus.

Pat, wech. Iter hominum. ſemita ſ. duorum pedum. Callis ſ. pecudum et ſerarum. Via. cetera in **D. Wech**.

Patene, Batura. re. Patena. patenuſa.

Paten, in **P. Plamen**.

Pater noſter, Oracio domiſca. Pater noſter.

Patriarch, Patriarcha. der iſ dyg als Romanus. Alexandrinus vel iheroſolimitanus. Anthiochenus vel conſtantinopolitanus.

Patriarchlich, Patriarchalis. le. ter. tas.

Patriarchſcap, Patriarchatus. us.

Pabiment, in **D. Orie**.

Pauugn, tent. Papilio. onis. Tentorium. Cadurcum. ci. Cadurcus. ci. peripatama. tis.

Pauter, eyn ſchoen vogel. Pavo onis.

Pauter, eyn reber in ſumbadgen. Padus.

Pauter, in **P. Paſſ**.

Pech, Pix. cis. piſſa. ſe.

Pech die hart iud tzuigh iſ. Piſſaxera. re.

Pech die wech iſ. Piſagra gre.

Pechen, Picare.

Peechen, Piceus. a. um.

Peechel, in **B. Solper**.

Peechſen, in **B. Soldeken**.

Peebe, in **B. Weetworn**.

Peeckenſtoſſ, in **B. Sulte**.

Peege, prop. in **D. Dobbe**.

Peege, in **B. Seigel**.

Peege, Cavillare.

Peeſten, ſong berchſſen. in **C. Cordken**.

Pee, ſchappe. in **C. Cantz**.

Pee of rynch op den hoſſe dat men wat op dreeghet. Cesticillus. li.

Peelegum, wandler. Peregrinus, advena, alienigena. adventicius. Viator. cetera in **H. uphengkij**.

der **Peelegum** of wandler eenſam herberge. Xenotrophium. iud die bewaerde hert af hert Xenotrophita.

Peelegumachte wanderen. Peregrinari.

Peelegums hoſt. Galerus. ri.

Peeſ, Pellicia. e.

Peeſ antrecken. Pelliciare.

Pennenvogel, vivaker. in **C. Capelle**.

Peeſke, Pomicium. fungia. e. pumex. cis.

Peeſken, Pomicare.

boſ **Peeſken**, Pomicoſus. a. um. tas.

Peeſurck, Pumiceus. a. um.

Penn, veder. Penna. ne.

in der **Pennen** dat nyddelſte dat men dair upt treet. Hilum. li. Hilus. li.

Pene, Pena.

gel **Pene**, Mulſta.

Pene of to dengen. Mulſtare.

en **Pene** iſ achterley in hekerrecht. als ſchode ſ. Damnum. gedrenckſſ ſcilicet vincula ſtege ſ. verbera. wachte eyn umd dat ander ſ. talio onis. berckmenſſ ſ. ignominia. der ſands berckſſing ſ. exilium. eygenſcap ſcilicet ſervitus. tutis. die doſt ſcilicet mors.

Peenlich, Penale. li. ter. tas.

Penne weder cum ſuis ut hic ſtatim ſupra et de eodem in **D. Oeder**.

Penden, pant nemen. in **P. Pant kien**.

ber **Penden**, verſeuen. in **P. ber Penden**.

Pene

Pennynck. Denarius, denariolus, moneta, nummus per simplex m. numulus, numullus, nummisma, assaltum.

Isilveren Pennyngh. Argenteus, argirus, galds, wonthops, ticholops Pennynck. Arra, re. en half Pennyngh. Obulus, clocertum, treuts naged galds Pennyngh. Arra, re. messio, onis.

die mpt Pennynghen hantfert. Nummularius, monetarius, menfarius, campfor, banckerius, negociator numarius, a. um.

ban Pennynghen eyn fugefette. Numaria, e.

bol Pennynghen. Numofus, tas, numatus.

Pennynghigheerich. Cupidenarius.

Pentencie, in W. Boete, cozzectie.

Pensen, in G. inSchwege.

Pensy, rente, in G. Schuld.

lyffPensy, lyffucht, lyffente. Ufufuctus, viceductus, us.

Peper, hoc Piper, ris.

tot Peper ghorende. Pipereus, piperinus, a. um.

mpt Peper hoeten of bereghen. Piperare.

Pyper redich. Raphanus minor, mer byzouwen redich of merredich. Raphanus maior vel raphanus maior vel raphanus, marinus.

Peperlynnck, peddenstoll, in W. Wulst.

Pete, bere, Pirum, ri.

Perboem, berboum, Pirus, ri.

Perle, Margarita.

Perfike, eyn vrucht, Persicum, ci.

Perffenboem, Persicus, ci.

dale Persfen waffen, Persicetum, ti.

tot Persfen hoerende, Persiceus, a. um.

Perfone, Persona.

Perfenlich, Personalis, le. ter, tas.

Pert, paghe, in N. Hengt.

Perfentkay of personait, Personatus, us.

long Pert, balte, boellen, Poledrus.

seumer, sommpe Pert, Emissarius, Admissarius.

Apompeus, Apogeus.

ghelubt Pert, ruyn, Cabo, Scabo, Spado, onis.

Incanterius, ri.

telende Pert, Dextrarius, Gradarius, palasfendus, duetrimannus, Mannus, Asturco, onis.

woederPert, meupe, Equa, faginaria.

Pert dat die stede treet, Veredus, di.

Pert dat appella is, Spadix, cis.

seePert, Yporamus, mi.

half Pert half mynck, Ypocentaurus.

Pert weieren, Aquor, aris.

Pert dat gewapent is, Cathafractus grecum est.

Pert mit hailer boeten, Cabo, onis.

snoed Pert, Caballus.

dwalenbe Pert, Trotator, Subcussator, Gradator.

Pert bertegren, Epythiare, falerare.

wygt Pert in der stait gebodt, Equiferus, ri. fera, re.

Pert, oft, ekel, Iumentum unde iumentarius, a. um, ad id pertinens, die hoeder, hje, af, Iumentarius, ria.

Pert dat wyte bolte heft, Petulus, li.

Pert dat gelynckende appelen hebet, Scutulatus.

ban Perden byerspennich off byerluchich, Quadriugus, a. um, quadriugis, ge.

der Perde last, Clipella, le.

der Perde renbane, Circus, ci.

byer Perde der sonnen, dat hjerste Atteus off Eous, dat is roit mpt der sonnen oppanck, dat andee heit Ericus off pirus, dat is blyghende ge-lych den bue in der sonnen opstyggen, dat derde heit Lampas off phlegon, dat is pieren funckende in den midbage, dat vyerde heit Erhon, dat is latwende ind nederslygende to naemidbage in der sonnen neberganck.

der Perde benen nae oeren barten off secken.

Spadix, Glaucus, Gilinis, Albus, Subalbidus, Candidus, Sentulatus, Varius, petulus, Emissarius, Admissarius, Cervinus, Eranes, Mirtus, Dofius, dosinus, Retrogradus, Sufusor, Cespicator, Sternax, Cinereus, Redoratus, Edoratus.

der Perden oft cogen bergadering, Equiricia.

der Perde vachterij, Antela.

der Perde schijr geryde, Postela.

der Perde toem, Frenum.

der Perde sabel, Sella, selle.

der Perde gebyt, Chamus.

der Perde halter, Capistrum, Habena, Habenula.

ture

twee Perde die eyn harte trecken plich heit Biu-
 gus a. um. vel biugis. ge. of sy geiten on-
 der een dregde Biugel. biugus. is. der Perde
 dyp off meere. Triugus. gi. vel Triugis.
 Quadriugus. gis et cetera.
 dat men onder of op des Peris sabel legt of byn-
 det van tzeitheit. Subtellum. lii.
 Peris off anderre dyeren manen. luba. be.
 des Peris tzeitheit. Epiria. orum. salera. re
 unde Epithiare. Falerare.
 der Perde beelheit. Equitatus. us.
 der Perde rijdunge. }
 der Perde dyden. } idem.
 der Perde telken. }
 der Perde lopen. }
 der Perde strumelen. Cespitare.
 Perckhijp. Pyogabus. bi.
 bye Perdieghe wagen of carre. Quadriga. ge. die
 byder dait af. Quadrigarius.
 Peris hant. Penis. nis. ni.
 Perdnal. Ypodromus. Equistacium. ci.
 Perchuerder. Equarius.
 Peyse. hebe. in S. Sogne.
 Peyken. heiden. in S. Sognen.
 eyn Pessch. in H. verhard.
 Pester. cirkel. Circinus. truelum.
 Pestilenti. sterfte. Pestilencia. clades. dis. cla-
 decula. claudacula. Lues. Luacula.
 Priet. pade op der dopen. Patrinus.
 Petentlie. Petrocillum. petrapium.
 Pyech. Hasta.
 Pychart. Piccardus.
 Pychartgen dat laut. Picardia.
 Pycken als hoent.
 Pyl. gekhot. Pilum. li. telum. sagitta. Spicu-
 lum. sparus. ri. missile. cacabulta. obolis-
 tus. obelus. tragula.
 tupe Pyl. Falarica. ce.
 Pylhaucher. Pharetra.
 Pyl. in C. Columne.
 Pyl. pat op der dopen. Filiolus. la. in P. Pat.
 Pylle ter medicinen. Pilla. pillula.
 Philosophen tassel van oeren figuren. Abacus.
 ci. pinax. cis.
 Pone. twerde. in C. Castpynge. et in C.
 C.

Pone. twerde sden. Dolere. allere. ul. et ca-
 ret supino.
 Pone of verdyet u en ander ansoet. Allopo-
 ga. e.
 Pone sden. in T. Tijden. pyne heb.
 sonder Pyn. Impunis. ne. impunitas. impuno.
 impunit.
 Pynge. in C. Castpynge.
 airtlede Pyn. Terribolum. li.
 Pyngetitkap. in C. Castp. pyngetitkap.
 Pyn werdich. Cruciatorius. a. um. cruciabi-
 lis. le.
 so wat Pynicht. Cruciatorius. a. um.
 Pynica. in C. Castgen.
 to Pynigen die lude die dait aerder ghot hebet.
 Pretor. toris. prefectus. ti. questor. ind san
 heilichheit heit pretura. prefectura. des dait
 toe hoirt. pretorius. a. um. prefectorius. a.
 um. dat luyff of platze dait men dit handelt
 heit pretorium. pretoriolum.
 Pynre. Tortor. anger. geris. in S. Voedel.
 Pynboom of pechboom het Pinus. ni.
 dait Pynboom wassen. Pinetum. ti.
 Pynboom tassel. Pinax. acis.
 Pyn. en nagel. Pinna.
 Pynappel. Pinnaculum. conus. tolus. li.
 Pynfel to maiken. Ponsellus.
 Pynfen. in D. dyer Dencken.
 Pynfen. in D. Dycken.
 Pynfelich. in D. dyer Dencklich.
 Pynre et dyedel van eyne quarier. Pynra. re.
 Pynrien. Penthecoste. tes. vel penthecosten
 indeclina.
 Pyp. seute. Fistula. musa. pipelea. Canna. ca-
 lamaula. siriga. ge. sirinx. ringis.
 spoll Pyp. Panus. ni.
 oge Pyp. in D. Oge Pyp.
 Pypen. Fistulare. mufare.
 die myt Pypen omgheyt. Musaticus. piericus.
 eyneley Pyp. Tasia. lie. idem tessera. tesse-
 cula. le. tessella. tessellula.
 die sulke Pypen maect. Tessellarius. tessera-
 rius.
 en Pypende heerde. Torturus. ra.
 hummeliche Pyp. Urania. nie. vel uranics.
 nie.

Pyper. Fistulator. Calamaularius. Musator.
 Pyper eynceley schyp. Navis.
 Pyr. Lumbrius. ci. Lumbriculus.
 Pyrich. Lumbricosus. tas.
 Pyffe. streule. in *H. Harte*.
 Pyffen. streulen. Urinare. Mingere.
 Plache. Placca.
 Plach. gypst. schorst. in *G. Gypst. ruyt*.
 Plachich. in *G. Gynpich*.
 Paden. callen. ontuulich sadgen. snacken. clappen. sleffen. slaffen. snateren. snappen. Fabulari. garrulare. verborosor. aris. gannio. nis. garrio. ris. aggarrire. degarrire. pregarrire. oggarrire. per. contra. re. per. iterum. micolor. aris. menior. aris.
 Pladdpfe. schelle. Peccen. nis.
 Plaghe. Plaga.
 Plaghen. in *C. Castpen*.
 Plaggen. Velles aurice. cincinnus. ni.
 Plannen. Planare.
 Plaan. in *A. Anger*.
 Planch. in *B. Soede*.
 Planete. Planeta.
 der Planeten hoichstel in den begynne. Abis. dis. die sich der Planeten onderwynt. Planeticus. planetarius. re.
 der bli. Planeten namen. Sol. Luna. marcurius. mars. iupiter idem. diespiter idem. foratinus. venus. saturnus.
 Plant. Planta. plantula.
 Plant van en toll. Brassica planta. plantula. unde plantaris. re.
 Plant van en boem. Plantatorium. plantare. ris f. rapta de arbore. planta f. cum radicibus.
 Planen. Plantare. Complantare. per. simul. deplantare. per. valde. replantare. per. iterum. Serere quando habet serui.
 der Planen. Transplantare. replantare.
 Planen uytterchen. Explantare. Deplantare. samen Planen. Conferere. Complantare. und der Planen. Circumferere. Circumplantare.
 in Planen. Inferere. Interferere. Infertare. Inferterfare.
 Plantung. Conficio. Consercio. plantacio.

Plaff gebachen. Placenta. collirida. Laganum. Torrella.
 Plaster. Epilema. tis. Cathaplasma. tis. Emplastrum. implastrum.
 Plaster tot muerwerck. in *C. Cuwent*.
 Plaster tot steynwerck. Platicen. nis.
 Plat. Planus. a. um.
 Plat der clechtkap. in *C. Cuigne*.
 Plate. Torax. racis.
 goltPlaten. in *B. goltBlader*.
 Platenmeher. Torifex.
 Platyn. tryp. in *H. Holsch*.
 Platons narvolger. Achodemius. platonius.
 Platterl. grote schottel. Discus. disculus. Lanx. cis. Catinus. Trubium i. parapis. dis. Scutella. scwellula.
 Plerthen. in *M. Makren*.
 Plecker. in *M. Mafer*.
 Plederen holt. in
 leemPlecker. Glebator. argillator. Alutarius.
 Plebieren. plegen. Placito. as. placitor. aris.
 Plechpung. plegt. Placitum. ci. placitacio. placuamen. tum.
 des tot den Pleit hoiet. Placitorius. a. um.
 Pleistede. Placitorium.
 Plegh. biecke. gelegenheit. Situs. us. Situacio.
 Plegen. Solere. solefcere. asolere. asolefcere. insolere. insolefcere. consolere. consolefcere. persolere. persolefcere. alluere. asuescere. consuere. consuescere.
 niet Pleggen. Disluere. disuescere. abluere. abuescere.
 derPleggen. Tractare.
 Pleggen. in *M. Menghen*.
 Plegen. Planere.
 Pleten. snere. Abdomen.
 Plicht. myndant. in *B. Wofheit*.
 Plichtich van scholt. schuldig. Debitus. obligatus. strictus. obnoxius. a. um.
 onPlichtich. onschuldig. Innoxius. Innocens. apoollogicus. innocuus. Immunis. ne. expers. tis. insons tis ter.
 Plichtich. schuldig van bofsheit wegen. Reus. obnoxius. culpabilis. le. ter. tas. nocuus. sons. tis. cetura in *A. Arty*.

onPlicht. onschijft. Innocencia. ter. Immunitas.

Ploich. Aratrum. Aratellum.

Ploichlaet. Buris. ris. capulus. vomer. vomis.

Ploichboom daer die beesten an trecken. Themo. onis.

Ploichcolter. Vomer. ris. vomis. is.

Ploichlaets eynde dat men myt den handen heldt. Scina. ne. sturula. le. di.

Ploich helder. Stivarius. a. um.

Ploichhaker. Stivarius. a. um.

Ploich der igumerklunge daer myt sy boeren eytzen in dat holt. Scrophina. ne.

Ploegen. bawen. in H. Arhetzen.

daer men ploeghet. Aratorius. a. um.

Ploech wolven of van snet. Floccus. flocculus.

Ploech wolven. Villus. li unde villosus. tas.

Ploch. Globus. globulus.

Ploq. balde. Plica.

Plotzen. in D. Wyngaris blader plotzen.

Plucken. roppen. Vellere. pervellere. vellicare.

Plucken. roppen mechelich. Vellico. cas.

nae sch. tot sch. Plucken. Advellere.

samen Plucken. Convellere.

um her Plucken. Circumvellere.

bet umd Plucken. Provellere.

ugtPlucken. Evellere.

wijderwegen Plucken. Divellere.

tegen Plucken. Obvellere.

weber Plucken. Revellere.

under of opwaert Plucken. Subvellere.

aeber of boerPlucken. Transvellere.

to Plucken. to rucken. to spijzen. to rijten. to schoeren. to roppen. Divellere. convellere.

displodere. labefacere inde laceramen. tum.

dilacerare. elacerare. laniare. macerare i.

dilaniare. rumpere. abrumpere. corrumpere.

disrumpere. vel dirumpere. interrumpere.

ruptare. abstrahere i. lacerare. distrahere i. Dilaniare. Disceperere. lacinio.

as. rano. as. lacinio. sis. fivi. tum.

samen to Plucken. to rijten. Collacerare. Col-

laniare.

ugtPlucken. ugruppen uter eeden. Evellere. runcare. unde runco. onis. cetera in H. ugtanden.

eyn Plucker. rijter. schoerre. Lanio. onis. Lani-

nista. ste. Lanius. nii. divulsor. displofor.

Lacerator. Dilacerator. Laniator. Ruptor.

Disceprtor. Lacinator. Laciniator.

Pluume. Pluma. plumula. plumella.

Pluughuusen. in C. oterussen.

Pluugmenstrijcker. in T. Kunscher.

bol Pluugmen. Plumofus. a. um. tas.

sonder Pluugmen. Implumis. me.

onPluumen. Deplumare.

tor Pluugmen hoerende. Plumarius. a. um.

myt Pluugmen decken. Plumare.

myt Pluugmen gedeckt. Plumatus. a. um.

Pluugmich. Plumeus. a. um.

Pluugmich wesen off pluugmen heben. Plumere. plumescere.

Plump. groff. in D. Duf.

Plump. stump. ster. Retusus. Recurvus. a. um.

Stupidus. a. um.

Plump. stump. ster maken. Stupescere. Obtur-

are. Retundere.

Plump. stump. ster werden. Stupere. Stupescere. Stupesceri.

Pa. in P. Patwe.

Poch. Morbilla.

Pochen. Morbillare.

bol Pochen. Morbillofus. tas.

hoigh Pochen. in B. Balghen.

hoigh Pochet. in B. der Daiger.

Poeder. polbet. Euyt gepoelert. Species. Aroma. tis.

Poete. Poeta.

Poeten schijft off gebicht. Poetria. Poesis. poemata.

Poets Inystrouwe. Poetissa. poetrida.

Poetry dichten. Poetor. aris.

Poetich. Poeticus. a. um. poetricus. poetri-

dus. a. um.

Poets werck van vele boeken. Poesis.

Poets werck van nyen boich. Poemia. tis.

sulke Poete. Poematicus Poemaneus. a. um.

Poel. in A. Adelpoel.

Poey. eyn eygt. Pulegium. gli.

Bb 2

Pa

Polisy. Policia. politica. ce.
 dat ter Polisen hoier. Politicus. a. um.
 Polen. in C. Eruckboden.
 Polen lant. Polonia.
 Polender. Polonus.
 Polijst. nett. cass. in A. Abel.
 Polieren. lichen. in C. Giffen.
 Polber. in P. Porder.
 Polber sonder buyt in te slaen. Araula. Tu-
 ber. ris.
 Polto. Pulvinar.
 Pomerantien appel. appel van arangen. Pome-
 rancia.
 Pont. eyn schypp tae beiden eynden apen. Na-
 vis.
 Pont gewicht. Libra. talentum. pondus. pon-
 duscum. libella. di.
 tae Pont. Dipondius.
 die berdehalf Pont an geld of gurde om galds
 twil ghest. Sexquiterciarius.
 Popel twyllighe. Populus. malva. Altea.
 Popel twyllighe. Populeus. populinus. a. um.
 dage Popeltwyligen wassen. Populeum.
 Popriscy. Apoplexia.
 byr dge Popelcy heft. Apoplecticus.
 Poren. morpen. in B. Wederoben.
 Poren. in G. Keptzen.
 Porende. in G. Keptzende.
 Poringe. in G. Keptzunge.
 Pore. Porta. portula. portella
 stat Poren. Amburbiales. amburbium.
 Portent. Portarius. portenarius. portitor. por-
 tantis. hostiarius. exclusarius.
 Porer. in B. Boger.
 Portersche. in B. Forgersche.
 Porten. Portale. lis. Porticus. us. se. ge. Ves-
 tibulum. li.
 zyn. twe. dge et cetera Post of rypse. in M.
 eyn. Mail.
 tye nuyt Posen of berckhoyngnen wat doy. Vi-
 cissitudinarius. interpolaris. re.
 Posen. reisen. ruden. Quiescere. requi. pau-
 sare. repau. oclari. vacare. intervallare. re-
 spirare. interpolare.
 berPosen. in A. berAemen.
 berPosunge. Respiracio. respiramen. passacio.

repassacio. inpolacio. intervallum. inter-
 vallum.
 Post. styl. stander. Postis. tis.
 Posterde. Archicopus. artocrea. pastillus. li.
 pastilla. le.
 Posteyden becker. Artocopus.
 Posteyden of bladen cay. Arcopus.
 Pot. in D. Dregel.
 Pot. in C. Cau.
 eden Pot in to roecken nuyt bynen symplen.
 Sitropes. peder.
 eden Pot nuyt vier symplen. Scitropedis. dis.
 eden Potacker. Figulus. lufsigulus. olla-
 rius.
 Poterde. tuerde. Opis. pis. glis. glitis.
 Pot bechel. Ollifera.
 Practich. Practica. ce.
 Practiseren. Practicare.
 Prage of Pra. eyn stat in beimen. Praga. ge.
 praxis. gis.
 Pralen. potten. coepeten. in C. Calten.
 Praelong.
 Praelong. plentlong.
 Prameren.
 Prangen. wangen. rangen. wasselen. rasselen.
 wosselen. ringen. Luctari. colluctari. duel-
 lare. concertare.
 Prangen. in H. Krijben. strejben.
 Prangen. in H. Nampien. hopen.
 Prangh. wangang. wostlung. ralsphag rpngang.
 Lucta. luctamen. tum. luctacio. hiis eciam
 prepone col. duellum. concertacio. pa-
 lestra. tre.
 ggen Prangende of wostlende. Luctabundus.
 tegen Prangen. Obluctari. reluctari.
 Prangrede. Lucta. te. palestra. tre.
 Pranger wangeret. wostler. ringer. Luctor.
 gignocista. duellvor. Concertator. palestri-
 cus. a. um. prant.
 Praist Prepositus. ra.
 Prauen. pypnen. Mustare. drensere. substi-
 machare mutio. tis. tire. mussare.
 Prediken. sermonen.
 Prectien. puysten. in B. Pynctien.
 Prectiel. Aporia. punctorium. itiga. ge. si-
 mulus unde stimulosus. ras.

Pret.

Pzschelen. Stimulare. pungere. tondere. contundere. pungere.

Pzschelen. tzeren. in *N.* Naggen.

mpf samen Pzschelen. Compungere. contundere. depungere. per. valde. dis. per. diversimode. in. per. intra. re. op. per. contra.

Pzschelerichich. Punctorius. a. um. Stimulatorius.

Pzschelng. stotng. huffng. Punctus. us. punctator. tonsio. stimulacio.

Pzschelen. sermonen. Predicare. Sermocinari. cathgorare. categoricare.

Pzschelen. sermoen. Pzschelate. Predicacio. predicaciuncula. sermo. sermunculus. sermocinacio. cathgoria. onelia. rabulo. onis i. sermonacio.

Pzschelstoll. Ambo. onis. analogium.

Pzscheler. sermoen. Predicator. Sermocinator. hic et hec cirix. cis.

Pzschel. Prefacio. prefaciuncula.

Pzschelate. Prelatus. ti. prelatissa.

Pzschelkap. Prelatura.

Pzschelkap. Prelatura.

Pzschel.

Pzschelen. huffen. Premere.

in Pzschelen. induckien. Imprimere. inculcare.

Pzschelieren. in *C.* Choenen.

Pzschel. Nonoculus. Murenula.

Pzschel. Prima. me.

Pzschel. in *C.* Eissen futwel.

unw Pzschel of pzel bedorzen in en stoff. Sica. ce dolor. onis.

Pzschelger in stee rymz mess. Sicarius.

Pzschel. eyn furst. Princeps.

Pzschel der hellen. Pluto.

Pzschelste of pzelster fustlganne. Princeps. principissa.

Pzschelich. in *N.* Hisselich.

Pzschelen. stelen.

Pzschel in en cloister. Prior. priorculus.

Pzschelste. Priorissa. Anzisa.

Pzschelkap. Prioratus. us.

Pzschel loss. in *C.* Eere.

Pzschelen. in *T.* Tarden.

Pzschel. in *T.* Tardelich.

Pzschelen. peggien. in *B.* Spuncken.

Pzscheler. Sacerdos. Sacerdotulus. presbiter. Geron. rontis. et hic Geronta. re. Vates. tis.

Pzschelerganne. Sacerdos. Sacerdotula. Sacerdotissa.

Pzscheler des hooibz. Lupercus. ci.

Pzscheler dat eyn gebuys off achterman is. Ecor. onis.

Pzscheler off custer in der asgaide tempel. Phana. ticus.

Pzschelich. Sacerdotalis. le. ter. ras. presbiteralis. le. ter. ras. Geronteus. Geronticus. a. um.

Pzschelers dochter. Sacerdotula.

Pzschelers holt. Tyara. re.

etuz Pzscheler. Archipresbiter. Archifacerdos unde Archipresbiteratus. us.

Pzschelkap. Presbiterium. Sacerdocium. Antistitium. cii.

Pzschelen. gebentniss. in *U.* Kercher.

Pzschel. in *N.* Hegenlichheit.

Pzschel. Proba.

Pzschelste. Processio. onis.

Pzschelator. in *F.* ontzenger.

Pzschelator. in *M.* Mumber. Administrator.

Pzschelen. in *D.* toe Duchen.

Pzschel doin. Profiteri.

Pzschel. Professio. onis.

Pzschel. ordrer. in *B.* Sate.

Pzschelich. verberlich. in *N.* Nutlich.

Pzschelicher. in *B.* Werch.

Pzschelste. topfughe. Propheta. vates. tis. virens. tis. pretagus.

Pzschelst. Propheta. Sibilla.

balch Pzschelste. [I Propheta.] Pseudo propheta.

Pzschelich. Propheticus. a. um. prophetalis. le. vaticanus. varidicus. a. um.

Pzschelieren. prophetisieren. propheta. propheta. prophetizare. vaticinari.

Pzschelste. Prophecia. vaticinium. presagium.

Pzschel. pegg. in *D.* Döbde.

Pzschel. in *A.* Adel.

Pzschelste. Balducta. balbua.

Pzschelen. weder; muben. in *C.* Choenen.

Pzschelen. codgen. in *C.* Classe.

Pzschel dat is eyn hoghe künstlike anteghenyng

ge der heeste materien woe men eynte sahen
oebetroomen is. Prothocollum. li. sceda. de.
Prothocols schijbet. Prothocollarius. Scedarius.
a. um.

bes tot den Prothocol hoert. Scedularius. a. um.
prothocollarius. re. ter. tas.

Poeten. in M. Mercken.

Poeben. in S. onder Soelen.

Poebynge. in S. onder Soechynge.

Poebynge. Apodixis. apodixia.

Poebende. Prebenda. prebendula. Prebendi-
cula.

Poebend geter. Prebendator. prebendarius.
collator. trix.

Poebender. Prebendarius.

Puglen. in P. Patten.

Pugine. kriech. Prunum. ni.

Pugumboem. Prunus. ni. spinus. ni.

baye Pugmen wassen. Pronetum. ti.

Pugwisch. Prunus. a. um.

Pugssen lant. Prussia.

Pugss monkey. Prutenus. a. um.

Pugsskruyt. Sanguinaria.

Pugssen. in M. Pessen.

Pugssen. in M. Pessen.

Psalm in den psalter. Psalmus. spicames. psal-
mulus. psalma. tis. psalma. me.

in den Psalmen en wegnich swygen. Dyapsal-
ma. pausa. pausacio. punctuacio.

Psalm setter of meker. Psalmista.

der Psalmen lesing of gesing. Psalmodia. ce-
tera de Psalm. in S. Salm in den psalter.

Psalter. Psalterium. ri.

Pudre. polver. in P. Poeder.

Pug. preb. in S. Preebwoon.

Puggen. iong berckissen. in C. Coeckhen.

Puylen.

Puytre. berchoten meyster. Ignavus.

Puyserpe. Ignavia.

Puylt umb boiche op to leggen. Pultrum. ti.
analegium. analogium. ambo. onis. lectrum.
tri. legium. gii. legitorium.

Puiff. Pulsus.

Pulsader. Vera pulsatilis.

Punt. artihel. Punctus. d. punctum. ti. arti-
culus.

Punt. stippen. streckissen. Punctus. stigma. tis
unde stigmaticosus. Virgula. iota. apex.
maef. ge.

groot Punt. Periodus. se. ge. paragraphus.
van Punte to punte. Punctatim. articulatim.
Puntien maken. Punctare. punctuare. arti-
culare. repunctare. per. iterum. rearticu-
lare.

Puntieren. idem.

Puntien uytboen. Dispunctare.

twy Puntich. Bipunctalis. le. ter. tas.

dry Puntich. Tripunctalis. le. ter. tas.

vyer Puntich. Quadripunctalis. le. ter. tas.

vijs Puntich. Quipunctalis. le. ter. tas.

sest Puntich. Sexpunctalis. le. ter. tas.

Puppe. in D. Doctie.

Puppe als water off ander nat mechelick eynnet.
Vermiculare.

Pure. Purus. merus. impermixtus.

Pure. clage. Inter. in W. Ware.

Purehept. in A. Aterhept.

Purpur. Purpura. blata. re. ostrum. tri.

dat Purpuren to samen is. Olosetrus. a. um.
dage men Purpuren maect of verhoggt. Bassium.
fi.

Purpuren werker. barwer of verchoepet of hoepet.
Bapharius ostrarius.

Purpuren dat men oeder meer holet hept. Stra-
taria. rie.

Purpuren meker. Strator. oris.

gePurperet. Purpuratus. purpuritus. a. um.
ostratus. a. um.

Purpuresch. Purpureus. bapharius. a. um. bla-
teus. a. um. latealis. le. ostreus. purpu-
rinus. farranus. strataris. a. um.

Puust of puustien an den lijbe. gumpel. Pus.
indecl. pustula. pustella.

bol Puusten. Pustulosus. pustulentus.

Puustcheit. gumpelicheit an den lijbe. Pustulo-
sitas. pustulencia.

Puusten in den heede.

Puustier. in W. Walsch.

Puustier. cappentogel in W. Walschale.

Putte. Lacus. puteus. puteolus.

Puustede of reiskap to putten. Hausorium. hau-
ritorium.

Put.

Putrat. Anclia. girgillus. haustra. tre. haustrum. tri.
repen Putrat. Trochea. chee.
 lang **Putzuyngel** als dat lang opgaende holt. Ciconium. ni. telo. onis. ciconia. nie. tolinum. ni.
 tot **Putten** of **ſheppen** hoerende. I lauricorius. a. um.

Putten. ſheppen. Haurire. anclare. exanclare, dehaurire. per. valde.
Puttelck. Anclabilis. hauribilis. hauſibilis.
ſamen Putten. Cohaurire.
Putſgel. Situla. le.
Putſpmer. Situla. le.
Putſch. Putcalis. le.

QW.

QW.

Qwockelen. bſchelen. Floccifico. eis. cire. fraſcilligo. gis. gere. **ſtrumſaghen.**
Qwachelge. bſchdel. ſtrumſaghe. Floccificium. fraſcilegium.
Qwachep. Floccifactor. fraſcilector.
Qwail. in C. Caſtynghe.
Qwail. in D. Doerſuſe.
Qwalm. ſoide. wail. Bulitus. us. buliclo. bulior. oris. bullio. onis. ſcaturies.
Qwalm. in B. uytVerſinghe.
Qwalmen. in B. uytVerſen. qwalmen.
Qwaſter. onreynicheit uyt den monde of der naſen. Carunca. ce. ſcrea. ee.
Qwaſten. Screare. excreare.
Qwaſterng. Screatus. us. ſcreacio.
Qwaſterg.
Qwapp. eyn biſch. Alloca.
Qwart. eyn maat. Quara.
Qwartien. Febris quartana.
Qwartienſppl. in C. Cartienſppl.
Qwartieren. byrdelen. Quartare.
byQwaſt. Aſperforium.
bygghen Qwaſt. Muſcarium. ſlabellum.
Qwaſt.
Qwaſt. boſe. in A. Arty.
Qwaſt. boſe maſken. in A. Artyeren.

Qwaſt doen. in O. Oebel doen.
Qwaſt wunſchen. bloichen. in B. Blameren.
Qwaſtheit. in B. Wolfheit.
Qwaſtern dat ſynt acht blader. in A. Acht blader.
Qwatter. Quatuor.
Quatter meſter.
Qwattertempet. byen baſt. Quatuor tempora.
Qwede. Coctinum. ni.
Qwedenboem. Coctinus. ni.
Qwedelen. Modulari.
Qweken in den achter. Ruſcum. ruſculum unde ruſcoſus. a. um. tas.
Qwelen. ſuychlen. Languere.
Qwelen. in C. Carmen.
Qwellen. pynngen. in C. Caſtyghen.
Qwellen. bynden. in D. Dych werden.
Qwellen. quiclien. opſpyngen als water uyt den den of berghe. Scatere. ſcaturire. ſcateare. rareſieri.
Qwellich. in A. Artylich.
beQwem. Oportunus. conueniens. in B. Bequeme.
beQweme. in A. Angeneme.
beQwemicheit. in A. Angenemicheit.
beQwemigheit. Oportunitas. conuenientia.

onbeſtempeſeit. Disconveniencia. inconveniencia. importunitas. Inoportunitas.

onbeſteme. Ineptus. incongruus. Intempeſtus. intempeſtivus. cetera in **B.** onbeſteme.

Qwene en alt biſſ. Vetula. anus. us.

Qwene.

Quentijn. en byrdel loſſ. Quentinus.

Querdal an en ſchoen. Liripodium.

Qweſten. badſloben. Balneare.

Qwetten. wonden. wemen. Ledere. Vulnerare. plagare. plagiare.

Qwetten. mogelen. Quassare. quassitare. conquassare. conquassitare. concutere. succutere. secussare. quatere. decutere. excutere. crispere. illidere. perlidere. collidere. alidere. elidere. fredo. dis. dere. frefare. furcillare. affurcillare. conterere. labefacere. macerare. contundere. compilare. displodere.

Qwetten allentelen. Intertidere.

burQwetten. Prelidere.

tegen Qwetten. Oblidere.

bedet. achtet **Qwetten.** Prelidere.

geQwett tot mogelt. Quassatus. contritus. fessus. confusus. defusus.

ongeQwezt. Caplosus. illeſus. a. um.

Qwetzſſingre. Lesio. collisio. contricio. concussio. lesura. conquassacio. et cetera secundum verba ceterorum terminorum formanda sunt.

Qwetzſſick. Ledibilis. leſibilis. le.

Qwetzſſ. in **B.** habe.

Qwetzſſ of habe van een ſchepden. Abigere.

Qwetzſſdreff. Abigeus. abactor.

Qwetzſſ off bpe uler weyden in diſſen. Inigere. in **B.** Verſten.

Qwetzſſ of bpe banden ſtall in die ſwyde diſſen. in **B.** Verſten.

Qwetzſſ bewaerre. Pecularius. a. um. armentarius. a. um.

bpe groitz **Qwetzſſ** bele heſt. Pecorosus. tas.

bpe clegſ **Qwetzſſ** bele heſt. Pecudofus. tas.

Qwetzſſ. in **A.** Qwetzſſ.

erQwetzſſ. in **A.** Taben.

Qwetzſſ. ſpynſch. Fons. fonticulus. scaturies.

upt of op**Qwetzſſ** als en fonteyn of byſſant. in **B.** upt**Verſten.** quallen.

opQwetzſſing. in **B.** upt**Verſtingh.**

Qwetzſſſſet. Argentum vivum. mercurius. servus fugitivus.

Qwetzſſ in den ſanghe. Quina.

Qwetzſſ in en boick dat ſyn tgen blader. in **A.** Epen boickblader.

Qwetzſſ. ſeyden ſpil. Quinterna.

op Qwetzſſ ſpelen. Quinternizare.

Qwetzſſſien.

berQwetzſſ. in **D.** Doemen. ſloemen.

berQwetzſſ. in **D.** ber**Deiſſen.** verſtoeren.

berQwetzſſ. in **S.** ber**ſloemer.** et in **A.** Techer.

berQwetzſſ. in **D.** ber**Deiſſer.** berderber.

berQwetzſſing. in **D.** ber**Verſſſſſ.** et in **D.** ber**Deiſſing.**

berQwetzſſſick. in **D.** ber**Deiſſſick.**

Qwetzſſ. by. loſſ. in **A.** **Edyſſ.**

Qwetzſſ maken. in **A.** **Edigen.** et in **A.** **Toiſſen.**

Qwetzſſ maken onſerren. in **D.** on**Deiſſen.**

Qwetzſſſing. Quitacio. acquitacio. acceptilacio. abſolucio.

Qwetzſſſ. Quiancia. acopa. apocopa.

bpe mynne **Qwetzſſſ** dan he onſengt. Disnoicus. a. um.

bpe ſo vele **Qwetzſſſ** als he onſengt. Ortonoicus. a. um.

K.

RA.

Kaar an den schijp. Antenna. antenna.
 Kaach in en bysch. Poligranum. ova.
 Kaachtyt. huyfrait. in G. Cerepityt.
 Kaaden. uptraden. wyttrecken. Evellere. eruere.
 eradicare. extirpare. Extrahere. obturare i.
 extirpare.
 Kaiden. raistgeben. in G. InGeben.
 beKaiden. besinnen. in D. beDencken.
 beKaiden. besonnen. in D. bogheDacht.
 onbeKaiden. onbesonnen. in D. onbeDacht.
 omKaiden. wederkaiden. Dehortari. Dissuadere.
 disconsulere.
 verKaiden. Tradere. prodere.
 wederKaadynge. Dehortamen. tum. dehortacio.
 dissuasio. dissuasus. us.
 tot Kaadynge openende. Hortatorius. a. um.
 consultorius.
 tot wederKaadynge hoerende. Dehortatorius.
 dissuasorius.
 beKaiden. beKaiden. in D. Hyllichen.
 Kaidermeier. Rotifex. rotarius.
 Kaidermaiden. Rotare.
 Kaiderzynt. Zizania.
 gekade of bogel dat die houthoren geben als sy
 sterben. in G. Gerade.
 gekade. snel. in D. Bald.
 Kaassen. zochten als die raven. Crocitare.
 Kaake in den monde. Palatum. ti.
 tot den Kaake hoerende. Palatinus. a. um.
 opKaake. opragte. in D. onbeDacht.
 Kaaken. treffen. in D. Deyen.
 Kaaken. ragmen aeker twech. Traculare. notare.
 afKaaken. in L. afLengen.
 Kaaken. onnutlich Kaaken. in D. Pladeren.

RA.

Kame daie men wat op spennet. Extensorium.
 distensorium. aculeus. eculeus.
 Kamen. in D. Deyen.
 Kaminstaake. Paxillus. in D. Wijnstock's staeche.
 Kamen aeker twech. in K. Kaaken.
 Kamp. rampoist. in A. Vermeede. et in A. on-
 Abenteuer.
 Kampvoedich. in A. Arm. et in A. onAben-
 turlich.
 Kanch. maghet. in D. Doye.
 wijnKanch. wijnstock. Vitis.
 Kanch. twijch. telch. Ramus. palmes.
 Kangen. wangen. in D. Pangen.
 Kansch.
 Kanchen. in D. Pangen.
 Kant. in D. Voirt.
 Kap. roc. wuest. in D. onBestuyt.
 Kappynge. ruyfching. woestlicheit. Infolencia. dis-
 solutio. ventricositas. turgiditas. cervicosti-
 tas. frontositas. cerebrostias. importunitas.
 impetuositas. Inlugitas. vehementia. tur-
 bulencia.
 Kappen. ruyfchen. Infolere. lefcere. turbulen-
 tare.
 Kappen. herren als en doere. in K. Kerren.
 Kapyen. in G. Gijpyen.
 Kuch. [i. Rasch.] snel. in D. Walde.
 Kaiken. ontfinnen. in D. Doeben.
 Kaiken. Ahalen. [denk. te lezen kallen.]
 bur anderen Kaiken. Prefuro vel prefurio. ris.
 rere.
 Kaikende maiken. in D. Doebende. raikende maiken.
 Kaerpe. ongunnigheit. Mania. demencia. amen-
 cia. excordia. fecordia. Vefania. infania.
 C c fu-

ria. furiositas. Baburia. blicia. dira. re. eris-
sis. frenesis. rabies.

han der Kaserpen opvoeren. Desurio. is. ire.
heilige Kaserpen. Eumenides. erinis. nis. eri-
nis. dis. mania ut in H. Heilige kaserpen.

Kasende. in D. Doebendich.
berkasen. versnellen. in C. voirComen.

Kasien. in D. Pangen.

Kasping. in D. Wadping.

Kast. in G. Gemach.

onkast. in G. onGernach.

Kast. byde. in G. Gemach.

Kastlede. in L. Toemunghe.

Kast des ellenborgens of nacken. in C. bagemen
den Ellenborgens et cetera.

Kat. Rota. rotula. rotella.

des Kaiz nabe. Meditullum. tympanum. ni.

des Kaiz gheben. Tympanum. ni.

Kat eyns puttes. Anclia. e. gurgillus. li.

Kait. Consilium. persuasio. suggestio. insti-
gacio. consiliolum. concionabulum. anti-
graphia.

Kait geben. hic regit dativum. Kaitz bagen.
hic regit accusativum. Consulere. consul-
tare.

Kait des dubels vergadert. Conciliabulum. con-
venticulum.

Kait eyns groten heren. Moniacus. a. um.

Kait hebn. Consilior. aris.

eyn Kait in synen raitstoft spinnende. Currilis. le.
et currilis. lis.

Kait den men gheeft. Consilium. persuasio. sug-
gestio. instigacio. consultacio. indicio. sug-
gestus. us. suggillacio.

bye bander Kaitstap asket. Exconsul.

eyns Kaitz tijt als men den kuyt. Comicium.
eyns Kaitz inspeynghe. Idem.

Kait huyfens of inspeyden. Comicio. as. comicior.
aris.

Kaitstoft. hec Currilis. lis.

des Kaitz vergaderinge. Consulatus. us.

des Kaitz werdtch. Consularis. re.

des Kaitz afgefat. Exconsul.

heksait. Deliberamen. tum. deliberacio. pen-
sum. si.

Kaitmeider. Arbitr. tri.

onnut Kait des heren. Birria.

Kaitman. Consul. consiliarius. consuleor. be-
letes. pretor. creditarius. antiographus. apo-
crisarius vel apocriarius.

Kaitmeyster. Proconsul.

Kaitkuyt. Pretorium. consiliatorium. consul-
torium. auditorium. consiliabulum. concio-
nabulum. comicium. epicaustorium. domus
consulatus.

Kat. en byet. Glis. ris.

des tot Kaiten hoyet. Glirius. a. um.

hontchKait. Favus. vi. brisca. ce.

kuytKait. in G. Secreyskap.

Kabe. Corvus. corax. cis.

nachtKabe. Nisticorax. nocticorax. cis. noc-
tua. cecumia. e.

Kabekch. Corvinus. a. um.

Kee. redbuch. Caper. pri. capreus. el. capreo-
lus.

Kee dat wijsken. Caprea. ce.

Kee. eyn note in den sangh. Re.

Keeil. statlich. in H. Kabelech.

Keehen. wreken. Vindicare. Ulcisci. talionem.
reddere.

Keeht. lus. Censura. iusticia. equitas.

betwiltkoert Keeht. Arbitrium. arbitralis sen-
tencia.

betwiltkoert Keeht speken. Arbitrari.

Keeht betwiltkoeren. Arbitrari.

Keeht wijzen in D. Oorden.

Keehtwijter. in D. Obehtwijter.

Keeht seuen. Statuere. constituere. instituere.

Keeht nemen of geven umd lauchtegt under sa-
ren of tyt. Prescribere unde prescripcio.

Keeht off geijch doyn. Equito. as.

onKeeht ongeijch doyn. Inequitare.

onKeeht doen. in C. berCoeten.

Keehtsedich. Iustus. equus. rectus.

onKeehtsedich. Inustus. iniquus.

Keehtsedich maken. Iustificare. corrigere.

Keehtspeker. Iuridicus.

Keehtwerchter. Iusticiarius.

Kaitkecht daeren oec ander kecht. Municipium
inde municipalis. le. ter. ras.

onKeeht doeyng. in C. berCoeyng.

die van Keechten hantiert. Iurisdicialis.

stebe

siede des Richten. Consistorium. iudicium. auditorium. audientia.

des Richtigts oberste den dat behoelen is. Questoris.

des Richtigts berestung off stillstaupng. Iusticium. cli.

gotlich Rieht. Ius divinum anagogia. theologia.

pagh. grifflich Rieht. Decreta. canones.

heyfers werinlich Rieht. Leges. ius civile.

lant staetrecht. Municipalia. plebicitia.

Riehtferdicheit. rechticheit. Iusticia. Equitas. iudicium. astra. ec.

onkierlicheit. in S. Scholt.

Rieht dings dat niet com is. Rectus. Directus.

Rieht maiken dat com is. Rectificare.

Riehterhant. in D. rechterhant.

ter Riehterhant. ter vochterhant. Dextrorsum. dextroversum.

Riehtig ind luyfich beyde. Ambidexter. equimanus. a. um. mancinus. a. um.

Riehticheit. Rectitudo.

Riehtig. Dextralis. le. ter. tas.

Riechten. Tendere. pandere. tensare. obtendere. per. contra. retendere. per. iterum. vel a tensura tollere.

uytstrecken. uytstrecken. uytspreden. Extendere. distendere. protendere. propendere i. extendere. expandere. dis. pro. op. per unidique. diffundere. explicare.

Rieche worgs. sjoete worgs. Iactus lapidis. iactus baliste.

Riechlich. Tensilis. le. tensibilis. le. ter. tas. uytstrecklich. Extensilis. extensibilis. Distensilis. distensibilis. expansilis. expansibilis. explicabilis.

uytstrecking. Extensio. extensura. Tentigo s. ad libidinem. cetera verbalia de verbis in ly. uytstrecken.

uytgestrekt. Vastus i. expansus. Extensus. Distensus. explicatus. amplus. amplificatus.

Riechtenkap. Computus. compotus. ti. computacio. calculus. calculacio.

der Riechtenkap konst. Arismetica. computus. ti.

ter Riechtenkap hoerende. Computatorius. a. um. Riechenen. arken. aetversien. Computare. calculare. numerare. connumerare. recensio. sis. sere. sui. situm. recensio. sivi. situm. recensio. sul. censum.

kunst van Riechenen off tellen. Arismeticus. algorista inde algorismus. compotista.

Riechenen. arken. in N. Richten.

Riecheling. bish. Picillus. li.

Riecheliich. in W. Werbe.

Riechlicheit. in W. Werbeheit.

uytstrecken. betalen. in D. boetdoen.

gestreck. Commodum.

gestrecken. in W. Zwaren. habenen.

gestrecht. in W. geZuwet. gehadent.

ongestrecht. in W. ongeZuwet. ongehadent.

Riechtijger. Andena. ne.

Riede. Paratus. preparatus. promptus.

Riede. nu. lam. nunc. modo.

besiegen. in W. Beroeyden.

besiegt. in W. Beroeyt.

Riede. Febris. in C. Cade.

Riede. vernunft. verstant. Racio. ratiuncula. ingenium. intellectus. capacitas. capedo. inis. Riede. tale. saghe. sprake. Sermo. sermunculus. logisma. me. locutio. loquela. fassio. propoficio. ydeoma. tis. linguagium vulgare. hemum. mi.

Riede maiken of gebruyken. Racionor. aris.

Riedemainghe. Raciocinacio.

Riedemaker. Raciocinator. raciocinatorius. buetsiede. Prologus. Prohemium. prohemolum. prefacio. prefaciuncula. prelocutio. buetsiede maiken. Prologizare. probemiare. probemizare.

dobbelriede. Amphibilogium. abrigo.

dobbel van Rieden. Ambiloquus. altriplex. ambifarus. bilinguis gue.

en Riede ter geyschissen. Paradigma. tis. parabola. le.

also to Rieden. Paradigmatizare. parabolizare.

en Riede ter ongelijcknissen. Paroemia. e.

der Riede vergaeynge ind woegnghe. Silogismus.

bpe so Rieedt. Silogisticus.

also to Rieden. Silogizare.

C c a

Riede

Kiede dpe bellet tusken den bagger ind antwer-
der so wêr dair iut geteert wêrdt. **Dragma-**
ticus. a. um.

Kiede dpe bellet tusken den meyster in den disci-
pel. **Didascalicus.** a. um.

Kiede dpe eyn aileyn segget ind die ander of an-
deren swijgende hoeren toe. **Hermeneuticus.**
a. um.

waeyer Kiede. **Veriloquium.**

dpe waie kiedet. **Veridicus.** **veriloquus.** a. um.

Kiede of spake die men doir van gnoten of ede-
len personen in eynre lesterliker materien. in
T. Toff of rede.

Kiede of spake die men doir in gebuyt of heetis
materien. in **T. Toff** of sanch.

Kiede to darten. **Fucare.** **colorare.** **Phalarare.**
comere.

eynsam Kiede. **Soliloquium.**

dpe so kiedet. **Soliloquus.** a. um.

ghetie Kiede. **Stultiloquium.**

dpe so kiedet. **Stultiloquus.** a. um.

schandkiede. **Turpiloquium.**

schandkieder. **Turpiloquus.** a. um.

bele Kiede. **Multiloquium.**

bele kieder. **Multiloquus.** **verbosus.** **policus.**
a. um.

kurkiede. **Anteloquium.**

dpe kurkiedet. **Anteloquus.** a. um.

lang Kiede. **Macrologia.** **firma.** **tis.**

lang kieder. **Macrologus.** **firmaticus.** a. um.

roete Kiede dape men den ganten sunne iut ber-
stet. **Epilogus.** **epilogium.**

also to kieden. **Epilogare.**

seijnslich kieden. **Foncio.** **tis.** **tire.**

suete Kiede. **Dulciloquium.**

suete kieder. **Dulciloquus.**

dpe in Kiede **hietet.** **Interpres.** **tis.** **interpreta-**
tivus. **hermeneuticus.** a. um.

der Kiede **tyghet.** **Phalera.** **phaleracio.**

kieden to tyghen. **Phalarare.** **comere.**

Kiede of sanch des lofs. **Ynnitlogia.** **Eulogium.**
gii eulogia. e.

Kieder des lofs of des labesangs. **Ynnidicus.**
ynnilogus.

Kiede tot bejuf des buchis. **Ventriiloquium.**

dpe so kiedet. **Ventriiloquus.** a. um.

ghel Kiede. **Vaniloquium.**

ghel kieder. **Vaniloquus.** a. um.

Kiede verhoeten. **Epitomor.** **aris.**

der Kiede verhoetinge. **Epitoma.** **tis.**

die son Kiede verhoet. **Epitomaticus.** a. um.

Kiede off handig van gottliken saken. **Theolo-**
gia.

kieden off tracteren van gottliken saken. **Theo-**
logari. **theologicari.**

kieder of tracteren van gottliken saken. **Theo-**
logus.

en kiede dair men dat sekerste dair sett. **Sice-**
rologia.

die so kiedet. **Siterologus.** a. um.

grote Kiede. **Magniloquium.** **grandiloquium.**

grootkieder. **Magniloquus.** **grandiloquus.**

roete Kiede. **Breviloquium.** **micrologium.** **Bre-**
vilogium.

roetkieder. **Breviloquus.** a. um. **micrologus.**
brevilogus. a. um.

cochters Kiede. **Mimilogium** **et** **mimilogus.** a.
um.

disputerlich Kiede. **Probleuma.** **tis.**

die so kiedet. **Probleumaticus.** a. um.

bedriechlich Kiede off die bewoeren ind doch tot
beider meynungen bedriechlich is. **Paralogismus.**

mi. **sophisma.** **tis.**

die so kiedet. **Paralogisticus.** **sophista.** **sophise-**
maricus. **sophisticus.**

also to kieden. **Paralogizare.** **sophismare.** **so-**
phismatizare. **sophismaticare.**

geleete Kiede. **Doctiloquium.**

geleert kieder. **Doctiloquus.** a. um.

Kiede die dochter is. **Enigma.** **tis.**

also to kieden. **Enigmatizare.**

waer Kiede. **Ethimologia.**

waer kieder. **Ethimologicus.**

waer kieden. **Ethimologizare.** **of** **dochter Kiede**
tegen die waerheit.

Kiede insehen got ind der heiligen heeten. **Alle-**
goria. **ind die dair af kiedet.** **Allegoricus.** a.
um.

Kiede insehen got ind der heelen. **Moralis.** **tropo-**
logia. **ind die dair af kiedet** heyt **Tropologi-**
cus. a. um. **ind hiit af to kieden** heyt **Tro-**
pologicare. **tropologizare.**

en Rede gehiert an den afwezende. Apostropha.
pha.

epn Rede also to fpreken an den afwezende. Apostrophare.

umfprekende Rede. Perifrasis. circumlocutio. circutio.

die fo fiedet. Perifrasticus. perifrasticus. a. um.
perifrasticus. a. um.

lerende Rede off fchijfte als men die gelegenheit
verhoert heft. Ypographia.

die fo fiedet off fchijft. Ypographus.

fiede ban den tgen gebaeden. Decalogus.

baer ban to fieden. Decalogizare.

fiede doeden die waerheit. Yperbolica locutio.
fiede die verfaende ind toelende is. Apofafis.

weberhaende Rede. Anacaphaleosis.

preft off oerhefte off buetliche. Archilogium.

die fuithe Rede doet. Archilogus. ariologus.

also to fieden. Archilog. zare.

fiede die ftraiffende. weygetrove off onfchuldigen-
de is. Apolliga unde apolligus et apolli-
gare. apolligare.

fiede ban den oerften comende. Antilogus un-
de antilogia. antilogizare.

fiede ter gelijchniffe. Analogia.

fo fieden. Analogizare et analogus. a. um.

contrari Rede. Antifrasis. anticeta.

roete Rede den fomme bellende. Brevilogus. bre-
vilogium. brevilogia. breviloquium. amphi-
rismus. afforismus. aporismus. formabis ex
hiis verba.

sonder Rede. woerde of fpraak. Alogus.

herende Rede of kallinge. famengeflupte rede.

Anxioma. tis.

ontbindende Rede. Analetica.

fiede ope gelijc of gelijkenende is. Analogia.

ope fo fiedet. Analogicus.

fiede ope begreene is. Antisma. anthiteca.

fiede ope twybelachtich is. Ambago. gnis. am-
bages gis. amphibolia. amphibologia inde
amphibulus. amphibologicus et amphiboli-
cus. a. um.

fo to fieden. Ambagare vel zare. amphibo-
logare. amphibologizare.

bynde Rede. Allegoria. alienaloquium et hu-
ius sunt vit. species f. Yronia. antifrasis.

enigma. tis. carientismos. paroemia. far-
casmos. afeismos.

omgheghebe Rede. Antemetaboles. anastrupa-
stomachi

fiede kunstich ind tgerlich. Rethorica.

ope fo fiedet. Rethor. rethoricus.

fiede ban meer worden dan noit is. Perifolo-
gia.

ope fo fiedet. Perifologus.

fiedezegngte. Diffologia unde diffologus et
diffologare et diffologizare.

fiede ope ftraiffende off befehende is. Satiri-
cus.

sonder Rede. Barbisterilis. le. buribuctius.

vgender Rede of tongen ftraiffing of lating. Bar-
barolexis.

eggeude Rede of tongen kalling of ftraiffing. Bar-
barismus.

die befer fieden of fpraakten vol is. Barbarosto-
mus.

fiede tusfen twee weffende. Dialogus. Dia-
leticus. diffologia.

twybeldege Rede. Dipla. ple.

fieden. fpreken. seggen. in C. Callen.

fieden. rofen. claffen. in C. Codyn.

fiedetlich. Facundus. eloquens. disertus. le-
pidus. resolutus.

ficht ban fieden. Gaus. a. um.

ope fiedet ban der naturen. Genealogus.

also to fieden. Genealogizare.

als in den fieden anderz wat getaigen wordt dan

ope woerde fupden. Involucrum. cri.

fieden ope fchepen fent. Ydee.

waefieden. Eloqui. ediffere. differrere. diser-
tare.

waefieder. Eloquens. dicax. facundus. diser-
tus. lepidus. lepidofus. benelinguatus.

waefiedynge. Eloquencia. facundia. Elogium.
disertitudo. lepor. poris. lepiditas.

fieden to beveren. Affirmare. afferverare. alle-
gare. approbare. confirmare. aftruere.

epn fieden waeflaen of guebe nauwerz. Tro-
pus. pi.

fieden blaefelc of ghehele sonder fake. Bloterra.
naefieden. Cathaepilogium i. secundum ratio-
nem.

swaer siebende. Gravidicus. graviloquus.
 siecōf siebende. Frequentidicus. frequentilo-
 quus.
 twael siebende maeken. Diserare.
 des siecōfs buktwoit dair he syne materie op slut.
 Thema. tis propositum. ti. propoficio.
 sieber of wercker van saken die nature antref-
 sende. Philologus.
 scherp sieber. Oridurius.
 sieber der onreynicheit. Spurcidicus.
 sieber umd gelt of loyn. Mercurius.
 wonder sieber. Miridicus.
 sieber of sprekter tot den volck. Concionator.
 so to sieben. Concionor. aris.
 dye siebet ter gelijckniss. Paradigmaticus. para-
 bolicus. parabolista. Similitudinarius. me-
 thaphoricus.
 sulke siebe heit Paradigma. parabola. similitu-
 do methaphora.
 die siebet tot den volck off die des heren gebot
 verhuindicht. Logoreca.
 die siebet onverfentlich. Opicus. a. um.
 siebsel. Enigma. tis. paradigma. tis. probleu-
 ma. tis.
 siebselbzager. Enigmatista. communis gene.
 enigmaticus.
 siebsel bzagen. Enigmatizare.
 siebselick. bescheydelick. Racionalis. le. ter. tas.
 racionabilis. le. ter. tas. racionativus. dis-
 cretus.
 siebselick. lijckelick. et gheyt hynne. et mach lij-
 den. bescheydelick. adver. Competenter. me-
 dioeriter.
 siebselicheit die die sieker van sich ghebet. Au-
 gustea. tee.
 onsiebselick. onbescheydelick. Irrationalis. le. ter.
 tas. Irracionabilis. le. ter. tas. indiscretus.
 siebsen. in M. Maecten.
 siebsel. Preparamentum.
 siebsel der bzouten.
 has siebōnge. in G. Geshucht.
 siebseder. Traditor. proditor. factiosus. de-
 tractor. obtrektor. obtrektor.
 siebsederye. Tradicio. tradimentum. prodicio.
 prodinentum. ti.
 siedden. bescheyden. in T. ber Toiffen.

siebōnge. bescheyminge. in T. ber Toiffen.
 siebich. Raphanus maior et minor. raphanum
 maius et minus.
 sieff. in W. Want.
 sieffich. in C. Cleffich.
 siefter. Refectorium.
 sieghel. Regula. norma. canon.
 sonder sieghel. Irregularis. re. ter. tas.
 sieghel. eph. in T. Lynge.
 siegulier. Canonicus. regularis.
 siegulierckhe. Regulariffa.
 sieghel halben. Observare.
 sieghel halben. Observant. observans.
 sieghel halbung. Observancia. reformacio.
 sieformaci. Observancia. reformacio.
 sieghen. Pluvia. pluviola. criscus.
 stoffsieghen. Ymber. ymbriulus.
 sieghenen. Pluere. pluitare.
 stoffsieghenen. Ymbre. ymbrescere.
 sieghenrich. Pluidus. pluviosus. tas. plu-
 vialis. le. ter. tas. ymbrius. ymbricosus.
 sieghenblaiffen off styphen op den water. Bulla.
 le. ampulla. le.
 sieghenbaighe. Yris. dis. arcus celestis.
 van sieghen nat maeken. Complures i. pluvia.
 irrogare unde complucio et compluor. eris
 in passivo.
 van sieghen nat gemaect. Complutus. a. um.
 sieghen siebe dair des vele to samen slut off bel-
 let. Compluvium. contiquia. e.
 sieghen die warm is. Cauma. tis.
 sieghen schuym. Flustrum. tri.
 sieghen ind wagt to hoip gemenght. Niblus. bli.
 sieghen die ruchtich kompt. Nymbus. bi.
 sieghen die in eyn getimmer bellet. Impluvium.
 vii.
 hynnen sieghenen. Impluere.
 wegnich. dunne sieghenen. Pluvinare.
 vol sieghens myt onbestime. Nymbosus.
 siegeren. bescheyden. odinereen. in O. Odinereen.
 siegiere. bescheyden. odinere. Rector. guber-
 nator. director. dispoitor. dispenfator. fac-
 tor.
 op'vart. wal siegeren. Arrigere. surrigere.
 dach siegiere dair is eyn die van gueten regimente
 is. Dieticus. a. um.

Re

Regiment. Regimen. tum.
 Regget. en vogel. Ardea. patrum. tartalus.
 tantalus.
 Register daer men boeke mgt byndet. Appendix.
 Register. eyn boeck. Regitrum.
 Registeren. schryben in eyn register. Regis-
 trare.
 Regneren. Regnare.
 mgt Registeren. Conregnare.
 Regnanci.
 Reg. in D. Dantg.
 Reyen. in D. Dantzen.
 Reyen als wijn.
 Reyen. Oscillare.
 Reyschosse. Oscillum. li.
 Reymen. stil doen staen. Sistere.
 geschmpt. scheynch. traly. Gerre. arum. can-
 cellus. li.
 geschmpt bur en rickstede. Caula. le.
 Renne. in C. Canail. et in G. Cattr.
 Rennen als hese off melck. Coagulare. con-
 crescere. coalescere.
 Renssel. Coagulum. li.
 Rennen. hi T. fect Ropen.
 Rennen eyn pert.
 Renbane. in B. renBane.
 Reyn. in C. Cuytch.
 onReyn. in C. onCuytch.
 Reyn. vledich. onbedekt. onbesmet. Mundus. im-
 maculatus. incontaminatus infedatus. illi-
 batus. deliquus. eliquus. Elutus. purus.
 perpurus. quampurus. Merus. sudus. per-
 sudus.
 onReyn. onvledich. bebleet. besmet. verladt. be-
 smidt. Immundus. fedus. Maculatus. ma-
 culosus. contaminatus. squalidus. aceratus.
 brumofus. cenofus. cenulentus. obcenus.
 Mendus. a. um i. maculosus. ruceus. Squa-
 lidulus. fordidus. fordidulus. spurcus.
 contagiosus i. sordidus.
 Reyn maken. reynighen. in D. Dwagen.
 Reyn maken. reynighen. Mundare. mundifica-
 re. purare. depurare. purificare.
 onReyn maken. onReynen. in T. Lunken.
 onReyn werken. Sordere. sordescere. squalere.
 squalescere. turpere. pescere.

Reynicheit. Mundicia. mundicies. puritas.
 onReynicheit. Immundicia. immundicies. spur-
 cicia. feditas. pus. indecli. Putredo. putri-
 diras. quisquillie. arum. id est pulverum.
 quisquillosus. turpitude. caries. ei f. ligno-
 rum. sordes. dis. fordecula. sorditas. squal-
 lor. oris. squaliditas. contagium. gii. con-
 tagio. onis i. putredo. labe. macula. ma-
 culositas. Menda in libris. nevus in cor-
 pore.
 der onReynicheiden wercker. Spurificus. spurci-
 ficus.
 der onReynicheiden spzeker. Spurcidicus.
 Reynighen. suberen. schoen maken. Purgare. pur-
 gitare. purificare. expurgare. purare. de-
 purrare. computare. repurare. per. iterum.
 mundare. mundificare. emundare. extrema-
 re. februare inde februarius. a. um i. Pur-
 gatus. defecare. eliminare unde elimatim.
 adver. liquare. eliquare. luere. colluere.
 diluere. eluere. lustrare. illustrare. collu-
 strare. per. simul. perlustrare. prelustrare.
 per ante. sublustrare. per. subtus. Piar i.
 purgare. expiare. putare i. purgare tergeo.
 ges. gere. tergo. gis. detubere. extube-
 rare scilicet quo ad terram. Verro. ris.
 vergitare i. purgare. convertere. per. simul.
 evertere. per. extra.
 Reynwasunge. reynge. Purgacio. Mundifica-
 cio. aporogia. lustracio. lustramen. tum.
 purgamen. tum. eliminamentum.
 Reynwaschich. Lustralis. le. ter. tas. lustrabi-
 lis. le. ter. tas. purgabilis. le. ter. tas. de-
 purabilis. le. ter. tas et cetera verbalia
 iuxta verba in ly. Reynighen. meracus i. pur-
 gatorius. a. um.
 alrege onReynicheit mgt der erden begheven tre-
 ken. Erudere. ind dat men so igtbegget hent
 rudus. eris. ind byt dat so begiet hen ru-
 dista. re.
 der onReynicheiden bergadering obermit; ten
 water. Colluvio. onis. colluvium. collu-
 vies. ei.
 Rente. in G. Ende.
 lighRente. in D. lighRents.
 Rentwaeser. in F. onRenger.

RESE

Kente der herren. Fiscalis. le. vel fiscale. lis.
want all grimegu guet der heren hegen fis-
calia.

dye kleuten uytgheft of pachtet. Pensionarius.
Kiepe. eyn seyl of touwde. Restis. resticula. fu-
nis. funiculus. cirogiā. e.

Kiepe of seyl tot den segel of seyle op den schypp
opende. Apisera.

Kiepe of seyl inden schypp der men in den wynt-
sloem gebuyet. Curculia. e.

Kiepe daer men dat segel in den schypp mede op-
trekt. Rudens. tis.

Kiepe of touwde uytgereet. Transentina. tran-
sethna.

Kiepe of seylmecher of betroeper. Restio. onis.
resterio. onis. resticularius.

tot Kiepen. touwden of seplen hoerende. Resticu-
larius. a. um.

Moia. van Kiepe steet bast meer in *S. Seel*
geschreeven.

Kiepe dage men blaff mede reept. Ratera. re.

blaff Kiepen. Raterare.

Kiepperen tot blaff. Tritorium.

Kieppen. in *C. Timmen*.

uytkiepen uyt der helen. Ructor. aris. Eructa-
re. eructuare. ructuare.

opkieper. Ructuofus. eructuofus. tas. eruc-
tuator.

uytkiepslych. Ructanter. ructatim.

Kieren. in *C. Eijten*.

Kieren. belien als hoe. halbre. offen. Mugire
unde mugitus. us. boare unde boarus.

Kieren als eyn schayp. Balare unde balatus.

Kiese. hyune. Gygās antis.

der kiesen strijt tegen dye algaeet. Gyganthoma-
chia.

des tot kiesen of hyunen hoiet. Gyganteus. a.
um.

Kiepe alre den wech. Profectio. profectio. pro-
fectus. us. transitus. us. ambulacio.

eyn. twe. dyy et cetera Kiepe of pose. in *M.*
eyndail.

Kieper. wanderen. trallen. ijen. Ambulare. pere-
pere. bitare. peragrarē. meare. commearē.

Peregrinari cetera in *G. Garen*.

Kiepsch. lantē van iijde. Procerus. a. um.

Kiesponsorium dat men in der kercken singhet
heit Responsorium.

des Kiesponsoriums verwandelng tot den berse
heit Strophā. phe. Strophula. le. ind als
dat berst uyt is ind men dan dat responsorium
wordt beggnet dat heit antistrophā. phe.

Kiesen. ruten. gemach nemen. Quiere. equi-
escere. requiere. requiescere. conquire.
conquiescere. appodiare. eciam in *P.*
Polen.

Kiesen op den ellenbogen etende. Accumbere.
accubare. discumbere. discubare.

Kieslich. restich. bzedfām. sachmoedich. Pacifi-
cus. quierus. tudo. tranquillus. tas. mitis.
tas. mansuetus. tudo. lenis. ne. ter. tas.
lenimen. fortunus. tas. paciens. cia.

Kieslich. bzedfām maken. bemozwen. [*I. in M.*
beMorwen.]

onkieslich. onbzedfām. ouberdyghlich. Impaciens.
inquietus. immanuetus. immitis. importu-
nus. turbulentus. cetera in *B. onBestugt.*

onkieslich maken. in *B. Wedjoven*.

Kiete. splete. in *C. Clave*.

Kiete off splete in den handen. Plemen. nis.

Kiete off splete in der huyt. Talacrum. tri-
to Kieten. to schoit. Lacer. a. um. laceratus un-
de lacerofus. tas et lacertofitas. dilaniatus.
discerprus.

half to Kieten. Semilacer. a. um.

die to Kieten cleyder an hebet. Lacinofus. a. um.
tas. laceratus. a. um. panofus. tas.

Kieptzen. hyffen. poztzen. Provocare. Incitare.
stigare. instigare. stinguere. instinguere. ce-
tera in *B. Wedjoven*.

Kieptende. hyffende. poztende. Provocativus. in-
citativus. instigativus. inductivus. a. um.

Kieptzung. hyffung. poztung. Provocacio. inci-
tacio. incitamen. tum. instigacio. instiga-
men. inductio. instinctus. us.

gekieptkap. touwde tot alreiep salien. Instrumen-
ta. correquisita. armamentum. armatura.

gekieptkaps stede die to bewaren. Armarium.

Kiebenter. rethuyff. Refectorium.

Kiebyer. in *M. Water* dat bluetende is.

en Kiebyer uyt egure fonteynen to leyden. Diri-
vare.

beel

beel *Rebbschen* opt cyne fonteynen to maken. De rivare.

Rebberlich. Rivalis. le.

bol *Rebberg*. Rivosus. tas.

Rygh. regel. in *R*. Ryngre.

ban *Ryge* tot rygh. Lineatim. rigatim.

Ryghen. setten off stellen. Ad seriem ordinare. ad ordinem locare. lineare.

tusken den *Ryghen* dat ledige spacium. Interlinium. nil.

Ryghelich. Linearis. re. ter. tas. linealis. le. ter. tas.

tusken *Ryghelich*. Interlinearis. re. ter. tas. interlinealis. le. ter. tas.

Ryph. Costa. costula. costella.

weghe *Ryph*. Ypocondria. drie.

Ryphden stede. Collarium. ril.

ont*Ryphden*. Decostare. discostare. excostare.

geRyph. Collatus. a. um.

geRyph. Iudicium. iudicium. censura f. ecclesiastica. coma. tis.

des tot den *geRyph* hoort. Iudiciarius. a. um. iudicialis. le. ter. tas.

geRyph stede. in *O*. Ophelstede.

*Ryph*ter. Iudicatorius. a. um. iudicabilis. le. ter. tas.

*Ryph*ten. in *O*. Ophelen.

namen *Ryph*ten. Coniudicare.

opt*Ryph*ten en saken. Expedire. exoccupare.

opt*Ryph*ten alle dynen. in *O*. Ophieren.

*Ryph*ter. opheler. Iudex. iusticiator. iudiciarius. iusticiarius. iudicator. pronunciator. determinator. diffinitor. decisor. commissarius. conservator. executor. delegatus. subdelegatus. creticus. Censor qui iudicat de moribus. idem Censorius et Censorius inde Censura. Straneus f. pretor Tribunus.

des tot den *Ryph*ter hoort. Iudicatorius. pretorius. a. um.

des *Ryph*terg ampt off werdtichheit. Tribunatus. us.

des *Ryph*terg richtstol. Tribunal. lis. Tribunal. lis. le. ter. tas. Tribunale. lis.

*Ryph*stol van eigen begynen. Driflin.

en *Ryph*ter off suet die wass ind stroom is. Satura.

des *Ryph*terg rube. Rudis. dis.

verhoeren *Ryph*ter. Arbitr. arbitrator.

ban verhoerenen *Ryph*teren egne bergaderunge. Arbitrium.

des *geRyph*g heilheit. Rasides. dei.

*Ryph*thuyss. Pretorium. Consistorium.

tot *geRyph*ten ryken *ryph*ten. Citare. evocare. Vador. aris.

des *geRyph*g heilheit. Iurisdicio et Execucio.

opt*Ryph*ten. in *B*. Witscappen.

opt*Ryph*tinge. Expeditio.

*Ryph*ten. recht maken dat heem is. in *R*. Rycht maken.

ont*Ryph*ten. betalen. in *D*. volDoen.

be*Ryph*ten. bekeiden. in *A*. Antwerpen.

be*Ryph*ten. betalen ter et. in *H*. Ryghen.

be*Ryph*ten mit gaide. Communicare.

ont*Ryph*ten. in *B*. Witscheyden.

opt*Ryph*ten dat op sculdygh spyt. in *D*. volDoen. et in *G*. bekeiden.

wat opt*Ryph*ten in die lucht off in die hoighde. in *B*. opDoeren.

geRyph van spynen. Ferculum. Epulum. Edulium. Esculentum. Dapsile.

leest *geRyph* nae den adventmael. Impometum. ti.

Ryph off holt tgen boit lanch. Decempeda. de.

Ryph dair men wat opheengt. Partica. Phalanga. ge. Litrum.

Ryph. in *H*. boirheich.

Ryph maken. Ditare. Locupletare. et in *H*. boirheich maken.

Ryph werken. in *H*. boirheich werken.

Ryph maken. in *A*. van der Anneden.

eyn *Ryph*. Regnum.

over en *Ryph* eyn rycklyk prins. Monarcha. che

inde Monarchia et Monarchatus. us.

Ryph lude. Divites Culmites. micium.

*Ryph*don. Divicie. Opos. Abundancia. Copio-

sitas. Superfluitas. Divicifitas. Facultas.

Mammona. ne.

bol *Ryph*domg. Divicifus. Copiosus. Opulentus. Abundans.

Ryph werden. Ditari. Locupletari. Diteo. tes.

tere. Ditefcere. Opulentari.

*Ryph*lich. Abundanter. Aslucnter. Opulenter.

Opipare.

D d

Ryph

Riich ban romen. Imperium.

die des Riichs gheyn begl en gebet. Echonus.

a. um.

Ride. worst. in R. Riap.

Riden. Equitare. Grumare.

Rider. Eques. tis Equester vel hic Equester.
hec str. hoc stre.

Ridpunge. Equitatus. us.

Ridl bur eyn dat.

Riglen.

Rigme. Rigmus. ml. Rigma. tis.

Rynnen. Rigmatizare. Rismor. aris.

Ripene. in R. Hoffeter.

goddeligeme. Mastigia. gle.

die Rigen an dat middel des spiers gesetht. Amen-
tum. ti.

die Rigen daye myt men dat such an den trech-
boernen spennet. Cohum. hi.

an en Rigen of sniet en sluyt loits gebesicht daie
mede ban such to werpen ind weder na such

to trecken. Cestus. us.

roepRigen in en schyp. Remus. remulus. remil-
lus. tonsa. tonsilla. tonsita. te.

roepRigen meker. Remx. igit.

roepRigen stede in den schyp. Casterium. rij.

roepRigen gater in den schyp. Columbaria. rie.

des roepRigen biesche. Tonsus. si. palmula. le.

Rimp. ruintzel. in C. Crochel.

Rimpen. ruintzelen. in C. Crochelen.

van Rimpen. ruintzelen soiet doyt in C. Croe-
kelen.

Rign. eyn recht edel rebysen in duytschlant. Re-
nus. ni.

Rignch. in C. Cichel.

cleyn Rignch. Tinnius. nil.

Rignch. byngetrijn. Anulus. clipeola. dactilus.
vagulus.

In en Rignch dat gat daie men en kostelen steyn
in setter. Pala. le.

Rignch kostlich beseynt. Ungulus. li.

Rignch die gulden is myt eynde yeren hausteste.
Samotrachus.

Rignchdregghet. Anulatus. anularius.

Rignchrede ranghe to maken. Anularium. rij.

Rignchmecher. Anularius.

In en Rignch signet. Apofragisma.

Rignch off pecl op den hoisbe dayt men wat op
dregghet. Cesticillus. li.

to Rignch umschutunge. Cavea. ee.

Rigngel duyde. Palumbus.

Rigngen. twoslien. in R. Rangen.

Rignghen. streben. in R. Arbeiden in eynech z.

Rignchautwe. eyn lant. Rincovia.

Rignnen. leychen. in R. Quappen.

Rignnen als melch cum suis. in R. Kienfel.

Rignsen als eyn die onteynicheit uyt den monde
woyt. Screare excreare.

dat men Rignsende uytwoyt. Screa. ee. carun-
ca. ce.

Rignsunge. Screacio. screatus. us.

Rignt. in R. Off.

Rignderen. Bovinus. a. um.

Rijp. Maturus. a. um.

Rijp maken. Maturare. maturire.

onRijp. Acer. immaturus. crudus. a. um. com-

maturus. incisivus. a. um.

Rijp werden. rijpen. Maturere. maturescere.

permaturre. permaturescere.

Rijp van seiden. stendich. in R. geRatich.

Rijpheit. Maturitas.

onRijpheit. Commaturitas. immaturitas. cru-
ditas.

Rijst. eyneley potaet. Risum. si.

Rijst. tellich. twijch van en boem. Virgula. ra-
mus. ramusculus. cuna. ne. coma. me.
frons. dis. frondicula.

bol Rijster. bol telghet. bol twyghet. Frondosus.
tas. frondatus. ramosus. tas.

Rijsterich. Frondeus. Ramalis. le. ramale. lis.

onRijsteren. rijster alwen. Defrondare.

Rijsteren berieken. Defrondere. defrondescere.

Rijster wederom krijgen. Refrondere. descere.

Rijster lekt of gheet. Frondator.

Rijsterich werden. Frondere. descere.

Rijster werch maken of geben. Frondare.

Rijsten alballen. Cadere. decidere inde decid-
vus i. cito cadens.

heirRijsting van schoofstet. Atopicia.

berRijsting der doeden. Anastasis. resurrectio mor-
tuorum.

Rijsten. betrepen. opstien. Surgere. Resurgere.

opRijsten. swelllen. in R. Dyck werden.

opkoping. binding. gwelligh. swelling. opk-
werping. Grumatus. us i. Tumiditas. tu-
mescencia. Insufflacio. Tumorositas.

Rijck. wacher. in D. Ooil.

Rijck. magher. in D. Doet.

beschjen. in D. Versjen.

Rijst jennep off blasse. Roca. ce.

Riet. Cann. cannula. arundo. cannella.

Riet in den hooch wassende. Carexis.

Rijstede daer dat weest. Cannerum. Caretum.

Arundinetum.

Rijck. Arundineus. Canneus. a. um.

to Rijen. schooren. in D. Recken. et in P. to
Ruchen.

Rijen. spaden. in C. Cloeden.

Rijen als die rede. in R. Rynen.

Rijping der erden. in C. der Erden rijping.

Ritter. Quiris. ricis. Miles. tis. Milito. onis.
Tiro. onis. Ala. le. Donus ni. als he
tzolt verdyent. Eques. tis. stractus. tis. Ste-
rion. onis. Stragilis i. miles ad sternen-
dum.

en nph Ritter. Tiro. onis. Tirunculus.

Ritterkap. Milicia. cle. Stracia. Sterna. ne.

nph Ritterkap. Tirocinium. li.

mpt Ritter. Commilito. onis.

Ritterkjaer. Alares. tis.

die by Ritter onder den heft. Ternio. onis.

Ritterlich. Militaris. re. ter.

van twee hundred Ritters en geselschap. Mani-
pulus. li. ind die Ritters heiten Manipula-
rius. rii. vel Manipularis. re.

der Ritters overste. Stratiates. tis.

Ritters sper. Alarica. ce.

Ritters suert. Acinacis.

Ritters godel. Balteum. Balteolum vel lus in-

de Balteatus. a. um. Bulia. le.

Ritters knecht. Calcula. le.

Ritterkap byden. Militare. Cicurare.

Ritter mit sichten haerck. Velis. tis. Velita-
ris. re. velitarius. ind also to verchten heft
Vellitor. aris.

die Ritter werck oebet. Milirius. a. um.

Ritterwerck byden. Militare. Commilitare.
Quiricare.

die den Ritters off dem volke rechten ghebet off
bejulp doet. Tribunus. ni.

doit dat Rybe. coenlich. in C. Coenlich.

Rybe daer men wat op rijst. Strigula. Terula.

Arpica.

Ryben. Strigulare. Conterere. Terulare. Ar-
picare.

Roe. in C. onCere.

Roe besaen to werden. Crudere. Crudescere.

Roe. woest. in R. Riep.

Roebe. Rapa. rapula. rapulum.

Roeben stede. Raparium. rapularium.

Roeben spise. Rapularum.

Roech. eyn ryck.

Roechen. in C. Schoorck.

Roechen. roepen. in C. Ropen.

Roech. eyn cleet. Strica. ce. Tunica. Tunicula.
Tunicella.

Roech andoen. Tunicare unde tunicosus.

Roeche. Odor bonus et Odoria et Redolencia.
Fetor malus et Olor. odorancia et
Odoratus. us. fragancia boni. alatus. us
Olfactus. us. indifferenter Nidor oris bo-
nus proprie carnis.

die gueden Roeche hebet. Odorifer. a. um. fra-
grans. tis. odoriferus. a. um.

die den Roeche volget. Odorisequus. a. um. ut
canes.

vol gueds Roeck. Odorus. a. um. odoratum.
ti. odorisequum.

Roeck. Fumus fumulus. citor. toris.

Roeckghat. Epicaustorium.

Roecken. Fumare. fumigare. fumidare i. fu-
midum facere.

besoecken. fmoicken. Fumare. fumigare.

onderroecken. Subfumigare. desio desis de-
fire desivi desitum i. subfumigare.

Roecken in sich seiben. neutra. Fumeo. es. fu-
mescere.

intwendich Roecken. Infumare. infumigare.

weberoecken. Refumare. refumigare.

toeroecken. Affumare. affumigare.

burroecken. Prefumare. prefumigare.

geijch Roeckerechich. Fumigabundus a. um.

onderroecking. Subfumigium. subfumigacio.
refumigium. refumigacio. per. iterum. pre-
fu-

fumigium. presumigacio. per. ante. infumigium. infumigacio. per. intra. affumigium. affumigacio.

Roia. fumigare et fumidare et eorum composita activa sunt.

roynkoecken. Colus. li.

Roehenen.

Roehen. in **R.** Rchten.

Rorche. soeghe. in **R.** Rchte.

Rochet. in **R.** Rchel.

Rochet. süßijl lynen cleit arbet die cleider. Subtile. sindon. onis. canobolagium. anaboladium.

Rorde. in **R.** Hunt.

Rorde. in **G.** Gherbde.

Rorde sonder knope of este. Virga. ge.

Rorde wyt knopen und este. Scorpio. onis.

bol **Rorden.** Virgosus. a. um.

bolheit der **Rorden.** Virgultum. ti.

daic vele **Rorden** wasfen. Virgultum. ti.

ge**Roldt.** Vergatus. vergularus. a. um.

Rorde daic men die duppe beg waters mede soicht. Amentum. ti.

stat Rorde. Scipio. onis.

keyfers. koenynghs **Rorde.** Sceptrum. in die die dreghet. sceptriger.

oerste **Rordenbzger** but den keyser of koenyngh. Primivirgius.

Rordenbzger und eynen geslagen to werden. Castifer. a. um.

Rordenbzger ban amptz wegen. Preco. f. civitatis. bedellus scilicet universitatis. Angarius i. arrestator. Exactor. Inhibitor.

Roidich. Virgeus. a. um.

Roidchen. Gerden. Eene. Weede. Virgula. Vimen unde viminous. a. um. et vimineum. ti. vibex unde vibicosus et vibicetum. vibernum. ni. tleyn volcken unde vibernofus et vibernetum. Butiligo. ginis.

Roidelichich. Fulvus. a. um.

Roidelichich werden. Fulvere. vescere.

Roidichent. Fulvedo. rubedo. bicunditas.

Roidelichent. Bolus. Creta rubea.

Rorde. in **D.** donckhDoute.

Rorden. uytroeden. in **R.** Rorden. uytroeden.

Rorde an en schyp. Gubernaculum. amplustre. tris. themo. onis. plectrum. tri.

Roff. in **D.** Dapne.

Roff den men nae der manghingen den handen nempt. Exuvi. arum. manubie. arum.

Rofflich. Predatorius. predabundus. Predabilis. le. ter. tas. vesticularius. a. um. Rapidus. rapidinus. tas.

Roffstede. Spoliatorium. depredatorium. Spoliatorium. rapinatorium.

Roff. Rapina.

Roff. en schyp.

Rog. Siligo. ginis.

Roggen. Siligineus. a. um.

Rorgen. Remigare. Navem ducere.

Rorpannt. Remigium. gi.

Rorper. Remex. igit. temigator.

anRorgen. Adremigare.

saen. mitRorgen. Conremigare.

Rorgen hertwart ind dertwart. Diremigare.

Rolie. Rotulus. li. rotula. le.

Rolie. schijbe.

Rollen. in **D.** toeMarchen.

Rome. suant ban der melch.

Rome die grote stat. Roma.

Roomsch lant. Romania.

Romer. roemsch wytsch. Romanus. na.

Rome. betamelheit. in **D.** Boch.

Romen. betmeten. in **D.** Waighen.

bestonner. in **D.** verWaighen.

gekonnen als melch. Concretus. Coagulatus. a. um.

Roepe. Clamor. Vociferacio.

Rorgen eyne tot sich. Vocare. Vocitare. Cio. Cieo. Adscio. is. ere i. advocare. Adsciscere. Calo. as. are inde kalende. Advocitare.

Rorgen. Clamare. boare. Bombicare. bombinare.

Rorgen. eren. in **C.** Eijten.

toeRorgen. Acclamare.

uytRorgen eynen. Advocare. Evocare.

uytRorgen. Exclamare.

toe saen Rorgen. Convocare. Conclassare. Ecclesiare. Ecclesiizare. Concionari. Compellare.

Roepe

Korpe der schynlunde. Celeuma. tis.
 wederkorpen. wederlyken. Reclamare. revo-
 care. responsive i. Contradicere. Retrec-
 care. oblegare i. contradicere. convenire.
 obnitor et oppedere i. contradicere.
 ankorpen got of die heiligen. in **B.** Beden.
 achterwaert toe tug korpen. Sevocare.
 ankorpen mit byddingen. Advocare. Invocare.
 Interpellare. Efflagitare.
 toe samen korpen in eyne stemme. Conclama-
 re. Conboare.
 bekorpen an en anderen rechter. in **A.** Appel-
 leren.
 bekorpen. scheiden. in **B.** Berpspen.
 korper die begynge oproept. Pariscus. ci.
 ankorper. Advocatus. paraclitus.
 ankorpynghe tot got. of synen heiligen. in **B.**
 Bedynge.
 wederkorplich. Revocabilis. le. ter. tas. cetera
 ex verbis in ly. wederkorpen.
 omwederkorplich. Irrevocabilis. eclam cetera
 ista formabis a contrario sensu ex verbis
 in ly. wederkorpen.
 korpen uytstrecken uyt der erden. in **A.** uyt-
 stakden.
 korpen. in **P.** Plucken.
 kore. eyn reytger. Rura.
 kore in den buche. Fluxus ventris.
 kore. roetpynghe. Tactus. contactus. tactura.
 koren. raken. in **D.** Deyen.
 koren sachlich. Fodicare. fullare. affullare.
 bekorren. antreffen. in **D.** anDeyen.
 koren. tasten. voelen. Palpare. tangere. Sen-
 tire. Contrectare. palpitare.
 koren. umdraeyen. Volvere. Circumvolvere.
 movere. girare. circumgirare.
 bekorren. wagen. weghen. in **S.** Swancken.
 koren. wagen. getwach hebben. Mentionari. Mo-
 vere. Allegare. tangere. Notare. Volvere.
 korpynghe. gewach. Mocio. mencio. Allegacio.
 bekorpynghe. bewegynge. Motus. us. mocio.
 Agitacio.
 korpynghe. tastpynghe. boelpynghe. Tactus. us. con-
 tactus. us. attactus. us.
 onbekort. Illibatus i. intactus.
 kof. pret. in **D.** Hengst.

Kofkughe. Mango. onis.
 kofham. Strigilis. lis. se. ge.
 kofbeken. Sandalum. lii.
 kofhamen. Strigilare.
 kof. Rosa. rosula. rosella.
 kofen bloem. Rodantes. tis.
 kofen wijn ind jonck to hope ghenengt. Rodo-
 melluin. li.
 kofen stede. Rosarium. rosetum.
 kofen krantz. Rosacea.
 kofechtych. Rodicus i. roseus. a. um. roseo-
 lus. roseus. a. um.
 kofdommel. eyn vogel. Onocrotulus. li.
 kofel. snoet. Abdomen. nis. anxungia. gie.
 kofjnen. Racemus. ml. uvapassa.
 kof. ruyster. Rubiga. erugo. erisma. me. eri-
 seba. be. scoria. signus. ni. ferrugo. gi-
 nis.
 kof afstoen. Deerruginare. exerruginare. deru-
 biginare. exrubiginare.
 kofteuch. Rubiginous. rubiginosus. erugineus.
 eruginosus. ferrugineus. ferruginosus.
 kofst. royster. Crates. tis. se. ge. craticula.
 kofstren. harslen. in **B.** Wyden.
 kofst. Rubeus. rubicundus. burrus. vermicu-
 lus. puniceus. puniceus. fenix. cis. feniceus.
 fulvus. a. um. ruber. bra. brum. rufus. a.
 um.
 wischen kofst ind ghele. Coccus et cocceus et
 coccineus.
 kofst of wpt. Flavus. a. um. flavescere. fla-
 vere.
 kofst malien npt bartwen. Minio. as. rubricare
 unde minium et rubrica talis color unde
 miniator. rubricator.
 kofbarmich schijber. Miniator. Rubricator.
 miniographus.
 kofst schijde. Miniographia.
 kofst schijben. Miniographare.
 kofst gemact van bloede. Rufatus. a. um.
 kofst wesen of werden. Rubere. bescere.
 dair men kofst npt bartwert of schijber. Minium.
 rubrica.
 goltkofst. Fulvus. a. um. rufus. rufulus. rau-
 stellus. a. um.
 koftheit. Rubedo. Rubor. oris.
 D d 3.

Kofst

Rosterficht. Rubicundus. rubicundulus. rubriculus. rubellus. rubeculus. spadix. èis. sub-rubeus. a. um.

die Rost is. Rufus. birfus. a. um.

wat Rost. Rubriculus. rubellus. rubeculus. a. um.

Rostoghe. boern. egn bick. Rubecula.

Roste. gekienp. in C. Compagn.

Rotten. duplen. Putrefcere. putrere. Cunio. is. ire.

Roben. schynnen. in B. Nemen.

besRoben. Despoliare. depredare. expoliare.

besRoben doitsghanden van hynden of maighen. Orbare. desituere unde orbus et orbatus et orbitas. tis.

samen myt Roben. Comprador. aris. Conspoliare.

Roeber. schynne. nemer. Spoliator. Predator. Depredator. Vespilio et vespillio. onis. Stratilates. tis. predo. onis. pilator.

besRoeber der erten. Vespilio. onis.

dat men Roeber dyce ind moeder henght. Furcelles. lium.

sesRoeber. Pirata. te. vispilio. onis. Piraticus. a. um.

sesRoeberg. Piratica. ce.

sesRoeber schyp. Paro. onis.

Rout. rast. in G. Gemach.

Routen. in H. Gellen.

Rout. Contricio. Dolor. penitudo.

Routen. leytwesen. Dolere. Tedere. pigere. penitere.

besRoutelich. Dolens. ter. Tedens. pigens. penitens.

oubesRout. Impenitencia.

oubesRoutelich. Impenitens.

Rouw. Hirsutus. Pilosus. Setosus. Hispidus. Crinosus. Grufus. Reburus a. um.

Rouw strudich. horbelich. in C. onEben. ongelich.

Rouw seharpe stede. Abrupta. Scopulosa. ruposa. Alpera f. loca Tesqua habet tantum nominativum accusativum et vocativum. Tuberosa.

Rouw in den walden off strupchen. Frondosus. tas. Condensus tas.

Ruwicheit. Hirsucia. e. Hirsucies. el. Pilositas. Setositas. Hispiditas. Crinositas.

Ruwicheit van seharpen steden. Scopulositas. rupositas. Tuberositas. cetera in C. onEbenheit.

Ruwart. in S. boerStender.

Ruwich. in C. Einuber

Ruwicieren. Rubricare. Miniare.

gerucht. Clamor. Vociferacio. clamoritas.

gerucht. Fama. me. famen. nis.

bpt. anRuchtich. Famosus. tas.

myRuchtich. Infamis unde infamia.

gerucht maken. Famare.

myRuchtich maken. Infamare. Diffamare.

heymelich gerucht. Rumor. rumorculus. rumusculus.

heymelich gerucht maken. Rumare. Adrumare.

Corrumare. rumitare. Adrumitare. Corru-

mitare. rumificare. rumigerare.

die heymelich gerucht maect. Rumigiculus.

bol gerucht. Rumorosus. tas.

Rucken. afucken. Abstrahere.

en werch Rucken. Movere de loco.

waer Ruckchen. Odoro. as. Odoror. aris. Olfacere. redolere. Fragrare. Aromatizare.

Alare. Nidere. proprie geRaiden bleyck.

nebel Ruckchen. Fetere. Olere.

waer Ruckhende dyngen. Aromatica. redolencia. fragrantia. aromatizancia.

nebel Ruckhende dyngen. Fetencia. Oleñcia.

waerRuckchich. Odorabilis. Fragrabilis. le. ter. tas.

nebelRuckchich. Fetibilis. Fetidus. fetiditas.

Ruckhende maken. Olefacere vel Olfacere.

Ruckchen. in H. Achtgen.

Rucke. Virga cum suis in G. Gherde et in H. Koide.

Ruckich. pluckich. in G. Gynbich.

Ruckicheit off ruyt in G. Gynndt.

Ruckpacn. in H. Quereppeger.

Rugge. Dorsum. Dorsiculum. Tergum. Tergulum.

op den Rugge wat laden. Indorsare. Indorsellare.

to Rugge. in H. Achtwart.

Rugge der viervoetige beesten. Tergus. geris.

Rug.

Kuggich. Tergoreus. a. um.

geest Kuggich. Tergofus. a. um.
den Kugg van boir tot te snijden. Edorfare.
achter to. Redorfare.

Kugg. wijt. dypt. Spacifus. amplus. latus.
distensus. ferenfus. capax. capaculus.

Kuggen. in *J.* Idel maken.

ontkuggen. wijchen. in *G.* ontsaen.

Kuggen van den leben. berfcheyden. sterben. Mo-
ri. obire. occumbere. obdormire. oppete-
re i. mori. emori. permori. interire. deces-
dere. emigrare. defungi. virafulgl. evolare
i. sine purgatorio celum petere.

Kuggicheit. Spacium. spacifitas. Capedo-
dinis. capacitas. amplitudo. latitudo.

Kuggicheit tuffen twee tunden. Intercapedo.
Kugging. wijching. Cessus. us. discessus. us.
recessus. us.

Kugg. pert sonder kullen. in *P.* geluid Peti.

Kuggen. kudden. in *B.* Voeten. heflen.

Kuggen. in *X.* Kuffteen.

Kugginge. in *X.* Kufftringe.

Kugg in en waagen. Racra. cre.
berkuggen. floutwen. in *D.* Dwipgen.

Kunchen. fnoeghen in den fapp. Stertere.

Kunt. fepitel als een fack. Teres. tis.

Kunt als een cloit. Rotundus. orbicularis. re.
ter. tas. circularis. re. ter. tas. Congialis.

le. ber. tas. spericus.
fo wat Kunt ind beweeglic is. Spera. re. spe-
rala. le. als bal. cloit et cetera.

Kunt maken. Globare. agglobare. Conglo-
bare. Inglobare. rotundare.

Kuntheit eens rithels of enigs dyngs. Con-
vexitas. dexvexitas. roconditas. orbicularitas.
circularitas. congialitas. spera.

Kuntheit eens langwaars dyngs. Teritas. tis.

in Kuntheit geboigt als ope hymel. Convexus.
dexvexus. a. um.

en halve Kuntheit. Semisperium. Emisperium.
Kunde fchijde of cloit. Orbiculus. li.

Kunde fomm. Scuta. re.

Kuntzel. rmp cum fuis in *C.* Coetfel.

Kuppe. Erugo. eruca.

Kupp op den coel of loich. Urica. ce.

ontkuppen ugt der erden. in *P.* ugtfluchen.

to kuppen. to rijten. in *P.* to fluchen.

ontkuppen ugt der helen. in *K.* opfluchen.

Kupfchen als boeme. in *C.* Caetlien.

Kupfchen. in *B.* Wolderen.

Kupfchen. in *K.* Kappen.

ontkuffich welen. in *B.* Wolderen.

Kuffter. in *B.* geWuyt.

Kuft. een rmp. Ruta.

abokupet. Abrothoum.

Kuttien dat is ngt egnen fwerde of auderen dyn-
gen een wagt gelupt to maken. Vibrare. cris-
pare. chorufcare.

Kutter. Ruterus. ruterulus. fatelles. tis. fatra-
pa. decurio. onis.

der Kutter halt. in *H.* ruterhalt.

in den Kutterwerck hondert personen. Centuria.
rie.

Kuterp.

Kutterwerck. } Satellicium. cil.

Kutter loyn of tzoit.

Kut. in den fchaitfeyn. Fuligo. caligo. gnis.

Kutrechtich. Fuliginous. a. um.

bol Kuts. Fuliginofus.

Kuff.

Kuffel. in *H.* gekhummels.

Kueben. in *H.* Kummelen.

Kutwen. refen. in *P.* Pofen.

Kutwaet. in *S.* boirfender.

SA.

Sabel.
 Sabelen.
 Sabelen.
 Sacht. sanft. wech. Mollis. Lentus. Lenis.
 Sacht. wechelich. in T. Xijfe.
 on Sacht. onfuer. we. Penalis. le. ter. tas.
 Dolorofus. tas. Lefivus. a. um.
 Sachtelich. wechelich. Leniter. tas. Molliter.
 ver Sachtien. verfueten. in M. be.
 Sachtelich. Mollicia. e. Mollicies. ei. Lepi-
 tas. Lenitudo.
 Sachtmoedich. Mansuetus. Mitis.
 Sachtmoedelich wat boen. Cicurare.
 Sacht. Succus. faeculus.
 lederen Sacht daer men grote rethelheer in bo-
 neget et cetera. Culleus. Culleolus unde
 Culleare et Culleatus. a. um. daer men dan
 mede in beneget eyn oye of ephat eyn slang
 ind en haen.
 on Sacht. fwechter. Saccellus. Bursa. Pera.
 Sachten. Saccare.
 in Sachten. Infaccare.
 on Sachten. Defaccare. Effaccare.
 Sacrament. verborogenheit. Sacramentum. secre-
 tum.
 Sacrament. onff lieben heren lijcham. Corpus
 cristi. sacramentum altaris. eucharistia.
 dat men an Sade wyntet. Seminium.
 Sadel op to rjden. Sella. Exedra. dre. sagina.
 ne. salma. me.
 dat men onder den Sadel baan tjerheit legget of
 wyntet. Subsellum. ii.
 Sadelien. Seliare. Arces sternere.
 Saden. fat maken. Saciare. saturare. Refaciare
 et refaturare. per. iterum. Confaciare.
 Confaturare. per. simul. spectaculare.

SA.

Sabieheit. Sacieras. Saturitas. Amplestia. de.
 ge Saden. Elixus. Lixatus. a. um unde lixa-
 tura. lixamen. tum.
 ont Sadelien. Desternere. Abfellare.
 Saffraen. Crocus. ci.
 Saffraen. Croceus. a. um.
 Saffre. Saphiras.
 Saffterich. Saphireus. a. um.
 Saghe. in R. Kede.
 wat Saghe des monds ind bedrechliche lozen des
 herten. in T. Koege des herten.
 Saghe. sabel. in R. Aventure.
 Saghe holt mede to snyden of anders. Sarra-
 farrula.
 Saghen. Sarrare.
 Saghenete. Quisquilie. arum unde Quisqui-
 liofus. tas.
 Sake. Causa. Occasio. Praema. e.
 Sagen. sepen sagt. Seminare. Serere. semen-
 care.
 Sachtelich. Seminalis. le. ter. tas. Sacionalis.
 le. ter. tas.
 Sager. seger. Seminator. fator.
 wort Sager. Semiverbius. a. um.
 sauen on Sagen. Confeminare. conferere.
 hier ind daer Sagen. Disseminare. differere. ob-
 serere. Proferere.
 in Sagen. Interseminare. Inferere.
 weder Sagen. Reseminare. Referere.
 tuschen Sagen. Interseminare. interserere.
 tegen Sagen. Obseminare. obferere.
 Sake. Causa. occasio. praema. me.
 weder Sake. in P. weder Partijfe.
 Sake walt. Actor. principalis.
 Sake dyftich of dyftich. Causativus. praec-
 maticus.

Sake

Salie dye coys boit volbracht is. Parafeymenon;
 en Salie averstellen. to beslaen laten. Suspendi-
 dere. transigere.
 ten sy Salie. Quin. nig. nissi.
 or Salie. Occasio. origo.
 Salien. Causare. occasione.
 ver Salien. missaken. in T. Teunen.
 an Salien. in C. Claghen.
 ver Salighe. scumpung. Negacio. cetera in T.
 Teununghe.
 ver Salighe off ghepung. Apotafis.
 Salt. Debet.
 Salt. Aula.
 Sale eyne tempels. Psalporium.
 Sale hoeder off gesinde der heren. in G. Gesind
 der heren.
 Saltich. Aulicus. a. um.
 Salt onder den boit off anderz. Solea. ee.
 Salt. sloitz. Sandale. lis. sandalium. lii. so-
 lea. ee. soleola. le.
 Salien. slozen maken. Solcare.
 bur dye Salien bueten. Obsoleare.
 ont Salien. Dissolcare. Exoleare.
 Saltichsen. eyntley woest. Salcicum. cii. lau-
 canica. ee.
 Salde. wunne. in A. gude Adventure.
 Salin. eyne bysch. Salmo. onis.
 Salin sycke. Salmentum. ti.
 gedroeghe Salin. lass. Esos. soels.
 Salin in den salter. in P. Paltu in den salter
 cum sois.
 der Salimen eyndrechticheit. Siripfalma. tis. si-
 ripfalma. me.
 der Salimen beschijffing. Psalmographia.
 der Salimen schijver. Psalmographus.
 Salpeter. Salpetre.
 Salffe. beyngheft. sapoit. Salsa. veriusa.
 Salt. Sal. salis.
 Saltbat. Salinum. salserium. sulzica. ee.
 boit men Salt mactt off verhoipt. Salina.
 Saltmeker off verhooper. Salinarius.
 Salt soide. Salsugo. ginis. Salina. ne.
 des ter Saltsoiden hoit. Salsugineus. salsugi-
 nosus. tas.
 Salten. Salto. is. ere. fallio. lis. lire.
 ge Salten. Salsus. fallius. a. um.

onge Salten. Insulcus. a. um.
 Saltung. Salmentum. salamentum. salum. li.
 Sauter. eyne botch. in P. Pfalter.
 Salbe. Unguentum. pigmentum. aromaticum.
 Salbe verhooper. Miropola.
 dage men Salbe bereydt. Farmacia. e.
 Salbehuys off dair men sy verhoipt. Miropolium;
 propola. le. seplallum. li.
 Salbe stede to bewaren. Miroteca.
 Salbe dye droeghe is. Xeromirum.
 Salben verhooper. Farmocopola. propola. se-
 plallarius.
 van Salben of seepen eyne mengel. Migma. tis.
 smigma. acis.
 Salben bat off duffe. Olfactorium, olfactorio-
 lum.
 des ter Salben hoit. Unguentarius. pigmen-
 tarius. a. um. aromaticus. a. um.
 Salbe van verhoep smere. Axungia. axunga.
 ind des dair toe hoit off dye dat verhoipt.
 axungiarus. ind dage mede to salben off to
 smeren. axungiare. exungiare l. axungiam
 auferre.
 Salben ucker of verhooper. Miropocus. Ciro-
 copus. Farmacopola. Unguentarius. miro-
 onis. miropocista. pigmentarius.
 myt Salben smeren. Ungere. Unctare. Un-
 guentare. Unctitare. Adungere. Perungere.
 laungere. Linire. Arvinare. Pigmentare.
 Delibao. buis. bul. butum. tu. Delibutus.
 a. um.
 Saltbnggh. Unctura. Unctio. Linicio. Lin-
 nen. tum.
 der Saltbnggen stede. Terme. arum.
 Sam. myt eyne ander. in A. Al myt eyne.
 Sam. bucht. in C. Clam.
 Sapue. sagt. in C. Coeren.
 Samen to gader. in A. Al myt eyne.
 to Samen. in G. to Gader.
 to Samen. in C. Clackelouff.
 to Samen. in H. Hg eyne.
 der Samenen. in G. ver Gaderen.
 Samyt. syden. Coctinum. sericum.
 Sanydach. sonabend. Saterdach. Sabbatum. ti.
 myt Samyt. in A. Al myt eyne. et in G. to
 Gader.

E e

Sanc.

Sanch. Cantus. us. Caneus. ti.
 bacben **Sanch.** Discantus. us.
 under **Sanch.** Succentus. us unde Succentor.
 groff **Sanch.** Tenor unde Tenorista.
 hymnisch **Sanch.** Armonia unde Armoniacus.
 a. um.
Sanch den men den bidezom ind der bzyt spn-
 get. Epithalamum unde Epithalamicus. a.
 um.
 late **Sanch.** Ympnus. ymptulus.
 late **Sanch** spngen. Ympnre. ymptzare.
 laif **Sanch** spngen. Ymptzare.
 laif **Sanchs** scheyber. Ymptigraphus.
 laif **Sanchs** spzecher. Ymptilogus. ymptidicus.
 laif **Sanchs** schyfte. Ymptigraphia.
 laif **Sanchs** rede. Ymptilogia.
 den **Sanch** rethstapen volbracht. Orthoneume-
 nus. a. um.
 des **Sanchs** off liebs begynfel. Exodium. dii.
Sanch den men doet dan gnoten off edelen per-
 sonen in lesterliker materien. in **X.** Toff off
 rede.
Sanch den men doet in gebuyge off kerst mate-
 rien. in **X.** Toff off **sanch.**
Sanch anessen. Intonare.
 des **Sanchs** off der liede loff. Odeporium.
 scheyt droef **Sanch.** Delos. Trenum. ni. Trena-
 ne. Lamentum. ti.
Sanch der ciegnster bogellen. Mimuricio. onis.
 in den **Sanch** wat verhoeyngen. Pausa. Pausa-
 cio. Diastema.
Sanch off gekette dan twee berffen. Disticum.
 Disticon. Disticion.
Sanch eynd mnschen. Scicinum.
Sanch twee mnschen. Bicinium.
Sanch berier mnschen Chorus. ri.
 laister **Sanch** dan sijnchender sworder materien.
 Tragedia.
 bulof **Sanch.** Hysmenechion.
 suet **Sanch.** Liricas. Perliricus. Melos. lodis
 et Melos inde Neumal. tis. Modulacio. Me-
 lodia. Melodifama. tis. Symphonir Armo-
 nia. Melopieus. Modulamen. Modulancia.
 boden **Sanch.** Nenia. nie. Delos.
 des tot duy **Sanch** gehoiet. Comedicus. Comi-
 cus. a. um.

duy **Sanch.** Comedia. e.
 dan **Sande** of reden eynd anshoet dan waergh
 wegen. Alluvium. ii. Alluvio. onis. Allu-
 vies. ei. Colluvium. Colluvio. onis. Col-
 luvies. ei.
 dye ge **Sandt** is. Angelus. apostolus. legatus.
 missus. paranymphus. nuncius.
Sant. wech. in **S.** **Sachtie.**
Santlich. in **S.** **Sachtlich.**
Sanghboich. Cantuale. gradale.
Sant. Arena. sabulum. ii.
Sandich. Arenosus. sabulosus. tas.
Santrede. Arenarium. ri.
 oever **Sant.** Sabbura. re.
Santsteyn. Lapis arenalis.
 clegn **Santhoip.** Sorica. ce.
Santrofe. in **C.** **Corijner.**
Sapp. Succus. succulus.
 wyt **Sappen.** Exuccare.
Sappich. Succulentus. ter. succulencia.
 vol **Sapp.** Succosus. succidus. tas.
Sappich maken. Succare.
Sarch. Tumba.
Sarchsteyn. Sarcophagus.
 boden **Sarch.** Tumba. sarcophagus.
Sardouch. busteyn. arceps. Arracium.
Sasse. Saxo. onis.
Sassenlant. Saxonia.
Sassens mnsch. Saxonicus. saxo. onis.
Sassen spnisch. Saxonicum.
Sait. Satur. faciat. saturatus. a. um.
Sait maken. in **S.** **Saden.**
Sait. in **C.** **Coja.**
 areley **Sait.** Semen. sementum. seminium. se-
 minarium. sementis. tis. ti scilicet frugum.
Sait tijt. Sementis. tis.
Sait dat. Seminarium.
Saitlich. tot **sait** gehoernde. Seminalis. le ter.
 tas. facionalis. le. ter. tas. sementinus. so-
 minarius. a. um.
bur. **Sate.** opfate. Propositum. exprecogitato.
 deliberate. deliberanter. voluntarie.
Sait der naturen. Sperma. tis. virus. semen.
 dat de **Sait** wuordt in testament. Legatum. ti.
 den wat de **Sait** wuordt. Legatarius.
 wy **Sate** van gwaeder seere. Secta. te.

be.

de Zitt. bekommert. Arrestatus. detentus.
 Haarddach. in S. Kampdach.
 Schad. een besult onreyn wyff.
 Schabben. in C. Coutwen.
 Schabbende. in C. Coutwende.
 Schadder. in C. Coutwer.
 Schaich. in W. Begn.
 Schaichen. Scacare.
 Schaichpel. Ludus scacorum. scacarium. stipadium.
 Schade. in H. Hynder.
 dye steds Schaden lydt of doelt. In Quartus. rii.
 Schade doyn. scheiden. in D. Deeren.
 Schade. scheme. Umbra. umbrella. scena. ne. tipus s. invisibilis.
 Schade of scheme der duide dye byt maeken. Fugillatores.
 Schade of scheme dye beert begynnet ind final eyndet. Conoides. dis.
 Schade of scheme die geijst int lang sijn recht. Chelyndroydes. dis.
 Schaderende of bedende naid sijden. Frugueio. tis. tire.
 Schaffen. bestellen. in O. Omlieren.
 Schaffener. rentmeester. in F. ontFenger.
 Schafriet. Iuncus papapirus. corrosivus.
 Schaffel van holt. Assula. le.
 Schaffel van enighen dyngh. Perisma. quisquillie. arum. quintilie. arum. ramen. nis. ramentum. ti. strigmentum. ti.
 Schall. geluydt. in C. Clanch.
 Schallen. luyden. in C. Clyncken.
 Schale. verslagen als dyanch. Defectuosus.
 Schael. bast. in W. Warch.
 Schael van appel of beren. Perisoma. Peripisma. me.
 Schael van ey off anders. Testa. Cortex.
 Schael of holster van der not. Culleola.
 Schaille tupt to dyntken. Phiala. Crather. Ciphus.
 Schalkhat. Arrabo. onis. arrabona. e. gewicht Schalle. Trutina.
 der gewicht Schalle gat dair sy in werbet. Agina. ne.
 Schalk. Nequam.

Schalck wesen. Nequitare neutraliter. Nequitari deponentaliter.
 Schalckheit. Nequicia. Nequiciola. Ribaldaria. Felonia.
 Schamen. ontigen. Verecundor. aris. Erubere. bescere. vereri. pudere. per pudere.
 Schamen. ontigen unnd en anderen. Propudere. Propudere.
 weder Schamen. Repudere.
 Schampachel. Cephat. in A. Aff.
 Schamp. schamp. in S. Schump.
 Schampen. spotten. in A. Wssen.
 Schamploen. in W. Woltze.
 Schampen. aschampen. Fallere.
 et Schaempt. Pudet. Dispuet. Depudet. per valdes.
 Schande. laster. in H. Hoer.
 Schande. in C. onEere.
 to Schanden maeken. in D. verDeltigen.
 Schape. spunde. in C. Cast.
 Schaip. Ovis. Ovicula. Bidsens. Duidens. Ovilla. Ambidens habens superius unum et inferius unum. Arva. ve. Balas. tis.
 Laniger. ra. rum. Berbica. ce.
 tupt Schaip. Mala. le.
 bet Schaip. Bassa. se.
 Schaip dat mang kunne is s. weder. Aries. Vervex.
 Schaip dat tupt twee lameren geoffert wurdet. Ambega. ge. Ambigena. ne. Ambogna.
 Schaip dat onder den buck hale is. Apica. ce.
 Schaip dat affighe warde hebet. Cinerica. ce.
 Schaip dat geluyt is seilicet hamel. Muto. onis.
 oft Schaip Odasia. sie.
 Schaipsjerdtde. Ovilio. oplio. onis.
 verichte Schaipsjerdtde. Archimandrita.
 Schaipsjong. eph. tupt. Agniglossa.
 Schaipen. Ovinus. a. um.
 die der Schaipe ingewegde besuyt unnd dair tupt wijchjen. Ovispex.
 Schaipsjunt. Molestra. tre.
 Schapeiter der geandere luyde. Scapularis. re.
 Scapulare. ris. Armelous.
 geSchapen. in M. geWacht.
 wan Schapen. leuck. in C. Eylich.
 E e 2

ge Schäpen. gestalt. Dispositus.
 jest ge Schäpen. Prothoplastus hic prothoplas-
 tes huius Prothoplaite.
 weder. andertweert Schäpen. Replasmare.
 Schöppnge. schäpenisse. Plasma. plasmatura.
 factura. formatura.
 Schäre. in D. Hertschare.
 Schäre van verd tuteeren. Alaris. ris.
 van Schäre tot scharen. Cateruam.
 die in der Schäre of hert steds is. Cateru-
 rius.
 ge Schart. Turmatum. Turbaum. Aciatum. Ca-
 tervatum. Coatervatum.
 Scharten. Coatervare. Cateruare.
 Schatier. oeder. in B. Woert by den water.
 des Scharts of oederz bekyng. Allivio. onis.
 Allivies. ei. Allivium. vii.
 Schatirpost. stutte. Pila. le. Sustentaculum. Su-
 stentanen. rum. Flustrum. Destines. Tibi-
 cen.
 Schaiten. stypen. Sustentare.
 ge Schaiten. Rafus. confus.
 onge Schaiten. Inconfus.
 Schatff. Testa. testula et testu indeclinabili-
 ter unde testeus. a. um.
 der Schatfer vele by eyn. Testacium. cil.
 Schatff. cu half peynigich. As. assis. obulus.
 Schatlieten. Scarleticus.
 Schatly. eyn tzupe. Scarlegia.
 Scharn. bleckhuys. Macellum. macellulum.
 carnarium. ril. carnisfina. lanitorium. n-
 cera re.
 Scharp. sup. in A. Amper.
 Schap. Acutus acuminatus. fragosus i. asper.
 oxus. salebrosus. centus. centicosus. scau-
 rus. scruposus. a. um i. asper.
 dat Scharp of spyt van enighen metal of gse-
 ren plump. hump of sicc maken. Oburare.
 retundere.
 dat Scharpe hauen of eggen jest. Oxiga-
 nus
 Scharp. rustich. rutwe Abruptus. Scopulosus.
 tas. rup. sus. tas. asper. a. um. tas.
 Scharpe rutwe heb. [i. feda] in A. Ruwe scarpe.
 Scharp maken. Acuere. aperare. implere. pro-
 prie ferrum acuere.

Scharpsheit. Acucio. acutus. us. acuitas. acu-
 tela. scrupositas. acumen.
 Scharpsich. Acutum.
 Scharpwegich. Ruptuosus. tas. ruposus. tas.
 anfragosus. tas. anfractuus. tas. scopu-
 losus. tas.
 Scharen schubben. Scalpere.
 Schartstegn. Caminus. ignearium. Focarium.
 Scharden als holl. Conscindere.
 Schat. Thezaurus. gaza. gazula.
 Schat gaderen. Thezaurare. thezaurare.
 Schat verwaeren. Thezaurarius.
 Schatwaerre des heylers. Arricharius. apocri-
 farius. archanius.
 Schatier. Exactionator. exactor. angarius. ex-
 tortor. bedellus. compulsor.
 Schatlede. Thezaurium. gazophilacium. cor-
 bonan. erarium. ril. Exedra. dre. gazetum.
 el. gazophilax. cis. vel. gis.
 Schaiten. Exactionare. talliare. exigere. ex-
 torquere.
 Schaiten. wedeggen. in A. Achien.
 Schatting of tribuut dat bye buyen tgeen tge-
 nisse oeren herkeap geben. Nesrendicium. vil-
 Schatting off tribuut int gemeen. Exactio. Ex-
 actionacio. Exorsio. Tributum. Munium.
 nii. Tallia.
 die Schatting geest. Tributarius. Muniacus.
 Schatborre des gemeenen landts. Tribunus.
 Schait. unnd hane daer in to schaiten. Inclu-
 sura.
 Schaiter. Inclusarius. Inclisor.
 Schatassel. in S. Schmechel.
 Schaitze. in C. Cautie.
 Schaiten. in G. Saiten.
 Schade. Dolabra. dolabella. dolabrum. do-
 labellum. dolumen. planatorium. Leviga-
 ge. scabrum. scabrellum. ascia. Asciola.
 Bipennis.
 Schaben. Dolabrare. exasciare. asciare. levi-
 gare. radere. corradere. abrader. Rasa-
 re. rasitare. verro ris. rere. verniare.
 Convertere. per. simul. evertere. per ex-
 tra.
 der Schaben giet of beytel. Scobs. bis. Bi-
 pennis.

Scha

Schaber des holtes. Strigarius. dulator. exasciator. levigator. rasor. Corrafor. abrafor. rasrator.

Schabonge. Dolatura. Dolacio. Rasura. Corradium. Corrasio.

Schaffel. Dolatura. Rasura. Quisquillie. arum. dat to Schaben begwoene is. Dolatilis.

Schaberlede. Dolatorium

Schabüch. in O. Gindich.

Schepde. Vagina. Vaginula. Bagina. Baginula.

Schepdemliet. Vaginator. baginator.

ban Schepden trecken. Evaginare.

Schepden mahen. Vaginare. baginare.

Schepden. regsen van machanderen. Recedere.

Abeedere. Abira

Schepden die eyskap. Divorciare.

Schepdunge der eyskap. Divorcium.

Schepden. degen dat eyn. in D. Deylen.

onder Schepden. onderuyt. Inuivulus. inseparatus. Indisunctus.

onder Schepden. Distinguere. subtinguere. Dividere. subdividere. Determinare. Designare. Punctare. specificare. Discernere. Dignoscere.

Schepden. in S. Koppen.

harde Schepden eyn ut of stede. Prefigere. Prefigure. Prestituere. predellinare. Prenotare. prefigurare. determinare.

uytge Schepden. behalven. in A. Wpn.

de Schepden deyl. in A. Antale. [1. Andeyl. Antael]

de Schepden. berichten. in A. Antwerden.

der Schepden. steden. in A. Kuypen van den leuen.

onder Schepden. in D. onder Daen.

Schepdunge der wege. Divorcium. Diverticulum

Schepdunge ban tuten off meer lantskappen. in A. twe off meer off vele Tantskappen.

der Schepdelich. Divisibilis. le. ter. tas. Partibilis. le. ter. tas. segregabilis. le. ter. tas. Distingubilis. le. ter. tas. separabilis. le. ter. tas. sequestabilis. le. ter. tas. Discernibilis. le. ter. tas. fecernibilis. le. ter. tas. Disiungibilis. le. ter. tas.

ouder Schepdelich. Indivisibilis. le. ter. tas. et

cetera. prepone in hiis precedentibus adiectivis in ly. der Schepdelich.

der Schepdelich adverbialiter Separatim semotim. segregatim. Disiunctim. Divisim. Distinctim. sequestratim.

Schepswan. sojnt. breedmeyer. Compositor. Pacator. Pacificator. Placator. sequester. Concordator. Conciliator. Reconciliator. Opiator.

dat uyge Schepden wurd. Exceptorius. a. um. de Schepdelich. in A. Nidelich.

uyt Schepden. Excipere. Demere. Eximere.

oude Schepdelich. in A. onNidelich.

dat uyge Schepden is. Exceptus. Exemptus. Dempus. a. um.

onder Schep. bozwarde. in O. Ouderseht.

onder Schep. weskende. Differre. Distare. Differenciare. Rekrere.

fonder onder Schep. Indifferenter.

uyt onder Schepde. Dempio. salvo. Excepto. Condicionato.

onder Schepdenheit. Discrecio.

Schepdel. hoist. in C. Cop.

Schepdel op den hoiste. Discrimen. Grana. Glabella.

Schepdel off werbeltop. Vertex unde Verticulus. a. um.

onder Schepdelich. Distinctim. sparim. Divisim. segregatim. Disiunctim. Differenter. Partitim.

de Schepdelich. in A. Nidelich.

Schepdelich. in D. Oerlich.

on Schepdelich. in D. onDerlich.

Schepdigen. hantieren. in D. Dreen. et in S. Schacen doen.

on Schepdelich. Indemniss. ne unde Indemniter. indemniss.

Schepff. sijn. to warff. Obliquus. tas. Transversus. tas. Transversalis. le. ter. tas. Plagiatus a. um.

Schepff. sijn. to warff maiken. Obliquare. Exquare. Transvertere Transversare.

Schepfent. in A. Munder.

Schepfelijk. onderwonderlich. in D. Doenlich.

Scheplich. in D. Duit.

Schep. in C. Clanch. et in D. geDygh.

troy. Schellich, in D. troy. Dierhuch.
 Schelen, in D. ge. Bechen.
 Schelen, in D. ont. Dagen.
 Schelung, in D. Wabing.
 Schele van gesicht, Lufcus.
 Schelichhuch, in A. Nijperhuch.
 Schelheit, Lippitudo, Epiphora.
 Schelden, straffen, in D. Verifpen.
 Schelver, straffter, in D. Verifper.
 Schelden, hōhlen, in D. Hampfen.
 Schelden, betwytten, Improperare, Rixor, aris.
 Obiurgor, aris. Contendero, Imputare.
 Scheldung, betwijfing, Contencio, Improperacio, Improperium, obiurgacio, Rixa unde Rixofus, tas, Imputacio.
 Schelle, in D. Velle.
 Schellen klepel, Tyntynnabulum, Tonabulum.
 Schellen, cloppen bur den doeren, in D. Voeten, schellen.
 Schellen, die schale afdoen, Decorticare.
 Schelwort, een eyg, Celodonia.
 Scherne, in S. Schade.
 Schermen, schade geven, Umbrare, Adumbrare.
 ſcher Schermen, Obumbrare.
 Scherne off schade der dubel die buge maeken, Fugillatores.
 Schermlich, Umbratilis, le. scenicus, a. um.
 Schermfel, Umbraculum.
 bol Schermf of donker, Umbrofus, tas.
 Schermfelde der beesten in den bufch tegen die heufte, Estiva, ve.
 onder den Scherne des soners resten, Estivare, cetera de ly. Scherne, in S. Schade.
 Schende der leede, Genitalia, pudibunda, pudenda, nates, villia, Rinoceros rontis f. viroreum, Inhonefta, Ignominiofa, turpia, verenda, peften, rinis.
 Schende, in S. Schande.
 Schemel, in D. Hoefstij.
 on. Schemel, in A. Aterlich.
 Schemelheit, Verecundia, pudor, Pudencia, pudicia Erubescencia, Rubor, ruboris.
 on. Schemelheit, Impudencia, Impudicia, Inverecundia, Ignominia, Turpitude, propu-

doftas, propudor unde propudose adverbium.
 on. Schemel fupl. Propudium, dii.
 on. Schemel ſich to haben, Propudiare.
 on. Schemelich veron. Cupfgen, Impudicare, Incestare, stuprare.
 ber. Schemen, in D. Blameren.
 ber. Schemynge, Infamacio, diffamacio, confusio, fac verbalia de verbis in ly. Blamen, ren in D.
 ber. Schempt, de hoc fimiliter fac.
 Schench, die ſchenct, Pincerna, Caliculis, Indeclinabiliter, propinator.
 Schench, in D. Ham.
 Schenkel, Anca.
 Schene, ſchenkel an den beyn, Poplex, Tibia unde Tibialis, le. ter, tas.
 Schenckel, ſcherbier, Piſana.
 Schenckelbier, ſcherbier bat, Piſanarium.
 Schencken, dyncken, langen, Propinare, propinare, Potare i. potum dare.
 Nota, residuum de Schen ſequitur poſt ultimum de Schep, in ly. Schench, huiff.
 Schep int genuyn, Navis, Navicula, Cauda, Literis, Scapha, Gaulus, Lembus, Lembulus, Caupulus, Liter, Carabus, Lembus, Puppis, Ampluſtrum, Archa, Achatus est Navicula, Navicella, Ratis, Raticula.
 ber. Schep to begden ſyden apen dat heyt een pont ind een verſchey an den eerder eynde toe ind an den hogderſten eyn apen dat heyt een pſper, ind begde deſe ſchep heiten Podonium, nii.
 Schep bat ront is, Gulus, li.
 rebje Schep, Litoraria, Trabaria, rie, Candica, ce.
 Schep wt ennen holt ghoutwen, Cataſcopus, pi. ſcapa, phe.
 verſchje Schep idem.
 Schep tot verden, Ypogabus.
 Schep dairnen op wandert f. een heren ſchep, Iſtega, ge.
 balt men Schep tgmert, Navale, lis, Textinum, ni.
 roiff. Schep, hic Paro, onis, Paraculus, li. Mio-

Mioparo. onis f. de viminibus et coreo.
 subtractiva. scalaria.
 ſetſcherp. Strataria.
 Scherp der twerſchten. Panula. lee.
 Scherp dat krum iſ. Musculus. li.
 ſcherpſcherp. dyoſſcherp. Hypus. pi.
 tabernſcherp. idem.
 Scherp van ſtyren. Portemia.
 biſch Scherp. Verriculum.
 groot Scherp mpt dyen onderſlegen. Trieris. ris.
 Durco. onis.
 Scherp dat twe roepdenke hebet off by off bier
 off biſ off ſeff. Biremis. me. Tiremis. me.
 Quadriremis. me. Pentiremis. me. Exqui-
 remis. me.
 en groot ſetſcherp. Plagaris.
 Scherp dat holt buert. Calaria. rie.
 biſcher Scherp. Scapha. phe.
 Scherp dat laſt dregget. Corbita. te. Caldica-
 ria. rie.
 ſnel Scherp. Celox. celotis et Celonis.
 Celundria vel Celuntia. Celonix. Li-
 burna.
 Scherp dat genomen iſ. Decontrix.
 Scherp dat lauch ind ſnel iſ f. eyn dardſe. Dro-
 mo. onis.
 to Scherp baren. Navigare.
 Scherpverbiſch. Navigabills. le. ter.
 Scherp ter coſtmankop. Barca.
 Scherpſticht. Navimachia. Naumachia.
 eyn Scherp mpt der ſijnen boztrecken. Remul-
 care.
 daer die Scherp en tijlmanck vertueben. Stacio.
 onis. ſtaciuncula.
 eyn ſnel Scherp. Anquiromagus. Barcula. Bar-
 cella forte eyn dardſe.
 Scherp dat men roeyet ind ſeyt. Actuaria.
 grote Scherp. Carpalia. Arodo. Rodia.
 coyt Scherpſten. Caupulus.
 Scherp dat clegn iſ. Cercillus. Cumba. Cim-
 ba. Musculus. Faſelus. Faſeolus. Legia.
 Lembus. Lembulus. Caupulus. Linter. ris.
 Carabus. Leus. lei. Radius. Radiolus.
 clegn Scherp f. en boit dat men in eyn groot
 ſcherp ſett of daer achter an henght. Scapha.
 ſtrigula.

Scherp van ruerden ind leder gemact. Mio-
 paro. onis.
 Scherp van den lande in dat water trecken of
 hengen. Deducere.
 Scherp van den water an dat laut trecken. Sub-
 ducere.
 Scherp ankeren. Anchorare.
 Scherp ontanckeren. Exanchorare.
 der Scherp beſteit off bergaderinghe. Classis ſis
 Navigium. gil. Stulus. li.
 Scherp bergaderen. Conclaffare.
 der Scherp toehompſt. Catuplus. pli.
 Scherpmann van den helſchen ſcherp. Caron.
 onis.
 Scherpmann. Nauta. Naclerus. Navigator.
 Ampnicola. Proreta. Claffarius. Egeator.
 toris.
 die to Scherp umd ſon loyn beert. Epibata. te.
 onnutte Scherpzacht als van ſtegnen. ſande of
 erden. Sabora. re.
 Scherpſch. Nauticus. a. um. Navalis. le.
 Scherpmann ſtoit. Ampluſtra.
 des Scherps rechterſte deyl. Puppis.
 des Scherps boederſte deyl. Prora.
 des Scherps myddelſte deyl. Carina.
 des Scherps deyl dat tuckhen den myddelſten ind
 den underſten deyle iſ of dat tuckhen den ech-
 terſten ind myddelſten deyl iſ. Ratis. tis.
 des Scherps deyl dat dem water neſte iſ. Cin-
 ba. Cumba.
 des Scherps hol hyden. Forinavia.
 des Scherps doerich daer ſich dat water berga-
 bert. Sentina. ne.
 Scherplynn. beergelt. Nabulum. li. Naulum. li.
 in den Scherp die reep off touwe an den alre-
 bozten eynde. Saphon onis.
 in den Scherp die reep off touwe daer men dat
 ſeyl off ſegel mpt oprecht. Rudens. cis.
 des Scherps habel of ijne daer mit men dat an
 laut beſticheit. Proſineum. ci.
 des Scherps habel. Scapha. phe.
 des Scherps ijne daer die perde of ſimbe dat myt
 boztrecken. Remulcum. Promulcus. ci.
 des Scherps roeder. Ampluſtre. tris. Guber-
 naculum. Themon. onis. Plectrum. Plect-
 tellum.

des Scheyps touw. seyle off reepe die den mast
haiden. Antemna. ne.
des Scheyps dach gheseyten en ra daie dat se-
gel of seyle angebesicht is. Antemna. ne.
des Scheyps roepbende. Transtrum. tri.
des Scheyps roegwater daie nye ruyen in liggen
of dourgen. Forus. ri. Columbaria. rie.
des Scheyps mastboom. Malus. li. ind dat hoich-
ste van den mastboom daie die reepe of lijnen
sich vergaderen. Carthesium. ind dat wympel
op den mastboom. Cherutus. ti.
des Scheyps holter daie die mastboom an gebeslet
is. Parastrata. re.
Scheyp rytschap daie mit men die scheyp in die
haven hengt. Pulvinus. ni.
in den Scheyp die lederen of lijnen band daie men
die roepuyen mit bindet. Sturpus. pi.
in den Scheyp een stuygboom. Trudes. dis. Con-
tus. ti.
des Scheyps anker. Anchora. re.
tot den Scheyp sieren of hollen dachste den men
op dat lant in die erde steit dat scheyp daie an
to merren. Tonfilla. le.
in den Scheyp daie men die ruyen an beset.
Scalinus. ni.
des Scheyps mans hemercken of reitschap daie mit
he den roepuyen en rephen duet. Porticulus.
portifculus.
des Scheyps wech van bynnen. Agea.
des Scheyps oirt by den mast. Anquina.
in den Scheyp die ruyenste. Casterium. ri.
des Scheyps eyne heiste als die buchel daie ass.
Carina. ne.
des Scheyps underste deyl next den water. Cum-
ba. be vel Cuba. be.
des Scheyps segel of seyle. Velum. Arthenum.
Carbasus in plurali Carbasia.
des Scheyps diegen segel gheseyten hemercken of
bouel. Dalum. li.
Scheypzeckung. Caribdis. Naufragium. gii.
Naufrigium. gii.
des Scheyps wech gheibende daie dat bynne ghesit.
Sulcus. ci.
eyn Scheypsel of reepe. Camellus. li.
des Scheyps alreys gereyschap. Armamentum.
armamenta.

Scheypzecklich werden. Naufragor. aris.
die Scheypzecklich wurd. Naufragus.
daie die Scheypluyde nae baren in den merre of
nae den himmel die wech sijn. Strataria.
rie.
merre Scheypsmeke. Strator. ris.
der Scheypluyde roep. Celeuma. ris.
Scheypbart. Navigium. gii.
Scheyphaben. in N. Haben boz die scheyp.
Scheyps. Nauticus. a. um. Navalis. le.
des Scheyps bewaerter of melier. Navicula-
rius.
des Scheyps patroen of melier. Patronus. Nau-
picus. Navarchus.
des Scheyps regiment heibende van der hofst ind
anderen berichte. Nautologus.
Scheypl mudde. Scepelinum. modius.
Scheypen. Scabinus.
Scheypen stoil. Sedes scabinatus vel scabina-
lis.
Scheype daie men mede scheidt. Hausorium.
Scheypen. in N. Puten.
Scheypen. in M. Marcken.
Scheyppet. Creator. Plasmator. factor. Con-
ditor.
Scheypsel. in C. Exature.
saunen Scheypen. Concreare.
Nota. van Scheyper cam. suis in N. Herde.
Residuum de Schey iam sequitur.
Scheypseluyss of stede. Propinatorium.
Scheyden. lasten. in N. Dianren. et in G.
arbeitgeben.
Scheyden ind byne der luyde. Sarabellum. li.
la. lorum.
sieren Scheyden of byen gewant. Caliga. ge.
ocree ferree. et in N. Byen gewant.
tot den Scheyden of scheypsel horende. Tibianus.
a. uni.
Scheyt. Tibia. bie.
Scheytsch. in C. onselich. et in L. Teste-
lich.
Scheytsche netong boende. Turpilucrus. a. um.
Scheytsche netong. Turpilucrium.
Scheyt tot boech. Forfex. forficula.
Scheyt daie mit to sijden. Forpex. Forpicula.
Tonfilla.

Scheyt

Schere der **snide**. Forceps. forcicula. pluraliter hii Formicales. lium.

Scheren. Radere. abraderen. rasare. rastare. tondere. conditare. tonsitare, autondere. detondere. per. valde contondere. per. simul. retondeo. per. iterum. subtondeo. per. parum vel post vel subitus. circumtondeo. per. circum.

Scheren to **gande**. Arradere.

af Scheren. Abradere.

samen Scheren. Corradere.

up Scheren. Eradere.

Schereng. Tonsura. rasura. Corradium. Corratio. unde Corralum adverb.

Scherhuyf off **stede**. Tonsilina. Tonsorium.

Scherre. Rator. Tonfor.

Scherrekeij. Tonstrix. Tonsticula.

Schermeess. [denk. te lez. Schermess.] Ralium. Ralorium. Rasorium. Novacula. le.

Scherbier cum suis. in **S**. Schenbier.

Scherme. in **B**. Witz.

Schermen. Dimicare. Gladiare.

Schermer. in **S**. Swerfpele.

de Scherner. in **T**. der Kooffer.

der Scherner spijse. Miscellaneum nei.

de Schermen. Deschubden. Defendere. Defensare. Tuor. eris. sed raro Tueor. eris. Tutor. taris. Tutelare. Protegere. Cluere. precluere. stipare unde stipatum adverb. Instipare. per. in. aut valde Obsipare. per. undique vel contra. Re. per. iterum. sub. per. subitus. vel post vel parum Tendere. Tensare. Tensitare. Protenfare. Protenfitare.

de Schermlich. Tutelarius. a. um. Protectorius. Defensorius et reliqua adiectiva de verbis in ly. de Schermen.

de Scherning. Beschudng. Defensio. Defensaculum. Tutela. Tutelacio. Tutelamen. Tutelatus. us. Tutamen. tum. Protectio.

de Scherning. in **T**. der Antwerdng.

die sich de Schernit. in **A**. die sich der Antwert.

de Scherning. in **T**. der Kooffng.

de Scheren. Facare. Periodare.

de Schert. Facatus. Periodatus. a. um.

Schertz. schym. in **B**. Duerde.

Scherzen. schymen. in **B**. Duerden.

Schebe. bese. Festuca. Napta.

Scheberleg. in **T**. Tepe.

ge Schucht. in **D**. Dait.

wan Schucht. in **D**. onbe Dacht.

Schicken. bestellen. in **O**. Ordineren.

Schicken. blyghen by syden. Seponere. Reponere.

Schicken. senden. Dirigere. Destinare. Legare.

Translegare. Portendere. Deputare. Transcludere. Grumare. Mittere. Mittitare. Misfare. Militare. Vovere hec omnia pro destinare.

de Schicken. betreuen. Ordinare. Deputare. Disponere.

de Schicken. in **A**. Regieren.

de Schichter. in **A**. Regierer.

ge Schicht. gestalt. Compositus. benedispositus. benetormatus. beneordinatus. a. um.

unge Schicht. ongestalt. Indispositus. Deformis. Distortus.

Schicken. blyghen. buigen by eyn. Iungere. Coniungere. Applicare. Iugare i. Copulare.

Coniugare. Dirigere. Apponere. Combinare.

de Schicken dat got op eynen doot. Facare. Periodare.

up Schicken. upsenden. Emittere. edere.

in Schicken. insenden. Immittere. Indere.

die to Schicken beguene is. Missibilis. Emissibilis. Transmissibilis.

boit Schicken. boitsenden. Premittere. Predestinare.

weder Schicken. wederenden. Remittere. Redestinare.

over Schicken. overenden. Transmittere.

but Schicken ter ewiger selicheit. Predestinare.

up Schicking. upsending. Emissio.

de Schicking ban gande. Facacio. fatum. ti. periodacio hec periodus. di.

tot sulker de Schickingen hoerende. Familis. le. ter. tas.

Schicklich. boichlich. Iungibilis. Applicabilis. Combinabilis. Dirigibilis. Iugalis. Iugabilis.

Coniugabilis. le. ter. tas.

Schickicheit. boichicheit. Forma ex adiectivis in ly. Schickich. [i. Schicklich.] boichich.

Ff

Sch.

Schicklich. [i. Schicklich. Zie in O.] in O.
Ochternlich.

die steeds ge.Schicht wurde. Missaticus.
dat ge.Schicht wurde snellich an belen enden als eyn.

oghe of better. Emissicius. Emissarius. a. um.

be.Schijde. luyt. in C. Cloick.
cippel Schijde.

ge.Schijen. Pleri.
et ge.Schij. Fiat. Amen.

mach ge.Schijen. in A. by Abenteuer.
ge.Schijen. geballen. Accidere. Evenire. Con-

tingere. Cleopare. Vergo. gis. gere.
et is ge.Schijet. in B. et best hiet ge.Boiet.

Schilling. Solidus. Ciclus.
twelf Schilling. Ferto. onis. marca. ce.

der Schilling ontfenger off die dait umb dreut.
Solidarius.

Schilt. in B. Woteler.
tegn Schilt die sojn dan egnte maghen heude.

Pelta. te.
Schiltrecht. in B. Nassau.

Schiltgeb. Tortuca. decades.
mit en Schilt hiet to berken. Clipseare.

die mit Schilde bedect is. Clipeatus. Scutatus.
die mit den Schild hiet behelsen han. Scutatus.

Schildmecher. Scutarius.
dait vele Schilde synt. Testudinerum.

Schilt die rouw uytgebulst is. Testudo unde
Testudineus. a. um.

Schiltben.
Schijn. steech. bonderen. Methadus. Vademi.

Braceum.
Schijmuel in den hode. Mucor. coris. Mu-

cus. ci.
Schijmuel massen. Mucidare.

Schijmuelgeh. schijmmekechtich. Mucorosus. tas.
Mucidos. a. um.

Schijmnel barwe. Subgriseus. a. um.
der Schijmnelde wachtege corte. Albane. na-

rum.
Schijmp. schetz. in B. Querde.

Schijmp. spot. Derisio. Illusio. Sublannacio.
Ridiculum. Ludibrium. Ludificacio. Deri-

fus. us.
Schijmpen. in A. Effen.

ge.Schijmpen eynen vriende. Ludifecor. aris.

Schijmpende. spottende sake of marcie. Ridicu-
lus. a. um.

be.Schijmpend. bespottend woert. Voh. in A.
Schijmpen. spottet. Derisor. Illusor. Ageneus.

Sublannator.
Schijmp. schampet. spottich. Ridiculosus. tas.

Ridicularis. le. rer. rasi Ludibriosus. tas.
sublannativus. Derisorius. Irritorius. far-

casmicus. a. um.
Schijn. in C. Glantz.

Schijnen. in B. Wonen.
Schijnen. in B. ge.Deren.

voit.Schijnen. in B. voit.Bijehen.
fere Schijnende. Ephebus. bi. als eyn hoer.

ionch. geset sonder dait. Epithilias. di.
der.Schijning. in A. Apendaringh.

der.Schijnggen. in A. Apendaren.
voit.Schijnich. clait. in B. Vae.

Schijnlich. schynbreich. in A. Apendareich.
et schijnt. et lett. et bliet. in B. et ge.Deren.

Schynbele. Chylindrum. dri.
Schynnen. biken. hupf afstrecken. Excoriare.

Discoriare.
Schynnen roben. in B. Dainen.

Schynre. in A. Korber.
Schynre. byte Excoriator. Discoriator.

Schynren. luyden. in D. Duren.
Schyn cam sulc et cetera hiet af stiet vele in.

S Schrep.
Schyer. snel. in B. Valt.

Schyer. atomall. Penitus. Totaliter. Integra-
liter.

Schyer. asdan. in B. Valt.
der.Schieren. vercoepen. Imprecari.

Schieren. Sagittare. laculari. Crispere. Obel-
lare.

mit Schieten. Coniaculor. aris.
der.Schieten. verchicken. in A. Duren.

der.Schijering. in A. Anstichich.
der.Schieten als waere. Desluere.

be.Schieten bedriegen in D. be.Driegen.
be.Schijet. in D. be.Drieger.

Schijde Rotunda.
Schijde rassel. in D. Dief.

Schijde trille. Circulus. Circularis.
Schijde in den wotasseit hiet. in B. Dief.

Schijde

Schijben. in *H. Deulen.*

Schor. Calcus Calciamentum. Ypodema. tis.

Schor een heupers of heupings. Millesus.

Schor een heupers of heupings. Millesus.

Schor. Sotularis. ris. forularis. ris.

gebuis Schor. Pero. onis. Culponeus. el.

suile Schor an heinde. Peronatus.

Schor den men myt regmen to dyndet. Obstri-

gillus li.

Schoemoir of ryem. Pedux. cis.

ban den Schoe eyn leyt. Calcarius.

Schoemeler. Sutor. Calcifex. Chalciator.

Schoon rytdoen. Exscaleiare. Discaleiare.

Schoedubel. gaiters. in *B. Dube.*

des Schoemehers afgesneden luyten. pluraliter.

Succiliva. orum.

Schoemehers neess. Alisfolium. Ansum. An-

serium.

Schoemehers neyhyngte. Sutura.

Schoemehers gadem of neyde. Sutorium. fu-

trinum.

des tot des Schoemehers neyhyngten hoiet. Suti-

lis. lei. ter. tas.

Schoen antrecken. Calciare ot Calcerare.

ist of onder den Schoenen die dyet. Baltea. tee.

Schoebe ban en dyet. Squama. e. Squamula.

Schoeben afdon. Squamare. Desquamare. Ex-

quamare.

Schoek is eyn getal ban 12.

Schol. eyn dyet. Pecten. nis.

Scholder. in *A. Afjele.*

Scholder der inpyscheu. Scapula.

Scholder der dyere. Armus. mi.

ischen den twee Scholderen dat spatium heit

Intericabulum. li.

Scholderen byken. Expatolor. aris.

gont. byndt Scholderet. Spatularius. spatulo-

lus. tas. scapulosus. tas.

Schote. Scola. le. Studium. Studiolum.

en hoghe Schote. Gignasium. fil.

eigene Schote. Gignasium.

die oberste Schotemeister heit af. Gignasarches.

in der Schote eyn meyster of doctoie. Gignas-

phista.

Schotemeister. Rector scolarium. Magister sco-

le.

Scolaster. Scolasticus.

Schoeire. in *D. Dikspet.*

der Schoeire off geestelike lude strafinge die sy

iden. in *D. Dikspet.*

des ter Schoeien hoiet. Sclaris. re.

setzen gwaet Schoeire. Discolus.

mgst Schoeire. Conscolaris.

der Schoeire vergadering of beelheit. Farrago.

ginis.

Schoels. Scolasticus. a. um. Scolasticalis. le.

ter. tas.

Schoepe ban en dyet. Ostra. tre.

Schoepe. in *AD. Mochel.*

Schoit die du schuldich dyt. Debitum.

Schoit die men dy schuldich is. Creditum unde

Debitor et Creditor.

Schoit. funde. in *B. Woijfheit.*

Schoit. tpeft. Culpa. noxa. Crimen. Repre-

henfo. Culpula.

Schoitdyeff. Cyrographum. Apocopa.

Schoit troel. Dica. ce.

Schoitiff is so vele als en tetter. Scolicus.

Schoitmeier. in *B. gebyet.*

Schoen. in *A. Adel. huyfch.*

Schoen. suberlich maiken. smucken. huyfch ma-

ken. tzyeten. Ornare, exornare. deornare.

perornare. per. valde. decorare. fulcire.

amicire. colere. comere compsi. accomere.

excomere. deculare. Incorrigiare. Conde-

corare. Redimire. Predere. frigere. pol-

chrare. Pulchrare. Fullare i. decorare.

fullare i. fulcire. palliare i. ornare. App-

palliare. Oppalliare. Subpalliare. compo-

nere i. ornare s. verba. stipare unde stipa-

tion adverbium. instipare. per. in. vel val-

de. obstipare. per. undique. vel contra. re-

stipare. per. iterum. substipare. per. sub-

tus. vel post vel parum. Phalcare s. ver-

ba. Venuitare. convenustare. per. simul.

devenustare. per. valde. vel venustatem

aufferre.

ber Schoenen. beclaten. in *D. berdyngen.*

ont Schoenen. onzierten. Depulchrificare. deve-

nuitare. dedecore. abornare. cetera con-

traria sume ex precedentibus verbis in ly.

Schoen. suberlich maiken.

f f 2

Schoen

Schoonheit. fuppleheit. fuberliefheit. tverryng. Pulchritudo. decor. species. venustas. formositas ornatus. us. specicula. specimen. conspicuitas. opiparitas. citrositas. speciositas. proceritas. elegancia. conspicacia. conspicacitas. ornatus. forma. formula. formella. speciositas. decorositas. euecrepia. euprepia.

Schreye mede to gieten. Fundibulum.

Schop. houte. in W. Wotbe.

Schorre. in W. Wotbe.

Schueren. in W. Weten. et in P. to Pluhen.

Schorryng. rijping der eerden. in E. der Eerden fchorryng.

Schoft. in G. Gymbich.

Schofbruchheit. in G. Gymbichheit.

Worog Schofbruchheit. Impetigo. ginis inde impetiginosus. rasio.

Schoypten. scorp. onis. scorpius. ii.

Schoyptens armen. Chele.

Schoyten. Cingere.

voor Schoyten. Precingere.

op Schoyten. Succingere. subcingere. Subfarcinare.

um Schoyten. Circumcingere.

ver Schoyten. berelengen. in N. berthalven.

Schoyvelouch. Lintheum. Linia. tis. Limus.

mit. Tibiale. Iis. Tibricus. ci dat van der hooft hangende op die fchienen dectin.

die myt der Schoytingen of myt verpofingen wat doet. Interpolatus. Vicissitudinarius.

Schoyfnor. Succinctorium.

Schoffen. werckappen. Convivari. Epulari.

Schof is gelt dat men den raide geeft. Exactio. Xenia. e.

Schouten. Exactionare.

Schof. in P. Pyile.

Schofpele. Trama. me.

de Schof van planten in fuge off raneren. Lorumamentum. ti.

Schoete die gefchieten wurd. lactus. sagitta. i. giracio. ietus. us.

fenijt gr Schof. Scorp. onis.

an Schoet van fande of eerden als van waters wegen. in S. Sand of erde.

Schoit. ftop. Sinus. us. Gremium. Gremio-lum unde Gremiosus et Grematus. a. um. Ethus. ti.

op den Schoit neuen. Aggremiare.

Schoit maken. in den fchoit neuen. Gremiare.

Aggremiare. Ingremiare.

van den Schoit feuen. Degremiare. Egre-miare. i.

famen Schoeten. Congremiare.

Schoit of ftop hogge op to doeren. Subgre-miare.

Schoittel. in P. Plattel.

erden Schoittel. Catinum. Catillum. di.

Schoittelhoff. Carrallum.

Schoittelbegheer. Discoferus.

Schoittelwoner. Squalor.

Schoitelmaet of heroeper. Patinarius. scutellarius.

Schoittel fiede. Scutellarium.

Schoyant. Scocia.

Schoyender. Scotus.

Schoyten. fgen. in N. Tutven.

Schoyten hummekke onfpenlike dpingen. Contemplari.

Schoyten van hinnen anderre faken. Speculari. ymaginari.

got Schoywyng. Contemplacio. Contemplamen. tui. Apotheosis Theorica.

die eyn de Schoywynde leben fepot. Contemplativus unde Contemplativus. le. ter. Theoricus. a. um.

durch Schoyten. doirgen. Pervidere. Perfpicere. Perfpectare. Transpicere. Transpectare.

an Schoyten. anken. Aspicer. Aspetare. Infpicere. Infpettare Confpicere. Confpicor.

aris unde Confpicabilis. le. ter. tas et Confpicabundus. Attendere. Intendere. Intuor.

eris. Intuor intuoris. Contuor contutus fum. Contuor contutus fum. Detuor et

detuor. per. valde. vel deorsum. Obtuor et Obtuor. per. undique. vel contra vel

ob aliquid.

an Schoywyng. Afpequs. us. Intuitus. us. Contuitus. Infpetus us.

her Schoywyng myt den harenfch. in N. herfchouwyng.

an **Schouweliſch**. Conſpicabilis. le. Conſpicabundus.

um **Schouwen**. omſehen. Circumſpicere. Circumſpectare.

Schouwinge. Luſtracio. Luſtramen. Spectacin. ſpectamen. ſpectaculum. Vitus. uſ. Viſio.

Schouwſpele. Theatrum ſpectaculum.

Schouwſpele dat aff men brende dyngen ſchouwt. Specular. riſ. Conſpiculum. Conſpicillum. ſpeculare. riſ. ſpectaculum. Ind dat werſch dat daer to geſchuydt heyt oick ſpectaculum. ſpectamen.

niſo to **Schouwen**. Spectare. Conſpicere. Conſpicor. ariſ.

ban verre **Schouwen** off ſhen. Proſpicere.

Schouweliſch. Spectabilis. le. ter. taſ.

Schijn. in **D. Doet**.

Schajden. in **K. Knagen**.

Schajden.

Schander.

Schafferren.

Schachte. Carpentis.

Sizam. reit. in **C. Clabe**.

Sizam. ſtaibodert. curruſ.

Schanch. italy. in **K. Kiemptſ**.

ugt den **Schanch** ſteiten. in **G. ontſteſten**.

Schanzbogen.

Schanzenbant. Retica. ce.

Schaypen. Strigulare

Schrede. ſtrebet. trede. Paſſus. uſ.

der **Schrede** hundert en xxi. maken eyt ſtadium ind diu. ſtadia maken eyne myle nae greeckſcher maeten.

Schrevel. dun. mager. in **D. Doet**.

Schrieken. in **A. Anxien** neutraliter.

Schrieken. in **A. Anxiefeldich** maken active.

der **Schriekende** wonteren. Stupere. stupeſcere.

der **Schrieklich**. Ghrisus. glicricus. a. um i ſtupidus. vetera adiectiva formabis ex verbis in ly Anxien et Anxiefeldich maken. et in **G. Schrieklich**.

der **Schachung**. in **A. Anxt**.

onber **Schacht**. onberbedert. Interrius. Imperterritus.

Schayden. Paſſare.

ugt **Schayden**. Greſſutus. a. um. Paſſutus. a. um. Lixabundus.

Scheyen. wegen. in **G. Gynnen**.

to **Scheyen**. Allacrimari.

ſamen. myt **Scheyen**. Collacrimari. Collugere.

Collugere. Conſlere. Complangere.

bele. ſeer **Scheyen**. Illacrimari.

der hunder **Scheyen**. Vagire. vagitare.

der hunder **Scheyinge**. Vagitus. uſ.

de **Scheyen**. Deſlere. Efflere. Deplangere.

Scheynen. Lacrima. Lacrimula.

Scheyſanch. Trenum. ni. Delos.

ghren **Scheyen**. Inſletus. a. um.

bol **Scheyenſ**. Lacrimoſus. luſtuoſus. taſ.

weder **Scheyen**. Relugere. Reſlere. Replangere. Kelacrimari.

Scheyinge. Fletus. Luſtus. uſ. Lacrimacio.

Plactus. uſ. Ululatus. Flebilis. i. acrimoſitas. Eiulatus. uſ. lamentum. lamentamen.

Scheylich. Flebilis. le. ter. taſ. lacrimabilis.

le. ter. taſ. plangibilis. le. ter. taſ. lamentabilis. le. ter. taſ. lugubris. bre. ter. taſ.

ſeralis le. ter. taſ. funebris. bre. ter. taſ i. circa funera. plorabilis. le. ter. taſ. plorabundus. funeſtus funereus. a. um.

Scheyende. ſcheyen. beſcheyende ind die beſcheyet wuordt. Lueticus. a. um.

Scheyſt. Scriptura. ſcripturula. pagina. paginula. graphia. agraphia.

goiliſche **Scheyſt**. Theologia. Agiographia. Anagogia.

geiſtlich rechten **Scheyſt**. Canones. decreta. leyſers of werlichſch rechten **Scheyſte**. Leges. medicina.

medicinen **Scheyſt**. Medicina.

hy.orien **Scheyſt**. Hiſtorio. graphia.

twyvelachtige **Scheyſt**. Apocriphia.

rechte **Scheyſt**. Ortographia.

wederlaegte **Scheyſt**. Improbata. Reprobata.

Scheyſt die tot guebden ſeben ind leven dyent. Tropologia. Moralis.

Scheyſt die tuſſchen got ind der heyliger kercken dyent. Allezoria.

uyt **Scheyſt**. naechſtſt uyt anderre ſcheyſte. Copia.

Scheyſt twe uyt en anderen geſchreden of geſcheyſtorete twe maichanderen gedun. Singraphus vel phum unde Singraphia.

Ff 3

fulſte

fulle Schijft schijben. Singraphare.
 boir of barben Schijft of tiel opt coegste rueren-
 de van dat daer nae volghet. Epigram. tis.
 Epitaphium.

bnische Schijft. Plastographia.
 der heilige Schijft verhooghen sinne off onder-
 soekinghe. Theodoria.

Schijft die nae beschouwingen des wercks die sa-
 ken leert. Ypographia of ypographiceis.
 Schijft pmande to laede gemaect. Eulogium.
 gi.

Schijft die roit is. Miniographia. Rubrica.
 Schijft to teeken uyt anderen schijften. Excer-
 pere. Compilare. Copulare. Colligere.
 Commentare.

Schijft sonder berse of zijne. Prosa. se unde
 Prosaicus. a. um. ind alsulke schijft maken.
 Prosaicare.

Schijft van berffen ind sonder berse onder egn
 gemengt. Prosimetricus. a. um.

Schijft uytbeligen. Abscribere.
 der Schijft kunst ind gewoente. Stilus.
 der Schijft kunst ind gewoente pmande to leeren.
 Stilare. Instillare.

Schijft barben der doden gade. Epitaphium.
 die de onderfaten Schijft tot den gemeynen ge-
 bruycht. Yponematographus.

Schijfslich. Scriptilis. Scripturalis. le. ter.
 tas.
 umw Schijfslich. Circumscriptibilis. le. ter. tas.
 onumw Schijfslich. Incircumscriptibilis. le. ter.
 tas.

Schijfsche. Scriptorium.
 Schijfsch aduer. Graphastim. scriptim. Seria-
 tim.

Schijfsch insalt. Tenor. series.
 Schijben. Scribere. scriptitare. Exarare. Gra-
 phare.

be Schijben guet off salten. Annotare. Conseri-
 bere. pro hocollare.

Schijben nae gewoenten. Stilare. Constilare.
 Instillare.

be Schijben die werlt. Cosmographare.
 be Schijben egn laet. Geographare.
 be Schijben die psalmen. Psalmographare.
 Schijben roit. Miniographare. Rubricare.

to Schijben. to teyken. to teykenen. to bette-
 ren. Attribere. Assignare. Deputare. At-
 tribuere.

weiter. anderwerff Schijben. Rescribere.
 onder Schijben. Subscribere.
 daeden Schijben. Supscribere.
 uyt Schijben. Exscribere. excipare.
 uyt. aduer. nae Schijben. Transcribere. Cata-
 graphare.

hant Schijben. in D. Hant Schijben.
 hant schijft Schijben. Cyrographare.
 tegen Schijben uyt egnen outwarp. Ingrossare.
 an Schijben. Asscribere.
 aff Schijben. Abscribere. describere.
 be Schijben dyc gestalt of gelegenheit egnis dnyghs.
 Describere.

uyt. samen Schijben. Conscribere.
 in Schijben. Inscribere.
 sich in Schijben of verbynden tegen egnen ande-
 ren in egnre saken umw den to betuygnen.
 Inscribere.

dye sich so in Schijft. Inscripticius.
 tuschen Schijben. interscribere.
 aver Schijben. Perscribere. transscribere.
 bur Schijben. Prescribere.

Schijwer. Scriptor. graphus.
 des ands be Schijwer. Geographus unde geo-
 graphia i. talis descriptio.

be Schijwer der psalmen. Psalmographus unde
 psalmographia.

Schijwer van hystorien. Hystorlographus unde
 hystorlographia. ac [i. a.] commentariis
 indeclinabiliter.

Schijwer van croniken. Cronographus unde
 cronographia.

Schijwer van uphen saken. Librarius.
 Schijwer van arden saken. Antiquarius.

Schijwer van tyngelecheren schijft. Apocri-
 farius unde apocrifia.

Schijwer der meysteren. Autorius.

Schijwer der heilige schijft. Agiographus unde
 Agiographia.

dage men der Schijwer guet bechoipt. Astra-
 rium. ril.

be Schijwer der werlt. Cosmographus unde
 cosmographia.

be

de Schijber van der hoenpungen werken. Tra-
gedus, cornutus.

Schijber die roit schijft. Miniographus, mi-
nator, rubricator.

Schijber die doppluge beschijft. Comicus, Co-
medus.

Schijber van ontfhemelen snoeden materien. Tra-
gedus, tragicus.

Schijber die spijssels testament beschijft. Olo-
graphus unde olographia.

baelch Schijber. Plaitographus unde plaito-
graphia.

Schijber van sendzieden. Epitaphista.

de Schijbbinge der werlt. Cosmographia.

de Schijbbinge. mate. off wijse allen dyngen to ge-
ben. Describere.

Schijn. in C. Cossen.

Schjoerber. snijder. Sartor.

Schjoerden. snijden. Sartire.

Schjoerdekay. Sartoria.

Scupel dat is eyn hoertken sandes. Scrupulus.
lapillus.

Scupel in der conkientien. Scrupulus. sinderli-
sis, remorsus, us.

Scupel. eyn gewicht. Scrupulus.

Schjamber.

Schude. in A. Nach.

Schub. in G. Carbe.

Schubben. schubben. in A. kieren. schubben.

Schuede van byschen. slangen off anderz. Squa-
ma, squamula.

bol Schueden. Squamatus, squamosus.

Schueden. ontschueden. Squamare, desquamare,
disquamare, exquamare.

Schuebich. Squameus, a. um.

Schudden. Quatere, conquatere, quassare, con-
quassare, quassitare, conquassitare, Concu-
tere, decutere, excutere.

Schuddbonge. Quassacio, conquassacio, Quassita-
cio, conquassitacio, concussio, Decussio,
excussacio.

Schuddelich. Quassabilis, le. quassatilis, le.
ter, tas, quassabundus et quassatim adver-
bium.

Schudden als eyn swert off speer. Vibrare. li-
brare.

suike Schuddbonge. Gradivus, vi, Vibratio, li-
bracio.

de Schuddbonge. in A. verLoiffunge.

Schudgen. in B. Seben.

de Schudden. in A. verLoiffen. et in B. de
Schermen.

berSchudden. in D. berDyenen.

Schulder die dat syn eygen anderen leent of ver-
hoipt. Creditor.

Schulder die sulich ontfyngt. Debitor.

deze Schulder als he synen schulder betrefkent geest
in schiften so wies he oen deatelt die schijnt heyt
Antipota

die sich ontSchuldicht. in A. die sich verAnt-
wert.

berSchuldong. in D. berDyent.

Schuldich. in P. Plichtich, schuldich.

Schuldich. in P. Plichtich van dofsgeit.

Schuldunge. Fac verbalia ex verbis in B. ly.
Verispen.

ontSchuldunge. Excusacio, apologia.

die Schuldunge. Reus, noxius, Culpabilis, sons
fontis et fontiter. Viciosus, tas, eciam de
hiis in B. Verisplich.

Schuldigen. in C. deClagen.

ontSchuldigen. Excusare, negare, Abdicare.
Contradicere.

onSchuldeich. Insonter. Innocenter. Innocue-
Innoxie.

Schul.

Schuplen. sloppen. in B. berWagen.

Schupstede. Laubulum, Latex.

Schulle. slinger. Funda in B. Slinger.

Schuppe. Spuma, me. Alga, ge.

Schupen op den waer. Fluitrum, tri.

Schupen van tasten honden. Lympha, phe-
sibre Schupen. Litargirum.

Schupmen. afschupmen active. Despumare.

Schupmen neutraliter. Spumare.

samen. unt Schupmen. Conspumare.

unt Schupmen. Expumare.

in of kere Schupmen. Inspumare.

tweder Schupmen. Respumare.

Schupmich. Spumeus, a. um.

bol Schupmich. Spumosus, a. um. tas.

Schuppen. in H. Haffen.

Schup

Schuype. Pala. le. fossorium. rutrum.
 Schuypen. in D. at Dingen.
 Schuypen. Precipitare.
 Schuyptosi. in C. Cafe.
 Schuyter. Horreum. tugurium. grangia.
 reghen Schuyt.
 to Schuyt loyen.
 Schuyten. schuyten. in B. Varghen.
 Schuyten. regn maken.
 Schuyte. Navicula.
 Schuytte. Sagittarius. balistarius. Ferentarius.
 Iacularor.
 Schuyt to perde. Arquites. tis.
 die geSchuyt dregget of boiet. Sagittifer.
 geSchuyt. Telum. li. sagitta. missile. lis.
 verbogen geSchuyte. Dolon. onis.
 ban geSchuyte die dop of dat pter. Gifseleu. Gai-
 da. de. Hastilia. lie.
 wst tot geSchuyte hoiet. Iaculatorius. a. um.
 Schuyten hade. Includere.
 Schuytsheit. Inclusura.
 Schuyter. schuyter. Inclusarius. Inclusor.
 waterSchuyte. slupse. Catharacta. te.
 Schuyten. stouwen als men water stouwet.
 Schuyben. Amovere.
 afSchuyben. Abmovere.
 Schuyberen. schaderen ban halsheit. Frugutio.
 tis. tire.
 Schuywen. Horrere. Horrescere. Abhorrere.
 abhorrere. Pertimere. pertimescere. et
 in A. Angten.
 Schuywen. nyden. in D. verhoeden. schuywen.
 Schuywelich. in D. verhoedelich.
 See. in M. Meer.
 See. eyn grot staine water. Stagnum. ni.
 Seevoer. Pirata. Piraticus. Vispilio. onis.
 der Seevoer oeverste. Archipirata.
 Seevucht. Alofa. se.
 Seevucht seylum. in M. Meerstuyt.
 Seevoer schep. in S. raufschep.
 Seevoerpe. Piratica. ce.
 der See of meerz perichel in M. des Meers
 perichel
 Noia. ban der See soecht hogder in M.
 Meere
 Seeche. in D. Harene.

Sechibat. Macula. le. Metallum. li. Urinale.
 lis. Urinarium. Urinaria. e. Sifon. onis.
 Seychen. in M. Myggen.
 Seychen. gelich. Meticus. a. um.
 ban der Seychen dat gloem of grontsoy. Sedl-
 men. Ypsolasis. sis. Pitasis. sis. Crinodis.
 dis. Subsistencia.
 Seghebed. Submelos. dis.
 caib Segch. Stringiria. stringuria.
 Sechien. in B. Vupel.
 Seget pybait. in D. Hegmitheit.
 Seget. ctepu seget. Secretum. ti.
 Segetarius. eyn hymlich schryber. Apocri-
 rarius. Apocrisarius. Secretarius.
 Seebe. gewoente. Consuetudo. Assuetudo. usus.
 us. usitacio. ritus. stilus. Cultus. assuefac-
 tio. Mos. mosculus. Mosculus. moralitas.
 Solitudo a soleo.
 Seebe. in A. Anghe.
 Seebe. in D. Hoefheit.
 Seeden. in G. Sebere.
 gwaide Seebe Cacebes. tis.
 gwaide Seeden afnemen. Deviciare.
 besteding op Seeden der luyde. Ethiopiea. e.
 Seedich in Hoefsch. seedich.
 on, Seedich. [i. onSeedicheit.] in D. Dapper-
 heit
 Seedelich. in D. Hoeflich.
 nae bynen Seeden of gewoenten of nae Seeden
 of gewoenten byns landz of byns volcke. Tui-
 tim adverbium. ind des gelicks machmen seg-
 gen ban Meetim. Sustim.
 gude Seeden heben. Morigeror. aris.
 Seedeich. gewoentlich. Moralis. le. ter. tas.
 solitudinarius i. consuetudinarius. solitarius
 a soleo. solitus. consuetus. Usualis. le. ter.
 tas. tropitus unde tropus. pi i. moralitas
 et Ethica idem.
 Segebe. snout. rade. Fidis. dis. Fidicula. le.
 Corda. Cordula.
 Seydenspel. Armonia.
 Seiden of snaren speeler. Cordicista. commu-
 nis. ge. Fidicen.
 Seiden of snaren meker. Cordex. cis.
 ban ygen Seiden of snaren. Decacordus. a.
 um.

Seo

Sebele op to suten. Sodile. lis.
 eyn Sebel. in C. Cluener.
 ver Sebelich. in N. ge Noichlich.
 onder Sebelich. in N. onge Noichlich.
 Seder der tijt. synt der tijt. Interim. Hucusque.
 Segel. ingesigel. Sigillum. li.
 Segel gaben. in G. Gaben. snijden.
 Segelen of segel maken. Sigillare. Desigillare.
 per. valde.
 sanen mit Segelen. Consigillare.
 manigerley of ont Segelen. Dissigillare. Desigillare.
 achterwaert of weder Segelen. Resigillare.
 beneeden of onder Segelen. Subsigillare.
 Segel. septe. Velum.
 Segelen. sepien. Velare.
 Segghen. bischops nett. Sagena.
 des totter Segghen hoirt. Sagenarius. a. um.
 die mit Segghen omgheet. idem.
 Seghe. veruyngunge. Triumphus. Victoria.
 Laurea.
 Seghebrechten. veruyngnen. Triumphare. victo-
 rizare. superare. vincere. convincere. de-
 vincere. expugnare. debellare. faterizare.
 conficere. depugnare. agonizare unde ago-
 nista et anthigonista et agonizeta et ago-
 nita et agonator et Isticus i. victoriosus.
 Seghebrechter. veruynt. Triumphator. victor.
 superator. supplantator. expugnator. debel-
 lator. faterizator. cetera ut hic proxime
 supra in ly. Seghebrechten.
 der Seghebrechter gorte of krantz. Donatica. co.
 ovale. lis. palmarium. Laurea. aureola.
 Seghebrechtlich. Triumphalis. le. ter. tas. Vic-
 toriosus. tas. Palmosus. tas. Victorialis. le.
 ter. tas.
 Seghebrechtlich clept. Adorea. ree.
 die in der Seghebrechtlingen sngs opstates herden-
 de is. Pervicax. cis unde Pervicaciter. per-
 vicacia. pervicacitas.
 Seggen. gheken. in C. Callen. et in K. Kie-
 den.
 anderwerff Seggen. Redicere.
 weder of tegen Seggen. Contradicere. Obdi-
 cere. Replicare.
 boir Seggen. Predicare.

to Seggen. in T. ge Taeben.
 to Seggen of anspacche tegen ymans to heben.
 in C. Clagge.
 eyn Seggen. Dictum. ti. Dictus. us.
 nac. boir Seggen. in W. Wendaven.
 wair Seggen. in W. Woeten.
 wair Segger. in W. Woetter.
 boir Seggen. Pronunciare.
 boir Seggen. in W. ber Waitscappen.
 beziechtich wair Segger sngs monds ind loeghe-
 ner sngs heren. in T. Torgheuer in den heren.
 Nota. van Seggen of spreken byndet men
 beide in K. Kieden.

Segge. tzege. in G. Ghepte.
 lang Segge huerchsen. Edus.
 van Seggen of ghepen. Capreus. a. um. Ca-
 prinus. a. um.
 Seggher.
 Seggher als die wyng reydt. Pendulus.
 Segen cum suis. in S. Saven.
 Seethel. Falx. cis. falcicula.
 Seethelen mehr. Falcarius.
 Seether. seetherlich. in W. boir Waier.
 Seether. beglich. by. Tutus. Liber. Securus.
 Seether. wisse. ceteren. warachtich. by. bast.
 ontwijbelechtich. agntwijbel. Indubius. In-
 dubie. Indubiosus. Indubitanter. Certus.
 Certitudinarius. Certe. Certitudinarie. Fi-
 xus. Fixe. Securus. re. riter. Firmus. me-
 ter. Inhesitabilis. le. ter. Inhesitanter. Ve-
 rax. Veraciter. Verificus. ce. Indubitatus.
 te. tive. tanter. Indubitato adverbium. Ex-
 amullim adverbium i. valde sine Dubita-
 cione et omnino sine dubitatione Verus
 Vere.
 on Seether. [denki. se lez. on Seecker.] want-
 kel. ontwisse. twijbelechtich. Dubius. Dubio-
 sus. Dubitabundus. Dubitativus. Dubita-
 bilis. Incertus. Frivolis i. incertus. Amb-
 iguus. Apocriphus. Ambiguosus. Ambi-
 giosus. Creperus. Creperius. Anceps. Am-
 phibolicus. Amphibologicus. Hesitativus.
 Hesitabilis. Hesitabundus. Nutabundus.
 Seether. bast maken. versekeren. Certificare.
 Cerciorare. Firmare. Securare. Afficureare.
 Verificare.

Gg

Sre

Seckerheit, wijsheit, in *G. Geloofe*.

Seckerheit, bezigheid, in *G. Geloofe*.

Seckerheit, waarheit, onwytveleghichheit, Veracitas, Veraculus i. aliquoties Verax, Certitudo, Indubietas, Indubioſtas, Securitas, Infallibilicas, Inheſtabiliſas, Inambiguitas, Seckerheit, wijsheit, Securitas, libertas, Tuicio, Turela, Confugium, Confugela i. Securitas.

ſiede der Seckerheit, Preſidium, Subterfugium, Perſugium, Confugium, Confugela, Proceſſacalum.

daire ghyge, Seckerheit noch maſſamheit en is. Intemperium, Intemperium.

onSeckerheit, twyvelachtich, Inceritudinarie, Inceritudinater, Dubitanter, Dubioſe, cas, Ambigue, Ambiguoſe, cas, Dubitative, Muſſim i. Dubitanter, Muſſitanter, heſitanter, Heſitative.

Seel, tout, in *A. Kiepe*.

Seel an den wagen, Trahale, ſequitur hic poſtea.

Sele, woyel, in *H. Halsband*.

Sepl, ſegel an en ſcheyp, Velum, Velulum, Velare, ris, Velarium, Arthenum, Carbasus pluraliter Carbaſa.

totten Sepl of ſegel gehoorende, Velarius, a. um, die ſiede die eyn Sepl of ſegel aederschermt, Velarium, ri.

cleyn Sepl of ſegel boneit hennicken genant, Dalum, li.

Sepl of ſegel maſken of optrecken of daire mit ſeylen, Vellicor, aris.

dat meſtle Sepl of ſegel in den ſcheyp, Achaeton.

des Sepls of ſegels code, Antenna.

des Sepls of ſegels twe reye beuden an pſker oiet eyn, Pes, pedis, Propes, dis.

Seplen, ſegelen, Velare, Navigare.

Seplſch, ſegelſch, Velaris, re, ter, cas.

Sepl, ſegel optrecken, Advolare.

Sepl of ſegel nederſtrecken, Develare.

Sepl of ſegel om werpen, Circumvelare.

Sele, reepe of tout, totten [*i. tot*] den Sepl of ſegel byeniende, Apifera.

Seel, tout, in *A. Kiepe*.

Seel an den wagen, Trahale, li.

Seel, reye maſken, Scenofacere.

Seel of reye of tout, totten ſegel of ſeyle byeniende, Apifera.

Sele, reye of pant daire men wilde dyere mit beught, Capulum, li. in *P. Pant*.

Seel of reye uyngereet, Tranſentina, ne.

Seel of reye onder an den oden handen ſegel of ſeyle, Pes, pedis, propes, dis.

dat Seel of reye daire men dat ſeyle of ſegel mit regiert, Antenna, ne.

Seel of reymaker, Scenofactor.

Seel of reye of twee daire men ſich langhs treet mit den ſcheyp ader eyn waeter, Antenna, Intenena.

des to Seel of reymaker dyent, Scenofactorius, a. um.

Seel of reymakers konſt, Scenofactoria.

Selich, Felix, proſper, beatus, dexter, a. um, dextimus, eutex, cis, ſecundus, a. um.

onSelich, in *A. Arm*, et in *A. onAventuſ* lich.

Selicheit in *A. Adventure*.

onSelicheit, in *A. Armoe*.

Selich maſken, Beare, Beatificare, Felicitate, Secundare.

Selicheit, in *A. goede Adventure*.

onSelich maſken, Infeliciare, Infelicitare.

Selden ſeligen, Rarus, a. um, raro adver.

Seligen welken, Rarere, Rareſcere.

Seligen, byend, ongewoentlich, Alienus, Inſolitus, inconfuetus, pauciens, externus, extraneus, extranus, a. um, extrarius, Inſultatus, eclam de hiis in *B. Buternynſch*.

Seligen, byend maſken, Rarificare, Externare, alienare.

Seligenheit, Raritas.

Selbe, eyn eynt, Salvia, xiliphon.

de Selbe, die ſelbe, Idem, Idemipſe, metipſe.

Ipfemer, Iſidem, Iſchitidem.

Selſch perſoonlich, Perſonaliter.

Semele, in *C. Elyen*.

Semele, wegge, in *B. wyntDoit*.

Semſchieder, Semestinum, mellicorium.

Senator, Senator, ris, ſinelecius.

Senatoſch cleyt, Ambolla, ambulla.

Se

Senatoreskap. Senatus. us. Ancletus. us.
 des 100 Senatoreskap hoort. Senatorius.
 daer sych die Senatoren vergaderen. Senaculum.
 Sentien active. Mergere. demergere. Sub-
 mergere. Merfare. Merfitare. Demerfare.
 demerfitare. Submerfare. Submerfitare.
 in Sentien. Immergere. Immerfare. Immerfi-
 tare.
 1001. samen Sentien. Commergere. Commer-
 fare. Commerfitare.
 1002. Sentien. Profundare i. in profundum.
 Demergere.
 weder Sentien. Remergere. remerfare. reme-
 ritare.
 1003. der Sentiengeen trecken. Emergere. Emer-
 fare. Emerfitare.
 Senden. in S. Schicken.
 1004. Senden. in S. 1005. up Schicken.
 in Senden. in S. in Schicken.
 der Senden. beoanven. in W. Wassingh leggen.
 Sendynge. Kichynge. Missio. Legacio. lega-
 ciuncula stolia. e i. missio. Directio.
 der Sendynge. in W. der Wassingh.
 Sendelich. schicklich. Missilis. Missibilis. le.
 Sendbaide. in W. sendbaide.
 Scene an en dyet of nuytich. Nervus. Nervu-
 lus.
 sonder Scene. Enervis. ve.
 van Seenen samen ketten. seenen geven. Ner-
 vare.
 an den Seenen te krenten. Denervare.
 Seenen uprepen of snijden. Enervare.
 groit. vol Seentich. Nervosus. nervicosus unde
 nervositas. nervicositas.
 Seent an en armboght. Amentum. ti. Trama.
 me.
 Seent. snout. Sona. ne.
 Senewel. in ti. kint. fenetwel.
 Seney. in M. Mostart.
 Senghen. bespelen.
 Sengher. Cantor. Bardus. Fabarius.
 der Sengher meyster. A cantariis indeclinabi-
 liter. Peranphonista. phonicus. Themeli-
 cus i. Musicus.
 Sengher die gelick symmetich syn. Paritonus.
 der Sengher loyn. Sipharium. ri.

lof. Sengher. Ymnidicus. ymnista. ymnistica.
 ymnicanus.
 boir. Sengher an den dantz. Coraula. le. Co-
 raulas. lis.
 haeten. Sengher. Discantor. Florator.
 ander. Sengher. Succentor.
 groff. Sengher. Tenorista.
 suet. Sengher. Modulator. Neumaticus.
 boir. Sengher. Precentor. Exordiarus. Raro-
 phonista.
 totten boir. Sengher hoerende. Exordiarus. a.
 um.
 Sengher van snoeder doypetliker matzen. Tra-
 gedus. ind des daer toe hoort. Tragicus. a.
 um.
 Sent. woeghe der geestelikeit. Synodus. se. ge.
 Sentlich. woegder. Synodalis. le. ter. ras.
 Seep. Smigma tis. sapo. onis.
 van Seepen of salben eyn mengel. Migma. ma-
 tis.
 Seer. bast. in M. ge. Moich.
 Seer. Valde. nimis. maxime. oppido. Asa-
 tim. antigion. apprime.
 so Seer. Adeo. Intantum.
 Seerich. in G. Gynrich.
 Sermoen. in P. Predike.
 Sermoen. in P. Prediken.
 Ses. Sex.
 die Seste. Sextus. senus. a. um.
 Sesstich. Sextupliciter. sextuplex.
 Sesstich maken. Sextuplare. sextuplicare.
 Sestyn. Sedecim.
 Sestynende. Sedenus. sedenarius. Sedecimus.
 Decimussextus.
 Sestynmail. Sedecies.
 Sestich. Sexaginta.
 Sestich lair alt. Sexagenarius.
 eyn ind Sestich. Sexaginta unus.
 twe ind Sestich. Sexaginta duo.
 drey ind Sestich. Sexaginta tres.
 vier ind Sestich. Sexaginta quatuor.
 vijf ind Sestich. Sexaginta quinque.
 seff ind Sestich. Sexaginta sex.
 seuen ind Sestich. Sexaginta septem.
 acht ind Sestich. Sexaginta octo.
 negen ind Sestich. Sexaginta novem.

Sestich maël. Sexagies.

Sestichste. Sexagesimus. Sexagenus.

egn ind Sestichste. Sexagesimus primus.

twe ind Sestichste. Sexagesimus secundus.

dyg ind Sestichste. Sexagesimus tertius.

vier ind Sestichste. Sexagesimus quartus et cetera.

getal van Sessen. Senarius.

getal van Schepnen. Sedenarius. Sesdenarius.

getal van Sestiggen. Sexagenarius.

van ixi. Sexagenarius unus.

van xxi. Sexagenarius binarius. ind so boymaan [i. vortan] dyg tot ixi.

Seshondert. Sexingenti. te. ta. secenti. te. ta. sexcenti. te. ta.

Sestich. Sextuplex. Sextupliciter.

Sesmaël. Sexies.

Seste. Sextus. a. um.

Ses voetslinder dat heyt eyn tritern tot hoep gebonden. Triternus. Triternulus. Triternunculus. Triternen maaken. Triternare. Triternen tot hoep seuen. Contriternare. Triternen van eyn onderscheiden. Distriternare. Retriternare. per iterum. van Triternen tot Triternen. Triternatim.

Sessten to meten. Falcistrum.

de Seie. Beschuttinge. Possessio.

de Seie of beschuttinge eyns dings so lang te hebben dat des in den rechten genouch is to beschrijven. Prescriptio a Prescribere.

Setel cum suis. in S. Stoel.

de Seien myt den dubel. in D. myt den Dubel.

de Seien van eynen aetjingen dubel. Archicenus.

ge Seie. Statutum. Institutum. Institutio. Decretum. scitum. ti. Plebiscitum. xactio. Constitutio. Ordinatio. Condictum.

ge Seie. in D. ge Dichtje.

Seuen. insteuen. Statuere. Censere. Condicere. Instituire. Constituire. Sillere. Ordinare. sanctio. tis. tire. sanxi vel sanctivi. sanctum vel sanctitum.

Seuen. seggen. Ponere. Locare. Locitare.

in Seuen. instituere. lavellire. Imponere. Indere. Compociare i. Investire.

Seuen van egnre stede op die ander. Transferre. Translocare.

aeter Setten. Appodiare.

myt Setten. Impociare i. Disvestire. Destituere. ont Setten. assuere. assillere. Deponere. Destituere. amovere. debassare. Calare.

to Setten. in T. to Leggen.

wyder Setten. Reponere. Relocare.

onder Seuen in gmaens stede. Subponere. substituire. Obdere. subrogare. surrogare. substituire.

bur off boyt Setten. bur off boyt trecken. boytren. heigen. Promovere. Provehere. Prodesse. Proficere. Proficere. Predere. prorogare. Preferre. Anteferre. Proveclare.

baeren Setten. Superponere.

bur Setten. Preponere.

bur Setten. burleggen. Proponere.

de Setten. in C. Cummeren.

ber Setten. in P. ver Panden.

ont Setten banden comen. Dearrestare.

ont Setten stede of staete die belegen sijn.

tegen Setten. Opponere. obdere. Contrariare. Obstillere. in T. tegen Leggen.

tegen of contrary Settinge. Anthitesis. sis. Opposicio.

in Setten in schijfen oft woerden. Inferere. Intexere. Imponere.

tusken Setten in schijfen of woerden. Interferere. interponere. intertexere.

tusken Setten. Interponere. Intercalare. intercalare. interpolare.

tusken Sestich. Intercalaris. re. ter. tas. Intercalaris. re. ter. tas. Interpolaris. re.

aber Setten die eyn spijk in die ander. Transfere. Translatore. interpretari.

afstellen aber Setter. Translator. interpres. interpretator. Hermes. me. Herines. mis. metis.

af Setten egnen van sinen staede oft werdigheit af en paye to ontpagen. Degradare.

weder an Setten totter een ind werdigheit. Regradare.

to hoep. to gader. to samen Setten. boeghen of blygen. Componere. Coniungere. Applicare. Adiungere. Adhibere. Amicire. Copulare. Arcere. Constituire. Stipare. Constatipare. Instipare. per. in vel valde. Ob.

per-

per. undique vel contra. Re. per. iterum.
 sub. per. subius vel post. vel parum.
 onder. Setten. in *D.* onder. Seiden.
 de. Setten. geben in testament. Legare.
 de. Setter in den testament of den wat besat wurde.
 Legatorius.
 des tot der de. Settingen hoiet. Legatarius. a.
 um.
 de. Setten. umsetzen. umzingelen. beliggen. be-
 stellen. in *T.* um. Leggen.
 de. Setten en stede mit eynde of boemen. Con-
 serere. rui. sertum. inserere.
 um. Setten. umzingelen. in *T.* um. Leggen.
 in. Setten in eyen stede. Illocare. imponere.
 voer. Setten in eyen stede. Prelocare. Preponere.
 af. Setten van der stede. Delocare. Ahlocare.
 samen. by eyen Setten in eyen stede. Perlocare.
 Collocare.
 der. Setten. vermaalen als ich nu gy dan. in *M.*
 der. Maalen.
 de. Setten van der hant in testament. Ablegare.
 samen. mit de. Setten. Collegare.
 to. eug. achterwaert Setten. Seponere.
 Settende. Tectus i. positivus.
 samen. Settinge. Sintesis i. compositio.
 Setter. Locator.
 Setten. Localis. le. ter. tas.
 um. Setter van Schijft. Commentator. Com-
 mentarius.
 oeder. Setter van eyne spysen in die ander.
 Translator. Interpres. tis.
 Sette. byst. tussch. Cribrum. in *D.* meet. Tubel.
 Setarium. setacium.
 Seben. heffen. in *D.* Wydelen.
 Seven. Septem.
 Seventygen. Decem et septem.
 Sebenynde. Denusseptenus. Denusseptena-
 rius. Denariusseptenarius. Decimussepti-
 mus.
 geal van Seben. Septenarius. a. um.
 geal van Seventygen. Denariusseptenarius.
 geal van Seventich. Septuagenarius.
 van lxxi. Septuagenarius unus.
 van lxxii. Septuagenarius binarius. ind so hoet
 an' bis tot lxx.
 Seventich. Septuaginta.

eyn ind Seventich. Septuaginta unus.
 twe ind Seventich. Septuaginta duo.
 dry ind Seventich. Septuaginta tres.
 vyer ind Seventich. Septuaginta quatuor.
 vyff ind Seventich. Septuaginta quinque.
 seff ind Seventich. Septuaginta sex.
 seven ind Seventich. Septuaginta septem.
 acht ind Seventich. Septuaginta octo.
 negen ind Seventich. Septuaginta novem.
 Seventichste. Septuagenarius. septuagnus. si p-
 tuagesimus. a. um.
 eyn ind Seventichste. Septuagesimus primus.
 twe ind Seventichste. Septuagesimus secundus
 et cetera.
 Sebenbeligen. Septemplex. septempliter.
 Seventich. Septuplare Septuplicare.
 Sebenbelich mail. Septuagius.
 Seben mail. Sepcies. septuplum.
 Sebenhondert. Septingenti. te. ta.
 Sebenstern. Septistellum. plyades alias pleya-
 des i. pleyas in nominatio singulari. Vir-
 gille. Septentrio. onis.
 andere Sebensternen. Hyades. succule.
 Sepber. Saliva. Offedo. dinis.
 bol Sepber. Salivofus.
 Seumer. in *P.* seumier. Vert.
 Sy of se. Illa. Ipsa in singulari.
 Sy. se. in plurali Illi. ipsi.
 Sibbe. geslecht. in *A.* Art.
 Sibille. eyn wijfse byndte. Sibilla. prophe-
 tissa.
 Sich. sichselven. Sibi. sibiipsi.
 Sicht mit to megen. Runco. onis.
 Sichtmecher. Runcator. runcarius.
 mit der Sicht megen. in *M.* Megen to. ta.
 tober. Sicht. in *D.* Haip.
 tober. Sicht. Respectio. respectus. us.
 ge. Sicht. beschouwing in den slape. Visio. onis.
 Vifus. us. Oroma. tis.
 ge. Sicht. geswyn. Vifus. us.
 Sichtich. in *S.* Spenich. stechtich.
 on. Sichtich. in *S.* va. Spenich.
 ont. Sichtich. in *A.* Ansteldich.
 on. Sichtich. in *T.* Aert.
 ont. Sichtich. Reverens. Reverendus.
 voer. Sichtich. in *D.* Bescheyden.

boir, *Sichtich*. Providens. providens.
 onboir, *Sichtich*. Improvidus. Imperspectivus.
 boir, *Sichtichheit*. Providencia.
 onboir, *Sichtichheit*. Improvidencia.
 boir, *Sichtichheit* of toberseht to hebben. Prospective. Perspectare. Respective. prospicere. perspicere. Respicere.
 merkende *Sichtich*. Conspicuus. conspicax unde Conspiciacia. ras. ter.
 boir, *Sichtich* wunsch. Speculativus. Speculatorius. Perspectivus.
 bettere *Sichtich*. Prospectivus.
 boir, *Sichtich*. Perspicabilis. le. ter.
 bettere boir, *Sichtichheit*. Prospectus. us.
 die toe of boir, *Sichtich* is. Respective. prospectivus. provisivus. providus.
Sichten. seken. in *B*. *Wunen*.
Sichte. buidelseke. in *B*. meel, *Budel*.
Speck. in *C*. *Canck*.
Speck wesen. in *C*. *Cancken*.
Specken *canck*. in *D*. *specken* *Canck*.
 stede daer men die *Specken* heplet. *Nosoconium*.
Speck maken.
Sijde. leghe. in *D*. *Neder*.
Sijde an den lijve. in *T*. *Canck*.
 op dese *Sijde*. *Cis*. *Cira*.
 op ghene *Sijde*. *Ultra*.
Sijde. sijtwerck. *Sericum*. *Coccinum*. *Bombicinum*. *Tramisericum*.
 dat van *Sijden* is *Sericus*. a. um. *Coccineus*. *bombicinus*. a. um. *Tramisericus*. a. um.
Sijdworm. *Bombar*. *acis*. *lanugo* unde *Lanuginosus*.
Sijdwolfe *Bombicinum*. ni.
Sijdwerck maken. *Bombicinare*.
Sijdwercker *Bombicinator*.
Sijden riegt. *Tramiserica*.
Sijden ingedragen in lijnen schersel. *Tramisericus*. a. um.
 to samen *Sijden* oick dat berghaven is van *Bildwerck* of figuriet. *Olostricus*. a. um.
 mit *Sijden* to izeren of van *Sijden* wercken. *Sericare*.
 de *Sijden*. in *B*. *Veneben*.

Sijdelich. *Lateralis*. *Collateralis*. *Allateralis*.
 ter. ras.
 op *Sijde* op bunt. *Estis*.
Sijde. wesen bunt. *Sitis*. *Sitore*. *Estore*.
Sijden. wassen. *Bulire*. *Lixare* et *Lixore*.
Elixere active.
 boir *Sijden*. *Fervo*. *vis*. *vere*.
 boir *Sijden* gelick. *Lixabundus*.
 samen *Sijden*. *Colligare*. *Combulire*.
 weder *Sijden*. *Religare*. *Rebulire*.
 arder of up *Sijden*. *Elixare*. *Ebulire*.
 half *Sijden*. *Semibulire*. *semilixare*.
 van *Sijden* ophoeren. *Debulire*.
Sydeinge van ganzen ruyde. *Aposma*. *Apozima*.
Sydoick *Colum*. li. *Colatorium*.
Syde. *Cola*. le.
Syden. *Colare*. *Excolare*. *Eliquare*.
Syff. temst. seke. *Cetarium*. *Cetaculum*. in *B*. meel, *Budel*.
Syffen. in *B*. *Budelen*.
Syghen. *lexchen*. in *D*. *Druppen*.
Syghen *astrucelen* nedrwaert. *Declinare*.
Signet in een ruyck. *Signetum*. *Apostragisma*.
Apophiasma.
Spel. in *G*. *Geyst*.
Spellen. *Animula*. *Animacula*.
 an *Spel* ind an lijve staet. *Bicanor*. *oris*.
Speltaighen. *Agonizare*.
Speltaighet *Agonista*. *agoniceta*.
Speltaighang. *Agon*. *onis*. *Agonia*.
Syrien dreghet arder dat hesthe vout. *Por-meus*. ei.
 der *Spelen* oerbeste hepl. *Sacernus*. ni.
Spelen in der hellen. *Manes* *indecli*.
 der *Spelen* strijt. *Sichomachia*.
 der *Spelen* erste instoeynghe in dat licham. *Animacio*.
Silde. *Syllaba*. *Bannita*.
Silden to hoep vorent. *Sillabare*. *Sillabicare*.
 van *Silden* tot *silden*. *Sillabatim*. *sillabica-tim*.
 een *Sillich*. *Monosyllabus*. *monosyllericus*.
 et sic de singulis hic iam sequentibus.
 twee *Sillich*. *Bissyllabus*.
 dry *Sillich*. *Trissyllabus*.

hier

hier Silbich. Tetrasyllabus.
 hieß Silbich. Pentasyllabus.
 seß Silbich. Exasyllabus.
 eben Silbich. Epasyllabus.
 acht Silbich. Octasyllabus.
 negen Silbich. Nonasyllabus.
 zehn Silbich. Decasyllabus.
 elf Silbich. Indecasyllabus.
 veel Silbich. Polisyllabus.
 Silber. Argentum.
 Silber begheer. Comator. toris.
 Silber smit. Argentarius.
 die Silber steelt. Argiropata.
 der Silber. Argentatus.
 Silber groe. Argentifodina.
 Silber verbaere. Argentarius.
 Silber verderber. Agiropata.
 Silber meer. in G. Goltmaker.
 golt Silber. in G. Golt Silber.
 Silberkijm. Litargium. litargium.
 stich Silbers. Emblematis.
 Silberren. Argenteus. a. um.
 der Silberren. Deargentare.
 Silberich. Argenteus. a. um.
 wegnich Silberich. Argenteolus.
 Silbers egn degt ind golt egn degt. Electrum.
 tri.
 Sze. Ecce. Vide. Aspicere. Intuere.
 Sym. merkat. in A. Aff.
 Sympel. in A. Alver.
 Sympelheit. in A. Alverheit.
 Syn. in A. Tuten.
 weder Syn. in D. ber Synen.
 ont Syn. ontfechten. in A. Wizen.
 ont Syn. in S. Schamen.
 umb Syn. in C. Cagen.
 ber Syn. berleuen. Providere. beneficiare.
 an Syn. in S. an Schouten.
 doir Syn. in S. doir Schouten.
 weder Syn. Revidere.
 buer sech Syn. Providere.
 umb Syn. Circumspicere. Respicere. Circum-
 spectare.
 samen Syn. in S. samen Schouten.
 better Syn. Prospicere. prospectare.
 opwaer Syn. Suspicere. suspectare.

weder Syn. Subspicere.
 ber Syn. berckhouden. in D. ber Synen.
 ber Syn. berdegen. Explorare.
 ber Syn. beraden. bewegen. in D. boad Dacht.
 onber Syn. onberaden. in D. onbe Dacht.
 doir Syn. doirghade. in D. Horden.
 onber Synlich. in A. Wenterlich.
 Synlich. sichtlich. Visibilis. le. ter. tas. Spec-
 tabilis. le. ter. tas. Conspicabilis. le. ter.
 tas. Lustrabilis. le. ter. tas.
 on Synlich. onzichtich. Invisibilis. le. ter. tas.
 Incontemplabilis. le. ter. tas.
 on Synlicher Synen betrachtung of becommen-
 of kunst. Theorica. ce. ind die sulich han-
 delt heit Theoricus. a. um.
 Syn. molt. in G. Gedacht.
 Syn. verstant. begrip der saken. Intellectus. us.
 sensus. us. series. Capacitas. Effectus. us.
 sententia. sententiuncula unde sentencio-
 sus.
 die vele Synne heet. Polifenus. sensuofus. tas.
 sensatus. cetera in A. Wel.
 so Synne nimen. Animadvertere.
 to Synne hangen. verberliken. Respicere.
 der Synne beruchtinge. Porisma. tis.
 en Syn of verstant die bedwongen stepe. Stro-
 pha. phe. strophula.
 an Synnen berghen. amoben. Requiere. pe-
 tere. expetere. exigere. et in A. an Doer-
 den.
 ber Synnen. besinnen. in D. ber Dencken.
 Synlich. Sensualis. le. animalis. le. ter. tas.
 Synneficht. in A. Wel.
 dat vele Synnes of betrachtingen heet. Polife-
 nus. Polifenius. Polixenus. Equivocus. a.
 um.
 gheyn Synnes. in A. gheynre Maen.
 ont Synnen. raken. in D. Doeben.
 uyt of on Synnich maeken. in D. Doeberich.
 raisende maeken.
 dat vol Synnes is. Sentenciosus. tas.
 heet. gantz. Synnich. Ulixes. is. ulixeus. ef.
 et ulixeus. a. um. sensatus. Rosus. a. um.
 Synlich. sachtich. in A. geWellich.
 egn Synnich. in D. ber Hart.
 on Synnich. onsmnen. in D. Doeberich.
 Syn

Synlich. berstenlich. Sentencialis. le. ter. tas.
Intellectualis. le. ter. tas.
Sijn. des. bys. Sui. illius. huius. istius.
Sijn. waken. verbum. Esse. Existere. Persi-
stere. Consistere.
by **Sijn.** Sumus. Existimus. Consistimus.
by **Sijn.** Sunt. Existunt. Consistunt.
by **Sijn.** byweten. Adeste.
by **Sijn.** afsteken. Abesse. Deesse.
by **Sijn.** buweten. Praesse. Celleo. es. ere.
lui.
Syngen. Cantare. Cantitare. Canere. Pange-
re. Pangitare. Psallere. promere. Decan-
tare. Modulari.
samen **Syngen.** Concinere unde Cocentus. us.
Concantare.
by **Syngen.** Calamicare. Iubilare.
by **Syngen.** Accantare.
Syngen dikant. Discantare. Excantare. Flo-
rare.
achter of weder **Syngen.** Recantare. Recin-
nere.
gelich **Syngen.** Accinnere unde Accentus. us.
Symphonizare. unde Symphonicus. Sym-
phonista.
siet **Syngen.** Modulor. aris. Meditor. Sym-
phonizare.
hoir **Syngen.** Precinere unde precentor et pre-
centus. us.
tegen of alrewege of ymande to laster **Syngen.**
Occinere. Occentare unde Occentus. us.
Occamen.
onder **Syngen.** Succanere. succinere unde Suc-
centor et succentus. us.
cleynlich **Syngen.** Mimurio. ris. rire.
die **Synght** mit den monde nae der vogel sanch.
Oicn. oscennis.
Syngens hoast. Musica.
Synghebe daer oerre vele to samen syngen.
Pangitorium
Syngzen. eyn eyn. Potentilla.
Syn der tyt. in S. Seder der tyt.
Synielen ypt der sinde arden. Scoria.
Syppen. seken. in D. Dyppen.
Sypel. loich. in A. Aune.
Synope. in D. seken Duarch.

Sijff. bys. west. Esto.
Sijle van begippen. Axisia.
Sitten. Sedere. sidere idem.
be **Sitten.** Possidere.
be **Sittinge.** weest. Possessio.
be **Sittinge.** in E. Erbe. Erfstufte.
Sitten lozen ind traigen. Residere. Resides.
cere.
Sitten sich to reken idem.
beneben. onder **Sitten.** Subsidiere. Subsidio. dis-
dere
by **Sitten.** Presidere.
by **Sitter.** Preses. dis.
bo. comlich **Sitten.** Persidere.
um ind um be **Sitten.** Obsidere. Obsidere.
Sitten op eyn geistlich leen. Residero. Resi-
descero.
Sitten of liggen in toymanscap. idem.
by **Sitten.** Alsidere. Alsidere. alsidescero.
samen. mit **Sitten.** Considere. Considere. Con-
tesco. Considesco.
um by **Sitten.** Circumsidere.
in **Sitten.** Insidere s. Insideo equo. Insidere
s. Insido equum.
be **Sittende.** Teticus i. Possessivus.
hoigh **Sitter.** Altichronus.
Sittinge to ruygh umd. Cavea. vee. Caveo-
la. le.
Sittinge. Sessio. onis.
Sitich. Sessilis. le. sessibilis. le. ter. tas.
Sladden.
Slabbart in B. Slaffart.
Sladden in B. Slaffen.
Slach. letus. aporia. percussura. percussio
lectio. Verber. cerera verbalia fac ex ver-
bis in B. ly. Worthen.
onder **Slach.** in B. Dreytz.
o. d. **Slach.** Interlicium. Intervallum. Inter-
vallum. Intercapedo.
backen **Slach.** Alpha.
hals **Slach.** in B. Halslach.
d. **Slach.** in A. Adoret.
d. **Slach.** temp. in B. meelwidel.
Slach op woyn der blyden als die den steyn lof
ghet. Verber. ris.
Slachten bygh. in D. Doeden.

Slach.

Slachten, geficken. Assimilare active, assimilari passive. Comparare. ri. Equiparare. ri. Slachting onder den vogteren. Sedicio.

Slachting, in N. Nijst.
wat men Slachter van bych dat heit Magmentum. Magamentum.

Sladeren, slaften, in P. Pladeren.

werden geSlagen. Vapulo. as. are.

berSlagen, verfrist, in N. Anstelselich.

berSlagen, in B. onWijde.

berSlagen als darsch, in S. Schale.

Slacn, in B. Wolien.

opSlacn, verkschmen, in C. Carctien.

anSlacn, in C. anCleven.

anSlacn, beslaen, in G. beginnen.

assSlacn, in B. assVercken.

berSlacn, spoeren, in C. Erbaren.

dorSlacn, verdoemen, in D. Doemen.

tegenSlacn, in B. tegenVoeten.

berSlacn, nederslaen, fentien, ontswellen. De-

tumere. escere. Distumere. escere. Extu-

mere. escere. Disturgere. escere. Extur-

gere. escere. Deurgere. escere.

berSlacn, berSlagen maken, in N. Witselich

maken.

uptSlacn, Excutare.

to hoep of samen Slacn, Concutare.

berSlacn, verwiden, berfloeren, in D. inDra-

gen.

waer of achter Slacn, Referire. repercutere.

Rev. rbarare.

Slaculich, Verberabilis. Percussibilis. Referi-

bilis. le. ter. tas.

die Slacn verdient heit, Verbero. onis.

die Slacn getich is, Verberosus. Flagello-

sus. tas.

Slang, Serpens. Serpentulus. Aspis. Colu-

ber. Anguis.

Slang mit twee hoefden, Amphibena.

Slang die sprecht, Ocululus. cl.

Slangen verwaecte, idem.

Slang die des winters oer huyt afstrect dat alle

andere slangen des somers doen, Scita vel

scitalis.

eyn Slang of ader die oeren man dat hoest af-

bi And oer iongen dyten sich nyt oeren lyve.

Vipera undo vipereus et Viperinus a. um.

Vijnder Slang, Salpiza. cecula.

eyn Slangen art dat mit synen gechte myn-

segen ind dyeren doebet. Basiliscus. Regu-

lus. li.

Slang die bloegelen hebet, Syrena. nē.

Slang goetbarwich, Amoides.

Slang die nu in den water ind van op den lande

de is, Chelindrus et Ceridrus.

Slang die roit is, Emorois.

Slang mit vele hoefden, Ydrus.

waerSlang, Emdros.

Slang die oer iongen vertereet behalven eyne kie

oer op den rugge sit.

Slang die dat water senjint, Natrix et Rina-

trix, mas, ge.

Slang cleynd ind slijpich van bartwen, Ophites.

men heit sy oick stellio. onis. dat is en unck

of moll.

Behalven de Slangen die genoemt volgen meer

namen van slangen heetna.

Diplos is cleynd ind doebet eer ment boist.

Tirus tegen synen beet is naem remedium.

Ydra heit vele hoefde.

Saura beschermpt den mynsegen tegen andere

slangen.

Quadrasmus leest int suge.

Salamandra leest oick so.

Centris springt allet recht upt.

Jaculus is eyne bliegende slang.

Boas slijght dat gewich ind doebet dat.

Cerafles heit hoeren ind verberst vele dyeren.

Ypaelis doebet eyne in den slap.

Prestor doebet mit goeter swellingen.

Seps is raiende ind seer senjint.

Cacoblephas doebet mit ansen.

Dotrax is seer halt in synen senjint.

Rubeta.

Coendrilus heit hier boist ind waegt opt kant

ind in den water.

Linx van synen urinen werft en costel segn.

Draco heit vele tande wyant des e-

phants.

Scorpio sterckt lachende myn den slac.

Spuens doebet myn synen spugen.

llh

ngj

ngh Slangen hupt of velle die sy antrecken. Induvie. arum.

Slangen hupt off velle die sy upstuppen. Exuvie. arum. Reduvie. arum. Redivive. arum.

Slangen blaaslyng. Sibilus li unde Sibilare.

Slangen stert. Strepia. e.

van Slangen gebaeren. Serpentina.

Slanghe. Serpentinus a. um.

der Slangen slangen. Serpere.

Slap dat niet done en is. Remissus. Laxus.

Slap. weick werden. in D. Moete. weick.

Slap maken.

Slap. Dormicio. somnus. somnellus. somniculus sopor

die sonder Slap is. Infomnis. ne. Exomnis. ne.

sonder Slap. Infomnium. nil. Infomnia. e.

Saphus. in D. Dognier.

Saiperamet. Cubile. lis. Thalamus.

Slapen. Dormire. Dormitare. Lallo. as. are.

Somniare. somnitare. somno. nis. nire.

dun Slapen. somnare. Sopire. Soporare. Con-

soporare. toporizare unde Sopor. poris.

Slapen. baiken. idem quodammodo.

Slapierich. baikerich. Somnolentus. somniculenus. somnosus. soporifer. somnifer. soporosus. glirius. Gliricus.

dun Slapierich. Soporos. a. nm. soporabilis. le. ter. tas.

Slapierichheit. baikerichheit. Somnolencia. Somnulositas. Soporositas.

beSlapen. Clausus. conclusus. Inclusus.

beSlapen adverbium Clausum. septim.

beSlapen stede. gewercht. Septum. ti.

Slie als en bycht of anders wat. Accasus. stupidus. a. um.

Slie werden. Stupere. escere. Obstupere. escere Stupesceri.

Sliechheit. Stupor. Stupiditas. Accasia sie.

Slie die op en steeboen weest. Accasium. si. steeboen. Accasus. si.

Slie. plump of stomp. onsharp. Obtusosus. Obtusus Stupidus a. um. Retusus.

Slie. plump of stomp maken. Obtorare. Obtorundere. Retundere. Stupescere.

Sliejen say. Accacia.

Sliecht. in E. Eben.

Sliecht maken. in E. Eben maken.

geSliecht. maichkap. in A. Art.

van den siben geSliecht. Tribulis. le.

mebe van den siben geSliecht. Contribulis. le.

van geSliecht tot geslachte. Tributim.

egns geSliecht overste. Genearcha. die sonder of van snoeden geSliecht is. Deneger. aborigenes.

van twee geSliechten. Bigenus ut mulus.

Sliecht maken. sliechten dat eyn umd dat ander.

in A. verlijchen.

Sliechtmaking sliechtling in A. verlijchongh.

Sliechter. in D. Slechthoutter.

Slieche. Testudo. dinis.

Sliechen dop. Conchile. lis.

Sliechen synt manigerley als

see Sliechen.

suet baerliche Sliechen.

waelt Sliechen.

byoch Sliechen.

baer der Sliechen dese synt. Testudinerum.

Sliechtich. Testudineus. a. um.

Sliecke. Reda. de. Baisterna. ne. trabea. bee.

van der Sliecken dat boerlogh. Redarium.

Sliecken pert. Veredus. di.

der Sliecken boerman. Varedarius.

Slieffen. in D. Slaffen.

Slieffen. snappen. in D. Slaffen.

doir-Sleggher. berghwiler berghoemer. in D. Doo-

mer. et in A. Techer. Vappa. pe. Vappi-

mus. Ambro. onis

Sleggher die siept. Fac verbalia ex verbis in

D. ly. Woerden.

Sleggher. in D. Doelch hulle.

Slepp swantz. Sirana tis.

Sleppen. swantzen.

Slie. in D. Doelch hulle.

die den anderen Slept. Verbero. onis.

ber-Sleien. berghoeght. beradbet. Xerapellinus.

a. um.

Slp. eyn biesch in A. Tyner.

Sliechheit. in E. Gelat. et in D. Drechtich.

Sliechten. sliecht maken dat eyn umd dat ander.

in A. verlijchen.

Sliech. in D. Dych.

Sliech

Stijckich. in **D.** Dreckich.
 Stijckstede. in **D.** Dreckstede.
 Stychen. sluyppen. in **G.** wechlich Gaen.
 Stychen. sticheren. slonden. tusschdang doen. Vora-
 re. Devorare. Ancleare. Cleo. eles. clere.
 Commessare unde Commessacio. Degulare.
 Ingulare. Hyare. forbere. Absforbere. Glu-
 tire. Conglutire. Deglutire. Inglutire. Eglu-
 tire. Ligitire. Deligitire. Lurcare.
 boirSticken. Preglutire.
 tweirSticken. Reglutire.
 boirStichen. Transglutire. Transgulare.
 Stycher. slinder. in **D.** Dait.
 Sghm. in **S.** Sgeeff.
 Sghm maken. in **S.** Scheff maken.
 Sghm. in **D.** Dreck.
 Sghmich. in **G.** Geiat. et in **S.** Stüberich.
 Sghmich.
 Sghmich. luytich. in **T.** Tynich.
 Sghmich. luytichant. Sinistra. Leva.
 ter Sghmich. luytichant. in **T.** ter Tyncher.
 Sghmichen. ontsuellen. in **S.** nederSlaien.
 Slonden. in **S.** Sticken.
 verSlonden. Absforbere. Deglutire. Eciam de
 hiis in **S.** Sticken.
 berSlondinge. Fac verbaalia de verbis in **S.**
 ly. Sghen.
 Slinder. sticher. in **D.** Dait.
 Slinden. in **C.** Cuyppen.
 Slinger. schuile. Funda. Fundula. Fundibula.
 Ametum. finda.
 Slinger. werper. Ferentarius. Fundibularius.
 Fundibulus. Fundibulis. Funditor. Bales-
 trator. Baleator.
 mit Slinger werpen. Balestrare. Fundare.
 Slintwoym. Tintwoym. Linx. cis.
 Slay. in **S.** Sghot.
 Slay. in **G.** Ghert.
 Slay. reete. in **C.** Clabe.
 Slayen. werten. Lapsare.
 Sluytleggen. wettleggen. Cos. cotis. Allo. onis
 est rotundus.
 Sluyten. versluyten. Attrerere.
 Sluyting versluyting. Attricio.
 Sluyt.
 Sloemen. in **D.** Doemen.

ber Sloemen guet. Dilapidare.
 ber Sloemer. voestleger. Dilapidator. Abligura-
 tor. ambro. onis. gluto. nis. Vappa. pe.
 Vappidus. superfluous. Eciam de hiis in **T.**
 Tcher.
 Sloppen. sluyppen. Sorbere. sorbescere. Sor-
 billare.
 samen of myt Sloppen of sluyppen. Conforbere.
 in Sloppen of sluyppen. Inforbere. Re. per. ite-
 rum. Ex. per. extra.
 Sloppich. supplich. Sorbibilis. le. ter. tas.
 dat men Slopt. in **S.** Supp.
 Slot. Sera. serula. Claustrum.
 Slot. in **D.** Wozh.
 Slot of boez op eyne lantscheidingen. Divi-
 diculum.
 de Slot. Clausura. Claustrum. Claustrillum.
 tot de Slot gehoerende. Claustralis. le. ter. tas.
 Claustrinus. se.
 Slotel. Clavis. Clavícula.
 Slotweger. of meker of sluytcr. Clavarius. cla-
 vicularius. claviger. ri.
 Slot. poel. in **T.** Welpoel.
 Slotiche. in **S.** Saiten.
 Sluychen. müssen. in **D.** Doemen.
 Sluyneren. in **S.** dunslayen.
 Sluymeringe. Sopor.
 myt der Sluymeringen te werten. Absopire.
 Slunt. sump. in **T.** Welpoel.
 Sluyppen. in **G.** wechlich Gaen.
 Sluyse Catharacta. co.
 Sluyten. toeluytchen. toelota. Serare. Claudere.
 Cludere. Obdere. repandere. Obserare.
 Recludere. Spinare i. Claudere.
 myt Sluyten. in **D.** afsluyngen.
 myt Sluyten anders. Excludere. Precludere. Ex-
 trudere i. excludere.
 br Sluyten en saken. Concludere. Terminare.
 Circumscribere.
 tusschen Sluyten. Intercludere.
 mytgen Sluytigit Interclausio. onis. Interclu-
 do. onis.
 to rugge of wael of steet Sluyten. Decludere.
 Recludere. Secludere.
 in Sluyten. Includere. obtrudere i. Includere.
 boir Sluyten Precludere.

gegen *Slugten*. Obcludere. obferare.
 weder *Slugten*. Recludere. Referare.
 aber *Slugten*. Transcludere.
 onder of heimlich *Slugten*. Succcludere. sub-
 ferare.
ngt of *bugten Slugter*. Exclufor. Exclufarius.
 op of ont*Slugten*. in *A. Apenen*.
Slugter. in *S. Hoetelberger*.
Smacht. in *H. Hungher*.
Smachten in *H. Hungheren*.
Smachtich. in *H. Hungherich*.
Smach. in *S. Slach*.
Smachten. fmijten.werpen. leclare. Iacere un-
 de lactus. us. Proicere.
Smarch. Gustus. fapor.
Smarchen porgen. in *C. Coeren*.
 die *Smarch* is eifterleg als:
 fynnlich *Smarch*. Sapor fenfatus.
 epogen *Smarch*. Sapor proprius.
 fuet *Smarch*. Sapor dulcis.
 fmerich of falich *Smarch*. Sapor unctuosus.
 falt *Smarch*. Sapor falus.
 bitter *Smarch*. Sapor amarus.
 fchmry *Smarch*. Sapor acutus.
 fuyt *Smarch*. Sapor acetofus.
 tanyer *Smarch*. Sapor ponticus.
 flet *Smarch*. Sapor ftipticus.
Smarch. [*f. Smaech*.] onfmaelich. Sapor in-
 fpidus.
 famen of mit *Smarchen*. Congulare.
 bur*Smachen*. Pregulare. prelibare.
 weder *Smachen*. Regulare.
ngt *Smachen*. Desipere.
 on*Smachtich*. Infpidus. elutus. illepidus.
Smachtich. Sapidus. lepidus.
Smachticheit. Sapiditas. lepiditas.
 on*Smachticheit* Illepiditas. infpiditas. Vappa-
 pe. Vappiditas
Smalter porgen. coere. Saporifer. ra. rum. fa-
 porator. faporifator.
Smadden berfmadden. in *B. Blameten*. et in
G. aberEben.
Smaden. berfmaden idem.
 ber*Smadelich*. Contemptibilis. le. ter. tas. Re-
 fufabilis. Confutabilis. le. ter. tas. Asper-
 nabilis. Despectibilis. le. ter. tas. Dedig-

nabilis fastidibilis. le. ter. tas. Despicabi-
 lis. le. ter. tas. cetera adiectiva fume in
B. ex verbis ly. Blameten.
 ber*Smader* of berfmadende. Despectivus. Asper-
 nativus. fpernax. cis. tas. fpernaculus i.
 aliquantum fpernax. Cathaftronizus. Con-
 temptuosus. tas.
 ber*Smadngte*. Contemptus. us. Cetera fume
 in *B. Blameten* et fac inde verbalia.
Smafheit fpijt. in *H. Hoer*.
Smalt. in *D. Dunne*.
Smalt. fmert. bet. Sagimen. Arvina. Pingue-
 do. Adficulus est di. ab Adeps. Abdo-
 men.
Smalt van waalich. Ambra. bre.
 berheng *Smalt*. Abdomen. anxunga. Anxun-
 gia. axungia. fumen f. in ventre.
Sant. [*f. Smant*.] bet vander melch. in *f.*
Rome.
Smachten.
Smegchen. in *A. Kunfchen*.
Smeghende. in *A. Kunfchende*.
Smegchinge. in *A. Kunfcherpe*.
Smeden. Fabrare. Fabricare. Cudere. Decu-
 dere. per. valde.
 ber*Smeden*. in *B. Blameten*.
 ber *Smede* fchere. Forceps pluraliter hii For-
 micales. lium.
Smelich wesen. Ringo. gis. gere.
 fauen of iint *Smeden*. Concudere.
Smelich. in *H. Hoerlich*.
Smelien. in *B. Blameten*. et in *G. aberEben*.
Smelten active. Liquare. Eliquare. Liquida-
 re. liquifacere. liquifacere. diffolvere. Di-
 luere.
Smelten neutraliter. Liguere. ef cere. Deff i e-
 re. Decurrere. Deliquere. ef cere. Liquor.
 eris deponentaliter.
 famen *Smelten* active. Colliquare.
 fauen *Smelten* neutraliter. Colliquere. Colli-
 quefcere.
 bur*Smelten* Preliquere. ef cere.
 weder*Smelten*. Reliquere. ef cere.
Smeltynge. Deliquacio. deliquium. liquido.
 Liquefcencia. liquiditas. liquamen. tum.
 Smelta

Smeltlich, **bijpeltich**. Liquidus. Fluidus. Fusilis. le. Deliquous. a. um. Defluus. a. um.

Smere, in **S.** Smalt.

berkens Smere, in **S.** berkens Smalt.

Smereu, in **S.** Salten.

Smeryng, in **S.** Salbyng.

Smertile.

Smert. Dolor. livor. pena. plaga.

Smerten. Dolere. Livere. escere.

saenen Smerten. Collivere. escere.

Smertlich. i. lividus. tas.

Smette, **bleke**, in **T.** Tunchen.

de Smet, **besibit**. Aceratus i. fordidus. Cetera participia sume ex verbis in **T.** Tunchen.

Smetten, **bleken**, in **T.** Tunchen.

Smeych, **swerpe**, in **G.** Gheysfel.

gr Smijde. Ornamentum. auratum. argentatum.

Gemmatum. decoratum.

myt gr Smijde vertziet. Brateatus. Auratus. argenteus fibularis.

Smijdiech, **maywe**. Malleabilis. le. Ductibilis. le. ter. tas. Mollis.

Smijt. Faber. fabriculus. Malleator. Ferrarius.

Smijt die teggen synen gesellen stept smeden. Antifaber.

golt Smijt. Aurifaber.

silber Smijt. Argentifaber. argentarius.

yseren Smijt. Ferrarius.

holt Smijt i. **igmeerman**. Faber. Lignifaber.

Smijts wijff. Fabrilla.

Smijten, **slaan**, in **B.** Borchten.

Smijten, **werpen**, in **S.** Smacken.

tegen Smijten of slaen, in **B.** tegen Borchten.

de Smoden, in **T.** Tunchen.

Smoken, in **K.** de Koecken.

Smuck, **nett**, **poijt**, in **A.** Avel.

Smucken, **tzieren**, in **S.** Schoen. suberlich maken.

Snab, **snabel**, in **B.** Nijb.

Snacken, **snaten**, **snappen**, in **B.** Pladeren.

Snare, **tozde**, in **S.** Seyde.

Snarenspel, in **S.** Segenspel.

die vijfte Snare op eenighen speelinstrument. Nete.

Snaren, **seken** **speltre**. Fidicen.

Snare, **saet**, in **B.** Wald.

Snaren, **snawen**, in **C.** wietlich Cullen. et in **H.** Haulpen.

Snet. Nix.

Sneptloch. Floccus. Flocculus.

Sneewater. Nubata. te.

Sneetjuch. Niveus. a. um. Ningidus Nivalis. le. ter. tas. Ningidus. a. um.

Snijpen. Ningere. Nivare. Nivascere. Floccare. Floccitare.

Snethe, in **S.** Siethe.

Snebe, **snijp**. Scissio. scissura. Conscissio.

Sneede, **wate**, in **C.** Egge.

umb of de Suerden. Circumcissus. ancisus. acrisus.

om de Suerden. Incircumcissus.

de Suerden als die loeden. Circumcissus. Recutitus.

de Suerden uptlendsch byzend die grt was ban egnre andere geloben. Proficitus.

dat gr Suerden wurt ban enigen byng, in **H.** dat gehawen of gesneden.

Snepbich, **sneplich**, in **C.** Cundich.

Snepbich, **sucl**, in **A.** Althant.

Snefkel.

Snel, **gerade**, in **B.** Wald.

Snelen, **plen**, in **H.** Haulen.

ber Snelen, in **C.** voer Comen.

Snelliken, **plende**, in **B.** Wald.

Snelheit. Velocitas. Celeritas. cursilitas. Curacitas. pernecitas. Tarriditas. alacritas.

Snellinge, in **H.** Haulinge.

Snep, **egn bogel**. Coturnix. Ortix. Ortigometra. tre.

Sneben, **struckelen**. Cespitare. vacillare. Nutare. Titubare.

Snijelen, **spelen**, in **G.** meechlich Gaen.

Snijden. Scindere. Conscindere. Discindere.

Insidere. Ossillare. Putare.

de Snijden, **umb snijden**. Circumscidere. Circumscindere. Ancidere.

myt Snijden, **luben**, in **B.** Borten.

myt Snijden. Excindere. Excidere.

af Snijden. Abscindere. Abcidere. Prescindere.

re. Prescidere. Demetere. Detruncare. Desecare. Putare. Amputare. Preputare. Abstrahere i. Abcindere.

in Snijden. Inseindere. Ineldere.
tuschen. onder Snijden. Interseindere. Intereldere.

beneeden Snijden. Succindere. Succidere.
onder Snijdblich. Succidaneus. Succisivus. a.
um.

de Snijden als die iorden. Prepuclare.
voir Snijden. Prescindere. prescindere.
te Snijden. Discindere. Exoscare.

Snijden of gaven segel muntper of der gelicken.
in S. Hazen. snijden.

doich of gewant Snijder. Panniscida.

voir Snijder. Prescindaneus.

Snijder. in S. Schoeder.

um Snijdinge. Pericomen. Peritonium. Circumcisco. Anciso.

Snijdinge. Concisio. Sectio. Cesio. Sintonia.
Sintonomia.

af Snijdinge egnichs dynghs. Abscisco. prescicio.
derruncacio. desecacio. putacio. amputacio. putamen. amputamen.

Snijtsel. in H. Hachel.

Snich. egn bich. in H. Hechie.

Snoebe. boese. in H. Arck.

Snoebe maken. in H. Argheren. et in B. Vismerten. et in G. aeverleeden.

Snoebe werden. bugl werden. Putrere. Putrescere. Aufermare. Putrefieri.

Snoebe. onduyr. in D. onduyr. snoede.

Snoebe onduyr werden. in D. onduyr. snoede werden.

Snoebe. onduyr maken. in H. snoed Achten.
die Snoede dyngghen eyscht of soecht. Sicho-
phanta.

Snoder in H. Argher.

der Snoedynge in H. Argheryng.

Snoebichheit. in B. Wojsheit

Snoebuisen. in B. Wojschen.

Snoeyng onnutte telgher of ryer ban den
boemen. Samentum. ti. Quisquillie. li-
rum.

Snolen siogren. in C. Eten.

Snop. Catarr. Reuma. tis.

Snoppen. snijden de nase. Emungere.

Snoit. in C. Casione. [J. Casioen.]

Snoit. in S. Scene.

neet Snoit der steynmetzer. Amussa vel
Amussa.

Snoit an egn loit dase men die dyppte des wa-
ters mit ondersocht in C. Coide an egn loit.

wynbel Snoit doit de kunder. Fascia. e. fascio-
la. le. fasciale. lis. instita. te.

Snoethen. ruzchen in K. Kunchen.

Snot of snutter uyt der nafen. Mucus. ci. Ca-
runca. ce.

Snot of snutter uyt der nafen doin. Mucare.
Demucare.

mit Snot of snutter ontcreynen. idem.

Snotterechich. Muculentus.

Snotterechichheit. Muculencia.

Snot. mont. in B. Weck.

Snuten egn herse. in H. Herse snuten.

Snutter tot den herren. Emunctorium.

Snuten. snuyden die nase. Mungere. Emunge-
re. Mundare. Purgare nasum.

Snuyden. in S. Snop

Snuyden. in S. Snuten.

Soc. in H. Alloe. allug.

Soder. mansam. in M. Maltam soder.

Soderheit. mansamheit. in H. Afsinanti.

Soch an den voit. Pedile. lis. Capetus. Cer-
nuus. Linipedium. Lanipedium. Soccus.
focculus. focellus.

Sochen. Querere. Queritare. perquerere.

under of der Sochen. pyoben. Inquirere. per-
quirere. Scrutari. perferutari. sciscitari. In-
vestigare. indagare. Explorare. Perconstari.
constari. Rimari. perrimari. Experiri. exa-
minare.

weber Sochen. wederesghen. Requiere. Repo-
tere.

uyt Sochen Exquirere.

wijderwegen Sochen. Disquirere.

under of der Soch. Scrutinium. Exploratio.
sciscitacio. perconstacio. Examinacio. exa-
men. visitacio probamen. tum. probacio.
Inquisicio. Experimentacio. Experiencia.
Rimor. oris.

under Sochlich Scrutabilis le. ter. tas. scru-
tabundus. Experibilis. Experimentalis. ex-
plorabilis. examinabilis. le. ter. tas.

Socher. grondyker in den puyt. Arapax.

Sol.

Soide, walle in den speken. in *D. Quaim*.
 Soide opbreken der speken. in *B. opbreken*.
 Soide heben. Ructare. Eruaturre. singulare.
 Soedaen. in *A. Milticken*.
 Soeghe, suchmoeder der wercken. in *C. Cyme*.
 Soeghe, swgn. wercken. in *D. Wercken*.
 Soeghe, swgn cum suis. in *D. Wercken*. swgn.
 Soeghich. Suinus. subillus. suillus.
 Soeghen active. Lactare. elactare. Lallare.
 samen of mit Soeghen. Collactare.
 Soeghstal. Suarium. et in *C. Coeben*.
 Sol, eyne note in den sangh.
 Solbyeten. in *A. Noeden*.
 Soeren. overleken. in *A. Tunchen*.
 Solper. ychel. Salugo. Muria.
 Solre. Solarium. Meniarium. menianum. ni.
 Solre maken. Menianare.
 Soare. in *B. Soete*.
 Soemen. in *A. Nijlen*.
 Soemer. Estas. Estatula.
 Soemerdeger. Estifer. ra. rom.
 myd Soemer. Calicularium. et hoc idem myd-
 wynter.
 Soemetlich. Estivalis. le. ter. tas. estivus. a.
 um.
 Soemerhuyff. Estivale.
 Soemerhouwer. Estuarium.
 Soemerlaide. Virgultum. ti.
 des Soemers die dach op syn langghste ind des
 wynters op syn koeft dat heit Solsticium in-
 de solsticialis. le. ter. tas. i. ad solsticium
 pertinens.
 Somigen. in *E. Eenighen*.
 Sommergh. betugien. in *C. somCyt*.
 Sonne. Sol. Titan. apollo. phebe. bis. phe-
 bus. bi. lucifer. Crinius. ypogeus. Elios.
 als die Sonne in den rechtyn medsonner of oick
 inden rechten mydwynter op oie hoigste is dat
 heit Solsticium unde solsticialis. le. ter. tas.
 i. ad solsticium pertinens.
 der Sonnen opganck. Ortus. va.
 der Sonnen onderganck. Occasus. us.
 der Sonnen bereyde cirkel. Absis. dis.
 Sonck. Solaris. re. ter. tas. Phebeus. a.
 um.

Sonachend. in *B. Sompdach*.
 Sonbach. Dies dominica. Dies solis.
 Soen. Filius. Filiolus. Natus. proles.
 betraceten Soen. Filius adoptivus.
 eyn guet Soen. Euchius.
 Soen eyne daken wijs. Amorpius.
 all echte Soen. Fulbor.
 Soen eyne kuyfder of koonings. Clito.
 styf Soen. Prevignus. ni. Filiaster.
 Soens wijs. Nurus. us.
 Soengsoens wijs. Pronurus. us.
 Soenlich. Filialis. le. ter. tas.
 Soegne. briede. pefte. Cragre. Pax. Concordia.
 Sequestracio. composicio. Reconciliacio.
 Pacacio. Pacificacio.
 Soenen. betrugien. scheid. brieden. pefen. Pla-
 care. Pacare. Pacificare. Pacisci. Compa-
 cisci. Depacisci. Componere. Complacare.
 Concordare. Reconciliare. Conciliare. Opi-
 pare i. Recomponere. Sequestrare. Ster-
 nere i. Pacificare.
 weder Soenen of brieden. Replacare. Repa-
 care. Recomponere.
 ber Soenen. versuten. betweghen. in *M. be*.
Moeten.
 Soegne dactien. Depacisci.
 ber Soenlich. Pacalis. Pacabilis. Pacificabilis.
 sequestrabilis.
 Soegne. briedmeker. in *B. Schiedsmen*.
 Soegnetche. Sequestria. et alia verbalia de ly.
 Soegen.
 Soeng. troch. in *B. betrechens Wach*.
 de Sonnen. bewegen. in *D. buerdeDach*.
 onder Soenen. in *D. onderDach*.
 Sopp. Offa. Offula. offella. Ypa.
 wijn Sopp. Vipa.
 dyet Sopp. Cervipa.
 Soppen meker. Ossarius.
 van Soppen to soppen. Ossation.
 Soeghe. dyek. in *A. Anst*.
 Soeghe. in *A. Acht*.
 Soeghen. tuchten. in *A. Achten*.
 Soeghen. truten. in *D. Doeben*.
 de Soegher. in *M. Minder*.
 Soeghe. noit liden. in *A. Anst liden*.
 Soeghdeger des gesynbes. Miliaris.

Sorgh

Soetfelcheit, blitcheit, in **E** Crufticheit, soegh-
felcheit.

Soetlich, in **A**. Anzietich.

Soetfelich, blitich wesen, in **D**. anDrehtich
wesen.

Soetfelich, buchtich, in **A**. Anzietich.

Soet, gheet, in **A**. Off.

Soetheit, in **A**. Awpse.

Spacium, stunde, tijt, Indocie, terminus, Tem-
pus, Dilacio, Curriculum, cetera formabis
ex verbis in **D**. beDynden, derlengen.

Spacium op off in den boischen, Margo, spa-
cium, spaciolum.

Spacium, ure, stunde, tijt, Hora, spacium, spa-
ciolum, Tempus, Tempusculum, Horula.

Spacium rugmicheit, in **A**. Rugm.

Sparium tusschen twee wonden, in **A**. Rugmi-
cheit.

Spacium tusschen dat eyn ind dat ander, Spa-
cium, spaciolum, Interpacium, Interval-
lum, Intercedo, dinis, Interlicium, In-
tercedo.

Sparieren, bergaen, betwanderen, Solaciari, spa-
ciari.

umD Sparieren, Circumspaciari.

Sparieren wiltlich entwech van der hant, Ex-
paci-ri.

to rug Sparieren, Dispacari.

Sparieren, spelengaen, bergaen, betwanderen.
Vagor, aris i. spaciari, Despacari, Deam-
bulare, Obambulare.

Sparierstede, Spacium, spaciamen, rum, spa-
ciatorium, Deambulacrum, Deambulacrum, Imbulus.
Inambulus, Porticus, us, Xeracus ci, Lo-
bium, bii, Caldium, ci, Peribulum, Peri-
bulum, Peribulacrium.

Sparierstede op baigen geslagen, Ypodromus.
ni.

Sparieress afslaten, Despacior, aris.

Spach in **D**. Doyre.

ber Spachen, in **D**. Doyren.

Spade, in **T**. Kate.

Spade to gaven, Fossorium.

Spaite, rete, in **E**. Clade.

Spaizen, spargen in **E**. Cloeben.

Sparieren, spertelen, Palpicare, Calcicare,
eyn Span we men sprennet int der hant, Pal-
mus.

Spang eyn boech of anders wat mede to sluyten,
Tetenda, Tenacium.

bur Span, in **B**. Spardich.

bur Span dat ront is, Clipeola.

Spannen, Tendere, Extendere, Tensare, Ex-
pandere.

Spanhael, treijf of wynde, Tensorium, Ten-
sitorium.

tegen Spannen, Obtendere, Obtenfare, Ob-
tensicare.

weder of ont Spannen, Retendere.

Spanlich, Tensilis, le, Tensibilis, le, ter, tas.

Spannynge, Tentura.

Spaen van holt Haftula.

Spanghen, Tenaculare.

Spanggroen, Viride hispanicum.

Spar, Calcar, Calx, cis.

wagen Spar, Orbita, te.

Spar dat men spoelt, Vestigium.

Sparwe, eyn vogel, Sparverius, Nisus, si.

Sparen, verschieten, in **D**. berDagen.

Sparen u guct of ankergh, Parcere, Continere.

Sparlich, Parce, Parcite, Tenaciter.

Sparicheit, Tenacitas.

Sparre an eyn getymmer, Tignum, Tigillum

unde Tignosus, tas, Peristroma, aris.

die die Sparren op den dach verwercht of be-
stelt, Tignarius, fastictor.

des tot den Sparren haet, Tignarius, a, um.

Sparren to bewercken, Tignare.

Spat.

Sper smelich, in **D**. Hoelich.

Speroy.

Sperwyn.

Sperch eyn vogel, Picus, Merop.

Sperch, Lardum, Lardulum, Taxea.

soet Sperch bliche, in **B**. Barche.

Sperstede, Lardarium.

bol Sperch, Lardosus.

Sperthel, spetche, spijte, Sparum, Sa'iva.

Speruleren, in **D**. beryDencken.

Sperre, in **B**. Wurde.

Spreken, in **B**. Warden.

Sper.

Spelbort, **woonafpelbort**, **Alea**, **Alcos**.
Spelengoen, in **S.** **Spieren**.
Speisfeide, **huff**, off **piatz**: **Theatrum** ondes
Theatricus et **Theatralis**, **Amphiteatrum**,
Cavea, ee. **Scena**, ne. **Proscenium**.
 des men in fuchken **Spiele** dan fchiften of **spoe**
 ten boirengent dat heit **Scena**, ne. **Ind** die
 dat boirengent **Scenicus**, a. um.
fyden, **Spel**, **Armonia**,
averSpiele, in **E.** **Erckeringhe**.
averSpelen, in **E.** **Erckeren**.
averSpeler, in **E.** **Erckher**.
 die in **averSpiele** geboren is, **Adulterinus**.
woonafpel Spel, **Ludus** alco.
 des ten **woonafpel Spel** hoert, **Aleatorius**,
woonafpel Speler, **Aleatorius**, alco. onls. **Alea**,
tor.
woonafpels Spels feide, **Alearium**.
Spel, off, **woonche** die men boit van **guten** ebeien,
 personen in eyne lefterlicher materien, in **A.**
Woff of **rede**.
Spiele of **woonche** die men boit in gebuys of **keris**
 materien, in **A.** **Woff** of **fanch**.
 eyneley suet **Spel**, **Vicula**, le.
 ind dair op to **Spelen** heit **Viculator**, aris.
Spel dat men mit **wapen** of **harnesck** dijsht,
Armilustrius.
 des tot den **felven Spel** dyent, **Adluricum**.
Spel dat ontkemel is, **Propodium**, dii.
Spelstede, **Gignatium**, si. **Diludium**, **Lufo**-
rium.
 dat **Spel** dat in der **felber** feide gefchuyt heit
Gignia, e.
Spel int **gemeyn**, **Ludus**, **Ludulus**, **Ludi**-
crum.
Spelen int **gemeyn**, **Ludere**, **Lufare**, **Luficare**.
Perludere.
Speler, **Lufor**.
 tot **Spiele** ghehoorende, **Luforius**, a. um.
Spelerhich, **Ludibilis**, le. **Ludibundus**, **Lus**,
dicus, **Ludicrofus**, **Ludicris**, cre.
Spelheyt, **Ludix**, cis.
Spelende befchuypen, **Ludifcor**, aris.
 faken of mit **Spelen**, **Colludere**.
Spelen nimmerey of an **bele** feide, **Diludere**.
boirSpelen, **Preludere**, **procludere**.

boirSpel, **Preludium**.
 ciegn **Spel**, **Preludium**, **Ludulus**.
 berre of boir en anderen **Spelen**, **Procludere**.
arbel Spelen, **Obludere**.
 nae of weder **Spelen**, **Reludere**.
Spelle, **figle** van **linoffch** of anders, in **It**.
figle.
Spelle coeren, **Spelta**, te.
Spelunche off **timmer** onder der erden, **Apo**-
geum, **Spelunca**, **Cripta**.
geSpenne in **eyne** **getimmer**.
geSpenne verde.
Spene, **woonwen** **mefch**.
Spenen die **hinder** van der **hogt**, **Abactare** in-
 de, **abactatus**, **Elactare**, **Abuberare**, **Exu**-
berare.
 dat **geSpent** is, **Abactatus**, a. um. **Exube**-
ris, re.
Spere, in **E.** **Gelaghe**.
Spere boire off **dyeghe**, **Hastifer**, **Hasti**-
ger, ri.
Spere eng **citter** mit **eynen** **bijhanten** **gfer**.
Alarica.
Spere ghehoent, **Tricuspis**, dii.
Spere mit **krantzen** **bertzjet**, **Tyafus**, si.
Spere of **swert** **schudden**, **Vibraro**. **Ind** die **schud**-
dynghe heit **Gradivus**, vi li **Vibracio**.
 in des **Spere** **innydel** die **eynen** **dait** an **gevef**.
 licht is, **Ameneum**, ti.
Speregach, **mufch**, in **A.** **Tugngach**.
Spereien, in **S.** **Spalteren**.
Spereuer, in **S.** **Spawer**.
waonSpere, **Venabulum**, **Tenabulum**.
 die mit **eynen** **Spere** **gewapent** is, **Verutus**, a.
 um.
Spere dait **waat** an is, **Veru inde**.
Spere dait **niet** an is, **Verutum**, ti.
Spys, **speetel**, in **S.** **Speeghe**.
Spuyen, **Spuere**, **sputare**.
Spuyen, **avergelven**, in **B.** **Wreken**.
fanden of mit of **deSpuyen**, **Conspuere**, **Con**-
sputare.
berSpuyen, **Despuere**, **Desputare**.
berSpuyen, **beantwerdigen**, in **B.** **Waneren**.
uytSpuyen, **Expuere**.
inSpuyen, **inSpuere**.

tweer of achterwaert Spjghen. Respuere.
 Spjghingh. Sputacio. sputamen.
 Spjghingh. coering. in W. Wehing.
 Spjghen. nomen. in W. Nallen.
 Spjgher. coornhuyf. Granarium.
 Spjgher ter weer. Porcaticium.
 Spjgher. nagel. Clavus.
 der Spjghen. in C. verclissen.
 der Spjgher. in C. verclissen.
 Spjghel. Speculum. Agalma.
 Spjgle. Fusus. si. Fusellus li.
 op die Spjgle to wonden. Infusare.
 Spjglen meker. Fusarius.
 vander Spjglen wonden. Diffusore.
 des totter Spjglen hoit. Fusarius. a. um.
 Spjnde. in C. Cast.
 Spjntwoym. Fusarius.
 Spjnnre. eyn woym. Aranea. nec.
 Spjnnwerf. Tela. sabbatim.
 Spjnnen. Nere. Pecnere. Filare.
 Spjnnroch. Colus. li.
 Spjnnreke umd loyn. Filacista.
 Spjnnwerck. Netus. us. filamen. nia.
 Spjwer. in C. Cast.
 Spjgheluch. bishj. Spirilingus.
 Spjgle. eten. in C. Cast.
 cloch Spjgle. Es. Metallum.
 gar Spjgle. in C. geCoehre.
 lecher Spjgle. pluralier hee. Cupes. pium.
 Galactine. arum. Laucie. arum.
 melch Spjgle. Lactatum. lacticinium.
 Spjgle van hese. van honde. van berch ind van
 botteren. proprie en late. Arociara. Aroci-
 ristia.
 bette Spjgle. Adipatum. ti. farracum. ci.
 Spjgle mit bette gehoert. Adipa. us. a. um.
 Spjgle cypden of bereyden. Condire.
 Spjgle bereyding of cypding. Condimentum.
 bishj Spjgle in en moerstepen bereydt. Moreis-
 sum li.
 Spjgle van cleynen gheden of ghynchten biesch.
 gehoert als salcijsien of posteyden. Tucetum.
 ti.
 die sulke Spjgle hoert. Tucetarius.
 Spjgle die weich ind burch of van appelen ge-
 hoert is. Pomacium.

Spjgle mit potelouch gehoert. Porrata. te.
 Spjgle van ruden gehoert. Rapulatum. ti.
 Spjgle van salm gehoert. Salmentum. ti.
 djoeghe Spjgle. Xerofugia. e.
 alceley clegn Spjgle. Vesca. ce.
 alceley Spjgle behaiben dyot. Pulmentarium.
 ri.
 dat die Spjgle of dyanch in der helen yest oeren.
 smach ontsagen. Ructus. us. Ructa. te.
 Frumen inis.
 Spjgle of dyanch doit die helen in to laten. Ruc-
 tare. Conructare. Ructuare. Conructuare.
 twegnich ind lecher Spjgle. Obsonium. nli. Com-
 panaticum.
 en Spjgle gericht dat guet is. Samen.
 Spjgle geben. mit spjglen bouden. Escare.
 en Spjgle gericht. Ferculum. Edulium. Ges-
 torium. Eculentum.
 Spjgle heymlich ind suet to berchenden. Ligu-
 rre. deligurire.
 Spjgle menghet. Miscellio. onis.
 Spjgle dreyet. Dapifer.
 Spjgle of dyotste die to bereyden. Cerealis. le.
 Cereallum. lii.
 Spjgle der sghemer. Miscellanum. nli.
 oer Spjgle bat. idem.
 Spjgle mydelich geben. Dapinare.
 Spjgle myde. Dapilis unde dapillitas.
 Spjgle dyotlich. Dapax. pacis.
 Spjgle bat. Gavara. te. Escala. lis.
 Spjgle bat van weyt of toren. Sitorium.
 bat men Spjgle in sett. in C. Cast. et Cibu-
 tum. ti.
 Spjgle der asgaide. Ambrosia. sic.
 Spjgle genome dur oebenden. Antecenium ex
 Antecenia. e. Merenda.
 bat und Spjgle in to dyagen. Ciborium. ri.
 Spjgle rast of taissel. hic Curulis. lis.
 dach Spjgle. Diarium. ril. Diale. lis.
 Spjglen. bouden. Cibare. nutrire. fovere. resi-
 cere. decibare. excibare. percibare.
 mereng der Spjglen op die taissel to setten als.
 die pster spjgle ghien is. Auctorium. ri.
 alceley kunne van Spjglen ind leste als appet.
 beren. noeten of hese er cetera.
 Spjgle taissel. in W. Dischj.

Samen

samen of mit Spijfen. Concibare.
 weder Spijfen. Recibare.
 heymlich of weynich Spijfen. Succibare.
 die der Spijfen in verhoet verhoet hebben. Bru-
 marius. Imbrumarius.
 der Spijfen waagging of verhoet. Fastidium. Ab-
 hominacio.
 vol Spijfen. Escosus. Cibosus. tas.
 ter Spijfen torpen. Adescare.
 die in der Spijfe syne seicheit sett. Epicurus
 inde Epicureus. a. um.
 der Spijfen leckerliche heicheit. Laucia. Lau-
 ticia. e.
 weynich Spijfen an to tasten. Ligurire. deli-
 gurire.
 der Spijfen alreynste deyl. Minoral. lis.
 van doegher Spijfen abstinenti. Xerophagia.
 gie.
 Spyt des ieger. Excipitum. Venabulum.
 Spyt van wat scherp. Acies. Acucies. Acu-
 men. Penum. ni.
 Spyt des strops of der oghen off des gewers.
 Acies. Aciecula.
 dat Spyt van enigher wapen als graven. spere
 et cetera of gekhot. Mucro. onis.
 Spyt van en huysse of toren. Pynna. ne unde
 Pynnaculum.
 Spyt. vermaltheit. in H. Horn.
 Spytten active. in W. Wamert. et in C. adre-
 eben.
 Spytten neutraliter.
 Spytlich. suetlich. in H. Hoelich.
 Spytte. reie. in C. Clate.
 Spytten. in C. Clorben.
 Spytten. reien als die erde. in H. Hymen.
 to Spytten. to reien. in P. to Plurken.
 Spytch. in W. Gubde.
 Spytch. wijcheley. in W. Voite.
 Spytchen. wijchen. in W. Wouen.
 Spytten. Hien. in H. Hailten.
 Spytlich. snel. in W. Bald.
 ram Spytlich. in H. onAventurisch.
 Sponti. swam. Spongia. penicium. pencil-
 lum. penicilla. peniculum. li.
 Spont op en ton. Obstruorium.
 Spooten. in C. Erwaren.

Spoot. in S. Schomp.
 Spotten. in H. Afsen.
 Spouter. in S. Schomper.
 Spotten. beschynpend woort. Vah-
 bur Spoit. in H. guete Aventure.
 weder Spoit. in C. onGeluck.
 ram Spoit.
 Spae. eyn vogel. Turdus.
 Spaitche. tale. in H. Kede.
 Spaitche. tale des gantzen landes. Ydeoma.
 Linguagium. Vulgare. in H. Kede.
 by Spaitche. in W. BySpaitche.
 to of an Spaitche mit claghe. Impeticio. Con-
 vencio. in C. Claghe.
 coze Spaitche. in H. coze Kede.
 sonder Spaitche. Alogos.
 samen Spaitche. Colloquium. Collacio. in C.
 samen Callunge.
 to Spaitche. Alloquium. Allocutio. Affatus. us.
 onnuet Spaitche. in C. onnutlich bele Cal-
 longe.
 uyt Spaitche. Eloquium. Elogium. expressiva.
 uyt Spaitche tuschen parthyen. Pronuclacio.
 sentenciacio. Determinacio. Diffinio. De-
 claracio.
 schoen Spaitche. Facundia inde Facunditas.
 Eloquencia. Lepiditas.
 gekerde Spaitche. Doctiloquium.
 sonder Spaitche. Barbisterilis. Duribuccius.
 byender Spaitchen of tongen laechunge of strais-
 sange. Barbarolexis.
 tuerley Spaitche to hinnen. Bifarius.
 van dobbere Staitche. [i. Spraitche.] Bili-
 guis. gac. Bifarius. Altriplex.
 van dierley Spaitche. Trifarius.
 van byerley Spaitche. Quadrifarius.
 van veerley Spaitche. Multifarius.
 dobbel van Spaitche. in H. dobbel van Keden.
 epgente Spaitchen laechunge of straislinge. Bar-
 barismus.
 die suiker Spaitchen vol is. Barbarostomus.

Namen van deyl Spaitchen.

Duytsch. Alamanicum. Theuthonicum.
 Idoesch. Hebraicum. Judaicum.

Greqkſh. Grecum.
 Latijſh. Latinum.
 Roimſh. Romanicum.
 Italiaeſh. Ytalicum.
 Lombardſh. Lombardicum.
 Waſſh. Gallicum.
 Engelſh. Anglicum.
 Dyſekſh. Friſonicum.
 Frantzjoſh. Franconicum.
 Hyſpanioſh. Hyſpanicum.
 Ungheſh. Hungaricum.
 Wermſh. Bohemicum.
 Caldeekſh. Caldaicum.
 Egipſh. Egipicum vel Egipclacum.
 Hybernekſh. Hybernicum.
 Portogaelſh. Portugalicum.
 Slabekſh. Sclavonicum.
 Syriekſh. Syriacum.
 Napekſh. Neapolitanicum.
 Arrogoneſh. Arrogonicum.
 Indekſh. Indicum.
 Arabekſh. Arabicum.
 Armenekſh. Armenicum.
 Arabekſh. Aradicum.
 Albanekſh. Albanicum.
 Attickſh. Atticum.
 Archadekſh. Archadicum.
 Alamekſh. Alamicum.
 Amazoneſh. Amazonicum.
 Aquitaneſh. Aquitanicum.
 Alvernekſh. Alvernium.
 Navernekſh. Navericum.
 Apulſh. Apulicum.
 Aſturikſh. Aſturicum.
 Babilonekſh. Babilonicum.
 Baſtriſh. Baſtricum.
 Tarenſh. Tracenicum.
 Belligonekſh. Belligonicum.
 Britiſh. Bidnicum.
 Britaniſh of Bogioneſh. Britanicum.
 Boetijkſh. Boeticum.
 Burgundeſh. Burgundicum.
 Capodoneſh. Capodoricum.
 Cedarſh. Cedaricum.
 Canckſh. Cancicum.
 Cantabekſh. Cantabracum.

Campanekſh. Campanicum.
 Caudekſh. Caudaticum.
 Cicileſh. Ciciliacum.
 Cyperekſh. Cyprium.
 Ciclaſh. Cicladicum.
 Coſſekſh. Corſiticum.
 Dalmatekſh. Dalmaticum.
 Drenſh. Daticum.
 Delckſh. Deloticum.
 Doganekſh. Doganicum.
 Eviſaekſh. Eviaticum.
 Moirlandſh. Ethiopiocum.
 Elladekſh. Elladicum.
 Eolatiekſh. Eolaticum.
 Fortunekſh. Fortunaticum.
 Galekſh. Galaricum.
 Gadekſh. Gadicum.
 Getuliekſh. Getulicum vel Getuliacum.
 Gordoneſh. Gordonicum.
 Goticſh. Goticum.
 Gyndekſh. Gyndicum.
 Yrchannekſh. Yrchannicum.
 Ycariekſh. Ycaricum.
 Coſſekſh. Corſaticum.
 Lacedemoniekſh. Lacedemonicum.
 Leticoneſh. Leticonicum.
 Liſſendekſh. Livonicum.
 Liſiekſh. Liſciacum.
 Liddiekſh. Liddiacum.
 Lybiekſh. Lybiacum.
 Luſitamekſh. Luſitamelicum.
 Mauritanekſh. Mauritanicum.
 Macedonekſh. Macedonicum.
 Magneekſh. Magneticum.
 Meſekſh. Meſicum.
 Meſopotamiekſh. Meſopotanicum.
 Mediekſh. Medicum.
 Meliekſh. Melocum.
 Midiekſh. Midicum.
 Micleneſh. Miclenicum.
 Nabatekſh. Nabaticum.
 Noitwegheſh. Norwegicum.
 Normanekſh. Normanicum.
 Numedekſh. Numediaticum.
 Narboneſh. Narboniacum.
 Ophierekſh. Ophiricum.

Oradeſch. Orcadiacum.
 Partenſch. Particum.
 Paleſtijnſch. Paleticum vel Paleſtinum.
 Pamphiliſch. Pamphilicum.
 Pannoneſch. Pannonicum.
 Paronſch. Paronicum.
 Pentateiſch. Pentapolicum.
 Perceſch. Perſicum.
 Pyrenenſch. Pyrenicum.
 Pignereſch. Pigmeticum.
 Picardieſch. Picavicum.
 Picardieſch. Picardicum.
 Rhamateſch. Rhamaticum.
 Ruſſenſch. Rutenicum.
 Sabeeſch. Sabaeum.
 Samberſch. Sambricum.
 Sardijſch. Sardinicum.
 Sarmatieſch. Sarmaticum.
 Samoſch. Samoticum.
 Spartaniſch. Sparciaticum.
 Serreeſch. Sereticum.
 Sutiſch. Sutinicum.
 Sitticheſ. Siticum.
 Syconenſch. Syconicum.
 Sirticheſ. Sirticum.
 Tanateſch. Tanaticum.
 Trabobucaneſch. Trabobucanicum.
 Tarteſch. Tarticum.
 Traconenſch. Traconiticum.
 Theſſaliſch. Theſalicum.
 Tenedeſch. Tenedicum.
 Tripoliſch. Tripolitanicum.
 Trogadiſch. Trogadicum.
 Vaſconenſch. Vaſconicum.
 Umlanſch. Umlandicum.
 Vitricheſ. Vitriticum.
 Zeugieſch. Zeugicum.

Spaitte. trappe. in G. Giede.
 leyder Spaitte. Scalare. riſ. ſcalariſ. re. Interſcalariſ. re.
 Spaitten. inſetten. Interſcalare.
 Spreken. ſeggen. in C. Caſſen.
 to Spreken in gerichte. in C. Clagen.
 upſpreken tuſſchen den partyen. Pronunciare. Decernere. Diſſinire. Sentenciare. De-

terminare. Declarare. eciam in O. Odel wiſſen.
 berſpreken. beſhoenen. in W. Wameren.
 ſamen ſpreken. Colloqui. Conſerre. Conſabulari. Conſari. in C. ſamen Caſſen.
 burſpreken. Preloqui. pretor preſari. proſor proſari. predicere. proloqui.
 burſpreker. Prelocutor. cauſidicus. procurator. advocatus. antica. ravilla.
 anſpreken. ſchuldigen. in C. Clagen.
 gwaat ſpreken. in W. Wameren.
 wederſpreken. in H. wederſpreken.
 waerſpreken. waerſprekinge. in H. ſieden.
 ſprekwoort. biwoort. in W. Wyſſpake.
 urenſpreken. Replicare. reſpicere i. Contra. dicere. eciam in H. wederſpreken.
 anſpreken dat volck. Quiritare.
 upſpreken. Eloqui. Effari. exprimere.
 upſprekeliſch. Effabilis. le. ter. tas. Expresſibilis. le. ter. tas. Edicibilis. le.
 onupſprekeliſch. Ineffabilis. Inedicibilis. Inexpresſibilis. le. ter. tas.
 an of to ſpreken. Alloqui. Aſſari. Concionari.
 hoigh ſpreken. Altiloqui unde Altiloquus.
 ſpreken onnutlich. Fabulari. Garrire. Cornicor. aris. Corniculor. aris. Verboſor. aris.
 recht ſprekende. Anologicus.
 waerſprekende. Eloquentes. Facundus. Diſertus. Lepidus. Reſolutus. benelinguatus. Facundioſus. Facundatus.
 ſpreker tot den volck. Concionator.
 waerſprekende maſſen. Facundare.
 gekert ſpreker. Doctiloquus.
 anſpreker in der clage. Actor. And die antwerder heit Reus. rei.
 toſprekeliſch. Aſſabilis. le. ter. tas.
 ontoſprekeliſch. Inaſſabilis. le. ter. tas.
 die onnutlich ſpreker. Loquax. Dicax. Fabulator. Garruloſus. Fabuloſus. Diaculus. eciam in C. die vele onnutlich Caſſen.
 ſprekinge. in C. Caſſinge.
 Nota. van ſpreken. ſeggen. reden ſind caſſen byndt men vele in C. Caſſen And in H. ſieden.

Spreyden hebbe of anders. Sternere. Disternere. Insternere. per. valde.
 uyt Spreyden. in A. uytstrecken.
 uut of samen Spreyden. Consternere et Consternor. aris.

uut Spreyden. Circumsternere.
 aff of ont Spreyden. Desternere.
 bur Spreyden. Prosternere. prosternere.
 der Spreyden. verstroyen. verstroyen. Spargere.
 Dispergere. Dissipare. diffundere.

de Sprengen. wyphen. Spargere. aspergere.
 Aspergitare. Aspersare. asperitare.
 Sprengkwast. wyghkwast. Asperforium.
 Sprengen bleick of bleick mit salt. Salire. condire.

Sprengghet. Saltor. Saltator. Amontator.
 de Sprengt. Aspersus. a. um. aspersim.
 Sprengzong. in D. Dalsongh.
 Sprey. eyn ferichiet dyne monch. Oscedo. Obcedo. dinis.

gwich. Spynck. in B. Vorn.
 Spynckel. wass. in D. Druet.
 Spynckel. in C. Costspynck.
 Spynckelsteck. spynckel. spynckel van baten. Punctuosus. Varius. Lenticulosus. cefius. a. um.

Spyngen. in D. Huppen.
 af Spyngen. Absilire. Absultare. Desilire. Desultare.
 uut Spyngen. Circumsilire. circumfultare. circumfultare.

her ind daie Spyngen. Dissilire. dissultare.
 wotich of uyt Spyngen. Exilire. Exultare.
 tusken her Spyngen. Intersilire.
 her boie of better Spyngen. Profilire.
 op of wegnich Spyngen. Subsilire.
 aever Spyngen. Transilire.

Spyngende of aever spyngende. Ydichum.
 b. Spyngen. transerere. in A. aber Topen.
 Spyngen. gwichen. in D. Qwelien.
 ont Spyngen. ontwaechen. Evigilare. Devigilare. Expergitator. ceris.

Spyet of dat ryck daie dat seple of segel an henght.

Spyet. in B. Woorlsch.
 Spyetie. in G. Oedacht.

by Spyetie. in B. Woorlsch.

Spyetie. lyet of spiet dat men doet van groten edelen personen in lesteriken matieren. in A. Toff of rede.

Spyetie. sanct lyet of spiet dat men doet in gebuys of lesteriken matieren. in A. Toff of sanct.

capm Spyetich. Sollers inde Sollercia.
 by Spyetich. Draulus. deficit in R. Blesus. in L. Balbus.

Spyetiel. Lenticula. cesia.
 Spyetielich. in S. Spynckelsteck.

Spyunch. Saltus. us.

Spyuntie in A. Talde.

Spyuntien. Frutere. escere. Fruticor. aris.
 Exoriri. suboriri. succrescere.
 daie Spuyten wassen. Frutetum.

Spyuntich. Fruticosus.
 uyt Spuyten dan eynte saken. Emergere. Accidere. concidere. Occurrere. Oriri. Exoriri. Insurgere. Obviare.

Spyule daie men op spynnet. Pennula. Kerkefis.

Spyule daie men mit webet. Trama. me.
 Spullen. Pennulare. Filum volvere ad pennulam.

Spyeling in der missen. Ablucio.
 Spuelong. schottelwater. in S. Schottel spuck.

Spyeijpse. Panus. ni.

Staeche. Phalanga. eciam in D. Palle.
 Staeche. stoch. Baculus.

baghen Staeche op der tacht. Hamis. tis.

Staeche. geberckhuys. in A. Werkenier.

buys Staechen. in D. Voeren.

Staecheite. Palata. re. Vallum. li.

Staecheite of hamey. Fascennina.

to Staechen. schunnen in D. Hassen.

Stade. stunde. in D. Dachtstede.

Staden. tolaten. in G. Gumen. et in D. betenghen.

Staden. verluyschen. in B. Vaten.

de Staden in hoest of in en dyent of in en schuy of op en wagen of bergelychen.

de Staden ter eghscap. in D. Huppen.

Staff stoch. Baculus. Bacillus. Stipes. tis. Calopodius.

Staff.

Staff, stock daer eyn lanch steecppem of mess
verboogen in stecht. Sica. ce. Dolon. onis.
die sulken Staff dreghet. Sicarius.
danegh Staff. Porticulus.

Stall, Stabulum. li.
pett Stall. Stragulum. li. Ypodromus. Equi-
stacium.

besten of bygh Stall. Stratorium.
kyngh. berheng. sutw Stall. in C. Coeben.
Stalbyeder. in S. Scham.

Stalmeester, Stabularius. Constabularius.

Stallen, seychen als eyn pett. Mingere.

Stallen, Stabulor. aris. neutraliter.

de Stallen, beliggen. in T. und Leggen.

Stale wat nae te maken. in B. Walsg.

Stail, Calips. Acer. ceris.

bugt Stall, Ignis. lis. Fugillus unde Fugil-
lare. Fugillator.

Stallen, Calibcus. a. um.

waige Stalt, in S. waige Schicht.

ange Stalt, heyslich. in C. Eysgh.

ge Stalnisse, Disposicio.

ge Stalnisse, in T. Nijnisse.

ge Stalnisse of forme eyns dinge's but in den sin-
ne bedacht eer dat dynch grimaect wurd.

Ydea. ee.

die eyn ge Stalnisse of form also in sinen herten
begrijpt. Ydealis. le. ter. tas. Formalis. le.

ter. tas. ymaginarius.

Stam, gesticht. in A. Art.

Stam van en boom. Truncus. stips.

Stamelen, tuielen. Titubare. Balbire. Balbi-
zare. Balbuire. Balbere. escere.

Stameler, totteler. Balbus. Burrus. Blesus.

Stameler, Lopicus.

Stamelynge, tottelynge. Balbicies. ei. vel Bal-
bucies. ei. Titubacio

die weynich Stamelt, Scaurus.

Stampen, in P. Parsten.

Staan, Stare. sikkere. persistere. consistere.

waal Staan, voregen. in G. Oelgynen.

by Staan, in H. Hyspen.

weder Staan, wedersteden. Rebellare. Recalcit-
trare. Reluctari. Obluctari. Contraire. Ad-
versari. Refragor. aris i. Resistere. Re-

fricare i. Resistere. Resiti. Obniti. Re-

pugnare. Oppugnare. Obistere. Obitare.
Responfare.

weder Staan, in H. Hinderen.

weder Staent, in H. Hinder.

den men weder Staan mach, Refragabilis. le.
ter. tas. obitabilis. le. ter. tas. Obstanter.
Obstantia.

ontweder Staentlick, Irrefragabilis. le. ter. tas.

Invincibilis. le. ter. tas. Inobstabilis. le.

Irresistibilis. le. ter. tas.

op Staan, Surgere. Consurgere. Resurgere.

op Staan van den slay. Exurgere.

op Staan gmaas te helpen. Exurgere. Consur-
gere.

op Staan nae den ball. Resurgere. Resipiscere.
Repullulare.

op Staan but daghe. Antelucare.

op Staan tegen gmaas und den ere te boeten
Aflurgere.

op Staan tot gmaas schade. Insurgere. Invade-
re. Impetere.

mit of samen op Staan, Consurgere.

der Staan, in A. der Nemen.

der Staan tot eynen daghe of sate. Persistere. In-
tendere.

der Staan in den woerden dat ghene dat nyet uit-
gedruet en wurd. Subaudire. subintelligere.

af Staan, Desistere. in H. op Hooren.

af of van Staan, Abstare. destare. Desistere.
Abstistere.

de Staan, ontsaen. in H. op Hooren.

de Staan, in G. de Gynnen.

de Staan, tofhooren in machiale. Attinere.

verre Staan, Distare unde Distancia. Distan-
ter. Absidere. Disferre.

bugten of uit Staan, Extare.

onder Staan, Subsistere. Subsistere;

onder Staan dit of dat te doen. Insistere. Insi-
stere.

onder Staan, Substantia. Substistencia.

onder Staende, Substant. ter. substantivus.

under Stant maken. Substantivare.

haeren Staan, Superstore. in T. weder Toeyen.

Staan, vijtigen. uytwoesen nae en dynch te be-
hejigen. in T. Arbeiden nae en dynch.

achter Staan, Restare unde Restancia.

to **Staan**, anhangen. in **C.** anleeben.
anStaan, in **A.** gehesten.
burStaan, Anstare. Prestare i. Procellere,
 umb**Staan**, Circumstare. Circumstare.
bolStaan, Perstare. Perstare. Subsistere.
 sauen **Staan**, Consistere.
 die reghen nae is **Staan**de. Incuba. be.
 der**Stant**, in **S.** Synne der sauen.
 myss**Stant**, wankebe. wanksticht. Defectus. Dis-
 plencia. Imperfectio. Inmorigeracio.
 der**Stant**, verstantnisse. in **S.** Kede.
 tuschen**Stant**, Intersticium. intervallum. Spa-
 cium.
Stantsticht. in **G.** Gantz. heel.
onStantsticht. Inconstans. Vacillans. Ambi-
 guus. Levis. Bombinator. Versipellis. In-
 solidus.
 by of onder**Stant**, in **N.** Nulpe.
 der**Stant** to offenen. Ing-nior. aris.
anStande, in **C.** toComende.
Starch, mustery. Fecor. Olor. fetulencia. Ce-
 nuelencia. Fetiditas. putiditas. Oliditas.
 Squalor. Squaliditas.
Stanch van stoebeleghen water komende. Mo-
 chis. this.
Starck der onghuycheit. Cento. onis.
Stanch der boete. Pedor. o-is.
Stande, en holten bat. Biota. te.
Stander, styl. in **N.** Post.
Stapp ober to rhynnen. Transcenforium.
Stapel van wasse. Conglobatum.
Stapel daer die suede dat gheen affhouwen. Pi-
 scillus.
Stapel doichs. Fardellum.
Stapelstede daer men alregh guet beslayelen
 mont.
Starck in **G.** Gesant.
Starck styff. steich. vast. Firmus. Inflexibi-
 lis Silicernus.
Starck vast als en bysch **starck** is. Fortis.
 te. ter. tudo. Stipulus. Firmus
Starck als een mynch off bysch **starck** off kerech-
 uch is. in **C.** Eerchuch. mechtich.
 die **Starck** in den streyde sijn. Bargines.
Starcken, een boornemmen toballen. in **B.** by
 Wyden. consenieren.

Starcken, besten gelaeste of ghyfte. Confirmare.
 Ratificare. Roborare. Approbare. Affirma-
 re. Vallare. Solidare. Consolidare. Munire.
 Communire. Fulcire. Assulcire. Stabilire.
 Constabilire.
Starcken, besten staet. stede of anderz. Firma-
 re. Munire. Communire. Stipare. consti-
 pare unde stipatim adverbium. Instipare.
 per. in. seu valde. Obstipare. per. undi-
 que. seu valde. Restipare. per. iterum.
 Substipare. per. subtus. vel. post. vel. pa-
 rum Vallare. Circumvallare i. Circumse-
 pelire unde vallosus et Valestris. tre. For-
 tificare.
Starcken troosten. Confortare. solari. Conso-
 lari. Hortari. Cohortari. Adhortari.
Starck, mechtich maken. in **C.** Gestic. mech-
 tich.
Starck an syde ind an lybde. Bicanor. oris.
Starckynge. bestynge van gelosten of gisten.
 Confirmacio. ratificacio. robur. Robora-
 men. roboracio. corroboracio. approbacio.
 approbamen. affirmacio. affirmamen. valla-
 cio. solidacio. consolidacio. Munimen. mu-
 nimentum. fultura. fulcimen. tum. assul-
 tura. assulcimen. tum. stabilicio. Stabili-
 men. tum. stabilitas.
Starckheit, in **C.** Eacht.
Start, tangel. Cauda. caudula inde Caudatus.
 a. um.
Stat dat gheyn hoiffstat des landes en is. Opi-
 dum. Opidulum.
hoiffStat des landes. Civitas. Metropolis.
Stat des hoengentrichs. Urbs. bis.
Statuyde. Opidani. Cives. Incole. Civita-
 tenies.
Statpoorten. Amburbiales. Amburbium.
 der **Stat** oeverste. Monarcha.
Stat of boey by en water gelegen. Anesces. sis.
Stathelder eynd heren. Accommentaris. in-
 declinabiliter. Vicedominus. locum tenens.
 Vicissitudinarius. Vicarius.
 cleyn **Stat**. Civitula.
Stat die is. stede onder hest. Neapolis.
Stat die x. stede onder der hest. Decapolis.
 der seiber **Stat** hre heit Decapolutas.

boit

boir Stat. Preurbium. suburbium. Antemurale.
porcellaria. orum.

Stat bouwen i. bewonen of oeffenen. in *B.* Bo-
ger maaken.

Stat die eyn stat onderheeft. Manopolis.

Stat recht. Municipium unde Municipalis. le.
ter. tas.

Stat. stede. Locus. Loculus. Locellus.

Stait. in *G.* Gait.

Staitlich. bittich. in *H.* Harbelich.

Staitlich. wepdelich. in *H.* Herlich.

Stech bouderen. in *S.* Schum.

Stech. stoch. Stipes. tis. stilus.

Stech. Fixura. punctura.

Stechen. Trudere. spinare i. pun gere.

mit suere Stechen. Hastiludere.

Stechspel. Hastiludium.

boir Stechen. in *B.* boir Wairen.

in Stechen. Infigere.

ber Stechen. in *B.* ber Vargen.

Stede. in *S.* Stat. stede.

woen Stede. in *G.* Gehucht.

heymlich Stede. in *A.* Afsyde.

hoigh stede. Analogium.

Stede. sterlich van moide. in *G.* Gantz. heele.

on Stede. onsterlich. onvast. in *A.* Twynsch.

in dine Stede setten. in *S.* onder Setten.

Stede off markt daer beyingt is. Forum Ap-
paratorium.

Stede eyns anderen vervullen. Supplere vices.

Stede in eyne stat of lantschap dat die alte ge-
berste is. Capitolium. And die yncipalich daer
te gehören heiten Capitolini s. Capitolinus.
a. um.

Stede. vast. in *B.* onder Wechlich.

Stede. Assiduus. Sedulus. Frequens Creber.
bra. brum. Continuus. et in *A.* Altois.

Stede wesen. Assiduare. Continuare. Frequen-
tare.

Stedigen. te wailen in eyn boezemen. in *B.* by
Wijben.

Stedg. in *A.* Afsyt. altois.

Stedelich. staitlich. Localis. le. ter. tas. To-
picus. a. um.

de Stedelich sequitur residuum post Stegger-
heit.

Stegge. in *G.* Gasse.

Steggep. Strepa. Scansilis et Scansile. lis.
substantivum.

Steggher off leude daer men off supdt waer te
doin. Specular. ris. Speculare. ris.

Steggher daer men op wercht. Machinis. nis.
ni.

Stegger. stepl. stuch als die berghe sijn. Accli-
vis. ve. Abruptuosus. Precipiosus. tas.

Steggerheit. in *C.* Clippe.

Stedich nae der tijt. Assiduus. tas. Frequens.
cia. Continuus. Continuitas. cetera in *A.*
Altois.

Stedicheit. Frequentia. Assiduitas. sedulitas.
Continuitas.

Stedigen. bestedigen. beteren. bevestigen. Con-
firmare. Affirmare. stabilire. Approbare.
Comprobare. Corroborare. Autorizare. Au-
torare. Cathecizare. Cathecizare. Cathego-
ricare. pignurare i. Confirmare amorem.
Autenticare. Asseverare. Astipulor. aris. In-
stipari. per. valde. Constipulari. Restipu-
lari. per. iterum. Taxare i. Confirmare.

be Stedynge. Confirmacio. Affirmacio. Firma-
mentum. Approbacio. Communimen. Ro-
boramen. Roboracio. Astipulamen. Auto-
rizacio. Cathecizacio. Categorizacio. Au-
tenticacio. Astipulacio.

Stee daer de huyt anheynge op den boemen.
Pediculus.

Steepl. stich. in *S.* Steggher.

Stelen. afnemen. ontbreken. Furari. Anclare.
Subtrahere. Admaniculari. Clepere. clepsi.
cleptum inde Cleptus. a. um.

ge Stelen. Compilare. depilare. exilare. Sur-
ripere. asportare. auferre. involare a vola.
le. legere i. furari subligere.

die spijder Stelen. Argiropata. te.

Stelen gemeyn guet. Peculor. aris unde pecu-
lator.

Stelen als dat van staal is. Calibeus. a. um.

ge Stelen van en wagen of ploich. Themo. onis.

be Stelen. schicken. doen. in *S.* Schaffen.

an Stellen. in *G.* be Gynnen.

an Stellen. in *A.* an Leggen.

af Stellen. in *D.* af Doen.

K k

upt

ugt Stellen. bersten. in *H.* beschäden.
 hgn off af Stellen. in *A.* hgn af Leggen.
 af Stellen. in *S.* af Setten.
 ont Stellen van hntre geſchikſſe. Deformare.
 Steheynck. Aforus.
 ont Stellen uyt den ſchynck. Dispartare.
 Siele daer men op gheit. in *C.* Cuck.
 Siele. eyn maet. Stela.
 Stemme. Vox.
 Stemme is achterley.
 bette Stemme. Vox pinguis.
 ſchärpe Stemme. Vox acuta.
 clare Stemme. Vox perpicua.
 hardde Stemme. Vox dura.
 ſchärpe ſchrauwende Stemme. Vox aspera et
 vacua.
 blinde Stemme. Vox ceca.
 toynckſte Stemme. Vox vinolenta.
 volmaecte Stemme. Vox perfecta.
 der Stemmen geſchikpen off instrumenten daer
 men die ſtemme mede maect als die tongh.
 Pulmo. onis. die wyntaderen. Arterie. die
 hele. Guttur. dat stegn tungenken in der he-
 len. Uvula. le. die mont. Os. oris. die tan-
 de. Dentes. die lippen. Labia. die tongh.
 Lingua.
 en Stemme maect men guet mit desen hynck.
 Fonasum vel Fonaso indeclinabiliter.
 Stemme wygeben. Vociferor. aris.
 der Stemmen beſteffenge in dem begynne. Ar-
 sis.
 grof Stemmenich. Gravissonus.
 Stemlich. Vocalis. le. ter. tas.
 half Stemlich. Semivocalis. le. ter. tas.
 gelich Stemmenich. Parionius.
 ander eynde Stemmen vele beteyckniſſ. Equivo-
 cus. a. um.
 vele Stemmenich. Multivocus. sinonimus. a. um.
 Stegnet. eyn reyschap der goltsmede. Tuntorium.
 Formarium.
 Stempen. in *S.* Stampen.
 Stegn. Lapis. Lapillus. petra. petrella.
 en hart Stegn. in *H.* ſteynung.
 all edel Stegn. Gemma. me.
 mit edelen Stegnen beteycken. Gemmare. De-
 gemmare. Ingemmare. Regemmare.

stegn Stegncken. Lapillus. scrupulus. li.
 Stegnich. Lapidus. saxofus. tas. lapidofus.
 tas. Petrofus. tas. Petrinus. a. um.
 ſlijp Stegn. Allo. onis.
 wet Stegn. Cos. cotis.
 Stegn in den lijde. Calculus inde Calculofus.
 a. um. tas.
 water Stegn. Lapista.
 van Stegn die coeren of stucken die men mede in
 die mugten woeyt. Rudus. di.
 Stegn die dol ind gaverich is als duffstegn. petro-
 se ind dergelicken. Tabentum. ti.
 Stegn die ſchärp ind ongelich is. Tophus. To-
 philus. li.
 eyn Stegn in den wegge daer men ſich an ſtoite.
 Lama. me.
 buyr Stegn in den heert of ſcheyſtegn. Foca-
 rius.
 tyeſel Stegn. Later. teris. Laterculus. li.
 Stegn daer men die bolte onder mede ſchärpe
 Fungia. gie.
 Stegn. hacht. gebeyckniſſ. in *H.* ſtecken.
 Stegn hute. }
 Stegn loefde. } Lapidicina. lapicedina.
 Stegn kugle. }
 Stegnbuch. in *B.* stegnBuch.
 Stegnigen. Lapidare.
 die mit Stegnen hantket. Lapidarius.
 Stegnhoutwerck werck. Sculptura. Sculptile. Ce-
 latura. Celamen. tum.
 der Stegnmetſer meershoie daer dat ſok anſenge.
 Amulus. sis. Arnulſa. ſe.
 Stegnbijl. Afcis. cis. maf. ge. Afciculus.
 Stegnhupl. Lapidodina.
 hochſte Stegn in der mugten. Antres. antiam-
 plurahier.
 Stegnreide. in *C.* Clippe.
 Stegnſant. Adriaticus. Arenofus. Petrofus.
 tas.
 Stegnhoutwing. Latomia. e.
 Stegnreide. eyn eynde. Saxifragia. Antiprium.
 Stegnbijt eyn steyn biſhem. Fundiculus.
 Stegnhouten of huytwerck houten. Celare.
 ſculpere.
 Stegnmetſer. Stegnhoutwer. Lapidida. lapice-
 dius. Lacomus. Cementarius.

bait

ban Steynen dat afbrechtel of stachtghen. Petro.
onis.
eigen Steynen die scherp sint. Scrupus. pi.
Scrupulus; li inde scrupulus. tas. scrupulo-
sus. tas.
der Steynighen. in D. der Hardden.
der Steynicht. in D. der Hardt.
der Stenbel. vernusich. in C. Cloick. et in A.
Stede.
der Stenbelijst. in C. Cloickheit.
Stender. sijl. in D. Post.
Stender die des segt dat he gekhat heft.
dur Stender. durwiser. ruwaer. Administrator.
presidens.
dur Stenberg ampt doen. Administrare. Presi-
dere. subfio. subfio. subfite. subfivi. subfi-
tum i. Admistrare.
Stendich. [i. Stendich.] tijp. in A. getatich.
Stendich. heel. gantynusich. in A. Algnich.
on Stendich. wist. Girrovagus. Error. onis. in
A. vijster Toep.
der Stenlich. intelligibilis. le. ter. tas.
on der Stenlich. Inintelligibilis. Inperceptibilis.
le. ter. tas.
wyder Stenruisse der dorden. Anastasia. Resur-
rectio mortuorum.
Sterslich. Mortalis. le. ter. tas. Feralis. le.
ter. tas. Funereus. a. um. Funestus. Fu-
nebris. bre. Moribundus.
on Sterslich. Immortalis. le. ter. tas. Athana-
tus. a. um.
Sterslicheit. Mortalitas.
on Sterslicheit. Immortalitas.
Stersie. in D. Pestilenc.
Stersing eyneley munt of gelt.
Stern. Stella. stellula. astrum. sydus. sydu-
culum.
seven Stern. in S. Sevenstern.
woggen Stern. aevenbistern. Venus. Vesperus.
Afrodita.
oisten Stern. moggenstern. Hesperus. Lucifer.
Phosforos.
aevenbistern. Venus. Vesperus. ri. vesper.
ris. Hesperus; ri. Vesperugo. ginis.
ggate Stern. Astrum. Sydus.
levenbichte Stern. Zoroastrum. tri.

legh Stern in den noeden. Polus arcticus.
legh Stern in den suden. Polus antarcticus.
ban der Sterten konst eyn rthyskay. Astrola-
bium.
Sternen schott. Affub. Apotroglia. c.
dwelende Sterten. Planum. te. Stelle erra-
rice.
beele Sterten bergadering. Sydus. deris.
Sterten rhyneu. Stellare. Constellare. per.
simul.
Sternen trecken. Constellacio.
Sterne seer blenckende. Lapena. ne.
meyster int gestert. Astronomus. Astronomi-
cus. archimetricus. Astrologus habet par-
tem Astronomie. Ind die konst hie af die af-
geheiten Astronomia. archimetria. astrolo-
gia in parte.
Stenrich. sterensich. Altreus. stelleus. Sydereus.
a. um.
oghen Stern. Ocellus.
Sterne voer dat hoist. in D. boefhoist.
Sterben. in A. kugnen ban den leuen.
saunen of mit Sterben. Commori.
voir Sterben. Premori.
weder Sterben. Remori.
Stetlich. in A. Altyt.
Stiech. stift. in S. Strach. stift.
Stichie. bysdom. in D. bysdom.
Stichie als en dogm. Ecclesia metropolitana
vel Cathedralitica seu Metropolis aut Ca-
thedralis ecclesia.
Stichien. Fundare. Dotare. Erigere. Con-
dere.
Stichier. Fundator. Dotator. Erector. Con-
ditor.
Stich. [i. Stych.] in S. Stenghet. stipl.
Stichsugnich. in D. abedvigich.
Stichien. in D. Dampen.
der Stichien. in D. der Dampen.
Stichien. bestycken. Stipare.
Stichien. sydnegen.
Stichier. sydneger.
der Sticht. in A. Ietsich.
Stift gerecht. in D. Done.
Stifte. Stilus.
Stighader. Vitricus.

Stijfmoeder. Noverca. Vitrica.
 Stijfsoen. Prevignus.
 Stijfdochter. Previgna.
 ver. Stijf van goen. Victus. a. um.
 Stijghe. rognich. Vignici. Vigeni.
 half Stijghe tien. Decem.
 Stijggen. in C. Clummen.
 Stijfwerck. steijfwerck staete off stede mit to
 kummen. Tormentum. ti. Machina. ne. Ma-
 chinamentum.
 Stijl. in P. Post.
 Stijl. swigende. Tacitus. Taciturnus. Tacens.
 Silens.
 Stijl. heymlich. in B. ver. Bogen.
 Stijl. restich als eyn stijl water. Tranquillus.
 Quietus.
 Stille. ylowit. in P. heymelicheit.
 Stillen. verhueten. in M. be. Moeghen.
 Stillen. Compescere. Cohere. Tacitum fa-
 cere.
 Still doen staen. remmen. Sistere.
 Stillich. mechelich. in L. Lijst.
 Stillheit. Silencium. Taciturnitas.
 Stempel. stoil. Pes. pedis.
 Stynche. hacht. ypsuyn. in H. Kerkener.
 Stynchen. in M. Mussen.
 Stynchende. in M. Mussen.
 Stynchende stede. Merbis. this.
 Stynchende czugt daer die luyde nae stynchen als
 loech et cetera. Acromen. Acromentum.
 Styp. stypen. Punctus. ti. Punctum. ti. Apex.
 Iota. stigma. tis unde stigmaticosus. a. um.
 Stypen dat mydden in eyn cirkel stept. Punc-
 tus. ti. Centrum. tri. Centro. onis. Cen-
 trum indeclinabiliter.
 Stypen maeken. Punctare. punctuare.
 eenich Stypen des cirkels daer men maite nae
 dierghet. Methefis centrum.
 onder Stypen. Sustentare.
 onder Stypynge. Sustentacio. sustentamen. cum.
 Styppechtich. in S. Spynchechtich.
 Styppechtich. Punctalis. le. ter. tas.
 twy. dry. vier. vyff. seff Styppechtich. Bipunctalis.
 le. ter. tas. Tripunctalis. le. Quadripunc-
 talis. Quipunctalis. le. ter. tas. Sexpuncta-
 lis. le. ter. tas.

Stier. barre. Taurus unde Thaurinus. a.
 um.
 Stoch. in S. Staaf.
 Stock of staaf daer eyn steckheym of wess ber-
 bogen in is. Cica. ce. Dolon. onis.
 Stock tot gewenckniss. in H. Kerkener.
 Stochen. in B. Blochen.
 Stockmeyster. stockmecher. Carcerarius.
 Stockmeyster. Exactor. Angarius. Exaccidua-
 tor.
 Stocker. in B. Wobel.
 Stockvisch. Strumulus.
 Stoof. in M. Muis.
 Stooftechtich. Putris. tre. Putrus. a. um. Pul-
 verulentus.
 Stoof op to sitten. Sedes. sedicula. Sedile. lis.
 exedra. dre. sella. le. sellula.
 Stoil die half rant is. Emicirculus. li.
 gaidt. Stoil. Thronus dei.
 hejters. Stoil. Solium. Thronus. Alithronus.
 Exedra.
 yaff. bistops. doctoers. Stoil. Cathedra. Exe-
 dra.
 futen. Stoil. Suggestus. us.
 richters. Stoil. Tribunal. lis et Tribunalis. le
 Tribunale. lis.
 yedihers. Stoil. Ambo. onis. Analogium.
 rjort. Stoil. Stallus. li.
 Stoil des oeversten bander stat. Curule. lis.
 dyderen. Stoil of seitel. Tabularium. rii.
 nederste. Stoil of sitten beneden den hoghen sit-
 ten. Subsellium.
 Stoilmecher. Sedentarius. sellarius.
 Stoil yghinere. Sedentarius.
 Stole in der heren hoere. Sinedre.
 in of op en. Stoil eynt seiten. Sternere i. In-
 sellare. Intolare.
 tot den Stoil hoerende. Sellarius. a. um.
 Stoubezghet und daer op to sitten. Sellarius.
 Stoil of vult des ebeling. Orcestra. tre.
 Stoil seiten of ewerch seiten. Sellare.
 Stoil hie ind daer seiten. Dissellare. Desel-
 lare.
 vant den Stoil werpen. idem.
 Stoil weder seiten. Resellare.
 in den Stoil seiten. Insellare.

Stole

Stole als de papen dragen om den halff. Stola. le.

Stole den sy dragen om den luytten arm. Manipulus.

Stole an of om to doin. Stolare.

Stolpe. hulle. in D. Doichhulle.

Stolpen. in H. umlitteren.

Stolt. in C. Coer.

Stom. Mutus. Elinguis.

Stom wesen. Mutere. Mutescere. Obmutere. escere. Demutere. escere. Immutere. escere.

myt of samen Stom wesen. Commutere. Commutescere.

ber Stompien. bermompien. in B. ber Bergen.

Stoeren. hneesten. in D. Densten.

Stoppel. Stipula. Rima. me.

Stoppen. hoeden. in B. Vargen.

Stopp. Obstruitorium.

Stoppen. berken dat aegen is. Oppilare. Concludere. Obturare. obstruere. Obcludere.

obrundere. Conspilare. Obnubere. Linire. allinire. collinire. illinire. Interlinire. perlinire. Palliare.

Stoppen mit wass of hennep. Stupare. destupare. per. valde. vel onstoppen. Restupare.

per. kerum. Instupare. instoppen.

ber Stoppen. bermompien. in B. ber Bergen.

ber Stoppen. Conspilare. Conspissare. Confer-

tio. tis. tire. Dissertio.

ber Stopp. Conspissatus. Conspissarus. Confer-

rus. Differtus. a. um.

Stoppen. in D. Verken. stoppen.

ber Stopt. in B. ber Voghen.

Stoit. eyn buch. Rumbus. sturio. onis.

ber Stoeren. in B. Weggeben.

ber Stoeren. bermopen. in D. Delighen.

ber Stoeren. in D. in Dagen.

ber Stoiet werden. in H. Angien.

ber Stoering. in C. Crot.

ber Stoerre. bermopen. in D. ber Delighen.

Stoeth. in O. Odber.

Stoem van wind of weder. Tempestas. Tempestuositas. Procellositas unde Tempestuosus. Procellosus. Turbo. inis. Turbulencia.

Stoemen. wonden. in D. Wajen. wonden.

Stoem. in B. Wulderinge.

so wes tot Stoem of stide van regtsap hoiet dat heyt Machina. machinula. And sulchs to maken Machinor. aris. And die sulchs versucht is Machinosus. a. um. tas.

Stoem winnen. Expugnare. debellare. Devincere.

Stoemen als men stede off staete stoemyt. Impugnare. Oppugnare. Impetere. Confligere. Aggredi.

Stoetten dat synt twe grote steten biader an en hangende dair men plat harnesch dan maect.

Lamine.

Stoetten in G. Ghyeten.

In Stoetten in G. in Ghyeten.

myt Stoetten. in G. myt Ghyeten.

ber Stoetten. in G. ber Ghyeten.

to Stoetten. to ghyeten. Afsundere.

weder Stoetten. weder ghyeten. Refundere.

Stoet van desen Stoeten mach men niet byucken in G. Ghyeten cum suis.

Stoten. Trudere. Abstrudere. per. de. Conper. simul. De. per. deorsum. vel de uno loco ad alium vel excludere. extrudere.

per. valde vel extra. intendere. per. valde vel intra. per. per. perfecte. pro. per. procul. obtrudere vel obstrudere i. contra vel ob aliquid vel undique trudere. Recludere i. intro vel retro trudere.

Stoten mit den hopen. Cornupectare.

Stoten achter up mit den haken. Calcitrare.

tegen Stoten. in B. tegen Woichen.

af Stoten. afwerpen. Detrudere. Abicere. Descere. Precipitare.

ber Stoten. verschuyben. in B. Wanceren.

ber Stoten. in D. be Vangen.

Stoten in en bysel of mozier. Tundere. Concludere. Pilare. in B. teign Wycken.

weder of anderwys Stoten. Retundere. Repilare.

stillet Stoten. Subtundere subpilare.

Stoter. Trofile. lis. Pilus. li. pistellus. li. Pistellum. li.

Storbe. in D. Doyckje.

Storbe myster. Seubenarius. Stubenator. Balnearior.

Stouwen, bezungen. in *D.* bezwngen.
 Stouwen, schuten als men water stouwt.
 Starch. in *E.* Ernstich.
 Starch wesen. in *S.* Streupf wesen.
 Starchheit. in *S.* Sturichheit.
 Straffen. in *B.* Werspen.
 Straffer, schelder. in *B.* Wersper.
 Strafflich. in *B.* Wersplich.
 Straffingh die men clercken of geistliken personen an doet. *Disciplina. Disciplinatio. Correctio.*
 Strail, eyn gekhot mit wederhaicken. *Pila recurvata. Catapulta. te.*
 Strail of radien als die sonne of ander glantz van sich gheeft. *Radius. radii. Radiolus.*
 sulke Strailen van sich schieten. *Radiare. Irradiare.*
 Strammen. *Rigere. Rigescere.*
 Stranch, gatng. *Filicrum. filastrum. tri.*
 Stranch, en uytvloet van en water. *Fluxus. us. Fluctus. us. Decursus. us.*
 Straite. *Plarea. strata. Apia.*
 Straite, in *H.* Riete.
 der Straiten begheft so vele dat eyn wagen heer veert. *Quintana. quintina.*
 Straittich. *Platealis. le. ter. tas.*
 Streeth.
 Streethel of steffter dait men coern mit steicht van den bare *Hastorium. ril.*
 Strecken, in *H.* Recken.
 ugt. Strecken, in *H.* ugt. Recken.
 sleg. Streckghen in der schijft tuschen twee wouden. *Limniscus. ci. Virgula.*
 Streelen, smeycken, in *T.* Tunschen.
 Strene blaff of hennep. *Strena. Strenula. strenosus. tas.*
 Streten ghech. *Strenicus. a. um.*
 Streng sonder maat. in *S.* Streupf.
 Streng mit maten. *Strenuus. Gravius.*
 Strengheit. in *S.* Sturichheit.
 Strengheit in doeghen. *Strenuitas. Gnavitas. Gnavia.*
 Strenglich doen *Gnavare. auctionari.*
 Streben in *A.* Achiden.
 weder. Streben. in *S.* weder. Stren.
 weder. Strebich. in *H.* onthoufiam.

weder. Strebichheit. in *H.* onthoufiamheit.
 Streule. in *H.* Horne.
 Streulen. in *M.* Nijghen.
 Strich. *Nexus. Inflexus. us. Impleus. us. Laqueus.*
 Strich, ball. in *D.* Dyt.
 Strichen. *Nectere. Innectere. Internectere. Innectere. Interfectere. Laqueare.*
 Strichen, bangen. *Capero. Capivare. Laqueare. Illaqueare. Allaqueare. Oblaqueare.*
 ont. Strichen. *Dehaqueare. Elaqueare. Solvere.*
 der. Strichen. in *B.* der. Strichen.
 der. Strichunge. beregninge. in *B.* der. Strich.
 der. Strich. beregningh. in *B.* der. Strich.
 Strichjen. *Ficare.*
 Strijden, manghien, weghen. in *H.* Kijcken.
 to Strijde. to weder. *Certatim.*
 Strijden in den dode. *Agonizare.*
 mit. Striden. in *H.* mit. Striden.
 Strijder die meer gestreden heft. *Recertator. antagonista.*
 die in den Strijde stach sint. *Bargines.*
 Strijder in den dait. *Agonista. Agoniceta.*
 Strijt in den dait. *Agon. Agomai.*
 Strijt in *H.* Hijt.
 Strijder. *Bellicosus. Bellipotens. Agonisticus. Mavorcius. Bellicus. Bellaticus. Bellax.*
 die ander Strijt. *Dibellum.*
 so wech tot Strijt of ston van eygkap holet. in *S.* so wech tot Stogm.
 Strijt buc en stat. *Anterium. anteurbanum.*
 Strijt der helen. *Sichomachia.*
 Strijt des seghers. *Navimachia.*
 des Strijts daide of handiger. *Perficialis. lis. II.*
 Strijt dait hynans dait dait blift. *Internicium.*
 eyneley Strijtwech off stonwerch getymmert. *Musculus. II.*
 Strijt tecken mit der binstunen of anders. *Tessera. ro. Tessicula. Tessella. Tessellula.*
 die dat Strijt tecken dait. *Tessellarius. Tessellarius.*
 en Strijt begynnen. *Vellitor. taris.*
 Strijt begynne. *Vellitarius. et vellitarius. re.*
 Strijder. *Bellicositas. Bellipotentia. Mavorcius. Bellacitas.*

Stro.

Stro. Stramen. stramentum. Farrago. ginis.
Strohen. Stramineus. a. um.
Stroem. Alveus. Decorfus. defluxus. us. pro-
 fluxus. us.
Strouten. Spargere. sparsare. Sparsicare. Ster-
 nere. Disternere. Insternere. Prosternere.
 Sipare. Fundere.
ber Strouten. verspergen. Dispergere. Dissipa-
 re. Prospare. Diffundere. Profundere. Dis-
 gregare. Disicere.
to rug of al Strouten. Disternere.
boit Strouten. Prosternere.
tegen Strouten. Obsternere. Obsipare.
samen of mit Strouten. Conspargere. Conster-
 nere.
umit Strouten. Circumspargere. Circumster-
 nere.
hijst of ber Strouten. Dispergere.
in Strouten. Insternere. Inspargere.
by Strouten. Asternere.
mit of samen Strouten. Consternere et Con-
 sternor. aris.
Stroutel. Stramentum. d.
ber Stroutel. Sparfim. Dispersim. Dissipatim.
 Diffusim. Profusim. disagratim.
weber Strouten. Respergere. Resternere. Re-
 sipere.
die dicke Stroutwet of gestroutwet wordt. Ster-
 nax. acid.
Strubbelich. hoebelich. in E. onEben.
Struch. in H. Hegghe.
Struchelen. in S. Struben.
Strugf. stuge. stugge. dijst. supr. onwet. wyet.
 streng. ernstich. bitter. staach. ongenedich. Atrox.
 ferox. Pervicax i. Protervus. Amarus. Di-
 rus. Frivolus. Austerus. a. um. Austeris.
 rei. Acharis. risivelidis. Rigorofus. Sevus.
 Severus. Acorbus. Rigidus. strenuus. Se-
 riosus. Acidus. Immanis. nie. ter. alpheus.
 Arduus. Acer. quamacer. peracer. Asper.
 Truculentus. Barbarus. Crudelis. Bilois.
 Cauteratus. Cauticus. Superciliosus. In-
 clemens. Immisericors. Ferus. Efferus.
 Fervidus. Horridus. Horrificus. Inhum-
 nus. Injurius. Tormentosus. Terribilis. Hor-
 ribilis. Sevus. quamsevus. Tamevus. See-

vus. Scordulus i. Ferox. Teter. tra. trum
 i. Ferus. Tetricus. Torvus.
Strugf. stuge. wesen. wyet. Aug. bitter wesen.
 streng. staach. ernstich wesen. onwet. verber-
 tich. onbarmhertich wesen. Ferocio. cis cire.
 Protervire. Amariari. Acerbari. Exacer-
 bari. Acidari. Exasperari. Efferare i. cru-
 deliter Agere. Rigere. Sevre. Confevire.
 Desevire. Dissevire. Insevire. Onsevire.
 Resevire. per. iterum. Crudere. Crudes-
 cere.
Struch. Tirsus. si.
Strunt. Merda. de. Merdum. di. Merdula.
 Merdulum unde Merdosus. tas et dicitur
 Merdare et Merdifer. Stercus. oris. ster-
 quinium. et dicitur stercoreare. Vide etiam
 in D. Dyck.
Struntich. Stercorosus. Stercorosus. tas. Ster-
 cosus. tas.
Steuntige stede. Sterquilinum.
Struntstede daer men den op een bergader. Re-
 strimentum. d.
Struppen.
Strugf. eyn vogel. Struclo.
Strube. in P. Pansioich.
Strubellen. Arbustum. Arboretum.
Strub. stoff. in M. stoff.
Stuch. stump. Frustum. Frustulum. Antenna.
Stuch dat afgehaeken is. Frangmen. tum.
Stuch dat van enighen dings gesneden of ge-
 houwen is. Prescimen. inis. Proscilus. Pro-
 scius. a. um. Succisivus. Succidaneus.
Stuchien van enighen metale off van steynen off
 van hout. Crusta. te. Crustula. le.
Stuchich. Frustatum. Fractum.
in Stuchen degen. Frustare. Infrustare.
Stuchen.
Stendit. schoeire. in D. Diktpe.
Stugge. wyet. in S. Strugf.
Stugge wesen. in S. Strugf. stuge.
Stuggeheit. in S. Semrueheit.
Stump. plump. in G. Goff.
Stump in doe edelst dinge van eenen boom.
 Surus. tri. Surculus. li.
Stump. in S. Stuch.
Stump. plump. onkhat. in S. See.

Stumpy.

Stump. plump. see maïnen. in *S.* **Siet.** plump off stump maïnen.

Stump. plump off see werden. *Stupere.* *Stupescere.* *Stupesceri.* *Ebetari.*

Stumper. onghetelligher. *Miser.* *Miserabilis.* *Infelix.* et in *A.* *Am.* onselich. et in *A.* onAventurelch.

Stunde. tijt. in *S.* *Spacium.*

Stunde. urret. tijt. in *S.* *Spacium.*

Stunde. bewant. in *M.* *Moir.* moisse.

ter Stuppflan.

Stupp.

Stupre. bolleſt. in *N.* *beſchup.*

ſonder Stupre. *Anormalus.* *Irregularis.*

Stupre. lozet. in *S.* *Strupff.*

onbeſtupre. haſtich. *Impetuosus.* a. um. *cas.*

in *B.* onbeſtupre. et in *A.* *ſup.*

onbeſtupreichheit. in *B.* onbeſtupre.

onbeſtupreichheit maïnen des wederſ of waters.

Tempeſtare. *Intempeſtare.* *Turbare.* *Turbulencare.*

onbeſtupre van water of weder. *Tempeſtuofus.* *Turbulentus.*

onbeſtupreichheit van water of weder. *Tempeſtas.* *Tempeſtuofitas.* *Turbo.* *inis.* *Turbulencia.*

onbeſtupre. rap maïnen. in *B.* onbeſtupre. haſtich maïnen.

Stupreboem in den ſheep. in *B.* *ſupreboem.*

Stupreman van en ſheep. in *S.* *Schepman.*

Stupreman den [*l. van den*] heſchen ſheep. *Caron.* *onis.*

Stupren. regieren en ſheep of anders wat. *Gubernare.* *Dirigere.*

Stupren. leren tot guden ſtucken. *Dirigere.* *Inſtruere.* *Informare.*

beſtupren. ſoutwen. in *D.* *Wynngen.*

Stupre weken. in *S.* *Strupff.* *ſtupre.* *ſtupre* weken.

ſtupreichheit. ſtrachheit. toezichheit. onſueticheit.

ſtupreichheit. ſtrachheit. toezichheit. onſueticheit. ſelgheit.

onbarmherticheit. ſwondicheit. *Auſteritas.* *Severitas.* *ſevicia.* *ſevicies.* *Rigiditas.* *Rigorofitas.* *Airocitas.* *Ferocitas.* *Protervitas.*

Acrimonía. *Aciditas.* *arduitas.* *Biloſitas.* *crudelitas.* *indignacio.* *Acerbitas.* *Ferocia.*

Immanitas. *Tericudo* *l. Feritas.* *tycannis.*

dis. *Torvitas.* *Trucitas.* *Truculencia.* *Lividitas.*

ſtupreich. ſtrachlich. toezichlich. ſwondich. ſtrenglich. *Auſtere.* *riter.* *Strenuus.* *nuitet.* *ſevere.* *riter.* *Rigorofe.* *Atrociter.* *Ferociter.*

ſubterve. *Acriter.* *Arduus.* *Crudeliter.*

Indignant. *Acerbe.* *Livide.*

Stupr. wegge. *Coneus.*

Stutte. in *S.* *Scheyroft.*

Subben. ſuſetten. in *A.* *Luncken.*

Subtil. in *B.* *beſend.* et in *A.* *Wdel.*

Supbe. in *A.* *ſache.*

Subtil. rochet. in *A.* *Kedel.*

Subſtanci die men beſteet ſonder geſtaltniſſe of

ſorme. *Ypoſtaſis.*

Subtilheit. beſchneidicheit. in *A.* *Argeliſt.*

gheelſucht. *Ictericia.*

Such nutte. in *S.* *ſoegh.* et in *D.* *Dece-*

hen.

verſucht. in *E.* *Erwaren.*

Suchen. kienchen in *D.* *Oenen.*

Suchen. in *E.* *Carmen.*

ſamen of mit Suchten. *Congemere.* *Conge-*

miſcere.

bur. *Suchten.* *Progemere.* *progemiſcere.*

weder. *Suchten.* *Regemere.* *Regemiſcere.*

opwaert. *Suchten.* *Aspirare.* *ſuſpirare.* *Anhe-*

lare.

den ſiechende [*l. Suchende*] gelich. *Gemebundus.*

Suchtinge. in *E.* *Carminge.*

Suchter. *Zucarum.*

Suchter. *candy.* *Zucarum candie.*

Suchten. in *E.* *Cancken.*

Suchte. in *E.* *Cenchte.*

bezende. *Suchte.* *Alioteca.*

Suchte daer men lang an gwelet. *Languor.*

oris. *Croma.* *me.*

van Suchten of gwader luchten beſettinge.

Contagio. *onis* unde *Contagioſus.* *tas.*

Supden. *Meridies.* *Auſter.*

van Supden int noegen die ſterck recht wpt hept

Cardo. *dinis.*

Supden. wunt. *Auſter.* *Aſri.*

Supdewen wunt *Circinus.* *ni.*

Supdewest. *Aſſricus.*

Sup

Sundelich. Australis. le. ter. ras. hausternus, berSust. beslagen. in **A.** Anzfeldich. berSuffen. verberet. in **A.** Anz. berSuffung. in **A.** Anz. **Sundel.** Sugre. Lachere. Lachescere. Evare. Lallare.

Sundlich. Suggrube. twe of meer hundert. Collac-teus. tel. Collacteus. a. um. Collactaneus. a. um.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. van rigne. Sugren oft pieren dat oederste half. Abax. bacis.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. alSucken. in **D.** Suggrube.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. Sullen. Debeo. es. ere.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. Sulte van dyeren. Amasum. Suls. Exa. to-rum.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. geSult of confect van ruyde ind sucker. Elec-tuarium. Confectio. onis.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. berSumpen. betwarieten. in **G.** berSumpen.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. berSumpich. Negligens. Remissus. Oblivio-sus. Infollicitus. Incurius.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. Summe. Summa. Summula.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. Summen. Summare. Taxare.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. van Summen tot summen. Summatim.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. to samen Summen. Consummare. Contaxare.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. Sump. in **A.** Adel. poil.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. waterSump. Forica. ce. Lama. me. Vorago.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. ginis. Lacus. us. Lacuna. ne. Lacunar. aris.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. Castellum. li.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. Sump dair sich die versien in weteren. Volu-abrum. bri.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. Sumpich. Voraginosus. Lamofus.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. Sunde. in **A.** Anz.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. Sunde. Peccator. Reus. Commissor. Amas-solus. in **A.** Anz.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. openbair Sunde. Publicanus.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. Sundich. in **A.** Anz.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. Sundigen. in **D.** Ordelboen.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. Sunde. behaiven. in **A.** Anz.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. bySunde. insunderheit, sunberling. nemlich ad-verbis Precipue. prsertim. Specialiter.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. specialius. singulariter. singularis. singula-

tim. singularim, notanter. Specifice. nomina-tim. signanter.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. ngt of ofSunderen. in **D.** Begien.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. onderSunderen. in **S.** onderScheppen.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. bySunderheit. Singularitas. Specialitas. Monas.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. adis.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. Sunberling. Specialis. le. ter. ras. Privatus.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. singplus. a. um. singularis. re. ter. ras. spe-cificus. a. um. monalis. le. familiaris. re.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. ter. ras. Peculiaris. re. ter. ras.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. Supte. billicht. in **A.** by Abenure.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. sichSumpich. in **D.** oberOghich.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. geSunt. stacth. in **G.** Gesunt. et in **G.** Ge-nesu.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. ongeSunt. in **S.** Spech.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. geSunt maken. in **A.** Arziden.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. geSuntheit. Salus. sanitas. hospitas. Salvitas. inequmitas. validus.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. Sumpre. Sorbucium. sorbuculculum. Sorbil-lum. forbicies. forbicicula.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. Suppen. Sorbere. elcere. Sorbillare.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. Suppen. tweighen. Ingurgitare. Ocreare po-tum. Portare.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. samen of wt of boeder of inSuppen. in **S.** Ssuppen.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. Suppenen. acerbloodicheit. Bibera. re.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. Sopper. in **D.** Dreucker.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. Supte. in **A.** Imper.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. Supte. twert. in **S.** Streiff.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. Supte. swait. in **A.** Ardeitsch.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. berSuppen. Acere. Acescere. Acetere. Ace-tescere. Exacescere.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. Supte maken. onper maken. Acidare.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. Supte maken dat droit. Fermentare.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. Suptheit. in **F.** Falst. et in **S.** Supticheit.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. Suptich. geSuptich. eyn quyt. Acetosa.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. Supte. alus. alus. Sic. Siccine. Eomodo. Tal-lis. Talis. Talis. Talis.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. umSupte. in **G.** to berceef.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. Supten eyn gwaat getucht. in **D.** Dampen.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. Supten. tweghen. Cunare. Sufurrare. Modu-lari. Crepundiare.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. Suptstet. in **G.** Coeden.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. Supter. twester. Soror germana.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. meedSupter. Conforor. Contrastilla.

Sundlich. Suggrube. 16. Lactens. tr. Subube. unner Supter soen is u Sororius. Sobrius.

uwer Zuster dochter is u Sororia. sobrina.
uwer Zuster man is u Sororius.
uwer Zuster hynder. Consobrinus. ni. Con-
sobrina. ne.

Zuster ind hyeder hynder. idem.
twe Zusteren ban eynen vader ind ban twee moe-
deren. Sorores. Sororcula.
twe Zusteren ban eyne moeder ind ban twee
vaderen. Germane.

den Zusteren in seiden off geslechten to gesle-
chten. Sororiffare. sororiffare.

Zusterich. Sororius. a. um.
Suete. Dulcis. quamdulcis. Suavis. quamsua-
vis. Ambrosius. a. um. Sirenicus. a. um.
Timinus. a. um.

on Suet. in B. Bitter. et in S. Struiff.
on Sueticheit. in S. Sueticheit.

Sueticheit. Dulcedo. Dulcimen. tum. Caris-
ma. atis. Caristia. Suavitas. Mellicamen.

on Suet wefen. in S. Sutyff wefen.
ber. Suten. to werden stillen. in M. be. Moegwen.

Suet maiken. Dulcorare. Dulficicare. Indul-
corare. Perdulcorare. Mellicare.

Sueticheit in woorden. Depos. pora.
Sueticich. Dulciter. suaviter. mellicose.

Subel. in M. Mollen.
Subet. in C. Cuyfch.

on Subet. in C. on Cuyfch.
Suberen. in K. Gennigen.

Subreheit. in K. Cuyfch.
on Subreheit. in C. on Cuyfch.

Suberlich. sehoen. in S. Schoen.
Suberlich. mehlich. in T. Nij.

Suberlich. sehoen maiken. in S. Schoen. sube-
rich maiken.

Swadem. buchtichheit. Vapor. Vaporamen. Va-
porositas. Floditas. Humiditas. Humecti-
tas. Humectamen. Madras. Mador. Exala-
men. tum. Citor. testis. Humorositas.

Swademen. Vaporare. Vaporizare.
uyt Swademen. Exalare. Evaporare. Evapori-
zare.

Swadum ch. Vaporus. a. um. Vapereus. Va-
porosus. a. um. tas.

Swager. eynde futer man. Sororius.

Swager lat gruyen. Affinis.

Swagerfey. Affinitas.

Swarthe. in B. Dorchlich.

Swartich sech. in C. Cench.

Swartichheit. in C. Cenchite.

Swalwe. eyn cleyn vogelken. Yrundo. Anis.
Culido. onis.

Swalwtich. Yrundineus. Yryndinius. a. um.

Swam. in S. Spang.

Swam dreyfing. in B. Dulten.

Swancken. waegen. waegen. waegen active Agi-
tare. Cilleo. es. ero. labo. as. are. labasco.
cis. cere. Movere. motare. moritare. Tre-
mulare. Quatere. Volvere. Revolvere. Sub-
volvere.

Swancken. waegen. waegen. waegen neutraliter.
Nutare. Titillare. Vacillare. Titubare. Bal-
lare. Cillare. Flutare. Fluctuare. Treme-
re. Tondere.

Swarte. eyn vogel. Cignus. Cignulus. Cici-
nus. Olor. oris.

roepende Swanet. Atfar.

Swanen stem. Cignus. Drenfatus. us.

Swanen roepen. Cignare. Drenfare.

Swanench. Cigneus. Cigninus. Olerinus. a.
um.

Swanger. hondjegende. in K. Hondrechtich.

Swantz in D. Dantz.

Swantzen in D. Dantzen.

Swantz in S. Sloop.

Swantzen in S. Sleppen.

Swait. loedich gewonlich. Gravis. Pergravis.

Pregravis. quontravis. Ponderosus.

Swait wefen of werden. Gravere. effare.

mit de Swaiten active Congravare.

de Swaiten active Congravare. Pregravare. Ag-
gravare.

Swait. beduylich. in B. Verbechtich.

Swartmoedich. in B. Wangh.

Swait als die sepyg. Difficilis. le. rer.

Swaitheit. Gravitas. gravado. gravitudo. Gra-
viditas. Ponderositas.

Swarde. Crinea. nec. Cutis. tis.

huet Swarde Callus. li.

Swart Nijer. gra. grum. Aquilus. Aqui-
leus. a. um. Burrus. Farnus. a. um. Te-
ter. tra. tram.

die Swartſ. Niger. Bifcus. a. um. Sub-
 nigor. A. nigellus. Nigellulus. Pallus. a.
 um. Sub-
 Swart baken of tweden. Nigrescens. Puri-
 clare. efcece. Donigrare. efcece. Enigrare.
 efcece.
 Swartgheyl. Fulgineus. Picus. a. um. Sub-
 nigor. A. nigellus. Nigellulus. Pallus. a.
 um. Sub-
 Swart malen. Nigrare. Demigrare. Oblasca-
 re. fulgare. Pallare. a. um. Sub-
 Swartheit. Nigredo. Tenuitudo. a. um. Sub-
 Swartheit afmeten. Demigrare. a. um. Sub-
 Swart. Swevus.
 Swartenſant. Soreia. a. um. Sub-
 Swart. Swevia. a. um. Sub-
 ber Swegen. in D. ber Swegen.
 de ber Swegen is ſouder vele woerde. Taciturn-
 nus tacidus et tacitus. a. um. Sub-
 ber Sweghenheit. Taciturnitas. a. um. Sub-
 Swegheerte dat is. word manſ off. wijsſt inden.
 Socrus. w. a. e. in D. ber Sweghenheit.
 Sweghegoutte dat is. word manſ off. wijsſt inden.
 de. Socrus. w. a. e. in D. ber Sweghenheit.
 Swergerlich. Socrinus. a. um. Sub-
 Swerle. Callus. li.
 ge Swerle. dross. in C. Eltre.
 Swellen. bnden. in D. Dichtworden.
 Swelling. Tumor. oris. Tumiditas. Tubero-
 sitas. Turgor. oris. Turgiditas. a. um. Sub-
 bol Swellingen. Tumorosus. ras. Tuberosus.
 ras.
 ont Swellen. in S. neber Slan.
 Swellen. gwellen. opgeven luffte.
 ge Swelle an der hant. in A. Swellend.
 Swelghen. in S. Suppen.
 Swelgher. in D. Deuker.
 Swinnen. sweten in der lucht. Volitare. a. um. Sub-
 Swinnen. blieten. blieten. Nare. Natate. Na-
 citare. a. um. Sub-
 an of te Swinnen. Adnatate. Annatate. a. um. Sub-
 af Swinnen. Abnatate. Denatate. a. um. Sub-
 famen of mit Swinnen. Connatate. a. um. Sub-
 ing Swinnen. Ennatate. a. um. Sub-
 Swinnen. Innatate. a. um. Sub-
 bur Swinnen. Prenatate. a. um. Sub-
 boir Swinnen. Pernatate. a. um. Sub-

neber Swinnen. Transnatate. tranare. a. um. Sub-
 weber Swinnen. Rebnatate. a. um. Sub-
 onder Swinnen. Subnatate. a. um. Sub-
 guet Swinnen. Anas. tis. Anathus. a. um. Sub-
 Nator. Anator. a. um. Sub-
 Swinbald. Nabilis. le. ter. ras. Na-
 bundus. Nabilis. le. ter. ras. Natabilis. le.
 ter. ras. a. um. Sub-
 Swinſte. Natorium. Natatus. us.
 Swin. Nabilis. le. ter. ras. Natabilis. le.
 ter. ras. a. um. Sub-
 Swerle. Papula. Carbunculus. li.
 bol Swerle. Papulosus. ras. Papulentos.
 cia.
 Sweren afmeten. Deulcerare. Exulcerare.
 Sweren. als en ſwerre of wunde ſwerre. Sania-
 re. Ulcerare. deulcerare. a. um. Sub-
 bol Sweren. Ulcerosus. ras.
 Sweren. eide. Jurare. Deurare. per. valde
 Peurare idem. a. um. Sub-
 Sweren als en tuch. Festari.
 ſich to famen Sweren. in D. ber Swenden.
 be Sweren. Adurare. Conurare. a. um. Sub-
 be Swereng tegen den dubel. in D. tegen den
 Dubel.
 be Swereng. Coniuracio. Adiuracio. Fratria.
 trie.
 Swerenge. Iuracio. Certe. Mediusfidius. Ede-
 pol. Mercule.
 be Sweren. in A. beſtaten.
 Swerlich. in A. Kaſtick.
 Swerim van vygen. Examen. inis.
 Sweruen.
 Swer. Enſchus. Gladius. Gladiolus.
 Franea ſcindens ab utraque parte. Rom-
 pheus. Ambigous. Clonicula. hic. Siromas.
 ces. eis. Spata. Spatula. Arpes Arpoa.
 Condilomatus. Splendona. ne.
 bryt Swer. Celidonia. a. um. Sub-
 Swert. Anceps. a. um. Sub-
 dat clepste Swert. Semispatium.
 lant Swert en eynde syden ſcharp. Macera. re.
 Swertnoip. Pynta. ne.

Swertthijle. Capulus. li.
Swert of **fyter** **fhudden.** Vibrare.
 des **Swerts** of **fyters** **fhuddinge.** Vibracio. Vi-
 bramen. Gradivus. vi.
Swertspieël. **fhijmer.** Campio. onis. Caphio.
 onis. Cirtenfis. fis. Condo. onis. Gladiator.
 Dimicator Pinnirapus. Emiffarius.
 der **Swertspieël** of **fhijmer** **cleet.** Campestre.
 tris.
 des **tot** den **Swertspieël** of **fhijmer** **hoit.** Gladi-
 diatorius. a. um.
Swertfpelen. Gladiare. Dimicare.
Spiermer. idem.
Swertfpel. Gladiatura. Dimicatura.
Swertwreker. **becorper.** Anger. fis. Spacarius.
Swertvoiere of **dyger.** Enfiatus. Spatius.
 des **Swerts** **doitfch.** Enfiolum.
 mit den **Swerde** **doitfchen.** Gladiare.
Swerte. Sudor. onis.
Sweten. Sudare.
Swertgat. Porus. ri. amphorisma. ris.
 der **Swertgater** **oeping.** Porisma. ris.
 des **Swertgater.** Porosus. tas.
Swertdoich. Sudarium.
 fect of **af** **Swetten.** Desudare.
 famen of mit **Swerten.** Confudare.
ngt **Swerten.** Exudare.
der **Swerten.** Perfudare.
doit **Swerten.** Transfudare.
doit **Swerten.** Prefudare.
 endel of **wegnich** **Swerten.** Subfudare.
 in of **dynnen** **Swerten.** Infudare.
 daer men **Swert** ind **die** **hugt** mit **wegnichet.** Stri-
 gilis. lis. fe. ge.
Swertich. Sarcosus. Sudorofus.
Swertlich **arbeiden.** Aporiare.
Swerttze. in **E.** die **bele** **Callet.** et in **S.** **Swerte.**
Waigjer.
Swertzen. **bale** **caffen.** in **B.** **Waffen.**
Swetel. Sulphur. ris.
Swetelichich. Sulphureus. a. um.
Swetelichich **flanch.** Methis. this.
Sweteliche. Sulphureum.
Sweten. Volitare.
de **Swijchen.**

Swijgen. in **H.** **Heien.**
Swijgen. Tacere. Tacefcere. Obficere. cefce-
 re. Subticere. cefcere.
de **Swijgen.** **ban** **fych** **feben** **comen.** Abduci in-
 de abductus. Stupari. Rapi. Sincopari. In
 extafim labi.
de **Swijginge.** Extasis. fis. Raptus. us. Sincop-
 pis. pis. Amencia. Amentacio. Abductus.
 as. Exceffus mentis.
Swijginge of **swijgen.** in **S.** **Stijft.**
 die **dat** **Swijgen** **ghijt.** Silenciarius.
 mit of **famen** **Swijgen.** Conticere. Contices-
 cere. Confilere.
weder **Swijgen.** Reticere. cefcere. Refilere.
 nae **Swijgen.** Subticere. cefcere. Subfilere.
Swijgende. in **S.** **Stijl.**
Swijwel. Virgo. [i. Vertigo.] inis: turbo.
 onis.
Swijmelen. Vertiginari.
Swijmeltich. Vertiginosus. Vertiginofus. tas.
Swijmen cum fuis. in **S.** **Swimmen.**
Swijn. in **D.** **Decken.**
 wilt **Swijn.** Aper. aperculus. et in **E.** **Eure.**
Swijnfal in **E.** **Corben.**
Swijnschode. in **H.** **Swijnschode.**
Swijn fpeet. Venabulum. Tenabulum.
Swijnen **bleich.** Nefrendicia.
ban **Swijnen** **bleich** en **etgerichte.** Nefrendicium.
Swijnen. Porcinus. nefrendinus. Nefrendicius.
 a. um.
 long **Swijnen** in **E.** **Corben.**
Swijnde **dygt.** in **E.** **Coene.**
Swijnde. **fwijnwardich.** in **G.** **Gefchich.**
der **Swijnden.** **wegwijnen.** in **G.** **der** **Swien.**
der **Swijnden.** **Evanesce.** **nefcere.** **disparece.**
Swijnghe. Compus.
Swijngen. Compars.
Swijnghet. Cifarillum.
Swijgen. **wijchen** **te** **eynde** **feben.** declinare.
Swijgel. Vectis. tis. maf. **gewobex.** **propa-**
gulum.
ge **Swijgen.** in **H.** **Puchgingel.**
ge **Swollen.** Tumidus unde Tumiditas. Tumi-
 dulus et tumefactus **tas** **turgidus.** Turgi-
 dulus et Turgiditas.

TA.

Caer. Cep. Tenax unde Tenacitas. ter.
Caebact. in H. Kerl.
Caeh. in H. Hst.
Caeh. Caehich. Bifurcatus.
Caehich. Trifurcatus.
Caiffel. in D. Dyck.
Caiffel der offerhand. Anclabus. Anclabris.
bris.
Caiffel dat men in fchijft. Tabella. Dictica.
Pugillum.
Caiffel van marmeten of alabaftren.
Caiffel der philofophen van oeren figuren. Abacus. Pinax vel Spinax.
die ijftele Caiffel als men yet heyt. Carnium. ni.
die ander Caiffel als men yet heyt. Fructuum.
dat font notte ind appel ind ander bycht.
wyffe Caiffel. Cilliba. Alidiera.
eyndtey Caiffel. Stipadium secundum Hugucionem. fed secundum Catholicon Stephadium. dii.
Caiffel der weffeler of der muntmeyfter. Trapezia. e.
fyb Caiffel. Dictica.
fchijf Caiffel van twee bladeren. Diptica.
Caiffel dat men by fter. Affidella.
Caiffel. fchijve in den woutaiffel byde. in B.
Wyche.
Caiffelblaten. in D. Dyckblaten.
der Caiffen bydere of planten hopy of oere fter. Tabularium. rii.
Caiffelfch. Tabularius. a. um.
Caaggen. terghen. in D. Paggen. et in D.
Pappen.
Cal. Numerus.

TA.

Cal der hügen. Cathalogus.
kunfter van geCal. in H. kunfter van ftehenen.
bol geCal. Numerofus. tas.
Calc. fpyaiche. in H. Kede. tale.
beCalen. in D. boiDoren.
weel Calen. Obfolvere.
tweer Calen. Refolvere. Reftituere. Refundere.
Caefter. Solvendo.
Caefan. Solutor.
Calpart. in B. Wafeler.
Callure. teiner. Infciforium. Tellerium.
Calmen. dymmen. in B. Boderen.
Calichman. tafam. tollich. Interpres. Hermes. me. Hermes. mis. Hermes. metis.
Calichfman of tollichfamt boin. Interpretari.
eyn gwaat Calichfman of tollichf. Peraftates. tis.
Cam dat nyet wilt en is. Domitus. Domesticus. a. um.
Cam maften. temmen. wennen. Domare. Fre-nare. Domesticare. Perdomare. Domitare.
tweder Cam maften. Redomare. Redomitare.
Camper. Acer. Acrimoniofus. tas.
Camperfelt. Acrimonia. Acrimoniofitas.
Canen. in H. Knargen.
umhCaent. in H. umhKnarght.
beCaent. in H. b:Knarght.
Caangh. in C. Clurgh.
Caanght.
Caent. Dens. Denticulus.
bachCaent. Molaris.
Caentlegh. Dentile. Dentiva. Gignia. e.

Tantang of **gier** die **tande** mit **uyl** te **trecken**.

Dentena.

Tant **uyttrecken**. **Edentare**. **Edentulare**.

die **Tande** die **but** in **de** **mond** **stien** **heien** **In-**
scelvi.

die **Tande** **daer** **neest** **staende** **der** **lynt** **tot** **pijter**
stien **twe** **die** **heien** **Canini** **vel** **Columpelli**.
die **Tande** **dan** **daer** **neest** **dat** **lynt** **die** **backhande**
ind **heien** **Molares**.

hol **Tande**. **Dentofus**. **ras**.

die **grote** **Tande** **heft**. **Dentatus**. **a**. **um**.

die **gheyn** **Tande** **en** **heft**. **Edentatus**. **Edentu-**
lus. **a**. **um**.

twe **Tandich** **als** **en** **gaffel**. **Bidens**. **tis**.

dy **Tandich** **als** **en** **gryp**. **Tridens**.

Tantelen. **tuisen**. **in** **H**. **Hampfen**.

Tappe. **in** **C**. **Eane**.

Tappen. **trahere**. **Ducillare**.

Capite **die** **ruyl** **ind** **hlysch** **is**. **Amphitapa** **vel**
Amphitapum. **pi**.

Capjite. **lapetere**. **Tape**. **tis**. **Tapes**. **tis**. **ta-**
perum. **ti**. **hec** **tria** **sunt** **ab** **una** **parte** **vil-**
losa. **sed** **amphitalia** **ab** **utraqe** **parte** **vil-**
losa. **expansorium**. **anabatum**. **appendicium**.
auleum.

Tarden. **insrecken**. **in** **T**. **Tunsthen**.

Tarden **mit** **den** **honden**. **Lascivire**. **Palpere**.

der **Tardichelt**. **in** **D**. **Darttenhelt**.

der **Tart**. **in** **D**. **Dartten**.

Tatentich. **in** **B**. **ber** **Bolgen**.

Tarters **myntsch** **Tartarus**.

Tartieren **lant**. **Tartaria**.

Tarten. **in** **C**. **Coik**.

Tartzen. **schilde** **in** **B**. **Boetheer**.

Tastje. **Pera**. **perula**. **tasca**.

Tasten. **boilen** **in** **K**. **Koiten**.

in **Tasten** **instippen** **Intingere**.

so **Tasten**. **toeglyppen**. **Attingere**.

an **Tasten** **vangen**. **in** **G**. **Glyppen**.

an **Tasten**. **ancoiten** **Attingere**. **Condngere**.

Tastynge **in** **K**. **Koitynge**.

Taster **als** **eyn** **dynde**. **Palpitator**.

Tatelen.

Tatere.

Tabenne. **herberge** **toegijf**. **Taberna**. **Tabernula**.
gineum. **capona**. **ne**. **Caupona**. **ne**. **pila**. **le**.

crustaria. **e**. **propina**. **ne**. **propinula**. **le**. **ga-**
nea. **nee**. **pandocium**. **tij**. **hospicium**. **ho-**
spiciolum.

Tabernen **verlooffe**. **Bolona**. **ne**.

die **in** **Tabernen** **bele** **is**. **Tabernio**. **onis**. **Ar-**
tibernalis. **lis**.

in **der** **Tabernen** **en** **heymlich** **douclter** **stede** **hore**
bul **gekeftap**. **Gurgultrum**.

der **Tabernen** **of** **herbergen** **teghen**. **Tessera**. **re**.

Tabernerre. **herbergheerre**. **Tabernarius**. **taber-**
nator. **Ocistio**. **onis**. **Labeo**. **onis**. **Ganeo**.
onis. **Caupo**. **onis**. **Cauponarius**. **Orioftrio**.
onis. **tabernio**. **onis**. **Crustarius**.

Tabernereckje. **herbergheerckje**. **Cesaria**. **Caupo-**
na. **tabernaria**. **Crustaria**. **promamateria**. **Ga-**
nearia. **Clefedraria**. **Panpodicium**.

tot **Tabernen** **hoernde**. **Tabernarius**. **a**. **um**.

Tabernlich. **Tabernalis**. **le**. **Caponalis**. **le**. **Pro-**
pinalis. **le**. **Gancalis**. **le**. **ter**. **tas**.

Taperen. **rekenen**. **in** **T**. **Wien**.

Taperynge. **in** **T**. **Wijnyng**.

dy **grootte** **Tee**.

Teder. **in** **C**. **Elymich**.

Teychen. **in** **M**. **Mercken**.

Teychen. **wonder**. **mirafel**. **Mirum**. **Miraculum**.
Portentum. **Prodigium**. **Monstrum**.

Teychen **of** **bylding**. **in** **B**. **Bylding** **of** **teghen**.

Teychen **dat** **Miraculum** **heit** **dat** **geftuydt** **te-**
gen **gewontlichen** **is** **te** **der** **naturen**. **als** **die** **do-**
den **lebenlich** **to** **maken** **ind** **onferlike** **geburte**.

Teychen **dat** **Mirum** **of** **Admirabile** **heit** **daer** **dan**
is **die** **sahe** **ons** **verbagghen** **als** **alle** **dat** **ghene**
des **wy** **niet** **begrypen** **en** **konnen**.

Teychen **dat** **Monstrum** **heit** **dat** **bettoent** **tegen**.
wonderlich **syne** **betwonderinge** **als** **meer** **wonder**
ind **der** **geylichen** **daer** **dan** **dat** **eyn** **gehalt** **is**
als **dat** **ander**.

Teychen **dat** **Portentuosum** **heit** **dat** **is** **dat** **lyche-**
like **betwonderinge** **nynt** **als** **daer** **die** **nature**
tegen **is** **als** **soe** **wannere** **pinans** **keft** **byngere**
an **eyner** **hant** **hebet** **of** **der** **geylichen**.

Teychen **dat** **Prodigium** **heit** **dat** **is** **dat** **in** **der**
lycht **geftuydt** **off** **dat** **men** **sulck** **to** **comende**
but **brekimbighet** **of** **id** **is** **eyn** **wondertege-**
ken **dat** **tot** **verbaefniffen** **den** **baeden** **ge-**
ftuydt.

Teych-

Cepchen dat **Profligium** heit dat is betoebereping der oegen als dat eynen durch dat dat sijt in den beide gewaspende luyde sijt ind der ge-lychen.

Cepchen dat **Ostentum** heit dat is dat toecomen- de dingen bræchtent als sneet. haget. reghen. wynt. schorn weder ind anders.

Cepchen dat **Portentum** heit dat is dat sich wan- delst in en ander gestaltnisse als en wijsf die en stangh off ped off boesich off der gelichen ter werlt dænght.

der xii. **Cepchen** gemeynt name. Maiuroth.

der xii. **Cepchen** sunderlinge name.

Aries dat is in den weder. des regiment is in den hant. in den oeghen ind in begien des halsdes dæggh buychich guet.

dat ander **Cepchen** heit **Taurus** dat is inden steyer. des regiment is van den oeghen bis in den hals ind is kalt. dæggh. ind erchich ind is gualt.

dat derde **Cepchen** heit **Gemini** dat is in den twee- lping. des regiment is in den scholderen in den armen ind in den handen. ind is heit bucht ind luychich ind is mydelmatich.

dat vierde **Cepchen** heit **Cancer** dat is in den kerest. des regiment is in der boest. in der son- ghen. ind der maghen ind in der myten. ind is kalt bucht ind waterrechich ind is mydel- matich.

dat vijfte **Cepchen** heit **Leo** dat is in den Leeuwe. des regiment is in den herten. in den seuten. in den gebegne ind in den sden. ind is heit dæggh ind erchich. ind is gualt.

dat sesste **Cepchen** heit **Virgo** dat is in der ionf- feren. des regiment is in den buych ind in den lingebede. ind is kalt dæggh ind [1. ind] erchich ind is mydelmatich.

dat sevendte **Cepchen** heit **Libra** dat is in der waige. des regiment is in den rugge. ind nge- ren ind dair umbegint. ind is heit bucht ind luychich ind is guet.

dat acht **Cepchen** heit **Scorpio** dat is in den Schorpioen. des regiment is in der stede der wuysgeit. ind des fundaments ind in der blai- sen. ind is kalt bucht ind waterrechich ind is gualt.

dat negende **Cepchen** heit **Sagittarius** dat is in den schutte. des regiment is in den heupen. by den rugge. ind is heit. dæggh. erchich. ind buychich ind is guet.

dat tyenste **Cepchen** heit **Capricornus** dat is in den stegnbuch. des regiment is in den heupen bis an die knie. ind is kalt. dæggh ind erchich. ind is mydelmatich.

dat elfste **Cepchen** heit **Aquarius** dat is in den waterman. des regiment is van den knippen bis an die enckelen. ind is kalt. bucht ind luy- chich ind is guet.

dat twelfste **Cepchen** heit **Pisces** dat is in den bischen. des regiment is in den votten ind is waterrechich ind is mydelmatich.

Cepchendæggher. Signifer.

lych **Cepchen**. waer **Cepchen**. Interfignum. Inter- signum.

herberghs off stijt **Cepchen**. Tessler. Tessellat. Tessellula. Tessellula.

die dat **Cepchen** meet off doel maken. Tessella- rius. Tessellarius.

Cepchen maken. Significare.

Cepchen brechen of afleggen. Designare. ont **Cepchenen**. idem.

onder **Cepchenen**. Subsignare. Subnotare.

in **Cepchenen**. Insignare. Innocere.

an **Cepchenen**. Assignare. Annotare.

un **Cepchenen**. Exsignare. Enociare.

voit **Cepchenen**. Presignare. Prenotare.

weder **Cepchenen**. Resignare. Renotare.

Cepchenen. betrecken. Portendere i. Signare.

Designare. Consignare. Significare. Notare.

Categorare. Categoricare.

Cepchening. Signacio. Signatura. Sgaificacio. Notacio. Notamen. Caraxis. is. Catego- ria.

Cepchening int hoet van der heere materien be- men oetverhomen is. Prothocollum. li. Sec- da. de.

die so **Cepchent**. Prothocollarius. Prothocol- lator. Scedarius.

des tot fufte **Cepcheninge** hoiet. Prothocollaris. re. ter. ras. Scedularius. a. um.

dat vele der **Cepcheningen** heit. in S. dat vele **Sonnen**.

eyn beTepehenging in teke woerden. Synonimus.
a. um.

bele beTepehengingen in eygen woerde. Equivo-
cus. a. um.

Teber. in C. Tegnlich.

Tegen. weder. in A. Tegen.

Tegen. tegen. in bono Erga.

Tegen wesen. in A. Tegen wesen.

Tegenwoerdich. Profens. Presentaneus. Pre-
sentialis. le. ter. ras. Impresenciarum. Presto.
niet Tegenwoerdich. Absens. Absentialis. le. ter.
ras.

Tegenwoerdichheit. Presencia. Presencialitas.

niet Tegenwoerdichheit. Absencia. Absencialitas.

Tegenwoerdich. Presencialiter.

niet Tegenwoerdich. Absencialiter.

Tegenwoerdich wegen. Adesse.

Tegenwoerdich malien. Presentare. Representa-
tare.

Teidener. in P. teidende Prete.

Teigh of laide van en boem. in A. Tijff. tel-
lich.

onduyghes of water Teigh of laide. Aborigo.
ginis.

bol Teigher. in A. bol Tijfer.

Tellen. in A. Rechenen.

kunster van Tellen. in A. kunster van Rechenen.

to of anTellen. Adnumerare. annumerare.

saemen of mit Tellen. Connumerare.

beroght Tellen. Dinumerare.

berTellen. vertellen. boijseggen. Narrare. Nar-

riare. Denarrare. Enarrare. Referre. Re-

citare. Recensere. vi. censum. Recensio.

sul. situm. Recensio. firi. situm. Allegare.

Asseverare. Nam. as. are.

berTelgung. Narracio Relacio. Relaciuncula.

Narraciuncula. Anaphora.

weder berTellen. Renarrare.

aderTellich. in M. daeren Maten.

berTellich. Narrabilis. le. ter. ras.

onderTellich. Innarrabilis. le. ter. ras.

Tellich. Numeralis. le. ter. ras. Numerabilis.

le. ter. ras.

Teit die tijtel. Numerarius. Numerator. Cal-
culator. Recensitor.

Teizer. in C. Callure.

Theme. Thema. ris.

Temen. volgen. in G. Geijungen.

Temlich. in B. Bilien.

Teurlich. in A. geTymlich.

onTeurlich. ongeboichlich. in G. onGeijmlich.

Teurlichkeit. Decencia Codecencia.

Tennen. wennen. in C. Tam maken.

Tennen. stouwen. in D. Dwengen.

Tempel. in B. Bedehuyff.

elegn Tempel. Sacellum. ti.

tot den Tempel hoerende. Templarius. a. um.

Tempel der afgaide. Phanum. ni.

eyns Tempels saic. Pastophorium. ri.

eyns Tempels of huyff hoichste. Pyana. ne. Pyn-
naculum. li.

des Tempels verwaere. Templarius.

Temperail. wuylich. in D. Hebelich.

Temple. huff. in B. nuelTudel.

Teene. weede. in A. Gurbelen.

daic Teenen off weeden wasken. Viminetum.

Teenich off weerdich. Viminose. a. um.

beTengen. in B. Begonnen.

beTengen. noedigen. in D. beDwangen.

Tente. in P. Paulign.

Tente is gesalt als meeler berniss. Tenta.

Thent. untz hent. in B. Hys.

Tepper. Tractor. Ducillator.

Teten. Consumere.

Teten gelack. Symbolare.

berTeten. Absumere. Consumere.

berTeten. in D. berDuwen.

Tezeng hof. Sumpus. us.

Terende fuch. Tyfis. fis.

Terende mynch van derselber fuchten. Tyficus.

Teustich. Sumpuofus. ras.

Tergen. kreitzen. in B. Weezen.

Terlgung. in D. Dobbelftegu.

beTernen. in S. beSchicken.

to beTernen. in S. to Schijben.

Termyn. Terminus.

Termynlich. Terminalis. le. ter. ras.

- Nota van Tempu cum suis forstet box in
C. Eynd.

die beTermyt is tot enigen dnggh. Ascripticius.
Deputatus. Ordinatus. Inscripticius.

out

ontCernen. of opternen. ontnagen. Dispartie.
 Cert. Gout. op en doot des wet genoeu.
 Certien. Certzen.
 Cerwe. wegt. Triticum. Frumentum. Ceres.
 ris.
 Certwen of wegten betickeit. Adeps. Ador.
 Certwe of wegt versamenen. Frumentar. aris.
 vol Certwen of wegt. Triticofus. Frumento-
 sus. tas.
 Cerwogch. weptich. Triticeus. a. um. Frumen-
 ticeus. a. um.
 Cest of beghel of bat daer men eyntich meel in
 smeltet. Testa. Testula. Testu indecli. unde
 Testeus. a. um.
 Cesten meker. Testarius.
 beie Cesten. Testacium. cii.
 Cakje. in C. Cakje.
 Cestament. lestewilt. Testamentum. Ultima vo-
 luntas.
 Cestament maken. Testor. aris. Testamentor.
 tatis.
 Cestament dat eyn mit syns selfs hant schryft.
 Olographum.
 Cestament meker. Testator. trix.
 Cestament dat eyn by sich seiden in redden of
 schryften maect. Codicillus.
 sonder Cestament stercken. Abintestato adver-
 bium.
 die sonder Cestament is. Intestatus.
 die syn Cestament gemaect heft. Testatus. a.
 um.
 Cestamentlick. Testamentalis. le. ter. tas.
 Cestamentis uytrichtere. als testamentoren. execu-
 toren iruwanden. Executores. Manducules.
 Executor. trix.
 Ceute. gelte. in B. Spermatie.
 Cewe an den doot. Pedica. ce.
 Text. Textus. us.
 Cyber en ridger gheet doir rouwen. Tibris. bris.
 Cyghen.
 Cyghier. Latrifex.
 Cyghesleg. Later. teris.
 Cygh. in B. Scholt.
 Cyghigen. in C. Clagen.
 bedCygh. Culcitra. ire.
 to Cycken. in B. to Schryben.

die beCyche is tot eyneken dugh. in C. die be-
 Cernpt is.
 Cydich. Tempestivus. a. um.
 Cydich mynck. in D. Haevelich.
 ontCydich mynck. Immaturus. Frontofus. Ca-
 pitolus. Inhonestus. Inverecundus. Inepius.
 Inportunus. Eciam in A. Ray.
 langCydich. Longevus. a. um. tas.
 grouCydich. Grandevus. a. um. tas.
 jectCydich. Primevus. a. um.
 Cyghen. wpten. aetbergeben. opleggen. Accusare.
 Imputare. Imponere. Impingere. Impropere-
 rare. Obicere.
 berCyghen. berlaten. in B. Begeben.
 berCyghen op gurt. in C. aetbergeben. uptgaen.
 berCyghen. vergeben. impdait. in C. beCnaden.
 berCyghen.
 berCyghen. berlaten. in D. opHoeren.
 Cynus. eyn waer cyghende cygt. ind syn bloe-
 me. heit Tinnus vel Tinnum. mi.
 Cyniam is ban somigen cyghen to hoip gemengt
 waer cyghende als wyetouch. Thimiam. atis.
 Cyniamck. Thimimaticus.
 geCynmer. in B. Butte.
 geCynmer ban holt. Carpa. pe.
 eyns geCynmers huyte. Abis. dis. Absida. de.
 en Cynmer of gat onder der erden. Apogeu-
 mel.
 geCynmer daer vele luyde onder wonen. An-
 dron.
 en Cynmer dat fere groot is ind vele werck he-
 bet. Laborintus.
 Cynmermeister. Architectus. Architector. ris.
 openbar of geneyn Cynmer. Amella.
 Cynmeren. in B. Butte.
 Cynmerman. Carpentator. Carpentarius. Lig-
 narius. faber lignorum.
 Cynmeren umd fter. Circumsternere. Circum-
 struere.
 doir Cynmeren. Prestruere.
 mit of samen Cynmeren. Coedificare. Con-
 struere.
 weder Cynmeren. Reedificare. restaurare.
 ban wghes opCynmeren. Insaurare. Fundare.
 tucken Cynmeren. Obstruere.
 Cynmercygh. in B. Butte.

M m

C m

of Septimana die tweede. Dies der dach. Hora die ure. ind Momentum dat ogenblich.
 Tijt is oick Aer. die lucht ind dat weder. f. Aura.
 Tijt is oick buytcheit of waerheytichheit des wijs ind betuyg. scilicet Caritia et Fori competencia.
 Tijt is oick die stunde wat in te doen.
 Tijt is oick die to halle des woordes of der noeten in den sangh.
 des tot der Tijt hoort. Temporeus. a. um. Temporeanus. a. um.
 in der Tijt comende. idem.
 dat gelijck of sinen in enige Tijt is. idem.
 die inder Tijt niet en doet als he sal. Intemporeus. Intemporeanus.
 Tijt beruyghen. Temporare. Temporalizare. Contemporare. Contemporalizare.
 nae der Tijt leuen. idem.
 Tijtlich. Temporalis. le. ter. tas.
 onTijtlich. Intemporalis. le. ter. tas.
 Tijtlich. vzer. Tempestivus. Mane.
 Nota van Tijt als dat onbedekht van Eternus perpetuus. Sempiternus. Eternus ind Temporalis segt vuer gekheben in E. Eterniteit.
 vuer of eerTijts. in D. van Daghes.
 Tjuel in den schijben. in C. Tuitel.
 Tjuel als men an enen schijf off als vuer an den volken segt. Titulus.
 Tjuel schijben. Titulare.
 Tjuel inschijben. Intitulare.
 Tjuel durkschijben. Pretitulare.
 Tjuel berkschijben of anderwets of achterdoet Tjuel schijben. Retitulare.
 Tjuel schijber. Titulator. Titularius.
 Tjue. to huyff gaen. Ad.
 Co. in A. An.
 Co dat niet en doen is. Clausus. Obstrusus.
 Co den erste maal. Primitus. Prima vice. Primo.
 Co denersten maal. Novissime. Postremo. Ultimo.
 waer wijdt Co Colne. to Houen. Colonia/Romam.
 waer is Herman Co Colne. to Honen. Colonia. Rome.
 Cobben. spelen. in B. Bieden.
 Coef. Tractus. us.

berCoef. in D. Hertoch.
 Cochen. lochen. in D. anhalen.
 Coegel. in A. Rong.
 Col. dop. in D. Dop.
 Col. Theloneum. Theoloneum.
 Colten. Theoloneum solvere.
 Colner. Theolonarius. Thelonarius.
 Colsch. Theolonarius. a. um.
 Collich. in C. Callichaman.
 Coem. Frenum. frenula. aurea. rec. Aureas.
 aris. baulum. li. oria. rie.
 khaep of getandt Coem. Lipatum. ti.
 Chocmen. Frenare. Confrenare.
 ouCoemen. Defrenare. Etfrenare.
 wederCoemen. Refrenare.
 ongeCoem. Etfrenus. a. um. Etfrenis. ne.
 Intrenus. a. um. Infrenis. ne.
 Coenen. wijfen tzygen. presenten. Dissuade.
 Ostendere. Indicare. Monstrare. demonstrare.
 Sistere i. presentare. Representare. Exhibere. perhibere. Intimare. Insinuare. Ostentare.
 berCoenen. in A. Appearant.
 berCoeng. Apparicio. Apparencia. Liquescentia. Ostencio. Ostentacio. Ostentamentum. Ostentaculum. Ostentus. us. Demonstracio. Exhibicio. Presentacio. Insinuacio. Apodixen.
 Coent. tzygher. bewijfer. Monstrator. Ostensor. Ostentator. Exhibitor. Presentator. Indicator. Intimator. Insinuator.
 Coent. bewijfsch. Demonstrabilis. Ostensibilis. Ostentabilis. Exhibibilis. Presentabilis. Indicabilis. Inimabilis. Insinuabilis hec omnia le. ter. tas. Demonstratorius. a. um.
 boitCoenen. Premonstrare.
 Coensel. Apparatus. Apparencia.
 Conne. Tonna.
 Conne mit twee oren an en boom to hangen. tunia. Tina.
 Copp. Cirrus. ri.
 Coppel. Cincinnus. ri.
 Cop of cranscheit der boeme. Capillamentum. ti.
 Cop die afgehouden is. Mutilus. li.
 Cox. hefte. vuer of wuynstijck. Cardio. dinis. Vertinellus.
 M m 2

Coef.

Toeff. toefte. wafe. **Cespes.** tis. **Sorops.** opis.
Toef.

Toern. in **P.** Pyn.

Toern. on **Woit.** grammichheit. **Ira.** Iracundia.
Commocio. Furor. Rancor. Sevicia. el.
Sevicia. Severitas. Indignacio. Fremitus.
cetera in **B.** derolgenheit et in **S.** Stuy-
richheit.

Toernich. hebich. in **B.** derolgen.

Toernich wesen. in **B.** Belgen.

derToerning. Offensio. Irritacio. provocacio.
Irritamen. tum. **Provocamen.** tum. **Exacer-**
bacio. **Apodixis.** **Perturbacio.** **vexacio.** In-
fencio. **Apodixia.**

Toernichheit. in **B.** derolgenheit.

Toernich. Irascibilis. le. ter. cas. **Tiliacus.** Ti-
liosus. a. um. tas.

derToert. in **B.** derolgen.

ouderToert. Inoffensus.

derToennen. in **S.** derhammen.

Toern die geppanuet is. **Turris.** **Turricula.**

Toern die hoigh ind ront is. **Coclea.**

Toern dan holt. **Fala.** le.
Toernwiche. **Arcubius.**
hol **Toerne** of mit **toernen** betziert. **Territus.**
a. um.

Toerneg. **Torneamentum.**

Toernegren. **Torneamentare.** **Tornare.**

Toernegter. **Torneator.** **Torneamentator.**

Toerfche. wafe. in **C.** **Toeff.**

Toerdringhe. **Turur.** ris.

Toerten. in **S.** **Stamelen.**

Toeteler. in **S.** **Stameler.**

Toetelinge. in **S.** **Stamelinghe.**

Tober. in **D.** **Dubel.**

Tober. eyn water **toelre.** **Tyna.** ne.

Toberdum. **Tynale.** lis.

Toberge. wijchelye. in **B.** **Boert.**

Toberen. in **B.** **Boiten.**

Toberer. in **B.** **Boiter.**

Tobererfche. in **B.** **Boiterfche.**

derToberen de ogen. **Prelligare.**

derToerunge der ogen. **Prelligione** unde **Pre-**
stigiis. le. ter. cas et **prelligiosus.** a. um.
tis.

toelre. fpl. in **A.** **Arge.**

toelre. in **A.** gekeitschap.

toelren. gien. in **H.** **Haften.**

toelrich. fnet. in **B.** **Said.**

toelren leder. in **S.** **Gerwen** leder.

ledertoelre. in **S.** **Gerwer.**

Toelch. in **T.** **Tantzen.**

Toelch. in **T.** **Toep.** tenich. **buyl.**

Toelchheit. in **T.** **Toepheit.**

Toelghen. **buylen.** in **T.** **Toepen.**

derToelghen. in **D.** **derDenken.**

derToelgher. in **D.** **derDenker.** **recipe** verba et:

fac tibi ex illis verballa.

derToelghinge. cum his fac similiter.

Toelchen. **tuwen.** in **B.** **Seiden.**

derToelchen. **bertuwen** active. in **T.** **derTeiten.**

Toelchen. **Calcere.** **Subpeditare.**

Toet. trede. in **S.** **Ganch.**

Toegh. op des bischegegen. **Alveus.**

Toelghen. in **T.** **Toepen.**

Toelg. in **A.** **geftemp.**

Toelre.

Toelre. in **D.** **Dyop.**

Toelreneren. **overwallen.** in **T.** **overToepen.**

Toelsumpt **vidimus** **dyeff.** **Transumptum.** **Lit-**

tera **vidimus.** **Antigraphus.**

Toel. sprake. in **S.** **Geede.**

Toelganst eyn vogel. **Viscardus.**

mit **Toelppen** of **geeden** tot **bezigen.** in **S.** mit

Geeden.

tot **Toet.** in **S.** tot **Toelch.**

Toet trede. in **S.** **Ganch.**

Toet dan en yede.

Toelchen. in **D.** **Dynken.**

Toelchen. **wanderen.** in **S.** **Gan.**

derToelchen.

Toelchen bur **gericht.** **Trahere.** **Evocare.** **Citare.**

Toelchen dan den eygen **gericht** tot den anderen.

Appellare. **Provocare.**

Toelchen eynen in en **falle.** **Compellare.**

mit **Toelchen** ontfieren in **D.** mit **Toelgen.**

mit **Toelchen** mit **worden** of **kiffen.** **Elicere.** **Ex-**

trahere. **Compilare.** **Copulare.** **Exfummare.**

Excipere. **Colligere.** **Eclatere.** **Excerpere.**

Enuelare.

mit **Toelchen.** **ontwanderen.**

mit **Toelchen.** **locken.** in **H.** mit **halten.**

anTschlich. Attractivus. Sirenicus. Inductivus.
Allectivus. Provocativus. Incitativus. Sir-
tus. a. um.

opTschchen. bouden. in D. Meren.

opTschchen. Attollere. Sustollere. Sursum. tra-
here. Attrahere.

berTschchen. berlangen. in H. berthalten.

upTschchen. utrefsen.

urTschchen. roepen. in A. upthalten.

upTschchen clepder. Exuere.

anTschchen clepder. Induere. vestire.

sich anTschchen egns dngsch.

asTschchen. in D. ontDagen.

asTschchen an der rezen. Detrahere. Carpere.

Deserre. Derogare. Maculare. Diffamare.
cetera in B. Blamiren. et in C. beslayren.

toTschchen. Attrahere. Attollere.

by eyn of samen Tschchen. Contrahere.

upTschchen. Extrahere.

wegnich of onder Tschchen. Subtrahere.

heynlich Tschchen. idem.

Tschynge Tractio. tractus. us.

berTschynge. in T. berTengynge.

Tschlich. Tractibilis. le.

Tcheden. Calcare.

onderTcheden. Conculcare. Subculcare. Pessun-
dare. Prosternere. Supponere. Obdere.

aberTcheden. in M. Misdoen.

asTcheden. in G. asGaen.

terder asTcheden. in G. weder asGaen van egnre-
saken.

toTcheden. in G. toGaen.

toTsat. in G. toSantich.

berTcheden. berkmagen. in D. beDyngen.

upTcheden. in G. upGaen.

upTcheden. in G. Erbaren.

barben Tcheden. in G. barben Gaen.

mys of avertcheden. in M. Misdoen.

mys of aberTschynge. in B. Zwertsch.

Tschten. rachen. in D. Deyen.

anTschten. in D. anDeyen.

Tschengel. Triangulus. a. um. Ambigonius.

Tschvelen.

Tschuyt of schottpng. in S. Schattpng int gemeyn.

Tschuyt of schattpng die die buten oeren berckap
gebu. Nescitidicium.

Tsicht. en stat. Traiectum superius.

urTsicht. en stat. Traiectum inferius.

Tsicht. Clepsedra.

Tsille. in S. Schybe.

Tsillen.

Tzyp. in H. Holsch.

Tzypen. penfen. in G. inSchwende.

Tzger. en alde stat. Treveris.

Tzertlpg. in B. Worbe.

Tziff. wunde. in P. Paley.

Tziffen.

Tziffen. aberwallen. in T. aberTopen.

Tzuren. in S. Seßboichdiader.

Tzobdel. in H. Hoip.

Tzoch. in B. Poch.

berchTzoch. Pinsa. fe. Magis. dis.

Tzop. in T. Poch.

Tzopen die grote stat. Troya.

Tzopich mynsh. Troianus. na.

Tzost. in P. Poch.

Tzosten. in P. Pachen.

Tzosten. wogel. in B. halfBant.

Tzotz. ten.

Tzotzen. terre.

Tzost. in T. berTchtynge.

mysTzost. Desperacio. Desperamen. Dissidia.
Diffidencia.

Tzosten. in T. ontTasten.

Tzosten. in S. Siachen.

Tzostet. Consolator. Recreator. Refocillator.
Horator. Confortator. Paraclitus.

Tzostlich. Consolatorius. Horatorius. Recrea-
tivus. Refocillativus. Confortatorius. Con-
fortativus.

Tzostynge. Consolacio. Consolamen. Recrea-
cio. Recreamen. Refocillacio. Resocilla-
men. Horacio. Hortaciuncula. Hortamen.
Hortamentum. Confortacio. Confortamen.

mysTzostlich welen. Desperare. Diffidere.

mysTzostlich malien. Desolari. in B. Bedre-
ben. bedrucken.

Tzobbeien.

Tzupfel ber stegmetzler. Trulla. Antrillus.
grTzupfel op der waeremoellen.

Tzupfselen. wupen.

Tzupfselen. in B. Worben.

M m 3

Tzupf

Tuffler. in *B. Boer*.
 Tuffier. in *B. Weberg*.
 Tump. in *B. Vafugn*.
 Tumpet. Idem.
 Tumpen. trumpetten. in *B. Vafugn*.
 Tumpet. trumpetten. in *B. Vafugn*.
 Turen. fozghen. in *D. Doeren*.
 Tureich. in *B. Bedoek*.
 Tureicheit. in *B. Bedoek*.
 Tureitten boeren. eyn biffch. Tructa. Harena.
 Ture. in *G. Geloede*.
 die Ture is. Fidelis. Fides. Fiduciarus. Cer-
 nus.
 beTuren. in *G. Geloeden*.
 en Turen berlich. in *M. Maie. buMaie*.
 Turelooff. in *E. Erloff*.
 die onTure is. Infidus. Infidelis. Discreditus.
 Namida.
 onTure. Diffidacia. Diffidencia. Infidelitas.
 Ture of geloebe. toeggen of geloben. Fidu-
 ciare. Affidare. Affidare. Confiduciare.
 onTuren. Diffidere.
 onTuren. in *H. myshoepen*.
 Turelich. in *G. Geloefich*.
 den men beTuret toet te beuaten. Fiducia-
 rios.
 Turepunge. Fiducia. Agonia.
 Ture. Subarracio.
 Turen ter echtikap. Subarrare.
 Ture clepnoit ter echtikap. Arra. re.
 To famen. to mail. in *E. Clacheloff*.
 Ture huyben. in *B. Boeden*.
 Ture. konder. Testis. Arraba. Arbitr. Tes-
 ticulus.
 als en Turech but den rechtier ftaen of hiet ture-
 gende. Antestor. aris inde Attestator.
 Turech big ter blootfotzunge of big in den doir.
 Morir unde prothomartir. die yfste turech als
 fent Steffen.
 mpt Turech byngen of turech maiken. Testificor.
 aris.
 als en Turech fweren. Testari.
 Turech leyden. Testari. Testes producere.
 die walfch Turech doir fud dair men en doirfch
 doir die doirfchheit Internecies. ei. Inter-
 nicium. cil. internicidium.

als en Turech boestfaen.
 Turech leyden. } Antestor. aris.
 pft Tureghen.
 tegen Tureghen. Obtestor. aris.
 Tureghich Testabilis. Testimonialis. le. ter. ras.
 onTureghich Intestabilis. le. ter. ras.
 Tureghen. Testari. testificari. attestari. testimo-
 niare.
 Tureghen. gelden. in *E. Copen*.
 Tureghen. hoifstolen.
 Tureghiffe. in *D. Oghonde*.
 Tureghiffe. Testificacio. testimonium. enlo-
 gium.
 mit off famen Tureghen. Contestari.
 Tureghen alerwegen. Obtestor. varis.
 Tureghen erghent umb. Idem.
 Turech in *H. Hoifcheit*.
 ijsTurech. in *P. ijsPenf*.
 onTurech. in *D. Doyterheit*.
 Turech. fchich. in *H. Hoifcheit*.
 onTurech. onfchich. in *D. Doyterheit*.
 Turech. loeych. en dier dat winnen wil. fure-
 lich.
 Turech. in *B. Boeynne*.
 Turen. in *H. ophoeren*.
 Turen. trecken. Trahere.
 Ture. Ceps. pie. Sepes. pis. sepecula. se-
 picula hic seps indeclinabiliter.
 Turen. Cephire. Sepire.
 wederTuren. Refephire. Ob. per. contra. Pre-
 per. ante.
 weder. tegen of onTuren. Disephire.
 af of uyt Turen. Disephire.
 in of bynnen Turen. Inephire.
 turen Turen. Interephire.
 umbTuren. in *S. deSlaten ebe. [1 ftede.]*
 Tunder polter buze in to ftaen. Tuber. ris.
 Arzula.
 Turech in der gewicht wagen. Examen.
 Ture Lingua. Lingula. Glossa. fe. Plectrum.
 tri. Plectellum h.
 Turech upptrecken. Elinguare.
 fonder Turech Elinguis gue.
 onder der Turen die ftede of eyn flat dat men
 dair leyhet dair mit men fynet nae der bogel
 fack. Sublingulum.

groot Tongich. Linguarus.

dobbel Tongich. Bifarius. Ambifarius. Ambra-
go. Ambiloquus et Ambiloquium est talis
locucio altriplex. Bilinguis.

Tunne. Tunna.

Tunnen. baten. Invasare.

Tukken. onder. in M. Manck.

onder Tukken. in O. Ondertukken.

dale en Tukken. in W. daic en Wynnen.

Tukken. inner.

die Tukken oerze twe wot werbet. Paraneiticus.
a. um.

Tupken. in W. Wocken.

Tupken. wessien. in W. Dupten.

Tupker. in W. Noede.

Tupkerp. in W. Noeberp.

Tuttel of tpeel in en woede. Titulus. Titellus.

Tuttelen of tpeeten. Titulare. Titellare.

boituttelen. Pretitulare. Pretitellare.

werbetuttelen. Retitulare. Retitellare.

achttertuttelen. idem.

Turben. Tractare.

Turbelich. Tractabilis. le.

Turben. trachen. in W. Wepden.

Turben. besetten. in T. Cumeren.

Turben. berleuten. betorben.

Turben. berleuten. betrachten. in T. berleuten.

berTurbing. in T. berTelling.

Twaec. Twa. Duo. Due. Binus. Bini. Bi-
narius. rii. Dias. diadis.

Twaren. werliken. in W. boitwaic.

Twaeg. berliet. Obliquus. Transversus. Ever-
sus. Extraverso.

die Twecce. in W. Anderde.

getal van Twen. Binarius. a. um. dualis. le.
Subsequalter.

van Twen eyn oeverste. Ducentarius.

Twerlich. Dualis unde Dualitas.

tween Twen eyn wessende. Dialogus. Dia-
lecticus.

Tweelgnghe die gelich gedaten son van eynre
moeder. Gemelli.

Twelve. Duodecim.

die Twelfte. Duodecimus. Duodenos. Duo-
decarius.

Tweelmal. Duodecies.

Tweel boickblader to hoip gebunden dat heit eyn
Sextern. Sexternus. Sexternulus. Sextern-
unculus. Sexternen maken. Sexternare.
Sexternen to hope seuen. Consexternare.
Sexternen bersegheden. Dissexternare. Resex-
ternare. per. iterum. van Sexternen tot Sex-
ternen. Sexternatim.

Tween. garn. Duinum. Tuinum.

Tweenen. Duinare. Tuinare.

Twijch. tisch. in K. Kijff.

bol Twijgher. bol telghen. bol boem. Arboro-
sus. in K. volkijler.

Twygacht. in K. Kijff.

Twygachtich wesen. in D. twyghachtich.

Twyden. gormen. in H. verhoeren.

Twydeylt. Bipartitus. a. um.

Twy of tot twee deelen. Biparclor. tiris.

Twyterley. Bifarius. Biformis. me.

Twymaal. Bis. Binies. Bina vice.

Twyholt. in D. Dobbelt.

Twyntich. Viginti.

eyn ind Twyntich. Viginti unus.

twee ind Twyntich. Viginti duo.

dry ind Twyntich. Viginti tres.

vier ind Twyntich. Viginti quatuor.

vijs ind Twyntich. Viginti quinque.

seff ind Twyntich. Viginti sex.

seben ind Twyntich. Viginti septem.

acht ind Twyntich. Viginti octo.

negen ind Twyntich. Viginti novem.

Twyntichste. Vicetimus. Vigesimus.

eyn ind Twyntichste. Vicesimus primus. Vi-
gesimus primus.

getal van Twyntigen. Vicenarius. Vigenarius.

getal van eyn ind Twyntigen. Vicenarius una-
rius.

getal van twe ind Twyntigen. Vicenarius bi-
narius et cetera.

Twylen. in H. Hamplen. et in D. twygh-
lich.

Twywelgigen. Duplare. Duplicare.

Twywelidig. Duplex. Dupliciter.

Twywelidich cleet. Dyplolis. dis

Twywelidichheit. Dualitas Duplicitas

Twywelidigher. Dyplolagius. Duplicator.

Twywel. Dubium. Ambiguum.

Twa

Twijbelechtich. Dubius. Dubiosus. tas. Ambiguus. tas. Dubitativus. Hesitativus. cetera in *S.* on *Secker.*

onTwijbelechtich. in *S.* *Secker.*

Twijbelechticheit. Dubietas. Dubiositas. Ambiguitas. Dubitacio. Hesitacio. Hesitacioncula. Hesitamen.

onTwijbel. in *W.* *voitWair.* et in *S.* *Secker.*

Twijbelen. in *D.* *mgsDuncken.*

berTwijbelen. in *D.* *mgsDaipen.*

berTwijbelt. Desperatus. Diffidens. Diffusus. Discredens.

Twijbel eens woeds. Amphibologia.

Twijbelechticheit. in *S.* on *Secker.*

Twijbel des sonnes. Amphibolia.

Twijbeler. Dubitator. Hesitator. Ambactor.

Twijbelechtige rede. Ambages. Ambagia. Ambago. ginis. Amphibologia.

Twijhentich. Biangularis.

Tzaghe. Febris. in *C.* *Calbe.*

Tzaghe. vertzaghet. in *B.* *Bloede.*

berTzaght maßen. Tabefacere.

onberTzaght. in *C.* *Coene.*

Tzagel. staet. in *C.* *Tzail.*

Tzart. rede in *C.* *Cleynlich.*

Tzagghen betwijken. in *C.* *Thoenen.*

Tzyen. werdeggen. in *A.* *Rehten.*

Tzyteren. in *B.* *Beken.*

Tzeghe. in *G.* *Shepte.*

long Tzeghe. in *G.* *long Shepte.*

Tyl. tyt. stude. stunde. in *D.* *Dach.* stude undTzungen en hufft oft platze dat men dase nyet han en woeghe. in *T.* undTeggen.

Tzyeren. in *S.* *Schoen.* subtelich maffica. ontTzyeren. Deornare. Discomere. Eco nere.

Tzyeryng des arms. Armilla. f. an den arm.

Tzyeryng bur den doeren. Antipigmenta.

Tzyeryng. tzyerheit. Ornamentum. Deornacio. Decoracio. Fulcimen. rum. Pultura. Cultus. Culcra. Venuitas. Ridimiculum. Pulchrificacio. Ornatus. us. Stema. tis.

Tzyeryng der wyden an den arm of by den beyn. Periscelis. dis.

Tzyerlich of vertzgett. Ornatus. Comptus. Plaleratus. Venuitus. Decufatus. Decoratus.

Faber. a. um. cetera in *S.* *Schoen.* subtelich

onberTzyerlich. Infaber. a. um. in *C.* *Eglic.* berTzyert in der weghet. Veracus. a. um.

Tzolt. tzoldey. Stipendium Municipium. Donativum Satallicium. Stipadium. secundum. Hugucionem. sed secundum Catholicon. Stepadum.

Tzoelbenee. Stipendarius. Municipalis. Municipanus. a. um. Municeps. pis. Solidarius.

die Tzolde geest. Stipendarius.

ontTzunden. in *F.* ontTzungen.

ontTzundynge of ontfteekynge van byre. Incendium. Cauma. tis.

D.

VA.

geDach. pant.

Dachen waggjen. Nutr. Vacillare. Ticillare.

Dachte. ofte. in *D.* *T y he.*

VA.

Dachte. slaperlechtich. Sapor. sompnolencia.

Dachten. in *S.* *Slapeten.*

Dachterich. in *S.* *Slaperich.*

Dr.

Vachel. in **X.** **Teyt.**

Vachelen mähnen, **Faculare.**

Vadem. **Filum.** li. **Apiculus.** li.

Vadem later, in **C.** **Classee.**

in den **Vadem** die dicke knoeten. **Tumentum.**

ti unde **Tumentosus.** a. um. tas.

Vadem die berot ind buyl is. **Tibicilium.**

Vadem in en twē geschannē. **Licium.** cii. **Stamen.** inis.

Vader. **Pater.** **Paterculus.** **Genitor.** **Parens.** **Proletarius.** **abba.** **arraba.**

Vader der natuē. **Genitor.** **parens.** **proletarius.**

Vader den gg gelijc sijt. **Pater** **similitudine.**

Vader die sagge voir u dreghet. **Pater** **cure.**

Vader die u leert of regiert. **Pater** **formalis** vel **doctrinalis.**

Vader der werdcheit ind eeren. **Pater** **dignitatis.** **reverencie** vel **honoris.**

Vader van alderz wegen. **Pater** **etate.**

Vader der geistlicheit. **Abbas.** **prior.**

Vader des geslonds. **Paterfamilias.** **paterfamiliarum.**

den **Vader** in seeden nae ta volgen. **Patrizare.** **patrissare.** **patrinare.**

des **Vader** voir is die heit **Patrimēs.**

alder **Vader.** **Avus.**

utwē **Vaders** alder **vader.** **Proavus.**

utwē **Vaders** aelter alder **vader.** **Abavus.** **baite** **neest.** **Attavus.** **baite** **neest.** **Tritavus.**

utwē **Vader** vzoeder. **Patruus.**

utwē **Vader** vzoeders soen of dochter die is u ind gg oen. **Patruelis.** **commu.** **ge.**

des tot utwē **Vaders** vzoeder hoiet. **Patruelis.** **le.** **ter.** **tas.**

alder **Vaders** vzoeder. **Apatruus.**

egē **Vaders** soen is des selven **vaders** nebe s. **nepos.** **dat** heiten top en enngnclnggh. **baite** **neest** **pronepos.** **dan** **abnepos.** **dan** **atnepos.** **dan** **trinepos.**

Vader utwē husscrouten is u **Socer.** **ri.**

Vader utwē mannes is vich u **Socer.** **ri** inde **focerinus.** a. um. tas. **ind** **syn** **vader** of oer **vader** is utwē **Prosocer.**

egē **Vader** die noch en alder **vader** lebendich heit. **Patrimus.** **ni.**

des **Vader** ind moeder bier twee landen synt die heit **Bigens.** **tis.** **omnis** **ge.**

egē **by** **Vader.** **Bimaleus.** **ci.**

voir **Vader.** **Progenitor.**

syff **Vader.** **Vitricus.** **Patrinus.** **patreus.** **patristafer.**

des tot en **syff** **Vader** hoiet. **Vitricus.** a. um.

utwē den **Vader** in egēn weesen ind in egēn substantien. **Omoision.**

ge **Vader** of **badder** die u of gg oen egē synt ter heitiger dopen gescheiden heit. **Compater.**

ge **Vadersche** of **baddersche.** **Commater.** **die** **syng** **Vaders** **name** **heit.** **Patronomicus.** a. um.

Vaderloiff wepshen. **Orphanus.** **na.**

Vaderlich. **Paternus.** a. um. tas. **Paternalis.** **le.**

ter. **ras.** **Patricus.** a. um. tas.

Vaderlich guet. **Patrimonium.** **van** **Vaderlich** geslecht edel geboeren. **Patricius.** a. um.

Vaderlicheit. **Paternitas.** **paternalitas.** **patricitas.**

der **Vaderen** vberste. **Patriarcha.**

Daighet. **Advocatus.** **prefectus.**

des tot den **Daighet** hoiet. **Prefectorius.** a. um.

Daighde. **Advocacia** **prefectura.**

mughe **Dall.** **Muscipula.**

ratten **Dall.** **Gliriscipula.**

Dall. **sygnchel.** in **D.** **Dzube.**

Dall den men **besser.** **Cafus.** **cafura.** **lapsus.** **lapsura.** **ruina.**

Dallen. **Cadere.** **ruere.** **corruiere.** **proruere.** **Labor.** **beris** **lapsare.** **perlabi** **collabi** **Dilabi.** **allabi.** **concidere.** **tundere** **i.** **concidere.**

in **Dall.** **Incidens.** **Incidentia.** **illapsus.** **us.**

to **Dall.** **Accidens.** **accidentia.**

si **Dall** des gedanchē. **Ennoyan.**

af **Dall.** **Decidens.** **Decidentia.** **nar** **den** **Dall** **weder** **op** **Stacn.** in **S.** **op** **Stacn** **nae** **den** **dall.**

ge **Dall.** **adventure.** in **X.** **Adventure.**

onge **Dall.** in **X.** **quade** **Adventure.**

guet **ge** **Dall.** in **X.** **Adventure** **die** **guet** **is.**

to **Dallen.** **woerden.** in **D.** **by** **Diben.** **conferieren.**

af **Dallen.** **afsteden.** in **G.** **af** **Caen.**

N n

we

weeder afvallen, in *G.* weder afvallen.

half gevallen, Semiratus.

id is gevallen of gescheit. in *V.* id heft sich ge-
voirt.

needer vullen, transferere. in *T.* needer vullen.

bevallen, bejagen, in *G.* vaden.

bevallen erghent onder, Obruerere, subruere.

bevallen in en sijet, Egrotare, Infirmari, De-
cumbere.

vallen, struicken, in *S.* sneken.

bevallen als getimmer, Collidere, Collabi.

Ruere Corruere, Ruinam pati.

bevallen in pene of hoischen, Cadere, Inci-
dere.

afvallen, in *H.* rijfen.

gevallen, in *S.* geſcheyen.

in samen of uit vallen, Concidere, Collabi.
Corruere.

uutvallen, Excidere inde Excidivus, dat niell
beliet, ſimiliter Excidivus, a. um.

invallen, Incidere, Illabi, Irruere.

tusſchen vallen, Intercidere, Interruere, Inter-
labi.

to voel vallen of voel needer vallen, Procidere.
Prolabi, Proruere.

needer vallen, Occidere.

weeder of achterwart vallen, Recidere unde Re-
cidivus et Recidivus, a. um, Relabi.

overvallen, Succidere unde Succidivus et
Succidivus, a. um.

afvallen, afgeſloten werden, Precipitari.

ſuilen afvallen, Precipitium, cil.

tovallich, Accidentalit, le. ter. tas, Enneo-
maticus.

bick vallenbe, Caducus, Cadebundus, a. um.

vallenbe oebel, Epilencia, Comicius, a. um.
Comicialis, le. ter. tas.

die dat vallenbe oebel heft, Epilenticus, Em-
plecticus, a. um.

voer van vallen ſteyt oick in *G.* viden.

vale, in *V.* vterche.

vale, witticheit als maſſaſcap, Albor.

vail, voellen, in *P.* joeg Pert.

vilde, ruzigel, Plica ce.

vallen, ruzigelen, Plicare, Complicare.

onvallen, Duplicare, displicare, eplicare.

cleget vaden, Vestipliare.

to joey of to samen vaden, Complicare.

cleget valdenbe, Vestiplicus, a. um.

valdoit, in *V.* vdegender.

vliche, Falco, onis, alietus, ti, capus, pi.

gher vliche, Herodius, dil.

valliſch, Falſus, a. um, Commenticius, a. um.

valliſch maken, velliſchen, Falſare, Falſicare, Fal-
ſificare, Refellere.

valliſch propheet, Pſeudo propheta.

valliſch apoſtol, Pſeudo apoſtolus.

valliſch criſten, Pſeudo Criſtianus et ſic in ſi-
millibus.

valliſch ſpecker, Falſidicus.

valliſch mahng, Falſificacio.

valliſcher, velliſcher, Falſarius.

valliſchept, Falſitas.

valliſcheitſch, Fallaciter, Falſe.

epn } Simplex.

twe } Duplex.

dry } Triplex.

vier } Quadruplex, citer.

vijf } Quintuplex, citas.

ſix } Sextuplex.

ſeven } Septiplex.

acht } Octiplex.

negen } Noniplex.

vallen, in *H.* vſſ.

valde vaden, Inde, Deinde, Abinde, Exinde, Sub-
inde.

vanden, viſiteren die ſiranchen, Viſitare, convi-
ſitare, per. ſimul, inviſitare, per. intra, ſeu
valde reviſitare, per. iterum.

vane, Vexillum, vexillulum.

vanden veger, in *V.* vander veger.

vanden, vander of vander veger, Claxen-
dix, cis.

vanden veger, vider veger, vider veger.

vanden veger, vider veger, vider veger.

vanden veger, vider veger, vider veger.

vanden veger, vider veger, vider veger.

vanden veger, vider veger, vider veger.

vanden veger, vider veger, vider veger.

vanden veger, vider veger, vider veger.

vanden veger, vider veger, vider veger.

vanden veger, vider veger, vider veger.

vanden veger, vider veger, vider veger.

vanden veger, vider veger, vider veger.

vanden veger, vider veger, vider veger.

vanden veger, vider veger, vider veger.

vanden veger, vider veger, vider veger.

vanden veger, vider veger, vider veger.

vanden veger, vider veger, vider veger.

vanden veger, vider veger, vider veger.

vanden veger, vider veger, vider veger.

vanden veger, vider veger, vider veger.

vanden veger, vider veger, vider veger.

umbdangen. in *H.* Annemen.
 umbdangen. umbgryppen enighe dyngen. *Cis-*
cundare. circocerere. amplexi. circumplecti.
amplexor. aris. complexor. aris. complec-
tor. eris. stipare i. circumdare unde stipa-
tim adverb. instipare. per. in. seu valde.
Ob. per. undique. ambire. lustrare. per-
lustrare. vel contra. Re. per. Iterum. Sub.
per. subus. vel post. vel parum.
 umbdanch. *Amplexus. us. amplexacio. com-*
plexus. us. complexacio. complexio. am-
plexio.

bur umbdangen. *Prelustrare. preamplecti. pre-*
amplexari.

gedangen/ in *H.* beſicht.

berdangen. beſiedanch bogn. *Preoccupare. pre-*
venire. anticipare. in C. burComen.

berdangen als eyn ſtede of herderghe. *Precap-*
itare.

andangen. in *D.* andemen.

onderdangen. *Intercipere.*

ſich gedangen geben. *Dedo. dedis. dedere.*

die ſich gedangen gebet. *Daticius. dedicius.*
deditor.

als ſich eyn gedangen gebet. *Dedicio. redicio.*
onis.

umbdanglich. umbgrypplich enighe dyngen. *Lu-*
stralis. lustrabilis. le. ter. tas. circumplec-
tibilis. circumdabilis. le. ter. tas. amplexi-
bilis. amplexabilis. le. ter. tas.

Dare. in *C.* beſchyp.

Daren. begryppen. in *H.* Archwilligen. et in
C. burComen.

Dairlich. *Capciosus. a. um. tas.*

Dare. ſoggh. in *H.* Aert.

Daren. wanderen aertwerch. in *H.* Kiepen. wan-

deren.

Daren. bueren active Vohere. veſtare. veſti-

tare.

warDaren to geſuch. in *D.* Oghen.

erDaren neutra. in *C.* Cundich.

erDaren. berneemen. in *C.* Erharen.

Darende have of guct. *Res. bona mobilia.*

breedDart. *Peregrinacio.*
 herDart. in *H.* Herbart.

andart der ſec of anderre wateren. *Oſium. tii.*

Dart wael. got beſchud u. in *H.* Hdder.

Darre. ſget. *Thaurus.*

Dartich. ſtyrich. *Thaurinus.*

Dartich. biſch. *Recens. recentulus. friſcus. im-*
putridus.

Dartich. groen als biſch of bieſch. *Inſuſus. re-*
cens. recentulus. perrecens. quamrecens.
friſcus. a. um.

Dartich maerken. *Recentare.*

Darticht. *Recencia. cie.*

Dartwe. *Color. Tinctura. Fucus. ci.*

Dartwe buc der byoutwen anſicht maſten. *Ann-*
ulare.

Dartwe aſnemen. onthartwen. *Detingere. Diſtin-*
gere. Decolorare. Discolorare.

Dartwen. *Colorare. Fucare. Tingere. Tincta-*
re. Contingere. per. ſimul.

ontDartwen neutraliter. in *D.* berWiſſchen.
 ban Dartwen manigerley geſchid geweten. *Poli-*
mitus. a. um.

bat bart Dartwen manigerley geweten iſ. *Poli-*
mitarius. a. um.

ban Dartwen manigerley weder off merre. *Poli-*
mitarius.

Dartwen eyn rede. *Fucare. Colorare. Comere.*
Phalerare.

weder of berDartwen. *Recolorare. Reringere.*
 under of wegnich Dartwen. *Subcolorare.*

Dartwe. *Colorator. Tinctor.*

ting of dobbel Dartwich. *Bicolor inde Bicol-*
ratus. a. um.

bele Dartwich. *Multicolor In. Multicoloratus.*
 byp Dartwich. *Tricolor Inde Tricoloratus.*

ongechich Dartwich. *Discolor unde Discoloratus.*

manigerley Dartwich. *Diversicolor Inde Diver-*
ſicoloratus.

eyn Dartwich. *Unicolor unde Unicoloratus.*

topt } *Albicolor.*
 roit } *Rubicolor.*

ſwart } *Nigricolor.*

groen } *Dartwich. Viricolor. atus.*

blae } *Blavicolor.*

gare } *Griscolor.*

ghecl } *Glaucicolor.*

gemenget Dartwich. *Mixticolor Inde Mixticol-*
ratus.

doit **Dartwich**. Luridus. a. um.
 blond **Dartwich**. Lividus. a. um.
Dartwinge. Tinctura. Coloratura.
ghet Dartwe. Epadicus. Glaucus. Citrinus.
 die **lyne Dartwe** in **lynen** **angehechte** van **ghem-**
den **ngst** **verwandelt**. Cromaticus.
Dartwe **krugt**. Fenicium. cii.
uyndel Dartwe **lyschen** **lypt** **ind** **swart**. Elbus. a.
 um. Elbidus. a. um.
Dast. gewijst. in **S.** **Seether**.
Dast. **starch**. in **S.** **Gefunt**.
Dast. **stanthastich**. in **S.** **Gantz**. **heel**.
Dast. **sterde**. in **B.** **ontber** **ghetich**.
Dast. **terr**. in **B.** **ge** **doich**.
Dast. **starch** **als** **egnich** **dyng** **is**. in **S.** **Starch**.
dast.
Dast **maiken**. **beslygen** **staete** **of** **stede**. in **S.** **Starch**.
hen.
Dast **maiken**. Firmare.
Dastlich. Firme. Firmiter.
Daste. Ieiunium. Abstinencia. Angaria.
Dasten. Ieiunare. Abstinere.
Dasten **lyst**. Quadragesima.
Dastlich. Quadragesimalis. le. ter. tas.
 de **Dast** **of** **des** **aeveds** **ngst** **en** **ytt**. Incenis. ne.
 Immorbus. a. um.
 die **ngst** **en** **Dast**. Morbus. a. um.
Dastlaebend. Carnisprivium. quinquagesima.
Dat **int** **geneyn**. Vas vasis. vasculum. vacil-
 lum. Tessera. Tessicula.
waterDat. in **H.** **Hantbat**.
boederDat. Bacus. ci.
edichDat. Acetabulum. Acetarium.
seychDat. Macula le. Metallum. li. Syphon.
 onis.
Dat **dait** **men** **groet** **rygt** **in** **to** **bijst**. Trapera.
 te. Traperum. ti.
Dat **dait** **men** **gastenwater** **in** **supdt**. Pisanarium.
spijst **Dat** **der** **scheymer**. Miscellaneum. nei.
erden **Dat**. Ficula.
Dat **myt** **uween** **oren** **tot** **den** **wyn** **openende**. Dio-
 ta. te.
eynreley **ront** **Dat**. Culigna. ne.
Dat **waet** **in** **to** **waren**. Filaxa. xe.
ke **Dat**. Caisale. formella. formula. duca.
 ce. sillura. re.

appelDat. Apoforetum vel apoforetum.
buysDat. Ignarius.
meichDat. Mulceale. lis. multrum. tri. mul-
 tra. tre.
scheyberg **of** **schenebiers** **Dat**. Pisanarium.
Dat **hand** **uyt** **to** **waschen**. in **H.** **Hantbat**.
Dat **dait** **men** **waet** **naes** **of** **buchtes** **in** **doit**. Mis-
 sorium. ri.
Dat **dat** **onder** **eyn** **gat** **hest** **tot** **water** **openende**.
 Guttilicium.
Dat **bur** **die** **hube** **meher**. Guttus. ti.
Dat **van** **glase**. Guva. guina.
Dat **van** **eyner** **gewassen** **steyken** **gemaert**. idem.
 ind oick Agula. le.
Dat **wyn** **in** **to** **dyngen** **als** **eyn** **huyt** **of** **belle**.
 Hyrnea. nee.
Dat **doit** **in** **to** **waschen**. Pelluvium. Labrum.
 labelum. li. alveus. vel.
oelgDat **van** **goud** **of** **silber**. Lenticula.
Dat **wyn** **dyngen** **in** **to** **trecken**.
oelgDat. in **O.** **Oelgbat**.
selvenDat **of** **busse**. Olfactorium. olfactoriolum.
saynDat. Seminarium.
Dat **dait** **men** **appel** **in** **dynghet** **dat** **onder** **plat** **is**.
 Apoforetum. apoforica.
Dat **dait** **men** **den** **heren** **eten** **ind** **dyngchen** **in**
 dyngt. Aristophorum.
Dat **dait** **in** **men** **die** **spijst** **besiden** **sett**. idem.
wynDat **dat** **men** **op** **den** **scholdezen** **dynghet**. Ar-
 millum. li.
wynDat. Arseria. bacharium. lepscum. ci.
 cetera in **B.** **Wynbat**.
Dat **dait** **men** **hader** **myt** **ghet** **of** **mytt**. Bacus.
 bacillus.
groet **Dat** **water** **in** **to** **bogn**. Aqualis. lis. castel-
 lum. li.
Dat **spijst** **in** **to** **bogn**. in **S.** **Sypsebat**.
Dat **spijst** **in** **to** **dyngen**. Ciborium. ri.
Dat **spijst** **in** **to** **waren**. Cibutum. ti.
sterley **Dat** **tee** **hoerchen**. Coculum. li.
dyngchDat. Ciatius. ti.
Dat **dat** **hunnich** **is**. Artocapta. artocupa.
Dat **myt** **hengelen** **of** **oren**. Ansatum. ci.
Dat **der** **heiligen** **of** **der** **ofterhande**. Armellum. li.
Dat **dat** **by** **wynnappel** **of** **wynnen** **hebet**. Triden-
 tal. alis.

erden

erden Dat myt bije stumphen. Scitropedes. dis.
eyntreley erden Dat. Trulla. le.
Dat dat bynnen geof ind byche is. Turgiolum. li.
Dat ban myssynch dat clegn is. Lenchicus. ci.
eyn snood Dat. Quadrantal. talis. quadrantale.
lis.

ront Dat. Sperum. ri.
Dat verhoerper of melier. Vascularius.
eyn Dat waterz. Soriscula.
Dat dat gedreyet is. Torneuma. tornatura.
Dat dat neder ind clegn is. Pigella.
doit Dat. Quartallum. li.
Dat daer men buye myt lechhet. Syphon. onis.
Date die tot wyjn gehoeren. in D. alreley Wijn-
bate.

alreley melch Date. in M. Melckbate.
alreley er Date. in E. Eetbate alreley.
Date to slaypen. Lino. is. ire. Allinire. Col-
linire.

baile Date ondieht. Futilis. le. Futilia. Fictilia.
der Date tzerheit. Emblema. tis.
Doutmecher. Tessclarius. Tessclarius. cetera in
B. Boederer.

gemact off bereydet Dat. Anaglyphum. phi. An-
cesa. forum.

heilige Date. Anclabria.
Daren. tunnen. Vafare. Invasare. Convasare.
per. simul.

Dat der xii. in eyn en eymer maccht. Ciatius. ti.
eyn Dat dat xii. eymer maccht. Capfax. acis.
Cachapulta. Concha. e. ind dat is en erden
bat.

eyntreley erden Dat. Calpar et Carinum. ni. dat
selbe is oick en erden schottel.

Dat ban xii. amen dat is eyn doeder. Plaustrum.
stri. Carrata. re.

Dat ban eynte amen. Ama. me.
Dut ban en eymer. Sextarium. ri.

Dat ban en byedel dat synt vier quarten.
Dut ban eyntre quarten. Quarta. re.

Dut ban en echiel off mengghen dat is en halve
quarte. Menglinum.

Dat ban eynte pynten dat is eyn half mengghen.
Pynta. re.

Dat ban ruelcken beneden wyjt ind daeren engh.
Calatus. ti.

eyntreley Dat des men tot wyjn gebuyet. Crater.
ris. Cratera. re.

eyntreley nutte Dat. Seria. Seriola.

eyntreley Dat. Afrutabulum.

eyntreley Dat. Arapagio. onis.

eyntreley Dat. Brocca. ce.

eyntreley Dat dat men op eselen off muplen buert
mit wyjn off oel ind gelt daz kruycken. Bari-
le. et Cadus idem.

Dat ban eyntreley maten. Metreta. re.

eyntreley Dat. Arpagma.

Dat dat daz pynappeisen hest als daz tande.

Triens. tis.

Dat des men tot water gebuyet. Orca. cc. et
Urceus idem. off die nap.

Dat dat eyn schail heit umd wyjn uyt to dzynt-
ken. Fiala.

Dat dat eyn kruusen heyt oick wyjn uyt to dzynt-
ken. Crustubulum.

Dat dat eyn eymer heyt daer men water mede
puttet of dreyghet. Sicula. le. off urna.

Dat dat eyn doede off kuyden heyt tot water.
byer off wyjn. Dolum. lii.

Dat dat eyn tonne heyt. Tunna. ne.

Dat dat eyn sieckhe heyt. Lägena. Flasca. Fles-
cula. le. idem. ind is sy groot soe heyt sy
Fidelia.

Dat dat en kanne heyt. Amphora.

Dat dat eyn cop off napphe heyt. Urceus off
Orca. ce.

Dat dat eyn koeff of munde heyt. Sporra. spor-
tula. sportella. cophinus cophinula.

Dat daer men oick der myncken in duet. Urna.
ind is oick eyntreley mate.

Daten. in T. op Taden.

Duten. hechten. in C. Cleben.

Dattynghen. in B. half Tant.

Date daeren gebildet. Anaglipa. orum. ancesa.
orum.

geDecht. in H. Kijff.

Derchten. in H. Kijben.

Derhter. in H. Kemp.

ferghDerhter. derlaynre. Triumphant. victor. i

boisDerhter. Actionarius. propugnator.

mytDerhter. in H. mytKijber.

andDerhter. Impugnare. oppugnare.

tegenvechten. idem.
 vechten. Propugnare.
 wedervechten. Repugnare.
 Vede. o'och. in C. Egghe.
 Veeden. o'oghen. in C. Egghe.
 Vedebejst. Littera dissidatoria.
 Vedel. in C. Egghe.
 Vedecker. in C. Egghe.
 Veder. plume. Penna. pennula. pluma. me.
 Vederen. Penhosus. plumosus. tas.
 die Vederen of pennen uyt en vogel treckt. Pin-
 nirapus.
 die Vederen of plumen eggen van den hoefde
 nympt. Pinitapus.
 myt Vederen decken of tzeren. Pennare.
 vol Vederen. vol plumen. Pennosus. plumo-
 sus. a. um. tas.
 Vederen die an pisen straken vollen vieren synt.
 Tormido. inis.
 Vederen. plumen. pennen uyttrecken. Depen-
 nare. expennare. deplumare. explumare.
 Vederen. plumen insucken of myt vederen pluy-
 men buiten. Impennare. Implumare.
 geVedert. gepluymp. Pennatus. plumatus. a.
 um.
 Nota van Vederen vyndt men oick in P. Pluy-
 men.
 Vedder. opm. myns vader hoeder. in C. Opn.
 Vedder. opm. myns moeder hoeder. Avuncu-
 lus.
 Veddere rechte neben. twer hoedere of twer
 suster of hoeder ind suster hunder. Conso-
 brini.
 Vedder alreep maich. in A. Arden.
 Veggh. sterfgh. Capularis. re. silicernus. a.
 um. silicernus. a. um. moribundus.
 Veghel. eynestich. in D. verhard.
 Vegghmyt. Purgatorium. caritaticum. expiato-
 rium.
 Veghen. reynighen. in R. Heren.
 Vegl. Venum ni i. Venale. lis. ter. tas.
 waer Vegl. in C. gueds Colp.
 dat Vegl is. Venallcius. vendicius. a. um.
 Veir. Multus. a. um. plurimus. a. um. co-
 piosus. a. um. copius. a. um.
 to Veir. Nimis. niumum.

Dele sprekende. Multiloquus. verborus. cetera.
 in C. die vele onnutlich Callet.
 Veelheit. Multitudo. copia. copiositas. coops
 indeclina.
 Veelre wyse. Multiformiter.
 Veete meer. Multus plurimus.
 eben. of gelich. of soc. of also. of sag. of altes
 Vele. Tantum. Totidem.
 twee Vele. Quot. Quantum unde quantitas.
 soc of sag Vele. Tot. Tantum. Tantidem. Tan-
 tillum. Tantisper unde Tantitas.
 Velle. in D. Huyt.
 dat Velle dait men de ogen mede deket. Ci-
 lum. li.
 tusken Velle ind bleich en suchte. Interocu-
 tis.
 tusken Velle ind vlesgh. Intercutaneus. a. um.
 Intercuticus. a. um. Intercutaneus. a. um.
 Subtercus. tis. Subcus. tis.
 Velle of huyt van vollen. Hapsum. si.
 Veglich. by in S. Secker.
 Veghige vyplante off stede als Kerck. Kerckhof.
 veghige amyt off lragme et cetera. Astum. li.
 Veghheit. in C. Selepde. et in S. Secker.
 hrit.
 stede der Veglichkeit. in S. stede der Seckerheit.
 eynVedich. Simplus. a. um. Simplex. cis un-
 de Simplicitas. Simpliciter.
 eynVedich maken. Simplare. Simplificare.
 twyVedich. Duplex Duplus. Biplex. Altri-
 plex unde Duplicitas. Dupliciter. Biplias.
 Bipliciter. Altriplicitas. Altripliciter.
 twyVedich maken. Duplicare. Duplare. Du-
 plicare.
 dryVedich. Triplex. Triplus. a. um unde Tri-
 plicitas. Tripliciter.
 dryVedich maken. Triplare. Triplicare. Tri-
 plicare.
 hyperVedich. Quadruplex unde Quadruplicitas.
 Quadrupliciter.
 vele of manich Vedich. Multiplex. Multiplus.
 vele of manichVedich maken. Multiplicare.
 weder twyVedich. dryVedich maken et cetera.
 Reduplicare. Retriplicare. Requadruplica-
 re. Requintuplicare. Reintuplicare et ce-
 tera.

be.

geVellsch. in *B.* Begwoeme.
 nederVellsch. in *D.* herVaslich.
 ongeVellsch. in *A.* Jauerlich.
 ongeVellcheit. in *C.* Eot.
 ongeVellige. in *S.* Stumper.
 die heist off suel Vellst. Caducus. Todinus. a. um.
 Vellchen. in *D.* Valsch maken.
 Vellcher. Falsarius Falsificator.
 Velt. in *H.* Vcher. et in *T.* Tant.
 Veltman. in *B.* geDuer.
 Veme. Judicium vetitum.
 Venschepen.
 berVemen.
 berVempt.
 Venschiff. in *H.* Vechener.
 geVenschiffenpster. stochmepster. Carcerarius.
 geVenschinkap als sich eyn gebangen geest. De-
 dicio. onis.
 Vent parde tong. in *F.* Pent.
 Venit. in *C.* Clant.
 Venne. in *B.* Woich benne.
 Vensh. woichsh. in *B.* Woichschich.
 Vere die die lude oder dat water vint. Nauta.
 re. Navica. re. Promicus.
 Vergelt. verleen. in *S.* Schepsoen.
 Vere. wist. Remotus. Longinquus. Exterius.
 Extraneus. Protenus i. procul. cetera se-
 quuntur post Vergewantz.
 Verberen. in *H.* Anzelsch maken.
 berVert. in *H.* Anzelsch.
 anderVert. in *C.* Coent.
 berVerlich. in *S.* Gyslich.
 berVerlich. verghelijck. in *H.* Anzich.
 Verdyet. vult. in *C.* Eot.
 Verdyot. Tedium. Fastidium. [*1. Fastidium.*]
 Fastidolium.
 Verdyeten. Attediare. Fastidire.
 Verghelijck. swart. in *A.* Ardeulich. et in *B.*
 ongeVotlich.
 Verghen. anspinnen. in *M.* anMolten.
 swVerlich. in *B.* Vabing. et in *D.* wip-
 Vacht.
 Vergeth. in *T.* verKeren.
 Veruys. in *S.* Slasse.
 Verthen. wupn. Porcus. Porcellus. Porculus.
 Porca. Porcella. Porcula. Kyrry.

long Verthen. in *C.* Coedhen.
 wilt Verthen dat eyn beer is. in *B.* Ver.
 Verthens stal. in *C.* Coeden.
 Verthens hauch. Silique. arum. squalor.
 Verthens herbe. in *H.* Herbe der verthen.
 Verthens inere. in *S.* verthens Smalt.
 Verthens buchel. Aqualculus.
 dan Verthens vleysch eyn gericht. Nefrendicum.
 Verthens vleysch. Nefrendicia.
 der Verthens huple die sy wuuten. Scrobs.
 der Verthen wuuten. Scrobare. Inscrobare.
 Verthen gebaiten dan en wulden beer ind dan
 eyne tamet folg. Cicuris vel Cicurres.
 Verthen dat gelude is. proprie eyn vorsch. Ne-
 frendus. di. Maialis.
 moeder Verthen. en ghilt die gelude is.
 Verthens. swijnch. Porcinus. Suius. Subil-
 lus. Suillus.
 tam Verthen dat eyn moeder is. in *C.* Cyene.
 Verthens haest den men en wech fender. Nefren-
 dicum. cli.
 Verthen veruuerre. Scropharius. porcarius.
 Verthensbahe. in *B.* Balle.
 Verthen dat noch sugget. Depabis. bis.
 Verthen wunnen in der naturen. Subare.
 der Verthen eignste ingewoe. Sumen.
 Verthens buchel wael gestuyght. Scutulus. li.
 Verthen sump sich in to wectren. Volatubram.
 Verthen. Confirmare.
 Vermyng. Confirmacio.
 Veruuen. in *C.* Clnoder.
 Veruue alt veruue.
 Veruue. verstant. in *H.* Kede.
 Veruuech. verstant. in *C.* Cloick. et in *H.*
 Kede.
 Veruue. in *H.* Argelst.
 Veruue. so to seggen.
 Veru. wyl. in *D.* Vere.
 van Vere. Alonge delonge. elonge.
 Verreicht. Longinquitas.
 Verren. Elongare. Abientare. Abvicinare.
 ontVerren. in *S.* Steten. et in *D.* ontDagen.
 so Vere. in waten. in *H.* by A. h.
 Vere welen. Distare. Dispersere.
 die Vere is. Absens. absenacous. absencialis.
 le. ter. tas unde absencia.

Verse.

Verſe. in *H.* Nach.
 mit Verſen ſtet. Calcitrare. mulcare.
 Verſ. Verſus. Verſiculus. Metrum. tri.
 Verſmaaken. Verſificor. aris.
 Verſmaakliik. Verſificabilis. le. ter. tas.
 werck van eygen Verſ. Monasticum. Monasti-
 cium. Monasticon.
 van twee Verſen een geſengh of gekue. Diſti-
 con. Diſticion. Diſticon.
 half Verſ. Emilius.
 Verſich. Metricus. a. um.
 twee Verſich. Bimetricus. bimeter. tra. trum.
 drie Verſich. Trimetricus. trimeter. tra. trum.
 vier Verſich. Quadrimetricus. tetrameter. tra.
 trum.
 vijf Verſich. Pentametricus. pentameter. tra.
 trum.
 ſes Verſich. Exametricus. exameter. tra. trum.
 Verſmecher. Verſicus. verſificator. atricus.
 metriſta. comaticus.
 van twee Verſen een gek. Ydilion.
 die Verſe. die boverſe. Longinquior. diſtan-
 cior. remocior.
 Verſe van tumber. Doma. tis. tolus. li.
 Verſe. verlengunge. in *H.* verhalngunge.
 Verſen in *H.* verhalden. verlengen.
 Verſenbel. in *B.* Bekheppen.
 Verſen. Iraculaten. Pedere.
 Verſen haen. Feſanus.
 Verſe. ſchrede. Feſluca.
 Veſperijst Veſperum. ri.
 Veſper dat geſijde dat men heldt. Veſpere. orum.
 et veſpere. arum.
 Veſper maken. ſungen of leſen. Veſperare.
 Veſperijst of arbed werden. Veſperare. veſpe-
 rare. adveſperare. adveſperacere.
 Veſper ſonbe die wijſe men dat veſpergeſijde heldt.
 Veſpere arum.
 Veſper die men luydet. Veſpere. arum.
 Veſperlich Veſpertinus. a. um.
 Veſtan dem men ſchijft of toegheft dem be-
 ſten.
 Veſte. beſtijſe. beſingne. ſollwerck. beſchrebe.
 Fortaliciu. municio. municiuncula. mu-
 niciu. munimen. munimentum. munitio-
 riu. municipium. praefidiu. obſidui.

propugnaculum. firmaculum. Firmatorium.
 firmamentum. ſultura. fulcimen.
 Veſten. beſtigen. haſt maken ſtede of ſtede et ce-
 tera. in *S.* Starcken. beſten ſtaet.
 Veſten. in *H.* Hechten.
 Veſten. ſtarcken gelaſte of goſte. in *S.* Sack-
 hen. beſten gelaſte.
 ontVeſten. Diſſipare. Diſſipare.
 mpt of ſamen Veſten. Communire. conſulcire.
 uinſteſten. Circumſulcire. circummunire. cir-
 cumſigere.
 voerVeſten. Premunire. preſulcire.
 tegen Veſten. Obſulcire. obmunire.
 weder of achter Veſten. Reſulcire. Remunire.
 Veſten an en tace. Crucifigere.
 Veſten van vreden op. Suſſigere.
 voerVeſten. Transſigere.
 Veſten manigerleg. Diſſigere.
 inVeſten. Inſigere. eſſigere.
 Veſten voer an. Preſigere.
 weder Veſten. Reſigere.
 Veſten. ceben. Figere. aſſigere. conſigere. de-
 ſigere. perſigere.
 Veſtijſe of beſingne van gelaſten of toeſeggen.
 Solidamen. tum. fulcimen. tum. munimen-
 tum. communimen. tum. roboramen. cor-
 roboramen. tum. foramen. tum. vallamen.
 vallacio. ratiſſacio. roboracio. corroboracio.
 Veſtijſe. tuchnijſe. in *O.* Oghonde.
 Veſtich. Firmiter. Irrefragabiliter. in *B.* on-
 verſterlich.
 Vet. Pinguis. caſſus. perpinguis. Arvinofus.
 ſaginarus. carneus. Carnoſus. carnulentus.
 corpulentus. carnulentus. eſculofus. eſcu-
 lentus. eſcoſus. obſus i. pinguis. colloſus.
 Vet ſmeer. in *S.* Smalt.
 Vet weſen of werden. Craſſeo. es. ere. eſcere.
 pinguere. gliſcere i. pingueſcere. Impin-
 gueſcere. repinguere. per. iterum.
 Vet weſen off werden van buchtet maieren. Uveo.
 es. ere. Uveſcere.
 dat men Vet maket umd to eten. in *M.* dat
 men Aderet.
 arber Vet off meer dan ter. Obelus. Obelus.
 tas.

dat

dat myt Vetten gehoert is. Adipatus. a. um.
 Vet maken. in *M. Mesten*.
 Vet mahnge. Impinguacio. Saginacio.
 Vet werden. in *M. Mesten*.
 Vet mynch off byer. Adipatus. Incrassatus.
 Petticheit. Pinguedo. Crassitudo. Popa. pe.
 Sagina. ne. Saginum. ni. Saginula. Car-
 nositas. Carnulencia. Crassitas. Crassities.
 Esculencia. Corpulencia. Callus. Sigimen-
 . Sagimentum. Saginamentum.
 Petticheit des byschs. Aqualicus. Aqualiculus.
 Verschen. nydich spelen. in *M. Mappen*.
 Dygh. gtwich. in *H. Habe*.
 Dyestel. Stratorium.
 Dygh in dyden. in *B. Westen dygh*.
 Dygh ban den stal in die werpe dyghen. in *B. Westen habe*.
 Dyant. wederpachtgh. Inimicus. Hostis. Adver-
 sarius. Emulus.
 Dyant werden. in *S. ontzeggen*.
 Dyant of onbynt weken sonder ontsachte berde.
 Inimicari. Contrariari. Contraversari. Ad-
 versari.
 Dyant maken. Inimicari. Simulare.
 Dyantbenger. dyantsteger. Hosticapa. Hostiscin-
 da. Hostiscida.
 eyn getwert Dyant. Toragium. gii.
 Dyantkap. Inimicia. in *C. Eeghe*.
 Dyantlich. Inimicalis. Inimicabilis. le. ter. tas.
 Hostilis. le. ter. tas. Hosticus. a. um.
 Vicarie. cappelle. Vicaria. Cappellaria.
 Vicarius. Vicarius. Altarista.
 Dygh. eyn ganchheyt der bichs. Vicus.
 Dyghsbone. Lupinus.
 Dyghen. byghen. in *T. hynTopen*.
 Vdimus dygh. in *C. Cansumpe*.
 Dygh. Quinque.
 Dyghen. Quindecim.
 Dyghich. Quinquaginta.
 Dyghondert. Quingenti. te. ta.
 Dyghsent. Quinque milia.
 Dygh. Quintus. Quinus. Quindenus.
 Dyghende. Quintus decimus. Quintanus. Quin-
 danarius.
 Dyghichste. Quinquagesimus.
 Dyghondertste. Quingentesimus.

Dyghmal. Quinquies. Quinies.
 Dyghenmal. Quindecies.
 Dyghichmal. Quinquages.
 Dyghondertmal. Quingencies.
 Dyghich. Quinquaginta.
 eyn ind Dyghich. Quinquaginta unus.
 twee ind Dyghich. Quinquaginta duo.
 dyp ind Dyghich. Quinquaginta tres.
 byer ind Dyghich. Quinquaginta quatuor.
 byst ind Dyghich. Quinquaginta quinque.
 seff ind Dyghich. Quinquaginta sex.
 seben ind Dyghich. Quinquaginta septem.
 acht ind Dyghich. Quinquaginta octo.
 negen ind Dyghich. Quinquaginta novem.
 Dyghichste. Quinquagesimus.
 eyn ind Dyghichste. Quinquagesimus primus.
 twee ind Dyghichste. Quinquagesimus secundus.
 dyp ind Dyghichste. Quinquagesimus tertius et
 cetera.
 Dyghondertste. Quingentesimus.
 getal ban dyden. Quinarius.
 getal ban Dyghenen. Quindenarius.
 getal ban Dyghen. Quinquagenarius. ban li.
 Quinquagenarius unarius ban liij Quinqua-
 genarius binarius et cetera so bytan by
 tot lx.
 Dyghelbich. Quintuplex. quintupliciter.
 Dyghelbich maechen. Quintuplare. Quintupli-
 care.
 Dyghen Verdygh. Quindecuplus. pliciter.
 Dyghenbelbich maken. Quindecuplare.
 Dyghelbich. Quinquagecuplus.
 Dyghichbelbich maken. Quinquagecuplare.
 Dyghen. Ficus. us.
 dyegh Dyghen. Carica etiam dicitur dactilum
 s. fructus. palme. lappaces.
 yest gewassen Dyghen. Grossi.
 Dyghen eter. Sichophanta.
 dair uen Dyghen. dyghen. natte et cetera myt
 steelt dat reykthap of haichsien heyt Strigilis.
 lis.
 Dyghenboem. Ficus. ci. ruminalis. lis.
 clegn Dyghenboem. Ficulnea. nee.
 Dyghenboems. Ficulneus. a. um. ficeus. a.
 um.
 dair vele Dyghen wassen. Ficulnetum. sicutum. ti.
 O o

Vyghen, vijcken, in *T. hyn Topen*.
 Vyle, Lima, limula.
 Vylen, Limare, delimare.
 myt of samen Vylen, Collimaro.
 Vysfel, Limatura.
 Vysnat, Quasi, pene, ferme.
 Vyslichte, in *T. by Aventuren*.
 Vyllen, huyt aetcken, in *S. Schymmen*.
 Vyler, in *S. Schynre*.
 Vylte, Filtrum, cento, onis.
 Vyltmeker, Filtor, centor, toris.
 Vyltich, Filtrifus, centrosus, a. um.
 Vym salds schoede, schantze of anders.
 Vymmen.
 Vyntche, Frigellus, carduellus, achallantida.
 achallantis, lucuna.
 Vynden, Invenire, advenire.
 twerdynden dat verlaeren was, Reinvenire,
 reperire.
 onder Vynden die waerheit, Comperire, experiri.
 in *S. onder of verzoeken*.
 ont Vynden.
 be Vynden.
 Vynghter, Digtus, digitabulum, dactilus.
 yste Vynghter als die duym, Pollex, cis.
 ander Vynghter, Index saluatorius demonstra-
 tivus.
 impdeiste Vynghter, Medius, impudicus, ver-
 pus, pi.
 vynde Vynghter, Medicus, medicinalis, anularis.
 cleyfste Vynghter, Articulat, digitulus, digitel-
 lus, auricularis.
 Vynghtlync, in *E. Ryck*.
 Vynghtloot, Digitale, lis.
 dair men en Vynghter in stercke, Digitabulum,
 digitale, lis.
 Vynghter wyssen, Digitare, indigitare.
 Vyne ban en blyf, Penna, pennula, pynna.
 le unde pynnotus, tas.
 Vyntich, in *G. Gerdich*.
 Vynticheit, in *F. Ryck*, et in *S. Stupri-
 cheit*.
 Vynten, in *G. Glijffen*.
 Vynter, in *G. Glijffener*.
 geVyntet, Fictus, Confictus, Simulatus, Com-
 mentarius.

geVyntet werck, Facti Fictio, Simulacio.
 Vynter, Fenestra, Fenestrella.
 Vynter buten twijt ind vyntten eng, Exedra,
 dra.
 Vynteren maken, Fenestrare.
 Vynter geslapt in eynde want, Riscus, ci.
 Vynter, doncher, in *D. Dugster*.
 Vynternisse, in *D. Dugsternisse*.
 Vyntten, witten, Terere, acvere.
 Vyt, Quatuor, Thesora, re, Tesseron, Te-
 tras, adis.
 Vyrtgen, Quatuordecim, Tesserodecas, dis.
 Vyrtich, Quadragina.
 Vyrtionder, Quadringenti, te, ta.
 Vyrtusent, Quatuor milia.
 Vyrtde, Quartus, quaternus, Quartanus.
 Vyrtgenbe, Quartus decimus.
 Vyrtichste, Quadragesimus.
 Vyrtionderste, Quadragesimifimus.
 Vyrtmail, Quadries, Quater.
 Vyrtlenmail.
 Vyrtichmail, Quadragesies.
 Vyrtiondermail, Quadringencies, Quadringen-
 tesies.
 Vyrtich, Quadragina.
 rpn ind Vyrtich, Quadragina unus.
 twee ind Vyrtich, Quadragina duo.
 dry ind Vyrtich, Quadragina tres.
 vyrt ind Vyrtich, Quadragina quatuor.
 vyrt ind Vyrtich, Quadragina quinque.
 ses ind Vyrtich, Quadragina sex.
 seven ind Vyrtich, Quadragina septem.
 acht ind Vyrtich, Quadragina octo.
 negen ind Vyrtich, Quadragina novem.
 Vyrtichste, Quadragesimus.
 rpn ind Vyrtichste, Quadragesimus primus.
 twee ind Vyrtichste, Quadragesimus secundus.
 dry ind Vyrtichste, Quadragesimus tercius.
 Vyrtionderste, Quadragesimifimus.
 getal ban Vyren, Quaternarius.
 getal ban Vyrtgenen, Quatuordecarius.
 getal ban Vyrtigen, Quadragenarius.
 getal ban rpn ind Vyrtigen, Quadragenarius.
 unarius, ban rly, Quadragenarius, bina-
 rius et cerera foe dyt an byt tot vyrtigen.
 Vyrtedich, Quadruplex, Quadrupliciter.

Vyr.

Wyrtbelich maken. Quadruplare, quadruplicare unde Quadruplicator.

Wyrtienbelich.

Wyrtienbelich maken.

Wyrtichbelich.

Wyrtichbelich maken.

die Wyrt ritter onder een heft. Quaternio.

Wyrtant. Quadrus. Quadrangulus. Quadrangulus, re. ter. tas.

Wyrtant maken. Quadrare. Quadrangulare. tot Wyrtien deelen, quartieren. Quartare. Quadrupartiri. Quartipartiri.

tot Wyrtien gedeelt, gelykdeelt. Quadrupartitus. Quartatos. Quadrifidus. a. um.

Wyrtley wyffe. Quadriformiter.

Wyrtlootich. Quadrupes. dis.

Wyrtspennich, vyrtlootich. Quadrupes. a. um. quadrupagus. ge.

Wyrt late alt. Quadrimus. quadrimulus. quadrimatus. a. um. quadriennis.

Wyrtjairige tijt. Quadrimatus. a. um. Quadrienium unde quadriennalis.

Wyrtperdelich wagen of rater. Quadriga. ind die vyfster dair of heft Quadrigarius.

Wyrtrelep. Quadrifarie.

Wyrtel. quartier. Quadra. dre. quarta. pars.

Wyrtel of en oyt guddens of wijns of anders.

Quartale. lis. quartarium. Quartallum.

Wyrtel van maten. Quartale. lis. quarta pars.

Wyrt. in D. wyrtDach.

Wyrtien. hoichtijthgeit halven. Celebrare. festivare. sollempnizare. festare. sabbatizare.

Wyrtlich. in D. hoichtijthlich.

Wyrtdach. hoichtijst. in D. wyrtDach. hoichtijst.

Wyrtgynck. dat wyrtel van eygen penningh. Quadrans. dodrans. ferro feronis.

Wyfch. Piscis. pisciculus.

bol Wyfch. Piscosus. pisculentus. lencia.

stochWyfch. Strumulus.

bleckWyfch.

Wyfch dyck. Vivarium piscina.

Wyfcheter. Xiofagus.

Wyfchhof. Nassa. se.

der Wyfch beelheit. Pisculencia. piscositas.

Wyfch betroepet. Pitaricus.

Wyfchvrat. Piscivorus.

Wyfchwyrtwe. Senecia. cie.

Wyfchwyrtwe. Squama. squamula.

Wyfchwyrtwe. in D. Wyrtwe.

Wyfchen. Piscor. aris.

wyfchwyrtwe. Expiscari.

famen of myt Wyfchen. Compiscari.

Wyfcher. Piscator. favior. piscens. piscans.

indeclina. piscarius.

Wyfcherpe. Piscina. piscaria. piscatoria.

Wyfchmenger of betroepet. Bolo. onis.

Wyfchich. Pisculentus.

Wyfchich. Piscatorius. piscabilis. le.

Wyfcheren. in D. deDenthen.

Wyfcherre. Fictorius. ficticiosus. fictor. poeta.

Wyfch. wat. in G. Ghet.

eyn Wyfch. Bombus. bi. Trulla. le.

Wyfchen. Bombizare.

Wyfchel. Tritorium. pyla. le.

in den Wyfchel stoten of wyppen. Pilare.

dat men in den Wyfchel stout heit Pylumen. inis.

Wyfcheren. Fingere. defingere. effingere. Dif-

fingere. machinari in malo poyo. poy.

poyre.

famen of myt Wyfcheren. Configere. comma-

chinari f. in malo.

Wyfch. in D. onDyep.

Wyfch wyfch.

Wyfch daer fant. Planicies.

Wyfch. Placenta. polenta. focacia.

Wyfchen becker of meker. Placentarius. placen-

tinus.

Wyfchen of postwyden toy. Arcopta.

Wyfch. Flamma. flammula.

Wyfchen in fch felben. Flammere. flammes-

cere.

Wyfchich maken. Flammare. Inflammare. Con-

flammare.

Wyfchich. Flammeus. flammivomus.

Wyfcheren. eyn fant. Flandria.

Wyfcheren wyfch. Flandrinus. Flamingus.

Wyfchmynck. idem.

Wyfch of hennep. Stupa. Stupula.

Wyfch. Linum. lini.

Wyfch knop of bolle. Adula. le.

Wyfch clabe. Roca. ce.

mit Wyfch of hennep reten stoppen. Stupare. De-

flu.

O o 2

stupare. Extupare idem vel Extupare est stupam removere. Restupare. per. iterum.

Strene Masses of henneps. Strena. Strenula. unde Strenosus. tas et Strenicus. a. um f. der streenen getich.

Stuëssich of hennepsich. Stupeus et Stuposus. a. um. tas.

St. egn vogel. Bubo. Noctua.

Stieche. in T. Tische.

Stichten. Tricare. Plestere. Complectere. Campfare unde Campstilis. Plexor. aris. Complexor. aris. Capillare.

Stiechinge des hairs. Capillatura. Capillamentum. Tricatura.

twederStichten. Retricare.

omStichten. Retricare. Districare.

goulat Stiechtich. Auricomus. a. um.

sangen Stiechtich. Anguicomus. a. um.

Stieche smette. in T. Tische.

en Stiech rodelich in den anfsicht. Cefia. e. Lenticula inde Lenticulosus. tas.

en Stiech an den libe. Nevus. vi unde Nevorus. tas. Nevulus. li. di.

en Stiech in boeten of schijsten. Menda. de.

Stiech tegen die spete of reet. Labes. bis. Labecula. Pernicies. ei unde Perniciosus. tas.

Stiechen. smetten. in T. Tunchen.

beStiecht.

onbeStiecht. in K. Kegn.

Stiechtich. in K. onKegn.

Niederwuff. Vesperrilio. onis.

der Niederwuff of slangen gat. hol. nest off wonginge. Scrobs. bis.

Stiedich. in K. Kegn.

onStiedich. in K. onKegn.

Stieberen. in D. Houtenter.

Stiegel to derfchen. Tritulas. Tribula. Tribulum. li.

Stiechen. in B. Hiden.

Stiech. Lagena. Laguncula. Amula. fasca. fla cula.

grote Stiech. Fidelia.

Stiechen sagt. in C. Coetz.

Stiechen gade.

Stiech dat roe of off munschen stiech. Caro. carnis. ni.

Stiech dat gare is ind besten stieche. Carnes. carnum.

Stiech op hoelen gebaden. Carbonella.

die Stiech to schoort. Carrinator.

Stiech stede. Carnarium. ri.

Stiech stede. in S. Scharn.

Stiechhouwer. netzighet. Macellarius. Bocida. Boscida. Macellator. Lanio. onis. Lanius. nii. Lanista. Carnifex. Macellio. Macerarius. Molarius.

Stiechhouwer ampt. Carnificium. cli.

Stiechen of stiechtich. Carneus.

Stiechen.

des Stiech begerlicheit. in G. beGerlicheit.

stuch Stiech al und ind und getich. Congiarium. ri.

stuch Stiech. Capodium. di.

tuschen Stiech ind velle egn suet. Intercus. tis.

tuschen Stiech ind suet. in D. tuschen velle ind suet.

Stiech bynae doot. Gangrena. ne.

Stiech buten of stachten. Macellare.

gros Stiech an den halse of an den armen. Torus. ri unde torosus. tas.

Stiesten di. Carnuncula. carnicula.

bol Stiech. Carnosus. tas. carnulentus et carnulencia.

Stiech aanneemen. Incarnare.

des Stieches anneyng. Incarnacio.

Stiech sonder vette. Pulpa. pe. pulpula te unde pulpofus. a. um. tas.

bate men Stiech ind swept met reynghet. Strigilis. lis. te. ge. unde strigare.

Stiechtich. Carnalis. le. ter. tas.

Stessen. lijnen. Lineus. a. um.

Stessen. smeghende. in T. Tunchende.

Stighen. in S. Schurken.

byStighen. byboegen. in S. to holp Setten.

byStighen sech setten of en anderen crogent by. in D. byDoegen. byStighen.

Stiechen als men egnen iaghet. Fugere. fugitare. aufugere. refugere. persugere. edugere. defugere.

toevlieghen. Confugere. affugere. circumfugere.

twijbertwegen vlieghen. Diffugere.

die so vluydt. Diffugus. profugus.

betre of to rugge vlieghen. Defugere.

nvlieghen. Effugere.

boirvlieghen. Prefugere.

afvlieghen. Defugere.

betre vlieghen. Profugere.

vlieghen van den eyen hoep of her tot den anderen. Perfugere. transfugere.

die soe vluydt. Perfuga. ge. transfuga. ge.

to rug vlieghen. Refugere. retrofugere.

die so vluydt. Refugus.

ondervlieghen. Subrefugere.

arbervlieghen. Transfugere unde transfuga. transfugus.

vlieghen. spalen. in C. Cloeben.

vliegh of hjde fpectis. in B. Valse.

vlieghen. en boem. in H. Hoellenter.

vlieghen. Musca. muscula. aslus. li. cenecla. cle. vomica. ce. cenomia id est communis musca.

hondsvlieghen. Cinifes. fis. cinomia. ricinus. ni.

senfnde vlieghen. Casmomia. spalangus. gi.

grote vlieghen. Musco. onis.

vlieghen gwaen nette. Muscarium. flabellum. li. muscalarium.

vlieghen of mucken nette haeben den hoefde. Canopeum pel.

daer der vlieghen vele synt. Muscerum. musculetum. muscarium.

bol vlieghen. Muscosus. musculosus. tas.

vlieghen. verbum. Volare. Volitare.

to hemmel vlieghen. Evolare.

to vlieghen. Advolare.

afvlieghen. Avolare: abvolare devolare.

bol vlieghen. Pervolare.

to samen of to of nipt vlieghen. Convolare.

umher vlieghen. Circumvolare.

invlieghen. Involare.

nipt vlieghen. Evolare.

tusken vlieghen. Intervolare.

regen vlieghen. Obvolare.

weder vlieghen. Revolare.

onder of nae of weynich vlieghen. Subvolare.

baeben of opvlieghen. Supervolare.

boir of arbervlieghen. Transvolare.

laet vliegen. Fleubothomum. mi.

nipt vliegen laten vliet. Fleubothomare.

vliegen laet. Fleubothomator.

vliegen laetinge. Fleubothomia.

vliegt. soege. in A. Acht. soegt.

vlijten. in A. Achten. soegen.

vlijtigen. in O. Oeffenen.

vlijtig. soeghselich. in D. anDechthich.

vlijtig werken. in D. anDechthich werken.

vlijgen nae en bijnch. in A. Arbeiden.

vlijghheit. Diligencia. Opera. re. in E. Eernsticheit.

vlijlich. in D. anDechthich.

vlijeten. Fluere. Manare. Permanare. Demanare.

Flutare. Meo. as. are. Perluere. Decurrere.

to vlieghen. Affluere.

boirvlieghen. Prefluere.

boir hyn vlieghen. Preterfluere.

boirvlieghen. Transfluere. Perfluere.

arbervlieghen. Transfluere. Superfluere.

invlieghen. Influere.

niptvlieghen. Effluere.

mit of samen vlieghen. Confluere.

weder vlieghen. Refluere.

regen vlieghen. Obfluere.

afvlieghen. Defluere.

to rug vlieghen. Retrofluere.

umvlieghen. Circumfluere.

hastlich vlieghen. Defluere.

twijtelwich vlieghen. Diffluere.

tusken vlieghen. Interfluere.

tec omnia faciunt adiectiva in livis.

vliegich. Fluxilis. le. Fluxibilis. le. Fluitus.

vlieg. Pulcx. cis.

daer der vloen vele synt. Pulcarium. Pulceturum.

bol vloen. Pulcarius. a. um Pulicosus. tas.

vloe of nop op den doelch. Lanugo. inis.

vloch.

vloich.

vloichen. in B. Vliegen.

Moischen ſich ſelven. Imprecor aris.
 Moischer. in *B.* Moſcheuwerre.
 neberMoeblich. in *M.* darben Maaten.
 Moigh. blucht. als men bluyget. Alatus. us.
 Vogel. Ala le.
 van den Vogel dat onderſte vlyegdepl. Vola. le.
 die Vogel an den voeten heft. Alipes. dis.
 Vogelvoetter. Alager. Aliger. Alatus. a. um.
 Vliegen als ſtaende water. Signare.
 Vliegen als die ſee. Abundare. Exundare. In-
 valere. leſcere.
 umvliegen. in *D.* umvlyeten.
 Vliegen genoeg hebben. in *N.* voſſebich wesen.
 to rug vliegen ſ. ebben. Redundare.
 Vloet ſ. vliende water. in *M.* water dat vlie-
 tende iſ.
 Vloet des waters. Inundacio Fluctuacio. Ca-
 thaclismus. Gurgitacio. Gurgis. tis. Allu-
 vio. onis. alluvies. ei. alluvium. ii. Col-
 luvio. onis. Culluvies. ei. Eluvio. onis.
 Eluvium. ii. Proluvies. ei. Proluvium. ii.
 umvloet. Circumluvium. ii.
 upvloet. ſtranch dan en water. Fluxus De-
 curſus.
 Vloet des meers. Ledo. onis. in *M.* des Meers
 ſijgange.
 Vloten. vlyeten. in *S.* ſwemmen.
 Vlotich. vlyetich. Fluvialis. le. Fluvialis.
 Flumineus.
 vol Vloten. Fluvioſus. tas.
 Vloet. in *D.* onvryp.
 Vlucht. in *D.* vloghe.
 Vlucht in der lucht. Fuga.
 tovlucht. ontwijck. Subterfugium. profugium.
 preſidium. Cicopleum. ſepedum. di.
 Vlucht wijderwegen. Diſugium.
 upvlucht. Eſugium.
 ſtede der tovlucht. in *S.* ſtede der ſekerheit.
 Vluchtich of vliende. Fugax. cis. profugus. fu-
 gitivus. a. um et fugacitas.
 Vluchtich van ſpnen heet. Fugitivus.
 die upvluchtich iſ. Confuga ge. communis
 generis.
 Vluchtich. ſuel. in *B.* Wald. et in *D.* be-
 vlyſch.
 gevluchten. Complexus. Contricatus. a. um.

ongevluchten. Incomplexus.
 Vlug als die vogel.
 Vluchtich. ſuait. in *C.* Eumbich. in *B.* Valt.
 in *D.* bevlyſch.
 Vluchtich mit der wollen. Vellus. leris.
 Vmb. daituub. Propterea. Ergo. Ideo. Igi-
 tur. Ideoque. Idcirco. Eapropter. Eatenus.
 propter.
 wairvmb. Quare. quamobrem. quapropter.
 Quocirca. unde.
 Vmbvlangh. Circum Circa. Circiter. Prope.
 Vmb ind vmb. Circumquaque. undique. Cir-
 cumcirca. undiquaque.
 Vmbſig. in *S.* toberſeſ. [*I. in G. verGeefſ.*]
 Vmmende. in *I.* Amans.
 Vmmer. in *I.* Jo.
 Vmmerſo. Profeſſo. Corgo.
 Vmmerto. nu. in *I.* Ioe to.
 Vmmernier. in *N.* Nijst. Altoſ.
 Vnch. eyn ſengn wagen. in *M.* Moll.
 Vnch dat ſpnt twe loit. Uncia. cie.
 half Vnch. ſemluncia.
 mit Uncia weghen of meten. Unciare.
 van Uncien tot uncien. Unciadm.
 Vnd. in *C.* Ende.
 Vnde. ghebe opt water. in *B.* Bulle.
 Vnden. under. in *M.* beNeden.
 Underdenich in *D.* underDenich.
 Underdenicheit. in *D.* underDenicheit.
 Under enanderen. in *N.* under enUnder.
 Underlaet. Intervallum. Pauſa. Mora.
 Underwylten. in *C.* ſomTyt.
 Underwylten in *C.* Tijden.
 die Underſte. in *M.* die Nederſte.
 Vnſel. Cepum. pi. Cebum. bi. Axungia. e.
 Vntz. hent. in *B.* Vyn.
 bevloetich. in *S.* bevloetich.
 ongevloetich. in *A.* onvlyſch.
 Vochen wopen. Flare.
 Voden. optreken in *M.* Mren.
 Volder die volder. Alumnus. Nutritor. Fotor.
 Fomentator Reſector. Altor. Alitor. Ali-
 mons. pluraliter. Alumnator.
 Volderſche. Nutrix. Ales. Altrix. Alitrix. Alum-
 na. Potrix. Reſectrix. Getura. Nutricula.
 le. eciam in *N.* Nume.

die

die Dacht of geboidt wurdet. Alumnus in maf.
ge. Alumna in fe. gene. Alumnulus. Nu-
tricius. a.

Doitfel, in *A. Arzong.*

Doitfel, *haldunge.* Educacio. educatus. us. Nu-
tricio. Alimentum. Fomentum. Fomenta-
cio. Pastus. us. Refectio. Sustentacio.

Doitlich, *Nutribilis. Fortibilis. Fomentabilis.*
*Refectibilis. Recreabilis. Educabilis. Pas-
cibilis. Focilis. hec omnia le. ter. tas. Nu-
tritiorius.*

Doiter als men den dyeren gheeft, *Pabulum. li.*
farrago. ginis. pastus. us.

Doiteren of *doiter* vergaderen. *Pabulor. arie.*

Doitering. *Pabulatura. pabulacio.*

Doiterbat. *Bacus.*

Doitermeester. *hobergeber. Abatis.*

Doiter onder die cleyder. *Foderatura.*

Doiteren die cleyder. *Foderare.*

Doiter hoep wons of anders. *Plaustrum.*

Doiterkijte. in *A. Winne.*

Doigh. vergaderinge stoper digher.

Int geDoigh. ten besten. ten bzerden.

Doigen. blighen. in *S. Schicken.*

Doigen. themen. in *S. Seippen.*

byDoigen. in *S. to hoip Setten.*

byDoigen. byblighen sich seiden of en anderen ex-
gent by. *Applicare. Disponere. Ordinare.*
dirigere. adhibere. Appellere. aptare.

an eyn Doigen. *Copulare. combinare. Con-
iungere. applicare. feneror. aris et fenero.*
*as. are i. adiungere. melo. is. ire i. lon-
gere. defectivum est compingere. Com-
plaudere. complodere. conferere. conglu-
tinare. compaginare. ascio. cis. cire i.*
iungere. asciscere. admovere. advicinare.
*contexere. immeire. defectivum est sinzu-
gere inde sinzutus. a. um i. conjunctus.*
conterminare i. coniungere. unire. adunire.
unare. adunare. coumare. counire.

ben eyn Doigen. *Recopulare. reiuungere. re-
coniungere.*

Doighlich. in *S. Schicklich.* unde adiunctim
advicinatim. applicatim. cetera. *fume ex*
precedentibus verbis in ly. an eyn Do-
gu.

Doightheit. in *S. Schicklichkeit.*

Doighlich. in *S. Seimplich.*

Doighgh an eyn. *Compages. gis. compago*
ginis unde compagineus. a. um. copula.
copulacio. combinacio. coniunctio. adiunc-
tio. applicacio. iunctura. conglutinacio.
complausus. us. complosus.

umbyer Doigen. *Circumferere.*

Dogel. *Avis. avicula. volucris. ales. tis. al-*
tile volatile.

tam Dogel. *hec Artills in singulari et hec Al-*
tilia in plurali.

die Dogel byle dyget. *Avigerulus.*

Dogel toutte.

Dogeler. *Auceps. aucupator. avicularius.*

Dogel hangen. *Aucupor. aris.*

Dogelhangung. *Aucupium.*

Dogel lijnt. *Viscus. ci.*

der Dogel bymlike stede in den waerde. *plurali-*
ter. Aviaria. orum.

Dogelwijchjen. *Auguriari inde augurium.*

der Doglen werch. *Aviarium. ril.*

die nae der Dogel sancch met den monde *funget.*
Oscen oscennis.

alte clegner Dogel gelunde heit *Fricinno. is.*
ire.

der stemmster Dogel sancch heit *Minaritio. tis.*
tire

Dol. *Plenus. repletus. refertus.*

Dollenlich. *Plenarius. plenier.*

half Dol. *Semiplenus.*

Dol. in *D. Dronken.*

Dolheit. in *D. Dronckeschap.*

Dolheit. *Plenitudo.*

Doiburt. in *C. Conkent.*

Doiburt in quaden. *Faucio. oris inde fau-*
ciosus. a. um. tas.

Doiburden. in *C. Conkenteren.*

Doiburden. *torbellen.* in *B. byDighen.* *consen-*
teren.

Dolk. *Populares. vulgus unde vulgofus. tas.*
et vulgaris. re. ter. tas. populus. popel-
lus. gens. plebs. plebicula unde plebeus.
a. um. plebsicula. eciam in T. Tugde.

tot den Dolk spreken. *Concionor. aris.*

tot den Dolk spreket. *Concionator.*

ban

van twee Dolchen geboeren als die haber cleefsch
ind moerder getreusch. Bigens. tis.
mit Dolch verbulen. Populor. aris.
dat dat Dolch oeffent of in werden heldt. Ple-
bicola. le.
den Dolch to volgen of tospieken of an to roepen.
Plebeo. es. ere. plebescere.
die den Dolch of den ruten oere rechten of be-
hulp greest. Tribunus. ni. Tribunucius. a.
um.
des Dolchs ingefette. Plebicitum. ti.
des tot den Dolch hoerende is. Popularis. re.
ter. tas. vulgaris re. ter. tas. plebeus. a.
um.
bol Dolchs. Populosus. tas. Populacio. onis.
Vollen in wten guet duncken. in D. Dunchen.
voilen.
gelich Vollen. in D. aederDagen.
ongelich Vollen. in E. onEngß wesen.
voitVollent. [l. voirVoilen.] Presentire.
wederVollen. Resentire.
Vollen. tasten. in A. Voiren.
Voilunge. tastunge. in A. Voitunge.
geVoilich. in C. Castlich
ungeVoilich. Insensibilis. le. ter. tas.
Volgen. Sequi. Imitari. Comitor. aris. Se-
cutor. aris. Sector. aris. Insequi et perse-
qui per. valde.
berVolgen. Persequi. Insequi et cetera. in B.
Verzoeben.
berVolgen umd wat to werben. in A. Arbe-
den nae en dynck.
mit Volgen to laten in H. berHengen.
samen of mit Volgen. Consequi.
naeVolgen den anderen in seden. Imitari. sec-
cari. equiparare. moralizare.
Volgen. volburden in B. byWiben.
berVolger. Persecutor. emulus. demulus. emu-
lator.
naeVolgen in engß anderen stede. Succedere.
subsequi.
naeVolger. Successor. subsecuto. Sequax. se-
quaculus.
naeVoichnufft. Sequacitas. subsequela. subse-
cucio.
Vollen. Fullare.

Dolce. Fullo. onis.
Dolcheboem Liciatorium.
Dondelingh.
der Dondeling off wepsen hupß off herbergehe
dair men sy opvoidet. Orphanotrophium.
der Dondeling betwaerte. Orphanotrophita.
Dondeniff. in O. Odel.
Donderen. in S. Schym. steeh.
Doir. Pre. Pro. Ante.
Doirmails. ertmalls. in D. wanDages.
Doir als dat egn umd dat ander. Pro.
Doir dat nget achter en is. Ante pre.
Doire als en ploich butwet. Ariuncula. Sulcus.
Lyra. Arruncula. Sulculus. urbus. urnus.
Doren maken. lant boren. Sulcare. defulcare.
Lyrae.
ugt der Doren butwen. Defulcare. Delyrare.
Exorbitare.
tussen twee Doren die hoigghde off dat spatium.
Aruncula. Ariuncula. Porca. ree. Porcula.
le. Crebro. onis. ind aifultie hoigghde of spa-
cium maken. Porcare. Imporcare unde Por-
cator. Imporcator.
Doren meker. Sulco. onis.
Doren wijswellich. Disfulcare.
indDoren. Insulcare.
weder Doren. Refulcare.
die Dagherste of oereste. Primicius. a. um.
Daghycht an des perts sabel. Anchile. An-
tela.
Daghychte an en slot of boerstat an egnre stat.
in B. voirBurghe.
Dagder hant. Dextra manus.
Dagder boit. Pes dexter.
Dagder handß of rechte. Dexter. tra. trum.
Dagder. better. Remocior. remocius. Distan-
cior. distancius.
Dagder. hogwat. hogam. Ultra. ulterius. ultro-
neus adver.
Dagder adver. als he sal dat dagder doyn dan
gy. Pocius. peramplius. amplius. magis.
Dagderen. in S. voirSetten.
Dagderen. bedyghen. in A. Arbeeyden. et in C.
berCijghen.
Dagderonge. Promocio.
die Dagderste. die pest. in A. die Arste.

die

die Voetste. die wijsste. die uestste. in *V.* die
Deerste.

Vogel. Prerogativa. vo. privilegium exempcio.
dem Vogel hoort of gescht. Prerogatus. pri-
vilegiarius privilegiatus. prelatus. exemp-
tus.

Vogel ennen dogh. Prerogare. predere. pre-
ferre. privilegiare. eximere.

Vogteren. wonen. in *V.* **Wonen.**

Voiten. Vehere. vestare. ducere.

in **Voiten.** indagen. in *V.* in **Wengen.**

aeber Voiten. in *V.* **aeber Wengen.**

aeber Voiten **aeber waicz.** Transfretare. transva-
dare. traducere.

bol Voiten. in *V.* **bol Wengen.**

toe Voiten. in *V.* **toe Wengen.**

samen of to houf of mi Voiten. Convehere.
convectare.

um Voiten. Circumvehere. circumvestare. cir-
cumducere.

af of to rugge Voiten. Devehere. devectare.
deducere.

up Voiten. Evehere. evectare. educere.

in of tegen **Voiten.** Invehere. investare.

boit of berre Voiten. Provehere. provectare.

op of neder Voiten. Subvehere. subvestare.

fo waic op of waic merde men wat Voiten of wa-
gen mach. Vehiculum.

Voitman van egene steden. Veredarius.

Voitman. Auriga. rutemata. te. vector. duc-
tor. agitator. elafius.

Voitman des heiligen scheyff. Caron. onis.

Voitloen van touwe. Vectura. vectigal. alis.

Voitloen van scheyffe. Naulum.

die wat to Voitoen nympt. Vecturarius.

Voitfock. in *S.* **Sietmer.**

Voitmunder. in *M.* **Munder.**

Vojke. in *G.* **Gabel.**

Voern. in *C.* **Cute.**

Voetj. in *H.* **Huplangh.**

vel Voetj. Agredula.

Voetjen. roepen. Quaxare. quaxquare. coaxi-
tare.

Voetjen roip. Quaxum. xi. quascum. ci.
coaxitacio.

Voetjen stede. Raetum. ti.

Voetjich. in *C.* **Cloick.**

Voitpan. in *S.* **boit Span.**

Vojst. in *H.* **Heide.**

Vojstich. Gelidus. algidus unde geliditas.

Vojstbasse. Gelicidium.

die Vojste. in *H.* **die Hfte.**

Voit **dair men aeber wandelt.** Vadum. vadu-
lum unde vadous. a um. tas. braceum.
brevium. vii.

aeber en Voit **repen of boiten.** Vadare. per-
vadare. transvadare. revadare. per iterum.

Voyt. Ultra. ulterius. ultro. item.

Voyan. voyder. Ultroneus.

Voymer. Amodo. Peramodo. Amplius. Per-
amplius. Deinceps. Dehinc.

Voyte. bychte. in *A.* **Auxt.**

Voyte. in *C.* **Caethe.**

Voyten in *C.* **Caethen.**

Voitroet. Predecessor. Precessor. Antecessor.

Voitward. in *G.* **Geleyde.**

Voyward. onderfchept. in *C.* **aeber Comyngh.**

Voywart. burgynne. Antrosum. ultra. ultro-
neus.

Voywart. voetsich. Pronus. a. um.

Vojst. Vulpes. pis. vulpecula.

Vojsten. Vulpinus. a. um.

Vojsten kugle. Amfractus.

Voit. Pes. pedis.

half Voit. Semipes. dis unde Semipedalis. le.
ter. tas.

Voitpaic. Vestigium. gii. Gressus. us. Passus.
us. Peda. de. Calcaneus. nei.

Voitpaic in den dyck getreden. Bitalassum. si.
Tallassus. si.

dat twe Voit **heft.** Bipes. dis unde Bipedi-
us. Bipedalis. le. ter. tas.

dy Voit. Tripes. dis. Tripedius. Tripedalis.
le. ter. tas.

by Voit. Quadripes. Quadripedius. Quadri-
pedalis. le. ter. tas.

vel Voitsich. Multipes. dis. Multipedius. Mul-
tipedalis. le. ter. tas.

ban den Voit **of ban der hant dat hant bynnen.**
Vola. le.

ban den Voit **dat hant onder wat stoppen of be-**
ghen. Involare.

Pp

twe

twee Voetich als eyn mynck. Bipediū. Bipedalis.
 drey Voetich. Tripediū. Tripedialis.
 vyfse Voetich. Quadripediū. quadripedalis.
 byfse Voetich. Pentipediū. Pentipedalis.
 fiefse Voetich. Senipediū. Senipedalis.
 Voetobel eynreke ghicht. Podagra.
 die dat Voetobel heft. Podagricus.
 mynck Voet. Claudipes. dis.
 mynen Voet hebbende. Cornipes. dis.
 die grote Voet hebet. Gressutus. a. um.
 Voetbat om de voete daer in te waschen. La-
 brum. brl. Alveus. vei. Pelluvium. vii.
 die to Voet gheft. Pedester. tra. trum. Pedes-
 tris. tre. Pedestr. tris. tre. pedulus. Pe-
 dulus. Pedes. peditis.
 to Voet gaen. Peditare.
 der Voetstapde betseft. Pedatus. usi.
 Voetganch. idem.
 Voetling an den halsen. Pedana. ne.
 Voetling ansetten. Pedanare.
 Voetstanch. Pedor. doris.
 der Voet of oren onreynheft. Pedora. rorum.
 die stynchende Voet heft. Pediculus. a. um. Pe-
 diculus et Pedicofitas. pedorosus unde
 Pedorositas.
 onder die Voet treden. Pestumare. Conculca-
 re. Subpeditare. Supplantare sed Hugucio.
 negat Sopeditare.
 des Voete licht synt. Levipes. dis.
 des Voete metalen synt. Eripes. dis.
 des Voete sterft synt. Plancus. a. um.
 des Voets nederste of salte. Planta. te.
 Voetangel. Quadrifidus.
 Voetangel of byt daer nagel doir gaen. Hamus.
 mi.
 stapde mit den Voeten tegen ons gaende. Anti-
 pes. dis. Antipos. dis.
 dat Voet. in W. Warvoet.
 bla Voet. eyn clam vogel. Ortogolus. Erodus
 sed aliqui dicunt Erodium ghyrbalk.
 by Voet. eyn cruyt. Arthimelia.
 Voetsel. in A. Arroghe.
 Nacht die men voirt. Vectura.
 die Nacht voirt. } Vecturarius.
 die Nacht voirt. }
 tot Nacht ghelykende. }

Nacht. in C. Carich. [I. Carich.]
 Nachtheit. in C. Caricheit.
 Naighe. Interrogacio. interrogaciuncula. que-
 stio. questiuncula. indagacio. inquisicio.
 investigacio. sciscitacio. peticio. dragma.
 tis. zetema i. questio.
 Naigen. Querere. queritare. inquirere. per-
 quirere. requirere. indagare. investigare. in-
 terrogare. sciscitari. petere. constari. per-
 constari. excutere. interpellare. questio-
 nor. aris. scitor. aris. stipulor. aris i. in-
 terrogare.
 Naighe die hemelich ind swait is. Enigma. tis.
 proprie eyn redbel.
 die so Naiget. Enigmaticus. enigmatista.
 commu. ge.
 alsoe to Naigen. Enigmatizare.
 uyt of af Naigen. Exquirere. exigere. expe-
 tere.
 Naighefel. in H. Hebbel.
 Naht. gulsch. stuchart. Kafasus. Gulofus. vo-
 rax. ingluvifus. tas. ambro. onis. ambro-
 sius. a. um. buccellarius. a. um. dorco.
 onis. gluto. onis. catilio. onis. catiliosus.
 degulator. mando. onis. manducus. a. um.
 comedo. onis. estor. oris. edax. edaculus.
 edulus. lurco. onis. lurconinus. pandox.
 cis.
 Nahtkap. slugherg. gulschheit. Ingluvia. e. in-
 gluvies. ei. edacitas. peredia. conessacio.
 orexia. poliphagia. kathaphigia. luvio. onis.
 Nahtkap bygn. in S. Sicieren.
 Nre. Hora. horula. in S. Sparium.
 Nre tuckhen dach ind nacht off tuckhen nacht ind
 dach. Hespera. re.
 Nre tuckhen nacht ind dach. Vespera. re.
 Nretwerck of reykcap daer men die uren by ken-
 net. Clepsidra. dre.
 Nretwerckmeester. Clepsidarius.
 Nretwerck. Horologium.
 daer men Nren by kennet eynreke reykcap.
 Quadrans. tis.
 Nretwerck regierre. Horologicus.
 des ten Nretwerck hoirt. Horologicus.
 die nae den Nren sucht of merckt. Horuspex.
 horuspex. cis. horoscopus. Horospicus.

der

der Aken metching. Horoscopium.
 van Akenwerk die wijfer. Sciotevus.
 Dychter. Vestuarius. vestuarius.
 Dyede, raft, in G. Gemack.
 Dyede, in S. Sogne.
 onDyede, in G. onGemack.
 Dyediam, in A. Aetlich.
 Dyede maken, dyedigen, in S. Sognen.
 onDyediam, in A. onAetlich.
 onDyede maken, in B. Dyedoben.
 Dyedigen, berheten, in M. de Moeten.
 Dyedemaking, in S. der Sognung.
 Dyedemäker, in S. Schepdeman.
 onDyeden, in B. Dyedoben.
 Dyede hebnde. Apagesis. pacificus.
 die umd Dyede to maken wygefant is. Cada-
 ceator. caducealis. le. ter. tas.
 to Dyeden stellen, in M. de Moeten.
 flait of sydt in Dyede adver. Apogesis. apage
 singulariter. apagete pluraliter.
 Dynd, in B. Duennynck, et in D. uyt
 Dyennck.
 Dynd, ongewontlich, in S. Seltzen.
 onDyenden, in D. onDagen.
 fter der Dyenden. Abalienare inde Abalienatus.
 a. um.
 Dyekken, bernemen, in E. Erbaren.
 Dyeklich, in S. Struyff.
 Dyek, in A. Anzi.
 Dyeken, buchten, in A. Anzen.
 Dyeklich, in A. Antlich.
 Dyekken, fterckheit. Colera. re.
 Dyten, fluychen, in D. Doemen. et in S. Sike-
 ken. fliceren.
 Dyter, in D. Dait.
 Dyeblich, in C. bol Coene. [1. in C. Coene.]
 Dyeblich boin. Temerare.
 Dye, in M. Mide.
 Dye, loyff, in A. Redich.
 Dye, wiffe, bast, in S. Secker.
 onDye, in E. Egghen.
 die to mail Dye ind onbefacht is. Elifus. a. um.
 die Dye ban byghen rechten angenommen font.
 Familia.
 die Dye geworden is ban der eghenkap, in E.
 ban der Eghenkap.

Dyplatng der hunder uyt gewalt des baders of
 numbers. Emancipacio.
 also Dye to laten. Emancipare.
 die so Dye gelaten is. Emancipatus. a. um.
 Dyplatnge eghene luyde uyt gewalt oers her-
 scaps. Manumissio.
 also Dye to laten. Manumittere.
 die so Dye gelaten is. Manumissus.
 Dyphen, gwyjen, in A. Ledigen. et in A. Toef-
 fen.
 Dyphit, in M. Mphichheit.
 Dyphit des willen of wilhoer. Arbitrium. Elec-
 tio.
 Dyphen, lieffeben, in B. Soeken.
 Dypher, bofice. Procus. Proctor.
 Dypher. Procabilis. le. ter. tas. Amator.
 Dyphit. Libertas. Inmunitas. Libertacio.
 Exempcio.
 Dyphit en best, in B. buwbaucht.
 Dyphit, in S. Seckerheit.
 stede der Dyphit, in S. stede der Seckerheit.
 Dydach. Feria sexta. Dies veneris.
 stude of byone of wutte Dydach. Parasceve. ves.
 Dyfch, wepdelich, in A. Ael.
 Dyfch, in D. Darsch.
 Dyeflant. Friga. e.
 Dyefch mynck. Friso. onis.
 Dyefen. Frigere. escere. Algere. escere.
 Dyefen doft. Gelare. Congelare. Gelaescere.
 Congelaescere. Aggelare.
 weder Dyefen. Regelare.
 Dyhoen. Ornix. cis.
 Dyoe. Mane. Lucubris. bre.
 Dyoe moegens. Cras mane.
 Dyo, in C. Cijlich.
 Dyo, bylich, in B. Bide.
 onDyo, in D. Dyorbich.
 Dyo wesen, in B. Bide wesen.
 Dyo maken, in B. Bide maken.
 Dyo ind bylich in got wesen, in B. Blyb in
 got wesen.
 Dyzlichheit, [1. Vrolichheit.] byoude, in B. Blyfkap.
 Dyome, gewonne, in B. Bate.
 Dyomen, byderen, in B. Baten.
 Dyome, menlich, in C. Coene.
 Dyome, doeghlich, in B. Berde.

Wyone. in N. Wylich.
 Wyon. in W. Walde.
 Wyon. bast. in C. Quatertemper.
 Wyot. wyffe. in C. [I. in B.] Wefcheyden.
 Wyottheit. in C. Cloichheit.
 Wyoub. in W. Wyfchap.
 Wyouten. in W. Wyfje wesen.
 Wyoutwe dat eyn wyf is. Mulier. Muliercula.
 femina. femellula. feminula.
 Wyoutwe ban flaidf wegen. Domina. dominella.
 Hera.
 Wyoutwe dat huyg to regieren. Hospita. Do-
 mestica. Materfamilias.
 huygWyoutwe ter echt. Uxor. coniunx. gis. con-
 thoralis.
 huygWyoutwe als eyn weedpynne. in N. huyg-
 wyoutwe.
 loneWyoutwe. ionffer. Domicella.
 alt Wyoutwe. Veuula. Anus. u.
 alder Wyoutwe. alder moder. Ava. Avia.
 twitte Wyoutwen. in S. Gudeholden.
 twife Wyoutwe. Sibilla.
 twife Wyoutwe. twife moeder. Obstetrix.
 Wyoutwen cleit bignkende. Arthomium.
 Wyoutwen barwe tot oeren angeficht. Anulare.
 Wyoutwen maerfande. Menstruum unde men-
 struosus. ras. ind daer mede wat to tueren.
 bubinare. ind die materie heit bubinarium of
 bibinarium.
 der Wyoutwen wyoutlicheit. Cadurcum.
 der Wyoutwen tgrait an den arm of an den begn.
 Perifcellis. dis.
 dat lyt ban der Wyoutwen fchermelheit dat wert-
 men twael wee dat heit. ind dat heit oick Su-
 menfus.
 Wyoutwyf. wyffsch. Muliebris. bre. ter. ras.
 Wyoutwyf. tot wyoutwen geneeyght. Venerius. dio-
 neus. a. um.
 Wyucht die wettet op bomen. in W. Apft.
 Wyucht in den veld. in C. Coten.
 Wyucht alreley. Fructus. us.
 Wyucht alreley int gemegn. Arbutum. ti. xi-
 ros.
 Wyucht of cruyt wilt waffende. Agrestis. te.
 Wyuchte boyn. Fufcificare. secundare.
 Wyuchtdager. Frugifer. fructifer. a. um.

Wyuchter erde. Frugifera tellus. uris. ind oeg-
 hucht heit tollinius. nil.
 Wyuchter acker. Frugifer.
 vol ban Wyuchten. Fructuosus. fructuosus. cas.
 fructuarius.
 die heel alynge Wyucht. Olocarpamen. tis.
 die yeste Wyuchten. Primicie. arum.
 Wyuchter. in S. Geyle als en acker.
 ban Wyuchte of afte snoede garben pluraliten.
 Trajemada. dorum.
 Wyuchterheit. Fertilitas. secunditas. fructuofi-
 cas. ubertas. ubertuositas. feracitas. vero-
 sitas.
 Wyuchterlich. Ubertim. uberter adver.
 Wyuchter maken. Ubertare. fertilitare. secun-
 dare.
 Wyucht. fozgh. in W. Anxt..
 Wyuchten. in W. Anxten.
 Wyuchten den genten die tot gwaiden vermoeden.
 stet. Suspicere. suspectare.
 Wyuchtfam. in W. Anxfeldich.
 Wyucht in den licham. Fetus. ci. setura.
 Wyuchterheit. als wyucht ter werlt hengen. Fe-
 cunditas.
 die foe Wyuchter is. Fecundus. a. um.
 Wyuchter maerken. Fecundare.
 mgt Wyuchte maken. Impregnare. Gravidare.
 Wyucht dragende. Pregnans. setans. grvida.
 Wyucht hengenge. Parturicio.
 daer die Wyucht ongebairen in feghet. Secunda.
 secundina.
 Wyucht maken. Generare. fufcitare. Propaga-
 re. Procreare. Patrare.
 Wyuchtmahngne. Generacio. fufcitacio. Propa-
 gacio. Procreacio. Patracio. Emissio. Ge-
 nesis.
 Wyucht ontfangen. Concipere.
 Wyucht ter werlt hengen. Nitor. nixas. sum.
 Parere. Parturire. Gignire. Proginere.
 Edere. Procreare. Fetare.
 Wyuchtmaker. Genitor. Generator. Propagator.
 Wyuchthengersche. Genitrix. Editrix. Propaga-
 trix. Pariens. Parturiens. Puerpera.
 Wyucht by fuch hebende. Fetatus.
 Wyucht des lichams tothengenen. in W. Anpntge-
 beren.

Wyucht

Duchter. Fecundus.
onDuchter. Sterilis. artesus. infecundus. Stiritus.
Ducht voortgebracht. Partus. us. Natus. Genitus. Genitura.
der Ducht ontfangung hegmilke stede. Virginalis. lis. Virginalis. lis.
sonder Ducht by sich to hebben. Effectus. a. um.
onDuchterheit. Infructuositas. Sterilitas. Infecunditas.
Dunt. Amicus. Dilectus. Carus.
Dunt maken. Amicare.
Duntlich. Amicabilis. Amicallis. le.
Duntlichste. Amicissimus. Carissimus. Dilectissimus.
Duntlich wesen. Amicor. aris. Afficior.
Duntkap. in T. Tiesbe.
halste Duntkap. Fictio. Simulacio.
halste Dunt. Ficticius. Ficticiosus. Simulatorius.
Hgt. Ex. E. Extra.
Uygeven. Expendere. Exponere.
Uterlich of uerlichste. Extremus. Extremitas.
Explicitas. Explicitus. a. um.
Uterlichste maken. Extremare.
tuschen Uterste sub ingubei. Medioxinius.
Uyterlich. in W. Zutenmynsch.
Ducht. sam. in C. Eiam.
Ducht van bennen. Uvidus. a. um.
Ducht wesen of werden. Humere. Humescere.
Uvere. Uvescere.
Ducht maken. Humidare. Humectare. Madidare. Madeficare. Uvovis. vere f. ab intra Uvidare similiter.
Duchticheit. in S. Swaden.
Duchticheit als water. melch. hantich et cetera reghent wyt trecken. Elicio. cis. cere. Extrahere.
bol Duchticheit. Humorosus. vaporosus. a. um. tas.
Ducht en nett gestalt als een bishkioff.
Ducht een wijd cleet. Fuca. Diplois. dis.
Duchte schiet. in W. Hgitz.
Ducht. onbarsch. Putridus. a. um. Putris. tre. Putrus. a. um. Putidus. Putulentus. Corruptus Fabidus. a. um.

Ducht werden. in S. Snoede werden.
Ducht. onbarsch maken. Putridare. Putrificare.
Ducht werdlich. Putribilis. le. ter. tas. Putrescibilis. Corruptibilis. le. ter. tas.
berDuchten. duchtichen. onbarsch werden. Putrere. Putrescere. Putrere escere. Computrere. escere. Putrefieri. Exputrere. escere. Tabere. escere. Tabefieri. Intabere. escere.
onDucht werdlich. Imputribilis. le. ter. tas. In corruptibilis. le. ter. tas.
onDucht. in D. Darsch.
berDuchten. in K. Kotten.
Duchtichen. in M. Mussen.
Duchticheit. Labes. Tabes. Putredo. Squalor. Putriditas. Corruptio. Putrificatio.
Duchtich. yzbe. in W. Hgff.
Duchtichen. gaben. Pollingere. inxi. cum.
Ducht. bacht. in C. Carth.
Duchtich. bachtich. in C. Carth.
Ducht. traich. in T. Tanten.
Duchten. tragen. in T. Topen.
Duchtich. in C. Carth.
berDuchten. verwaten. in W. Wameten. et in C. arbergeben.
Dullen. Implere. replere. sarcio. tis. tire. sarcino. as. are. sarcino. sis. fire. referire. Suffertire. consertare. resertare. Pleminare. deplere. oplere. per. valde. stipare id est replere unde stipatim adverbium. Instipare. per. in et valde. Obstipare. per. undique vel contra restipare. per. iterum. Substipare. per. subtus post vel parum.
berDullen. in W. bolDynggen. et in C. Egnben.
weberDullen. Reimplere. resarcinare.
berDullenbe. Expletivus. adimpletivus. Refarcinarius.
onberDullet. Inexpletus. incompletus.
berDullng der disputatien. Apolesma.
berDullng. Supplecio. men. tum. Adimplecio. adimplemen. adimplementum. explecio. men. mentum. complecio. men. tum.
Dunche dge lebenich is. Scintilla. Scintillula.
Dunche die doot is. Favilla f. aspernen.
Dunche die wyt en hegen pfeeren springhet. Fomes. tis.

Dunche de uyt en buye of uyt en hepten pieren
 spynghet. *Scriptura. re.*
 Dunchen. *Scintillare.*
 bof Dunchen. *Scintillofus. tas.*
 natuWundich. in *H. Abel.*
 natuWundicheit. in *H. Wölheit.*
 Dunte. dat daermen in hersten doit. in *D. Dope.*
 geDughe. in *D. Duldich.*
 ongeDuggh. in *S. Solderen.*
Nota. Dughe cum suis in *D. Dalghe.*
 Dugr. *Ignis. igniculus. pyr. focus. foculus.*
caminus. rogos et pira et bustum de lignis.
vulcanus.
 Dugr dat men die boden myt verbeenet. *Bu-*
stum. ti.
 Dugrheert. in *H. Dugrheert.*
 Dugrpyl. *Falarica. ce.*
 Dugrpanne. *Sartago. arula.*
 daer men Dugr in helde. *Araula.*
 heert dat Dugr. *Arseverse est verbum defec-*
tivum imperativi modi secunde persone.
 Dugrich. *Fervidus. Ignitus. Ardens. inflam-*
matus. zelosus. flagrans estuans.
 Dugrich. *Ignis. a. um. vulcanius. a. um.*
 dat men myt Dugr lechjet ind myt water ber-
 nende maect. *Anteex. acis.*

dat men Dugr myt staet. *Ficionarium.*
 Dugrgabel. in *G. Gabel.*
 begheDugr. in *D. Begghedugr.*
 Dugrstele. *Focarium. ril.*
 Dugrsteyn dat men buye uyt slep. *Piricis. tis.*
 Dugrstaicker. *Flammarius. ticionarius.*
 Dugrstaicken. *Foculare.*
 Dugrstaicken of maken van bynden. *Ticionor.*
Atticionor. aris.
 Dugrdeckel des nachtes. *Reposocillum.*
 Dugrsail. *Ignis. lis. Fugillus. li.*
 Dugrsaen. *Fugillare.*
 Dugrstele. *Ciniso. onis.*
 Dugrbaet. *Ignearius. a. um.*
 Dugrhalende. *idem.*
 Dugrich maken. *Ignio. is. ire. Inflamare.*
 Dugrich heyt werden. *Ignis. es. ere. Ignescere.*
 Dugr spghende. *Ignivomus.*
 van Dugr gebyant. *Ignicremus. a. um.*
 myt Dugr bernende. *idem.*
 Dugrbaet dat men buye myt lechjet. *Syphon.*
onis.
 der Dugrmakende dudel schein die heiten *Fugil-*
latores.
 myt Dugsten saen. *Mulcare.*
 Dugst. *Pugnus. Pugillus. Anheis. e. Lucta. te.*

W.

WA.

WA.

Wach. s. wch. ap. in *H. Teyder.*
 Wachelberren. *wechelberren. luniperum. die boem*
hor as. luniperus. ri.
 Wachtel en vogel. *Quisquilla.*
 Wachten. tweden. in *S. Weyden.*
 Wachten. waren. in *S. Warghen.*
 Wachten was schade. in *H. Woyden.*

gewacht. in *H. Kortyngh.*
 Wacht. waechte. *Vigilia. lis. Vigilius. lii.*
Vigilacio. Decubie. arum. Nictamen i. Vi-
gilamen. Nictatus. us.
 die totter Wachten of waechten bereidt is of die
 dicke waecht. *Vigilax.*
 Waechte. in *W. Wachte.*

nachts

nachtwaechte, in W. Waechte.

Phil. Waechte of ter honden waechen met hogen.

Excubie. arum. manubie. arum.

Waechen. Vigilare. Advigilare. Convigilare. per. simul. Re. per. iterum. Per. per. perse. Cubare. Decubare et Decumbere et Excumbere et Excubare.

ter honden waechen. Nicto. as. Nictor. aris.

Nictio. as et Nictor. aris. Noctare.

Waechen des nachts by den licht. Lucubrare. ontwaechen. waecherich werden. in S. ont. Synggen.

Waechende. Pernox i. Vigilans.

die vele waechens bemacht. Vigilax.

Waecher. in D. be. Dijflich.

Waecherheit. in D. Dapperheit. et in D. be. Dijflichkeit.

ontwaecht. Experrectus.

Wach. twich. in H. Hoep.

Wade an den beyn onder dat knie. Sura.

Wade. mare. Latus.

Waden in den water. Vadare.

Wafel.

Wafseiger.

Walghe to weghen. Libra. Pensum. Lanx. Bilanx. cis.

Walghe schaal. Lanx. cis.

in der Walghen die tongh. Examen. Stilus. Trutina. Trutinula. Trutinella unde Trutinare. weghen.

van der Walghen die balken. Statera et eclam dicitur Trutina. Trutinula. Trutinella.

Walghen. wagien. in S. Swancken neutraliter.

Walghen. bewegen active. Movere. Agitare.

Walghen. in H. Abenteuer.

Walghen. gheiven. nomen. in W. Wulle.

Walghen. wynden. flogmen. Tempestuare. Procellare. Ampullare.

Wagen met raderen. Currus. us. Arcera. Quadriga i. quatuor eorum. Seiga i. sex eorum. Emedium. dii. Efedum. di. Petorium. rii. Pilentum. ti.

bloek Wagen. Sarracum. ci.

houten Wagen. Carpentum. ti.

Wagen die suete is. Ocina. ne.

Wagen an der lucht. Plaustrum. Urfa. Artophilax.

Wagenpaar. Orbita. te.

Wagenwerck. Actus. us.

clegn Wagen. Epredium. Curriculus.

Wagen dair en bedde in H. Leica. ce.

die alskien Wagen byst. Lecticarius.

gr Wagen. gewack heben. in H. floeren.

die in en Wagen restet. Arcubeus.

Wagenman of wagenrijder. Auriga.

Wagen bur eyne persone. Arcula. Benna.

crab Wagen. Cirsum. si. Moniga. ge.

Walt umd en beknisse. Vallum. li.

Walt adverbium. Bene. convenienter. competenter.

Waltbart. in S. Genoicht.

Walt soide. in H. Cwalm.

Waltch moesten. Pannimola. Mola. Pannificum. textimola. Mola textorum.

Walten. quamen. in S. Syden.

Wale. eyn waltch ingek of anders tot waltch hoerende. Gallicus. Gallicanus. a. um.

Walghyn. Bene Modo Transeat.

Waldbich. in W. Verbe.

Waldbegheit. in W. Verbisheit.

Walghen. oebel werden. in H. be. Verden.

Walghen. in O. Otten. in W. Sterben.

Walggang. Nausea. Nauseola. Abhominacio. Fastidium. Tabitudo. Tabiditas.

Walten. wanderen. in H. Kiepen. et in S. Gaen.

Walugt. in H. ge. Noicht.

Walstott. Nux gallicana.

Walnotboom. Nucus. ci.

Walstham. Gallia.

Walsthe sprake. Gallicum.

tot Walstch hoerende. Gallicus. a. um. Gallicanus. a. um.

Walstch. Cere. mas. ge. indeclinabiliter. Ceregrandia.

Walstch smalt. Abra. bre.

Walstch benger of betroepet. Cetarius.

daie men en Walstch byngt of betroepet. Ceterium. rii.

Walt. in W. Wukh.

eyn Walt dun van boemen. Saltus. us unde Saluofus. tas.

des

des Waldf soyn of utoetste. idem.
 dair in den Wald hoighe boeme staen. idem.
 Walt die dughte is. in W. Bujuk die dughte is.
 Waldbloeme. Brecanica.
 des Walg dycticheit. Feretrum. tri.
 Waldfch. Nemorosus. tas.
 geWalt. neberdacht. Violencia. Vis. Insul-
 tus. us.
 geWalt. in M. Markt.
 geWalt. in mjre gewalt. Potestas. Dicio.
 Disposicio.
 geWalt andoen. berweligen. Violentare. Sup-
 primere.
 myr geWalt eyn persoen belennen. Opprimere.
 Violare.
 Wanme tot volderwerck.
 Wan hontpstu. Unde.
 Wan tot sayde. Vannus. ni. Ventilabrum. Ve-
 labrum. Cumera. Copisterium.
 Wannen. Ventilare. Expalcare.
 Wanck. lach. in G. Gebreck.
 Wanck. astrat. Declinacio. Declinamen. tum.
 Cessus. us. Cessio.
 Wanchel. onstenick. Labilis. le. ter. tas. Nu-
 tabundus. Vacillans.
 Wanchel. in T. Kupfch.
 Wanchen. wigten. in S. Swanchen.
 Wandel. Mutacio. Alteracio. varietas.
 Wandel boin. in G. berSelden.
 Wandel boite. in W. Weteringe.
 berWandelen. beranderfaten. Mutare. Alterare.
 Alternare. Fletere i. Mutare. Divertere
 i. Diversare. Diversificare Variare. Diva-
 riare. Transformare. Transponere.
 Wandelen. berbeterten. Meliorare. Emendare.
 Wandelbec. onstede. Mutabilis. notabilis. insti-
 bilis. le. ter. tas. vacillans. inconstans. va-
 riabilis.
 Wanderen. in H. Kiepen. et in G. Gaen.
 burWanderen. Picambulare.
 myrWanderen. Coambulare.
 weder Wandlern. Reambulare.
 Wandersede. in S. Spaciersede.
 Wanderen. umgaen geselsamlich. in G. Gek-
 samlich wandern. inde Converabilis. le. ter.
 cas. Conversativus.

guet hoefsch suet van Wanderng. Suavis. cu-
 riolls. facetus et hoc ex doctrina. hic et
 hec comis et hoc come et hoc ex natura
 conversativus legalis.
 belWagnen. in D. berDienchen.
 belWagt. in D. berDacht.
 Wanghe. kinnedack. in W. Wacke.
 Wangen slaen. Alapare. Alapizare.
 Wangenlach. Alapa.
 Wanne. wat meynst nu.
 Wanner. cettijg. in E. Eetmalig
 Wanneere. Quando. dum cum.
 so Wanner. Quandocunque. siquando.
 Wanschapen. ongestalt. in E. Eyslich.
 Wansicht. onstede. in S. myssant.
 Wansichtlich. in T. Aventurelich.
 Wansedich. in D. Woyseheit.
 Want. Quia. exquo. quoniam. quoniamqui-
 dem. cum.
 Want. Paries. Parietulus.
 lang Want of bytz dair wongart of anders langh
 her gepoet is. Maceria. rie. ind die sulch
 maect heit Macerio. onts.
 ber Want of mupen nederball. Parietira. pa-
 rienna.
 Want of myr af to brecchen. Parietare. dis-
 parietare. exparietare.
 tusken der Want ind den dach. Subgrunda. de.
 geWant. in D. Voich.
 geWantsch. Panterum.
 Wanschupf. Ciniphs phis.
 Wanten. in H. Wanschen.
 belWant.
 belWantnisse.
 Wapen io. io dughten.
 Wapengerucht.
 Wapen. in H. Wapensch.
 Wapen gewere.
 Wapen in den schild. Arma. orum.
 Wapenen. Armare.
 die stede ten Wapen. in H. Wapensch.
 in den Wapen merchtich. in H. Wapensch merch-
 tich.
 sonder Wapen. in H. sonder Wapensch.
 als Wapen of Wapensch dat licht is. Parma. me.
 Wapening. wapenr. Armiger. Sarrapa. Satteltes.
 Wa

Wapenbegheer. Armiger. ri.
 half geWapent. in *H.* half geWapenſcht.
 Ware. dat is eyne waighe. Ubi, unde, quo.
 Ware ſonder waighe. Ubi.
 waerWare. thairten. ſcher. ſcherlick. agn. twij-
 bel. entruken. Verus. vere. certus. certe.
 certivus. certive. verificus. ce. verax. ve-
 racter. Keyera. confidenter. fiducialiter.
 indubie. infallanter. inconstanter. inhesi-
 tanter. examullim.
 Waerban. Unde. de quo. ex quo vel quibus.
 Waerhet. idem.
 ſo Waer. als waer. Ubicunque. ubique.
 Waerhyn. waerwaeg. Quorsum.
 Waerheit. Veritas. Verositas.
 boſ Waerheit. Verofus. Verificus.
 onWaerheit. in *T.* Toegen.
 Waerachtych. in *W.* waerWale.
 Waerachtychheit. in *S.* Secherheit.
 beWaren. waermaken. werten. Verificare. Cer-
 tificare. Affirmare. Aſtruere. Probare.
 Waermakendich. Verificacio. Certificacio. Af-
 firmacio. Affirmamen. Aſtruccio. Probacio.
 Probamen. tum.
 tegen die Waerheit legghen. Inficior. aris.
 die die Waerheit seggen myt gunſten. Faudicus.
 a. om.
 Waerkeget. in *B.* Voeter.
 Warumb. Cur. Quare. Obquid. Quapropter.
 waerWarde. in *H.* waerWoide.
 Warde. in *H.* Woide.
 Warde. in *C.* Cuere.
 Warden. beWaren. in *B.* Barenghen.
 Warden. in *C.* Cueren.
 beWarden. holden. in *B.* Baren.
 Warden op en anderen in aech. Obſervare.
 Warden buer ſchide. in *H.* Woeden.
 Warde. in *C.* Cuertwerchter.
 geWardſam. hemoit. in *G.* Geſucht.
 beWardat. in *B.* Baren.
 Waren. waekap. doen ten rechten. Warandiare.
 Ware. waekap. Warandia. e. Manumilla.
 Waren. werten. in *D.* Dugren.
 Warſachtich. in *D.* Dupach.
 waerWaren. waekapen wat eyn ander doſt. Ob-
 ſervare.

die ſo Wardet. Observativus.
 beWardinge. in *H.* Woide. f. Custodia. Custo-
 dela. Pus. puris.
 beWardre. Custos. Custodiarus.
 beWardloſen. in *S.* beWagmen. et in *G.* be-
 ſcheyn.
 Wardloſſ.
 Wardſſ op of langhs in water.
 Wardm. in *H.* Heyt.
 Wardm maken. in *H.* Heyten.
 Wardmde. in *H.* Heyſte.
 Wardm werden. in *H.* Heyt werden.
 Wardmoede. bitter creupt. in *H.* Wiſſe.
 Warden. waekhouben. Aviare. Preaviſare.
 Monere. Commonere. Premonere. Ammo-
 nere.
 Wardyngge. waekhouwinge. Avifacio. Pre-
 ſacio. Avifamen. tum. Premonicio.
 Ward. waerſel in doſch. Stamen. nis.
 onWard van eyne ſoemen. Caraterismus.
 Wardpen. in *S.* Smacken.
 beWardpen. in *D.* beWangen.
 beWardpen eyn blycht. Abortire.
 weder of beWardpen. in *H.* wederAchten. Dei-
 cere. Reicere, unde Deiectus. Reiectus.
 beWardpen. in *D.* afWangen.
 to of beWardpen. in *D.* toDaren.
 nederWardpen. Deicere. Proſternere.
 afWardpen. Deicere. Abicere. in *S.* afStoten.
 afWardpen to gewynne neutraliter. Reſultare
 upWardpen. Eicere. cetera de ly Wardpen.
 qu re poſt in *W.* Wergen.
 upWardpen. luffen. in *B.* Boiten.
 tegen wederWardpen. Obicere. Opponere.
 tegen of wederWardyngge. Obieſcio. Oppoſicio.
 Antipphara.
 beWarden. beſloren. in *D.* inDagen.
 beWarden als gaten netten et cetera. Implec-
 tere. transplectere.
 Wardogel. Imbraſtor. perturbator. implec-
 tor. deſtructor. impicator. intricator.
 Wardyng. in *B.* Wabing.
 Wardyng. in *H.* Wiſſe.
 toWardſſ. in *S.* Scheyſſ. ſym.
 toWardſſ maken. in *S.* Scheyſſ maken.
 Wardhouwen. in *W.* Warden.

Warkap. in W. Ware. warkap.

Wardt. in S. Synt.

Wartspengnch.

Wartum.

Wase. moege. in M. Woebdere.

Wass. Cera. re.

Wassen. wessen. Cereus. a. um.

Washersse. Cereus: substn. cereolus.

Washerssen offerhand. Cerimonia orum.

Washerssen op hoichighen beile to geduyghen. Cerimonie. arum.

die Washerssen dyghet to betropen. Ceroferarius.

die Wass maect of werchet. Cerarius.

die oeverste Washerssen dyget but en fursen of heren. Primitierius.

Wachten. in D. Waigen.

Wachter. Lotor. candidarius.

al Wachten. in D. al Waigen.

Wach stede. Lotorium. apodisterium.

Wassen. Crescere. excrecere. adolere. lescere. convalere. lescere. coalo. lis. lere. coaleo. les. lere. lescere. cremenare. fracticor. aris. exolere. lescere. gliscere i. crescere. inolere. tumere. escere.

toe of an Wassen. Concrelescere.

to rug Wassen. Decrelescere. discrelescere.

to rug ge Wassen. Decretus. discretus. a. um. fect Wassen. Excrelescere unde excretus. increlescere.

anderbets of weder Wassen. Reconcrescere.

wynich of onder of nach Wassen. Succrescere.

tusken Wassen. Succrescere. subolere.

Wassen ghyuen den iaren als eyn hunder wassen of hart heysge mach. Pubere. pubescere. inde pubertas. talis. pubere. bescere. pubescere. iuvenere.

Wassen of bloepen staende watere. Stagnare.

Wachsen. teyn malen. habetur hic supra.

Wassige. wasdom. Crescencia. excrecencia. crenum. incrementum. excrementum. tumor. tumorositas. tumiditas.

bol Wasdom. Tumorosus. tumidus. tumidulus.

Wasdom. in W. Wassige.

Wat. pet. in G. Eget.

Wat in het haelgen. Quod. quid: quic.

Wat als wat. Quicquid. quodcumque.

Wat dan. hoe waer. Quomvis. licet. tametsi. tusken Wat ind nyet. Yle. Yles.

Ware. sneede. in E. Egge.

ber Whien. in D. Whieren. et in G. attereben.

Watterley wyse. Qualiter. qualitercumque. quomodocumque.

Water. in D. Wijn.

die dat Water duwet. Amnicola. le.

Water dyngen. Aquor. aris.

Waterputter. Ancleator. hausfor.

Waterdyger. Lixa. calcula. aquarius. Lixonis.

Waterfughtich. Ydropicus.

Waterfught. Ydrops. pis vel ydroposis. ydrop. pis. ydroposis. fis.

Waterdyger. Aquefractus. aquefragium. ablavio. amfractus.

Waterdynter. Aquebibus. aquebibulus.

Waterfupher. Aquivomus.

Waterlegh. Aqueductus. Aquaductile. Aquigium. Aqualicum. Colimbus. cetera in G. Gate.

Waterfichtich. Aqueus. Aquaticus. Aquatilis.

Watermossen. Aquimola.

bol Waters. Aquosus. ras.

groot Waterbat. Aqualis: lis. Castellum.

Waterbloet. Dilvium. Cathaclismus. ml.

Waterhoen. Ara.

Waterfchym. Flustrum. tri.

Water mit rosen oley gemenst. Ydroleon.

bevoassne die dat Water dat. Elavio. onis. Eluvium. vil. Proluvium. il. Proluvies. et.

mit Water menghen. Limphor. aris.

gasten Water. Pufana.

Water dat blitende is. Rixus. Rivulus quod cito ruit et celeriter decurrit et cito desiccat. Fons est: caput decurrit et naturaliter manat. Torrens est: repentinus ymbrius factus. Fluvius. fluviolus est: aque decursus generaliter. Flumen est: aqua decurrens. Alveus. fluentum. fluctus. Mandrus. dri. Mander. dri. Decursus. us.

Wa.

Water ind wogheffen in eyn gemengt dofe en fack
geraet. Saccatum. ri. ind dat fo to parffen
heit Seccare.

onder Water ftechen. Submergere. Fullare.
warm Water dat men tot kaldeu water doft. Ar-
seria.

Water onder der erden. Latex. ricis.
dat men myt Water vernende maecht ind myt byge
leket. Anticax. acis.

ftaende Water van konften biffch hebende. Stag-
num, unde Stagnosus. a. um.

ftaende Water van konften gheyn biffch hebende.
Piscina. ne. per contrarium quod caret
piscibus.

ftaende of wogemich vlietende Water dat biffch of
gheyne biffch en hebet. Lacus. us. Laculus. li.

ftaende Wateren vloeyen oft waffende. Stagnare.
Deftangrare. per valde. Inftangrare.

ftaende Wateren fteynen. Deftagnare. [1. De-
ftagnare.] Retftagnare. per retro.

ftaende Wateren betwoiffende. Deftagnare. In-
ftagnare.

van Water ind fonck en byant. Ydromel. lis.
Ydromellum. li. Mulla. fe. Mulfum. fi.

warm Water opt der erden comende.
Water ind wijn onder eyn doch meer waters van
wijng. Pusca. ce.

int Water wat getwoyen die rynghen die daer af
comen. Statura. re.

der Wateren perckel. in W. des Weers pe-
rickel.

Waterrechtich. Aquaticus. Aqueus. Aquosus.
tas. Aquatilis. le. Laticofus. Liquorosus.

Waterrechten in der lucht. Aquarius.
Waterfump in S. waterfump.

eyn vat Waters. Foricula.

buch der Wateren. Alveus. Alveolus.
wielvauten. Delirare.

Wee. in S. onfachte.

Wemoedich. wegherich. Vecors.
Wemoedicheit. weghericheit. Vecordia.

Wetwebe liden. pyn heben. in T. Tijden.

Wey. wach. in H. Hoey.

Wegen. wonden. Flare. Ampullari.

Webbe. Tela. le. Trigona. ne.
dat tot den Webbe hoort. Telarius. a. um.

tot den Webbe eyndeley reykcap daer de badem
in gheyt. Infubulus. spoil.

Webbe fcheyren. Ordior. diris.

des Webbes fcheynge. Ordirus. us.
des Webbes badem of fcherckel recht wogende.

Samen unde flamineus. a. um.

des Webbes rade die bademen fchepet. Panus.
ni. panululus. canellus. li.

Wefch. Semita f. hominum. Callis f. pecu-
dum. vi. iter. trames. limes. tis. mal. ge-
wogen of harteWefch of byfchwefch. Actus. us.

via. vie. et sunt duo actus.

Wefch in en fcheyp. Agea.
daer men en Wefch beurecht die ftede heit Fo-
rus. ri.

warfWefch. Limes. tis.
eyn Wefch op ftede die engh is. Angiportus.
us. angiportum. ti.

fonder Wefch. Avlus. devlus. invius.

Wefch der vogele. Aviarium.

die Wefch in dem meet of in den hymmel daer
die fcherplugde na varen. Scrataria. e.

Wefchfcheyding. Divorcium. diverticulum.
elegen warfWefch arder den achter. hic. Trames.
tis.

Wefchhoff. Commeatus. us.

Wefchlopp. Viaticum. cl.

die buyten den Wefch is. Avianus.
en Wefch. Advias. in S. Wyghne.

Wefchverdiech. Iturus. itineraturus. Refeffu-
rus.

Wefch wijfen arder eyng anderen lant. Viare.

Wefchlich. Vialis. le. ter. tas.

bederghiffe alre byngen. Apotafias.

Wefchen. Excitare. fufcitare.

weder betWefchen. Refufcitare.

Wefchen opt der flogmergingen. Abfopire. defo-
pire. diffopire. exopire.

weder Wefchen. Refopire.

Wefcher. en reykcap dat werck. Sufcitatorium.

Werde. tene. in R. Kindeken.

Werde. dat barwe eruyt. Sandix. cis.

Werdafch. Cineres. clavellati.

to Wedde. in S. to Strijde.

Wedden. Vaditare. guadiare. inguadiare.

Weddynghe. Guidia. die.

Wegdyng herten. Deguadiare.
 Weddelich. Vadiabilis. le. ter. tas.
 Wedich. wach. in *H. Hoep.*
 Wedelich. schoen. in *H. Wel.*
 Wedelich. stantich. in *H. Herlich.*
 Weder. eyn schajp. Aries. tis. vervix. ecis.
 in des Weders hornen die wozen. Simulium.
 ti.

Wederß hupt. Scortis. tis.
 Wederßch. Arletianus. a. um. verveceus. a.
 um.

Weder. eber. in *H. Anderwerß.*
 Wedermaken. dat selve weder heit Re.
 Weder. tegen. in *H. Tegen.*
 Weder in bono. in *E. Entgegen.*
 Weder in der lucht. Aura.

onWeder. Tempestas. tempestuositas. Intem-
 peries. nymbofita et nymbofus. turbo.
 inis.

Wederlichten. in *H. Myrmen.*
 Wederhaen. Venilogium. cherutus. ti.
 Wederleggen. in *H. wederstichten.*
 Wedeman des syne hupfrouwe doit *ß. Agamus.*
 viduus.

Wedezwawe. wedetwe. Vidua.
 der Wedetzen hoistdoick dat gulden strijpen an
 synt. Nymbus. bi. unde nymbatus est nym-
 bo ornatus et nymbofus. tas.

Wedetwe maken. Viduare. orbare.
 Wedom. Dos. dotalicium.
 Wedom hof. des pastores hupß. in *H. Parre*
 hupß.

Wepden. Pascuare. exentrare.
 asWepden. herten. Depascere.
 wol Wepden. Pascuosus. a. um. tas.
 die touer Wepden gemeynkap heit. Compascuus.
 Wepdehupp. eyn vogel. Uppupa.

Wegen. in *D. Wacken.*
 Wessel of werspel web. Trama. me. Subtegi-
 men. ind dat stersel heyt Stamen. inis.

Wesshupß. Textrinum. Geneceum.
 Wegge. torpien doit. Cuneus. in *H. witWoit.*
 scharpe Wegge. Abrupta. icopulosa. amfrac-
 tus. es. unde amfractusus. tas.
 bele Wegge by eyn. Amaris. Diversicrilinium.
 Diversicrilinus. ni. Compitum. ti.

weel Wegghlich. Compitalis. le. ter. tas.
 Wegghen arbet des anderen lant. Viare.
 in den Wegge cranch of muede. V'erus. et in
H. verkerdt.

Weggebrede eyn crupt. Plantago.
 Weggetwiste eyn crupt.
 Wegghlaigen. in *H. boitghaden.*
 alte Wegghen. Undique. Ubique. Utroque.
 Ubivis.

scharpWegghich. in *H. Scharpwegich.*
 tukhenWegich. Intervius. a. um.
 buetWegich. Previus. a. um.
 sonder of anWegich. Devius. Invius. Avius.
 doirWegich. Pervius
 twoplWegich. Bivius. Bivialis. le. ter. tas. unde
 biuiatim adverbium.

duWegich. Trivius. Trivialis. le. ter. tas. unde
 Triviatim adverbium.
 vjseWegich. Quadravius. quadrualis. le. ter.
 tas. unde Quadruiatim adverb.
 der Wegge scharphheit off herten off hertghelt.
 Salebra. bre. unde salebrofus.
 engh bedwongen Wegge in den bergen off an-
 berg. Fauces.

des in den Wegge noit *ß. Viaticus.* a. um.
 Wegghen mit gewicht. Librare. Ponderare. Tru-
 cinare. Appendere.

gelich Wegghen. Equiponderare.
 vurWegghen. Preponderare.
 samenWegghen. Collibrare.
 wederWegghen. Relibrare.
 Wegghet. Librator. ponderator. trutinator. ap-
 pensor. libripens. dis. libralus.
 belWegghen active. in *H. Swancken.* wagen.
 belWegghen neutraliter. in *H. Swancken.* wa-
 gen.

doWegghen. betrachten. in *D. beDencken.*
 belWegghen tot eynde saken. Movere. Permo-
 vere. Emovere. Immoveere. Inducere. In-
 citare.

belWegghen participium. besonnen. beraden. in
D. burbeDacht.

onbelWegghen. onberaden. in *D. onbeDacht.*
 onbelWegghen. Immotus.
 burbelWegghen. Premovere.
 to rugge Wegghen. Semovere.

an

an of to Weghen. Admovere.
 wijtWeldich maken. Dimovere.
 afWeghen. Amovere. Demovere.
 beWeghen dat hert tot gancheit. Compungere.
 Depungere. per. valde.
 beWeghen. toftaichen. in *H.* Wyffen.
 beWegelic. Mobilis. movibilis le. ter. tas.
 onbeWegelic. Immobiles. Immobiles. le. ter. tas.
 beWegelicheit. Mobilitas.
 onbeWegelicheit. Immobiles.
 Wegheit. in *D.* Doenlich.
 Wegheit. Vialis. le.
 Wegheit. Librabilis. Ponderabilis. Trutinabilis. Appenſilis. Appenſibilis. le. ter. tas.
 beWegelic. Mobilis. Movibilis. Volubilis. revolubilis. revolutilis. le. ter. tas.
 Weghet. gewogenet. nutteler. in *B.* Weij.
 Weggeten. in *S.* beWeggen.
 Weke. Septimana. Ebdomada. de. ebdomadas. dis. ſabbatum. ti.
 Wekeſelver. Ebdomadarius. ſeptenarius. ſeptimanarius.
 Wekemarcht.
 Weke. Mollis. lenis. in *S.* Sachte.
 Weke. moete. in *M.* Moll.
 Wekeheit. in *S.* Sachtheit.
 Weke maken. Mollificare. lenificare.
 Wekeheit. veder. in *C.* Cleptich.
 gewephet boit. in *S.* Sov.
 Wekeheit. Vecors. mollis corde.
 Wekeheitheit. Vecordia. Mollicia. mollicies. ei.
 Weke. ſlap werden. in *M.* Moete. wepich.
 Wekeheit. in *M.* Moeteheit.
 beWeghen. verſuten. in *M.* beWegwen.
 Wekele hert. lupiperum.
 Wekeleboem. lupiperus.
 Weker. Vigil. vigilator. cubator. excubator.
 Wele.
 Weleboem. Chelindrus.
 Welelich. in *C.* Eerlich. et in *G.* Gefont.
 alWelelich. in *M.* alWelelich.
 alWeleheit. in *M.* alWeleheit.
 beWeliggen. in *M.* gewalt andagen.

beWeligger. bechucker. Violator. violentus oppreſſor. in *D.* beWanger.
 Weide. waſt. in *G.* Genocht. weide.
 Weide hebn. Delicior. aris. ſpatulor. aris.
 Weidich. in *G.* Genuchtich. waſtuch.
 Weip ban honden. leuen. beten et cetera. Carulus. catellus. catellulus. catulaſter. ſtri. ſtra. tre.
 gewellich. Violenter.
 beWellich. Violabilis. le. ter. tas.
 Weemen. in *O.* Weeten.
 Wem to hagen. Cui.
 Wem to hagen. Quibus.
 Wenden met den oggen. in *O.* Oggenwaken.
 Wenden.
 Wenden. in *H.* Heren.
 Wenden. aſſeren. in *H.* Heren.
 wederWenden. wederkeren. Reverti.
 omWenden. in *H.* beſkeren ten archſten.
 omWenden. omkeren cirkelſche wijſe. in *C.* Cirkelſgewijſe.
 omWenden oick wat anders. Girare. vertere. verſare.
 omWendich. in *B.* Bugten.
 inWendich. in *B.* Synnen.
 omWendich. wertlich. Mundanus. ſecularis. terrenus. temporalis. animalis. cronicus. mundialis. mundinagus. a. um.
 Wendeler. in *P.* Pleggen.
 Wene. en ſtat in oeterrijch. Vienna.
 Wene. en buſſe ban bleich genant en Carnuffel.
 Wenen. megen. in *D.* Dunchen.
 Wegnen. ſchjen. in *H.* Duplen.
 Wenich. luttich. in *C.* Clept.
 Weguch boit. Pauloante.
 Weguch nae. Paulopost.
 Weguch mynne. Paulominus.
 Weguch mer. Pauloplus.
 Wencil. in *H.* Wencil.
 Wennen. temnen. in *C.* Cam maken.
 Wennen. gewonen. gewoentlich werden off maecthen. Inolere. eſcere. Inſuere. inſueſcere. unde inolitus. Inſuere. perſuere. eſcere. habitare. habituari. aſſueſcere. aſſueſeri. aſſuere. aſſueſcere. uſitare. uſitari. crebreſcere.
 Wen.

Wenfel. Affuefactio, uſuſtacio, affuetudo, conſuetudo, habituacio.

ontwennen. ontvonen. Diffuere. Diffuereſcere. Abſuere, elcerc. Inſuere, elcerc. Abſolere, elcerc. Diſſolere, elcerc. Abolere, elcerc.

Wente uniz hant. in *B. Bp.*

werkent. in *D. Dacten.*

wercktheit. in *D. Dactenheit.*

Wentelen. in *W. Weiten.*

Wer. wege. wuich. wat. als men ſoe halghet.

Quis. Qui. Que. Quod. Quid. Quisnam.

Quinam. Quemam. Quodnam. Quidnam.

ſo Wer. ſo wege. ſo wuich. ſo wat. Quicumque.

Quicumque. Quicumque. Quicumque. Quicumque.

Qui quis.

Werre. in *H. Hynderſſe.*

gerre tot betoeyningen. Arma. Offenſoria ſeu Invaſoria.

gerre of wapen tot beſchuddingen. Arma deſenſoria.

Werren. in *H. Hyderen.*

Werre. ware. in *W. Warkap.*

Werren. in *W. Waren.*

Werre. in *S. beſpyttinge.*

Werre. woensde. in *S. Schuchter.*

Werren. in *D. Wyren.*

Werren. in *W. Waic maken.*

Werren hie die wapende. in *T. beſtoffen.*

beWerren. ban werden maken. Autorifare. Aurenſicare.

beWerren. in *S. Sterbigen.*

Wercklich. in *S. Wiſſlich.*

onWercklich. in *S. onWiſſlich.*

Wercktheit. in *E. Ewckheit.*

Werck. Opus. Opusculum. Opificium. Geſtus. us. Aetus. us. Factum. Façtura.

Wercken doen. in *W. Werden.*

heymlike Werckinge ban hymnen ind ban buten anders ſchijnende. Sacramentum. unde Sacramentalis. le. ter. ras. Sacramenarius. a. um. Miſterium. unde Miſticus. a. um. Miſterialis. le. ter. ras.

Werckinge. Operacio.

tegen Werckung. Megera. re.

Werth of hechelſ. Napia. te.

hol Werckſ. Operoſus. a. um. ras.

meſterſcap in eynde Werckſtede. Ergaſterium. terii.

Werckſtede. Ergaſterium. ſabrateria. rie.

Werckman. wercker. in *A. Werder.*

ſuel bald Wercker. Agitator. Aginator.

Wercklich. doppelt. in *D. Daſ.*

Wercklich. Effectivus. Operativus. Expedi-
vus.

Wercklich. in *D. Doenlich.*

der Werckſtede typerong. Fabrateria.

Wercker. Operarius. Actor.

Werckman. in *C. Cuſter.* et in *A. Ambach-*
man.

Werckſdach. Dies ſerialis.

Werde. Vis. Efficacio. Effectus. Energia.
auctoritas.

die ban werden ſpreech of ſchijft. Autenticus.
Auctorizatus. Auctorizabilis.

ban onWerden maken. Exautorare.

onWerckich. Indignus. Immeritus.

onWerckich maken.

onWerckichheit. Indignitas.

ban clegnte Werckichheit. in *D. onDyge.*

Werckich maken. in *S. Golt maken.*

geWerckigen. Dignor. aris.

onWerckigen. Dedignor. aris. Glifcere. i. In-
dignari. Detractare vel detractare idem.

Werden geſcheyn. Fieri.

eyns Werden. in *C. aerberComen.*

beWerden. vergijnien. in *S. beſen.*

eyns Werden gwaat to doyn. in *C. aerberCo-*
men. eyns werden.

bevonWerden. in *S. aerberGeben.* et in *W. Win-*
meren.

Nota. die meſte hoep ban den dwyſchen woer-
den die upgaen op werden dat die ſeue
woede oick mogen upgaen op maekien als
beſer gelijken hie na volgende.

geolt Werden. Magnificari.

heplich Werden. Sanctificari.

geſont Werden. Sanari.

werckich Werck. Dignificari.

latze Werden. Tepeſieri.

waren Werden. Calcſtri.

genoich Werden. Satisfieri.

oel Werden. Malcſieri.

mael

waer **Werden**. Beneficere. *in D.*
 geeret **Werden**. Honorari et cetera.
Werdich. dughder. *in C.* Costel.
Werdigen. werdennen. *in W.* Achien.
Werdich. *in A.* Anneeme.
Werdicheit. *in C.* Eere.
 die **Werdichste** onder den volck. *in S.* die Beste.
Werdegnen. *in W.* Achien. werdennen.
Werdegnen. *in A.* Achier. tarjeren.
Werdegninge. *in W.* Achtynge. tarjeringe.
 om **Werdigen**. Prophanare.
Werff. *in S.* Wailkap.
Werff langhs een water.
Weruen. *in W.* verwaile.
Werlt. Mundus. orbis. orbiculus. Cosmus.
 macrocosmus. ego. omis. seculum. li. ce-
 tera *in C.* die Ede of rijkich.
 der **Werlt** pince. Cosmarcha.
 der **Werlt** furstendom. Cosmarchia.
 der **Werlt** dāy deyle. Asia. Affrica. Europa.
 die **Werlt** *in* byeren gebedt dat hepen byer Cli-
 mata.
Werltlich. Cosmicus. secularis. re. ter. tas.
 Mundialis.
 der **Werlt** ist als die began. Evum. vi.
 die grote **Werlt**. Macrocosmus. mi.
 die geyn **Werlt**. Microcosmus. mi.
Werltlich. *in W.* up **Werdich**.
 ier **Werlt** hzegen. *in S.* ge **Weren**.
Werltlike stede. personen of saken. Prophanus.
 a. um.
 geftlike byngen **Werltlich** maeken. Prophanare.
Werltlikeit. Secularitas. mundialitas.
 die **Werltlike** guets arm is. Apikernus. a.
 um.
Wernoe. *in A.* Afte.
Wernen cum suis *in W.* Wain.
Werpen. *in S.* Smacken.
 up **Werpen**. hebben. *in D.* Heplen.
Werpen dan sich. Proicere. amentare.
 arer of vutdy of dugh her **Werpen**. Trascere.
 onder **Werpen**. *in C.* onder **Gerden**.
 to ring of her **Werpen**. Reicere. reiectare.
 herder **Werpen**. *in A.* weder of tegen **Leggen**.
 h. **Werpen**. luicere. inieciare.
 saen **Werpen**. Conlicere.

af **Werpen**. Deicere. deieciare. abicere.
 up **Werpen**. Eiectare. *in D.* up **Dyffen**.
 wyderwegen **Werpen**. Difcio. *in S.* der **Strou-
 wen**.
 to **Werplich**. Adictivus.
Werpel of **wedel** *in* den web. Trama. me. Sub-
 regimen. nis. dat scheefel heyt **Stamen**.
 Nota. van **Werpen** stiet oick voer *in W.* **Wac-
 pen**.
Werkap. *in S.* Geseckap.
 aeder en **Werkap** die oederste van dyen geseten.
 Archiriclinus.
Werkap maken of halven. Convivor. aris.
 die vol **Werkappen** is. Epulaticus. Epulonus.
Werkappen. *in S.* Schoffen.
Werkap gekelte. Conviva. Convivor. Con-
 vivans.
Werkaps stede. Epulatorium. Convivorium.
 Convivacrium.
Wert. woe guets coys. Cuius precil. Quanti
 precil Cuius valoris.
Wert. leff. *in D.* Holt.
Wert. *in H.* Huysier.
Werdpnce. *in H.* Hupshoutwe.
Werden. *in C.* ver **Leggen**.
Werden. *in S.* ver **Wailkappen**.
Werder. *in S.* send **Wailre**.
Werdynge. *in S.* **Wailkap**.
Wes is dat. Cuius est hoc.
Wes dorstu dat. *in W.* **Warum**.
Wesle. vaderloos. Orphanus.
Wesle. moederloos. Pupillus.
Wesle. vaderloos ind moederloos. Orbus.
 der **Wespen** hufft dat men is opgedet. Orpha-
 notrophium.
 der **Wespen** hoeder off verwaerre. Orphanotro-
 ph t.
Wesle. wijsche. *in S.* **Wende**.
 aeder **Wesle**. aeder **Wesle**. twee stede op den rijn.
 Wesalia superior. Wesalia inferior.
Wesle mensch. Wesalicus.
Wesleken. en dyer. Mustela.
Wesleken nest. Mustelarium. Mustelium.
 to den **Wesleken** hoerde. Mustelinus. a. um.
Wesing. Essencia. usia.
 en **Wesfen**. Eras. entis. Esse. Essencia.

We.

Wesen. *syn. verbum. Esse. Existere. Extare.*
 byWesen. bysyn. Abesse.
 afWesen. asyn. Abesse. Doesse.
 afWeser altyt. Absentaneus.
 Weselich. Essencialis. *le. ter. tas.*
 mpt. samen Weselich. Confencialis. *le. ter. tas.*
 afWesen maken. Absentare. Abducere.
 Wesen. stede. in *N. Anghe.*
 berWesen. verguinen. in *G. berSaen.*
 boirWesen. Preeffe. Celteo. *es. ere. lui. Pre-*
celleo. es. ere. Presulare.
 boirWeser. volstender. in *M. Munder. et in*
S. boirStender.
 inWesen. inesse. Interesse.
 Wesen aeter en tweich. Vacare. inistlere.
 wyWesen. bliffen eeghent nae. in *N. Ardeghen*
nae en dyngh.
 Wesen. in *S. Syn.*
 boirWeser des gemeynen guebds als die hader tot
 synen lunde. Patricius. *eli.*
 Weser. een rechte in lassen. Wisera.
 Wespe. eyne soete byt. Vespa. vespula.
 dair der Wespen beke is. Vespertum.
 der Wespen nest. Vespertum. *rii.*
 Wesfel. Cambium. muruum. Antisma.
 wederWesfel. Recambium.
 Weseien. cupden. in *B. Bupten.*
 Wessebanch. Campsorium. Trapezia.
 Wessier. Camior. Banckerius. Trapezita. Tra-
 peziera.
 Weseien als geluweseler doin. Cambire. Flec-
 tere. *i. Campfare.*
 Wesseigug. Campura. Flexura.
 Wesfel sterren. Cersum dulce.
 Wesfen. dat van wasse is. Cereus. *a. um.*
 Wesfen. verbum. mpt wasse bestrijken. Cerare.
 Incerare.
 Wesfen. Occasus. Occidens. Occiduus.
 Wesfen wynt. Fanonius.
 West noordwest. Zepirus.
 van Westen ind oosten die strecke recht wynt heyt
 Decumanus. *ni.*
 tot Westen voerende. Oceanus. *a. um. Occi-*
dentalis. le. ter. tas.
 Westphalen lant. Westphalia.
 Westphalsch wonsch. Westphalus.

Weser hupre of clogt. Vestis baptismalis.
 Wer. wpt. etue Lex.
 Wete. Sciencia.
 Weten. in *C. Connen.*
 Weten. in *N. bekennen.*
 smen of mpt Weten. Conscire.
 boirWeten. Prescire.
 boirWeten van ewichheit. Prescire. predestina-
 re. providere. providere. precognoscere.
 boirWeten totter berdoenisse. Prescire.
 boirWeten of schiken ter selichheit. Predesti-
 nare.
 boirWetende. Prescians. Prescius. *a. um.*
 boirWetenheit. Prescioncia.
 Wetende. in *C. Connende.*
 mpt Wetende. in *C. mpt Connende.*
 Wetengeit. witticheit. Urbanitas. Curialitas. Le-
 g-litas. Liberalitas.
 Wetenheit. const. Sciencia.
 Wetelich. Sciencialis. *le. ter. tas. Scibillis le.*
ter. tas.
 onWetenheit. onwitticheit. in *D. Duffheit.*
 onWetenheit. Ignorancia.
 mptWetenheit. consienci. Consencia.
 mptWetenheit of der consciencie wozeghen. Syn-
 d-eris. Scrupulus. li. Remorusus.
 mptWetende. Consicus. *a. um.*
 Weiter der heymlicheit. in *D. der heymlicheit*
weiter.
 Wepre. in *C. Cerve.*
 Wepien neder. Ador.
 Wepien. Triticus. Adorinus.
 Wepien betticheit. in *C. Cerveen betticheit.*
 des Weps stude of hader. Perisma.
 Weyeren. in *D. Wycken.*
 Weyeringe. in *D. Wycken.*
 Weyten. in *D. Wygen.*
 Weyten. in *S. Sluppen.*
 Weysteg. in *S. Slupsteg.*
 Wewel. Cabrio onis. Scarroheus.
 act van Wewelen. Cicendela. Lucula. Luc-
 nium f. die des nachtes luyten Noctilu-
 ca.
 erzWewel gelich en eeghel. Thaurus. *ri.*
 Wewen. Texere. Textare.
 inWewen dat worpel off wessel. Subtexere.

Weben. Texere. Textare. Contexere. per sim. mul. Detexere. Detextare. per valde. off ban den wefou boin. Distexere. tare. idem. Intexere. tare. per valde. Intertexere. tare. in of tufken weben. Pretexere. rare. boitweben. Obtexere. tare. per contra vel undique. Retexere. tare. per iterum. of dat weffel berbeten. Subtexere. tare. per sub-tus. vel parum. vel post.

Weber. Textor. Genecarius.

Weberhuff dair bele wybe bergaderen to weben. Ginecium texturium.

Weberboem. Liciarorium.

Webergetouw.

geweбен ban barwen manigerleze geftb. Polimilus. a. um.

Weber of werker ban manigerleze barwen. Polimarius.

Weberg gereftap. Talarium. ril. der **Weber fude.** Texturina. ne. Texturinum. nl. Wehgng. Textura. re.

Webelich. Textilis. le. ter. tas. Textibilis. le. ter. tas. Textilis. le. ter. tas.

in den **Webe getouw** die hame of holt daie myt die badem onderfcheyden wurt. Radius. diil. Radiolus. li.

Wewerde. pſine. in C. Crot.

Wij. eyn vogel. Milvus. vi. unde Milvinus. a. um.

Wp. wijr. Nos.

Wge. wer. Quis. Qui. Que. Qua.

Wijchlen. in W. Voeten.

Wijchier. in W. Voeter.

Wijchipe. in W. Voete.

namen ban Wijchelpen. in W. Voete. toebetge.

Wycht. Agnt. Puer. Puerulus. Puſillus.

gewicht. Pondus. deris.

gewichtich. in S. Swaie.

gelichtichtich. Hoſtimentum. Equamentum.

gewichtichail. Trutina. Moveta. Statera. Cam-

pana. Examen. Calcus. Ceratim.

namen ban **gewicht.** Obulus. Scrupulus f. vi.

Siliqus. Dragma. Coclearium. Olche. Sta-

tera. Clatus. Ocitabulum. Denarius. Soli-

cus. et Nummista idem vel Sexula. So-

lidarius. a. um. dat tot fukken gewichte hoiet

of die dat ontfingt. Sexula. Stater. Qua-

drans. Sichen. Uncia. et Unx. cis. Un-

ciola. eyn unci ſynt biſſ. dragma. dat ſyn xxiil. ſcrupuli. ban Ancien tot Ancien. Un-

ciatim. Unciare. myt unctien weghen of we-

ten. halve Ancie. Demiuncia. biſſ Ancien. Quicunx. ſeden Ancien. Septunx. tven An-

cient. Deunx. cis. Libra. Mana. Talentum. Centenarium. Sagina. ne.

deſis namen ban **gewicht** ind waet ſonmich daie ban weggiet.

As. alſis. maſ. ge. dat ſynt xx. unctien. ind eyn unctie dat ſyn twe loit. ind xxiil. loit dat iſ eyn pont.

As. alſis. dat heyt in der munten of in den gewicht eyn ſcharſ. ind dat iſ et derdel ban en penninch. ind dat ſelve derdel heyt Triens. entis. of enigen anderen dynghe.

As. alſis. als dat eyn ſcharſ heyt so heytin der twe Dipondius.

Bes of biſſe. diſ. dat ſynt biſſ. unctien. Bilibris. bre. dat ſynt twe pont gewicht.

Calcus. ci. iſ dat alre mynſte gewicht. Centenarium. ril. iſ eyn gewicht ban hon-

dert ponden. Coclear iſ en half dragma.

Cocula of conculo iſ anderhalf dragma. Ceratim. indecli. iſ eyn gewicht ban en hal-

ben hellinch. Semiobulus ſimiliter. eyn Dragma heidet iil. ſcrupel ind weggiet iil. ſhillinch.

bier Dragma dat heyt Statera. re. xxiil. Dragma dat iſ Ocitabulum. en half Dragma heyt Coclear.

Dragma wurt geſeyten Mna. off Mna iſ derdehalf pont. ind die maken hondert Dragma.

Dracina. ne. iſ dat achte deyl ban eynne unctien.

Dipondius iſ gewicht ban ii. ſcharſ. Dodrans. tis. of Quadrans. tis. dat ſynt ſe. unctien.

Ferro. onis. dat iſ eyn weging of xil. ſhillinch. eyn half hellinch heyt Seratim of Semiobulum.

R r

L l:

Libra of **Libella** of **pondus** of **pondusculum** dat is eyn pont of oick **Talentum**. ti.
Medalia is en half pennynck.
Minatica ind **Minacala** is eyndeley gewicht.
Minutum. ti. is die helste van eynde qua-
 dyanten.
Mna is eyn **dragma**.
Mna is oick verdelhalf pont. makende eyn hon-
 dert **dragma**.
Obellus. li. is en half scrupel.
Ocitolubum maect xlii. **dragma**.
Olche sijn iii. scrupel. wegende xlii. **sil-**
quus.
 ban en **Pennynck** dat verdel dat is ghegien
 Triens. tis.
 en half **Pennynck** heyt **Medalia**. le.
 en half **Pont**. **Semipondius**.
 en heel **Pont**. **Talentum**. **Libra**. **Libella**.
Pondus. **Pondusculum**.
 verdelhalf **Pont** gewicht. **Sextercium**. cli. ind
 des dait toe hoiet heyt **Sextercarius**. a.
 um.
 verdelhalf **Pont** gewicht. heyt oick **Mna**. ind
 die maket e. **dragma**.
 twe **Pont** gewicht. **Bilibris**. bre. **Dipon-**
dus.
 dry **Pont**. **Trilibris**. bre. **Tripondus**.
 vier **Pont**. **Quadrilibris**. bre. **Quadripon-**
dus.
 eyn hondert **Pont** heyt **Centenarium**. ril.
 ban eynde **Quadyanten** die helste heyt **Minu-**
tum. ti.
 xxi. **Pont** dat is by den romeren dat meyste
 gewicht ind heyt **Talentum**. ti.
Quadrilibris. bre. ind **Quadripondus** dat
 sijn xlii. pont.
Semiobulus of **Seratin**. indecli. dat is eyn
 half **hellstach**.
Siclus. cli. is dat hiedel van eynde unciën.
 dry **Scrupel** wegende xlii. **silquus** dat heyt
Olche.
 en half **Scrupel** heyt **Obellus**. li.
 dry **Scrupel** halven eynde **dragma** ind we-
 gien iii. **hellstach**.
Siclus is in herdenkap eyn unci of ii. loit. dan
 in der heyliger schijste so is **Siclus** eyn half loit.

Semis. **semissis**. dat sijn bi. unciën.
Semina is eyndeley gewicht.
Statera. re. dat sijn iii. **dragma**.
Siliqua. que. is dat vier ind ruyntichste deyl
 van eynde **schilpnck** gewicht.
 xlii. **Silique** wegende iii. scrupel sijn ghege-
 ten **Olche**.
 xii. **Schilpnck** is eyn bitelck ind heyt **Fer-**
to. onis.
 eyn **Schilpnck**. **Solidus**.
Solidus. eyn **schilpnck**.
 van eynde **Schilpnck** dat vier ind ruyntichste
 deyl heyt **Siliqua**. que.
 van eynde **Schilpnck** dat verdel deyl heyt
Tremissis. tis.
 dry **Schilpnck** wegende eyn **dragma** ind heyt
 dry scrupel.
 dry **Schilpnck** halven eynde **Staterem** of **Sem-**
miunciam.
Sextercium heyt verdelhalf pont geacht. f.
 twep **Scharf** gewicht. **Dipondus**.
 van eynde **Scharf** dat verdel off ban en **penn-**
ynck. Triens. tis.
Talentum off **libra**. ind **libella** off **pondus**.
 ind **pondusculum**. eyn pont.
Talentum. ti. is by den romeren dat meiste
 gewicht ind heyt xxi. pond. ind gheket
 pont by den romeren heyt ril. unciën.
Talentum. ti. dat is eyndeley. als dat meiste.
 dat myddelste ind dat mynste. ind noch dat
 alre mynste. dat meyste is eyn hondert ind
 xx. pont. dat myddelste xxi. pont. dat myn-
 ste i. pont. ind dat alre mynste eyn pont.
Tremissis is dat verdel van eynde **schilpnck**.
Triens. tis. dat verdel van en **scharf** off van
 en **pennynck**.
Trilibris. bre. of **tripondus**. dry pont.
 dat verdel van eynde unciën. **Siclus**. cli.
 eyn **dyeling** sijn xli. unciën. **Ferto**. onis.
 eyn **dyeling**. **Quadrans**. tis.
 en half **Unci** is eyn loit. dat heyt **Semion-**
cia off **stater**. **stateris**.
 eyn **Unci** sijn twe loit.
 van eynde **Unciën** dat acht deyl. **Dracina**.
 ne.
 fess **Unciën**. **Semis**. **semissis**.

zil. Ancien heyt As. affis. mäs. ge.
 nicht Ancien. Bes. beffis. of Bille. dls.
 gewichtig. Ponderosis. tas.
 Wycken. toberen. in B. Botten.
 Wycken. wyghlen. toberen cum suis. in B.
 Botten.
 Wycken. Cedere. Abcedere. Declinare. Fu-
 gere Secedere.
 ontwycken. in C. ontComen.
 Wycke by der waer-thoeflen. Presidium. Affe-
 gum.
 ontwycker. Declinus. a. um. Declinis. ne.
 Declinans. Cedens. Ceffor. Declinator.
 die dick wyckit. Ceffosus. a. um. tas.
 Wycke. twyllige. eyn boem. Salix. eis.
 tot den Wycke of twylligen hoerende. Salignos.
 a. um. Salicius. a. um. Salicinus: a.
 um.
 Wyden of twylligen stede bait sy waffen. Sali-
 cium.
 Wyden of twylligen waet. Salicium.
 hetWyddinge. Uxelis. vel uxelis. i. Amplifi-
 cacio.
 Wydenen onkrugt iust der erden. in G. Ege-
 ben.
 Wyff. vrouwe. Mulier. Muliercula. Femina.
 Femella.
 eyn boek Wyff die oere boyssheyt onder medich-
 nen bejst. Farinaca. ce.
 wyden Wyff. Parrina. Sacerdotissa.
 Wyff int man gelick. Hermofraditus. ti. Her-
 mafrodit. te. Androgeus. Androgeus. An-
 drogutus.
 alt Wyff. Vercula: Veterata. Angus. us. Dui-
 dens. eis. Anicula.
 Wyff van twee. vygen. byren. byff mannen.
 Bivira. Twivira. Quadrivira. Pentivira.
 meyn Wyff. in B. Woeygnne.
 Wyff van vele mannen. Multivira. Multinuba.
 sonder Wyff. Agamus.
 stact. menlich Wyff. Virago. ginis.
 dat yeste Wyff doet ind dan en ander to nemen.
 die man heft Bigamus. ind die stait heft Bi-
 gamia. Digamia. Deuterogamia.
 Wyfflich. wyfowelich. Feminicus. a. um. Mu-
 liebris. bre. ter tas.

utweß Woyß of mans vader. Socer. cerl. inde
 Socerinus. a. um. ind syn vader is utwe
 Profocur. cerl.
 utweß Woyß of mannes moeder is utwe Socrus.
 us. ind oer vader is utwe Profocur. cerl.
 ind oer moeder is utwe Profocrus. us.
 utweß Woyß byoeder is utwe Sororius.
 Wyfliche manne. in W. Manne die wyflich.
 flich Wyflich to regieren. Feminare. Effeminare.
 becrwyft. Effeminatus.
 Wyghe. Cuna. Cunabulum. Crepundium.
 Tirlus f. quadratis. Crocea. cec.
 Wyghen. in S. Sufen.
 Wyglen. in S. Swancken.
 Wyhen. in S. beSpenglen.
 Wyhen herken of altaren. Dedicare. Confe-
 crare.
 Wyhen cleetken of papen. Ordinate.
 Wyhunge der cleetkay of papkay. Ordinatio.
 Wyhunge der herken off altaren. Consecratio.
 Dedicatio.
 Wyghwilt. in S. Spenghgwilt.
 Wyhyng. in C. Euen.
 Wyhyng. Asperio. Aspersura.
 cnyß geWyghet. Clericus.
 tnyß geWyghet. Acolitus. Ceroferarius. unde
 Acolitatus. us. i. talis ordo:
 byß geWyghet. Ceroferarius. Subdiaconus. unde
 Subdiaconatus. us. i. talis ordo.
 bier geWyghet. Diaconus. unde Diaconatus.
 us. i. talis ordo.
 byßmal geWyghet. Sacerdos. presbiter. unde
 presbiteratus. i. talis ordo. Presbiterium.
 Saacerdocium.
 Wygher. in D. byßWyghen.
 Wyffe. Voluntas. Libido. Sponte. Nurus. us.
 byß Wyffe. uilfuer. Arbitrium.
 Wyllen. Volo. vis. vult. Velle.
 nyet Wyllen. Nolo. nonvis. nonvult. Nolle.
 lieber Wyllen. Malo. mavis. mavult. Malle.
 guet Wyllich. Benivolutus. unde Benivolencia.
 crepdy Wyllich. Voluntarius. Spontaneus. Kap-
 padenarius. i. voluntarius.
 gwaet Wyllich. Malivolutus. Malivolens. Invo-
 luntarius. unde Malivolencia. Maligni-
 tas.

eyndwielich. eyngesich. in D. berhardt.
 Willichich. in G. Geri.
 Wilfam. verlaet. in D. Warten.
 Wile. eyn boein. cum suis in W. Wyde.
 die Wyle. in D. dait en Wynnen.
 Wyle. en tijt. Tempus. Intervallum.
 onderWylen. in S. Somtijt.
 Wyle der nonnen. Velum. li.
 Wylen. Velare.
 berWylden. in D. Wyfleren.
 Wyldich. wepich. Ferinus. a. um.
 Wyldich. Agrestis. re.
 des Wylds duyfter schuyfede in dem walde.
 Lustrum. tri.
 berWylden. verfloeren. verhoen. in D. in Wy-
 gen.
 Wylt dyet. hec Fera. re. Teret. tra. trum.
 Wylt. onstenich. Vagus. Dissolutus. Effre-
 nis. ne.
 Wyltloper. Erro. onis.
 Wyltheit. Feritas.
 Wylt van weeten. Argus. a. um. Dissolutus.
 Discursivus. Numida. de. Vagus. Vagu-
 lus. Pervagus. per valde. Vagabundus.
 Wylt. rot. onbestuyt. in G. Kap.
 Wyldicheit. Vagitas. Dissolutio.
 Wyltich. Planteroi. Vagant. Dissoluter.
 Wyltist. woestinge. woestine. Heremus. de-
 sertum. Solitudo. Anachoreus. Heremum.
 Heremiculum. unde Heremicus. a. um.
 Wyne to bieckh.
 Wyrmel. in C. Everet.
 Wympel in D. Wane.
 Wympel. banerz off banen oeverdeckel. Claxen-
 dix. cis.
 berWympelen. vermoupen. in D. Verghen.
 Wympelzuygher. in D. Wanezuygher.
 Wijn. Vinum. Bachus. chi. Broutus. Cecu-
 bum. Dionisius. Amineus. Euanis. Hya-
 cus. ci. Leneus. nei. liber. berli. Libasius.
 Liebs. ei. Masticum. ci. Themetum. ti.
 suet Wijn. Merum. Phalerum. unde Pha-
 lernicus. a. um.
 eyndley Wijn. Precia. cie.
 suet Wijn mgt water ind wyen ugt den dyde-
 ren gepast of ugt der besten. Vappa. pe.

Wijn die ser roit. Rubellum.
 nyh Wijn. most. Mustum. ti. Mulsam. si.
 Carenum. ni.
 eyndley Wijn. Bubeum. bei.
 Wijn den men oftert. Inferum. ti.
 van Wijn ind honck eyn dancch. Ypomellum.
 Malsa. se. Mulsam. si.
 Wijn ind honck onder eyn gemengt. Mellicra-
 tum.
 Wijn. rosen ind honck to hoij gemengt. Ro-
 domellum. li.
 Wijn ind eick gemengt. Oximerum.
 Wijnzuyff. Bourus. Racemus. Siriac. scili-
 cet rubea. Omofragia. Uva. Uvula.
 late Wijnzuyff. Corda. de.
 Wijnzuyff dyet rijp. Precia. cie. Precoqua.
 Precox. cis.
 Wijnzuyff die npt swart noch roit noch wit en
 is. Elbola. elbida. de.
 Wijnzuyff die roit is. Rubiliana. Ceramni.
 dait men Wijnzuyffen of dyghen mgt seilt dat
 hachshen of repkay heyt. Strigilis. lis. se.
 ge.
 an den Wijnzuyffen die knozelen of knopen
 of hoefshen langhechte statuen. Tolus. lis.
 se. generis. Turilla. le
 Wijnzuyffen assuyden. Racemare. Vindemiare.
 Putare.
 wpt Wijnzuyff. Amineus. Amineus.
 gvoit Wijnzuyff. Balanita. re. Bumasta. re.
 Bamafe. tes.
 Wijnzuyffen dat an den stoch berlijst. Race-
 mus.
 Wijnzuyffen mgt den rissen. idem.
 clegn snoet Wijn. Vinellum. Villum. li.
 Wijnzuyffen tredet. Vinitor. toris.
 der Wijnzuyffen ind der wijnstoch namen spyt
 mangetey. als Precoque. onrijpen. Purpa-
 ree. rodeu. Dactile. nac der tengden. Rodie.
 nac der santkay ban libien. Ceraunie.
 want sy gijmmen als buyt. Tribillane. Fe-
 cinie. die spyt hart van coernen ind ban
 belte. Stephanice. npe oerre roudicheit. Tri-
 podiane. Unciarie. nac oerre golticheit. Ci-
 nodice. Amineus. nac oerre roicheit. Api-
 niane. Balanite. Biturice. Argites. Mer-
 cule.

cule. Mereoticæ. Elbole. Vicifcionle. næ
berstelt des wijns sy doordiengen. Cyriace.
Ind noch vele anderen.
Wijnbeere of wijndruyffhoorn dat eyn bunc is.
Acinus. ni.
Wijnberen heffen. of druypen of druieren heffen.
druieren dat sijn die baste dair die wijn uyt
gepact is. Acinarium. Vinacium. vel Vi-
naceum. cel.
Wijnhoornen dat in den beren is. Acinus. Aril-
lus.
Wijnbeere of hoorn. Racemus.
Wijnstock. Vitis. Siriacæ.
Wijnstock die rûte is. Amphibulus.
Wijnstock die swart is. Melena. Ampolos me-
lana. Labrusca intercula.
Wijnstock die suete druypen dreght.
Wijnstock des druypen siel rijn werden. Lepo-
ria. rie.
Wijnstock die roit is. Rubiliana. Apiana.
Wijnstock bant. Vitiligo. Vituligo. ginis. Vi-
bernum. ni. Corimbus. bi.
des Wijnstockis waterlaiden die gheen druypen
en dragen. Vitulamen. nis.
Wijnstock die groot is. Balanita. te. Bumasta.
te. Bumaste. stes. Ind grote druypen. idem.
twist Wijnstock. Lambrusca. unde Lambrusco-
sus. a. um.
dair twide Wijnstocke wassen. Lambruscerum.
ti.
ban den Wijnstock of boemen dat onnutte hout
afsnijden. Sarmentare. ind dat men dair af-
snijdet dat heyt Sarmentum. ti.
Wijnstockis. Viteus. a. um.
Wijnstock die rode druypen dregt. Ceraunia.
nie.
Wijnstock plossen. dat is onderleggen in die erde.
Fodere.
Wijnstock weder opnemen ind synden. Propa-
ginare.
Wijnstock umdier graven die erde toe aepenen.
Oblqueare. Excodicare.
Wijnstock snijden. Putare.
Wijnstock stercke dair he en gebunden is. s.
capulstercke. vel simile. Extensorium. Di-
stensorium. Aculeus. Eculeus. Paxillus. li.

Wjngart. Vineæ. Vineola. Vinetum.
Wjngarts blat. Pampinus. ni.
Wjngarts reben of laide. Racemus. Propago-
ginis. Palmes. tis
Wjngarts twych of laide die druypen dregt.
Racemifer.
Wjngarts blader uplaten. Pampinare.
Wjngarts blader plouten off afdoin. Depampi-
nare. Epampinare. Dis.
Wjngart snijden. Putare. Racemare.
Wjngarts laiden upstrecken. Propaginare.
Wjngarts gese rybe van den wijnstocken. An-
tes. tis.
Wjngart begaden. berypen. planten off graven.
Pallinare.
Wjngart dit rybe is. Pallinatum. ti.
alde Wjngart plossen ind onderleggen. Repasti-
nare.
Wjnbat dat men op den scholderen dregt. Ar-
millum. li.
Wjnbat myt twee oren off henglen. Diota te.
bat Wjnbat in te dragen van leder als eyn hup.
Hynea. nee.
bat Wjnbat in te dragen. Oenoforum. ri.
Wjnbat myt ruten leder acherdecht. Pilasca.
ce.
dair men Wjnbate myt sneret op dat sy dicke
sijn. Gruma. me. unde Grumosus. ras.
Wjnhupp of dat dair he in loipt. Lacus. us.
Wjnbate. Arteria. orum. Bacharium. ri. Can-
tarus. ri. Crater. ris. Galenum. Galemo-
num. ni. Lepiscum. ci. Mellearium.
Wjnbate alreys. Enna. Flacea. ce. Flacco.
onis. Lagena. Lagunculo. Ciljies. ei. Ace-
licea. Bachea. Vatus. Cenofozum. ri.
Wjnhoff dair men den wijn myt dreghet van
den heiter ind die bate ind heyt en berle.
Corbio. onis. Barile. lis. ind die die selve
roze dregt. maecht off berloipt heyt oick
Corbio. onis. et Corbulus. li. diminitu-
vum.
umb Wjnbat uter eynen dat toe selen dat reyscap
dair toe. dat men van doeren in dat gat sterckt.
heyt Clepsedra.
als Wjnbat uter den heiter loipt dat he van inloopt
heyt Leneus et Lenoy.

des Wijns hofchtide. Dyonisia. Festum bachf.
Wijnbouwte off arne. Vindemia. Surrure. re.
Wijnparf off hefter. Torcular. aris.
die ftede daer men Wijnbygden tredet. Forus.
ri.

dat daer men Wijnbygden in tredet. Mellea-
rium. ri.

dan Wijn bol of byoncken. Temulentus. unde
Temulencia. Ebrius. Ebriofus. tas.

Wijngras umderfeyng. Antes. Anticum.

Wijnzadere of bolften. Acinarium.

Wijnreuchtych. wynfch. Vineus. Vinulus. Vio-
lentus. Bacheus. Leneus. Lieus. Bacticus.
a. um.

Wijncof. Commecium. Vinicopium. Arra.
Mercipotus. us.

Wijntappen. Ducillare. Trahere vinum.

Wijnkoper of berkoepet. Caupo. onis.

Wijnman. wijnweert. Caupo. Tabernarius.

Wijncofs pennynck. Arra. re. den pennynck
geven. Inarrare. Subarrare.

byoncken Wijn gelackf. Bachinala. lis. unde
Bachinaliter. tas.

des Wijns bewaerpe. Meroteca.

des Wijns bewaerre. Merotecarius. Vinitor.

Wijns mynne dan waterf onder een. Pulca. ce.
Wijnheffen.

Wijnheffen in water gemengt daer eynen fack
gepact. Saccatum. ti. ind dat fo to paffen
heyt Saccare.

Wijngras nefe. proprie en hepe. Vanga.

Wijngras haest daer men dat eertich myt um-
facht. Bacile. lis. Vanga.

bol Wijns. Vinofus. tas. Vinolentus. unde
Vinolencia.

des Wijns hofchtighen. Vachalia. lium. feu lior-
um. pluraliter. Bachelia.

Wijnhefter. Vinaria. rie.

Wijnzeger. Viniforus.

Wijnachten. in C. Ciftiffe.

Wijnzade. in W. ogenzade.

geWynne. byont. in W. Baie.

Wynnen. in C. C. hogen.

Wynnen. in S. Seghebecchen.

Wynnen. langten. in D. Hontzeiken.

geWynzeger. Onesiforus.

eyn Wynne. Lucrator. Sofia.

eyn Wynne van en entvogel. Anerarius.

Wynlich. Vincibilis. Saperabilis. le. ter. tas.

berWynnen. Devincere. in S. Seghebecchen.

onderWynlich. Invincibilis. Irrefragabilis. In-

superabilis. Inexpugnabilis. le. ter. tas.

berWynninge. in S. Seghebecchynninge.

Wynch. in W. ogenWich.

Wynchen myt den ogen. Connivere.

myt Wynken dat te beftandigen. et fy myt

byngeren of myt den ogen. Nutare. Injuere.

Wynchel. olt. in C. Cant.

Wynchelen. in W. Wargen.

Wyncheifack. Gnomo. onis. Norma.

Wyncheifchuyf. Angularis. re. t. r. tas.

Wynde. eyn cruget dat die dome off fackken op

loipt. Vitiella.

Wynde. treffe. in D. Waleg. et in S. Span-

jaich.

Wyndebant off wyndeifhoit. Fascia. Fasciata.

faciale. lis. Arphago. inis.

in den Wyndeifhoeren bynden. Fasciare.

also to ontWynnen. Diffasciare.

fo weder toWynnen. Refasciare.

Wynbeling. in W. Wytzel.

Wynbeifteyn. Coelea. ee.

Wynben. in H. Heeren.

onderWynben. in C. Croden. onderWynben.

to hoip of te famen Wynben. Agglomerare.

Inglomerare.

Wynben. Glomierare.

Wynben. bewynben. Volvere. Revolvere. Cir-

cumvolvere. Girare. Regirare.

afWynben. Deglomerare. Eglomerare.

onderWynben myt onrecht. Ufurpare.

onderWynben myt recht off myt onrecht. Intro-

mittere. Vendicare. cetera in C. Croden.

onderWynben.

Wynben. wegen. Flare. Ampullari. unde Am-

pullofus. a. um.

Wynt en hunt. Velter.

Wynt. Ventus. ti. Ventulus. li.

Wynt myt regen gemengt. Nubilus. li.

in den Wynt werpen off beftreuten. Ventis-

lare.

hoich Wynt in der fec. Altanus. ni.

en Wyntfack of wyntfack. Ventilabrum.

Wynt op den water. Ampulla.

der Wynde landfchap in der ftefte is volckrechtich ind heyt Eola.

die Wynt die ygt den nozden wercht ten oiften wart die heyt Subfolanus. et contra.

die Wynt die int weften wercht die heyt Favonius of Zephirus.

Wynt int nozden werckende heyt Aufter. Ari.

Wynt int nozden werckende heyt Boreas. entis. oiften Wynt is gehepten Subfolanus. ind heyt

an der eynde syden ten nozdenwart eygen wynt geant Vulturinus. ind an der anderre syden to fuydenwart eygen wynt gehepten Eurus. ri.

in ten Wynt heyt Favonius. ind heyt an der eynde syden ten nozdenwart eygen wynt gehepten Circius. ind an der anderre syden to fuydenwart eygen wynt gehepten Zephirus.

fuyden Wynt heyt Aufter. ind heyt an der eynde syden ten oiftenwart eygen wynt gehepten Notus. in an der anderre syden toe weftenwart eygen wynt gehepten Africus.

nozden Wynt heyt Boreas. ind heyt an der eynde syden ten oiftenwart eygen wynt gehepten Chorus. ind an der anderre syden ten weftenwart eygen wynt gehepten Aquilo.

Nota. defe buckfchreiben byer pynccipal Wynden. als oiften. weften. fuyden. nozden. die heypen: Quatuor venti cardinales. ind die andere acht Wynden buckfchreiben die heypen Octo venti col-laterales.

Wyntelen. Hobelen. wentzelen. Volutare. Volvere. Wyntmoellen. Ventimola.

Wynter. Bruma. Hyemps. Hyemicula. im Wynter. in C. Ciftnacht. Calicularium. dat felbe heyt oick imfomer.

Wynteren. Brumare. Brumere. Brumefcere. Hyemare. Hybernare.

Wynterlich. Brumalis. le. ter. tas. Brumofus. tas. Hyemalis. le. ter. tas. Hybernalis. le. ter. tas.

Wynterhuff. Hybernum. ni. Hybernaculum. fi.

des Wynters die forme in dem imbdage up der neberfte. ind des fommers op der hoichfte dat

heyt Sollicium. inde Sollicialis. le. ter. tas.

Wynterhangen. eyn fer clem vogelien. Regulas.

Wynt van holt of van ftoec lanch gebunden.

Wyppen. in S. Swanchien.

wechieren in C. Eorden.

Wyroch. Thus. turis. neu. generis. Tufculum.

Wyroch van beem. Thus. turis. fe. ge.

dair men den Wyroch handelt off dair men daer mede roecht. Thurificina. ne.

Wyrochten. Thurificare.

Wyrochter als die ppieter of dyente in der kerken. Thurifex. ind fyn ampt dair af heyt Thurificium.

Wyroch. Thureus. a. um. Thuridus. a. um. Wyrochbat in der ftecken daitmen oen in beret. Thuribulum. Ignibulum. Cicendulum.

Thimiamatorium. Epithimum.

Wyrochbat daer men oen in betwart. Acerra. Thimaterium. Thuricremulum.

Wyffe. bast. in S. Seether.

Wyffe dat ngt en bellet. Fixus. stabilis. le. ter. tas. Firmus. a. um. tas. solidus. a. um.

Wyffheit. fekerheit. in G. Gelobe.

Wyffe. fecke. in A. Anghe.

Wyffe of mate allen dyngen to geben. Descrere.

Wyffe in den gefenge. Nota. Thonus. ut supra.

in A. Note.

Wyffe. verftedel. in C. Cloch.

Wyffheit. in C. Clochheit.

Wyffheit die daeren gaende is. Yperfophia. yperfocia.

rebellicke Wyffheit. Analogia.

Wyffheit fubderen off betrachten. Philofophoraris.

der Wyffheit liefhebber. Philofophus. Philofophicus.

der Wyffheit liefde. Philofophia.

de Wyffheit of kunfte heyt goetlike in mynffheit dyngen. Philofophicus. a. um.

Wyfflage. in P. Propheet.

Wyfen. in C. Choren.

Wyfen. wijffe worden.

onderwyſſen. bergeſten. in W. Deſcheppen.
 Wyſſenge Oſtenſio. Oſtentamen. cum.
 Wyſſer ban den upwerc. Scioterus.
 wercwyſſen. Ypodigma. i. predemonſtracio.
 beſwyſſen beſ eyn den anderen gſonnet. Impen-
 dere. Impenſare. Exhibere.
 beWyſſen. in W. Wyſſenghen.
 beWyſſich. in W. Wyſſenghlich.
 beWyſſen. Allegare.
 beWyſſen. Apodixis. Apodixia. Apodixen.
 onderWyſſen. in T. Treen.
 onderWyſſen. in T. Tere.
 Wyſſen. in O. Oydelen.
 Wyſſen. in O. Oydelen.
 toelWyſſen. in O. to Oydelen.
 afWyſſen. in O. af Oydelen.
 berwyſſen ten goede. Adictus. Indicatus. Con-
 demnatus.
 Wyſſe. in M. Mantere.
 in wiſſer Wyſſe. in wiſſer maten. Cuiusmodi.
 Qualismodi.
 in ſulker Wyſſe. in ſulker maten. Talismodi.
 in beſer Wyſſe. in beſer maten. Huiusmodi. Iſtius-
 modi. Huiuscemodi.
 in der Wyſſe. in der maten. Illiusmodi.
 in gheynre Wyſſe. in gheynre maten. Nullius-
 modi. Nequaquam. Nullomodi. Nulla via.
 Wyſſche. in W. Wend.
 Wyſſchen. reynigen. Tergere. Mundare. in H.
 ſteyn maken. Frateo. tes. tere.
 Wyſſelen. Vagari. Divagari. Diſcurrere.
 Wyſſeler. Vagator. Solivagus.
 Wyt. Albus. Candidus. Candidulus. Lacteus.
 Lacteolus. Eburneus. Albidus. Albidulus.
 Alburnus.
 toewyſſch Wyt. Albidus.
 Wyt of roſt. Flavius. a. um. unde Flavere.
 Flavescere.
 Wyt in den ogen. Albugo. ginis.
 Wyt van en ep. in E. Epſypt.
 Wyt maken. Albare. Dealbare. Albidare. Al-
 bificare. Albicollare. Candidare. Coalba-
 re. per ſimul.
 Wytbarwyſſch. Albicollor. oris.
 Wytteit. Albedo. inſ. Albor. Albicollor. Al-
 biditas.

hale Wyttheit van lagere. Albor.
 die Wyt hiet heſt. Albanus.
 Wytich. hantich. in N. Nendait.
 Wytigen. in C. der Cundigen.
 Wyttheit. in W. Wetenſeyt.
 Wytich. in N. Nabelich.
 Wytlich. echtlich. Legitimus. Legalis. le. ter.
 cas. Nomius. a. um.
 Wyten. in C. Egen.
 beWyten. in S. Schellen.
 Wytrich. rugen. Spacioſus. Amplus. Latus.
 Wynerich. Vulgaris. re. ter. cas. Famo-
 ſus. a. um. cas.
 Wytwedich. in M. Manigerley.
 Wytwedich maken. in M. Manigerley maken.
 Wytwedicheit. Diverſitas. Varietas.
 die vele Wyte hebet. Multicuba.
 Wyte wyter hoeder heiten lanitices.
 Wyterich die niet berder doin en doſte dan ſyn
 wyſ en toll. Uxorius.
 eynWytych. Unigamus. Monogamus. unde
 Monogamia. Unigamia.
 twWytych. Bimareus. Bigamus. Digamus.
 unde Bimaria. Bigamia. Digamia.
 dryWytych. Trigamus. Trimareus. unde Tri-
 gamia. Trimaria.
 veleWytych. Multigamus. Multicuba. Polida-
 mas. unde Multigamia.
 vierWytych. dyſtych. feſtych. Quadriga-
 mus. Pentagamus. Exagamus. unde Qua-
 drigamia. Pentagamia. Exagamia.
 Woe. hoe. wie. Quomodo. Qualiter. Per
 quem modum.
 Woe dyche. hoe barche. wie oft. Quomodo.
 Quantociens. Quot vicibus.
 Woe vele. Quantum.
 Woe wale. in W. Wat van.
 Woicher ban hoſtyguede. Uſura. Uſurula. Uſu-
 rella.
 Woicher van woicher off dobdelwoicher. Fenus.
 neris. Collibrium. bri.
 Woicherſtede. Puceal. alis.
 die Woicher geſt of nempt. Fenerator.
 Woicher geben of nemen. Fenero. as. Fene-
 ror. aris. Defenero. as. Defeneror. aris.
 Fenixor. aris. Uſurare.

Woicher assellen. Desenero. as. et Desene-
 ror. aris.
 samen Woicher geben of nemen. Consenero.
 as. Conseneror. aris.
 weder Woicher geben of nemen. Resenero. as.
 et Reseneror. aris.
 Woicherrechtich. Usurarius. a. um. Usurato-
 rius. a. um. Fenoreus. Fenoratorius.
 Woicherer. Usurarius. Dantus. Danika.
 Woicherer die tweedich woicher neemt. Qua-
 druplicator.
 Woerden. twischen. Quomodo. Qualiter. Cu-
 iusmodi. Qualismodi.
 Woll. Lana. ne.
 wooldich. wooldich. Vellus. eris.
 Wol in een gewacht. Villus. li. unde Villu-
 sus. a. um. tas. Floccus. ci. tas. Floccu-
 lus. li.
 Wollen maken. Lanificare.
 Wolner of woerher. Lanifex. cis.
 Wolner als een schap. Laniger. lanigeri.
 Wolplucker. Lanarius. Carrinator.
 wolpluizen. Floccus. ci. Flocculus. li. La-
 niscus. ci.
 wol Wollen. Lanosus. tas. Vellerosus. tas.
 die der Wollen vele heet. Lanuus. Lanosus.
 a. um.
 des tot der Wollen hoort. Lameus. a. um. La-
 nutus. Lanicus. a. um.
 Wollen smyt. Lanificium. cil.
 Wolf. en dier. Lupus. Lupillus. Soratinus. ul.
 Wolff. Lupinus. a. um.
 Wolff nabel. Ciccum. ci.
 Wolf. een suchte. Lupus. Anapes. dis.
 Wolfgeme. Lupa. Soradna.
 Wolke. Nubes. Nubecula. nubulum. li.
 der Wolken dichticht. Nymbus. bi. unde
 Nymbosus. tas.
 Wolken doft. Catheracta. te.
 Wolken dregder. Nubiger. nubifer.
 Wone. waerhe. bijte op demste. Lacus. e.
 Wonte cum suis in W. Wunde.
 Wonen. Habitare. Morari. Residera. Colere.
 Accolere. Incolere.
 samen of met Wonen. Cohabitar. Commo-
 rar.

in Wonen. Inhabitare. Immorari.
 onder Wonen. Subhabitar.
 weder Wonen. Remorari.
 Woningge. in G. Gehucht.
 Woningge van vele luden in eynen huse. An-
 dron.
 die tot der Woninggen hoort. Mansionarius.
 gewonen. gewoentlich werden. in W. Wennen.
 gewonnen.
 ongewonen. ongewoentlich wesen of werden. in
 W. onwennen.
 Woentlich. Habitable. Morabile. le.
 onwoentlich. Inhabitable. le.
 Woensde. in G. Gehucht.
 ver Wonen. Victus. Convictus. Superatus.
 Deivitus.
 onder Wonen. Inivictus. Anticus. Insuperatus.
 gewoente in S. Seede. gewoente.
 gewoente. nepphinge. in T. Tagge.
 en alre gewoente. Guardafida. de.
 ongewoente. Dissuetudo. Insuetudo. Abusus.
 Abusus.
 een gewoente. Consuetudinarius. Assuetudi-
 narius.
 nae mynen of nae dijnen of nae synen of nae
 oeren gewoenten. in S. nae dijnen Seiden.
 gewoentlich. in S. Seidelich.
 Woerde. Verba.
 scharpe of snedige Woerde. Sales.
 in Woerden suetichheit. Lepos. poris.
 half Woerdich. Semiverbius. Spermologus. a.
 um.
 hant Woerdich. Brevilloquus.
 eyns Woords verhalinge anderwerff. Anaphora.
 barmhertige Woerde. Blandicella.
 doffel van Woerden. in H. doffel van Seiden.
 in Woerden veracht. Capentulus. le. die afste-
 ig. Subdulus. a. um.
 Woeggen. in D. Dampen.
 Worm. Vermis. Vermiculus.
 spid Worm. Bombyx. icis.
 Worm die bode sychamen gtt. Lerofagus.
 Wormen. wurten als swijn. in G. Gabenz.
 wol Wormen. Vermiculofus. a. um. tas.
 Worm. lactes. us. Ictus. us. Bolus. li.
 Worm op en tassel onderpentic. Basiliscus.

Wopel, terfing, in *D. Dobsellegn.*
 Wopel, ftele, in *D. halßßant.*
 wopelogen, in *G. Semelk.*
 Woyft, Farcimen, Farcimentum, Fartum, Fer-
 tum, ti. Hila, le, Salfacium, Salficium,
 proprie Salfiffen, Luanica.
 Woyft mahen, Fartio, farai, vel fartivi, far-
 citum,
 Woyfter, wanger, in *P. Wanger.*
 Woyfter, wanger, in *P. Wanger.*
 Woyßing, in *P. Wangerß.*
 Woyrt, Verbum, Verbolum, Diftio, Dißiola,
 Vocabulum, Terminus,
 hoyt Woyrt, Brevislogia, i. brevis diftio.
 wyrt, in *D. Woyßighe.*
 eyn Woyrt dat twe. dy. hier of mer dughen
 betrekent, Dionimum, Trionimum, Tetra-
 nonimum, Polionimum, Equivocum, Ono-
 mium, et hec omnia us. a. um.
 eyn Woyrt dat nyet dan eyn dugh betrekent,
 Univocus, a. um.
 vele Woyrt die eyn dugh betrekenen, Synoni-
 mus, a. um, Multivocus, a. um.
 Woyrt feper, Semiverbuis.
 die vele Woyrt hebet, in *C.* die vele annullich
 Callet.
 toewoyrt, Adverbium, bil.
 Woyrtlich, Verbalis, le. ter. tas.
 toewoyrtlich, Adverbialis, le. ter. tas.
 fprekhwoyrt, Proverbium, proverbium, um-
 de Proverbialis, le. ter. tas.
 die der fprekhwoyrt wolle is, Proverbiosus, a.
 um. tas.
 fprekhwoyrt seggen, Proverbior, aris.
 die ban en Woyrt gedaiken is als allen Aefus
 Ciftus, Verbigena.
 Woytfpreker, boifpreker, Caudicus, Prelo-
 curor.
 Woytaiffelget, Alea, Aleala, Teflera, Tefse-
 cula, Tefella, Tefsellola.
 Woytaiffel fchijbe, in *D. Wycken.*
 Woytaiffelgetuncker, Teflerarius, Tefsellarius.
 Woytaiffelgeters krijpen off ftraffen dat men die
 fchijpen op fet, Pirgus, gl.
 dat tot Woytaiffen hoirt, Aleatorius, a. um.
 Woytaiffelß gefiffede, Alearium.

Woyt, in *D. Dobsellegn.*
 Woytel, Radix, Radicula, Stolo, onts. tot
 Woytel in der erden, Caudex, cis.
 Woytel ban en koftrunck, Sinpiz, cis.
 Woytel, Radicofuta, nae der Woytelen en kuyte gaben, Exodi-
 care,
 Woytlich, guntlich, Radiculus, adver. Fundi-
 tus, Radiculis, le. ter. tas. Fundamentalis,
 le. ter. tas. onts. guntlich.
 Woytel, hercompt, in *H. Art.*
 Woyten, Radicare, Conylere, letere,
 upi Woyten, Eradicare, Abradicare, Diradi-
 care, Extirpare, Evellere.
 Woyte, Vindium, Uleio, Talio, onts. Re-
 tributio, in bono vel malo.
 woytichen pallive, Uhus sum.
 Woyte dain, wythen, Ulicifcor, ceris, Vindi-
 care, Retribuere.
 Woyten, laften, in *D. Woyten.*
 Woyth, in *C. Caighe.*
 Woyngen, ruygen, in *P. Wanger.*
 Woynghe, in *P. Wanger.*
 Woynging, in *P. Wanger.*
 Woyk, in *C. Caighe.*
 Woyte, Verruca, Mirmicea, ee, porrum, r.
 bol Woyten, Verrucosus, tas Porrosus, tas.
 woytich onbryngel, in *S. de Stuten fide.*
 Woythen, in *H. Wygen.*
 Woythen, in *H. Wygen.*
 Woyther, Vindix, Vindicator, vindicativus,
 a. um. Vindicatorius, Ultor.
 Woyt, flogge, in *S. Struyff.*
 Woyt wien, in *S. Struyff.*
 Woytpeyt, in *S. Saugreit.*
 toewoyten, Conarus, Frefus, Confrefus, a.
 um. Defrefus, a. um.
 Woyt halß.
 Woyt, fchubftoß, in *C. Caethe.*
 Woyngen als eyn wat fuyt ut of dughich,
 Contrahere, seu pervertere vatum.
 Woyngen in foute, Valgio, is, ire.
 Woynging, Valgia, gle.
 Woyen, pect dat jongen mact, Admiffarius,
 Emiffarius.
 Woynghe, in *D.* upi Woythen.

Woyt

Wynghen dat tere buet. Urgere. geseere. Strin-
gere. Stipulare.

Wynen. dyestelen. in *D. Dygen*.

Wynier. dyesteler. in *D. Dyper*.

Wynnen. toewynnen. Terere. Conterere. Fre-
dere. Frolare. Comminuere. Minutare. De-
terere. Confringere. Atterere.

umwrynjen. Circumterere.

inwrynjen. Interere.

urgenwrynjen. Obterere.

onderwrynjen. Subterere.

Wynbynge. Tritura. Tricio. Comminutio. Mi-
nutacio.

Wynstich. Tritilis. le.

Wynghen in *D. Werspen*.

Wynghen der consciencie. Remorsus. Synde-
resis.

Wynghen in den sent. Accusare. Proclamare.
Inculpare.

Wynen der werten. in *G. Gaben*.

dat sy Wyneten. Scrobs. bis.

Wurden. in *A. Waisen*.

Wulch. Qualis. Qualismodi. Cuiusmodi.

Wulchen. in *D. woeDaen*.

Wulchen. sonligen. in *E. Eenighen*.

Wulchen. Quales. Qualis.

Wulcherley. Qualismodi. Cuiusmodi.

Wulen. wunten. in *G. Gaben*.

Wulen. bestigen. in *B. Wynden*.

gewulste. in *H. gehymnelg.*

gewulst dach. Fornix. nicis.

daer vele gewulsten spnt. Testudinetum.

Wulven. ruden. in *H. Hyanneln*.

Wulle. cum suis in *W. Wolle*.

Wullen. Leneus. a. um.

Wullen lachen. Pannus. ni.

Wullen smyt. Lanificium.

Wullsteger. Lanista.

Wullen weber. Lanifex. Tector. sullo. onis.

dat van Wullen ind klynen onder eyn gewapent
is. Linostema. tis.

Wunne. in *B. Wijnkap*. et in *G. Genoechte*.

Wunlich. in *B. Wijnbelich*. et in *G. Genoechtich*.

Wunde. Valnus. Vulnusculum. plaga.

Wunden. in *A. Wundtzen*.

bol Wunden. Vulnerosus. Plagiosus. Plagofus.

Wundariget. in *A. wundAriget*.

Wunder. die eynen wonder. Plagius. Plagarius.

Plagiarius. Plagioxippus. Vulnificus. a. um.
et hec faciunt eiam in tor.

Wunder van gade of van der naturen. in *A.*

Gecken. f. diverso modo ibidem.

van Wundergecken eyn waerlegger. Prodigiator.

die Wunder dyngen segget. Miridicus.

Wunder maken of doen. Mirificare.

die Wunder maect. Mirificus. a. um. Mirifi-
cens. tis.

eyn of sonder Wunder. Nimirum. adver.

eyn verwunderde. Miro. onis. Mirator.

verwunderen. Mirari.

mgt of samen verwunderen. Commirari.

Wunderens ahsien. Demirari.

Wundermainghe. Mirificencia.

verwonderende Woort. Vau.

Wunderpynge. wonderlikeit. Admiracio. Mira-
bilis. Tauma. tis.

Wunderlich. daer aff men sich verwundert. Mi-
rabilis. le. ter. tas. Mirus. a. um. Miran-
dus. a. um. Mirificus. a. um. Mirificen-
cia. center.

verwunderinghe. Admiracio.

Wunderlich. in *A. Wijnse*. et in *G. Gemelich*.

Wunderen. verwunderen. Mirari. Ammirari.

Demirari. per valde. stupere. Stupescere.

i. Mirari. Torpere. Torpescere idem.

se verwunderen mgt verkyghingghen. Stupere.

escere. Stupesceri. Astupere. Extupere. In-

stupere. Obstupere. omnia per valde. Re-

stupere. per iterum. Hec verba faciunt

frequentativum in ipso. pescere.

Wunsh. Opelo. Optacio. Adoptacio.

Wunshen. Optare. Adoptare.

gwaet Wunshen. in *B. Wianeren*.

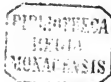
Wuest. roe. in *A. Kap*.

Wuest. in *B. ongeWuet*. ongeWuent.

verWuesten. in *D. verWeggen*. verstoeren.

Wuestenpe. in *W. Wyltenisse*.

Wutren. blocken als die hante. in *B. Wassen*.

The first part of the paper discusses the importance of the study of the history of the United States. It is argued that the study of the history of the United States is essential for a full understanding of the country and its people. The second part of the paper discusses the importance of the study of the history of the United States. It is argued that the study of the history of the United States is essential for a full understanding of the country and its people. The third part of the paper discusses the importance of the study of the history of the United States. It is argued that the study of the history of the United States is essential for a full understanding of the country and its people. The fourth part of the paper discusses the importance of the study of the history of the United States. It is argued that the study of the history of the United States is essential for a full understanding of the country and its people. The fifth part of the paper discusses the importance of the study of the history of the United States. It is argued that the study of the history of the United States is essential for a full understanding of the country and its people. The sixth part of the paper discusses the importance of the study of the history of the United States. It is argued that the study of the history of the United States is essential for a full understanding of the country and its people. The seventh part of the paper discusses the importance of the study of the history of the United States. It is argued that the study of the history of the United States is essential for a full understanding of the country and its people. The eighth part of the paper discusses the importance of the study of the history of the United States. It is argued that the study of the history of the United States is essential for a full understanding of the country and its people. The ninth part of the paper discusses the importance of the study of the history of the United States. It is argued that the study of the history of the United States is essential for a full understanding of the country and its people. The tenth part of the paper discusses the importance of the study of the history of the United States. It is argued that the study of the history of the United States is essential for a full understanding of the country and its people.

